

Jaarstukken 2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Rekening in één oogopslag	9
Feiten en cijfers	15
Samenvattend resultaat.....	16
Jaarverslag	23
Programma 1 Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie.....	24
Programma 2 Samen leven en ondersteunen.....	46
Programma 3 Leefbaarheid, duurzaam en groen	63
Programma 4 Vrije tijd	81
Programma 5 Veiligheid	91
Programma 6 Dienstverlening en participatie	108
Programma 7 Inrichting van de stad	114
Overhead	127
Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	131
VPB.....	134
Paragrafen	135

Paragraaf 1 Lokale heffingen	136
Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing	142
Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen	150
Paragraaf 4 Financiering	158
Paragraaf 5 Bedrijfsvoering	164
Paragraaf 6 Wet open overheid	175
Paragraaf 7 Verbonden Partijen	176
Paragraaf 8 Grondbeleid	182
Paragraaf 9 Zoetermeer 2040	187
Jaarrekening	190
Het overzicht van baten en lasten	191
Toelichting op het overzicht van baten en lasten	194
Rechtmatigheid	194
Rechtmatigheidsverantwoording	201
Toelichting verschillen tussen de begroting na wijziging en de rekening per programma	204
Programma 1 Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie.....	204
Financieel overzicht Programma 1	204
Doelstelling 1.1 Bijdragen aan maatwerk in spelen en leren, verschillenverklaring.....	206

Doelstelling 1.2 Beperken uitval in het onderwijs, verschillenverklaring	207
Doelstelling 1.3 Bevorderen van een beter vestigings- en ondernemersklimaat, verschillenverklaring	207
Doelstelling 1.4 Bevorderen groei werkgelegenheid, verschillenverklaring	208
Doelstelling 1.5 Stimuleren duurzame arbeidsparticipatie, verschillenverklaring	208
Doelstelling 1.6 Voorzien in noodzakelijke middelen van bestaan, verschillenverklaring.....	209
Programma 2 Samen leven en ondersteunen.....	211
Financieel overzicht Programma 2.....	211
Doelstelling 2.1 Bevorderen vroegtijdige, toegankelijke, passende en effectieve jeugdhulp, verschillenverklaring	212
Doelstelling 2.2 Bevorderen meedoen aan de samenleving en zelfstandig wonen, verschillenverklaring	213
Doelstelling 2.3 Bevorderen gezondheid, veiligheid en welbevinden, verschillenverklaring.....	215
Programma 3 Leefbaarheid, duurzaam en groen	216
Financieel overzicht Programma 3.....	216
Doelstelling 3.1 Bevorderen duurzame ontwikkeling, verschillenverklaring	218
Doelstelling 3.2 Behouden aantrekkelijke & veilige openbare ruimte, verschillenverklaring.....	219
Programma 4 Vrije tijd	222
Financieel overzicht Programma 4.....	222
Doelstelling 4.1 Bevorderen laagdrempelig toegankelijke culturele en sportvoorzieningen, verschillenverklaring	223
Doelstelling 4.2 Bevorderen levendige stad, verschillenverklaring	224

Programma 5 Veiligheid	225
Financieel overzicht Programma 5	225
Doelstelling 5.1 Bevorderen van de veiligheid in de woning, verschillenverklaring	226
Doelstelling 5.2 Bevorderen /behouden veiligheid en leefbaarheid in de wijk, verschillenverklaring	226
Doelstelling 5.3 Behouden veiligheid in de stad, verschillenverklaring	227
Programma 6 Dienstverlening en participatie	228
Financieel overzicht Programma 6	228
Doelstelling 6.1 Continueren klanttevredenheid, verschillenverklaring	229
Doelstelling 6.2 Bevorderen van de participatie, verschillenverklaring	230
Programma 7 Inrichting van de stad.....	232
Financieel overzicht Programma 7	232
Doelstelling 7.1 Bevorderen passende woonruimte voor iedere Zoetermeerder, verschillenverklaring	234
Doelstelling 7.2 Bevorderen vernieuwende en gewenste functies voor stad en regio, verschillenverklaring	235
Doelstelling 7.3 Bevorderen kwaliteit van gebouwde omgeving en publieke ruimte, verschillenverklaring	238
Doelstelling 7.4 Behouden goede bereikbaarheid en bevorderen verkeersveiligheid, verschillenverklaring	238
Doelstelling 7.5 Overige, verschillenverklaring.....	239
Overhead	240
Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	242

VPB.....	245
Overzicht van de aanwending van het begrotingsbedrag voor onvoorzien	246
Het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting	246
Overzicht incidentele baten en lasten en structureel rekeningsresultaat	246
Overzicht van topinkomens	263
Balans	265
Toelichting op de balans.....	267
Activa	267
Vaste activa	267
Vlottende activa	271
Passiva	279
Vaste passiva	279
Vlottende passiva	296
Gewaarborgde geldleningen en garantstellingen buiten de balanstelling.....	300
Toelichting niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen.....	304
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.....	306
Bijzondere gebeurtenissen na balansdatum	315
SiSa (Single information Single audit)	316

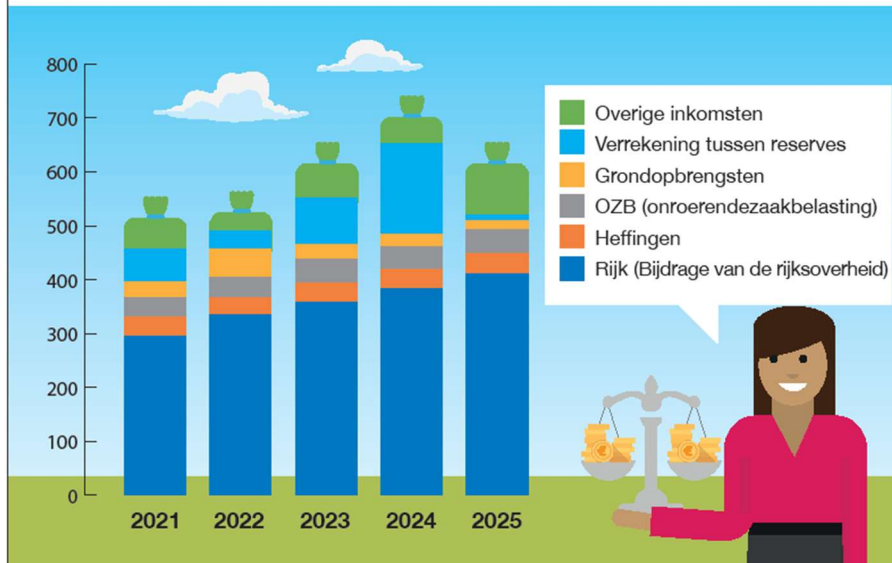
Overzicht taakvelden	351
Overige gegevens	353
Bijlagen	354
Bijlage 1 Afkortingen en begrippen	355
Bijlage 2 Staat van de gemeente	362
Bijlage 3 Verbonden partijen	363
Bijlage 4 Verplichte indicatoren	381
Bijlage 5 Productieverklaringen jeugd en Wmo-nieuw	382
Bijlage 6 College producten, kosten en prestatie	383
Inleiding Bijlage college	383
Programma 1 Onderwijs, economie en Arbeidsparticipatie	383
Programma 2 Samen leven en ondersteunen.....	391
Programma 3 Leefbaarheid, duurzaam en groen	397
Programma 4 Vrije tijd	403
Programma 5 Veiligheid	413
Programma 6 Dienstverlening en participatie	418
Programma 7 Inrichting van de stad.....	423

Rekening in één oogopslag

Verdeling inkomsten in miljoenen

Toelichting

De gemeente ontvangt de meeste inkomsten vanuit het rijk.

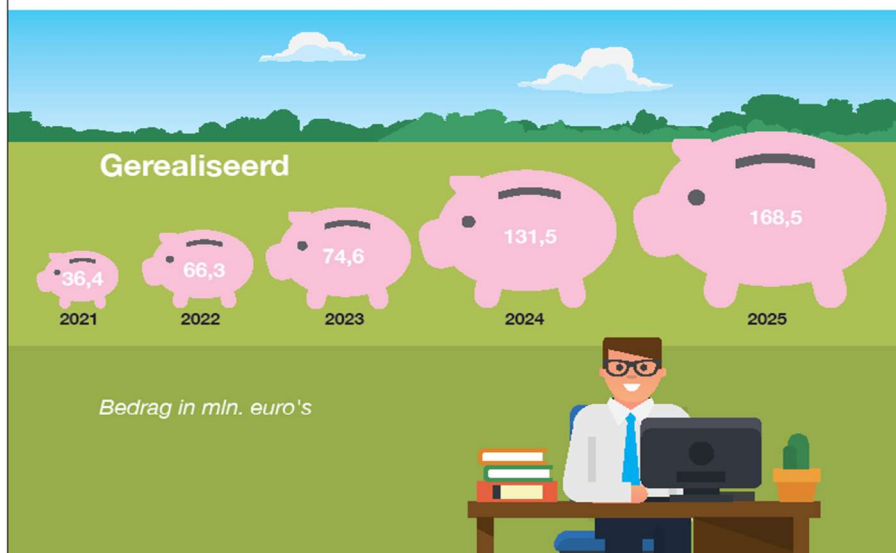
Woonlasten meerpersoonshuishouden

Toelichting

De woonlasten bestaan uit gemiddeld betaalde OZB (onroerendezaakbelasting), afvalstoffenheffing en rioolheffing.

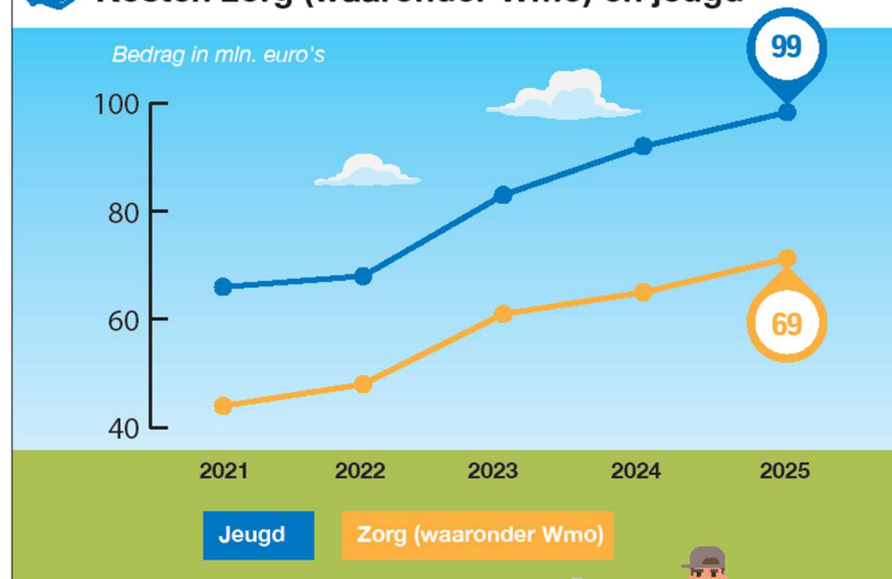
Weerstandscapaciteit

Toelichting

De weerstandscapaciteit bestaat uit de financiële middelen en mogelijkheden om onverwachte kosten te dekken.

Kosten zorg (waaronder Wmo) en jeugd

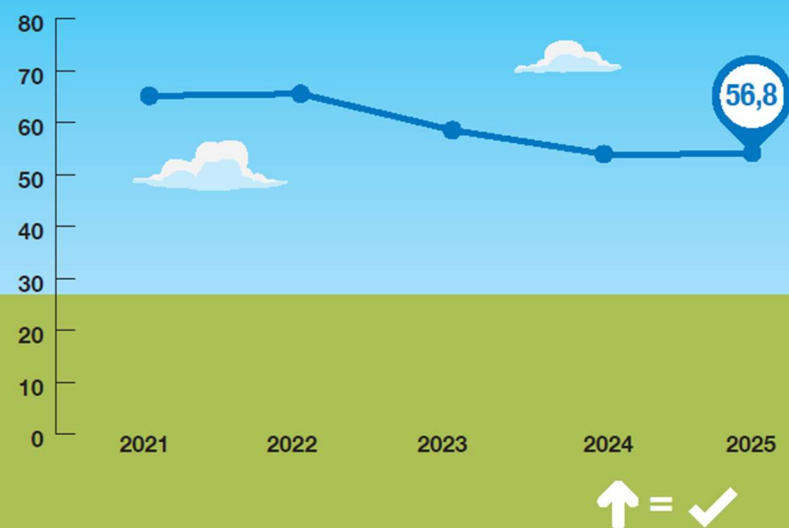
Toelichting

De kosten in zorg (waaronder Wmo) en jeugd zijn de afgelopen jaren toegenomen.

Solvabiliteitsratio

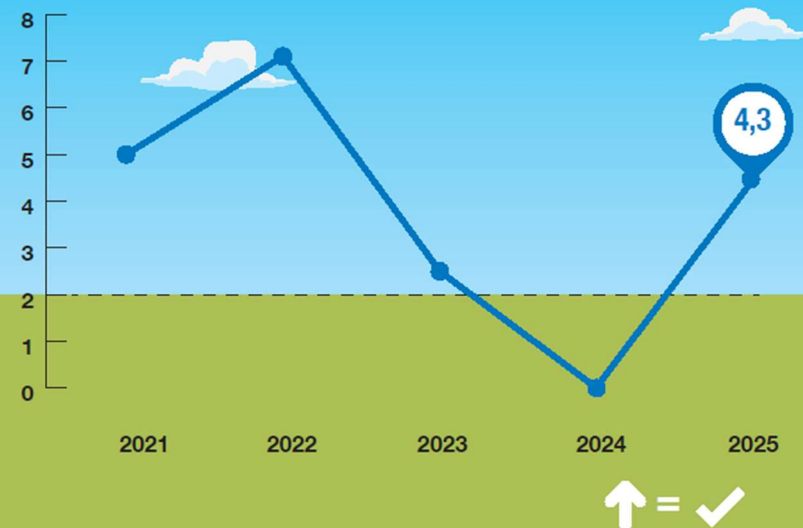

Toelichting

De verhouding tussen bezittingen en schulden bepaalt of de gemeente in staat is om schulden af te lossen. Bij een hoger getal hoeft de gemeente minder te lenen. Zoetermeer staat er beter voor dan andere gemeenten van vergelijkbare omvang.

Structurele exploitatieruimte

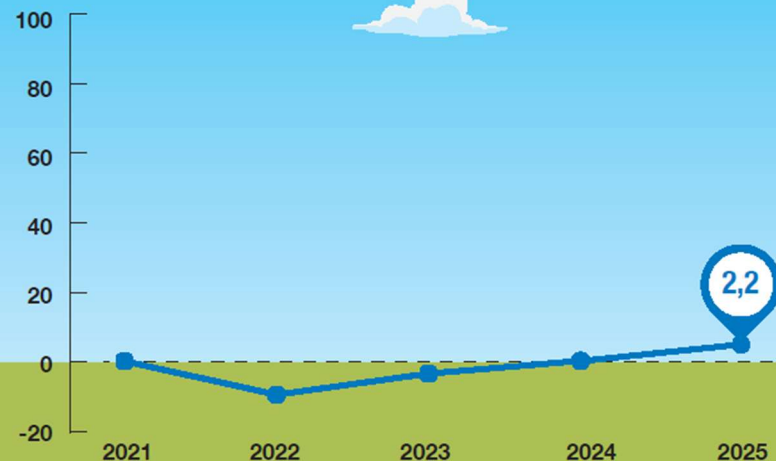

Toelichting

Het betreft de structurele ruimte in de begroting ten opzichte van de inkomsten.

Netto schuldquote

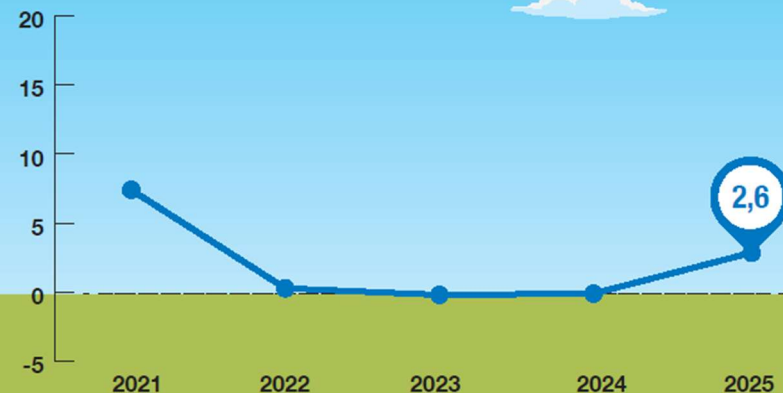

Toelichting

De netto schuldquote geeft aan of de gemeente de schulden en de rente kan betalen. Zoetermeer heeft vergeleken bij gemeenten van gelijke omvang weinig schuld.

Kengetal grondexploitatie

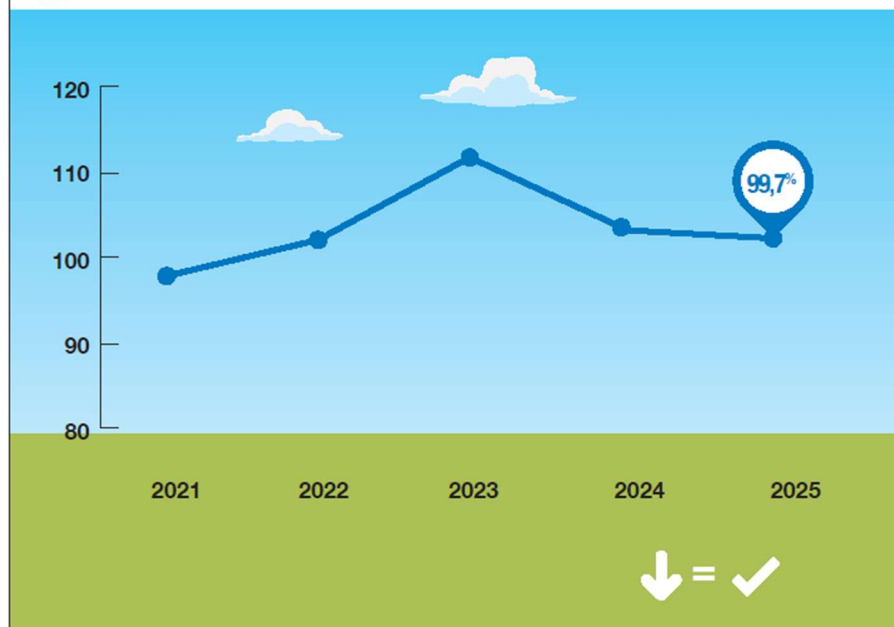

Toelichting

Dit kengetal geeft de verhouding aan van de inkomsten door de verkoop van grond vergeleken met de totale inkomsten. Een laag getal betekent dat de gemeente niet erg afhankelijk is van die inkomsten. In veel andere gemeenten is dit kengetal hoger. In Zoetermeer is het risico dus relatief laag.

Belastingcapaciteit

Toelichting

Dit gaat om de ruimte die de gemeente heeft om belastingen te verhogen op basis van landelijk gemiddelde tarieven. Zoetermeer verhoogt alleen belastingen, zoals OZB, om de inflatie op te vangen.

Feiten en cijfers

Inwoners Zoetermeer (1)	Per 1-1-'26	Per 1-1-'25	Werkgelegenheid Zoetermeer (3)	Per 1-1-'26	Per 1-1-'25
Aantal inwoners	130.833	129.852	Aantal bedrijven	Pas in mei bekend	12.475
Aantal woningen (2)	58.674	58.213	Aantal arbeidsplaatsen	Pas in mei bekend	57.628
Gemiddeld aantal personen per woning	2,23	2,23	Waarvan aantal banen ICT-sector (4)	Pas in mei bekend	2.469
Oppervlakte gemeente (in ha)	3.705	3.705			
Beroepsbevolking Zoetermeer (5)	Per 1-1-'26	Per 1-1-'25	Werkloosheid Zoetermeer	Per 1-8-'25	Per 1-8-'24
Beroepsbevolking (aantal personen)	74.067	73.367	Aantal geregistreerde werkzoekenden (6)	5.894	5.892
			Werkloosheidspercentage (7)	4,1%	3,8%

1 Bron: BRP 1-1-2026.

2 Bron: BAG 1-1-2026.

3 Bron: Werkgelegenheidsregister Haaglanden 2016-2025. De peildatum van de meest recente gegevens in dit register is 1-1-2024. Het weergegeven aantal betreft het aantal vestigingen. De aantallen zijn voorlopig en onder voorbehoud van registratie-/ systeemfouten. Cijfers over voorgaande jaren kunnen met terugwerkende kracht zijn gewijzigd.

4 Bron: Werkgelegenheidsregister Haaglanden 2016-2025. Totaal aantal arbeidsplaatsen in SBI-bedrijfsklasse 62 ("Dienstverlenende activiteiten op het gebied van informatietechnologie"). De aantallen van het voorgaande jaar kunnen met terugwerkende kracht zijn gecorrigeerd.

5 Bronnen: BRP en CBS Statline. De beroepsbevolking volgens de ILO-definitie bestaat uit de werkzame plus de werkloze 15- t/m 74-jarigen.

Dit is een schatting, berekend als het aantal 15- tot 75-jarigen in Zoetermeer, vermenigvuldigd met 76,30% (het aandeel van de beroepsbevolking in heel Nederland t.o.v. alle 15- tot 75-jarigen in Nederland (in 2025Q3)). Het CBS berekent zelf weliswaar ook de beroepsbevolking van Zoetermeer, maar die cijfers zijn minder recent (het meest recente cijfer gaat over 2024).

6 Het gaat om het aantal geregistreerde werkzoekenden zonder dienstverband. Bron: UWV, peildatum 1 oktober 2025.

7 Bron: CBS Statline. Het werkloosheidspercentage is het gemiddelde van een heel kalenderjaar.

Samenvattend resultaat

2025: Samen doen wat nodig is

In het laatste jaar van de bestuursperiode 2022–2026 hebben we samen met inwoners, partners en de gemeenteraad mooie stappen gezet en toegewerkt naar onze visie Zoetermeer 2040.

Een belangrijke mijlpaal in 2025 was de vaststelling van het volkshuisvestingsprogramma Stad in Balans. Daarmee hebben we vastgelegd hoe de verdeling van woningen over de stad eruit komt te zien en welke type woningen in welke wijken passend zijn. De ontwikkeling van de stad werd ook concreet zichtbaar: in gebieden zoals Entree en de Binnenstad zijn stappen gezet. De ruimtelijke strategie geeft richting aan keuzes en helpt bepalen hoe Zoetermeer de komende jaren op een evenwichtige manier kan doorgroeien.

Daarnaast hebben we kansen benut om de ontwikkeling van de stad te versterken. Zo hebben we samen met partners uit de New Town Alliantie een riodeal van €10 miljoen toegekend gekregen.

De wijkgerichte aanpak kreeg verder vorm binnen het programma Sociale Innovatie. In meerdere wijken is gestart met een werkwijze waarbij ondersteuning dichterbij inwoners wordt georganiseerd. Ook op het gebied van bestaanszekerheid zijn belangrijke resultaten geboekt. Vanuit onderzoek en een participatietraject met inwoners en maatschappelijke partners is toegewerkt naar de Actieagenda Bestaanszekerheid. Hiermee verbeteren we onze dienstverlening op het gebied van bereik van regelingen, de manier waarop inwoners worden benaderd en de inzet op het voorkomen van schulden.

Verder zijn er duidelijke stappen gezet die de basis vormen voor de inhoud van het nieuwe beleidsstuk Manifest Fysieke Toegankelijkheid, waarmee fysieke toegankelijkheid wordt geborgd binnen de gemeentelijke organisatie. Het Manifest besteedt aandacht aan onder andere het verbeteren van de toegankelijkheid van openbare gebouwen en de openbare ruimte.

Toelichting / analyse Resultaat 2025

In 2025 heeft de gemeente € 575 miljoen uitgegeven en € 600 miljoen ontvangen (inclusief extra toevoegingen en onttrekkingen aan reserves). Rekening houdend met de onttrekkingen en toevoegingen aan reserves komt het resultaat uit op € 25,1 miljoen (positief). Wanneer we de onttrekkingen aan de reserves (€ 20 mln.) niet in het resultaat betrekken, zien we dat er een beperkt positief resultaat is behaald van € 5,2 miljoen. Hoewel dit beeld positief lijkt, wordt het resultaat grotendeels verklaard door incidentele rijksbijdragen, uitgestelde werkzaamheden en tijdelijke financiële meevallers. Landelijke ontwikkelingen, zoals de druk op middelen uit het gemeentefonds en stijgende uitvoeringskosten, vragen om duidelijke prioriteiten en concrete keuzes in wat we wel en niet doen.

Tegelijkertijd hebben we in 2025 laten zien dat we in staat zijn om, ook onder deze omstandigheden, stappen te zetten in de ontwikkeling van de stad en de ondersteuning van onze inwoners. De resultaten van 2025 geven vertrouwen dat we, ondanks de uitdagingen, blijven bouwen aan een sterk en toekomstbestendig Zoetermeer.

Leeswijzer

Het college legt elk jaar tijdens het resultatendebat verantwoording af aan de raad over het gevoerde beleid. Dit gebeurt op basis van de jaarstukken. De jaarstukken bestaan uit twee onderdelen, het jaarverslag en de jaarrekening. Een groot deel van de opgenomen informatie is verplicht voorgeschreven vanuit wetgeving. De Gemeentewet schrijft voor dat elke gemeente jaarlijks begrotings- en verantwoordingsstukken moet opstellen. Het Besluit begroting en verantwoording ([BBV](#)) bevat de regelgeving daarvoor.

Het jaarverslag

Het jaarverslag begint met de programmaverantwoording. Hierin legt het college verantwoording af over de beleidsmatige resultaten in 2025. Voor de programmaverantwoording is het bij de Programmabegroting 2025-2028 vastgestelde beleid het uitgangspunt. De gemeente Zoetermeer heeft zeven programma's. In deze programma's wordt ingegaan op de beoogde maatschappelijke effecten en doelstellingen zijn bereikt in 2025. Vanuit het BBV worden daarnaast overzichten voorgeschreven: Het overzicht van de kosten van de overhead, het overzicht algemene dekkingsmiddelen en Vennootschapsbelasting (VPB). Ook de paragrafen, zoals opgenomen in deze Jaarstukken, zijn verplicht.

De jaarrekening

De jaarrekening bestaat uit het overzicht van baten en lasten en de toelichting daarop, de rechtmatigheidsverantwoording, de balans en de toelichting daarop, de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling, de bijzondere gebeurtenissen na balansdatum, overige gegevens en een aantal bijlagen. Over onderwerpen, waarbij gedurende het jaar is gebleken dat er een afwijking op de begroting is ontstaan, is de raad geïnformeerd via de Tussenberichten (TB1 en TB2). Deze afwijkingen zijn verwerkt als 'begrotingswijziging'.

Ook is de raad in december geïnformeerd over grote of bijzondere afwijkingen na het Tweede Tussenbericht in het memo [Financiële afwijkingen na Tweede Tussenbericht 2025](#).

De accountantscontrole is met name gericht op het jaarrekeninggedeelte. De accountant controleert of de administratie van de gemeente aansluit bij de jaarrekening en of aan alle regelgeving over verslaggeving en rechtmatigheid is voldaan.

Als gevolg van rechtstreekse onttrekking van informatie uit het financiële systeem van de gemeente kunnen kleine afrondingsverschillen in de tabellen voorkomen.

Exploitatieresultaat

Bedragen x € 1.000

Exploitatie	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Saldo begroting na wijziging en jaarrekening
- Lasten	-548.865	-567.631	-545.017	22.614
- Toevoegingen	-8.897	-23.976	-29.944	-5.968
<i>Gerealiseerd saldo van lasten en toevoegingen</i>	<i>-557.762</i>	<i>-591.607</i>	<i>-574.961</i>	<i>16.646</i>
- Baten	499.467	540.538	550.626	10.088
-Onttrekkingen	47.989	50.450	49.562	-888
<i>Gerealiseerd saldo van baten en onttrekkingen</i>	<i>547.456</i>	<i>590.988</i>	<i>600.188</i>	<i>9.200</i>
Gerealiseerd saldo	-10.306	-619	25.228	25.846

Toelichting exploitatieresultaat

In bovenstaande tabel komt het rekeningresultaat (het verschil tussen werkelijke baten en lasten) naar voren van € 25,2 mln. positief. In de gewijzigde begroting 2025 was een begroot negatief saldo (na wijziging) van € 0,6 mln. opgenomen. Het verschil tussen de verwachting en het in de jaarstukken gemelde resultaat bedraagt afgerond € 25,8 mln. positief.

De raad is in december in het memo 'Financiële afwijkingen na het Tweede Tussenbericht 2025' geïnformeerd over € 17,1 mln. aanvullende grote of bijzondere afwijkingen na het Tweede Tussenbericht. Per saldo geeft de jaarrekening - ten opzichte van de eerdere verwachting - een financieel voordeligere uitkomst van € 8,7 mln. De hoofdlijn van deze voordeligere uitkomst is toegelicht in het eerste hoofdstuk van de jaarstukken. En in meer detail in het onderdeel jaarrekening.

In onderstaande tabel duiden we op hoofdlijn het resultaat ten opzichte van de verwachting in 2025. Geplande activiteiten die niet uitgevoerd konden worden beïnvloeden het resultaat. In de duiding van het resultaat wordt vooruitgeblikt op het bestemmingsvoorstel.

Bedragen x €1.000

Programma's	Saldo begroting na wijziging en jaarrekening				
	Lasten	Baten	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo
1. Onderwijs, economie en Arbeidsparticipatie	2.658	2.150	-1.508	-139	3.161
2. Samen leven en ondersteunen	5.685	431	0	-65	6.051
3. Leefbaarheid, duurzaam en groen	4.423	-52	160	-755	3.776
4. Vrije tijd	-1.154	-50	0	-36	-1.240
5. Veiligheid	1.914	-732	0	0	1.181
6. Dienstverlening en participatie	-698	-520	0	-75	-1.293
7. Inrichting van de stad	6.121	-904	-4.620	252	848
Overzicht overhead	1.288	148	0	-27	1.409
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	2.428	9.617	1	-42	12.003
Heffingsbedrag Vennootschapsbelasting	-50	0	0	0	-50
Totaal	22.614	10.088	-5.968	-888	25.846

Samenvatting verschillenverklaringen op hoofdlijnen per programma

In de jaarrekening worden de verschillen in de “toelichting op het overzicht baten en lasten” groter dan € 100.000 verklaard. Onderstaande betreft per programma een samenvatting op hoofdlijnen (verschillen > € 0,5 mln.). De optelling tot het totaal per programma van het verschil tussen de gewijzigde begroting en rekening die in onderstaande samenvatting niet wordt verklaard, bestaat uit een optelling van diverse kleinere posten.

Programma 1 Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie: € 3,2 mln. voordeel

Het voordeel op het programma wordt grotendeels verklaard doordat er in 2025 minder is uitgegeven aan de BUIG en omdat er meer is ontvangen van het Rijk. De raad is in november 2025 hierover geïnformeerd met het memo [Financiële afwijkingen bijstandsbudget 2025](#) is uw raad hierover al geïnformeerd. Sindsdien is het resultaat met € 0,61 mln. verbeterd, met name door lagere uitgaven voor loonkostensubsidies voor de jaren 2023 en 2025 (€ 0,44 mln.).

Programma 2 Samen leven en ondersteunen: € 6,1 mln. voordeel

Voor programma 2 zit het voordeel grotendeels op de onderdelen Specialistische Jeugdhulp. Het voordeel bij de specialistische jeugdhulp wordt verklaard door het uitblijven van een verwachte kostenstijging. Daarnaast vallen kosten voor ambulante jeugd-GGZ en landelijke ingekochte jeugdhulp uiteindelijk lager uit. Dit komt met name doordat minder jeugdigen gebruikmaken van deze vormen van jeugdhulp. In 2025 is door de Raad op meerdere momenten extra budget beschikbaar gesteld voor Jeugdhulp. Door aanvullende sturing op Jeugdhulp blijven de uitgaven lager dan het bijgestelde budget.

Daarnaast zijn er op het programma diverse voordelen behaald. De belangrijkste zijn:

1. Hotel- en accommodatieregeling (€ 0,74 mln.): In augustus 2025 is de Regeling stimuleren uitstroom vergunninghouder uit de asielopvang van kracht geworden, wat hogere baten tot gevolg had.
2. Noodopvang Oekraïne: Op de noodopvang van de ontheemde Oekraïners is een voordeel behaald van € 0,553 mln. Het voordeel wordt verklaard door de verminderde uitkering van leefgeld en doordat het onderzoek, locatie-analyse en haalbaarheidsstudies naar een gemeentelijke opvanglocatie doorschuift naar 2026.

Programma 3 Leefbaarheid, duurzaam en groen: € 3,8 mln. voordeel

Het voordeel op het programma wordt grotendeels behaald op het onderdeel Grootonderhoud Openbare Ruimte. In december 2025 is via het raadsmemo financiële afwijkingen 2025 een verwacht voordeel van € 1,6 mln. gemeld als gevolg van herfaseringen. Dit betreft onderhoud aan de Afrikaweg, Fregatwerf, diverse verkeersregelininstallaties en de projecten herinrichting Molenstraat, 1e Stationsstraat, Topaas en beschoeiingen. Verder hebben zich diverse voor- en nadelen voorgedaan. De belangrijkste zijn:

1. Openbare verlichting (voordeel € 0,4 mln.). Door sterk gedaalde inkooprijzen en ook een lagere energiebelasting zijn de kosten voor stroomverbruik van de openbare verlichting lager dan begroot.
2. Gladheidsbestrijding (voordeel € 0,16): De wintermaanden van 2025 zijn vrij zacht verlopen waardoor gladheidsbestrijding beperkt nodig is geweest.

Normaliter zou het resultaat in de egalisatiereserve groot onderhoud bovengronds worden gestort, dit is echter niet meer mogelijk omdat deze de maximale bovengrens heeft bereikt van € 5 mln. Om de benodigde storting mogelijk te maken zal bij de besluitvorming over de jaarstukken 2025 worden voorgesteld om de maximale bovengrens van de egalisatiereserve te verhogen.

Programma 4 Vrije tijd: € 1,2 mln. nadeel

Het nadeel op het programma Vrije tijd wordt voor een groot deel verklaard door extra kosten die gemaakt zijn voor de exploitatie van culturele en sportvoorzieningen (nadeel € 1,0 mln.). De onderhoudskosten zijn in 2025 - behalve door prijsstijgingen - verder opgelopen vanwege deels verouderde culturele en sportgebouwen.

Programma 5 Veiligheid: € 1,2 mln. voordeel

Het voordeel op het programma wordt grotendeels verklaard door een lagere bijdrage aan de Veiligheidsregio Haaglanden dan waar in de begroting rekening mee is gehouden. Het betreft een aanpassing van de Functioneel Leeftijdsonslag (FLO) reeks, de bijstelling van de begroting 2025 van de VRH en de invulling van de taakstelling in 2025.

Programma 6 Dienstverlening: € 1,3 mln. nadeel

Het nadeel op het programma wordt grotendeels verklaard door de legesopbrengsten voor het project Eleanor Rooseveltlaan voor de bouw van 354 woningen die niet in 2025 opgelegd, maar in 2026 zullen worden uitgevoerd. De raad is met memo "Financiële afwijking na 2e Tussenbericht" hierover geïnformeerd.

Programma 7 Inrichten van de stad: € 0,48mln. voordeel

Het voordeel op het programma bestaat voornamelijk uit diverse afwijkingen die afzonderlijk kleiner zijn dan 0,25 mln.

Overzicht Overhead: € 1,4 mln. voordeel

Het voordeel op het overzicht overhead bestaat voor een groot deel uit een voordeel op de loonkosten overhead en personeelsgerelateerde kosten. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door vacatureruimte die pas later in het jaar zijn ingevuld. Het jaar is gestart met een niet ingevulde vacatureruimte van circa 65 fte. Aan het eind van het jaar waren nog maar 9 fte aan vacatureruimte niet ingevuld. Het is dus gelukt om 56 fte (vermeerderd met het verloop in 2025) wel in te vullen.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien: € 12,0 mln. voordeel

Het voordeel op de algemene uitkeringen bestaat uit verschillende onderdelen. De raad is hierover eerder geïnformeerd via de raadsmemo's septembercirculaire en decembercirculaire. De belangrijkste voordelen zijn:

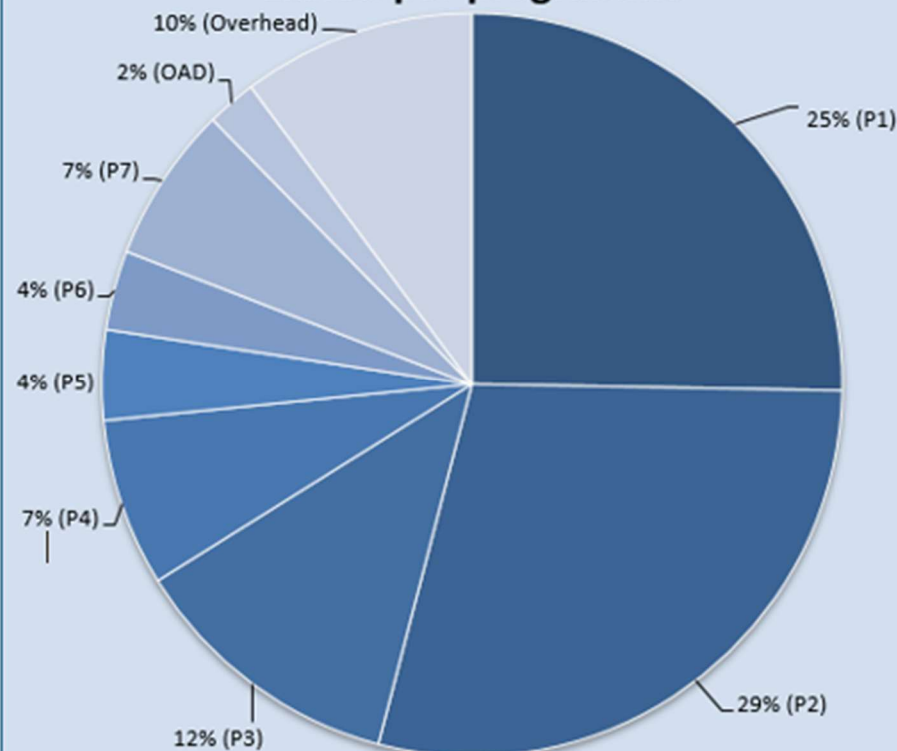
1. Voor de Jeugdzorg is er als tegemoetkoming in de kosten van 2023 en 2024 eenmalig extra geld ontvangen in 2025. Dit geeft een voordeel van € 4,9 mln.
2. Gedurende het jaar zijn diverse taakmutaties geweest die op OAD een voordeel opleveren, maar over het algemeen vrijwel altijd ook een nadeel op de desbetreffende programma's. Een aantal voornamelijk taakmutaties betreffen, middelen voor de sociale infrastructuur (werkbedrijf), compensatie voor ontwikkelingen van de CAO van mensen die in het werkbedrijf werken en middelen voor de arbeidsmarktregio. Alle taakmutaties samen resulteren in een voordeel van € 3,237 mln.
3. De verdeling van de algemene uitkering vindt plaats op grond van diverse maatstaven. Een aantal belangrijke maatstaven is het aantal inwoners, het aantal bijstandsuitkeringen, het aantal huishoudens met een migratieachtergrond of het aantal huishoudens met een laag inkomen. Alle maatstaven wijzigen ieder jaar, dit leidt ieder jaar tot de zogenaamde herverdeel-effecten. Voor 2025 is er sprake van een additioneel positief herverdeel-effect ten opzichte van de begroting van € 2,4 mln.
4. Het herverdeel-effect heeft deels te maken met de groei van de stad. Deze extra inkomsten reserveren we voor de extra kosten die voortvloeien uit de groei van de stad. Een deel van deze reservering (€ 0,786 mln.) is in 2025 niet ingezet.
5. Tot slot is er ook nog per saldo € 0,238 mln. ontvangen die betrekking heeft op voorgaande jaren. Dit betreft een som van diverse aanpassingen over de jaren 2022 t/m 2024. Dit zijn herverdeel-effecten over oude jaren.

Daarnaast is op het onderdeel Treasury een voordeel behaald van € 0,5 mln. Het positieve banksaldo (liquiditeitsoverschot) wordt tegen een zo goed mogelijke rente weggezet bij de schatkist en/of uitgeleend aan andere gemeenten. Van zowel het positieve banksaldo als de hoogte van de rente wordt een inschatting gemaakt. Ten opzichte van begroting is een voordeel ontstaan van € 0,537 mln. Dit voordeel wordt voor 25% verklaard door een hoger banksaldo dan begroot. De overige 75% wordt verklaard door een gemiddeld hogere rente dan begroot.

Overzicht lasten per programma, baten per kostensoort

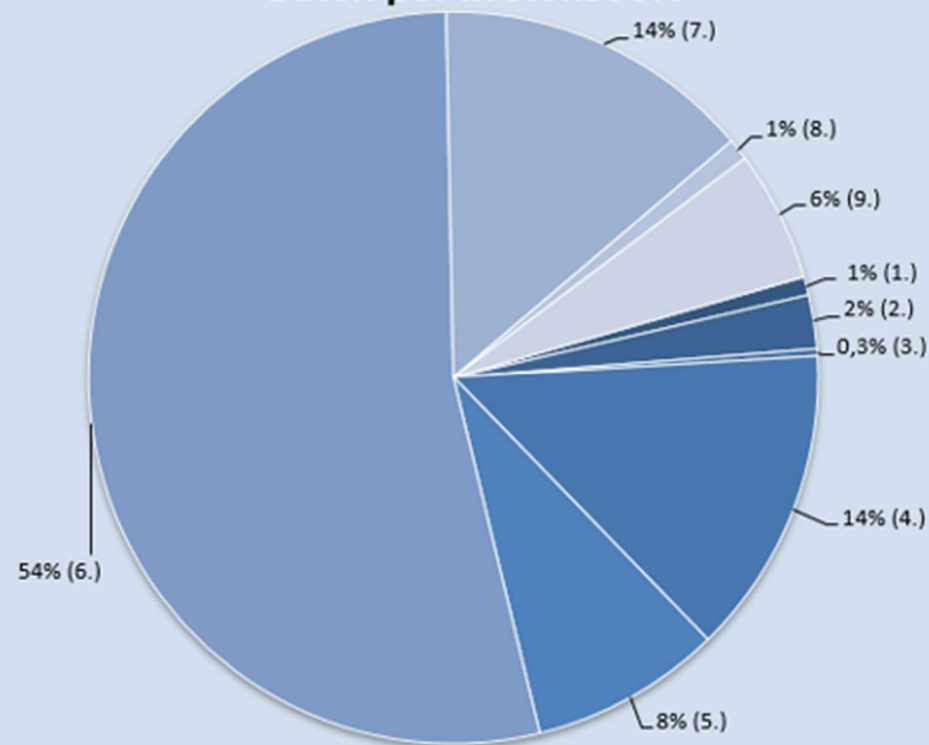
Uit de volgende grafiek 'lasten per programma' wordt duidelijk hoe de programma's zich in omvang tot elkaar verhouden. De gemeente geeft het meeste budget uit in de programma's 1 en 2, aan bijstandsuitkeringen en jeugdzorg. Veruit de meeste inkomsten van de gemeente komen terecht in 'Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien (OAD)'. Voor deze grafiek 'baten per kostensoort' is daarom gekozen voor een andere weergave. Kostensoorten (of opbrengstsoorten) zijn een andere manier van indelen van de begroting dan naar programma. De inkomsten van de gemeente komen vanuit het Rijk, via het gemeentefonds en via andere uitkeringen vanuit het Rijk naar de gemeente. Vanuit belastingen en heffingen haalt de gemeente 11% van de inkomsten op.

Lasten per programma

- 1. Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie
- 2. Samen leven en ondersteunen
- 3. Leefbaarheid, duurzaam en groen
- 4. Vrije tijd
- 5. Veiligheid
- 6. Dienstverlening en participatie
- 7. Inrichting van de stad
- Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien
- Overzicht overhead

Baten per kostensoort

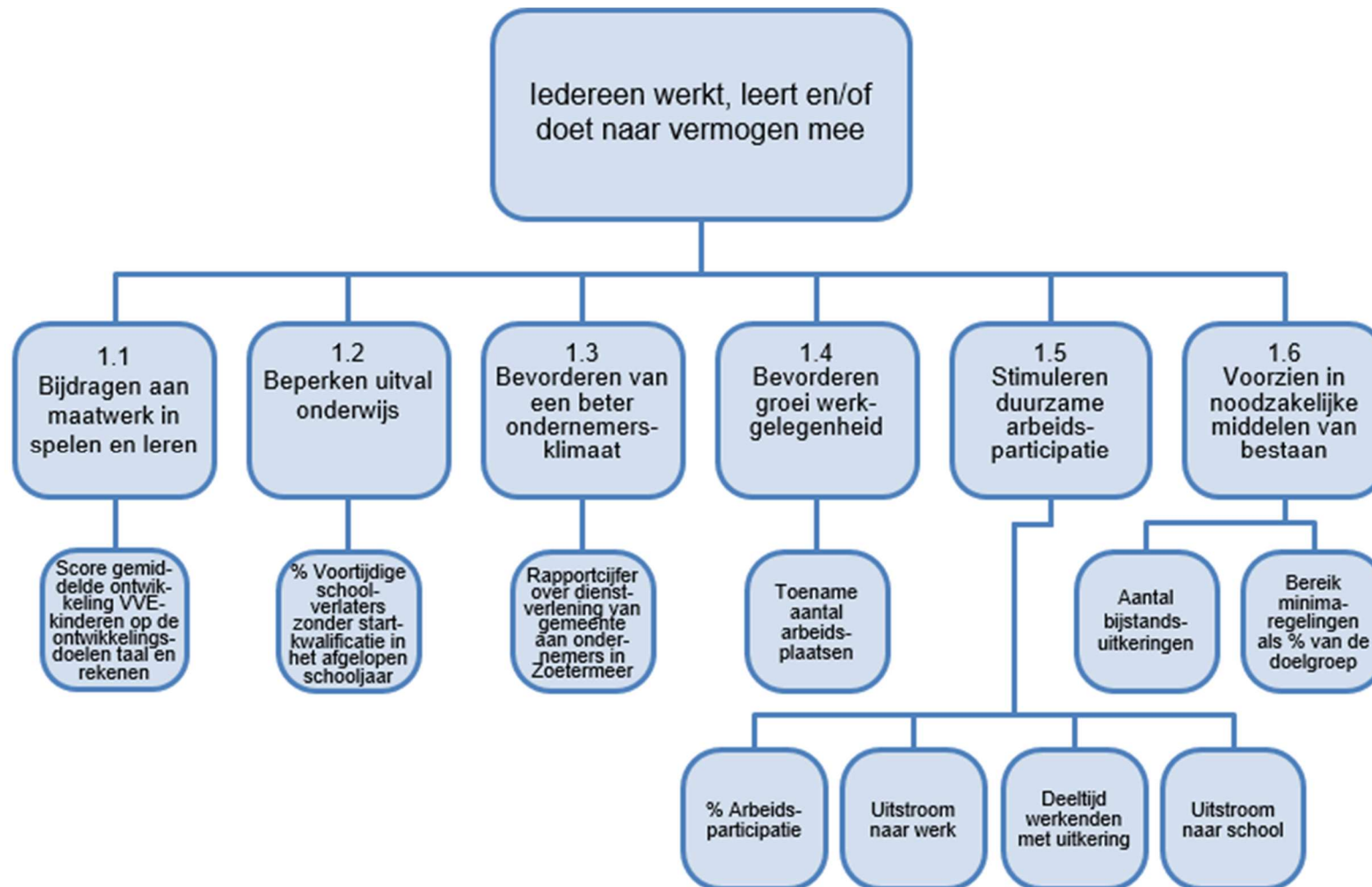

- 1. Rente en winstuitkeringen
- 2. Huur- en pachtinkomsten
- 3. Opbrengsten grondverkoop
- 4. Belastingen en heffingen
- 5. Reserve en voorzieningen
- 6. Gemeentefonds
- 7. Overige inkomsten van het Rijk
- 8. Inkomstenoverdrachten ander overheden
- 9. Overige inkomsten

Jaarverslag

Programmaverantwoording

Programma 1 Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie

Algemene doelstelling: Iedereen werkt, leert en/of doet naar vermogen mee

Onderwijs

In de begroting voor 2025 schreven we dat we *iedere* Zoetermeerder – ongeacht achtergrond of afkomst – kansen geven om zich te blijven ontwikkelen. Niet alleen als kind, maar ook als jongere of volwassene. We verbeterden de deskundigheid van de pedagogisch professionals in de kinderopvang. We zorgden ervoor dat meer kinderen mee konden doen aan activiteiten om onderwijsachterstanden te verminderen, en we sloten een convenant schoolveiligheid af met het primair onderwijs. Verder versterkten we de samenwerking tussen de aanpak voortijdig schoolverlaten en de aanpak jeugdwerkloosheid door mee te schrijven aan het Regionaal programma 'van school naar duurzaam werk'. De gemeente investeerde het afgelopen jaar daarvoor ook in schoolgebouwen voor een fijne leeromgeving. We startten bijvoorbeeld met de voorbereidingen voor gezamenlijke nieuwbouw voor De Keerkring (speciaal onderwijs) en De Horizon (speciaal basisonderwijs). Ook verstevigden we de positie van het Dutch Innovation Park door de Park Innovation Community uit te bouwen, de onderzoekslabs te ontwikkelen en innovatie, onderwijs en ondernemerschap te verbinden. Tot slot schreven we een nieuw regioplan voor de Wet Educatie Beroepsonderwijs om basisvaardigheden (lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden) te verbeteren voor onze volwassen, niet-inburgeringsplichtige inwoners.

Dit zijn allemaal voorbeelden van waar het college zich in 2025 voor heeft ingezet. Hiermee gaven we uitvoering aan de visie 'Zoetermeer 2040', aan het creëren van gelijke kansen voor kinderen, en aan het realiseren van passende kinderopvang- en onderwijsplekken in onze stad.

Economie

We dragen bij aan een optimaal gebruik van de ruimte die beschikbaar is voor werkgelegenheid en ondernemerschap. Dit is een lange termijn opgave. Het afgelopen jaar hebben we daarin verkennende stappen gezet. We hebben geadviseerd over ruimtegebruik voor werkgelegenheid op andere plaatsen in de stad. Bijvoorbeeld bij:

- Ruimtelijke initiatieven
- De ruimtelijke strategie
- In gebiedsprogramma's
- Verschillende ontwerp omgevingsprogramma's.

De gebruikers en eigenaren van gebouwen zijn samen met de gemeente verantwoordelijk voor aantrekkelijke werkomgevingen en voorzieningen. We onderhouden daarvoor de samenwerking met bestaande ondernemersgroepen.

Specifiek voor het opstellen van beleid voor de retail in de stad hebben we een participatietraject doorlopen en data verzameld.

We maken het aantrekkelijker om een bedrijf in Zoetermeer te hebben. Dat doen we door meer mensen en geld in te zetten voor milieuvriendelijke veranderingen (de energietransitie). Ook blijven we MKB-ondernemers ondersteunen bij digitalisering.

Arbeidsparticipatie en inkomensbeleid

Om duurzame arbeidsparticipatie te stimuleren zijn in 2025 verschillende activiteiten uitgevoerd via werkbedrijf de Binnenbaan en met de partners binnen de Arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal.

In 2025 is opnieuw veel aandacht gegeven aan het herstellen van bestaanszekerheid van inwoners. Daarom is in 2025 een actieagenda financiële bestaanszekerheid opgesteld en voorbereid ter besluitvorming door de raad. Deze actieagenda is geschreven op basis van de uitkomsten onderzoek

besteedbaar inkomen. We zetten in op preventie, bereik en bejegening om financiële zelfredzaamheid van inwoners te vergroten en hen te ondersteunen waar dit nodig is.

Doelstelling 1.1 Bijdragen aan maatwerk in spelen en leren

We hebben vier belangrijke onderwerpen in onze onderwijsvisie. De speerpunten van 2025 en wat we daarvoor in 2025 hebben gedaan, volgt hieronder per onderwerp.

1. Stimuleren dat er een (onderwijs)aanbod op maat is, zodat ieder kind, iedere jongere en volwassene zich optimaal kan ontwikkelen in kwalitatief goede gebouwen.

- De nieuwe locatie voor de dubbelstroomsschool Seghwaert is bepaald. Deze school komt op de Velddreef. De laatste fase van de voorbereidingen voor de uiteindelijke bouw is bereikt.
- Voor de nieuwbouw van het gezamenlijke schoolgebouw van de Keerkring en De Horizon is door de schoolbesturen een programma van eisen voor het onderwijsdeel opgesteld. Via interactieve bijeenkomsten is in beeld gebracht welke maatschappelijke voorzieningen naast het onderwijs op dezelfde plek komen, zoals bijvoorbeeld de buurtvereniging.
- In nauwe samenwerking tussen de schoolbesturen en de gemeente kregen de schoolbesturen subsidie voor de nieuwbouw van de integrale kindcentra Het Palet en Het Zwanenbos. De subsidie komt van het Innovatieprogramma Onderwijshuisvesting (IPOHV). Met deze subsidie kunnen de schoolbesturen werken aan een nieuwe manier van ontwerpen en aanbesteden van de nieuwbouw van hun schoolgebouwen. Deze manier kan vervolgens ook landelijk worden toegepast.

2. Organiseren met partners, zoals het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs, dat kinderen gedurende hun ontwikkeling goed begeleid worden. Met name tijdens de overgangen naar en in het onderwijs krijgen kwetsbare leerlingen extra steun. De acties die hierbij horen waren:

- In 2025 hebben we samen met de partners in de stad gewerkt aan het verminderen van onderwijsachterstanden bij kinderen van 2 tot 12 jaar. Naast het vaste aanbod is er opnieuw een zomerschool georganiseerd op basisschool De Regenboog. Voor het eerst is er ook een winterschool georganiseerd tijdens de kerstvakantie. Daarnaast hebben we het voorschoolse educatieaanbod in Oosterheem uitgebreid, omdat de vraag in deze wijk is toegenomen. Hierdoor groeide het aantal peuters met onderwijsachterstanden dat bereikt wordt van 76 naar 77% in 2025. Sinds halverwege 2025 werken we met een nieuwe resultatenmonitor voor voorschoolse educatie. De eerste betrouwbare gegevens verwachten we begin 2026.
- De activiteiten van het Nationaal Programma Onderwijs liepen van 2022 tot juli 2025 en werd voor de zomervakantie afgerond. We richtten ons op drie thema's: zorg in de school, talentontwikkeling, en samenwerking tussen onderwijs, zorg, en veiligheid. In 2025 focusten we op het aanpassen van schoolpleinen van het voortgezet onderwijs om buiten bewegen te stimuleren. Bij acht scholen voor het voortgezet (speciaal) onderwijs zijn sporttoestellen geplaatst die enthousiast gebruikt worden. Ook zijn er meer buurtsportcoaches ingezet om (na)schoolse beweegactiviteiten aan te bieden, hebben we sportieve pauzecontainers aangeschaft voor extra beweegmogelijkheden en hebben we het speciaal onderwijs kennis laten maken met diverse sportaanbieders in de stad.
- Uitbreiding van het nieuwkomersonderwijs in het basisonderwijs was niet nodig in 2025. Wel werkten we aan het verbeteren van de door- en uitstroom van nieuwkomersleerlingen van 16 jaar en ouder. Zo voorkomen we dat de klassen vol raken en blijft er ruimte voor nieuwe leerlingen.

- Alert4You versterkte de kinderopvang. Door het inzetten van Specialistische Alert4You-coaches (met kennis van kinderopvang en jeugdhulp) versterkten we de kennis en vaardigheden van pedagogisch professionals en gastouders. Daardoor konden kinderen zich beter in de kinderopvanggroepen ontwikkelen. Ingeschat is dat zo'n 12 kinderen in de kinderopvang konden blijven, in plaats van dat zij niet meer pasten in de kinderopvanggroep en de kinderopvang moesten verlaten.
- In 2025 stelden we een plan van aanpak 'schoolrijpheid' en een actielijst op. De onderwijs- en kinderopvangpartners informeerden vervolgens ouders beter over de vaardigheden die een kind nodig heeft om goed te kunnen starten in het onderwijs. De kinderopvang organiseerde themabijeenkomsten voor ouders, en ook het consultatiebureau besteedde extra aandacht aan schoolrijpheid in hun gesprekken met ouders. Bij de inschrijvingsgesprekken op scholen werd dit onderwerp ook uitgebreider besproken. In 2026 gaan we de ouders hier nog meer over informeren.
- Sinds januari 2025 werken alle basisscholen in Zoetermeer met één centrale aanmeldprocedure: 'Zo naar de basisschool'. Dit systeem vervangt de oude toelatingsregels per school. Dit draagt bij aan kansengelijkheid en een eerlijke verdeling van leerlingen over de scholen. Ouders kunnen hun kind aanmelden in vier vaste aanmeldperiodes in het jaar waarin hun kind drie wordt. De gemeente ondersteunt dit door aan ouders een brief te sturen als hun kind ongeveer 2,5 jaar is. Zo zijn ze op tijd op de hoogte en kan elk kind in Zoetermeer een eerlijke start krijgen.

3. Een goede start op de arbeidsmarkt is belangrijk. Dit doen we door onderwijsinstellingen en ondernemers te ondersteunen om te komen tot een betere aansluiting tussen opleidingen en arbeidsmarkt.

We richten ons in lijn met Zoetermeer 2040 (hoofdpijn 4 en 5) in ieder geval op de kernsectoren ICT/IT, Bouw & Installatie, Zorg/(e-)Health en Logistiek & Handel op de volgende kansen:

- We versoepelden de overgangen van onderwijs naar onderwijs en van onderwijs naar de Zoetermeerse arbeidsmarkt. Dat vergroot de kans op werk en geeft meer bestaanszekerheid. Dit deden we bijvoorbeeld door leerlingen en studenten kennis te laten maken met echte praktijkvraagstukken. Ook haalden we meer opleidingen naar Zoetermeer die passen bij wat werkgevers hier nodig hebben. Bijvoorbeeld technische opleidingen bij het TechniekPlein Zoetermeer. Dit is een nieuwe plek in de stad waar onderwijs, onderzoek, bedrijven, en maatschappelijke instellingen samenkomen om te innoveren en ontwikkelen. Het Techniekplein Zoetermeer is opgezet in 2025. Hier werken we aan technisch onderwijs voor jong en oud, een goed voorbeeld van 'leven lang ontwikkelen'. Leerlingen uit het basis- en voortgezet onderwijs volgen er lessen. Er wordt technisch mbo-onderwijs gegeven. Daarnaast kunnen mensen er ook om- en bijscholing krijgen, bijvoorbeeld om van werk naar werk te gaan of om nieuwe kansen te krijgen bij langdurige werkloosheid.
- Het Dutch Innovation Park (DIP) heeft in 2025 haar positie verder verstevigd als de meest vergevorderde campussamenwerkingen voor mbo- en hbo-onderwijs in de MRDH-regio. De onderwijsinstellingen bouwen gestaag samen verder aan innovatief challenge based onderwijs. Partijen hebben zich uitgesproken om actief verbonden te blijven aan de Dutch Innovation Factory. In 2025 hebben we ingezet op onderstaande bouwstenen.
 1. Het verstevigen van het IT-onderwijs (mbo en hbo) op het Dutch Innovation Park.
 2. Het verkennen voor meer samenwerkingen op basis van een inhoudelijke onderwijsagenda met mbo en hbo voor de gehele stad
 3. Het uitbreiden en verstevigen van de IT Community en de verbindingen met het onderwijs en het bedrijfsleven.
 4. Het verkennen van nieuwe subsidiestromen voor onderwijs en onderzoek na 2026.
 5. Het uitbouwen van een startup ecosysteem op het Dutch Innovation Park.

4. Iedere volwassen inwoner kan maximaal (naar vermogen) meedoen en beschikt over voldoende basisvaardigheden.

Om zelfstandig en actief mee te kunnen doen in onze samenleving is het nodig om de basisvaardigheden te beheersen. Dit betekent dat iemand voldoende taal-, reken- en digitale vaardigheden heeft. Met de lokale aanpak laaggeletterdheid werkten we aan het verbeteren van deze vaardigheden. De focus lag op het betrekken van organisaties uit het maatschappelijk middenveld om zo meer inwoners te bereiken. Denk hierbij aan gezondheidspartners en werkgevers. Omdat laaggeletterdheid invloed heeft op meerdere leefgebieden, zoals schulden en armoede, heeft dit binnen het Sociaal Domein extra aandacht gekregen. Daarnaast boden we passend en voldoende educatieaanbod in de stad, zodat er voor iedereen die iets wilde, leren plek was.

We werkten samen met de andere gemeenten in de regio Zuid-Holland Centraal (Lansingerland, Leidschendam-Voorburg, Pijnacker-Nootdorp, Voorschoten en Wassenaar) om laaggeletterdheid te verminderen en de basisvaardigheden te vergroten. In 2025 maakten we een regioplan voor de jaren 2026 tot en met 2030. Regionaal hebben we 12.757 inwoners bereikt. De meeste daarvan (10.291 inwoners) volgden informeel en laagdrempelig aanbod, zoals taalcafé's of voorleesuren in de Taalhuizen. Er werden 617 inwoners geholpen die Nederlands als moedertaal hebben (NT1). Het grootste deel van het aanbod waren taallessen, maar er werden ook lessen in rekenen, digitale vaardigheden en algemene zelfredzaamheid gegeven. Steeds meer inwoners volgden het camouflaageaanbod. Hierbij wordt het leren van de taal verpakt in een andere activiteit of thema.

Score van de gemiddelde ontwikkeling van de VVE-kinderen op de ontwikkelingsdoelen taal en rekenen

Vanaf halverwege 2025 zijn wij gestart met een nieuwe resultatenmonitor. De nieuwe monitor geeft geen inzicht meer in het percentage behaalde leerwinst van VVE-kinderen met een onderwijsachterstand, maar maakt inzichtelijk of de gemiddelde ontwikkeling van de VVE-kinderen als groep past bij de leeftijd of niet. De streefwaarde kon pas worden bepaald na de nulmeting in het derde kwartaal 2025. De tabel en trendgrafiek is hierdoor voor 2025 komen te vervallen.

Doelstelling 1.2 Beperken uitval in het onderwijs

De gezamenlijke ambities van de gemeenten en onderwijsinstellingen zijn vastgelegd in het Regionale programma 'voortijdig schoolverlaten 2020-2025'. Per 1 januari 2026 gaat de nieuwe Wet van school naar duurzaam werk van kracht. Hiermee krijgen scholen, doorstroompunten en gemeenten (als uitvoerders van de Participatiewet) meer mogelijkheden om jongeren tot 27 jaar te ondersteunen bij de overgang van school naar werk en bij het behoud van werk bij (dreigende) werkloosheid. 2025 is gebruikt om de uitwerking van de wet voor te bereiden.

De ministeries van OCW en SZW hebben samen het wetsvoorstel 'Van school naar duurzaam werk' ontwikkeld. In deze wet gaat de aandacht uit naar jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit gaat in ieder geval over jongeren uit het voortgezet speciaal onderwijs (vso), praktijkonderwijs (pro), jongeren van het middelbaar beroepsonderwijs (mbo-niveau 1 en 2) en voortijdig schoolverlaters (vsv'ers). Scholen zijn verplicht om voor deze leerlingen en studenten aanvullende loopbaanbegeleiding te bieden op school en 1 tot 2 jaar na het behalen van een diploma nazorg te bieden in de begeleiding naar werk. Mbo-, pro- en vso-scholen kunnen de gemeente vragen de begeleiding naar werk voort te zetten voor jongeren tot 27 jaar die moeilijk zelfstandig aan werk komen. Dit kan nodig zijn als de ondersteuning langer dan een jaar zal duren, als er hulp nodig is vanuit de Participatiewet, of dat er expertise van de gemeente nodig is voor de begeleiding.

Omdat elk kind recht heeft op een passende (onderwijs)plek zetten ouders, scholen, leerplicht/Doorstroompunt, jeugdhulp en zorgpartners (zoals het schoolmaatschappelijk werk) zich in 2025 hier samen voor in:

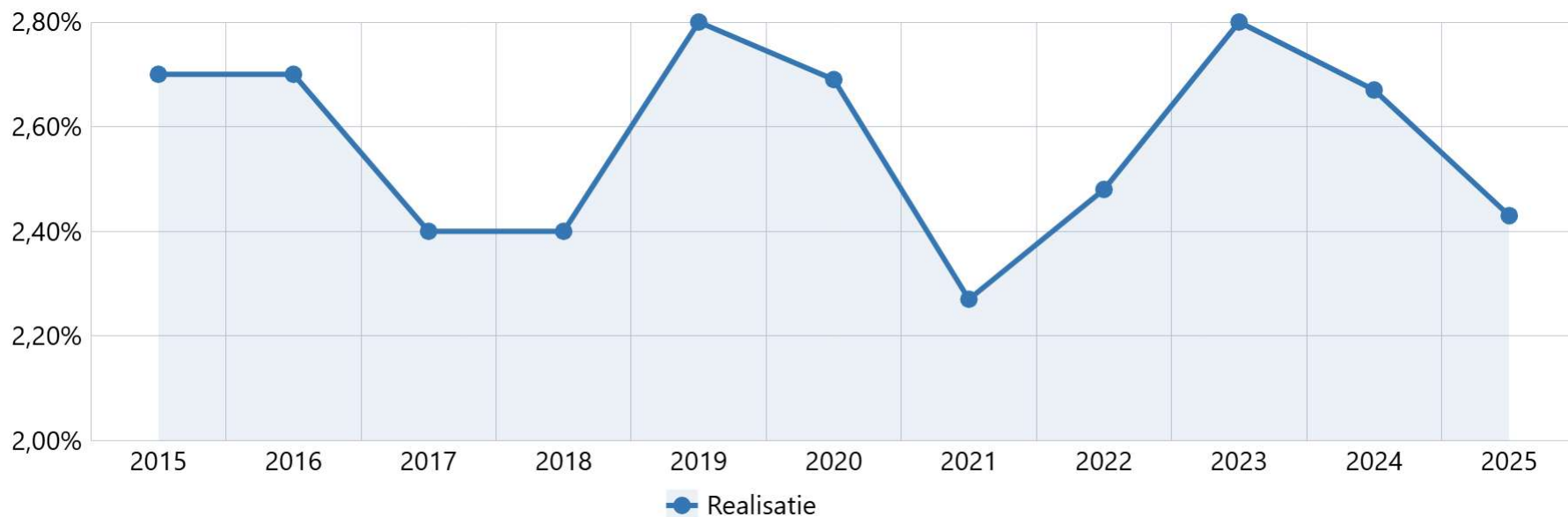
- Voor de aanpak Van school naar duurzaam werk is in 2025 een analyse gemaakt voor de regio Haaglanden. De regioanalyse kijkt naar jongeren van 12 tot 27 jaar die wonen en/of onderwijs volgen in de regio Haaglanden. Daarbij is er speciale aandacht voor jongeren met een grotere kans om buiten de maatschappij te vallen. Het is belangrijk om hier domein-overstijgend naar te kijken, omdat de behoefte van jongeren aan juiste ondersteuning, onderwijs of duurzaam werk vaak samenhangt met andere onderdelen in hun leven, zoals de sociaaleconomische positie van hun gezin.
- Op basis van de regioanalyse maakten de betrokken partijen een nieuw regionaal programma voortijdig schoolverlaten voor de periode 2026-2029. Hierin staan maatregelen en samenwerkingsafspraken en zijn de eisen van de nieuwe wet uitgewerkt. De samenwerkingsafspraken gaan over de overstap van v(s)o naar mbo en over de overstap van vo en mbo naar de arbeidsmarkt. Ook gaat het over de overdracht naar de gemeente wanneer meer ondersteuning nodig is naar werk of dagbesteding.
- Vanuit de Lokaal Educatieve Agenda is gewerkt aan het bevorderen van inclusief onderwijs met lezingen van pedagoog en jeugdonderzoeker Bert Wienen. Hij gaf ook een lezing voor de gemeenteraad en verzorgde interactieve bijeenkomsten in de stad. Bert Wienen pleit er voor om niet te veel te focussen op het stellen van eisen aan het kind en het benadrukken van mentale kwetsbaarheid. In plaats daarvan vraagt hij: wat kunnen wij als omgeving en (mede)opvoeders zelf doen?
- Er is een start gemaakt met het opstellen van schoolprofielen. Hiermee wordt de schoolpopulatie en de ondersteuningsbehoefte per school in kaart gebracht. Zo kunnen onderwijs en zorg beter op elkaar aansluiten.

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers) in afgelopen schooljaar

Het aantal vsv-ers ten opzichte van het totaal aantal deelnemers aan voortgezet onderwijs en mbo-onderwijs.

Bron: VSV-Atlas (OCW) Jaarverslag leerplicht/ RMC

Type	2024	2025
Begroting	2,30%	2,50%
Realisatie	2,67%	2,43%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: De doelstelling is gehaald en het percentage is gedaald ten opzichte van 2024.

Doelstelling 1.3 Bevorderen van een beter vestigings- en ondernemersklimaat

Een aantrekkelijk economisch vestigingsklimaat draagt eraan bij dat ondernemers zich in Zoetermeer willen vestigen, groeien en innoveren. We zorgen ervoor dat het juiste bedrijf op de juiste plek terechtkomt. Hierdoor worden bedrijventerreinen gebruikt door bedrijven die daar horen en op een andere locatie in de stad niet passen. Door het plaatsen van bedrijven in wijken, zorgen dat de wijk(economie) groeit. Ook zorgen we ervoor dat wijk(winkel)centra zich ontwikkelen tot locaties met een goede kwaliteit en met een passende mix van voorzieningen.

Naast voldoende en aantrekkelijke ruimte om te ondernemen is onze dienstverlening aan ondernemers van belang. We hebben daarom opnieuw meegedaan in verschillende projecten en samenwerkingsverbanden. Deze zijn gericht op het ondersteunen van het brede midden- en kleinbedrijf (MKB) in de verschillende grote landelijke transitie-uitdagingen, waaronder een meer (veilige) digitale economie, energietransitie en arbeidsmarkt.

Via het accountmanagement was de gemeente voor ondernemers ook in 2025 goed toegankelijk.

Wat hebben wij gedaan in 2025:

- We hebben een intensief participatietraject doorlopen voor het retailbeleid voor de komende jaren.
- We onderhouden goede contacten met ondernemers en verenigingen in het belang van een toekomstbestendige retail.
- Samen met de stichtingsbesturen hebben we op de drie noordelijke bedrijventerreinen Rokkehage, Hoornerhage en Zoeterhage de acties uit de actieplannen verder opgepakt om deze terreinen aantrekkelijker en duurzamer te maken (o.a. start traject Veilig Ondernemen in samenwerking met het Platform Veilig Ondernemen Den Haag).
- We organiseerden een integrale nachtschouw op de Noordelijke bedrijventerreinen in aanwezigheid van de burgemeester en de wethouder EZ, politie, Toezicht en Handhaving en Stadsbeheer.
- We hebben een subsidie verkregen van de provincie om een ondernemersstichting op te richten op Lansinghage en Rokkeveen-Oost. De eerste werkzaamheden daarvoor zijn gestart.
- We benaderden ondernemers en vastgoedeigenaren proactief en boden hen een energiescan aan met als resultaat een business case voor de verduurzaming per werklocatie.
- De realisatie van een Zakelijk Energieloket met o.a. een stappenplan verduurzaming.
- We zijn in het kader van de netcongestie proactief gestart met de identificatie van de 47 aanvragen die op de wachtlijst van Stedin staan. Deze aanvragen zijn een verzoek tot verzwarende van de elektrische energiebehoefte van bedrijven.
- We namen deel aan de stuurgroep Netcongestie. We hebben aandacht gevraagd voor ondernemers die niet op de maatschappelijke prioriteitenlijst staan. De impact hiervan raakt niet alleen de ondernemers maar heeft ook impact op het economische klimaat. Met name voor de maakindustrie.
- We participeerden in de werkgroep Warmte Programma Zoetermeer om hierin de belangen van de ondernemers te laten landen.
- We begeleidden projectplannen Handen Ineen subsidie om een helder beeld te krijgen van de energiebehoefte op de bedrijventerreinen Rokkehage, Hoornerhage en Zoeterhage. Vervolgens kan er mogelijk over een collectieve oplossing geadviseerd worden.
- Samen met onze partners hebben we opnieuw verschillende bijeenkomsten voor ondernemers georganiseerd, waaronder:
 - Economic Board Zoetermeer
 - WE-IT
- We zijn structureel vertegenwoordigd op ondernemers netwerkbijeenkomsten, w.o. Ondernemers Netwerk Zoetermeer, Open Coffee Zoetermeer, Zoetermeerse Zakenvrouwen, SEBO-bijeenkomsten en het Into Business netwerk.
- In samenwerking met (regionale) partners en intermediairs is de dienstverlening aan (startende) ondernemers met groeiambitie via Ter Zake Het Ondernemershuis gecontinueerd. Kennis en inspiratie voor ondernemers wordt gedeeld via www.tzho.nl.
- De cofinanciering (gezamenlijke financiering) en deelname in [MKB digitaal](#) voor lokale ondernemers is voortgezet.
- MKB Digiwerkplaats Haaglanden op het Dutch Innovation Park (2025 en 2026) is gecontinueerd.
- We hebben de samenwerking met WE-IT met twee jaar verlengd (2025 en 2026). Doel is groei van IT'ers in het mkb in Zuid-Holland.
- Vanuit het Dutch Innovation Park is ingezet op het opzetten en uitrollen van dienstverlening aan (innovatieve) startups. Samen met een innovatiecoach worden startups gefaciliteerd bij vraagstukken die passen bij de fase waarin het bedrijf verkeert en adviseert over verdere groei van hun initiatief.

Rapportcijfer over de dienstverlening van de gemeente aan ondernemers in Zoetermeer

Dit vinden Zoetermeerse ondernemers van het ondernemingsklimaat.

Bron: Ondernemerspeiling

Type	2024	2025
Begroting	6,9	7,1
Realisatie	6,6	-

Doel gehaald: N.v.t.

Toelichting: De gemeente voert om het jaar de ondernemingspeiling uit. De meest recente peiling vond plaats in 2024. Het gemiddelde rapportcijfer voor de dienstverlening uit die peiling is een 6,6. Het rapportcijfer in de peiling daarvoor (2022) was een 6,2. Het cijfer voor de dienstverlening is dus in deze twee jaar gestegen met bijna een half punt. Dat is een waardevolle verbetering. Voor 2024 was als gemiddeld rapportcijfer een 6,9 als doel in de begroting opgenomen.

Doelstelling 1.4 Bevorderen groei werkgelegenheid

In Zoetermeer is de IT-sector van groot belang om op toekomstige kansen voor economische groei en ontwikkeling in te spelen. Dat gebeurt door op vernieuwende technologieën en digitalisering in te spelen. Deze sector is in 2025 verder verstrekt door de komst van nieuwe bedrijven naar het Dutch Innovation Park en de groei van de [Dutch Innovation Community](#). In aansluiting op (investerings)voorstellen uit de markt was er ook aandacht voor de ontwikkeling van de overige drie sectoren waarop we ons focussen: Handel & logistiek, Bouw & installatie en Zorg.

Met de groeiwens van de stad is blijvend aandacht nodig voor de ontwikkeling van ruimte voor werk. De bestaande bedrijventerreinen, winkel- en kantoorlocaties moeten beter benut worden en waar mogelijk en passend gemengd met andere functies. We willen voor de bedrijven die door hun milieuhinder niet passend zijn op andere plekken in de stad, ruimte behouden op de bedrijventerreinen. Blijvende aandacht is ook nodig om het economische voorzieningenniveau in de stad hetzelfde te houden of te verbeteren.

Innovatief ondernemerschap en het brede mkb zijn de motor van de lokale economie. We ondersteunden (startende) ondernemers met groeiambitie bij hun groeiuitdagingen, waaronder ook advisering over huisvestingsmogelijkheden. Met het brede mkb en ondernemersnetwerken is kennis- en inspiratie gedeeld rond de grote transitie uitdagingen in het belang van toekomstbestendig ondernemen.

Wat hebben wij gedaan in 2025:

- Op www.scalebooster.nl is informatie en een kennis- & inspiratieagenda voor (startende) ondernemers met groeiambitie bijgehouden.
- Vanuit het Dutch Innovation Park is meegewerkt aan een onderzoek van Buck Consultants naar de meerwaarde van campussen in Nederland. Het park is aangemerkt als een van de 15 campussen in ontwikkeling. Op het Dutch Innovation Park groeit het aantal arbeidsplaatsen en het aantal bedrijven sneller dan op de 15 campussen in ontwikkeling. Gemiddeld genomen groeien campussen in deze ontwikkelingsfase vaak het snelst. Dit geldt voor zowel het aantal bedrijven als het aantal werknemers.

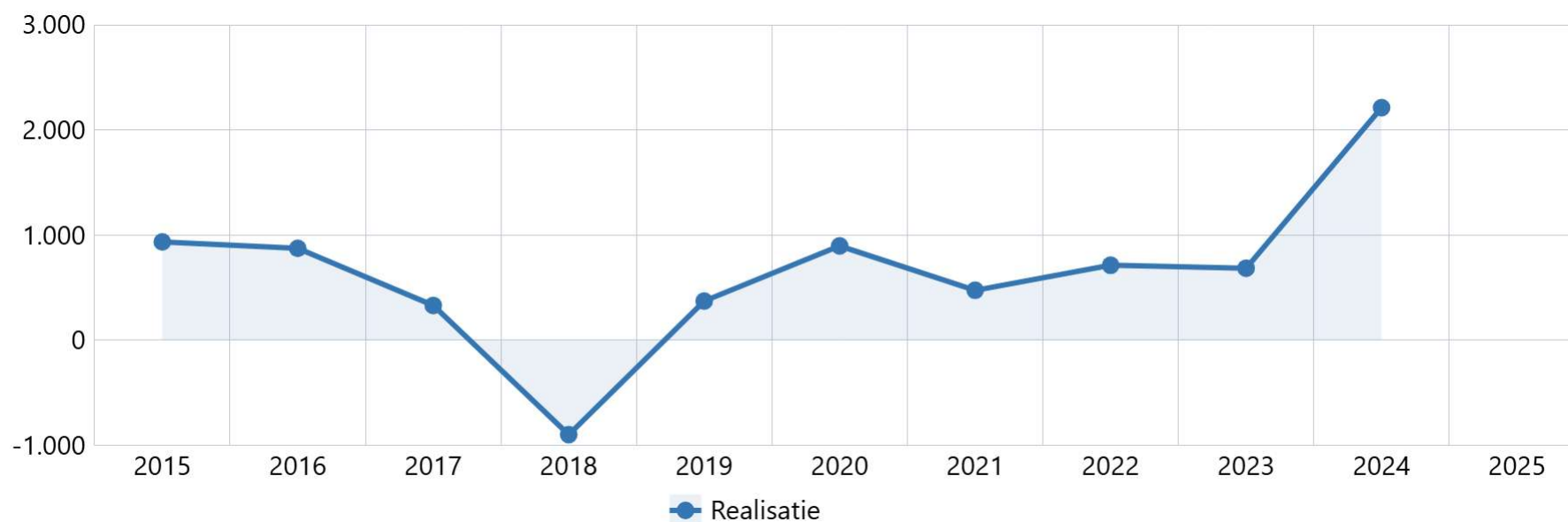
- Voor het Dutch Innovation Park hebben we door DZP een onderzoek laten doen onder eigenaren en ondernemers naar de behoefte aan een organisatiegraad op het Park. Daar zijn een aantal aanbevelingen uit naar voren gekomen die een eerste stap zijn om op termijn te komen tot een organisatiegraad die aansluit bij de wensen van de ondernemers en eigenaren.
- Vanuit het Dutch Innovation Park is ingezet op het bereiken en faciliteren van innovatieve startups. Daarvoor is een programma opgesteld dat startups ondersteunt en faciliteert bij vraagstukken en uitdagingen door middel van een innovatie coach. Uiteenlopend van bijvoorbeeld juridische vraagstukken, productontwikkeling en huisvesting.
- Voor het Park is door Vellum een verdichtingsstudie uitgevoerd die inzicht geeft in de kansen en mogelijkheden voor verdichting van bestaande objecten. Daarbij is inzichtelijk gemaakt wat nog aan metrage zou kunnen worden gerealiseerd, aan de hand van het verschil tussen de ruimte volgens het huidige bestemmingsplan en wat er tot nu toe daadwerkelijk is gerealiseerd.
- We hebben verschillende bedrijfsbezoeken afgelegd om contact te houden met ondernemers. We bezochten vooral ondernemingen uit de vier focussectoren en de detailhandel en horeca.
- Geïnitieerd zijn kennis- en inspiratie-evenementen rond innovatief ondernemerschap waaronder: Scale-up Unconference, Innovatieprijs Zoetermeer en het Ondernemersfestival Zoetermeer. Verder is een bijdrage geleverd aan het (internationale) Upstreamfestival, KvK Innovatie Top 100 en Zoetermeer On Stage en is aandacht gegeven aan de FD Gazellen Award en Ondernemersprijs Haaglanden.
- Samen met het Werkcentrum Zuid-Holland Centraal en De Binnenbaan (SEBO) zijn Zoetermeerse ondernemers in het zonnetje gezet in het kader van de landelijke Dag van de Ondernemer (circa 100 bedrijven).
- Er zijn bijeenkomsten en evenementen georganiseerd die bijgedragen hebben aan het verbeteren van samenwerking en kennisuitwisseling tussen bedrijven en diverse onderwijspartners zoals het Side event mobiliteit, presentaties door de MKB Digiwerkplaats en de Expo van de Haagse Hogeschool in de Dutch Innovation Factory.
- Het Ontwerp Omgevingsprogramma gemeente Zoetermeer gebied Van Tuylpark en de noordelijke bedrijventerreinen heeft ter inzage gelegen en is in november vastgesteld.
- Voor het verouderde wijk(winkel)centrum De Leyens en de Noordelijke bedrijventerreinen zijn verbeterpunten bekeken in de openbare ruimte en is einde van het jaar gestart met de werkzaamheden. Zo maken we deze plekken aantrekkelijk voor de toekomst.
- We werken samen met vastgoedeigenaren en ondernemers aan een aantrekkelijk stadscentrum voor de regio.
- We werken samen met vastgoedeigenaren, ondernemers en ontwikkelaars aan een gezonde structuur van wijk- en buurtcentra in de stad.
- We zijn gestart met het proces om het retailbeleid te herzien en te vernieuwen door te schouwen, een data-analyse te laten maken van de retailgebieden en het doorlopen van uitgebreid participatieproces, zodat duidelijk wordt wat er nodig is om de wijk(winkel)centra klaar te maken voor de toekomst.
- Voor de opgave beter benutten van de ruimte op bedrijventerreinen zijn we twee pilots gestart waarin we op kavelniveau in samenspraak met de vastgoedeigenaar bekijken welke ruimtelijke optimalisatie er mogelijk is.
- De kantorenstrategie Metropoolregio Rotterdam-Den Haag 2025-2035 is aanvaard door de provincie. Hiermee is onder meer geregeld dat omgevingsplannen met kantoren die passen binnen de aanvaarde regionale visie voldaan aan de regionale afstemming, zoals bepaald is in het provinciaal beleid.

Toename aantal arbeidsplaatsen

Arbeitsplaatsen zijn arbeidsovereenkomsten van minimaal 1 uur per week. De toename is het aantal arbeidsplaatsen dat in het begrotingsjaar extra gerealiseerd wordt ten opzichte van het vorige jaar.

Bron: Regionale Arbeidsmarktprognose 2023-2024 Zuid-Holland Centraal (1 juni 2023), Werkgelegenheidsregister (1 april 2024)

Type	2024	2025
Begroting	570	650
Realisatie	2.212	

Doel gehaald: ?

Toelichting: De data 2025 zijn nog niet beschikbaar.

In Zoetermeer is in 2025 het aantal bedrijfsvestigingen toegenomen met 274 (van 15.663 naar 15.937). Het aantal faillissementen in 2025 is 23 (bron: <https://regiodata.kvk.nl/>). Dat zijn 15 faillissementen minder dan in het jaar 2024.

Het deel van de kantoren dat leeg staat is in 2025 afgenomen naar 6% (2024 10%). Er is vooral nog leegstand in de deelgebieden Entree. Daarnaast gaat het om verdiepingen in bedrijfspanden op de bedrijventerreinen. De kantorenvorraad is in 2025 verder afgenomen van 546.283 in 2024 naar 515.456 m2 vvo.

Doelstelling 1.5 Stimuleren duurzame arbeidsparticipatie

Om duurzame arbeidsparticipatie te stimuleren zijn in 2025 verschillende activiteiten uitgevoerd via werkbedrijf de Binnenbaan en met de partners binnen de Arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal.

Arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal

Wat hebben wij gedaan in 2025:

- In 2025 is het Werkcentrum Zuid-Holland Centraal officieel geopend, vooruitlopend op de wettelijke taak per 2027. Het Werkcentrum is een herkenbare, centrale plek waar inwoners en werkgevers terecht kunnen met alle vragen over werk, om- en bijscholing en personeel. Het Werkcentrum heeft ruime openingstijden: de hele week, en de zaterdagmiddag. Daarnaast zijn in de regiogemeenten inlooppunten ingericht die één dag per week geopend zijn.
- Sinds 7 januari 2025 is ook het digitale Werkcentrum bereikbaar via www.werkcentrumzuidhollandcentraal.nl.
- Het Werkgeversservicepunt (WSP) heeft in 2025 500 inwoners begeleid naar werk. Daarnaast ondersteunt het WSP werkenden en werkzoekenden bij het vinden van (ander) werk of bij (om)scholing. Per 1 november valt de dienstverlening van het WSP volledig onder het Werkcentrum en wordt de naam 'WSP' niet langer gebruikt binnen de arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal (ZHC).
- Om werkzoekenden, werkgevers en opleiders met elkaar in contact te brengen, zijn in 2025 drie grote evenementen georganiseerd:
 - Banenmarkt Mall of the Netherlands
 - Meet & Greet voor kandidaten uit het doelgroepregister
 - Banenmarkt XL
- De instrumentengids EVA (Effectief, Vakbekwaam en Actueel) is in 2025 twee keer verbeterd en bijgewerkt. In deze gids kunnen professionals van gemeenten de beschikbare instrumenten vinden om inwoners te ondersteunen richting werk of duurzame participatie.
- Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) werkt aan een landelijk dekkend netwerk van WIN-punten (Work in NL), waar EU-arbeidsmigranten terecht kunnen voor informatie, ondersteuning en sociale activiteiten op het gebied van wonen, werken en leven. In 2025 zijn in arbeidsmarktregio ZHC de voorbereidingen gedaan om – in samenwerking met arbeidsmarktregio Midden-Holland – in 2026 samen een WIN-punt te openen.

Vanuit het Rijk hebben we tijdens de coronacrisis extra middelen ontvangen voor de Aanpak Jeugdwerkloosheid. Met deze middelen is in 2025 het volgende gedaan:

- Leerwerkmakelaars werken in de regio om kwetsbare jongeren te ondersteunen bij werken en leren (BBL). Zij begeleiden jongeren vanaf het vinden van een leerbaan tot de eerste periode van hun opleiding, om uitval te voorkomen. Ook werkgevers worden hierbij ondersteund. De dienstverlening is aanbesteed en loopt vanaf 1 januari 2024 voor twee jaar, met een mogelijkheid tot verlenging van nog eens twee jaar.
- Bemiddeling van jongeren tot 27 jaar naar BBL-trajecten.
- Individuele Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid (IPTA): in Zoetermeer hebben we deze aanpak al. Sinds 2025 is met deze middelen IPTA ook opgestart in Leidschendam-Voorburg. IPTA is gericht op jongeren die risico lopen op criminele afglijding.

Samen met de arbeidsmarktregio Haaglanden is een regionaal programma geschreven naar aanleiding van de nieuwe Wet van school naar duurzaam werk. Deze wet (voor jongeren tot 27 jaar) stimuleert samenwerking tussen scholen, doorstroompunten en gemeenten (Participatiewet). Met als doel jongeren te helpen een startkwalificatie te behalen en duurzaam deel te nemen aan de arbeidsmarkt of op andere wijze maatschappelijk te participeren.

Re-integratiedienstverlening aan bijstandsgerechtigden in 2025

Wat hebben wij gedaan in 2025

- In 2025 zijn 216 inwoners uitgestroomd uit de uitkering naar werk. Daarmee is de doelstelling van 180 ruimschoots behaald.
- Er zijn 130 inwoners geholpen aan een parttimebaan. Ook zijn 31 niet-uitkeringsgerechtigden (NUG) begeleid naar werk. De begeleiding naar werk vond plaats via reguliere trajecten en maatwerktrajecten, afgestemd op de situatie en mogelijkheden van de inwoner. Daarbij is gelet op passend werk en duurzame uitstroom.
- Het aantal beschutte werkplekken kwam per 31 december 2025 uit op 78. Dit ligt onder de afgesproken doelstelling van 83. Deze lagere stand wordt onder andere veroorzaakt door uitstroom als gevolg van pensionering, ziekte, overlijden en verhuizingen van medewerkers.
- In 2025 werken 255 inwoners met inzet van loonkostensubsidie, bij een doelstelling van 260. Dit aantal is gebaseerd op de cijfers die op dit moment zeker zijn. Door vertraging in het werkproces kunnen hier met terugwerkende kracht nog inwoners bij komen.

In september 2025 is de [dienstverleningsovereenkomst \(DVO\)](#) voor de jaren 2026–2030 vastgesteld. In deze overeenkomst staan afspraken over taken, samenwerking en verwachtingen tussen de gemeente en De Binnenbaan voor de komende jaren.

In december 2025 heeft het college de Opdracht- en Budgetbrief 2026 vastgesteld. In deze brief staan de inhoudelijke en financiële kaders voor 2026. De raad is hierover geïnformeerd via een [raadsmemo](#). Naar aanleiding van een [amendement](#) van de raad wordt vanaf 2026 de zienswijze van de raad op De Binnenbaan gebaseerd op de Opdracht- en Budgetbrief, in plaats van op de jaarstukken en de ontwerpbegroting.

Daarnaast is in 2025 gewerkt aan het bedrijfsplan 2026–2030 van het werkbedrijf. Dit plan beschrijft de koers voor de komende jaren en vormt de basis voor verdere afspraken. Verder zijn in 2025 gesprekken gevoerd tussen de gemeente en De Binnenbaan over de mogelijke inzet van [rijksimpulsgelden](#) voor sociaal ontwikkelbedrijven. Besluitvorming hierover wordt verwacht in het eerste kwartaal van 2026.

Ook heeft De Binnenbaan hard gewerkt aan de pilot maatwerkvervoer [De Opstap](#). Dit maatwerkvervoer wordt in opdracht van de gemeente Zoetermeer uitgevoerd in samenwerking met de Metropoolregio Rotterdam Den Haag. In 2025 is gewerkt naar de start van de busdienst, die per 5 januari 2026 volgens planning in gebruik is genomen. De Binnenbaan is verantwoordelijk voor de uitvoering van het maatwerkvervoer en voor het opleiden van de chauffeurs. De pilot draagt bij aan de doorstroming van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar betaald werk binnen het reguliere openbaar vervoer en aan een betere bereikbaarheid met openbaar vervoer voor inwoners van Zoetermeer.

Inburgering

In 2025 heeft de gemeente Zoetermeer verder gewerkt aan de uitvoering van de Wet inburgering 2021. Aan het einde van 2025 zijn 716 inburgeringsplichtigen in beeld. Van deze groep volgt 89% een inburgeringstraject. De meeste inburgeraars doen actief mee aan hun traject. Dit laat zien dat Zoetermeer veel mensen bereikt en goed begeleidt.

Inburgeringsplichtigen:

- 716 inburgeringsplichtigen per 31 december 2025
- 638 personen (89%) volgen een inburgeringstraject
- 78 statushouders in de fase van brede intake, voorbereiding of overdracht

De verdeling over de leerroutes laat zien dat Zoetermeer nadrukkelijk inzet op participatie via werk en onderwijs. De meeste inburgeringsplichtigen volgen de B1-route. Een kleinere groep volgt de onderwijsroute. Voor mensen voor wie leren moeilijker is, is er de Z-route. In deze route ligt de nadruk op zelfredzaamheid en meedoen in de samenleving.

Verdeling leerroutes (alle inburgeringsplichtigen):

- B1-route: 401 personen (68%)
- Z-route: 147 personen (25%)
- Onderwijsroute: 38 personen (7%)

Ook bij statushouders die actief deelnemen aan een traject is dit beeld zichtbaar. Bijna tweederde volgt een leerroute gericht op werk of onderwijs. Statushouders in actieve trajecten:

- B1-route: 177 personen (52%)
- Z-route: 135 personen (38%)
- Onderwijsroute: 37 personen (10%)

Naast de leerroutes voert Zoetermeer ook de verplichte onderdelen van de wet uit. Sinds de start van de Wet inburgering 2021 hebben veel inburgeraars deze onderdelen afgerond. Daarmee is gewerkt aan kennis van de Nederlandse samenleving en voorbereiding op werk.

Participatieverklaringstraject (PVT) en Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP):

- Participatieverklaringstraject afgerond: 470 personen
- 282 statushouders
- 188 gezinsmigranten
- Module Arbeidsmarkt en Participatie afgerond: 357 trajecten
- 177 statushouders

- 180 gezinsmigranten

Tot en met 2025 zijn 220 inburgeringstrajecten beëindigd. Daarvan zijn 47 trajecten volledig afgerond. Inburgeraars hebben drie jaar de tijd om hun traject af te ronden. Veel mensen zitten nog midden in hun traject. Daarom wordt verwacht dat het aantal afgeronde trajecten in de komende jaren verder zal stijgen.

Alles bij elkaar laten de cijfers zien dat Zoetermeer in 2025 heeft ingezet op goede toegang, actieve deelname en maatwerk. De uitvoering van de inburgering sluit aan bij de doelen van de Wet inburgering 2021 en bij hoe deze wet landelijk wordt uitgevoerd.

Asielopvang

De gemeente Zoetermeer heeft, volgens de Spreidingswet, een wettelijke taakstelling voor de opvang van asielzoekers. Ook zijn er afspraken over asielopvang gemaakt met de gemeenten in de regio Haaglanden. De taakstelling voor Zoetermeer bedroeg in 2025 op basis van de verdeelsleutel: 703 opvangplekken. De voormalige gevangenis in Zoetermeer is omgebouwd tot een opvanglocatie voor asielzoekers die wordt beheerd door het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA). Voor de gemeente is de opvang van asielzoekers kostenneutraal.

Wat hebben wij gedaan in 2025:

- De gemeente Zoetermeer huisvest 703 asielzoekers in de COA locatie. De bezetting is daarmee gelijk aan de wettelijke taakstelling van 703 opvangplekken.

Toelichting:

De gemeente heeft haar verantwoordelijkheid genomen en een bijdrage geleverd aan de opvang van asielzoekers binnen de gestelde kaders van de Spreidingswet.

Huisvesting statushouders

De Rijksoverheid bepaalt elk half jaar hoeveel aan de gemeente gekoppelde statushouders de gemeente Zoetermeer moet huisvesten. Dit is geen onderdeel van de Spreidingswet maar wordt elk half jaar vastgesteld door het Rijk op basis van een verdeelsleutel. Hoe de taakstelling in 2025 is uitgevoerd:

- Het jaar 2025 startte Zoetermeer met een achterstand van 68 nog te plaatsen statushouders.
- De wettelijke taakstelling betrof 107 in de eerste helft en 93 in de tweede helft van 2025. Totaal dus 200 statushouders.
- Het totaal te huisvesten statushouders (achterstand plus taakstelling) betrof in 2025 daarmee 268.

Wat hebben wij gedaan in 2025:

- De gemeente heeft 225 statushouders gehuisvest in samenwerking met de woningbouwcorporaties. Hiermee blijft er een achterstand bestaan van 43 plaatsingen.

- Van de 225 huisvestingen gaat het bij 68 mensen (25%) om tijdelijke huisvesting op basis van de Hotel Accommodatie Regeling (HAR) gefinancierd door het COA. Dit gaat om huisvesting in het KaFra-budgethotel in Zoetermeer van KaFra-housing. De HAR-regeling loopt maximaal één jaar. De opgave om uiteindelijk duurzame huisvesting te vinden blijft voor de gemeente dus wel bestaan.
- Samengevat heeft de gemeente Zoetermeer 84% van de taakstelling in 2025 gerealiseerd. De achterstand van 43 nog te plaatsen statushouders in 2025 komt bovenop de nieuwe taakstellingen van 2026-I en 2026-II.

Toelichting:

De huisvestingstaak van statushouders is wettelijk en daarmee niet vrijblijvend voor de gemeente Zoetermeer. Via interbestuurlijke toezichtsgesprekken met de Provincie Zuid-Holland verantwoordt de gemeente de uitvoering van de taakstelling. Als de taakstelling niet wordt gehaald kan dit (bestuurlijke) gevolgen hebben voor de gemeente.

In 2025 heeft de gemeente haar taakstelling niet volledig gehaald. Een belangrijke reden hiervoor is het tekort aan geschikte woningen. De toewijzing van sociale huurwoningen aan statushouders is niet altijd mogelijk omdat er ook andere belangrijke aandachtsgroepen zijn die recht hebben op woningen. De gemeente is met de Provincie in gesprek over het oplossen van de achterstanden.

% Arbeidsparticipatie

Het aandeel (= percentage) werkenden van de totale bevolking is de netto arbeidsparticipatie. Alle 15- tot 75-jarigen in de bevolking worden meegeteld. Bij het vaststellen van de arbeidsparticipatie wordt uitgegaan van een grens van 12 uur per week werken.

Bron: CBS

Type	2024	2025
Begroting	72%	73%
Realisatie	72%	72%

Doel gehaald: Ja.

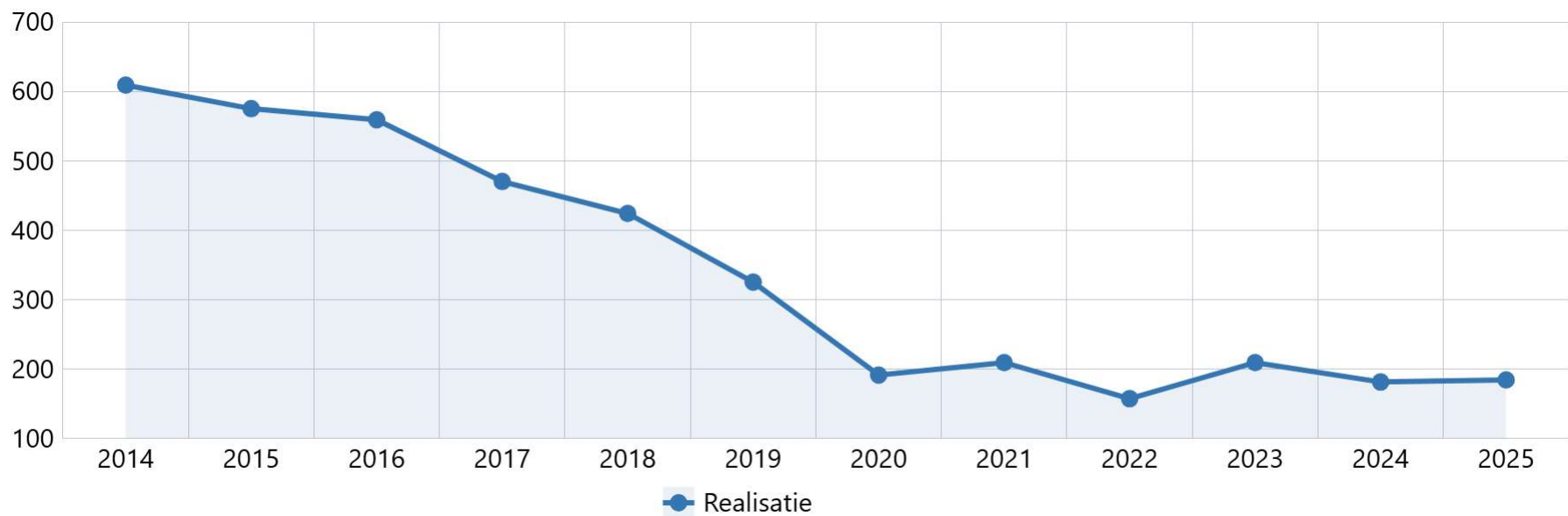
Toelichting: De economie trekt aan. De werkzame beroepsbevolking neemt toe.

Uitstroom naar werk

Uitstroom uit de bijstand als gevolg van werk.

Bron: Suites4 SociaalDomein

Type	2024	2025
Begroting	200	180
Realisatie	181	184

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: In 2025 zijn door Werkbedrijf De Binnenbaan 188 inwoners begeleid naar werk. Daarmee is de doelstelling van 180 behaald.

Deeltijd werkenden met uitkering

Aantal uitkeringsgerechtigden dat op 31-12 inkomsten uit parttime werk heeft.

Bron: Suites4 SociaalDomein

Type	2024	2025
Begroting	500	525
Realisatie	474	522

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: Het doel is zo goed als behaald. De Binnenbaan zet in op deeltijd werken als opstap naar duurzame uitstroom.

Uitstroom naar school

Aantal jongeren dat vanuit een bijstandsuitkering weer uitstroomt naar school.

Bron: Suites4 SociaalDomein

Type	2024	2025
Begroting	40	25
Realisatie	19	16

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: We zien dat jongeren die zichzelf kunnen redden dat ook doen. Als een jongere zich meldt voor een bijstandsuitkering dan gaat het vaak om een kwetsbare jongere. Vaak er is sprake van meerdere problemen op verschillende leefgebieden. Die problemen moeten eerst worden aangepakt en daarna is er weer ruimte voor ontwikkeling en dus een opleiding.

Doelstelling 1.6 Voorzien in noodzakelijke middelen van bestaan

Inkomensvoorzieningen en minimabeleid

Er is blijvend geïnvesteerd in de ondersteuning van Zoetermeeders die het financieel moeilijk hebben. Dit is gedaan in goede samenwerking met maatschappelijke partners, gericht op ondersteuning en preventie.

Wat hebben wij in 2025 gedaan:

- Op basis van de '[Uitkomsten Onderzoek Besteedbaar Inkomen](#)' (december 2024) zijn stappen gezet om de gemeentelijke dienstverlening op bereik, bejegening en preventie van geldzorgen te verbeteren. In 2025 is een uitgebreid participatietraject uitgevoerd met inwoners en maatschappelijke partners. Doel hiervan was om te komen tot oplossingen die passen bij de leefwereld van de doelgroep en die in de praktijk goed werken. De waardevolle inzichten, zijn vertaald in acties die aansluiten bij de leefwereld van onze inwoners, waarbij we gebruik maken van ervaringskennis en ervaringsdeskundigheid. Vanaf de zomer van 2025 zijn de oplossingsrichtingen uitgewerkt in een actieagenda en voorbereid voor besluitvorming door de raad.
- Het onderzoek naar de haalbaarheid van een brede stadspas was medio 2025 klaar. Daaruit blijkt dat er breed draagvlak en enthousiasme is onder minima, inwoners en aanbieders voor de doorontwikkeling van de huidige ZoetermeerPas naar een brede stadspas voor alle inwoners. De meerwaarde zit in verschillende gratis acties en kortingspakketten om de pas voor iedereen aantrekkelijk te maken. Eind 2025 is een raadsvoorstel voorbereid voor besluitvorming door de raad.
- Gemeenten hebben de opdracht gekregen om de alleenverdienersproblematiek aan te pakken. De Alleenverdienersproblematiek houdt in dat huishoudens met lage inkomens door gebrekkige regelgeving, te weinig toeslagen ontvangen. Hierdoor komen zij onder het bestaansminimum uit. Dit wordt tijdelijk opgelost via gemeentelijke compensatie en vanaf 2028 structureel door de Belastingdienst. De gemeente heeft beleidsregels vastgesteld in lijn met de landelijke richtlijnen.

- De gemeente Zoetermeer is doorgegaan met de collectieve zorgverzekering voor inwoners met een laag inkomen en heeft het contract met zorgverzekeraar Menzis tot en met december 2026 verlengd. Samen met Menzis is gewerkt aan het bereiken van de doelgroep met een brede campagne om mensen uit te leggen wat het betekent om op de juiste manier verzekerd te zijn.
- We blijven werken aan manieren om inwoners makkelijk en snel te ondersteunen bij geldzorgen. Inwoners hebben fysieke plekken nodig waar ze zonder afspraak kunnen binnenlopen. Na Buytenwegh en Seghwaert ging in 2025 een derde inlooplocatie van het Geldpunt in Meerzicht open.

Preventie en schuldhulpverlening

Uit de cijfers van het Centraal Bureau voor Statistiek (CBS) blijkt dat ook in Zoetermeer het aantal huishoudens met problematische schulden tussen 2023 en 2025 gestegen is. Net als in het landelijke beeld, nam het aantal hulpvragen van ondernemers toe maar daalde het aantal hulpvragen van particulieren licht.

Het aantal inwoners dat we hebben geholpen met informatie en advies, stabilisering van schulden, budgetbeheer en doorverwijzing naar (aanvullende) ondersteuning blijft grotendeels stabiel. Het aantal ingezette producten in 2025 was 1.559, vergeleken met 1.745 (na correctie) in 2024. Ook dit jaar hebben meer mensen preventief gebruik gemaakt van een geldplan. Dit is een zelfhulpinstrument. In 2025 was het aantal mensen dat gebruik maakte van het geldplan 1.567. In 2024 was dit 1.438. Dit komt neer op een stijging van ongeveer 9%. De top 3 gebruikte geldplannen zijn:

1. Beter rondkomen
2. Bijna 18
3. Kom uit je geldzorgen

Wat hebben wij gedaan in 2025:

- In de Week van het Geld (maart 2025) is extra aandacht gegeven aan financiële educatie in het onderwijs. Samen met partners zoals JIP, DUO, Gro-Up en het GeldPunt zijn verschillende activiteiten georganiseerd, waaronder een gastles op mboRijnland. De preventiemedewerkers armoede en schulden hebben hun samenwerkingen met onderwijs- en zorgpartners uitgebreid.
- Bij het project Vindplaats verborgen schulden vanuit het Programma Sociale Innovatie zijn interviews gehouden met werkgevers om beter in beeld te krijgen welke ondersteuning bij hen passend is.
- De gemeente zet in op budgetbeheer als hulpmiddel om de financiële zelfredzaamheid te vergroten en te voorkomen dat financiële problemen verergeren. Eind 2025 is gestart met een nieuwe aanbesteding. In verband met de verkorting van de aflostermijn van 36 naar 18 maanden wordt het pakket uitgebreid met de mogelijkheid voor financiële coaching, ook voor inwoners die (nog) niet deelnemen aan een schuldhulpverleningstraject.
- Er zijn stappen gezet om de aanvraagprocedure en intakefase van schuldhulpverlening te verkorten, in aanloop naar de komende wijzigingen in de NVVK-basisdienstverlening.
- Vanuit het Programma Sociale Innovatie is de raad akkoord gegaan met het voorstel om te starten met de pilot Jongeren Perspectief Fonds (JPF). De pilot is bedoeld om jongeren met (problematische) schulden beter met intensieve begeleiding te ondersteunen.

- De samenwerking met maatschappelijke partners is belangrijk voor de dienstverlening van de gemeente. Zonder vrijwilligersorganisaties is het niet mogelijk om inwoners met financiële problemen goed te ondersteunen. Zij vullen het werk van professionals in de keten aan en zorgen voor een laagdrempelige toegang tot hulp. Om de samenwerking tussen professionals en vrijwilligers te versterken, is in oktober 2025 het Event Geldzaken georganiseerd. Dit evenement had als doel kennisdeling en ontmoeting. Het evenement werd bezocht door ruim 100 belangstellenden uit diverse Zoetermeerse organisaties. Door elkaar beter te leren kennen, weten partners elkaar sneller te vinden in het belang van de inwoner en bij de aanpak van individuele situaties.

Toeslagenaffaire

In 2025 heeft Zoetermeer 458 lopende dossiers en 996 afgeronde dossiers van gedupeerde Toeslagenaffaire. Er werken 12 consultants aan de lopende dossiers. In 2025 zijn er ongeveer 380 gezinnen aan een nieuwe start geholpen door middel van tegemoetkomingen vanuit de specifieke uitkering (SPUK).

Aantal bijstandsuitkeringen

Aantal bijstandsuitkeringen levensonderhoud per 31-12 van het betreffende jaar.

Bron: Suites4 SociaalDomein

Type	2024	2025
Begroting	2.520	2.600
Realisatie	2.568	2.544

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Het aantal bijstandsuitkeringen is redelijk stabiel en zelfs iets gedaald. De krappe arbeidsmarkt is nog steeds in het voordeel van werknemers. Maar we zien ook dat een grote groep van de bijstandsgerechtigde een grote afstand tot de arbeidsmarkt heeft.

Bereik minimaregelingen uitgedrukt in % doelgroep

Bereik uitgedrukt in som van % doelgroep Zoetermeerpas / Collectieve ziekteverzekering / Kwijtschelding gedeeld door 3.

Bron: Gemeentelijke administratie

Type	2024	2025
Begroting	85%	85%
Realisatie	69%	64%

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: het percentage is lager dan verwacht. Dit komt vooral doordat er minder mensen gebruik maken van de collectieve zorgverzekering. Dit is niet

negatief, de collectieve zorgverzekering is niet voor alle inwoners de meest passende verzekering. De komende jaren zetten we door middel van acties uit de Actieagenda Financiële Bestaanszekerheid 2026-2029 in op het vergroten van het bereik van de minimaregelingen.

Totalen per doelstelling

Bedragen x €1.000

Programma 1 Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie	Jaarrekening 2025				
	Lasten	Baten	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo
Bijdragen aan maatwerk in spelen en leren (1.1)	-23.753	9.471	-1.177	1.802	-13.656
Beperken uitval in het onderwijs (1.2)	-3.342	727	0	0	-2.615
Bevorderen van een beter vestigings- en ondernemersklimaat (1.3)	-2.107	534	0	0	-1.573
Bevorderen groei werkgelegenheid (1.4)	-377	0	0	0	-377
Stimuleren duurzame arbeidsparticipatie (1.5)	-26.266	4.464	-3.308	244	-24.866
Voorzien in noodzakelijke middelen van bestaan (1.6)	-85.210	65.362	0	0	-19.848
TOTAAL PROGRAMMA	-141.055	80.558	-4.485	2.046	-62.936

Financiën op hoofdlijnen

Doelstelling 1.1

De uitgaven voor doelstelling 1.1 van ongeveer € 24,9 mln. werden met name ingezet voor uitvoerings- en beleidstaken voor het terugdringen van onderwijsachterstanden (€ 6,4 mln.), leerlingenvervoer (€ 2,6 mln.), en lokaal onderwijsbeleid (€ 2,1 mln.). De inkomsten van ongeveer € 10,8 mln. bestonden hoofdzakelijk uit rijksbijdragen voor het terugdringen van onderwijsachterstanden (€ 5,9 mln.), een onttrekking uit de reserve egalisatie investeringen schoolgebouwen (€ 1,7 mln.), en inkomsten uit contractuele verhuren en overige investeringsbijdragen (€ 2,8 mln.)

Doelstelling 1.2

De uitgaven voor het beperken van uitval in het onderwijs van ongeveer € 3,3 mln. werden met name ingezet voor de aanpak van voortijdig schoolverlaten om het aantal jongeren zonder startkwalificatie te verminderen (€ 2,6 mln.) en het verbeteren van de zorgstructuur onderwijs (€ 0,5 mln.). Hiertegenover staan inkomsten van de provincie (€ 0,5 mln.).

Doelstelling 1.3

De uitgaven voor het bevorderen van een beter vestigings- en ondernemersklimaat van ongeveer € 2,1 mln. werden o.a. ingezet voor (strategisch) beleid, maatregelen voor het versterken van het ondernemersklimaat, verhogen samenwerking en organisatiegraad op werklocaties en beheer warenmarkt. Ook is bijgedragen aan samenwerkingen in de regio, zoals: WE-IT, de Metropoolregio Rotterdam Den Haag en Business Park Haaglanden. De inkomsten van ca. € 0,5 mln. bestaan hoofdzakelijk uit reclame-inkomsten en marktgelden.

Doelstelling 1.4

De uitgaven voor het bevorderen van de groei van werkgelegenheid van ongeveer € 0,4 mln. werden hoofdzakelijk ingezet voor de innovatieprijs en bijdragen aan verschillende (regionale) initiatieven en events voor start- & scale-ups. Daarnaast voor onderzoek voor de retail in Zoetermeer en voor stimuleringsmaatregelen.

Doelstelling 1.5

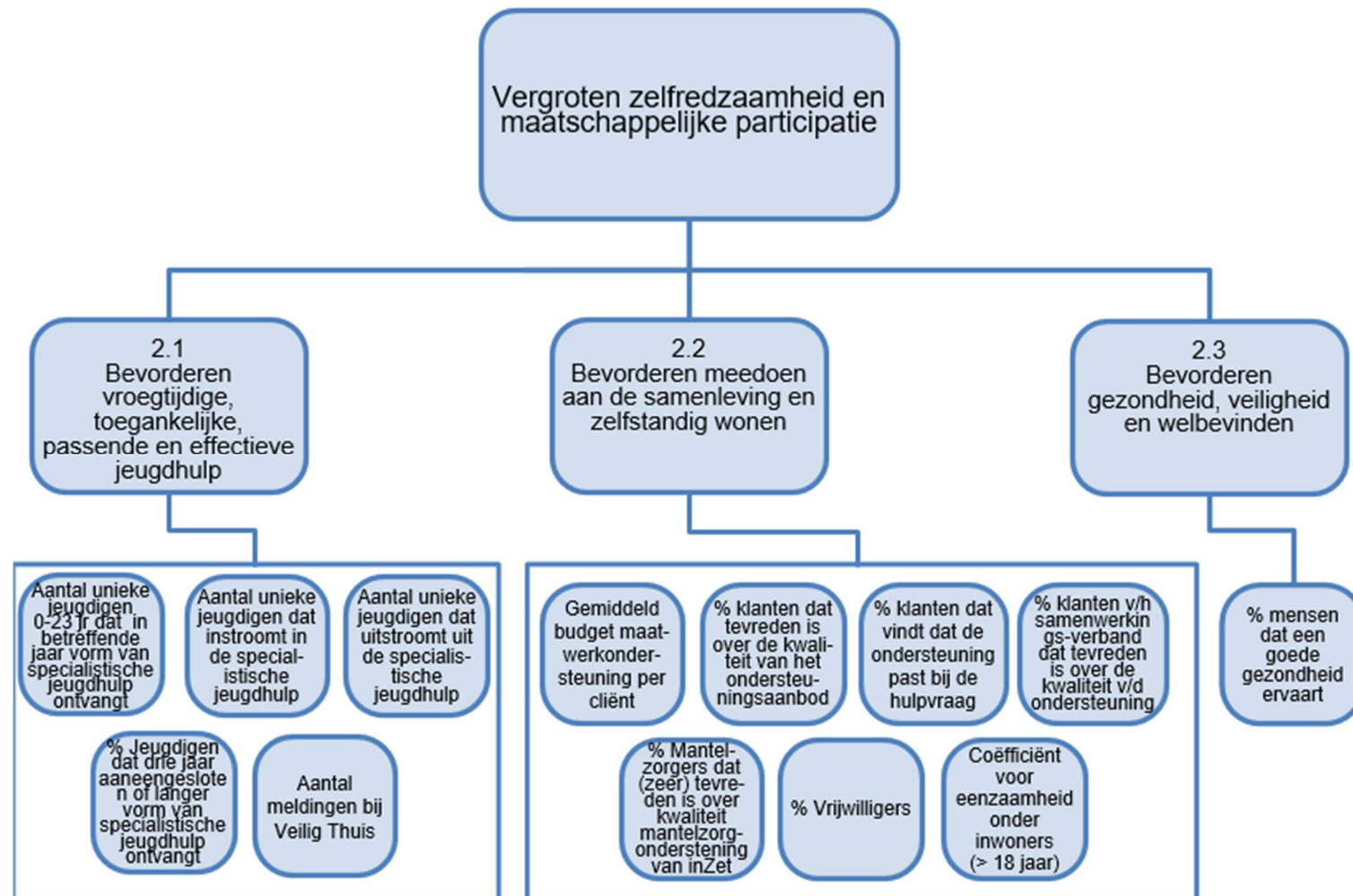
De uitgaven voor het stimuleren van duurzame arbeidsparticipatie van ongeveer € 29,6 mln. werden hoofdzakelijk ingezet om werkzoekenden te laten participeren op de (regionale) arbeidsmarkt en sociale activering door middel van o.a. bijdragen aan de verbonden partij De Binnenbaan BV en inzet van het Werkcentrum ZHC (€ 19,5 mln.), en voor de uitvoering van de (oude) wet sociale werkvoorziening (€ 7,9 mln.). Daarnaast betreft een deel van de uitgaven de uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van de wet educatie en beroepsonderwijs (€ 2,2 mln.). Hiertegenover staan inkomsten vanuit de rijksregeling WEB (€ 2,1 mln.) en subsidies uit het Europees Sociaal Fonds plus (€ 2,0 mln.).

Doelstelling 1.6

De uitgaven voor het voorzien in noodzakelijke middelen van bestaan zijn hoofdzakelijk ingezet voor de uitvoering van de wettelijke taken op de gebieden algemene bijstand (€ 64,0 mln.), de bijzondere bijstand (€ 6,7 mln.), schuldhulpverlening en de Toeslagenaffaire (€ 6,7 mln.), de Wet Inburgering (€ 3,5 mln.), de kwijtscheldingen van (lokale) belastingen (€ 1,8 mln.), en het bieden van minimategoeden via de ZoetermeerPas (€ 1,8 mln.). Hiertegenover staan inkomsten uit de BUIG (€ 56,9 mln.), rijksmiddelen ten behoeve van de Toeslagenaffaire (€ 3,6 mln.), en de specifieke uitkering Wet Inburgering (€ 2,3 mln.).

Voor een verklaring van verschillen tussen begroting en rekening wordt verwezen naar hoofdstuk Jaarrekening/Toelichting op het overzicht van baten en lasten.

Programma 2 Samen leven en ondersteunen

Algemene doelstelling: Vergroten zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie

Inmiddels is het tien jaar geleden dat de decentralisaties in het sociaal domein plaatsvonden. De gemeente werd toen verantwoordelijk voor de uitvoering van de Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). De gemeente biedt inmiddels een breed palet aan ondersteuning en zorg voor inwoners. Het aanbod varieert van preventieve (welzijns)activiteiten tot specialistische hulp. Het uitgangspunt blijft dat mensen zoveel mogelijk zelfstandig en zelfredzaam zijn. Ook het afgelopen jaar hebben we ingezet op het bevorderen van een gezonde leefstijl, op normaliseren (eigen verantwoordelijkheid, niet onnodig problematiseren) en het versterken van vaardigheden. Daarbij sluiten we aan bij de ambities uit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA). Binnen deze kaders werken we aan vijf landelijke ketenaanpakken; Kansrijke Start, Kind naar Gezond Gewicht, Gezonde Leefstijlinterventie, Welzijn op Recept en Valpreventie. GALA en IZA richten zich op het toekomstbestendig maken van ondersteuning. Dit doen we door anders te organiseren en door te investeren in preventie en vroegsignalering. Het afgelopen jaar hebben we intensief samengewerkt met andere domeinen en partners, zoals met de Sterke Sociale Basis, Samen Zoetermeer Gezond en het medische domein. Zo zorgen we ervoor dat ondersteuning in Zoetermeer toegankelijk blijft, van goede kwaliteit is en betaalbaar blijft.

Daarnaast kregen inwoners specialistische ondersteuning en hulp vanuit de Wmo en Jeugdwet. We kijken daarbij nadrukkelijk naar wat passende zorg is voor een inwoner, wat effectief is en wat iemand zelf of met hulp van het sociaal netwerk zelf kan doen. Niet voor elke hulpvraag is specialistische zorg of ondersteuning het antwoord. In de doorontwikkeling van de Lokale Teams is dit in het afgelopen jaar een belangrijk uitgangspunt geweest. Aansluitend bij de afspraken uit de Hervormingsagenda Jeugd stond 2025 grotendeels in het teken van het verder opzetten van de Lokale Teams en het realiseren van passende locaties.

Aanpak huiselijk geweld en kindermishandeling

Eind 2025 heeft de raad de [Regiovisie Huiselijk Geweld Haaglanden 2026 en verder](#) vastgesteld, met focus op preventie en het duurzaam stoppen van geweld. Deze visie is uitgewerkt in een Lokale uitvoeringsagenda met concrete acties en verantwoordelijkheden voor de gemeente Zoetermeer.

Programma Sociale Innovatie

Binnen het programma Sociale Innovatie is in 2025 het project *Innovatief en wijkgericht ondersteuningsaanbod gericht op preventie*, dat door de organisatie inZet is uitgevoerd, definitief afgerond. De resultaten van het project zijn geborgd binnen de werkwijze van inZet. Voor het project *Verborgene schulden* is in 2025 onderzoek uitgevoerd. Dit onderzoek richtte zich op de behoeften van ondernemers bij het tijdig signaleren van werknemers met verborgen schuldenproblematiek. De projecten *Wijkimpact Jeugd* en *Preventie in de Praktijk* zijn beiden tussentijds geëvalueerd. Voor het project *Wijkimpact Jeugd* is de [Staat van de Jeugd](#) in de wijk Meerzicht als uitgangspunt genomen. Samen met betrokken partners en bewoners is vervolgens gekozen voor een gerichte aanpak van de meest urgente vraagstukken. De aanpak wordt gemonitord. Het project *Preventie in de Praktijk* heeft casuïstiek behandeld en geanalyseerd. Op basis van de analyse is geconcludeerd dat de interventies het beoogde effect hebben behaald. De raad heeft in 2025 besloten drie projecten toe te voegen aan het programma Sociale Innovatie. Dat zijn (1) *Kunst op Recept*, (2) *Metten, Leren, Verbeteren* en (3) *Jongerenperspectieffonds*.

Doelstelling 2.1 Bevorderen vroegtijdige, toegankelijke, passende en effectieve jeugdhulp

Binnen deze doelstelling hebben we gewerkt aan het uitvoeren van het jeugdbeleid. Dit richt zich op de gezondheid van jeugdigen, het voorkomen van problemen bij het opvoeden en opgroeien, het vroegtijdig ondersteunen waar kan en de inzet van specialistische (jeugd-)hulp waar nodig.

Doelmatigheid en effectiviteit van preventieve jeugdhulp

In het vrij-toegankelijke, preventieve aanbod is in 2025 een start gemaakt met vier nieuwe interventies die bewezen effectief zijn. Deze interventies kunnen worden ingezet ter vervanging van specialistische jeugdhulp. Het betreft zowel groepstrainingen voor ouders en jeugdigen als een individuele training.

Ten opzichte van 2024 konden meer inwoners gebruikmaken van bewezen effectieve of wetenschappelijk goed onderbouwde interventies. Het ging hierbij vooral om interventies die gericht zijn op het versterken van opvoedvaardigheden van ouders.

Toegang tot jeugdhulp via het SMW en de POH-jeugd

Het schoolmaatschappelijk werk (SMW) op het primair onderwijs en de Praktijkondersteuners Huisarts jeugd (POH-jeugd) begeleiden kinderen op school en in alle huisartspraktijken. De meeste kinderen konden worden geholpen door kortdurende begeleiding van het SMW of de POH-jeugd of werden verwezen naar vrij toegankelijke voorzieningen. Er zijn in 2025 876 jeugdigen aangemeld bij het SMW op het primair onderwijs. Van deze kinderen is 35% doorverwezen naar specialistische jeugdhulp. De POH-jeugd zagen 1.126 jeugdigen. Hiervan werd 48% doorverwezen naar specialistische jeugdhulp. De percentages zijn vergelijkbaar met eerdere jaren.

Kansrijke start

Het landelijk actieprogramma Kansrijke Start komt voort uit het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Het programma richt zich op de eerste 1000 dagen van een kind, vanaf de zwangerschap tot de tweede verjaardag. In 2025 is Kansrijke Start onderdeel geworden van het transformatieplan Preventie vanuit het Integraal Zorgakkoord (IZA), dat samen met Samen Zoetermeer Gezond (SZMG) is opgesteld. Hiermee worden de activiteiten van Kansrijke Start breed gedragen door de partners binnen SZMG. Binnen Kansrijke Start is gewerkt aan de volgende ontwikkelingen:

1. Het versterken van ondersteuning voor (aanstaande) ouders in kwetsbare situaties vanuit de lokale werkgroep Gezond Zwanger.
2. Het voorkomen van onbedoelde zwangerschappen door ondersteuning bij keuzes over kinderwens, seksualiteit en anticonceptie. Hiertoe zijn er in 2025 14 professionals opgeleid binnen het sociaal en medisch domein in de methodiek Nu Niet Zwanger.
3. Het terugdringen van gezondheidsverschillen en het versterken van zelfredzaamheid door het aanbieden van groepsgerichte begeleiding voor zwangeren, waarbij medische controles worden gecombineerd met voorlichting en sociale steun. Dit gebeurde in 2025 door de introductie van de interventie Centering Pregnancy bij twee verloskundigenpraktijken. In het afgelopen jaar waren er ongeveer 165 deelnemers.

Om de voortgang goed te kunnen volgen is in 2025 een Kansrijke Start-monitor opgezet.

De jeugdgezondheidszorg

Het rijksvaccinatieprogramma is in 2025 aangepast op advies van de Gezondheidsraad. Om kinderen nog beter te beschermen zijn de momenten veranderd waarop vaccinaties worden gegeven. Zo wordt het BMR-vaccin, dat kinderen beschermt tegen de besmettelijke ziektes Bof, Mazelen en Rodehond, nu op driejarige leeftijd gegeven, in plaats van op negenjarige leeftijd. Op verzoek van het RIVM organiseert JGZ in Zoetermeer een inhaalcampagne voor kinderen van 3 tot 9 jaar. Deze campagne is in 2025 gestart en zal tot 2029 duren. Ook is de JGZ in september 2025 van start gegaan met het vaccineren van baby's tegen het RS-virus.

Er zijn landelijk zorgen over het dalen van de vaccinatiegraad. Ook in Zoetermeer speelt dit vraagstuk. Ondanks de stijging in het bereik van het Basistakenpakket van de Jeugdgezondheidszorg Zuid-Holland West (JGZ) in 2025 bleef de vaccinatiegraad in Zoetermeer namelijk ook dit jaar onder de streefwaarde. In het afgelopen jaar heeft een onderzoek plaatsgevonden in de regio Haaglanden (H8-gemeenten) naar welke mogelijkheden er zijn om de vaccinatiegraad te verhogen. De onderzoeksresultaten komen in 2026 beschikbaar.

Daarnaast is in 2025 is een evaluatie gestart van het convenant tussen de JGZ en de H8-gemeenten. In het convenant zijn samenwerkingsafspraken vastgelegd voor de periode 2021-2027. De evaluatie richt zich op de vraag in welke mate de samenwerking tussen de H8-gemeenten en de JGZ bijdraagt aan de doelen die de gemeenten met de jeugdgezondheidszorg willen realiseren. Hierbij wordt ook gekeken naar governance en kostenefficiëntie. Op basis van de bevindingen van de evaluatie worden verschillende toekomstscenario's voor de aansturing en bekostiging van de jeugdgezondheidszorg geformuleerd. De evaluatie wordt in 2026 afgerond.

Expertisepool onderwijs-jeugdhulp

De Expertisepool is een team van vaste jeugdhulpprofessionals dat verbonden is aan het speciaal basisonderwijs (SBO) en het speciaal onderwijs (SO). De toevoeging van jeugdhulpprofessionals op het speciaal onderwijs moet een positieve bijdrage leveren aan de (leer-)ontwikkeling van leerlingen. In plaats van de bekostiging van individuele ambulante jeugdhulp op basis van een beschikking, wordt er vaste formatie aan jeugdhulpprofessionals ingezet. De kosten van de Expertisepool worden gedekt vanuit budget voor specialistische jeugdhulp. Het betreft daarmee een verschuiving vanuit het budget van individuele naar groepsgerichte ondersteuning.

De scholen zijn tevreden over de inzet van jeugdhulp in de school. Het wordt ervaren als laagdrempelig, er kan snel gestart worden en er worden praktische adviezen geboden voor in de klas. De jeugdhulpverlener vormt daarmee een waardevolle aanvulling op de bestaande zorgstructuur. De inzet versterkt het handelingsvermogen en de kennis van onderwijsprofessionals.

Specialistische jeugdhulp

Ruim 4.700 jeugdigen ontvingen in het afgelopen jaar een vorm van specialistische jeugdhulp. Vaak ging het hierbij om ambulante jeugdhulp of een vorm van jeugd-GGZ. Specialistische jeugdhulp is alleen toegankelijk na verwijzing van de gemeente of een andere wettelijke verwijzer. In 2025 hebben we de lokale regelgeving hierover aangescherpt. De [Verordening jeugdhulp Zoetermeer 2025](#) die in mei 2025 werd vastgesteld heeft als uitgangspunt om helder af te bakenen wanneer jeugdhulp wordt ingezet, beschrijft de zorg- en opvoedingsplicht van de ouders en het begrip 'eigen kracht'. Daarnaast wordt met de nieuwe verordening de positie van de toegang versterkt om maatwerk te kunnen bieden voor gezinnen.

De gemeente is er voor verantwoordelijk dat er een passend aanbod is voor jeugdigen die hulp nodig hebben. Samen met de regiogemeenten in Haaglanden kopen we specialistische jeugdhulp in. Het jaar 2025 stond vooral in het teken van het voorbereiden van een nieuwe inkoop. In juni 2025 heeft de raad hiertoe de [regionale inkoopstrategie](#) vastgesteld. Met de nieuwe inkoop wordt een verandering in het zorglandschap in de regio Haaglanden beoogd. Het voornemen is om te gaan werken in vijf segmenten: jeugdhulp met verblijf, hoog specialistische GGZ, dagbesteding/dagbehandeling, onderwijs-jeugdhulp en veelvoorkomende jeugdhulp. Deze indeling moet het beter mogelijk maken om te sturen op de inhoudelijke en financiële opgaven. De gemeenten en jeugdhulpaanbieders zijn hiervoor gezamenlijk verantwoordelijk. Per segment wordt een inkoop- en financieringsvorm gekozen die het beste past bij de opgave van het segment. Het betreft een omvangrijke wijziging. Aan het eind van het jaar bleek dat een [herfasering van het inkoopproces](#) nodig was. Er is meer tijd nodig om onderdelen uit te werken.

Jeugdbescherming

Jeugdbescherming West is de grootste gecertificeerde instelling voor jeugdbescherming in onze regio. In 2025 heeft Jeugdbescherming West een verbeterplan opgesteld naar aanleiding van [toezicht door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en de Inspectie Justitie en Veiligheid](#). In het rapport constateerden de inspecties dat de uitvoering onder druk staat door personeelstekorten, wisselingen van jeugdbeschermers en een tekort aan passend zorgaanbod. Jeugdbescherming West heeft daarom maatregelen uitgewerkt om gezinnen sneller een vaste jeugdbeschermers te bieden en om de kwaliteit van het eerste contact en de gezamenlijke analyse te versterken. Ook wordt ingezet op het tijdig opstellen van gezinsplannen en het verbeteren van de samenwerking met gemeenten en zorgaanbieders. Het doel hiervan is om noodzakelijke hulp sneller te kunnen inzetten. Het plan bevat tevens acties om de interne stabiliteit en taakverdeling binnen teams te vergroten. Met deze maatregelen wil Jeugdbescherming West de continuïteit en kwaliteit van jeugdbescherming verbeteren. De effecten hiervan moeten in de loop van 2026 zichtbaar worden.

Lokale Teams

In 2024 besloot de raad tot de [doorontwikkeling naar Lokale Teams](#) die de toegang zouden vormen tot hulp en ondersteuning voor jeugdigen en gezinnen. De Lokale Teams moeten ondersteuning bieden in buurten en wijken. In de werkwijze staat het versterken van het normale leven van gezinnen voorop. Waar nodig bieden de medewerkers zelf hulp aan gezinnen. De Lokale Teams krijgen een belangrijke rol in het versterken van de coördinatie van de toegang, het voeren van regie op hulp en het sturen op het resultaat en de effectiviteit van hulp. De Lokale Teams worden een onderdeel van de gemeentelijke organisatie. In het afgelopen jaar is gewerkt aan de bemensing van de Lokale Teams en het realiseren van locaties in de wijken.

Programma Toekomstbestendige jeugdhulp en Crisisorganisatie Sociaal Domein

De projecten die in 2023 onder het Programma Toekomstbestendige Jeugdhulp waren gestart, zijn in 2025 voortgezet. De programma-activiteiten zijn in december conform planning afgerond. Het enige nog actieve project Aansluiting Onderwijs en Jeugdhulp loopt per schooljaar en wordt daarom als zelfstandig project in de zomer van 2026 afgerond.

De maatregelen die waren ingezet vanuit de [Crisisorganisatie Sociaal Domein](#) zijn geborgd in de reguliere organisatie. Hierdoor kon de crisisorganisatie eind 2025 worden afgesloten.

Aantal unieke jeugdigen 0-23 jaar dat in het betreffende jaar een vorm van specialistische jeugdhulp ontvangt

Het aantal jeugdigen in de leeftijd van 0-23 jaar dat een vorm van specialistische jeugdhulp ontvangt.

Bron: Gemeente Zoetermeer

Type	2024	2025
Begroting	4.700	4.800
Realisatie	4.761	4.729

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: In 2024 daalde voor het eerst in een aantal jaren het aantal jeugdigen met specialistische jeugdhulp. Het aantal jeugdigen met jeugdhulp in 2025 ligt ongeveer in lijn met 2024 (peildatum: 12 februari 2026).

Aantal unieke jeugdigen dat instroomt in de specialistische jeugdhulp

Het aantal jeugdigen dat in het betreffende jaar voor het eerst gebruikmaakt van een vorm van specialistische jeugdhulp.

Bron: Gemeente Zoetermeer

Type	2024	2025
Begroting		1.100
Realisatie	978	1.035

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Deze indicator is nieuw, waardoor er geen cijfer is opgenomen bij de begroting 2024. De instroom is in 2025 iets toegenomen ten opzichte van vorig jaar, maar ligt lager dan het streefcijfer. Ten opzichte van het totaal aantal jeugdigen met jeugdhulp is de instroom bijna 22%. Dit is in lijn met eerdere jaren.

Aantal unieke jeugdigen dat uitstroomt uit de specialistische jeugdhulp

Het aantal jeugdigen waarvoor het laatst in het voorgaande jaar gedeclareerd is en in het daaropvolgende jaar niet meer (minimaal zes maanden).

Bron: Gemeente Zoetermeer

Type	2024	2025
Begroting		1.455
Realisatie	1.502	1.484

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Deze indicator is nieuw, waardoor er geen cijfer is opgenomen bij de begroting 2024. Het betreft de voorlopige uitstroom op basis van gegevens op het moment van de peildatum (12 februari 2026).

% Jeugdigen dat drie jaar aaneengesloten of langer een vorm van specialistische jeugdhulp ontvangt

Het aandeel jeugdigen dat drie jaar of langer aangesloten een vorm van specialistische jeugdhulp ontvangt, afgezet tegen het totaal aantal jeugdigen met specialistische jeugdhulp in het betreffende jaar.

Bron: Gemeente Zoetermeer

Type	2024	2025
Begroting	45%	45%
Realisatie	48%	48%

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: Het aandeel jeugdigen dat minimaal 3 jaar of langer een vorm van jeugdhulp ontvangt blijft ten opzichte van 2024 gelijk.

Aantal meldingen bij Veilig Thuis

Het aantal meldingen bij Veilig Thuis door professionals en inwoners in het betreffende jaar.

Bron: Veilig Thuis Haaglanden

Type	2024	2025
Begroting	1.100	1.000
Realisatie	990	1.069

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: In tegenstelling tot wat we verwacht hadden, is het aantal meldingen bij Veilig Thuis in 2025 gestegen ten opzichte van 2024. Zoetermeer wijkt hiermee af van het regionale beeld; regionaal daalt het aantal meldingen. Veilig Thuis heeft hier nog geen duidelijke verklaring voor.

Doelstelling 2.2 Bevorderen meedoen aan de samenleving en zelfstandig wonen

Woonzorgvisie

De [uitvoeringsagenda](#) bij de Woonzorgvisie is in mei 2025 door de raad vastgesteld. Sindsdien is gewerkt aan een passende aanpak voor de uitvoering. Hiervoor zijn een stuurgroep en meerdere werkgroepen ingericht, die zich richten op verschillende woonzorgconcepten. Samen met de samenwerkingspartners is onderzocht of er voldoende draagvlak bestaat om een pilot met flatcoaches te starten. Hierbij worden flatcoaches ingezet in wooncomplexen om meer verbinding en een hoger welzijn te creëren onder bewoners van het complex. Daarnaast is een projectleider aangesteld voor de realisatie van scootmobielstallingen in het kader van de brandveiligheid in wooncomplexen. Ook is, in samenwerking met partners, gewerkt aan de ontwikkeling van een woonzorgcirkel - een buurtgerichte woonvorm waar wonen, zorg en ontmoeten samenkomen - en zijn inspirerende voorbeelden uit bestaande woonzorgconcepten verzameld.

Fysieke toegankelijkheid

In juni 2025 heeft de gemeenteraad het [Manifest Fysieke Toegankelijkheid](#) vastgesteld. Met dit manifest bevestigt de raad de ambitie om de fysieke toegankelijkheid in de stad aanzienlijk te verbeteren. In de tweede helft van 2025 is binnen de organisatie ingezet op deskundigheidsbevordering. Het doel hiervan is de actuele kennis over toegankelijkheid te vergroten. Daarnaast zorgt het ervoor dat de uitgangspunten van het manifest duurzaam verankerd worden in de gemeente.

Sterke Sociale Basis

De Sterke Sociale Basis bestaat uit formele en informele netwerken waarin de inwoner centraal staat. In 2025 is een [Contourennotitie](#) gemaakt over de sterke sociale basis. Hierin staat dat er meer ruimte moet komen voor initiatieven van inwoners. Het college zet hiermee een stap van aanbodgericht naar vraaggericht werken. Dat betekent dat de gemeente beter aansluit bij wat inwoners zelf nodig hebben. De gemeente helpt hierbij door netwerken te versterken, ontmoeting mogelijk te maken en drempels voor inwonersinitiatieven weg te nemen. In 2025 is verder gewerkt aan het versterken van bestaande netwerken en het verbeteren van samenwerking tussen deze netwerken. Voorbeelden hiervan zijn de Community tegen Eenzaamheid, Inclusie & Diversiteit en Vrouwen van Zoetermeer. Ook zijn via de [subsidieregeling Integraal werken aan een gezonde Stad](#) nieuwe projecten en bewonersinitiatieven ondersteund.

In oktober 2025 is het [procesvoorstel participatie](#) door de raad vastgesteld. In het participatietraject wordt de inbreng van inwoners en maatschappelijke organisaties gevraagd op de Contourennotitie. Het traject is in november gestart met een vragenlijst en bijeenkomsten voor inwoners en organisaties. Daarnaast vond in november het tweede [congres Sterke Sociale Basis](#) plaats, dit jaar met het thema Grenzen Verleggen. Ruim 150 deelnemers waren aanwezig bij inspirerende lezingen en workshops over het bouwen van een sterke sociale basis.

Via Zoetermeer voor Elkaar (ZVE) heeft het college gewerkt aan het ondersteunen van vrijwilligersorganisatie en het werven van nieuwe vrijwilligers. De stuurgroep vrijwilligersondersteuning van ZVE helpt vrijwilligersorganisaties te versterken. Dit doen zij door leer- en netwerkactiviteiten te organiseren, zoals 'Beter Besturen' door het Gilde en de Unie van Vrijwilligers.

Gebiedsgerichte ondersteuning - inZet

In de periode 2023-2024 voerde inZet het project 'innovatief wijkgericht en integraal ondersteuningsaanbod gericht op preventie' uit, gefinancierd vanuit het Sociaal Innovatie Fonds (SIF) van de gemeente. Binnen dit project werd nieuw ondersteuningsaanbod onderzocht en ontwikkeld dat beter aansluit op de behoeften van inwoners in verschillende wijken. In 2025 bouwde inZet voort op de resultaten van het project en zette de organisatie stappen richting een toekomstbestendig sociaal domein. Hiervoor is een [koersplan 2025-2028](#) opgesteld. In dit plan staat hoe de organisatie en het ondersteuningsaanbod zich de komende jaren verder ontwikkelen. De nadruk ligt op preventie, ondersteuning in groepen en samenwerking met ketenpartners. Het doel is inwoners te helpen hun eigen kracht te vergroten, volgens het idee van Positieve Gezondheid. In 2025 is een belangrijke stap gezet richting meer collectieve ondersteuning. Dit gebeurde met de start van de training *inZet Beter voor Jezelf*. In deze training werken deelnemers meteen in een groep aan hun hulpvraag, in plaats van in een individueel traject. De training is gestart in drie wijken. Ook heeft inZet sterk ingezet op de samenwerking met ketenpartners. Samen met Eerstelijns Zorg Zoetermeer (EZZ) en de vereniging Samen ZoeterMeer Gezond (SZMG) is de samenwerking met huisartsen uitgebreid. Sinds halverwege 2025 zijn sociaal werkers van inZet aanwezig in verschillende huisartsenpraktijken. Hierdoor kunnen huisartsen gemakkelijker de hulp van sociaal werkers inschakelen. Dit helpt bij het vroeg herkennen van psychosociale problemen en zorgt voor betere, integrale ondersteuning.

Wmo Maatwerkvoorzieningen

Huishoudelijke ondersteuning

In januari 2025 heeft de raad besloten om de [voorziening huishoudelijke ondersteuning](#) opnieuw in te richten aan de hand van drie ondersteuningsniveaus. Daaropvolgend heeft het college een inkooptraject uitgevoerd. [Dit inkooptraject is inmiddels afgerond](#) en de aanbieders zijn gecontracteerd. Per 1 november 2025 is het college gestart met het aanbieden van de nieuwe ondersteuningsniveaus voor huishoudelijke ondersteuning.

Daklozenpunt

Het Daklozenpunt is gestart als pilot in 2020 naar aanleiding van een [motie](#) van de gemeenteraad. Inwoners kunnen hier terecht voor hulp bij (dreigende) dakloosheid. Het punt heeft tevens een doorverwijsfunctie naar het Daklozenloket in Den Haag. Via het Daklozenpunt kunnen inwoners, als dat van toepassing is, een briefadres krijgen bij het Leger des Heils. Bij het ophalen van de post voert het Leger des Heils ook een kort begeleidingsgesprek.

Het Daklozenpunt werd gedurende een pilotperiode gefinancierd door de gemeente Den Haag vanuit hun rol als centrumgemeente voor maatschappelijke opvang. Den Haag betaalde deze pilot weer uit een subsidie van het ministerie van VWS. Inmiddels zijn zowel de pilotperiode als de financiering vanuit Den Haag (en vanuit VWS) gestopt. Er is overleg geweest met Den Haag om de financiering van het Daklozenpunt structureel voort te zetten, maar zonder succes.

Het Daklozenpunt heeft zichzelf bewezen als een waardevol punt voor de inwoners van Zoetermeer. De huidige krapte op de woningmarkt en het feit dat de maatschappelijke opvang in Den Haag overbelast is maakt het Daklozenpunt een onmisbare schakel in de zorg voor de meest kwetsbare inwoners van Zoetermeer. In 2026 wordt gezocht naar structurele middelen om het Daklozenpunt voort te zetten.

Gemiddeld budget maatwerkondersteuning per klant

Deze indicator laat zien wat in het gemiddelde budget is voor alle Wmo maatwerkvoorzieningen per cliënt.

Bron: Gemeentelijke database Wmo/Begroting

Type	2024	2025
Begroting	3.500	3.500
Realisatie	2.790	2.858

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Het gemiddelde budget voor een maatwerkvoorziening per klant gaat over alle soorten Wmo-maatwerkvoorzieningen, zoals scootmobielen, rolstoelen, woningaanpassingen en huishoudelijke ondersteuning. Welke voorziening iemand krijgt en hoeveel dat kost, hangt af van de persoonlijke situatie van de inwoner en kan per jaar wisselen. Dat heeft invloed op het gemiddelde budget per klant. In 2025 is dit gemiddelde budget ongeveer gelijk gebleven aan 2024.

% Klanten dat tevreden is over de kwaliteit van het ondersteuningsaanbod

Het college voert jaarlijks het cliëntervaringsonderzoek uit onder Wmo cliënten naar de ervaring met gemeentelijke voorzieningen op grond van de Wmo.

Bron: Cliëntervaringsonderzoek Wmo

Type	2024	2025
Begroting	80%	80%
Realisatie	71%	

Doel gehaald: ?

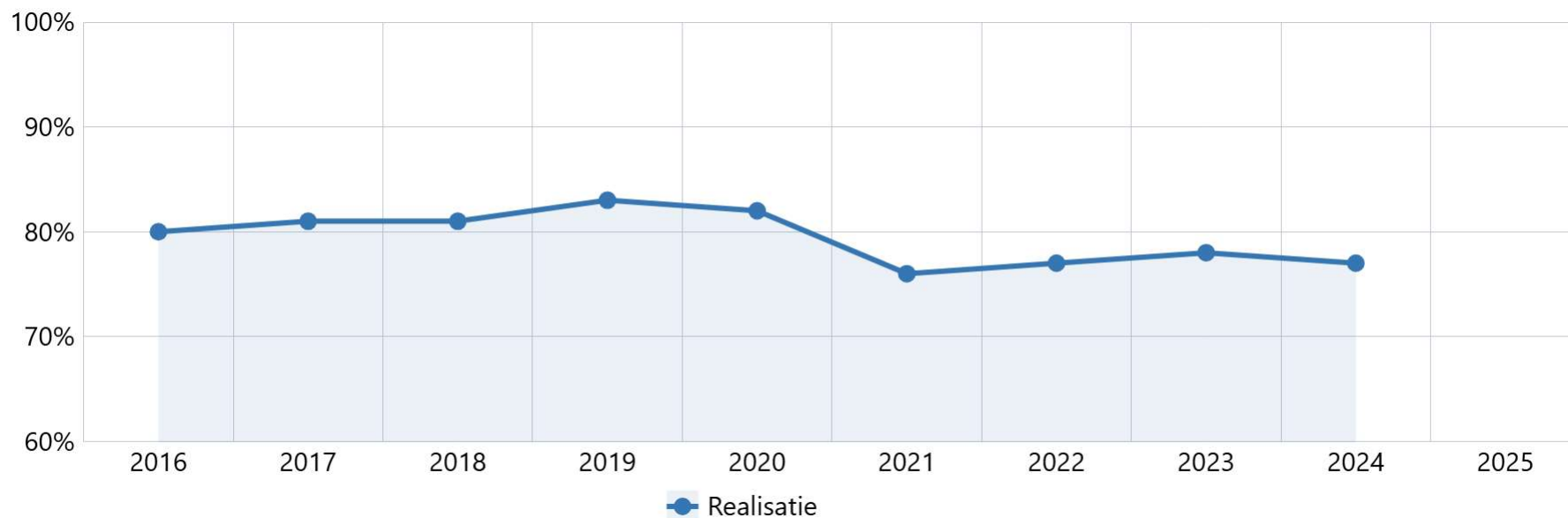
Toelichting: Deze indicator wordt gemeten via het jaarlijkse cliëntervaringsonderzoek (CEO). De uitvoering van het CEO heeft in 2025 vertraging opgelopen door personele wisselingen bij de gemeente. Daardoor zijn de uitkomsten niet op tijd beschikbaar om te verwerken in de jaarstukken 2025. De raad wordt bij de eerstvolgende gelegenheid via de P&C-cyclus geïnformeerd over de uitkomst van deze indicator.

% Klanten dat vindt dat de ondersteuning past bij de hulpvraag

Het college voert jaarlijks het cliëntervaringsonderzoek uit onder Wmo cliënten naar de ervaring met gemeentelijke voorzieningen op grond van de Wmo.

Bron: Cliëntervaringsonderzoek Wmo

Type	2024	2025
Begroting	80%	80%
Realisatie	77%	

Doel gehaald: ?

Toelichting: Deze indicator wordt gemeten via het jaarlijkse cliëntervaringsonderzoek (CEO). De uitvoering van het CEO heeft in 2025 vertraging opgelopen door personele wisselingen bij de gemeente. Daardoor zijn de uitkomsten niet op tijd beschikbaar om te verwerken in de jaarstukken 2025. De raad wordt bij de eerstvolgende gelegenheid via de P&C-cyclus geïnformeerd over de uitkomst van deze indicator.

% Klanten v/h samenwerkingsverband dat tevreden is over de kwaliteit v/d ondersteuning

Het samenwerkingsverband inZet voert ieder jaar een onderzoek uit om ervaring van cliënten met de ondersteuning en dienstverlening te meten. Het streven is dat 80% van de cliënten minimaal het cijfer 7,5 geeft.

Bron: Cliënttevredenheidsonderzoek inZet

Type	2024	2025
Begroting	80%	80%
Realisatie	75%	71%

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: Het percentage mensen dat de ondersteuning van inZet een 7,5 of hoger geeft, is gedaald. inZet heeft de opdracht om zo licht mogelijke ondersteuning te geven en vaker in groepen in plaats van één-op-één. Cliënten hebben tijd nodig om aan deze verandering te wennen.

% Mantelzorgers dat (zeer) tevreden is over de kwaliteit van de mantelzorgondersteuning van inZet

Tevredenheid van mantelzorgers wordt jaarlijks gemeten via het mantelzorgerstevredenheidsonderzoek (MTO) van inZet. Een mantelzorger is tevreden wanneer die minstens het cijfer 7,5 geeft voor de kwaliteit van mantelzorgondersteuning.

Bron: Mantelzorgerstevredenheidsonderzoek inZet

Type	2024	2025
Begroting		80%
Realisatie		

Doel gehaald: ?

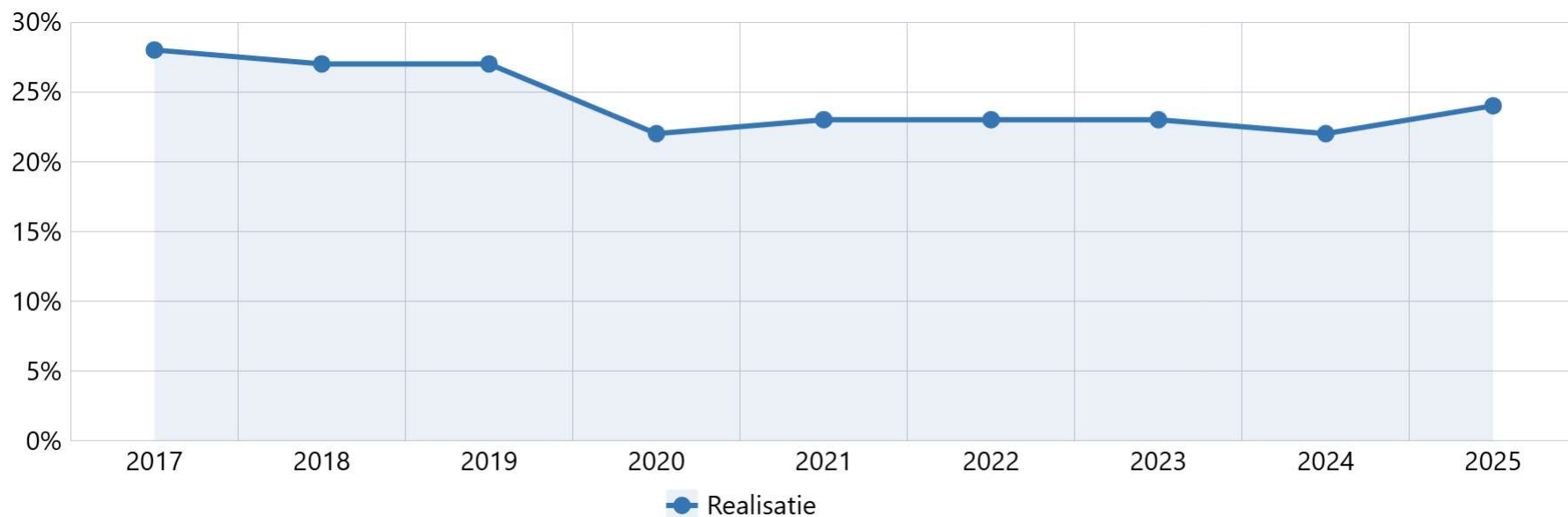
Toelichting: Deze indicator is in 2025 veranderd. Het wordt niet meer gemeten via de Stadspeiling, maar via het Mantelzorgerstevredenheidsonderzoek (MTO) van inZet. In de praktijk is de werkwijze nog niet goed aangepast op deze nieuwe manier van meten. inZet doet het MTO één keer per twee jaar. Dit is nog niet veranderd naar één keer per jaar. Hierdoor is het MTO niet uitgevoerd in 2025 en kunnen we deze indicator niet rapporteren. Vanaf 2026 is de werkwijze wel goed aangepast.

% Vrijwilligers

Percentage van het aantal vrijwilligers gemeten via de stadspeiling.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	24%	25%
Realisatie	22%	24%

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: Het percentage vrijwilligers wordt gemeten via de stadspeiling. 24% van de respondenten geeft aan dat ze in 2025 vrijwilligerswerk hebben gedaan. Dat is een stijging ten opzichte van 2024. Vrijwilligersorganisaties geven aan dat vooral oudere vrijwilligers (75+) stoppen met vrijwilligerswerk. Ook merken zij dat het lastig is om nieuwe, jongere vrijwilligers te vinden. Het college werkt samen met vrijwilligersorganisaties en de stuurgroep vrijwilligersondersteuning van Zoetermeer voor Elkaar om meer jonge mensen te stimuleren om vrijwilligerswerk te doen. Dit blijft een belangrijk aandachtspunt de komende jaren, omdat veel sociale activiteiten afhankelijk zijn van vrijwilligers.

Coëfficiënt voor eenzaamheid onder inwoners (> 18 jaar)

Deze indicator is de uitkomst van elf stellingen die in de omnibusenquête worden voorgelegd en betrekking hebben op eenzaamheid. Hieruit wordt een eenzaamheidsscore berekend volgens de methode van De Jong Gierveld en Kamphuis (1985). Iemand die de enquête invult, kan een totale score halen tussen nul (niet eenzaam) en 11 (zeer sterke eenzaamheid).

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	2,3	2,4
Realisatie	2,6	2,5

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: De eenzaamheidsscore is door de COVID-19 maatregelen gestegen. In de periode 2022-2024 is de score gestabiliseerd. In 2025 zien we een lichte daling van de eenzaamheidsscore ten opzichte van 2024. Het college blijft werken aan verdere verlaging van de eenzaamheidsscore.

Doelstelling 2.3 Bevorderen gezondheid, veiligheid en welbevinden

Gezonde stad

Het college werkt aan verschillende gezondheidsthema's vanuit de [Nota Lokaal Preventief Gezondheidsbeleid Zoetermeer 2024-2027](#) en het plan [Integraal Werken aan een Gezonde Stad](#). Deze plannen zijn de lokale uitwerking van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en Sportakkoord II. In 2025 is voortgebouwd op acties die al eerder zijn gestart. Het invoeren en goed verstevigen van deze aanpakken kost meerdere jaren. De doelen uit de nota en het uitvoeringsplan vormen daarbij steeds het uitgangspunt. Door bestaande en nieuwe activiteiten met elkaar te verbinden en samen te werken met verschillende domeinen, helpen we inwoners op meerdere momenten en plekken om gezonder te leven.

Zoetermeerse Aanpak Gewoon Gezond (ZAGG)

Met ZAGG stimuleert het college inwoners om gezonder te leven. Sinds de start van ZAGG in 2024 zijn belangrijke stappen gezet in het versterken van een samenhangende, integrale leefstijlaanpak in Zoetermeer. De aandacht gaat vooral uit naar voeding, beweging, ontspanning en het gebruik van schermen en middelen. ZAGG richt zich vooral op jeugd en op het wijkgericht invoeren van de [JOGG-aanpak](#) (Gezonde Jeugd, Gezonde Toekomst). Deze aanpak wordt verbonden met Gezonde Kinderopvang, waarbij kinderopvanglocaties worden ondersteund in het stimuleren van een gezonde leefstijl, en met de Gezonde School aanpak, waarin scholen structureel aan gezondheid werken. Steeds meer scholen en opvanglocaties zijn betrokken bij deze aanpak. Daarnaast is er extra ondersteuning voor inwoners met overgewicht en obesitas. In 2025 is ZAGG gestart in een tweede wijk, Buytenwegh.

Vitaal ouder worden

Binnen deze aanpak is de keten voor valpreventie en het aanbod van valpreventiecurssussen verder uitgebreid en verbeterd. Er is meer aandacht besteed aan het versterken van de ervaren Positieve Gezondheid bij senioren. Hiervoor wordt samengewerkt met de ouderenadviseurs van inZet en de preventieverpleegkundigen van Plicare. Daarnaast zijn acties gestart om het certificaat Dementievriendelijke Gemeente te behalen. Tot slot zijn er stappen gezet om het Lokaal Hitteplan te verbeteren.

Samen ZoeterMeer Gezond (SZMG)

Een gezonde stad vraagt om een goede samenwerking tussen het medisch en het sociaal domein. Daarom is de gemeente aangesloten bij [Samen ZoeterMeer Gezond](#) (SZMG), een strategisch samenwerkingsverband van zorgaanbieders en financiers (gemeente en zorgverzekeraars). Het doel is om samen oplossingen te vinden zodat zorg en ondersteuning toegankelijk, veilig, van goede kwaliteit én in de toekomst betaalbaar blijven. Het versterken van gezondheid staat centraal. In 2025 is het college gestart met een verkenning om formeel lid te worden van de vereniging achter SZMG, de Vereniging Gezondheidsregio Zoetermeer. Deze vereniging verleent zelf geen zorg, maar verbindt organisaties en coördineert gezamenlijke initiatieven. Het college denkt nu al inhoudelijk mee, maar heeft nog beperkte invloed. De vereniging heeft gevraagd of de gemeente formeel wil toetreden en plaats wil nemen in het bestuur.

Samen met SZMG werkt het college aan de activiteiten van het Integraal Zorgakkoord (IZA). Vanuit IZA konden in 2025 transformatieplannen ingediend worden om de samenwerking tussen het medisch en sociaal domein verder te versterken. Samen met SZMG en andere partners zijn vier transformatieplannen ingediend: *Acute Zorg*, *Chronische Zorg*, *Preventie* en *GGZ*. De eerste drie plannen zijn in 2025 goedgekeurd door de zorgverzekeraar CZ en gestart.

HAGA Ziekenhuis

De samenwerking met het HagaZiekenhuis verloopt constructief en is op meerdere thema's voortgezet. In 2025 is Spoedzorg Zoetermeer opgericht. Dat is een gezamenlijk centrum voor acute zorg. Hiermee is de regionale samenwerking in de acute keten verbeterd. Ook heeft het college gewerkt aan goede randvoorwaarden om de geboortezorg in Zoetermeer te behouden. Daarbij is gekeken naar huisvesting, kinderopvang, bereikbaarheid en nieuwbouw van het ziekenhuis.

Samen met het HagaZiekenhuis is een handreiking gemaakt om zorgmedewerkers te helpen bij het vinden van een woning binnen het bestaande aanbod van Zoetermeer. Ook is samen met de woningcorporaties onderzocht of zorgmedewerkers voorrang kunnen krijgen bij sociale huurwoningen. Uit dit onderzoek blijkt dat dit nu niet mogelijk is, door de grote woningnood en de regels in de huisvestingsverordening. In december 2025 heeft de raad het [Volkshuisvestingsprogramma Stad in Balans](#) vastgesteld. Hierin is extra aandacht voor belangrijke beroepsgroepen, zoals zorgmedewerkers. Aanvullend onderzoek sluit aan bij het de bevindingen van de corporaties. Het blijkt dat er weinig mogelijkheden zijn om deze groepen voorrang te geven in de sociale huursector. Bovendien zitten er risico's aan, zoals meer 'scheefwonen' en extra druk op de toch al schaarse sociale huurwoningen.

Voor kinderopvang zijn gesprekken gevoerd tussen de gemeente, het ziekenhuis en kinderopvanglocaties. Bestaande flexibele opvang is in kaart gebracht en beter zichtbaar gemaakt voor medewerkers. Ook is gekeken naar kansen voor de toekomst in relatie tot de geplande nieuwbouw van het ziekenhuis.

De bereikbaarheid van het ziekenhuis is onderzocht. Daarbij is vooral gekeken naar het openbaar vervoer en de route vanaf RandstadRailhalte De Leyens. Op basis hiervan zijn verbeteringen gedaan in de openbare ruimte, zoals betere oversteekplaatsen, onderhoud van groen en duidelijke borden. Ook zijn vervolgstappen gezet richting regionale vervoerspartners.

Daarnaast is het overleg over de voorgenomen nieuwbouw van het ziekenhuis verdergegaan. Het college heeft advies gegeven over procedures rond vergunningen, omgevingsplanvorming en netcongestie. Het blijft belangrijk om samen te werken aan een toekomstbestendig ziekenhuis voor de stad.

% Mensen dat een goede gezondheid ervaart

In de omnibus enquête wordt gevraagd aan te geven wat de deelnemers aan de enquête vinden van hun gezondheid. Het cijfer geeft aan hoeveel deelnemers aangeven een zeer goede of een goede gezondheid ervaren.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	73%	73%
Realisatie	75%	73%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Het doel is gerealiseerd. Hoewel het aandeel inwoners dat een goede gezondheid ervaart licht is afgenomen ten opzicht van 2024, blijft het boven het niveau van 2023 en blijft de ontwikkeling in lijn met de begrote doelstelling.

Totalen per doelstelling

Bedragen x €1.000

Programma 2 Samen leven en ondersteunen	Jaarrekening 2025				
	Lasten	Baten	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo
Bevorderen vroegtijdige, toegankelijke, passende en effectieve jeugdhulp (2.1)	-95.361	9	0	271	-95.081
Bevorderen meedoen aan de samenleving en zelfstandig wonen (2.2)	-57.756	10.219	-2.000	281	-49.256
Bevorderen gezondheid, veiligheid en welbevinden (2.3)	-10.089	7.919	0	0	-2.170
TOTAAL PROGRAMMA	-163.206	18.147	-2.000	552	-146.506

Financiën op hoofdlijnen

Doelstelling 2.1

Het grootste deel van het budget is besteed aan specialistische jeugdhulp (€ 71,9 mln.). Daarnaast zijn er uitgaven gedaan voor preventieve ondersteuning op het gebied van opvoeden en opgroeien (€ 9,4 mln.). Het gaat dan onder meer om subsidies voor de jeugdgezondheidszorg en het jongerenwerk. Ook de uitgaven voor kinderopvang op sociaal-medische indicatie (€ 0,8 mln.) en de personele kosten Jeugd (€ 7,2 mln.) vallen onder deze doelstelling. De gemeente draagt daarnaast bij aan kosten die gemaakt worden in het kader van regionale samenwerking (€ 2,2 mln.). Het gaat dan om deelnemersbijdragen aan de gemeenschappelijke regelingen Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden en GGD en Veilig Thuis Haaglanden, maar ook om bijdragen voor regionale projecten of initiatieven op het gebied van de jeugdhulp. Ook zijn er kosten gemaakt voor uitvoering van projecten voor het Programma Toekomstbestendige Jeugdhulp en de maatregelen van de Crisisorganisatie Sociaal Domein (€ 1,3 mln.).

Doelstelling 2.2

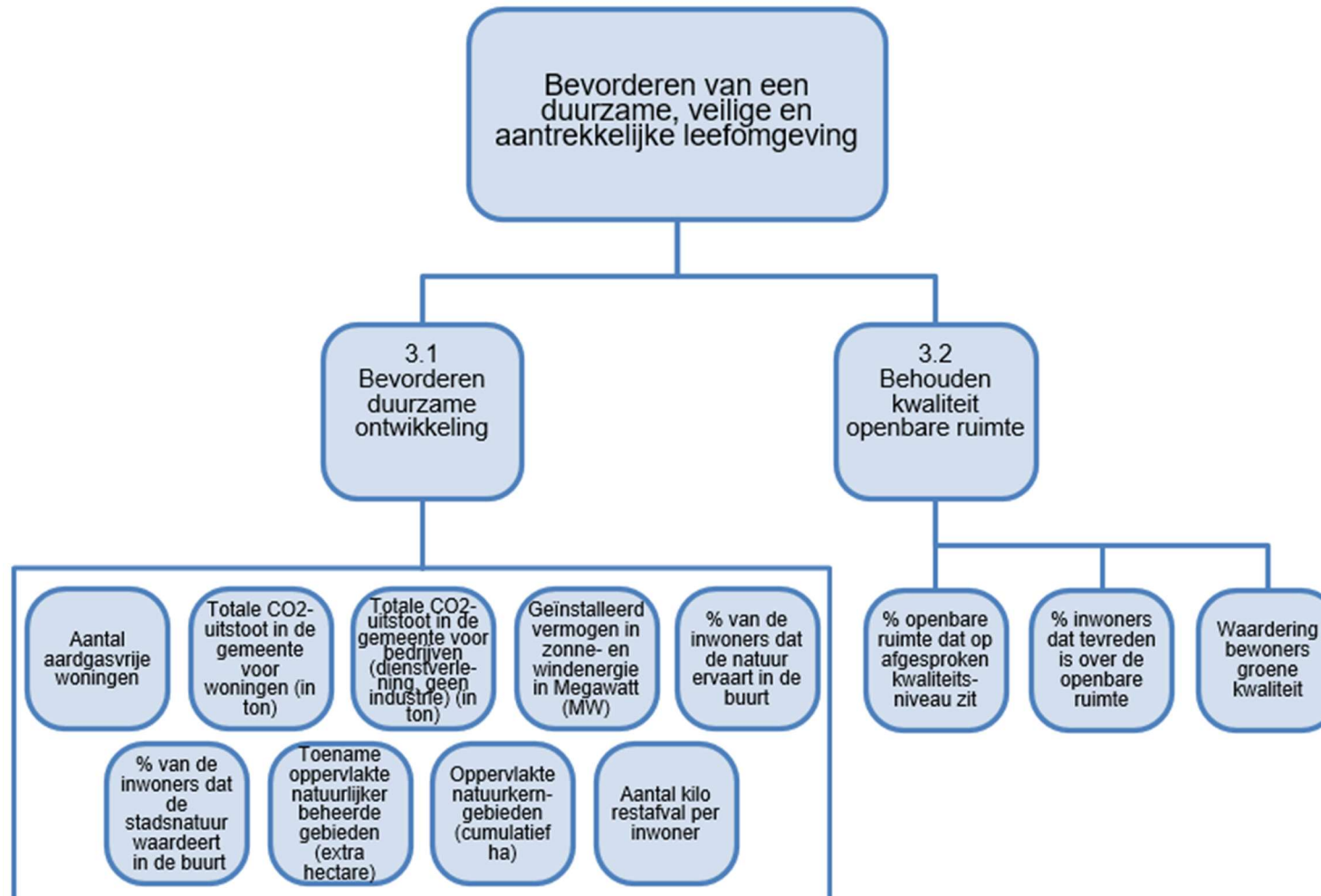
Het budget is grotendeels ingezet ten behoeve van de gebiedsgerichte ondersteuning door inZet (€ 16,3 mln.), de individuele maatwerkvoorzieningen Wmo zoals huishoudelijke hulp, hulpmiddelen en vervoers- en woonvoorzieningen (€ 19 mln.). Begeleiding, dagbesteding en kortdurend verblijf is regionaal ingekocht met vier gemeenten onder de naam Toekomst Sociaal Domein (TSD) (€ 3,2 mln.). Daarnaast is een deel van het budget bestemd voor Algemene voorzieningen die worden gesubsidieerd door de gemeente (€ 9 mln.) en het wijkgericht werken (€ 2,2 mln.) Tot slot is het budget besteed aan de personeelskosten van de uitvoeringsorganisatie Wmo (€ 7,4 mln.)

Doelstelling 2.3

Het budget is besteed aan preventief gezondheidsbeleid (Gezond en Actief Leven Akkoord en Integraal Zorg Akkoord) € 7.7 mln. en aan de gemeentelijke bijdrage aan de GGD Haaglanden (€ 1.8 mln.)

Voor een verklaring van verschillen tussen begroting en rekening wordt verwezen naar hoofdstuk Jaarrekening/Toelichting op het overzicht van baten en lasten.

Programma 3 Leefbaarheid, duurzaam en groen

Algemene doelstelling: Bevorderen van een duurzaam, veilige en aantrekkelijke leefomgeving

Resultaten voor bevorderen duurzame ontwikkeling

- De Handen Ineen-subsidieregeling is in verbeterde vorm opnieuw beschikbaar gesteld voor 2025-2026. In 2025 hebben 12 initiatieven subsidie aangevraagd (bewoners, bedrijventerreinen, VvE's, maatschappelijke organisaties) en gekregen.
- Het Beeldkwaliteitsplan voor de Waterbuurt (Meerzicht) is vastgesteld in samenwerking met bewonersinitiatief VBEL en woningcorporatie Vidomes.
- In de Rodenbuurt (Buytenwegh) is met woningcorporatie Vidomes gestart met de verduurzaming van meer dan 130 huur- en koopwoningen. Aan de noordelijke bedrijventerreinen is € 45.000 aan 'Handen Ineen'-subsidie toegekend voor onderzoek naar de energiebehoefte. Het Energieloket Zakelijk is opgericht om ondernemers een concreet stappenplan, inzicht in subsidieregelingen, lokale praktijkvoorbeelden en actuele informatie over netcongestie te bieden. Voor de Specifieke Uitkering (SPUK) Lokale aanpak Isolatie is de uitvoering voortgezet en het resterende bedrag van de SPUK Energiearmoede is als subsidie toegekend aan twee woningcorporaties, om de energielasten bij de huurders te verlagen. De uitvoering zal in 2026 afgerond worden.
- Alle VvE's zijn in kaart gebracht en met een deel is contact, doordat zij deelnamen aan een cursus, een informatieavond bezochten, of naar het wijkinloopspreekuur of VvE-spreekuur kwamen. 13 VvE's hebben een Energie Bespaar Advies aangevraagd, 2 VvE's onderzoeken verduurzamen met gemeentelijke subsidie, huren een procesbegeleider in voor de verduurzaming (4 VvE's) of verduurzamen zelf (114 woningen) en in Meerzicht worden 555 appartementen verduurzaamd.
- Op het gebied van warmteconcepten zijn met diverse partijen afspraken gemaakt voor onderzoek.
- Samen met de VvE's is voor besteding van de bijdrage uit het volkshuisvestingsfonds een speciale subsidieregeling opgesteld voor het verduurzamen van 10 VvE's in Meerzicht (waaronder project Zalkerbos). Met 4 VvE's zijn intakegesprekken gevoerd voor aanvraag van de subsidie en één VvE heeft de subsidie aangevraagd.
- Binnen het pilotproject Tuinrangers zijn in 2025 11 vrijwilligers uit Zoetermeer opgeleid om inwoners gratis vergroeningsadviezen voor hun tuin te geven.
- Het convenant Toekomstbestendig Bouwen is eind 2025 ondertekend.
- Ten opzichte van 2024 is de hoeveelheid huishoudelijk restafval per inwoner gedaald van 202 naar 200 kilo. Het doel van 197 kilo is echter niet behaald. Het nieuwe afvalbeleid is eind 2025 aan de raad aangeboden.

Resultaten voor behouden kwaliteit openbare ruimte

- De openbare ruimte is volgens de afgesproken kwaliteitsniveaus beheerd en onderhouden;
- Inwoners waarderen de aantrekkelijkheid van de directe woonomgeving met een 7,2;
- De waardering voor de groene kwaliteit van de gemeente is licht gestegen (van een 7,5) naar een 7,6.

Doelstelling 3.1 Bevorderen duurzame ontwikkeling

Energietransitie

We werken op verschillende manier aan het versnellen en opschalen van de Zoetermeerse energietransitie met als doel als gemeente aardgasvrij te worden. Via de website van het Energieloket Zoetermeer – met 5.500 bezoekers in 2025 – bieden we informatie en handvatten voor verduurzaming. Met de succesvolle subsidieregeling Handen Ineen dragen we bij aan de proces- en advieskosten om samen aan de slag te gaan. Er zijn 14 bewonersinitiatieven (samen 3.000 woningeigenaren) die toe willen werken naar aardgasvrije woningen. Bij 5 initiatieven zijn al stappen gezet met behulp van de Handen Ineen-subsidie.

De energiecoaches van DEZo (Duurzame Energiecoöperatie Zoetermeer) en SEZ (Stichting Energiebewust Zoetermeer) hebben in 2025 ongeveer 150 energiescans gedaan en er zijn 6 nieuwe energiecoaches opgeleid. De energiecoaches van Stichting Piëzo hebben 70 energiebespaarscans uitgevoerd bij huurders en 40 keer energiehulp aan huis geboden. Binnen het Energienetwerk Zoetermeer wisselen de bewonersinitiatieven kennis en ervaringen uit en wordt gezamenlijk nieuwe kennis opgedaan. Op deze manier stimuleren we opschaling en versnelling in de stad.

Voor de 466 Philips-laagbouwoningen in de Waterbuurt in Meerzicht is een Beeldkwaliteitsplan vastgesteld door de gemeenteraad. Dit plan is tot stand gekomen in samenwerking met onder andere bewonersinitiatief VBEL, woningcorporatie Vidomes en de stadsbouwmeester. De beleidsregels uit het Beeldkwaliteitsplan zijn verwerkt in een brochure. Zodra de beleidsregels in het omgevingsplan staan, zijn ze vergunningsvrij, waardoor de verduurzamingsmaatregelen zonder vergunning worden uitgevoerd door bewoners.

Er is gestart met het verduurzamen van woningen in de Rodenbuurt in Buytenwegh. Woningcorporatie Vidomes verduurzaamt hier 83 huurwoningen. Samen met de aannemer is een aanbod gedaan aan de eigenaren van de 56 koopwoningen om mee te doen; het deelnamepercentage ligt inmiddels op 93% en is daarom een groot succes. De gemeente heeft een incidentele investeringssubsidie beschikbaar gesteld, huiseigenaren kregen ondersteuning bij het aanvragen van een lening bij het Warmtefonds.

Op de noordelijke bedrijventerreinen zijn 3 stichtingsbesturen opgericht die zich richten op het toekomstbestendig maken van de werklocaties. Deze besturen hebben succesvol een aanvraag ingediend voor de Handen Ineen-subsidie en in totaal is € 45.000 aan subsidie toegekend om deze gezamenlijke verkenningen te mogelijk te maken. Daarnaast zijn 24 gerichte energiescans ingekocht en beschikbaar voor strategische kantoorlocaties. Deze scans bieden pandeigenaren en huurders concreet technisch en financieel inzicht in besparingsmogelijkheden. Als aanvulling op de bewonersaanpak is het Energieloket Zakelijk opgericht. Dit platform biedt ondernemers een concreet stappenplan, inzicht in subsidieregelingen, lokale praktijkvoorbeelden en actuele informatie over netcongestie. Ook fungeert het loket als centraal contactpunt voor specifieke ondernemersvragen over energietransitie. Er is gestart met het actief benaderen van bedrijven en kantooreigenaren om hen te ondersteunen bij hun verduurzamingsopgave.

Het VvE-Loket is in 2025 verder geprofessionaliseerd en alle VvE's zijn in beeld. Van alle VvE's is echter een deel al aardgasvrij of gereed om van het aardgas af te gaan, waardoor het werkelijke aantal VvE's waar we "iets" mee moeten ongeveer 381 is. Helaas zien we de aandacht voor verduurzamen bij de VvE's verslappen en moeten we steeds meer moeite doen om VvE's te bereiken. Hierdoor hebben we vooral VvE's bediend waarmee we al in contact waren, maar is de aanwas van nieuwe VvE's bescheiden.

Met de VHF-regeling Verduurzamen VvE's in de wijk Meerzicht 2025 is een subsidieregeling beschikbaar gemaakt voor de eigenaar-bewoners van de 10 VvE's in Meerzicht. De subsidieregeling is samen met de VvE's opgesteld en is positief ontvangen.

In 2021 heeft de gemeenteraad de Transitievisie Warmte (TVW) vastgesteld en als opvolger van de TVW is in 2025 gestart met het opstellen van het Warmteprogramma. Dit programma vormt straks het basisinstrument voor het regisseren van de warmtetransitie. Met Dunea Warmte & Koude is een intentieovereenkomst gesloten om de haalbaarheid te onderzoeken van een publiek warmtebedrijf en een warmtenet voor de bestaande bouw en nieuwbouw in de Binnenstad. Samen met andere partijen van de Warmte Samenwerking Oostland en de provincie Zuid-Holland is met NetVerder een intentieovereenkomst gesloten om de techniek, haalbaarheid en samenwerkingsvorm van een regionaal warmtenet te onderzoeken.

Van het Rijk ontvingen we ca. € 3,5 mln. uit de derde tranche van de Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie. Met deze SPUK ondersteunt de gemeente eigenaar-bewoners die moeite hebben met het verduurzamen van hun woning. Eigenaar-bewoners die zelf de isolatiemaatregelen in de woning uitvoeren, kunnen de materialen geheel of grotendeels met de tegoedbon aanschaffen.

Van het Rijk ontvangen we tot 2030 jaarlijks ongeveer € 3,7 mln. vanwege de CDOKE-regeling, bedoeld voor de personele uitvoeringskosten van het klimaat- en energiebeleid. In 2023 is gestart met het uitbreiden van de uitvoeringscapaciteit en dit is voortgezet in 2025.

Groen & biodiversiteit

We zorgen voor meer groen in de wijken en meer mogelijkheden voor mens, dier en plant in stad en parken. Dat doen we op diverse manieren.

Binnen het pilotproject Tuinrangers zijn in 2025 11 vrijwilligers uit Zoetermeer opgeleid om inwoners gratis vergroeningsadviezen voor hun tuin te geven. Tot eind 2025 zijn 119 tuinadviezen aangevraagd en 79 tuinadviezen gegeven, vaak al resulterend in tuinaanpassingen. Het aantal aanvragen is hoog vergeleken met de meeste andere gemeenten die een Tuinrangers-project hebben. De adviezen zijn verspreid over alle wijken van Zoetermeer gegeven en worden gemiddeld gewaardeerd met een 9. Het project loopt in Zoetermeer tot en met 2027 en heeft 600 adviezen als streven.

Wij hebben besloten de rustgebieden voor moeras- en watervogels binnen de Nieuwe Driemanspolder aan te wijzen als natuurkern en daarbij de natuurkerngrenzen benoemd.

Voor een bijdrage in de kosten voor het beheer en onderhoud van het Buytenpark en het Westerpark is bij de Provincie Zuid-Holland subsidie aangevraagd.

In het Bentwoud worden parkeerplaatsen, paden en waterhuishouding aangepast om de toegankelijkheid en de natuur te versterken. Besloten is de samenwerking Bentwoud voort te zetten, wat vastgelegd is in een nieuwe Samenwerkingsovereenkomst.

Bij de bouw, verbouw en/of verduurzaming hebben inwoners en belanghebbenden te maken met flora en fauna bescherming. Om aan de Omgevingswet te voldoen moet elke gebouweigenaar hier zelf een onderzoek doen. We zijn gestart met het opstellen van een Soortenmanagementplan (SMP).

Klimaatadaptatie

Klimaatadaptatie speelt bij alle ontwikkelingen in Zoetermeer een belangrijke rol. In bestaande wijken en buurten bekijken we hoe we omgaan met hevige regenbuien. Daarop nemen we dan maatregelen om wateroverlast te voorkomen. Naast water speelt hitte steeds meer een belangrijke rol. In nieuw te bouwen woningbouwprojecten bekijken we hoe we hittestress kunnen voorkomen. Het voorkomen van droogte en verzilting (toename van zout in de grond) zijn ook aandachtspunten binnen klimaatadaptatie.

In 2025 is bepaald op welke wijze we de klimaatstresstest van heel Zoetermeer willen uitvoeren. Daarbij is ook bepaald om in de stresstest de gevolgen van de verstedelijking in specifieke gebieden, zoals de Entree en de Binnenstad, mee te nemen. Na bepaling van de uitgangspunten is het werk aanbesteed en het onderzoek gegund aan een adviesbureau.

Afvalinzameling

In 2025 is opnieuw met de campagne Zoetermeer aan de Bak het scheiden van afval gestimuleerd. De focus lag hierbij vaak op het scheiden van GFT+E afval. De campagne bestond uit een combinatie van online en offline communicatie en fysieke communicatie met promotieteams. Zo zijn er onder andere compostbakjes uitgedeeld en tips gedeeld tegen stankoverlast van containers voor GFT+E afval.

Daarnaast is geïnvesteerd in een duurzamere bedrijfsvoering. In 2025 zijn 8 nieuwe inzamelvoertuigen geleverd. Hiermee zijn 14 (van de 15) inzamelvoertuigen in de afgelopen 3 jaar vervangen. De inzamelvoertuigen die voorheen op diesel reden, rijden nu op biologische HVO-100. Hetzelfde geldt voor de kleinere voertuigen die bijvoorbeeld worden gebruikt om grofvuil in te zamelen. Dit vermindert CO2 uitstoot.

In 2025 zijn de adviezen van het burgerberaad afvalbeleid gebruikt om een nieuw afvalbeleid op te stellen. Het vaststellen daarvan werd uitgesteld om nieuwe afspraken, regels en wetten op landelijk en Europees niveau te kunnen verwerken. In de zomer van 2025 is, naar aanleiding van de nieuwe Ketenovereenkomst Verpakkingen, onderzocht welke inzameloplossingen passend zijn voor Oosterheem en delen van Noordhove. De inzichten uit dit onderzoek, de landelijke wijzigingen en de adviezen van het burgerberaad zijn verwerkt in het Afvalbeleidsplan 2026–2030, dat eind 2025 aan de raad is voorgelegd.

Aantal aardgasvrije woningen

Aantal woningen zonder aardgasaansluiting. Een aardgasaansluiting kan individueel of collectief zijn (gestapelde bouw met gezamenlijke CV-installatie).

Bron: CBS Statline

Type	2024	2025
Begroting	5.100	5.500
Realisatie	5.760	6.600

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: De CBS-data lopen door verzameling en controle van de gegevens 1,5 jaar achter. Dit betekent dat de jaarcijfers over 2025 in feite de gegevens

van 2024 betreffen. In 2024 was 11,4% van het woningenbestand aardgasvrij. Op basis van het aantal woningen per 1-1-2025 zijn dat ruim 6.600 woningen. Dit zijn ruim meer woningen dan eerder ingeschat. De toename van het aantal nieuwbouwwoningen speelt hierbij een belangrijke rol.

Totale CO2-uitstoot in de gemeente voor woningen (in ton)

De totale hoeveelheid uitgestoten CO2 door Zoetermeerse woningen.

Bron: Landelijke klimaatmonitor

Type	2024	2025
Begroting	131.000	125.000
Realisatie	108.000	110.000

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: De data in de Klimaatmonitor loopt op dit onderdeel gemiddeld 1,5 jaar achter; de cijfers hier gepresenteerd gaan over het voorgaande jaar (2024).

De CO2 uitstoot voor de gebouwde omgeving loopt vóór op de prognose. Dat wordt veroorzaakt door de aardgasvrije en energiezuinige nieuwbouwwoningen, toename van energiezuinige apparatuur en isolatiemaatregelen bij bestaande woningen. Het grootste deel komt voort uit ander stookgedrag. Doordat de energieprijzen niet meer zo extreem hoog zijn als in het voorgaande jaar, is te zien dat een deel van de daling voortkomend uit het veranderende stookgedrag, uit het voorgaande jaar verdwenen is.

Totale CO2-uitstoot in de gemeente voor bedrijven (dienstverlening, geen industrie) (in ton)

De totale hoeveelheid uitgestoten CO2 door Zoetermeer bedrijven (publieke en commerciële dienstverlening).

Bron: Landelijke klimaatmonitor

Type	2024	2025
Begroting	76.500	73.000
Realisatie	82.000	77.000

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: De data in de Klimaatmonitor loopt op dit onderdeel gemiddeld 1,5 jaar achter; de cijfers hier gepresenteerd gaan over het voorgaande jaar (2024).

De CO2-uitstoot laat al jaren een dalende lijn zien. De CO2-uitstoot over 2024 ligt iets boven de prognose voor 2025, maar als de trendlijn wordt doorgetrokken, ligt de realisatie voor 2025 dicht in de buurt van de prognose. De commerciële dienstverlening laat een duidelijke jaarlijkse daling zien. Bij de publieke dienstverlening lijkt de daling sinds 2020 te stagneren.

Geïnstalleerd vermogen in zonne- en windenergie in Megawatt (MW)

Het vermogen aan zonne- en windenergie dat is geïnstalleerd.

Bron: Landelijke klimaatmonitor

Type	2024	2025
Begroting	85	98
Realisatie	80	93

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: De hoeveelheid vermogen van dit doel is een opstapeling van autonome ontwikkeling (bewoners of bedrijven die zelf panelen plaatsen), nieuwbouw en projecten waar de gemeente zelf invloed op heeft. Op het overgrote deel van de ontwikkelingen heeft de gemeente weinig invloed. Daarnaast is de urgentie rond het thema duurzaamheid de afgelopen tijd afgenomen en zit het afschaffen van de salderingsregeling eraan te komen (vanaf 2027), waardoor bewoners en bedrijven iets terughoudender zijn geworden in het aanschaffen van zonnepanelen.

% Van de inwoners dat de natuur ervaart in de buurt

Het percentage inwoners (respondenten Stadspeiling) dat stadsnatuur in hun eigen buurt ervaart. Onder stadsnatuur wordt het spontane planten- en dierenleven in de stad verstaan.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	87%	87%
Realisatie	87%	86%

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: Het percentage inwoners dat natuur ervaart is nagenoeg gelijk gebleven. Het ligt bijna op het beoogde niveau.

% Van de inwoners dat stadsnatuur waardeert in de buurt

Het percentage inwoners (respondenten Stadspeiling) dat stadsnatuur in hun eigen buurt waardeert. Onder stadsnatuur wordt het spontane planten- en dierenleven in de stad verstaan.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	87%	87%
Realisatie	91%	91%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Het percentage dat de stadsnatuur waardeert in de buurt is gelijk gebleven. Het ligt boven het beoogde niveau.

Toename oppervlakte natuurlijker beheerde gebieden (extra hectare)

Toename in hectare per jaar van gebieden (moerasparels, weidevogelreservaat) met betere omstandigheden voor de (toename van de) biodiversiteit na uitvoering van projecten uit het huidige programma Duurzaam & Groen Zoetermeer. In deze gebieden heeft veelal een aanpassing van inrichting plaatsgevonden en een structurele aanpassing in het beheer.

Bron: Groenkaart

Type	2024	2025
Begroting	0	14
Realisatie	0	0

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: Het programma Duurzaam en Groen is afgelopen waardoor dit cijfer niet meer toeneemt. Bij de Perspectiefnota 2027 wordt deze indicator herzien.

Oppervlakte natuurkerngebieden (cumulatief ha)

Natuurkerngebieden (inclusief begrenzing) in het kader van de groenkaart van Zoetermeer.

Bron: CBS Statline

Type	2024	2025
Begroting	161	148
Realisatie	145	145

Doel gehaald: Nee.

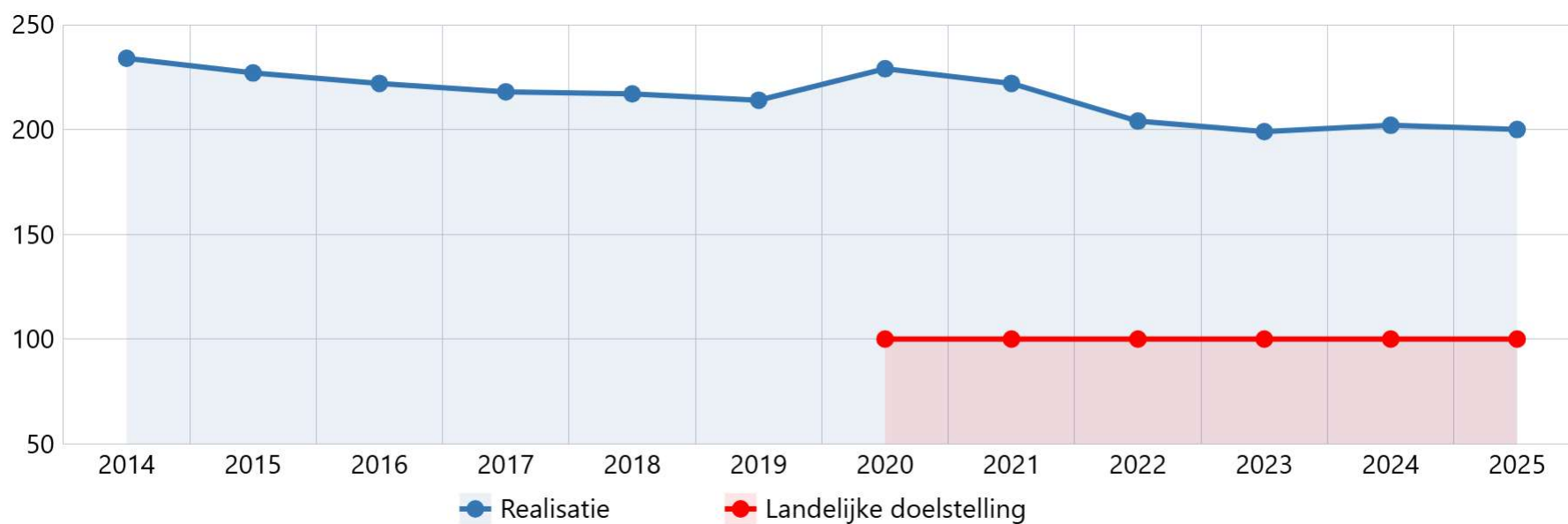
Toelichting: De grenzen van de natuurkern in de Nieuwe Driemanspolder worden vastgelegd in het omgevingsplan dat in 2026 aan de raad ter vaststelling wordt voorgelegd. Pas bij deze vaststelling zal het begrootte aantal hectaren natuurkern formeel worden bereikt.

Aantal kilogram restafval per inwoner

Het aantal kilogram huishoudelijk restafval dat per inwoner per jaar gemiddeld wordt weggegooid.

Bron: Gemeentelijke database

Type	2024	2025
Begroting	202	197
Realisatie	202	200

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: Ten opzichte van 2024 is de hoeveelheid huishoudelijk restafval per inwoner gedaald. Het doel van 197 kilo is echter niet behaald. Een mogelijke verklaring is dat de vaststelling van het nieuwe afvalbeleid is verplaatst naar 2026. De hoeveelheid restafval per inwoner daalt sinds 2021 en lijkt te stabiliseren rond de 200 kilo.

Doelstelling 3.2 Behouden kwaliteit openbare ruimte

Belangrijke resultaten voor het behouden van de kwaliteit openbare ruimte in 2025

Waardering voor de openbare ruimte

- Waardering voor de aantrekkelijkheid van de directe woonomgeving: 7,2
- Waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de directe woonomgeving: 6,8
- Waardering voor de kwaliteit van het onderhoud in de winkelcentra (inclusief Stadshart en Dorpstraat): 7,0
- Waardering voor de kwaliteit van het onderhoud van de hoofdwegen en naastliggende fiets- en voetpaden: 7,1

Waardering voor het groen

- Waardering groene kwaliteit in de stad (buurtgroen, wijkgroen, stadsgroen en regiogroen): 7,6
- Waardering voor het regiogroen: 7,9
- Waardering voor het stadsgroen: 7,5
- Waardering voor wijkgroen: 7,4
- Waardering voor buurtgroen (woonomgeving): 7,4

Betrokkenheid bij de openbare ruimte

- De bereidheid van respondenten (deelnemers Stadspeiling) om (af en toe) mee te helpen bij het beheer en onderhoud van hun directe woonomgeving is 52%;
- 52% van de respondenten is tevreden over hoe zij betrokken worden bij onderhoudswerkzaamheden in de directe woonomgeving;
- Bij veranderingen in de openbare ruimte wil 54% alleen geïnformeerd worden, 26% wil meepraten (consulteren) en 8% wil samen met de gemeente voorgestelde plannen en ontwikkelingen verder vormgeven (coproductie);
- 80% van de respondenten heeft aangegeven dat iets vies, kapot, of onveilig was in de openbare ruimte (zoals overhangend groen, losliggende stoeptegels, volle prullenbakken of zwerfafval). 34% van deze respondenten meldden dit bij de gemeente.

Meldingen Openbare Ruimte

In 2025 zijn 42.477 meldingen gedaan. Dit is een toename van 7,7%. De toename van het aantal meldingen komt voornamelijk door de thema's voertuigen, ondergrondse containers, brommers/scooters/fietsen en zwerfvuil. Het aantal meldingen over:

- Categorie Voertuigen is met ruim 27% toegenomen. Vooral in het aantal meldingen over foutgeparkeerde voertuigen is een stijging te zien;
- Ondergrondse containers is met bijna 20% toegenomen. Deze toename is te verklaren door de veroudering van de systemen, waardoor deze storingsgevoeliger zijn. In 2025 is verder gegaan met het weer up-to-date krijgen van deze systemen;

- Een grote toename in 2025 was de categorie brommers/scooters/fietsen met ruim 25%. Deze toename is mogelijk te verklaren door de grotere aandacht voor overlast door fatbikes;
- Zwerfvuil op straat is met bijna 28% toegenomen. De toename is mogelijk te verklaren door de extra aandacht die vanuit de gemeente hieraan is besteed in het kader van het project “Schoon is gewoon” waardoor bewoners meer meldingen zijn gaan doen. Daarnaast is er veranderend gedrag te zien bij de inwoners om steeds vaker vuil buiten de containers te plaatsen, wat kan leiden tot zwerfvuil.

Top 10 subcategorieën aantal meldingen (programma overstijgend)

1. Overlast door voertuigen (9.037)
2. Ondergrondse container (3.233)
3. Zwerfvuil/ Glas op straat (2.860)
4. Afvaldumping/ Grofvuil (2.482)
(Het onbeheerd of niet volgens de regels achterlaten van afval, bijvoorbeeld bijplaatsing van afval bij grofvuil of het dumpen van afval op (verlaten) bedrijfsterreinen)
5. Onderhoud van wegen, paden of parkeervlakken (2.152)
6. Overlast door brommers, scooters of fietsen (2.135)
7. Gebruik openbare ruimte (1.671)
(Het plaatsen van iets op- of aan de weg, zoals een uitstalling zonder melding of vergunning)
8. Beplanting/ onkruid (1.519)
9. Bomen (1.294)
10. Milieueiland (1.145)

Deze top 10 subcategorieën zijn samen 62% van het totaal aantal meldingen.

Uitvoering integrale projecten

Projecten afgerond: In 2025 zijn 4 projecten afgerond

1. Herinrichting speelplek en openbare ruimte Abeelzoom;
2. Onderhoud, reconstructie en herinrichting Hoekerkade-Hekbootkade-Hoogaarskade;
3. Aanleg nieuwe rotonde Ruimtebaan;
4. Opknappen parkeerterrein winkelcentrum de Leyens – Sartrezijde.

Projecten waarvan de uitvoering gestart is: 2 projecten zijn gestart met de uitvoering in 2025

1. Herinrichting Molenstraat en omgeving;
2. Onderhoud Wilhelminapark.

Projecten waarvan de voorbereiding gestart is in 2025 (uitvoering in 2026): 3 projecten

1. Herinrichting Eerste Stationsstraat;
2. Groot Onderhoud Europaweg (inclusief tunnel);
3. Groot Onderhoud Zegwaartseweg (tussen Hugo de Grootlaan en Bentwoudlaan).

Projecten waarvan de voorbereiding gestart is in 2025 (uitvoering na 2026): De voorbereiding van een 13-tal projecten is gestart:

- Buytenwegh
 - Herinrichting Bachrode en Andriessenrode;
 - Herinrichting Chopinrode;
 - Herinrichting Louis Couperushove;
 - Herinrichting Nesciohove en omgeving.
- Stadscentrum
 - Herinrichting Osylaan;
 - Herinrichting Oranjelaan en Nassaulaan;
 - Herinrichting Rokkeveenseweg.
- De Leyens
 - Herinrichting Pinaskade en Schoenerkade.
- Seghwaert
 - Herinrichting Spieringsloot en omgeving.
- Meerzicht
 - Herinrichting Tempelberg en Tichelberg.
- Rokkeveen
 - Vervangen brug en kruispunt Katwijkerlaan;
 - Herinrichting Topaas en omgeving.
- Wijkoverstijgend
 - Herinrichting speelplekken 2025 en 2026.

Zwerfvuil

Voortzetten van de aanpak voor het tegengaan van zwerfvuil in het project *Schoon is Gewoon*.

- We richten ons vooral op educatie voor jongeren om de gevolgen van zwerfafval onder de aandacht te brengen. Door lesprogramma's en activiteiten wordt bewustwording gecreëerd over de invloed van afval op de leefomgeving. Deze inzet draagt bij aan bewustwording en een grotere betrokkenheid van jeugd bij hun eigen wijk. Wij richten ons vooral op basisscholen en middelbare scholen.

- Naast educatieve programma's krijgen scholen praktische middelen ter beschikking, zoals afvalgrijpers en vuilniszakken, om de directe omgeving van schoollocaties schoon te houden. Met deze ondersteuning worden leerlingen actief betrokken bij een schone leefomgeving. De inzet vanuit scholen leidt tot zichtbaar minder zwerfafval rondom schoolroutes.
- Vrijwilligers die zich inzetten voor een schoner Zoetermeer krijgen materialen om het opruimen van zwerfafval makkelijker te maken. Deze ondersteuning vergroot de betrokkenheid en maakt het gemakkelijker om regelmatig bij te dragen aan een schone buurt. De inzet van vrijwilligers vormt daarmee een belangrijke schakel in het terugdringen van zwerfafval. Jaarlijks worden vrijwilligers ook bedankt voor hun inzet. In 2025 heeft Helga van Leur een lezing gegeven aan de vrijwilligers over klimaat en duurzaamheid.
- De zwerfafvalbrigade is een initiatief van bewoners en de gemeente om de stad schoon te houden. Vrijwilligers ruimen zwerfafval op in straten, perken en paden. Ze organiseren opruimacties, verhogen de bewustwording en werken samen met de gemeente aan een schonere en veiligere leefomgeving. De zwerfafvalbrigade wordt ondersteund bij het uitvoeren van opruimrondes. Door de inzet van deze groep wordt op een gerichte manier afval op veel voorkomende plekken aangepakt. Dit zorgt voor zichtbaar schonere openbare ruimtes en vermindert milieuschade door moeilijk afbreekbaar afval.
- Binnen het project *In één dag schoon* worden scholen en bedrijven gestimuleerd om gezamenlijk één dag de handen uit de mouwen te steken. Tijdens deze actiedag (vrijdag 10 oktober) is in de hele stad zwerfafval opgeruimd. De samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en vrijwilligers levert een merkbaar schonere stad op en versterkt de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de leefomgeving. Op deze dag is 1.150 kilo zwerfafval verzameld.
- Bij *Verloot je zootje* gaan kinderen actief aan de slag met het opruimen van zwerfafval in verschillende wijken. In totaal is 8.782 kilo zwerfafval opgehaald in de wijken Buytenwegh, Driemanspolder, Meerzicht, Oosterheem, Palenstein en Seghwaert. Het project stimuleert jeugdparticipatie en zorgt tegelijk voor zichtbaar schonere buurten. De inzet van ouders, betrokken bewoners en alle vrijwilligers is hierbij belangrijk. Wat is begonnen als een project voor het bestrijden van zwerfafval is uitgegroeid tot een sociaal project dat hele wijken samenbrengt en stimuleert om gezamenlijk in actie te komen tegen de zwerfafvalproblematiek.

Inzet Kwaliteitsimpuls Openbare Ruimte

Schoon, heel en veilig

- In Meerzicht en het Hoekstrapark zijn lichtmasten grondig gereinigd. Dit draagt bij aan een nettere uitstraling en een groter gevoel van veiligheid in de openbare ruimte.
- Betonnen palen in Rokkeveen zijn opnieuw geschilderd om de zichtbaarheid te verbeteren. De opfrisbeurt verhoogt zowel de verkeersveiligheid als de esthetische kwaliteit van de omgeving. Hiermee wordt bijgedragen aan een verzorgde openbare ruimte.
- In de winkelcentra zijn kauwgomresten verwijderd om de looproutes schoner te maken. De maatregel draagt bij aan een verzorgde uitstraling van drukbezochte plekken. Dit verbetert het ervaren kwaliteitsniveau van de openbare ruimte.
- In verschillende wijken is extra ingezet op het verwijderen van bladafval. Hierdoor blijven trottoirs en wegen beter begaanbaar en veilig. De opruimactie draagt ook bij aan een nette en verzorgde omgeving.
- Langs fiets- en voetpaden is de eerste meter gemaaid om de routes zichtbaarder en beter begaanbaar te maken. Deze inzet zorgt voor meer overzicht en draagt bij aan de verkeersveiligheid.
- In het kader van Opknappen stukjes Zoetermeer zijn op verschillende locaties in de stad kleine effectieve verbeteringen doorgevoerd. Een voorbeeld hiervan is het plaatsen van volleybalpalen. Deze ingrepen stimuleren ontmoeting en beweging in de buurt.

- In het Stadshart en op omliggende hoofdwegen zijn bloemenzuilen geplaatst om de openbare ruimte te verfraaien. De kleurrijke beplanting versterkt de uitstraling van het gebied en nodigt uit tot een prettig verblijf.
- Tijdens de feestdagen zijn in diverse winkelcentra kerstbomen geplaatst om de sfeer te verhogen. De tijdelijke inrichting draagt bij aan een positieve uitstraling van de openbare ruimte.

Groen en bomen

- Op basis van een aangenomen motie konden inwoners ook in 2025 een gratis boom ophalen voor hun tuin. Zo heeft de gemeente 609 bomen gegeven aan inwoners. De actie stimuleert vergroening in particuliere ruimtes. Hiermee wordt bijgedragen aan een groener en klimaatbestendiger Zoetermeer.
- Rondom de Meerzichtlaan en de Scheveningsebos is oude beplanting verwijderd ter voorbereiding op het aanbrengen van nieuwe groeninrichting. Deze stap maakt ruimte voor kwaliteitsverbetering van het straatbeeld. Het project draagt bij aan een toekomstbestendige en aantrekkelijke wijk. Daarnaast zijn in de wijken Seghwaert, Buytenwegh en Oosterheem op diverse locaties groenrenovatie projecten uitgevoerd.
- Op meerdere locaties, waaronder in de wijken Rokkeveen, Seghwaert, de Leyens, Meerzicht en Buytenwegh zijn tegels vervangen door groen. Deze maatregel verbetert de waterafvoer en draagt bij aan een klimaatadaptieve inrichting. Tegelijkertijd ontstaat een vriendelijker en aantrekkelijker straatbeeld.
- Conform het coalitieakkoord zijn er meer (geregistreerde) bomen dan in juni 2022. Netto zijn er 1100 bomen meer. Zie ook de bomenmeter op de website [Bomen | Gemeente Zoetermeer](#).

Opstellen uitvoeringskader buitenruimte

In 2025 is een plan van aanpak opgesteld als leidraad voor de actualisatie van het beleid voor de buitenruimte. De beleidsevaluatie 2040, de Visie Zoetermeer 2040 en de Ruimtelijke Strategie Zoetermeer vormen de basis voor dit plan. Binnen de aanpak geven we uitvoering aan de moties [Structureel goed zorgen voor ons groen](#), [Groen is het nieuwe goud](#) en [Van Stad tussen de Parken naar Nationaal park Stad](#).

Via de Leeragenda Fysieke Ruimte heeft de raad kennis opgedaan over de dilemma's en kansen bij het werken aan de buitenruimte. In een werksessie en een excursie naar Rotterdam zijn handvatten aangereikt voor de koppeling van beheer en ontwikkeling aan verbeteringen in de buitenruimte. De lessen hieruit worden meegenomen in de verdere aanpak.

In 2025 is gestart met het versterken van de regie op de ondergrond. Er is gewerkt aan een eerste visie. De belangrijkste opgaven zijn hierbij in beeld gebracht. Voor de visie is input verzameld binnen de gemeente en bij externe partijen zoals netbeheerders, Dunea, provincie en omliggende gemeenten. Deze kennis helpt om betere keuzes te maken. Deze stappen vormen de basis voor nieuw beleid.

Aanvulling geven aan bomenbeleid voor buurtbomen

In 2025 is het Aanvullend Bomenbeleid vastgesteld voor het snoeien, vervangen en toevoegen van buurtbomen. Om bewoners invloed te geven op de bomen in hun directe leefomgeving, zijn buurtpeilingen opgezet. De peilingen die eind 2025 zijn uitgezet, zijn inmiddels afgerond. De daaruit voortkomende acties vinden in 2026 plaats. Het beleid geeft inzicht in de belangrijkste knelpunten in de wijken.

Voortzetten implementatie assetmanagement voor professionaliseren beheer

In 2025 is gemeten hoe het assetmanagement van de openbare ruimte is ingericht. Op basis daarvan is vastgesteld welke stappen nodig zijn om tot één geïntegreerde werkwijze voor de hele organisatie te komen.

De belangrijkste resultaten:

- Nulmeting professionaliteit is uitgevoerd. Hiermee is duidelijk hoe de gemeente nu plant, monitort en stuurt op beheer van de openbare ruimte.
- Verbeterstappen zijn bepaald om te groeien naar één gezamenlijke, afdelingsoverstijgende aanpak.
- Uitgangspunten en kaders zijn opgesteld die richting geven aan het beheer van de stad. Deze beschrijven hoe de gemeente waarde gedreven, risico gestuurd en toekomstbestendig beheert.
- Uniforme werkwijze is voorbereid door processen, begrippen en rollen te verduidelijken. Daarmee ontstaat één manier van werken, ongeacht welk onderdeel van de openbare ruimte het betreft.
- Koppeling met Omgevingsvisie is geborgd: beheer sluit voortaan beter aan op ambities voor leefkwaliteit, klimaatadaptatie en duurzaamheid.

Laadvisie

In 2025 is gewerkt aan de actualisatie van de Laadvisie. Daarbij is invulling gegeven aan de manier waarop de gemeente omgaat met vraagstukken rondom elektrisch laden in de openbare ruimte. De actualisatie richtte zich onder meer op de gevolgen van netcongestie, de inzet op slim en netbewust laden, het omgaan met laadpalen in combinatie met gehandicaptenparkeerplaatsen en de ontwikkelingen rondom snelladen. Daarnaast is aandacht besteed aan oplaadmogelijkheden voor de logistieke sector. Met de geactualiseerde Laadvisie is het tevens mogelijk gemaakt om opladen via een verlengde private aansluiting toe te staan. Dit maakt het laden van elektrische auto's voor veel inwoners die zonnepanelen of een laag stroomtarief hebben, makkelijker en goedkoper. Met deze actualisatie is de Laadvisie beter aangesloten op de huidige en toekomstige opgaven rondom elektrisch laden.

Implementatie van de Gedragscode soortenbescherming flora en fauna

De landelijke vaststelling van de Gedragscode Flora en Fauna heeft ruim een half jaar vertraging opgelopen. De implementatie binnen de gemeente schuift hiermee door naar 2026.

Opstellen Plan van Aanpak ziekten en plagen in Flora en Fauna

Vanwege de benodigde inzet voor de aanpassing van het bomenbeleid is het opstellen van een aanpak voor ziekten en plagen uitgesteld.

% Van de openbare ruimte dat op het afgesproken kwaliteitsniveau zit

Per kwartaal wordt op willekeurige meetlocaties de beeldkwaliteit gemeten en de procentuele scores op en boven de norm bepaald. De ambities zijn per gebiedstype vastgesteld in de Nota Onderhoud Openbare Ruimte.

Bron: Quickscan openbare ruimte

Type	2024	2025
Begroting	90%	90%
Realisatie	94%	93%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: We voldoen aan de norm voor het afgesproken kwaliteitsniveau van de openbare ruimte.

% Inwoners dat tevreden is over de openbare ruimte

In de Stadspeiling wordt de waardering voor de aantrekkelijkheid van de directe woonomgeving gemeten en gaat om alle waarderingen met een rapportcijfer 6 of hoger.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	85%	85%
Realisatie	85%	87%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: De tevredenheid over de openbare ruimte is gestegen ten opzichte van 2024 met 2%. De wijk Buytenwegh wordt als laagst gewaardeerd en de wijk Rokkeveen als hoogste.

Waardering bewoners groene kwaliteit

Het rapportcijfer wat de inwoners (respondenten van de Stadspeiling) geven aan het buurt-, wijk-, stads- en regiogroen.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	7,5	7,5
Realisatie	7,5	7,6

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Het gemiddelde cijfer is iets gestegen ten opzichte van 2024.

Totalen per doelstelling

Bedragen x €1.000

Programma 3 Leefbaarheid, duurzaam en groen	Jaarrekening 2025				
	Lasten	Baten	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo
Bevorderen duurzame ontwikkeling (3.1)	-19.399	23.481	0	559	4.640
Behouden kwaliteit openbare ruimte (3.2)	-49.704	14.344	0	1.602	-33.758
TOTAAL PROGRAMMA	-69.103	37.825	0	2.160	-29.118

Financiën op hoofdlijnen

Doelstelling 3.1

De uitgaven voor duurzame ontwikkeling van € 19,4 mln. bestaan met name uit uitgaven voor de afvalinzameling en verwerking (€ 14,3 mln.). De overige uitgaven (€ 5,1 mln.) bestaan uit uitgaven klimaat, groen en energiebeleid. Dit betreft onder andere de uitgaven voor de Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden (CDOKE) voor klimaat en energiebeleid (€ 2,4 mln.).

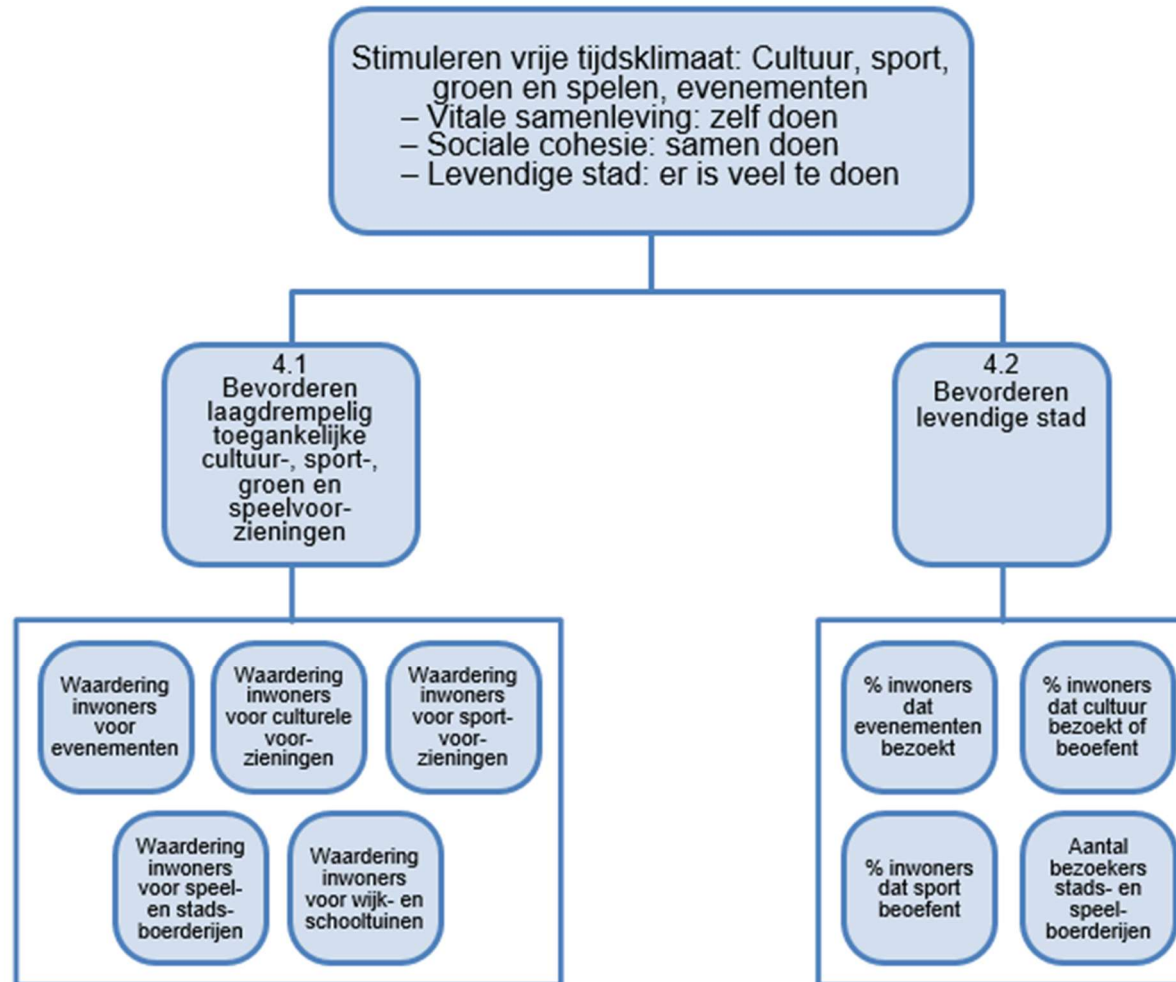
De inkomsten bedragen € 23,5 mln. De inkomsten bestaan vooral uit de opbrengst afvalstoffenheffing en overige inkomsten afval van € 20,7 mln. De overige inkomsten bedragen € 2,8 mln. Dit betreft met name de subsidie staan vooral uit de subsidie CDOKE. De uitgaven duurzaamheid worden gedekt vanuit van een onttrekking reserve Duurzaamheidsfonds € 0,6 mln.

Doelstelling 3.2

De uitgaven voor het behoud van de kwaliteit van de openbare ruimte van € 49,9 mln. bestaan vooral uit de kosten van dagelijks beheer en klein onderhoud € 26 mln. (inclusief kwaliteitsimpuls € 1,5 mln. en onttrekking reserve € 1,5 mln.), groot onderhoud € 12,2 mln. en algemeen beheer € 4,4 mln. Daarnaast is er voor exploitaties € 7,3 mln. uitgegeven. Hieronder vallen de exploitaties voor parkeren, begraafplaatsen en riolering. De inkomsten van € 14,3 mln. bestaan vooral uit de rioolheffing € 8,4 mln. , parkeerinkomsten € 2,7 mln., opbrengst begraafplaatsen € 0,8 mln. en overige inkomsten € 2,4 mln.

Voor een verklaring van verschillen tussen begroting en rekening wordt verwezen naar hoofdstuk Jaarrekening/Toelichting op het overzicht van baten en lasten.

Programma 4 Vrije tijd

Algemene doelstelling: Stimuleren vrijetijdsclimaat: kunst en cultuur, sport, groen, spelen, leren, evenementen

Binnen dit programma werken we aan een aantrekkelijk vrijetijdsaanbod dat bijdraagt aan een leefbare en vitale stad. We streven naar een breed en kwalitatief aanbod van voorzieningen in de stad. Dit helpt om inwoners en bezoekers te binden en boeien, en om doelstellingen van andere programma's te realiseren. Het vrijetijdsaanbod is verzameld en makkelijk vindbaar op de website vrijetijdzoetermeer.nl.

De gemeente kan het aanbod niet alleen realiseren, maar heeft hiervoor partners en inwoners nodig. Samen met hen zetten we in op een sterk aanbod van kunst, cultuur, evenementen, boerderijen, natuureducatie en sport. De gemeente speelt hierbij de rol van aanjager, ondersteuner en organisator.

Doelstelling 4.1 Bevorderen laagdrempelig toegankelijke cultuur-, sport-, groen- en speelvoorzieningen

Vrije Tijd

- Er is vanuit Vrije Tijd bijgedragen aan verschillende projecten en gebiedsvisies zoals het Vernedepark, Van Tuyllpark, Ondineschouw. De Entree en centraal park. Doel hierbij was om kunst & cultuur, sport, evenementen en Groen Spelen Leren in te passen in de plannen.

Sport

- In de tweede helft van het jaar zijn onderzoeken rondom de toekomst van Silverdome opgestart.
- De zwemverenigingen die overgegaan zijn naar de Watergeus hebben een aflopende compensatie voor de hogere huurlasten van dit zwembad gekregen.
- De renovatie van zwembad De Veur is afgerond.
- De voorbereidingen voor de nieuwbouw van de sporthal op het Van Doornenplantsoen zijn afgerond.
- Verschillende amateursportverenigingen hebben een investeringssubsidie gekregen voor investeringen in de accommodatie en/of materialen.

Kunst & Cultuur

- De vierjarensubsidies voor de culturele basisinstellingen liepen af in 2025. Zij hebben in 2025 plannen ingediend voor 2026-2029.
- Er is gestart met een werkgroep 'Erfgoedhuis' met drie erfgoedinstellingen: Historisch Genootschap Oud Soetermeer (HGOS), Schatbewakers en Architectuurpunt. Deze plannen zijn ook afgestemd met het interne projectteam Modernisering Brusselstraat 2 – 4.
- In 2025 heeft de Raad ingestemd met een nieuw budget voor de uitvoeringsagenda Cultuurvisie 2030.
- In 2025 is de locatie van JJ Music House overgegaan naar MusicSoulHouse, die daar programmering gaat ontwikkelen in samenwerking met Poppodium Boerderij en kunstgarage Franx.
- Aan het Zuidwaarts is een kunstetalage geopend waar kunst van of over Zoetermeer tentoongesteld wordt. Aanleiding hiervoor was motie 2111-05.
- Samen met inwoners zijn twee grote kunstwerken ontworpen, vervaardigd en in 2025 opgeleverd: De zuil van Palenstein langs de Singel in Palenstein en De Waterloper in het water van de Grote Dobbe.
- Samen met het Nationaal Videogame Museum (NVGM) zijn drie kunstenaars geselecteerd voor een kunstopdracht in het nieuwe pand van het NVGM.
- De realisatie van de jongerenhub Gelijk in Palenstein heeft akkoord gekregen vanuit de Raad. De verbouwing is in 2025 gestart.

- Najaar 2025 is in het CKC & partners een filmhuiszaal gerealiseerd die geprogrammeerd- en geëxploiteerd wordt door Filmhuis Cameo.

Groen, Spelen, Leren (GSL)

- De renovaties van Stadsboerderij de Balijhoeve en Speelboerderij het Buitenbeest zijn voor het grootste deel klaar.
- In oktober 2025 werd het speelterrein van de Speelboerderij feestelijk heropend. Hier zijn nieuwe speeltoestellen geplaatst waardoor er meer mogelijkheden zijn om te spelen.
- Bij de verschillende renovaties is de toegankelijkheid verbeterd.
- Op de drie stadsboerderijen zijn veel activiteiten georganiseerd, hierbij is nog meer samengewerkt met buurtsportcoaches en lokale partners zoals de bibliotheek.
- De samenwerking met natuur- en milieuorganisaties is in 2025 voortgezet door het organiseren van vier bijeenkomsten.

Waardering inwoners voor evenementen

Som van de (gewogen naar aantal respondenten) gemiddelde rapportcijfers van de respondenten van de Stadspeiling voor grootschalige en kleinschalige evenementen gedeeld door 2.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	7,9	7,3
Realisatie	7,1	7,0

Doel gehaald: Nee.

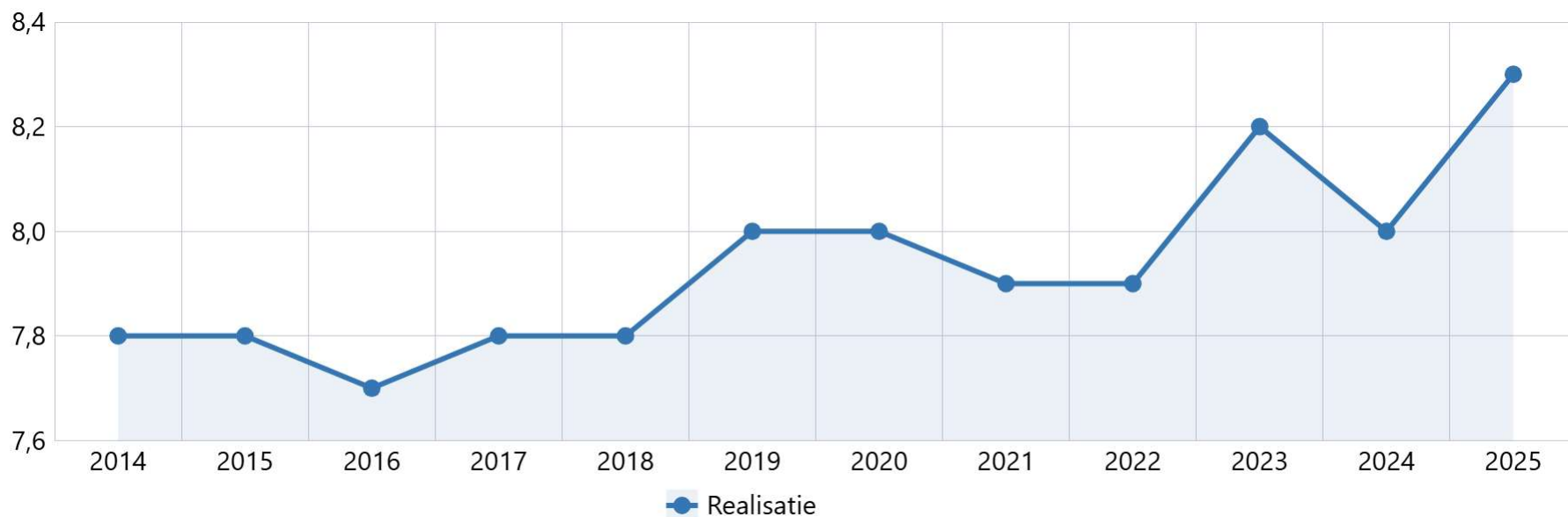
Toelichting: Respondenten geven aan iets te missen in het aanbod van zowel grote als kleine evenementen. Meer dan een derde van de respondenten (36,6%) waardeert het totale evenementenaanbod in Zoetermeer met een goed.

Waardering inwoners voor culturele voorzieningen

Som van de (gewogen naar aantal respondenten) gemiddelde rapportcijfers van de respondenten van voor het Nationaal Videogame Museum, CKC & partners, Bibliotheek Zoetermeer, Stadstheater Zoetermeer, Poppodium Boerderij en Franx gedeeld door 6.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	7,9	8,0
Realisatie	8,0	8,3

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: De zes basisinstellingen hebben gemiddeld een 8,3 gescoord in de stadspeiling. Dit is hoger dan van tevoren werd gedacht en hoger dan vorig jaar.

Waardering inwoners voor sportvoorzieningen

Som van de gemiddelde rapportcijfers van de respondenten van de Stadspeiling voor binnensportvoorzieningen, buitensportvoorzieningen, zwembaden, commerciële sportvoorzieningen en sportverenigingen gedeeld door 5.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	7,2	7,2
Realisatie	7,1	7,3

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: De stijgende lijn heeft zich dit jaar doorgezet. De waardering op alle vijf de categorieën is vergeleken met 2024 gestegen.

Waardering inwoners voor speel- en stadsboerderijen

Som van de (gewogen naar aantal respondenten) gemiddelde rapportcijfers van de respondenten voor de speel- en stadsboerderijen.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	7,5	7,5
Realisatie	8,2	8,2

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Inwoners zijn blij met deze voorzieningen in de stad met natuur, dieren en spelen. Hierbij waarderen ze ook de verschillende sociale en maatschappelijke functies die de locaties hebben.

Waardering inwoners voor wijk- en schooltuinen

Som van de (gewogen naar aantal respondenten) gemiddelde rapportcijfers van de respondenten voor de wijk- en schooltuinen.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	7,5	7,5
Realisatie	8,1	8,3

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Inwoners waarderen de groene voorzieningen in de stad. Ze vinden het sociale en rustgevende plekken.

Doelstelling 4.2 Bevorderen levendige stad

Sport

- Het nieuwe sportbeleid 'Sportagenda 2025 en verder' is vastgesteld.
- De gemeente Zoetermeer is hostcity van de Nationale Sportweek geweest. Tijdens deze week zijn vele activiteiten georganiseerd om actief sport- en beweeggedrag te stimuleren en het aanbod onder de aandacht te brengen. Dit is samen met sportaanbieders en andere partners gedaan.
- Er is een brochure over de activiteiten van de buurtsportcoaches ontwikkeld en verspreid.
- In 2025 is een aanvullend budget vanuit het Rijk (Brede SPUK) en de gemeenteraad ontvangen, waarmee tijdelijk het aantal buurtsportcoaches is uitgebreid. Hiermee wordt extra ingezet op jeugd, ouderen en het verbeteren van de gezondheid van de inwoners.

- Sportbeleid en de buurtsportcoaches zijn nauw betrokken bij de aanpak van 'Integraal werken aan de gezonde stad'. Vanuit Zoetermeerse Aanpak Gewoon Gezond (ZAGG) zijn de deelnemers aan Gold Stars gevolgd, om meer inzicht te krijgen in de meerjarige effecten van onze ouderenprojecten.
- In opdracht van de gemeenteraad is opdracht gegeven aan NOC*NSF om onderzoek te doen naar de beweegcijfers en beweegmotieven van de inwoners.
- Met het Sportakkoord kunnen sportaanbieders met andere maatschappelijke partners een stimuleringsbijdrage aanvragen voor nieuwe sportinitiatieven. Er is een 'pitchavond' georganiseerd om beweegaanbieders de kans te geven om nieuwe ideeën te pitchen. De beste ideeën hebben een bijdrage ontvangen.
- Door een motie van de gemeenteraad kregen Zoetermeesters in 2024 gratis zwemkaartjes om het nieuwe zwembad te ontdekken. Hier werd weinig gebruik van gemaakt, daarom is de actie voor het eerste deel van 2025 verlengd. Ook hier is weinig gebruik van gemaakt.
- De sportadviesraad is actief. Er vindt periodiek overleg met hen plaats en daar waar passend wordt advies aan hen gevraagd.

Kunst & Cultuur

- CKC & partners heeft zich de afgelopen periode ingezet om een voortrekkersrol op te pakken voor de kleinere culturele instellingen.
- De websitepagina's voor het aanvragen van culturele subsidies zijn aangepast en duidelijker geworden.
- In 2025 is een tijdelijke subsidieregeling geopend voor ondersteuning aan lokale media in Zoetermeer.
- Er is onderhoud uitgevoerd aan 110 kunstwerken in de openbare ruimte. Bijzonder dit jaar waren de renovaties van de spiraalvormige fontein Interaction in de Grote Dobbe en van de Maquettetafels in Oosterheem.
- Het graveren en ophangen van nieuwe geboorteslotjes van kinderen uit Oosterheem aan het kunstwerk Birthmark.
- Vanuit de Uitvoeringsagenda Cultuurvisie is het gerestaureerde Zoetermeerse design straatmeubilair herplaatst in project centraal park.
- Vanuit de Uitvoeringsagenda Cultuurvisie zijn, samen met nabestaanden, vanuit 80 jaar vrijheid, drie Stolpersteine geplaatst die het verhaal vertellen van omgekomen Zoetermeerse verzetsstrijders.

Erfgoed

- De voorselectie gemeentelijke monumenten Post 45 is in juli 2025 door het college vastgesteld. Deze selectie is samen met de partners Historisch Genootschap Oud Soetermeer, Schatbewakers en het ArchitectuurPunt tot stand gekomen.
- De Inventarisatie Religieus Vastgoed is in 2025 voor het grootste deel gereed.
- Open Monumentendag had als thema 'Erfgoed en Architectuur'. Inwoners kregen informatie over deze dag in een gratis gids met artikelen over het jaarthema en informatie over de locaties en de activiteiten. Er deden 24 locaties mee met in totaal 2.500 bezoekers. Aan de Open Monumentendag klassendagen deden ongeveer 600 kinderen mee van 8 verschillende scholen. Kinderen uit groep zeven en acht kregen uitleg op school en bezochten daarna een locatie.

Evenementen

- Er zijn verschillende grote en kleine evenementen ondersteund met subsidie die bijdragen aan cultuur, sport en verbinding. Voorbeelden zijn: Vijverpop, Oldtimerdag, Live at the Lake, Bevrijdingsfestival, Halloweenstad en Koningsdag.
- Op de website van de gemeente is de evenementenpagina aangepast zodat organisatoren makkelijker informatie kunnen vinden. Organisatoren zien meteen welke locaties geschikt zijn voor het organiseren van evenementen. Dit zorgt voor een beter gebruik van evenemententerreinen.
- Door vaker voorgesprekken te voeren met organisatoren is de subsidieverlening en ondersteuning verbeterd.
- Milieuvriendelijke maatregelen bij evenementen zijn gestimuleerd, zoals de inzet van herbruikbare bekken en afvalscheiding.
- Er zijn branche overleggen en een informatiemarkt georganiseerd. Hiermee is de samenwerking tussen organisatoren, ondernemers en maatschappelijke partners verbeterd.

Groen, Spelen, Leren

- In oktober 2025 werd de visie voor 2025 en verder van GSL gepresenteerd; 'Natuur in de stad: met en voor iedereen'.
- Bij de stadsboerderijen en wijk- en schooltuinen leren bezoekers over natuur, gezondheid en duurzaamheid. In totaal hebben 877 kinderen (36 klassen) uit groep 5 schooltuinlessen gevolgd.
- Daarnaast hebben 108 klassen gastlessen gevolgd op verschillende groene locaties.
- Op de Balijhoeve en de Weidemolen is er meegedaan aan de inzamelingsactie Sint voor Iedereen.
- Er is gestart met de bouw van het Westpunt. Het Westpunt is een bezoekerscentrum bij de natuurtuin in het Westerpark.

% Inwoners dat evenementen bezoekt

% Respondenten van de Stadspeiling dat een groot, middelgroot en/of klein evenement bezoekt.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	42%	66%
Realisatie	71%	70%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: 70,3% van de respondenten heeft in de afgelopen twaalf maanden een evenement bezocht in Zoetermeer.

% Inwoners dat cultuur bezoekt of beoefent

% Respondenten van de Stadspeiling dat een culturele voorziening heeft bezocht of dat een eigen culturele activiteit heeft beoefend.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	84%	82%
Realisatie	83%	83%

Doel gehaald: Ja.

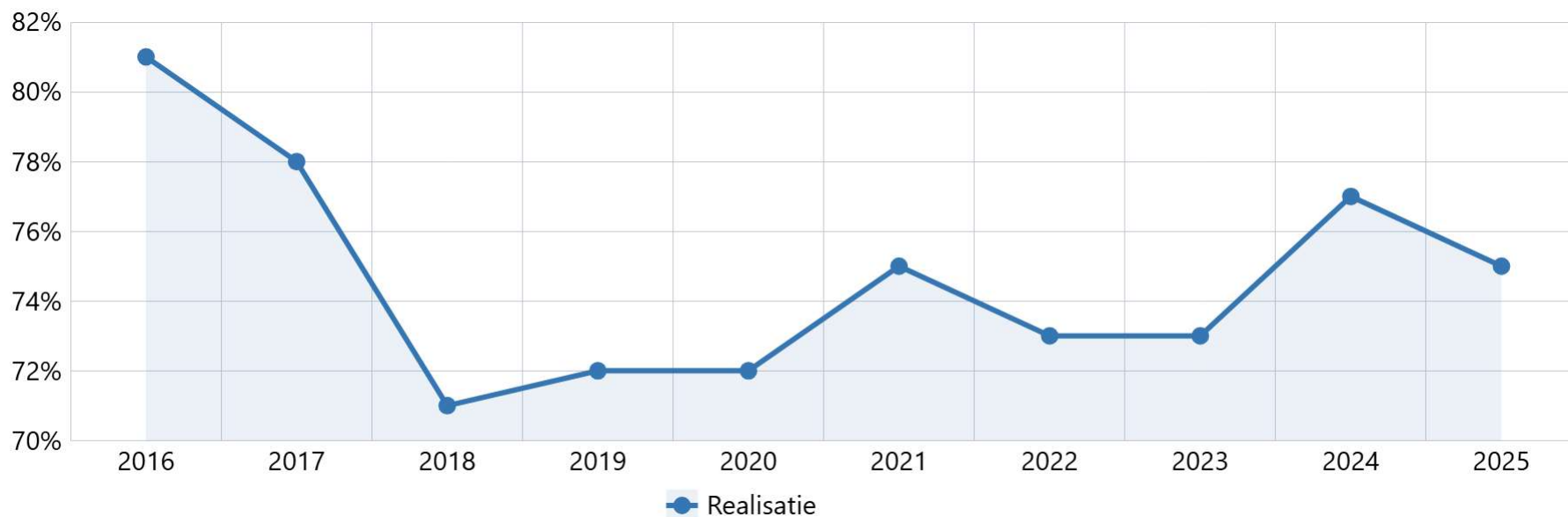
Toelichting: De doelstelling is behaald.

% Inwoners dat sport beoefent

Som van het % respondenten van de stadspeiling dat aan georganiseerde of ongeorganiseerde sportactiviteiten doet, of beide.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	72%	72%
Realisatie	77%	75%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Vergeleken met vorig jaar is er een lichte daling, toch is het resultaat positief.

Aantal bezoekers stads- en speelboerderijen

Het aantal bezoeken op de stads- en speelboerderijen inclusief de bezoeken aan wijk- en schooltuinen en Speelmeeractiviteiten.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	375.000	325.000
Realisatie	397.486	353.071

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Het aantal bezoekers is iets hoger dan de streefwaarde. Hierbij speelt mee dat de Balijhoeve en het Buitenbeest last hebben gehad van de renovatie.

Totalen per doelstelling

Bedragen x €1.000

Programma 4 Vrije tijd	Jaarrekening 2025				
	Lasten	Baten	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo
Bevorderen laagdrempelig toegankelijke culturele en sportvoorzieningen (4.1)	-32.185	11.171	-1.093	3.526	-18.581
Bevorderen levendige stad (4.2)	-8.478	1.149	0	218	-7.111
TOTAAL PROGRAMMA	-40.663	12.320	-1.093	3.744	-25.693

Financiën op hoofdlijnen

Doelstelling 4.1

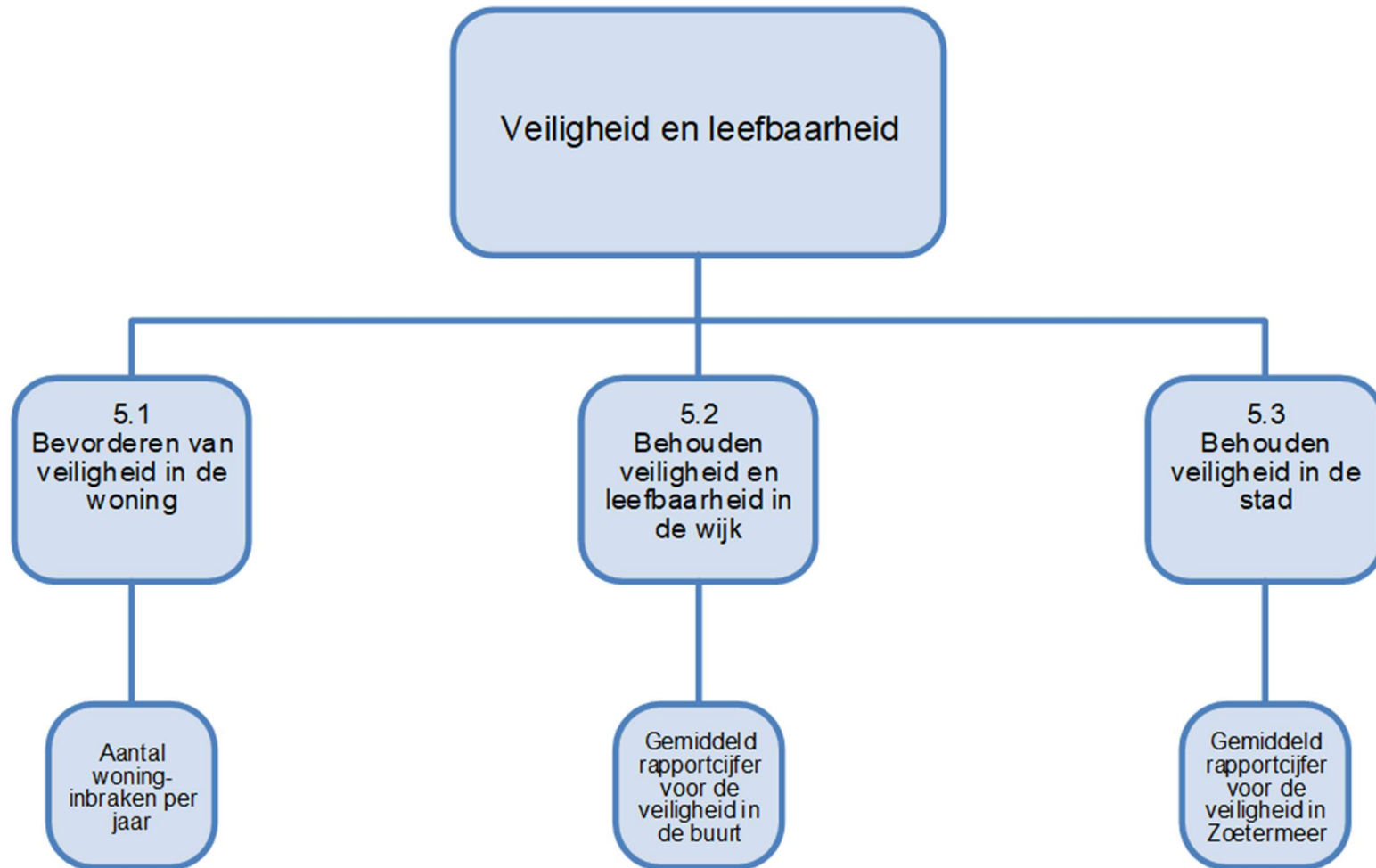
Met de uitgaven voor laagdrempelige culturele en sportvoorzieningen hebben we vooral de meerjarige subsidiëring van ongeveer € 11,7 mln. voor culturele basisinstellingen bekostigd. De exploitatie van onze voorzieningen voor natuur- en milieueducatie (de drie stadsboerderijen, de speelboerderij en de wijk- en schooltuinen) en de sport- en welzijnsaccommodaties bedraagt ongeveer € 19,9 mln. De inkomsten komen met ongeveer € 10,2 mln. vooral uit de huuropbrengsten van de accommodaties.

Doelstelling 4.2

De uitgaven voor het bevorderen van een levendige stad bedroegen ongeveer € 8,5 mln. Deze uitgaven gingen vooral naar sport-, spel- en vrijetijdsontwikkeling, amateurkunst en cultuureducatie, het Centrum voor Kunst en Cultuur & partners (CKC & partners), het onderhoud van kunst in de openbare ruimte, evenementen en het monumentenbeleid. De inkomsten bestonden voor een groot deel uit € 1,1 mln. van de Brede SPUK-regeling van het Rijk.

Voor een verklaring van verschillen tussen begroting en rekening wordt verwezen naar hoofdstuk Jaarrekening/Toelichting op het overzicht van baten en lasten.

Programma 5 Veiligheid

Algemene doelstelling: Veiligheid en leefbaarheid

Veiligheid en leefbaarheid

De speerpunten die zijn vastgelegd in de kadernota “Voor een veilig Zoetermeer, kadernota veiligheidsbeleid 2023-2026” zijn de basis voor de uitvoering van het veiligheidsbeleid. De speerpunten zijn:

1. Problematische jeugd(groepen);
2. Ondermijning;
3. Extremisme en maatschappelijk ongenoegen;
4. Digitale criminaliteit;
5. Zorg en Veiligheid.

Samenwerking met veiligheidspartners zoals politie, brandweer, het Openbaar Ministerie en partners in het sociaal domein, zowel intern als extern, zoals zorgaanbieders, Veilig Thuis, jeugdreclassering en -bescherming en jongerenwerk, was hierbij essentieel.

Aanpassing effectindicatoren Veiligheidsbeleid

Op 11 april 2023 is het nieuwe veiligheidsbeleid, Voor een veilig Zoetermeer. Kadernota Veiligheidsbeleid 2023-2026 vastgesteld. Naar aanleiding hiervan zijn per speerpunt effectindicatoren opgesteld. De raad heeft op 27 januari 2025 de [nieuwe effectindicatoren voor het veiligheidsbeleid](#) vastgesteld:

Problematische jeugd(groepen)

1. Aantal succesvol afgesloten IPTA-trajecten
2. Afname politie- en justitiecontact van subjecten in de persoonsgerichte aanpak

Ondermijning

3. Aantal meldingen is groter dan of gelijk aan vorig jaar
4. Oplossingspercentage casussen boven de 20%

Extremisme en Maatschappelijk Ongenoegen

5. Aantal meldingen is groter dan of gelijk aan vorig jaar
6. Aantal afgeschaalde subjecten in de persoonsgerichte aanpak casuïstiek

Digitale criminaliteit

7. Afname misdrijfcijfers digitale criminaliteit

Zorg en veiligheid

8. Afname recidivecijfers van huiselijk geweld in de afgelopen vijf jaar
9. Afname registraties van overlast door personen met onbegrepen (verward) gedrag

De nieuwe effectindicatoren zijn vanaf de perspectiefnota 2026 en Programmabegroting 2026 verwerkt in de doelenboom van programma 5 Veiligheid.

Doelstelling 5.1 Bevorderen van de veiligheid in de woning

Huiselijk geweld

Het aantal opgelegde huisverboden is 58. Dat is er één minder dan in 2025. De politie heeft aanzienlijk minder gevallen van huiselijk geweld geregistreerd: 182. In 2024 waren dat er nog 228. De verhouding ‘politieregistraties-tijdelijk huisverbod’^[1] is 32%. In 2024 was deze verhouding 26%. Dat betekent dat er, afgezet tegen het aantal politieregistraties, relatief gezien in 2025 meer huisverboden zijn opgelegd dan in 2024.

^[1] Dit betreft het percentage tijdelijk huisverboden afgezet tegen het totale aantal politieregistraties van huiselijk geweld. Met die kanttekening dat het aantal politieregistraties niet gelijk staat aan het aantal gevallen van huiselijk geweld. Een aantal registraties kan betrekking hebben op één en hetzelfde adres.

Woonoverlast

In totaal zijn 316 concrete casussen geregistreerd waarin het team Woonoverlast een rol heeft gespeeld. Meestal gaat het om burenruzies, ernstige vervuiling of hoarding (verzamelwoede). Van de 316 casussen zijn er 93 afgerond. De indeling naar woning is als volgt. In 156 lopende casussen gaat het om corporatiewoningen. Het aantal lopende casussen van koopwoningen is aanzienlijk lager, namelijk 58. De overige negen lopende casussen hebben betrekking op particuliere huurwoningen. De wijk Meerzicht kent de meeste lopende casussen (48). Voorbeelden van acties die team Woonoverlast onderneemt zijn gesprekken met alle betrokkenen, het regelen van zorg- en hulpverlening, het afleggen van huisbezoeken, het laten schoonmaken van een woning, het verzorgen van tijdelijk onderdak en het organiseren van mediation.

Tabel 5.1 bevat de aantallen. Er is een onderverdeling gemaakt naar woonoverlast vanuit koopwoningen, huurwoningen van corporaties en huurwoningen van particulieren.

Woonoverlast 2025	Koop		Corporatie		Particulier		Totaal
	Lopende casuïstiek	Afgeronde casuïstiek	Lopende casuïstiek	Afgeronde casuïstiek	Lopende casuïstiek	Afgeronde casuïstiek	
Centrum, Dorp, Palenstein, Driemanspolder	10	2	25	10	3	2	52
Meerzicht	13	2	35	11	0	0	61
Buytenweg	1	1	35	16	0	0	53
De Leyens	0	0	5	3	1	0	9
Seghwaert	10	7	17	6	1	0	41
Noordhove	1	0	6	3	0	1	11
Rokkeveen	13	3	10	9	3	1	39
Oosterheem	10	6	23	9	1	1	50
Totaal	58	21	156	67	9	5	316

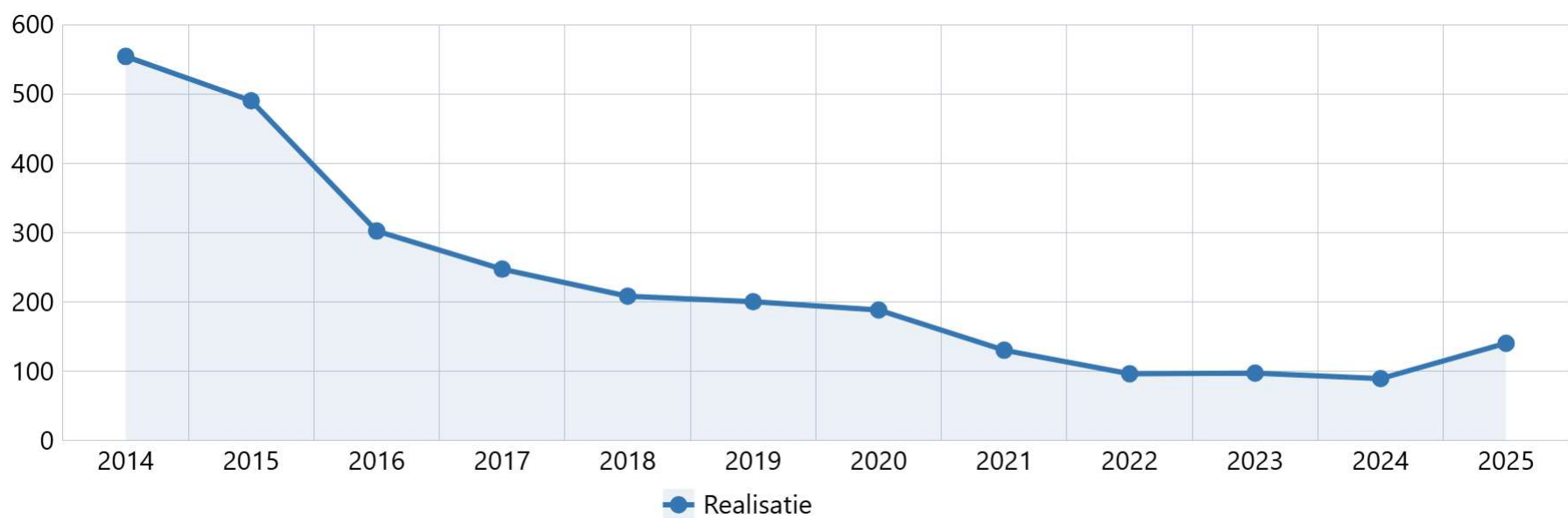
Totaal aantal casussen geheel Zoetermeer 01-01-2025 t/m 31-12-2025	
Lopende casuïstiek	223
Afgeronde casuïstiek	93
Totaal	316
Doorgezet in melddesk	182
Adviesgesprekken	168
Woonfraude	133
Totaal	799

Aantal woninginbraken per jaar

Het aantal geschatte woninginbraken per jaar op basis van misdrijfcijfers van politie.

Bron: Politie

Type	2024	2025
Begroting	180	180
Realisatie	89	140

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Het doel is behaald. Wel is het aantal woninginbraken met 51 inbraken gestegen ten opzichte van 2024. Hiervoor is geen verklaring te geven.

Doelstelling 5.2 Bevorderen/ behouden veiligheid en leefbaarheid in de wijk

Handhaving

In 2025 heeft team Handhaving in totaal 16.372 meldingen verwerkt. Dit zijn er 2.433 meer dan in 2024. In november en december heeft team Handhaving zich gericht op de aanpak van overlast door (elektrische) fietsen waaronder fatbikes in met name winkelgebieden. Het team heeft zich in 2025 verder gericht op de scholenaanpak, parkeerproblematiek, wijkzorg, jeugd, evenementen, ondermijning en drank- en horeca.

In de onderstaande tabel staat de top 3 categorieën meldingen van het jaar 2025. Dit is onveranderd ten opzichte van 2024.

Categorie	Aantal 2024	Aantal 2025	In %
1. Voertuigen	7.103	9.037	27%
2. Brommers/Scooters/Fietsen	1.699	2.135	26%
3. Gebruik openbare ruimte	1.588	1.671	5%

De categorie met de meeste meldingen is 'Voertuigen'. Dit betreft onder andere foutgeparkeerde auto's (zoals op invalidenparkeerplaatsen), achtergelaten aanhangers en voertuigen die te hoog of te lang zijn voor de betreffende locatie. Het grootste deel van de meldingen binnen deze categorie gaat over fout parkeren. Binnen de categorie 'Brommers/fietsen' hebben de meeste meldingen betrekking op wees- en wrakfietsen. Daarnaast worden ook fietsers die zich in voetgangersgebieden begeven binnen deze categorie gemeld. De categorie 'Gebruik openbare ruimte' omvat een breed scala aan meldingen. Hierbij gaat het bijvoorbeeld om achtergelaten winkelwagens, geplaatste bouwcontainers of -keten en overhangend groen.

Aanpak overlast (elektrische) fietsen waaronder fatbikes

Ook in de tweede helft van het 2025 heeft team Handhaving extra inzet gepleegd op overlast en overtredingen door (elektrische) fietsen in winkelgebieden en rondom scholen. In de winkelgebieden zijn controles georganiseerd waarbij de focus lag op bewustwording van de inwoners. Hierbij is volgens de drietraps fasering: aanspreken - waarschuwen - bekeuren opgetreden. De controles rondom de scholen maken onderdeel uit van de reguliere inzet van team Handhaving. Tijdens de scholencontroles wordt de overlast door (elektrische) fietsen meegenomen. Onder overlast kan onder andere fietsen op de stoep verstaan worden. In het vierde kwartaal is de aanpak van overlast door (elektrische) fietsen in opdracht van de raad geïntensiveerd en is de drietrapsfasering losgelaten.

Geheel Zoetermeer	2024	2025
Aantal waarschuwingen	251	553
Aantal bekeuringen	24	140

Cameratoezicht

Ook in 2025 is op diverse locaties tijdelijk cameratoezicht ingesteld om verstoring van de openbare orde tegen te gaan en te handhaven. Op sommige locaties hangen meerdere camera's. Het aantal camera's fluctueert per jaar. De uitvoering en het toezicht zijn belegd bij politie Eenheid Den Haag op basis van het convenant cameratoezicht. Naast tijdelijk toezicht is ook vast cameratoezicht ingesteld voor de duur van vier jaar (2022-2026). Het vaste cameratoezicht is gericht op horeca rondom het Stadhuisplein, bij het SilverDome (Van der Hagenstraat), de Mandelabrug en een klein gebied in de wijk Buytenwegh. Het vaste cameratoezicht wordt elke vier jaar geëvalueerd. In 2025 is op verzoek van politie een werkgroep gestart om de herinrichting van het cameratoezicht op basis van artikel 151c van de Gemeentewet vorm te geven. Als gevolg hiervan wordt het huidige convenant cameratoezicht opgezegd en een nieuw convenant opgesteld. Dit nieuwe convenant zal per 1 januari 2027 ingaan.

Jaarwisseling

De gemeente Zoetermeer neemt jaarlijks diverse veiligheidsmaatregelen om de jaarwisseling veilig en feestelijk te laten verlopen en overlast en schade te voorkomen en beperken. Deze maatregelen worden in samenwerking met onder andere politie, brandweer, beveiliging, Gro-up en buurtpreventieteams Wijk en Agent Samen (WAS) uitgevoerd. Ook dit jaar is het jongerenfeest in het SilverDome georganiseerd. Deze editie trok 1.300 bezoekers tussen de 16 en 23 jaar. Daarnaast waren er twee lasershows op de Markt. De kinderlasershow had ongeveer 2.750-3.000 toeschouwers. Bij de lasershow om middernacht vierden zo'n 1.000 mensen samen het nieuwe jaar.

Voor het vaststellen van de schade tijdens de jaarwisseling wordt een tijdvak van 30 uur gehanteerd: van het begin van oudejaarsdag (31 december 00:00 uur) tot 1 januari 06:00 uur 's ochtends. Dat betekent dat alle schade die binnen dit tijdvak is ontstaan, wordt toegerekend aan de jaarwisseling. De totale schade aan gemeentelijke eigendommen tijdens de jaarwisseling 2025-2026 is gedaald en bedraagt € 51.020. Dit is € 12.837 lager dan tijdens de jaarwisseling 2024-2025 (€ 63.857). De schade door vuurwerk is gedaald en bedraagt € 37.628, ofwel 73,8% van de totale schade. Tijdens de jaarwisseling 2024-2025 was dit 80%. De schade aan mini- en ondergrondse containers vormt met € 19.039 de hoogste schadepost deze jaarwisseling. Op de tweede plaats komt de schade aan afvalbakken (€ 17.507). Dit is veel lager dan vorig jaar (€ 28.122). Dit komt omdat er bijna de helft minder afvalbakken zijn vernield. De op twee na grootste schadepost is schade aan verharding. Met € 5.730 is deze wel lager dan tijdens de jaarwisseling 2024-2025 (€ 6.600).

Ook dit jaar zijn in samenwerking met de interne en externe partners veel verschillende (preventieve) maatregelen genomen om de jaarwisseling zo veilig mogelijk te laten verlopen en om de schade te beperken, zoals:

- Het creëren van bewustwording onder de inwoners om verantwoord en veilig gebruik te maken van oliedrums en vuurkorven door de campagne 'Helpende Hens'. Naast voorlichting over veilig gebruik van oliedrums en vuurkorven, konden inwoners tegen inlevering van een voucher twee gratis zakken zand ophalen om schade aan verharding onder de oliedrum of vuurkorf tegen te gaan. Dit jaar zijn in totaal 722 vouchers voor gratis zakken zand ingeleverd. Vorig jaar waren dit er 971;
- Bewoners bewust maken van de schadekosten door het inzetten van de campagne 'Denk Na: Hou het Heel';
- Het signaleren van brandbaar materiaal in de wijken door de WAS-buurtpreventieteams;
- Intensieve samenwerking tussen gemeente en politie tijdens de voormaatregelen (28-31 december) waarbij wordt ingezet op het signaleren van brandbaar materiaal, gesprekken met inwoners over een veilig verloop van de jaarwisseling en het monitoren van risicolocaties. Hierbij worden ook gesprekken gevoerd met inwoners van straten waar tijdens de vorige jaarwisseling ernstige overlast is veroorzaakt en/of met inwoners die de openbare orde hebben verstoord tijdens de vorige jaarwisseling;

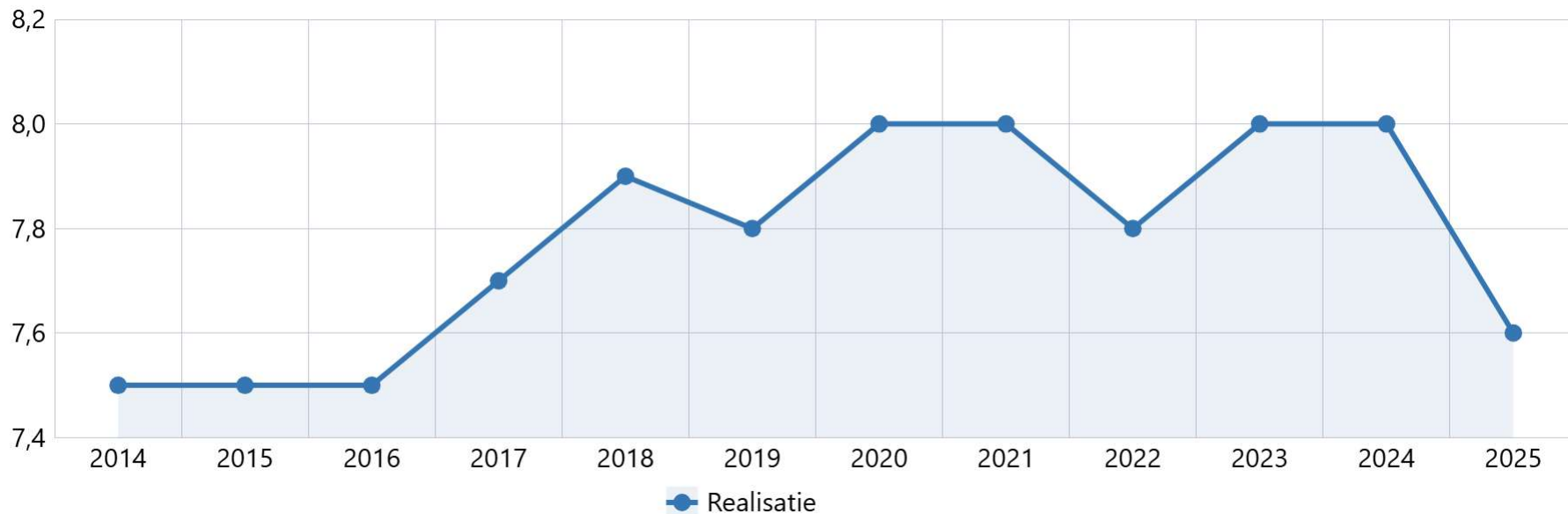
- Het verwijderen van autowrakken;
- Het afsluiten van afvalbakken, ondergrondse containers, milieueilanden, parkeergarages en parkeerautomaten;
- Inzet verkennerseenheid brandweer en politie tijdens de jaarwisseling ter ondersteuning van de brandweereenheden;
- Bestuurlijke maatregelen zoals waarschuwingsbrieven aan bewoners die zich tijdens de voorgaande jaarwisseling hebben misdragen;
- Jongerenfeest (16-23 jaar) in het SilverDome;
- Lightshows (kinderlightshow en een show om middernacht) op de Markt;
- Cameratoezicht;
- Inzet beveiliging in de stad voor extra toezicht bij risicolocaties, scholen en de evenementen.

Gemiddeld rapportcijfer voor de veiligheid in de buurt

Het rapportcijfer geeft aan in welke mate inwoners zich veilig voelen in de buurt.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	7,5	7,5
Realisatie	8,0	7,6

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Hoewel de doelstelling is behaald, is het veiligheidsgevoel voor veiligheid in de buurt, gedaald van een 8,0 naar een 7,6. Hiervoor is geen verklaring te geven.

Doelstelling 5.3 Behouden veiligheid in de stad

Jeugd

De aanpak van een problematische jeugdgroep, die in 2024 van start ging, is in het voorjaar van 2025 door de Lokale Driehoek afgesloten. Doel van deze aanpak was het terugdringen van de overlast, het voorkomen van nieuwe aanwas binnen de groep, het inzetten van passende interventies en, waar nodig, hulpverlening voor de betrokken jongeren. Daarnaast was het vergroten van de bewustwording over seksuele en criminele uitbuiting bij de netwerkpartners een belangrijk aandachtspunt. De aanpak is beëindigd omdat het merendeel van de betrokken jongeren niet langer in beeld is vanwege overlast. Er hebben zich geen groepsdelicten meer voorgedaan en er zijn geen nieuwe of aanvullende signalen van criminele of seksuele uitbuiting gemeld. De doelen van de groepsaanpak zijn hiermee behaald. Er kan niet langer gesproken worden van een overlastgevend jeugdgroep. De resterende problematiek bij enkele individuele jongeren kan goed worden opgepakt via de reguliere routes, zonder dat een specifieke groepsaanpak nog noodzakelijk is.

In 2025 is de regionale aanpak van rivaliserende jeugdgroepen, uitgevoerd in samenwerking met de gemeenten Den Haag en Delft, het Openbaar Ministerie en de politie, voortgezet. Nieuwe ontwikkelingen binnen deze groepen worden structureel gemonitord en onderling gedeeld. In 2025 hebben zich in Zoetermeer geen ernstige geweldsincidenten voorgedaan waarbij groepsrivaliteit een rol speelde en waarbij de in dit kader bekende jeugdgroepleden betrokken waren.

Persoonsgerichte aanpak Jeugd (PGA Jeugd)

De PGA Jeugd is in 2025 voortgezet. In totaal hebben er gedurende 2025 circa 125 jongeren in de PGA gezeten. Van circa 50 jongeren is de aanpak gedurende het jaar afgesloten en er zijn ongeveer 60 jongeren in de aanpak opgenomen. Op peildatum 31 december 2025 zitten er nog circa 80 jongeren in de persoonsgerichte aanpak. In de periode dat er geen geprioriteerde groepsaanpak liep in Zoetermeer, is er blijvend geïnvesteerd in de samenwerking met netwerkpartners middels periodieke overleggen. Hierin werden actuele trends en ontwikkelingen besproken en specifieke thema's (zoals online jongerenwerk en meidengeweld) zijn uitgediept. Ook is in 2025 de samenwerking tussen de PGA Jeugd en de IPTA-coaches geïntensiveerd. Om de aanmeldingen voor de PGA Jeugd beter te kunnen beoordelen worden deze aanmeldingen nu gezamenlijk gewogen en getriageerd. Dit zorgt er voor dat afglijdende jongeren sneller passend kunnen worden aangepakt.

Wapens en jongeren

Er wordt invulling gegeven aan de landelijke aanpak *Wapens en Jongeren* door een integrale, lokale uitwerking. Deze aanpak richt zich op het terugdringen van wapenbezit en -gebruik onder jongeren, met als doel het voorkomen van zowel dader- als slachtofferschap. De lokale uitvoering omvat meerdere samenhangende sporen, waarin wordt samengewerkt met onderwijsinstellingen, politie, ouders en maatschappelijke partners.

A Bewustwordingscampagnes

In het voorjaar van 2025 is er een campagne uitgevoerd in bushokjes, op scholen en andere publieke plekken om jongeren bewust te maken van de keuzes die ze maken als zij zich onveilig of bedreigd voelen. Deze campagne richtte zich op de voedingsbodem van verboden wapenbezit. Er is samengewerkt met Gro-Up.

B Ontwikkeling van een lesprogramma voor het praktijkonderwijs

In 2025 is in samenwerking met Centrum 1622 is een lesprogramma ontwikkeld in het kader van het vergroten van de weerbaarheid van jongeren. In dit lesprogramma wordt aandacht besteed aan thema's zoals: conflicthantering, keuzes maken, status en imago, invloed van anderen, sociale media, groepsdruk etc. In september 2025 is met dit lesprogramma gestart. Het programma verspreid zich over meerdere leerjaren.

C Aanbod aan overige scholen: HALT-voorlichtingen en Dealbreakers

Naast het praktijkonderwijs is op andere middelbare scholen een preventief aanbod ingezet. Dit bestaat onder andere uit HALT-voorlichtingen en *Dealbreakers*. De voorlichtingen van HALT gaan over juridische en maatschappelijke gevolgen van wapengebruik. *Dealbreakers* is op één school gestart en is gericht op het herkennen van signalen van criminele verleiding en het versterken van weerbaarheid tegen groepsdruk.

D Bestuurlijke rapportages en maatregelen

Signalen van wapenbezit en -gebruik onder jongeren worden vastgelegd in bestuurlijke rapportages. Op basis van deze informatie zet de gemeente bestuurlijke maatregelen in, zoals gebiedsverboden, meldingsplicht of het opleggen van waarschuwingen. Deze bestuursrechtelijke interventies worden afgestemd met veiligheidspartners en dragen bij aan het handhaven van de openbare orde. Bij minderjarige jongeren krijgen de ouders ook een voornemensbrief en krijgen zij ook de gelegenheid om hun zienswijze (met betrekking tot het gebiedsverbod) te geven.

In totaal zijn 29 gebiedsverboden opgelegd. Dat zijn er twaalf minder dan in 2024. Op één na zijn alle gebiedsverboden opgelegd in verband met een aangetroffen wapen. Vijftien personen waren minderjarig. Dat is meer dan de helft van het totaal aantal personen met een gebiedsverbod.

E Ouderbetrokkenheid

In 2025 is onder het Zoetermeerpanel een vragenlijst verspreid over onacceptabel gedrag onder jongeren. De resultaten zijn op de website gepubliceerd. De resultaten hiervan worden gebruikt om ouderbetrokkenheid te vergroten en vervolgonderzoek op te zetten onder ouders in Zoetermeer en/of op wijkniveau. Daarnaast is in 2025 gewerkt aan de voorbereidingen voor het project *Onze Kinderen Onze Wijk* (Zoetermeerse versie van het initiatief *Onwijze Moeders* uit Rotterdam). Het project richt zich op ouderbetrokkenheid in de wijk. De focus ligt op ouders, verzorgers of andere volwassenen die nauw betrokken zijn bij een jongere. De uitvoering hiervan vindt in 2026 plaats.

Schoolveiligheid

De aanpak schoolveiligheid is in 2025 voortgezet en uitgebreid. Op uitvoerend en bestuurlijk niveau vindt er periodiek afstemming plaats tussen gemeente, politie, jongerenwerk en het voortgezet onderwijs om de veiligheid op scholen te bevorderen. Daarnaast hebben we met het primair onderwijs en politie een samenwerkingsschoolveiligheid afgesloten om te zorgen voor veilige basisscholen.

IPTA

De intensieve IPTA-coaching (Integrale Persoonsgerichte toeleiding naar Arbeid) is in 2025 voortgezet.

In 2025 zijn 60 jongeren met IPTA-coaching begeleid. Hiervan zijn er 24 in dit jaar aangemeld en gestart. In totaal zijn 31 begeleidingstrajecten in 2025 afgesloten, waarbij in 16 gevallen de situatie is gestabiliseerd, in 7 gevallen de begeleiding kon worden overgedragen naar andere hulpverlening of andere gemeenten, in 5 gevallen de motivatie ontbrak om de begeleiding zinvol voort te zetten en in 3 gevallen is afgesloten vanwege andere redenen (te oud voor de doelgroep, uit beeld geraakt).

RIO

De RIO-aanpak (Re-Integratieofficier) is in 2025 voortgezet. Samen met een medewerker nazorg ex-gedetineerden bezoeken en spreken zij alle gedetineerden die afkomstig zijn uit Zoetermeer, binnen de muren van de PI (penitentiare inrichting). Daar waar nodig wordt een begeleidingsplan opgesteld en wordt de begeleiding na vrijlating opgepakt. Hierbij worden de ex-detentiejongeren die een HIC (High Impact Crime) hebben begaan, de zwaardere gevallen, door de RIO begeleid. In 2025 is RIO bij 20 begeleidingstrajecten betrokken. Zestien daarvan zijn voor begeleidingstrajecten aangemeld. Voor tien jongeren is de begeleiding inmiddels opgestart. Van de overige zes jongeren wordt nog beoordeeld of zij daadwerkelijk door een RIO worden begeleid. Eén begeleidingstraject is inmiddels positief afgesloten.

Zorg- en Veiligheid

Het afgelopen jaar zijn er op het gebied van zorg- en veiligheid verschillende samenwerkingsafspraken gemaakt. Van uit het sociaal domein is er meegewerkt aan het opstellen van de nieuwe regiovisie Huiselijk Geweld Haaglanden, waarin ook een rol is weggelegd voor de zorg- en veiligheidskamer:

Persoonsgerichte aanpak 0-100 complexe casuïstiek. Er zijn afspraken gemaakt met de aandachtsfunctionaris mensenhandel dat casuïstiek van slachtoffers kan worden aangemeld bij de Persoonsgerichte aanpak 0-100 complexe casuïstiek om te kijken naar mogelijkheden voor een integrale aanpak. Er zijn gesprekken met het zorg- en Veiligheidshuis over het op- en afschalen van casuïstiek, waarin een eerste opzet is gemaakt voor deze afspraken en dit komend jaar verder uitgewerkt wordt door het zorg- en veiligheidshuis.

Nazorg ex-gedetineerden

Personen onder de 27 jaar

In 2025 zijn 40 jongeren vastgezet. Twee jongeren recidiveerden. Zij zijn meer dan één keer vastgezet. Het gaat in de praktijk dus om 38 unieke jongeren die zijn vastgezet. In totaal zijn 42 jongeren vrijgelaten. Twee daarvan waren recidivist. Zij zijn meer dan één keer vrijgelaten. Het gaat in de praktijk dus om 39 unieke jongeren die zijn vrijgelaten. Drie daarvan waren jonger dan achttien jaar. Negentien waren tussen de achttien en drieëntwintig jaar. De overige zeventien waren tussen de drieëntwintig en zevenentwintig jaar oud. Elf jongeren zijn binnen twee jaar na hun laatste detentie weer vastgezet.

Personen ouder dan 27 jaar

In 2025 zijn 76 personen vastgezet en zijn 54 personen vrijgelaten. Drie volwassenen recidiveerden. Zij zijn meer dan één keer vastgezet. Het gaat in de praktijk dus om 73 unieke volwassenen die zijn vastgezet. In totaal zijn 70 volwassenen vrijgelaten. Twee daarvan waren recidivist. Zij zijn meer dan één keer vrijgelaten. Het gaat in de praktijk dus om 68 unieke volwassenen die zijn vrijgelaten. Zestien volwassenen zijn binnen twee jaar na hun laatste detentie weer vastgezet.

Specialistisch jongerenwerk

In 2025 is een start gemaakt met de inzet van specialistisch jongerenwerk. Met bijdrage vanuit het programma Preventie met Gezag zijn twee specialistisch jongerenwerkers aangenomen die extra worden ingezet op jeugd(groepen) met een verhoogd risico op afglijden in criminaliteit.

Bibob

De inzet van het Bibob-instrument is in 2025 verder geïntensiveerd. In totaal zijn er in 2025 92 Bibob-onderzoeken uitgevoerd. Dit is een duidelijke stijging ten opzichte van eerdere jaren (2024: 49, 2023: 53) en laat zien dat Bibob steeds structureler onderdeel is geworden van de gemeentelijke werkprocessen. De toename hangt samen met een bredere toepassing binnen verschillende vakafdelingen en een groter bewustzijn van integriteitsrisico's. In 2025 is de DPIA Bibob vastgesteld en goedgekeurd door de Functionaris Gegevensbescherming. Hiermee is de privacyrechtelijke borging van het Bibob-proces verder verstevigd. Daarnaast zijn verschillende trainingen en cursussen gevolgd om de deskundigheid binnen het team en bij betrokken vakafdelingen te vergroten. Het team Bibob is in 2025 uitgebreid van 2 naar 3 fte, waardoor de toegenomen werklast beter kon worden opgevangen en de kwaliteit en voortgang van onderzoeken geborgd bleef. Ook is de regionale en districtale samenwerking verder versterkt, onder andere door intensiever contact met ketenpartners en omliggende gemeenten. Verder zijn nieuwe vakafdelingen gefaciliteerd bij het toepassen van Bibob en zijn werkprocessen verder uitgewerkt en vastgelegd. De werkinstructies voor vakafdelingen zijn afgerond, wat bijdraagt aan een eenduidige en zorgvuldige uitvoering. In 2025 zijn daarnaast de eerste Bibob-onderzoeken bij zorgaanbieders uitgevoerd, waarmee het instrument ook binnen het sociaal domein concreet is toegepast. Ook is het zaakstelsel Atlas geïntroduceerd voor de ondersteuning en vastlegging van Bibob-zaken. Dit draagt bij aan een betere dossiervorming, transparantie en procesbeheersing. In 2025 is een belangrijke basis gelegd voor de verdere doorontwikkeling van Bibob. Door procesverbeteringen, capaciteitsuitbreiding en betere ondersteuning van vakafdelingen is Bibob steviger ingebed in de organisatie, waardoor in 2026 gericht gewerkt kan worden.

Extremisme en Maatschappelijk Ongenoegen

In 2025 is de ingezette lijn gericht op het voorkomen van extremisme voortgezet, met specifieke aandacht voor extremisme dat voortkomt uit maatschappelijk ongenoegen en ideologische motieven. De lokale aanpak sluit aan bij actuele dreigingen en fenomenen zoals benoemd in de Nationale Extremismestrategie 2024-2029 en het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN).

Preventie

In 2025 is op preventief vlak verder ingezet op het vergroten van weerbaarheid bij kwetsbare individuen en groepen, met een duidelijke focus op jongeren en oudergroepen. De ingezette aanpak uit voorgaande jaren is voortgezet en op onderdelen verdiept. De opvoeddebatten gericht op het weerbaar maken van oudergroepen lopen door in 2025. Ouders met verschillende culturele en maatschappelijke achtergronden nemen hieraan deel. De ervaringen met deze bijeenkomsten zijn positief. Ouders geven aan zich beter toegerust te voelen om signalen van polarisatie, radicalisering en online beïnvloeding te herkennen en bespreekbaar te maken binnen het gezin. In regionaal verband is samen met de gemeenten Den Haag, Delft en Gouda een theatervoorstelling aanbesteed in samenwerking met DRANG. Deze voorstelling richt zich op de thema's radicalisering en polarisatie en wordt aangeboden aan verschillende klassen van MBO Rijnland. De uitvoering van de voorstellingen staat gepland voor januari 2026. In Den Haag is men eerder gestart met deze interventie, waar de eerste reacties vanuit scholen en studenten positief zijn. Daarnaast is in 2025 een verdere professionalisering gerealiseerd in de samenwerking met Epic Youth. Op maandelijkse basis worden rapportages ontvangen over trends, signalen en fenomenen onder jongeren in Zoetermeer. Deze rapportages dragen bij aan een actueel beeld van wat er leeft onder jongeren en ondersteunen de preventieve aanpak. Tot slot is het sinds 2025 mogelijk voor burgers om signalen van mogelijke radicalisering te melden via een online meldformulier. Hiermee is de toegankelijkheid van de meldstructuur vergroot en kunnen signalen eerder worden opgepakt en beoordeeld.

Deskundigheidsbevordering

Voor het blijvend investeren in het versterken van de meld- en signaleringsstructuur en het onderhouden van een sterk, professioneel netwerk is ook in 2025 ingezet op deskundigheidsbevordering. Dit is gedaan door het verzorgen van trainingen en het organiseren van kennis- en terugkommomenten voor professionals. In 2025 zijn er 13 trainingen verzorgd, gericht op bewustwording en preventie rondom diverse (inter)nationale trends en fenomenen. Deze trainingen zijn aangeboden aan professionals binnen de gemeente en ketenpartners, waaronder de politie-eenheid Den Haag. In totaal zijn 148 professionals getraind. De trainingen werden goed bezocht en waren in meerdere gevallen volledig bezet. Het gemiddelde rapportcijfer dat de deelnemers aan de trainingen hebben gegeven, is een 8,3. Voor de Expertpool zijn voorlichtingen gegeven over onder andere het Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland (DTN), polarisatie, desinformatie en online haatverspreiding. Binnen dit netwerk van professionals is preventief extra aandacht besteed aan actuele maatschappelijke ontwikkelingen en spanningsvelden.

Persoonsgerichte aanpak Contraterrorisme, Extremisme en Radicalisering (PGA CTER)

Ook in 2025 is ingezet op de persoonsgerichte aanpak gericht op radicaliserende individuen en terugkeerders uit strijdgebied, met als doel het voorkomen van doorgroei en het voortduren van extremisme. De inzet vond plaats volgens de doelen en werkwijze van de PGA CTER en in het kader van nazorg. Er hebben huisbezoeken plaatsgevonden en gesprekken zijn gevoerd met betrokkenen en hun familieleden. Daarnaast zijn bezoeken afgelegd aan personen die gedetineerd zijn in penitentiaire inrichtingen. De ingezette interventies zijn afgestemd binnen het casusoverleg van het Zorg- en Veiligheidshuis Haaglanden.

Ondermijning

Controles

In 2025 hebben acht integrale controledagen plaatsgevonden, hierbij zijn in totaal 27 ondernemingen, vijf garageboxen en 90 opslagboxen gecontroleerd. Aangetroffen misstanden zijn onder andere; het aantreffen van attributen voor een cocaïnewaterij, werken met een uitkering en illegale bewoning van bedrijfspanden. Aan de controles heeft, naast gemeentelijke handhavers, bouwinspecteurs en politie, ook de Douane deelgenomen. Het HEIT heeft in 2025 zes ondernemingen gecontroleerd. Hierbij zijn meerdere overtredingen geconstateerd, waaronder werken met een uitkering, onjuiste urenregistratie en aangetroffen smaakjes vapes en onveraccijnsde sigaretten. Het HEIT prostitutieteam heeft vier controles uitgevoerd in twee woningen en een massagesalon (2x). Bij alle controles is onvergunde, bedrijfsmatige prostitutie vastgesteld. Op alle aangetroffen overtredingen is of wordt gehandhaafd door de gemeente of andere relevante partijen. Dit heeft o.a. geleid tot het opeffen van lasten onder dwangsom en sluiting van woningen.

Casuïstiek en signalen

In 2025 zijn in totaal 185 signalen binnengekomen. Het overgrote deel van de signalen (69%) is afkomstig van Meld Misdaad Anoniem. 16% was afkomstig van partners, 15% kwam binnen via de gemeentelijke meldpunten en 6% is mondeling gemeld. Er zijn in totaal 71 casussen behandeld in 2025, hieronder vallen ook enkele casussen die al voor 2025 gestart waren. Er zijn 57 casussen beëindigd, de overige casussen lopen door in 2026. Van de 57 afgeronde casussen zijn er 23 voortijdig afgebroken omdat toch geen sprake van ondermijning bleek te zijn. Daarnaast zijn 34 casussen afgerond na onderzoek en/of inzet van interventies. Van deze casussen zijn er acht afgerond omdat er onvoldoende aanknopingspunten waren voor (vervolg)onderzoek, 12 keer is het oorspronkelijke signaal ontkracht na onderzoek of interventie. Er is één last onder dwangsom opgelegd, drie panden zijn gesloten en drie keer is de overtreding na interventie beëindigd. Daarnaast zijn acht bedrijven vertrokken naar aanleiding van de inzet. In vijf casussen is door een andere partner een interventie gepleegd. De meest voorkomende thema's in de signalen en casuïstiek waren drugs en onverklaarbare activiteiten. Ook over onvergunde prostitutie zijn relatief veel signalen ontvangen. In de categorie overig zijn ook veel signalen gemeld, hierbij kan gedacht worden aan oplichting of handel in illegale geneesmiddelen. Maar ook signalen die geen betrekking hebben op (ondermijnende) criminaliteit zoals verwaarlozing van dieren.

Overige activiteiten

Op gebied van bewustwording en kennisvergroting is veel ingezet in 2025. Zo is er een lunchlezing georganiseerd over ondermijning en een presentatie aan de woningcorporaties gegeven over drugscriminaliteit. Ook heeft de gemeente deelgenomen aan de campagne bedrijventerreinen van Meld Misdaad Anoniem. In stadsnieuws zijn meerdere artikelen gepubliceerd om de inwoners meer kennis te geven over ondermijning, de gevolgen ervan en welke hulplijnen er zijn. Als gemeente die incidentele gelden ontvangt van het programma Preventie met Gezag, nemen wij deel aan een adviestraject van ESS "Weerbare gemeenschappen tegen ondermijning". Het doel van het project is de weerbaarheid te vergroten waardoor kwetsbare doelgroepen minder snel het risico lopen om af te glijden in de criminaliteit. Dit begint aan de basis, de sociaaleconomische factoren die een voedingsbodem vormen voor criminaliteit. Dit project loopt door tot juni 2026. Cluster ondermijning heeft in 2025 een hotspotanalyse drugscriminaliteit gemaakt. Hieruit blijkt dat er geen hotspots te zien zijn in Zoetermeer. Op basis van deze hotspotanalyse is een afstudeeronderzoek gedaan. Eindproduct is een digitale apothekerskast die informatie bevat over de drugscriminaliteit in Zoetermeer en mogelijke preventieve maatregelen, die ingezet kunnen worden om drugscriminaliteit waar mogelijk te voorkomen. Enkele aanbevelingen uit het onderzoek worden in 2026 verder verkend met de relevante partners. De aandachtsfunctionaris mensenhandel heeft in 2025 het mensenhandel-beleid opgesteld. Na verschillende feedbackrondes ligt nu een versie klaar die in het eerste kwartaal van 2026 ter vaststelling wordt voorgelegd aan het college. In 2025 is de samenwerking gezocht met meerdere teams en externe partijen. Zoals het projectteam retailbeleid en de projectgroep Regiodeal. Cluster ondermijning heeft samen met de andere clusters binnen Team Preventie en Interventie bijgedragen een kennislunch van het sociaal domein, om meer inzicht te bieden in onze werkzaamheden, signaalherkenning te vergroten en handelingsperspectief te bieden. De samenwerking met de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA) is in januari 2025 geëvalueerd. Vanuit beide kanten is de samenwerking als positief en van meerwaarde beoordeeld. De NLA heeft enkele presentaties verzorgd voor de teams BRP, woonfraude/woonoverlast en handhaving.

Indicatoren

In 2025 zijn de nieuwe indicatoren voor ondermijning vastgesteld:

- Aantal meldingen is groter dan of gelijk aan vorig jaar
- Oplossingspercentage casussen boven de 20%

Aan de eerste indicator is voldaan. Omdat in maart 2025 is overgestapt naar een ander casemanagementsysteem is de telling van casuïstiek en de resultaten daarvan veranderd. Hierdoor is het lastig te berekenen wat het oplossingspercentage is. Voor 2026 geldt de nieuwe telling voor het gehele jaar en is de berekening wel te maken.

Incidentele bijdragen

Zoetermeer heeft incidentele bijdragen ontvangen vanuit verschillende Rijksprogramma's, waarmee diverse lokale veiligheidsaanpakken zijn versterkt. Hierbij is aansluiting gezocht bij lokale veiligheidsspeerpunten en -beleid. In 2025 zijn de rijksbijdragen op de volgende manieren benut.

Preventie met Gezag

Vanuit deze bijdrage zijn trainingen en workshops ingekocht ten behoeve van deskundigheidsbevordering van lokale professionals en het versterken van lokale netwerken. Het opleidingsaanbod is in 2026 aangeboden. Voorts zijn vanuit deze bijdrage twee specialistisch jongerenwerkers aangenomen, waarmee extra kan worden ingezet op jeugd(groepen) met een verhoogd risico op afglijden in criminaliteit. Voor onderzoek naar 'gedigitaliseerde criminaliteit en het online aanjagen van jeugdcriminaliteit' is samenwerking gezocht met de Haagse Hogeschool. Een deel van deze bijdrage wordt besteed aan online jongerenwerk van Epic Youth, die social media-onderzoek (scans) naar trends en fenomenen onder jongeren doen. Tenslotte zijn de PmG subsidiegelden besteed aan de inzet van één IPTA-coach en één RIO.

HIC-aanpak

Het grootste deel van deze bijdrage is besteed aan de inzet van één IPTA-coach en één RIO. Daarnaast is een start gemaakt met de voorbereiding van een subsidieactie 'tegengaan woninginbraken' voor inwoners van Zoetermeer. Ook zijn middelen vanuit deze bijdrage besteed aan de weerbaarheidsinterventie Hackshield.

Toekenning Social Hub

Vanuit het ministerie van SZW zijn middelen toegekend om een fysieke locatie op te richten voor kwetsbare en risicovolle jeugd. De Social Hub is in 2025 in Meerzicht geopend. Doel is jongeren een veilig thuis te bieden waar zij zich kunnen ontwikkelen en ontplooiën, waarmee aanwas in criminaliteit wordt voorkomen (primaire preventie). De Social Hub zal verder worden uitgebouwd met middelen vanuit de Regio Deal.

Toekenning weerbaarheidsinterventies

De bijdrage voor weerbaarheidsinterventies van kwetsbare groepen zijn besteed aan een gezamenlijke jongereninterventie met Gro-up jongerenwerk.

Van der Staaij-gelden

Deze bijdrageverlening is ontvangen voor begeleidingstrajecten voor ex-gedetineerden op het gebied van wonen en werken. De bijdrage is grotendeels besteed aan de inzet van een nazorgmedewerker ex-gedetineerden.

Crisisbeheersing

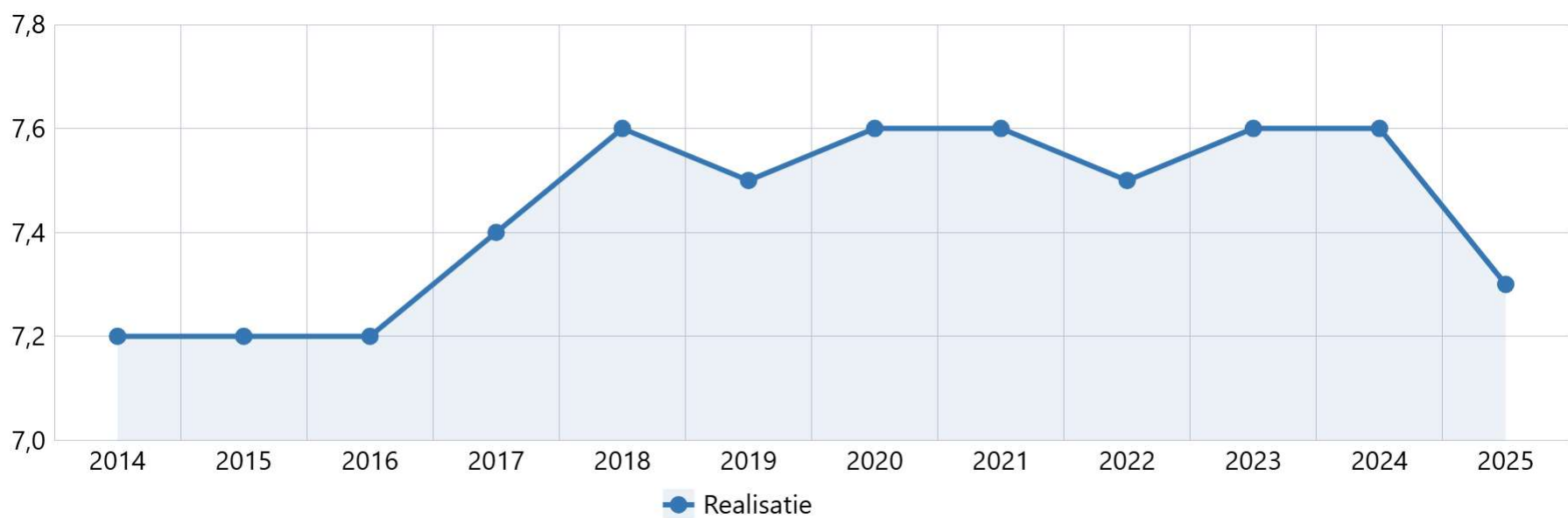
De negen gemeenten in Haaglanden werken intensief samen op het gebied van de gemeentelijke taken van crisisbeheersing. Hierbij worden planvorming en vakbekwaamheidsprogramma's gezamenlijk ontwikkeld en beheerd. In 2025 is gewerkt aan verbetering van de eigen continuïteit van de crisisorganisatie en is in regionaal verband gewerkt aan het vergroten van de weerbaarheid en veerkracht van de samenleving. De regionale weerbaarheidsopgave kreeg in 2025 steeds meer vorm evenals de pilot noodsteunpunten. Binnen de voorbereiding op rampen en crises wordt samengewerkt en afgestemd met de regiogemeenten, brandweer, GHOR, politie en relevante externe crisispartners. Afstemming vindt plaats met het oog op de voornaamste risico's in de regio en op basis van ieders eigen taken en verantwoordelijkheden. In 2025 is gezamenlijk gewerkt aan crisisteamoefeningen, het evalueren van incidenten, opstellen van crisisplannen, faciliteren van de crisispiketten, operationeel informatiemanagement, evenementenadvisering en strategische advisering.

Gemiddeld rapportcijfer voor de veiligheid in Zoetermeer

Het rapportcijfer geeft aan in welke mate inwoners zich veilig voelen in de stad.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	7,4	7,4
Realisatie	7,6	7,3

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: De doelstelling van 7,4 is niet gehaald. Het veiligheidsgevoel onder de inwoners is gedaald van een 7,6 in 2024 naar een 7,3 in 2025. Hiervoor is geen directe aanleiding te benoemen.

Totalen per doelstelling

Bedragen x €1.000

Programma 5 Veiligheid	Jaarrekening 2025				
	Lasten	Baten	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo
Bevorderen van de veiligheid in de woning (5.1)	-56	0	0	0	-56
Bevorderen /behouden veiligheid en leefbaarheid in de wijk (5.2)	-3.961	1	0	941	-3.020
Behouden veiligheid in de stad (5.3)	-18.654	1.354	0	0	-17.300
TOTAAL PROGRAMMA	-22.672	1.355	0	941	-20.376

Financiën op hoofdlijnen

Doelstelling 5.1

De lasten voor het opleggen, verlengen en intrekken van huisverboden worden onder deze doelstelling verantwoord. In 2025 is € 56.000 uitgegeven.

Doelstelling 5.2

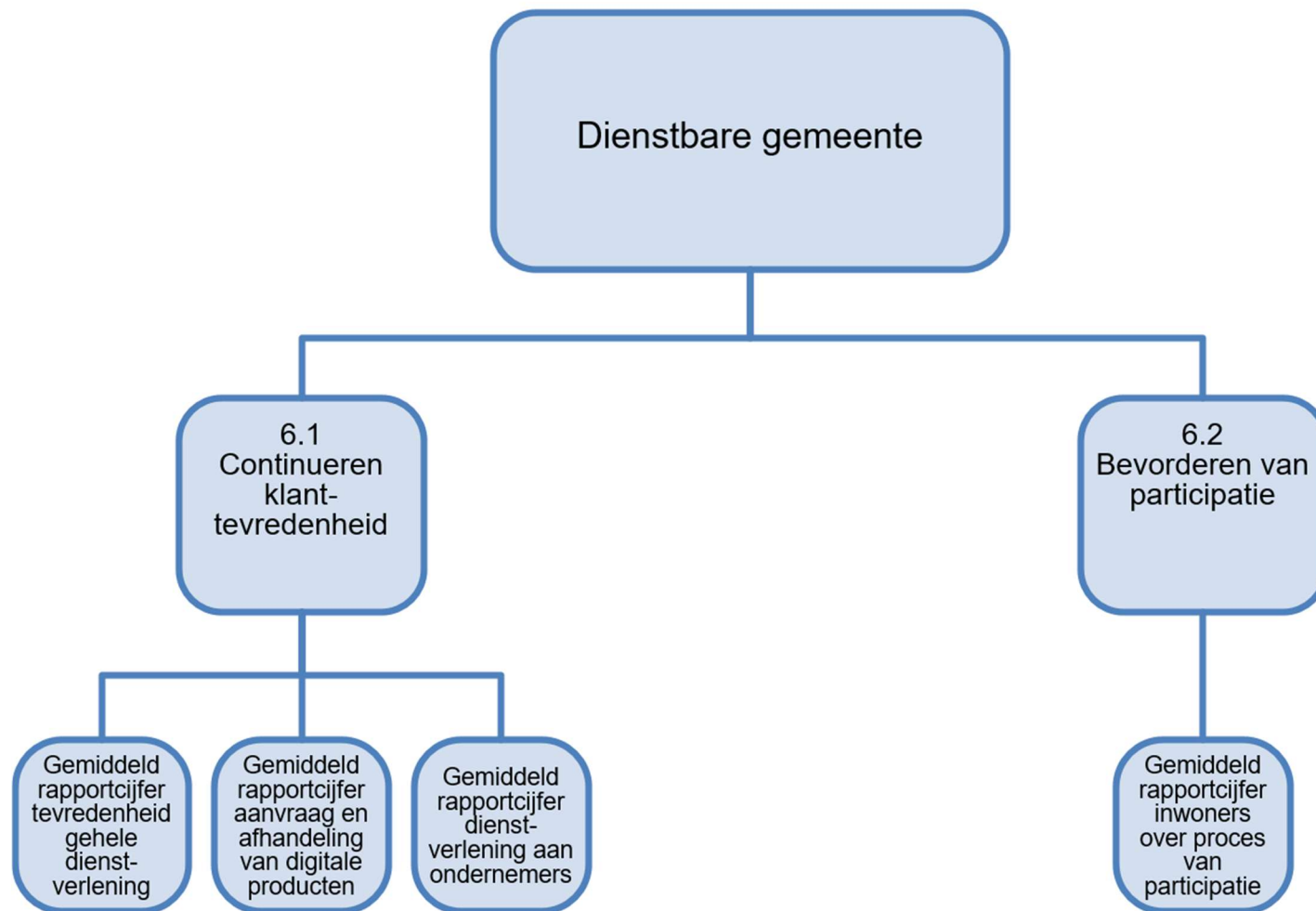
Voor het behouden en bevorderen van de leefbaarheid en de veiligheid in de wijken is € 4,0 mln. uitgegeven. Dit gaat met name over de inzet van capaciteit van Boa's.

Doelstelling 5.3

Voor het waarborgen van de veiligheid in de stad is € 18,7 mln. uitgegeven in 2025. In deze lasten zijn de bijdragen aan de Veiligheidsregio Haaglanden (VRH) en de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) van € 11,6 mln. respectievelijk € 1,4 mln. verantwoord. Daarnaast zijn er uitgaven gedaan voor de aanpak van radicalisering, extremisme en polarisatie en aanpak ondermijning. De inkomsten van € 1,4 mln. betreffen met name middelen van het Rijk.

Voor een verklaring van verschillen tussen begroting en rekening wordt verwezen naar hoofdstuk Jaarrekening/Toelichting op het overzicht van baten en lasten.

Programma 6 Dienstverlening en participatie

Algemene doelstelling: Dienstbare gemeente

Dienstverlening

In onze dienstverlening staat de inwoner centraal. Ons motto is 'Zeg wat je doet, doe wat je zegt'. Wij zijn integer en leveren maatwerk waar dat nodig is. We zorgen voor zo kort mogelijke wachttijden, handelen binnen servicenormen en bieden veilige digitale kanalen voor het afhandelen van aanvragen. Voor persoonlijke hulp kunnen inwoners en ondernemers terecht bij deskundige medewerkers.

Door te luisteren naar onze inwoners verbeteren we steeds de dienstverlening. Na ieder klantcontact vragen we om feed back en in 2025 zijn we gestart met een lezerspanel. Dit zijn inwoners die ons helpen onze brieven te verbeteren, zodat wij duidelijk en transparant communiceren. Zo werken we samen aan een betrouwbare en voorspelbare organisatie.

Verkiezingen

Op 29 oktober waren de ingelaste verkiezingen van de Tweede Kamer. Vanwege de verwachte hoge opkomst voor deze verkiezingen hebben we ervoor gekozen om weer centraal te tellen. Dat betekent dat de stembureaus op woensdag 28 oktober alleen telden op partijniveau en dat we op donderdag 29 oktober verder telden op kandidaatsniveau.

Voor de tweede keer is er geteld op de stembureaus met de VOX tel methode, die de gemeente ondersteunt bij het foutloos, transparant en efficiënt tellen van de stemmen. Dankzij de inzet van de ambtenaren, vrijwilligers en het gebruik van de telmethode zijn de verkiezingen goed verlopen.

Omgevingswet

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden en dient uiterlijk in 2031 volledig te zijn geïmplementeerd. In 2025 is met name gewerkt aan de doorontwikkeling van de omgevingsprogramma's, één van de instrumenten van de Omgevingswet. Zo zijn beleidsmedewerkers en andere collega's die met omgevingsprogramma's gaan werken opgeleid, is een praktisch handboek opgesteld en is verder uitgewerkt hoe volgens de beleidscyclus van de Omgevingswet gewerkt kan worden, onder andere door het opzetten van een beleidshuis. Door beperkte personele capaciteit is de uitvoering achtergebleven en wordt een deel van de werkzaamheden doorgeschoven naar 2026 en 2027.

Doelstelling 6.1 Continueren klanttevredenheid

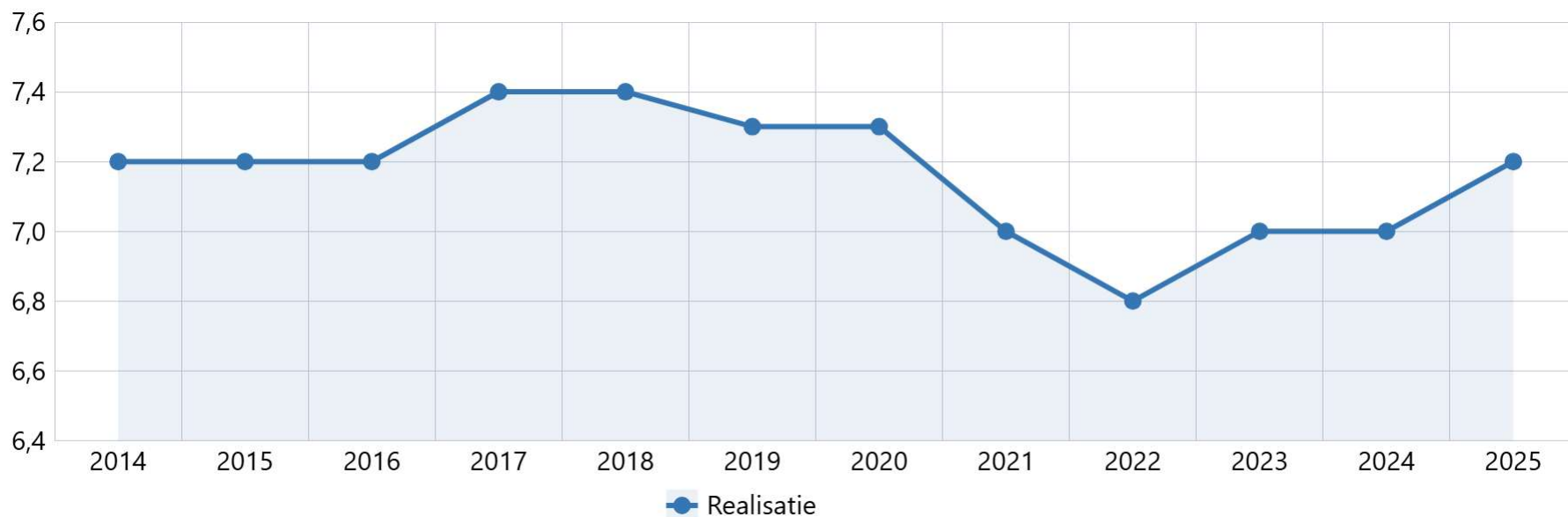
We werken aan voorspelbaar en betrouwbaar klantcontact. We zeggen wat we doen en we doen wat we zeggen. Om dit te meten hebben we servicenormen en vragen we via Klant in Focus en de Stadspeiling naar de beleving van de kwaliteit van onze dienstverlening.

Gemiddeld rapportcijfer tevredenheid gehele dienstverlening

De waardering voor de gehele dienstverlening van de gemeente gemeten in een rapportcijfer.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	7,4	7,4
Realisatie	7,0	7,2

Doel gehaald: Nee.

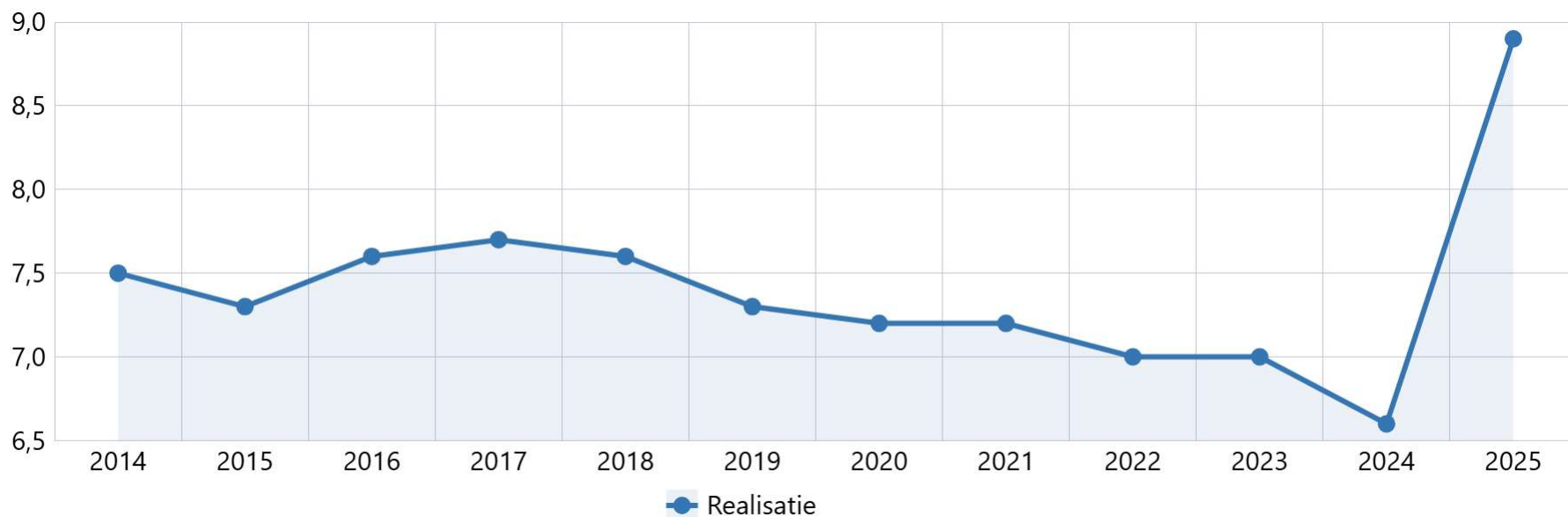
Toelichting: Het streefcijfer is nog niet gehaald maar er is wel sprake van een lichte stijging. De stadspeiling wordt eens per jaar gehouden. Het aantal reacties op dit onderwerp is beperkt. Het verschil ten opzichte van 2024 is 0,2. Er kunnen geen conclusies aan verbonden worden. Sinds 2025 hebben we op de meeste kanalen Klant in Focus ingevoerd, waarbij feedback 24/7 en na ieder klantcontact wordt opgevraagd.

Gemiddeld rapportcijfer voor de aanvraag en afhandeling van digitale producten

De waardering voor de digitale dienstverlening van de gemeente gemeten in een rapportcijfer.

Bron: Klant in Focus

Type	2024	2025
Begroting	7,3	7,3
Realisatie	6,6	8,9

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: in 2025 zijn we gestart met Klant in Focus, een nieuwe manier waarbij de inwoner na elk gebruik van de digitale formulieren wordt gevraagd om feedback. Met name de vindbaarheid en de duidelijkheid van de formulieren scoren hoog.

Gemiddeld rapportcijfer dienstverlening aan ondernemers

Deze effectindicator staat ook al vermeld in Programma 1, Doelstelling 1.3 Bevorderen van een beter vestigings- en ondernemersklimaat. Hiernaar wordt verwezen.

Doelstelling 6.2 Bevorderen van de participatie

In 2025 heeft de gemeente geïnvesteerd in participatie dichtbij huis. Er waren bijeenkomsten in de wijken en straatgesprekken met inwoners.

Eind 2024 en begin 2025 is het huidige participatiebeleid besproken met de inwoners, partners in de stad, medewerkers, het college en de gemeenteraad.

Belangrijke uitkomsten hierbij zijn:

1. Maak vooraf duidelijk waar inwoners nog iets over kunnen zeggen;
2. Koppel uitkomsten en beslissingen beter terug;

3. Sluit aan bij bestaande bijeenkomsten in de wijken en combineer ze;
4. Geef heldere uitleg over het gehele proces en besluitvorming;
5. Blijf aandacht geven aan nieuwe vormen van participatie.

De resultaten hiervan worden verwerkt in de nieuwe kadernota Participatie 2025-2030 en de nieuwe participatieverordening.

Gemiddeld rapportcijfer inwoners over proces van participatie

Gemiddeld rapportcijfer voor het proces uit de Stadspeiling gegeven door inwoners die in de afgelopen 12 maanden aan participatieprocessen hebben deelgenomen.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	7,0	7,0
Realisatie	7,0	6,6

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: Dit is een daling van 0,4 ten opzichte van 2024. De stadsenquête is ingevuld door 100 inwoners, waardoor het cijfer snel beïnvloed kan worden door een klein percentage. 18% van de ondervraagden gaven het participatieproces een onvoldoende.

Positief beoordeeld werd de heldere en leesbare communicatie aan de voorkant en de vriendelijkheid van de medewerkers. Negatief waren de inwoners over het feit dat alles al vast ligt, dat communicatie en terugkoppeling na afloop onvoldoende was en de doorlooptijd van besluiten te lang duurde.

We nemen de aandachtspunten mee om volgend jaar weer verder te verbeteren.

Totalen per doelstelling

Bedragen x €1.000

Programma 6 Dienstverlening en participatie	Jaarrekening 2025				
	Lasten	Baten	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo
Continueren klanttevredenheid (6.1)	-13.773	5.629	0	65	-8.079
Bevorderen van de participatie (6.2)	-6.519	9	0	0	-6.511
TOTAAL PROGRAMMA	-20.293	5.637	0	65	-14.590

Financiën op hoofdlijnen

Doelstelling 6.1

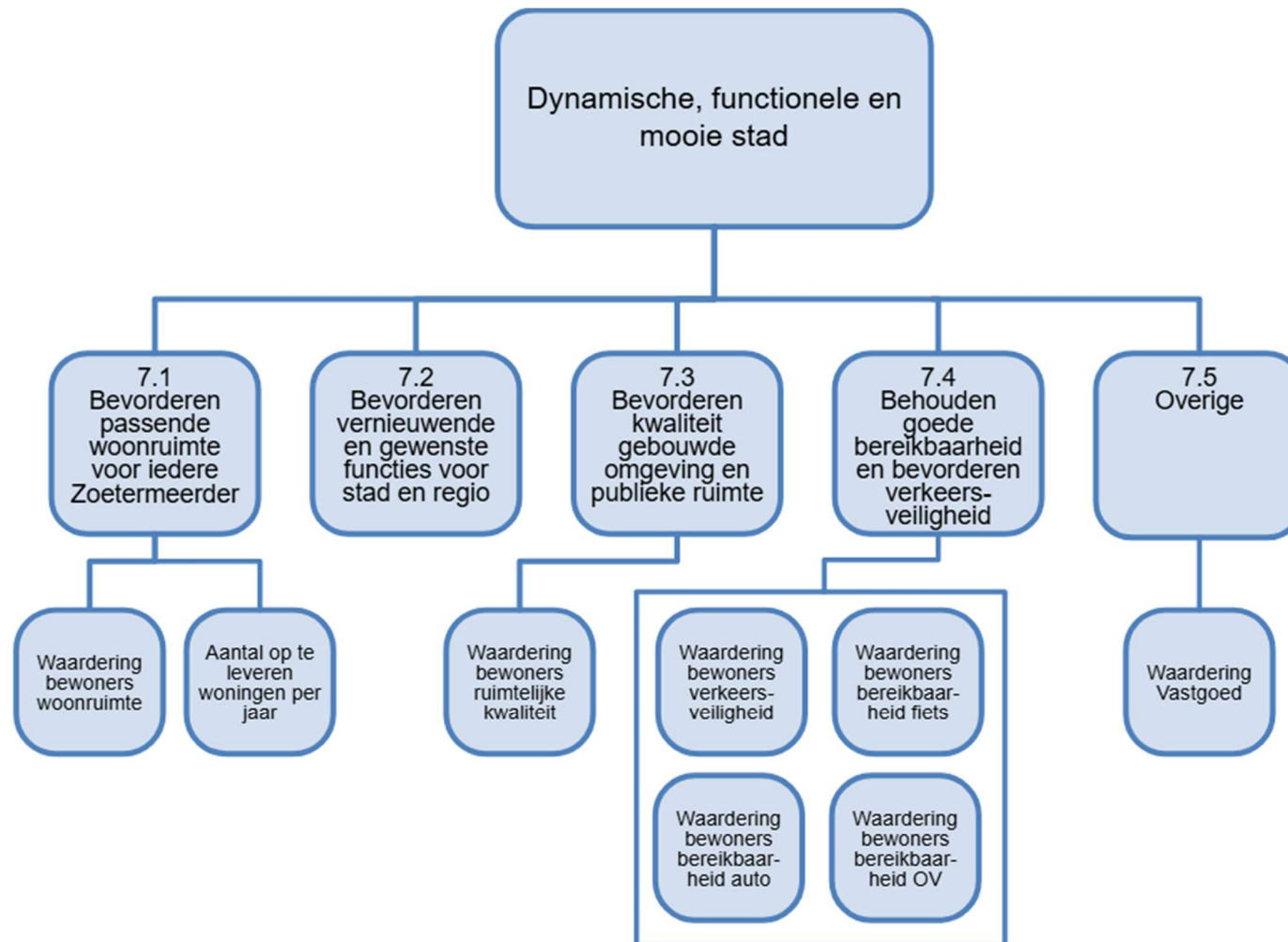
De lasten van deze doelstelling van € 13,8 mln. bestaan voornamelijk uit afdrachten Rijk, capaciteit en kosten voor burgerzaken en omgevingsvergunningen.
De baten van € 5,6 mln. betreffen legesinkomsten

Doelstelling 6.2

De kosten van € 6,1 mln. die bij dit onderdeel worden genoemd betreffen de kosten voor bestuur en griffie. Kosten voor participatie worden in de diverse programma's en projecten begroot.

Voor een verklaring van verschillen tussen begroting en rekening wordt verwezen naar hoofdstuk jaarrekening/toelichting op het overzicht van baten en lasten.

Programma 7 Inrichting van de stad

Algemene doelstelling: Dynamische, functionele en mooie stad

Zoetermeer ontwikkelt zich tot een dynamische, functionele en aantrekkelijke stad, met ruimte voor wonen, werken, mobiliteit, groen en voorzieningen.

Belangrijkste resultaten in 2025:

- **Ruimtelijke Strategie Zoetermeer (RSZ):** In 2025 is de RSZ vastgesteld, die samen met de visie Zoetermeer 2040 de omgevingsvisie van de stad vormt en richting geeft aan toekomstige keuzes voor wonen, mobiliteit, energie, groen en economie.
- **Woonbeleid:** In 2025 is het Volkshuisvestingsprogramma afgerond, waarmee richting wordt gegeven aan een betaalbare, passende en duurzame woningvoorraad. Ook is voortgang geboekt in belangrijke ontwikkellocaties, zoals Entree en de Binnenstad.
- **Gebiedsontwikkeling:** Samen met marktpartijen is gewerkt aan ongeveer zestig projecten. De focus lag op verduurzaming, kwaliteit en versnelling waar mogelijk. Bewoners en betrokkenen zijn via diverse participatietrajecten actief betrokken bij ontwikkelingen.
- **Mobiliteit:** Binnen de MRDH is gewerkt aan de ruimtelijke mobiliteitsvisie voor de lange termijn. Hierbij lag de nadruk op bereikbaarheid, verkeersveiligheid en een gezonde leefomgeving, zodat Zoetermeer goed verbonden en leefbaar blijft.
- **Vastgoed:** Op basis van de Vastgoednota uit 2024 zijn stappen gezet in de verduurzaming en verbetering van gemeentelijke gebouwen. Binnen de sociale sport- en onderwijsportefeuille is gewerkt aan het verbeteren van kwaliteit en capaciteit van de accommodaties.

Doelstelling 7.1 Bevorderen passende woonruimte voor iedere Zoetermeerder

Woningbouw als aanjager

In 2025 zijn het [Volkshuisvestingsprogramma](#) en de [beleidsregel betaalbare woningen bouwen en behouden](#) vastgesteld, die samen een stevige basis vormen voor een evenwichtige woningvoorraad en aansluiten op de aanbevelingen uit het rekenkameronderzoek woonbeleid.

Regionale samenwerking Haaglanden

Binnen het regionale samenwerkingsverband Haaglanden is gewerkt aan de afstemming van het regionale deel van de Huisvestingsverordening en aan de regionale woonzorgvisie. Ook is gewerkt aan de monitoring en programmering van woningbouw. Deze samenwerking wordt nu voortgezet in voorbereiding op de verplichtingen uit de komende Wet Versterking Regie Volkshuisvesting.

Gebiedsgericht Beter Benutten

Met de Zoetermeerse woningcorporaties is een intentieovereenkomst gesloten voor de aanpak Optoppen–Aanplakken–Uitplinten (OAU), met als doel in tien jaar 400 tot 700 extra woningen te realiseren. De eerste proeftranche van circa 100 woningen bevindt zich in de haalbaarheidsfase. Zoetermeer is hierbij door het Rijk aangewezen als koplopergemeente.

Dakenteam Zoetermeer

In 2025 vond de tweede editie van het Dakenfestival plaats, met activiteiten op verschillende daken in de stad en meer dan 1.000 deelnemers. Het initiatief vergroot de bekendheid met de vele gebruiksmogelijkheden van platte daken.

Wet goed verhuurderschap/Wet betaalbare huur

Sinds 2025 vallen meldingen van te hoge huur of ongewenst verhuurgedrag onder het gemeentelijk meldpunt. Met Steenvlinder is een overeenkomst gesloten voor de uitvoering van deze taken en voor het behandelen van meldingen.

Seniorenmakelaar

De inzet van de seniorenmakelaar is uitgebreid en in 2025 zijn 66 verhuizingen van senioren begeleid, wat bijdraagt aan betere doorstroming op de woningmarkt en aan passende huisvesting voor senioren.

Pilot Flexwonen Ruimtebaan

De pilot Flexwonen Ruimtebaan is in uitvoering. De 81 tijdelijke sociale woningen worden begin 2026 opgeleverd. De [evaluatie](#) laat zien dat tijdelijke woningbouw qua doorlooptijd, capaciteit en kosten vergelijkbaar is met reguliere woningbouw, waardoor de voorkeur uitgaat naar permanente woningbouwprojecten.

Taakstelling voor huisvesting vergunninghouders

In 2025 bestond de wettelijke taakstelling uit 107 personen in de eerste helft en 93 personen in de tweede helft van het jaar. De achterstand die was ontstaan door het niet behalen van de taakstelling in de tweede helft van 2024 is in 2025 ingehaald dankzij de inzet van de woningcorporaties. Zij hebben in 2025 in totaal 145 personen geplaatst, afkomstig uit zowel de wettelijke taakstelling als de resterende taak uit de eerdere Hotel- en accommodatieregeling.

De corporaties hebben in de eerste helft van 2025 de volledige wettelijke taakstelling gerealiseerd. In 2025 is daarnaast een nieuwe regeling afgesloten: de HAR+-regeling. Door de combinatie van de reeds gerealiseerde plaatsingen en de instroom via de HAR+-regeling resteert voor het jaar 2025 een opgave van 43 personen die nog gehuisvest moeten worden om aan de totale wettelijke taakstelling te kunnen voldoen.

Om deze opgave te kunnen realiseren, hebben gemeente en corporaties besloten hun samenwerking verder te intensiveren. Er vinden meer afstemmingsgesprekken plaats en de gemeente verkent actief alternatieve woonoplossingen om de resterende opgave te kunnen invullen.

Aanvragen urgentieverklaringen

In 2025 heeft de gemeente de samenwerking met WoningNet (het voormalig Vierde Huis) voortgezet. In totaal zijn 394 kansadviesgesprekken gevoerd. Dit heeft geleid tot 71 formele aanvragen die zijn voorgelegd aan de Toetsingscommissie Urgentieverklaringen Zoetermeer (TUZ). Van deze aanvragen zijn 27 dossiers afgewezen en 27 urgenties toegekend. De overige 17 aanvragen waren eind 2025 nog in behandeling en hebben dat jaar nog niet geleid tot een toekenning of afwijzing.

Overzicht urgentieverklaringen 2017–2025	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Sociaal/medisch incl. verlengingen	262	283	284	206	188	143	65	39	27
Herstructureringsurgenties	230	270	189	11	0	0	0	15	0
Totaal	492	553	473	217	188	143	65	39	27

Toelichting: Net als in 2024 zorgt een striktere toetsing op basis van de Huisvestingsverordening en de beleidsregel Urgentieverklaringen voor minder

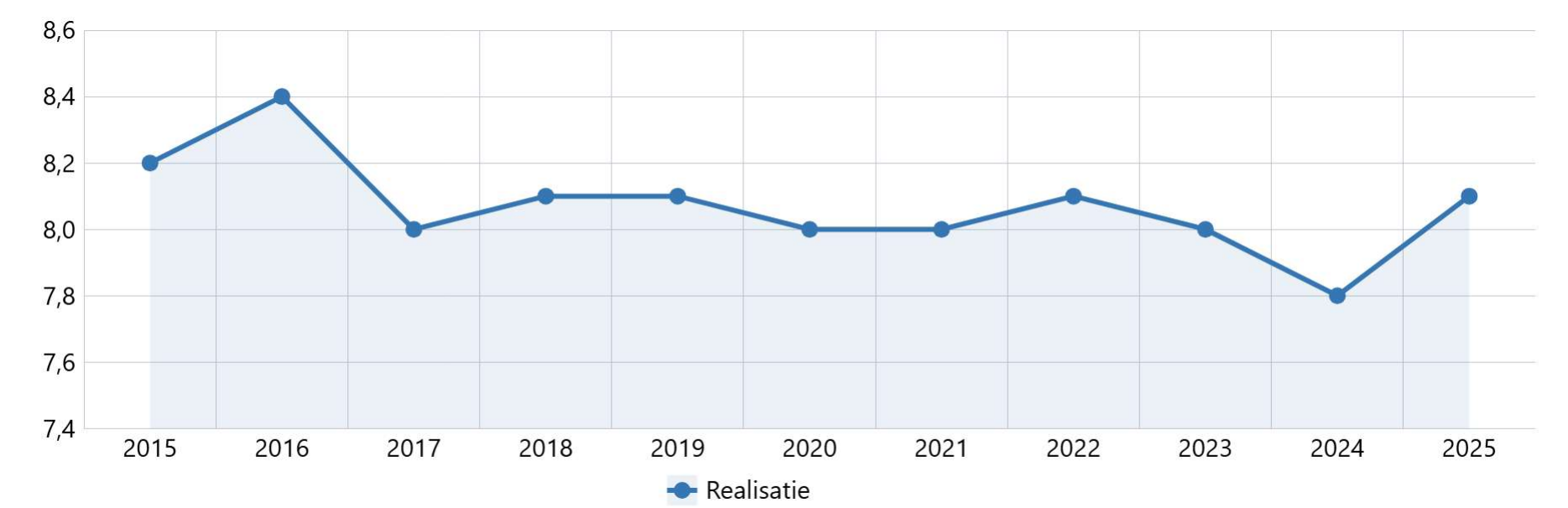
afgegeven urgenties. Door de aanhoudende woningnood is deze strengere toets noodzakelijk om een eerlijke verdeling te waarborgen ten opzichte van reguliere woningzoekenden.

Waardering bewoners woonruimte

Tevredenheid van het huishouden over hun woning (in rapportcijfers)

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	8,0	8,0
Realisatie	7,8	8,1

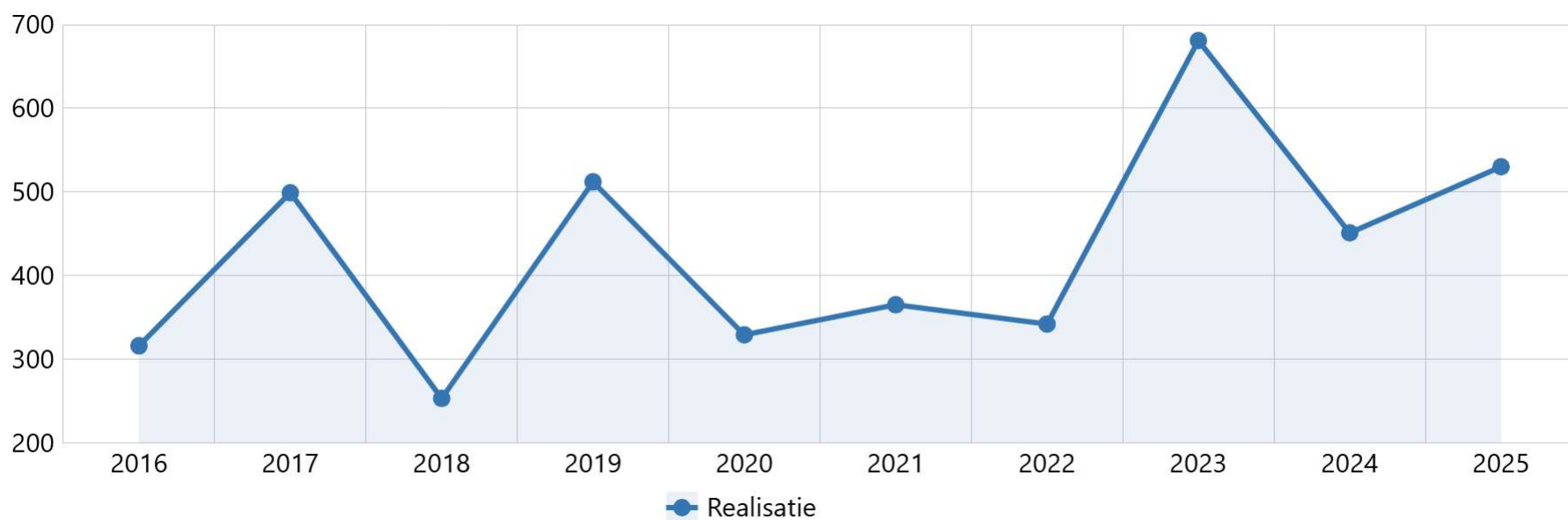
Doel gehaald: Ja.

Aantal op te leveren woningen per jaar

Het aantal per jaar bij te bouwen woningen (minimaal 700 woningen).

Bron: Woningbouwmonitor 24 januari 2026

Type	2024	2025
Begroting	701	509
Realisatie	451	530

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: De ambitie is om gemiddeld 700 nieuwe woningen per jaar te realiseren. Voor 2025 stonden 509 woningen gepland, uiteindelijk zijn 530 woningen opgeleverd. Voor de periode 2026–2032 staan in totaal 9068 woningen in de planning.

Overzicht van het aantal Zoetermeerse woningen verdeeld in categorieën

Bij de afdoening van Motie 2105-15 is voorgesteld de beschikbare informatie over de woningvoorraad van Zoetermeer te geven in categorieën. Per eind 2025 bestaat deze uit:

Koopwoningen	33.147 (57%)
Huurwoningen van corporaties	19.887 (34%)
Overige huurwoningen	4.996 (9%)
Totaal	58.030

Doelstelling 7.2 Bevorderen vernieuwende en gewenste functies voor stad en regio

Programma Entree

In 2025 zijn het Omgevingsprogramma Entree, de Ontwikkelvisie en het Beeldkwaliteitsplan vastgesteld, waarmee de planologische doorstart is afgerond.

- Er is gestart met het opstellen van het Monitoringsplan Entree.
- De herziene gebiedsbusinesscase is samen met het Omgevingsprogramma vastgesteld.
- Met drie ontwikkelaars zijn nieuwe anterieure overeenkomsten gesloten.
- De ontwikkelaars van West 1 en Oost 5 werken aan hun bouwplannen.
- Voor de gemeentelijke kavels West 8 en Entreepoort 1 is de haalbaarheidsfase begonnen.
- Het ontwerp voor de openbare ruimte wordt uitgewerkt van schetsontwerp naar voorlopig ontwerp.
- Entree is door het Rijk aangewezen als Doorbraaklocatie en ontvangt een bijdrage van € 22,8 mln.

Dutch Innovation Park

Het programma kent drie pijlers: Onderwijs, Economie en Ruimtelijke kwaliteit, bereikbaarheid & zichtbaarheid. De pijlers Onderwijs en Economie vallen onder Programma 1 Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie. Binnen de pijler Ruimtelijke kwaliteit, bereikbaarheid & zichtbaarheid zijn in 2025 de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Ruimtelijke kwaliteit en gebouwde omgeving
 - Verduurzaming van een deel van het voormalige Siemens-complex door PING Properties ten behoeve van Joulz.
 - Voortzetting van de verduurzaming van werklocaties binnen het gebied.
 - Aandachtspunt: aanhoudende netcongestie, wat gevolgen heeft voor nieuwe vestigers op het park.
- Bereikbaarheid en verkeersveiligheid
 - De herinrichting van de Bleiswijkseweg verloopt volgens planning.
 - De deelfietsvoorziening wordt goed gebruikt en blijft net als in 2025 ook in 2026 beschikbaar voor studenten als onderdeel van de OV-keten.

Binnenstad

- De Mobiliteitsstrategie Binnenstad 2040 en het Beeldkwaliteitsplan Binnenstad 2040 (noordelijk deel) zijn vastgesteld.
- Eerste uitgaven bij uitvoeringsprojecten, van de Woningbouwimpuls subsidie en mobiliteitsfonds subsidie, voor de versnelling van de woningbouw in de Binnenstad, volgens planning van het Rijk.

- De start van de uitvoering van de projecten Engelandlaan 270, Delfsewallen (Fittershof) en de aanbesteding project Markt 10 (2.0).
- De afronding van de projecten Centraal Park, Lux 70 en Engelandlaan 140.
- De start van het project deelgebied 2, Ondineschouw en uitvoering van vervolg- en eindparticipatie van project deelgebied 1, Denemarkenlaan.
- Een raadsvoorstel voor het vestigen van voorkeursrecht voor het project deelgebied 5A, Zuidflank/Nederlandlaan.
- Er is een masterplan riolering programma Binnenstad opgeleverd

Wijkaanpak Meerzicht

- In januari 2025 is het ontwikkelperspectief Meer voor Meerzicht 2035 vastgesteld. De programmaorganisatie voor de uitvoering is ingericht.
- De subsidieregeling verduurzaming vanuit het Volkshuisvestingsfonds voor tien hoogbouw-VvE's is opengesteld. In het afgelopen jaar heeft één VvE hier gebruik van gemaakt.
- De Chill Base is geopend voor kinderen en jongeren uit de wijk. Dagelijks maken gemiddeld 30 tot 40 kinderen gebruik van het aangeboden programma.
- Kerkenbos 8 is in oktober aangekocht en overgedragen aan de gemeente. Hiermee is de gemeentelijke grondpositie in het Kerkenboscluster vergroot en ontstaat ruimte voor een wijkvoorziening. Een belangrijke wens van bewoners.
- Het plan-uitwerkingskader voor Project 1 (86 woningen en een derde supermarkt) is vastgesteld en de vergunning is door de eigenaren aangevraagd.
- Het project Preventie in de praktijk is geëvalueerd. Op basis van de uitkomsten werken partners aan de doorontwikkeling van de samenwerkingsmethodiek voor bredere toepassing in de wijk. In totaal zijn 40 casussen in behandeling.
- De website is gelanceerd en de nieuwsbrief verschijnt maandelijks en telt ruim 1.600 abonnees. De sociale media wordt verzorgd door een wijkbewoonster die als vrijwilliger aan het programma is verbonden.

Gebiedsaanpak Buytenwegh

- De analyse van de inbreng van inwoners en andere onderzoeken in Buytenwegh startte in december 2024 en liep door tot februari 2025.
- Na afronding van deze analyse richtte de gebiedsaanpak zich op het creëren van draagvlak tussen de betrokken partners.
- Daarnaast is in 2025 voorbereiding getroffen voor de komst van een gebiedsmanager eind 2025, die samen met partners en bewoners de verdere uitwerking van de aanpak op zich neemt.
- In de tussentijd werkten de gemeente en partners in 2025 al aan kleine, zichtbare verbeteringen in de wijk, gericht op zowel de sociale als fysieke leefbaarheid.

Van Doornenplantsoen/Noordrand Palenstein

Het project Van Doornenplantsoen/Noordrand Palenstein richt zich op het opleveren en vaststellen van een gebiedsgericht omgevingsprogramma volgens de eisen die de Omgevingswet daaraan stelt. Ook het opleveren van een uitvoeringsagenda vormt onderdeel van de opdracht.

- In 2025 is de startbrief vastgesteld en zijn twee projectmanagers aangesteld. Zij werken nu aan de projectopdracht en het participatievoorstel, waarin ook de rol van het burgerinitiatief Motion-park wordt uitgewerkt.

- Ook zijn in 2025 de benodigde adviseurs in beeld gebracht, zodat een kerngroep en projectgroep kunnen worden samengesteld en de benodigde resources kunnen worden aangevraagd.

Omgevingsplan Zoetermeer

Het voorontwerp van het eerste wijzigingsbesluit is ter inzage gelegd en de reacties worden verwerkt in het ontwerpbesluit. Daarnaast is gestart met de inventarisatie voor fase twee van het omgevingsplan, gericht op de woonwijken en milieuregels uit de Bruidsschat. Het omgevingsplan wordt gefaseerd opgebouwd om zorgvuldigheid en overzichtelijkheid te waarborgen.

Doelstelling 7.3 Bevorderen kwaliteit van gebouwde omgeving en publieke ruimte

Rijksbeleid

Zoetermeer heeft een zienswijze ingediend op de [Ontwerp-Nota Ruimte](#) waarin is aangegeven waar rijksbeleid niet aansluit bij lokale opgaven en waarin het belang van de woningbouwlocaties Entree en Binnenstad is benadrukt. Ook is aandacht gevraagd voor de Nieuwe Lijn, de HOV-verbinding Zoetermeer–Rotterdam, omdat deze essentieel is voor de bereikbaarheid van de stad. Daarnaast is Zoetermeer onderdeel van de toegekende Regio Deal Zuid-Hollandse Groeikernen. Deze deal ondersteunt initiatieven voor het versterken van de leefomgevingskwaliteit, het vergroten van kansengelijkheid voor jongeren en het verbeteren van bestaanszekerheid.

Provinciaal omgevingsbeleid

Op de Herziening Omgevingsbeleid 2025 is eveneens een zienswijze ingediend, met aandacht voor spanning tussen provinciaal beleid en lokale ambities en voor een gedifferentieerde benadering van New Town-gemeenten.

Regionale samenwerking Haaglanden

Binnen Haaglanden is de regionale samenwerking verder versterkt; de Zoetermeerse opgaven zijn goed belegd in de regionale afweging en er is voortgang geboekt op gezamenlijke opgaven op het gebied van groen, blauw en economie.

Waardering bewoners ruimtelijke kwaliteit

De waardering van de bewoners gemeten op basis van een vaste vragenreeks in de Stadspeiling.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	76%	76%
Realisatie	75%	-

Doel gehaald: N.v.t.

Toelichting: Deze meetfactor wordt tweejaarlijks uitgevraagd.

Doelstelling 7.4 Behouden goede bereikbaarheid en bevorderen verkeersveiligheid

Jaarschijf 2025

De [jaarschijf Mobiliteit 2025](#) is vastgesteld en vormt het uitvoeringsprogramma van de [Mobiliteitsvisie Zoetermeer 2030](#).

Visie op mobiliteit

De ruimtelijke visie op mobiliteit 2040 is verwerkt in de [Ruimtelijke Strategie Zoetermeer](#). In 2025 is gewerkt aan de contouren van de ruimtelijke mobiliteitsvisie 2040, die verder wordt uitgewerkt in 2026 en wordt aangevuld met thema's zoals verkeersveiligheid, duurzame mobiliteit en deelmobiliteit.

OV-schaalsprong

Zoetermeer heeft ingezet op verbetering van de regionale ov-bereikbaarheid in alle richtingen. De nadruk ligt op het versterken van de noord-zuidverbindingen met de omliggende steden zoals Rotterdam en Leiden (ZoRo en LeiZo) en op optimalisatie van het openbaar vervoer binnen Zoetermeer, waaronder RandstadRail en de [Krakeling](#).

Regionale samenwerking

In regionaal verband is gewerkt aan diverse mobiliteitsopgaven, waaronder de toekomst van de Krakeling, de [multimodale adaptieve ontwikkelstrategie](#) en de Metropolitane Fietsroute Zoetermeer–Rotterdam.

Verkeersveiligheid

Het Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV) ligt ter inzage en wordt, na verwerking van de ingediende zienswijzen, ter vaststelling aan de raad voorgelegd. De campagnes voor basis- en voortgezet onderwijs worden voortgezet. Ook is eind 2025 het [Actieplan aanpak onveilig gebruik en overlast fatbikes](#) vastgesteld.

Maatwerkvervoer Rokkeveen

Samen met De Binnenbaan en de MRDH is een pilot voor [Maatwerkvervoer](#) voorbereid. De dienstregeling is op 5 januari 2026 gestart. De pilot draagt bij aan het verbeteren van de ontsluiting van Rokkeveen en Dorp én van de bereikbaarheid van het HagaZiekenhuis Zoetermeer.

Nachtvervoer

Het nachtvervoer richting Leiden is overgedragen aan Qbuzz. Voor de nachtlijn richting Den Haag en de ambitie voor een nachtverbinding met Rotterdam is opnieuw aandacht gevraagd bij de MRDH.

Waardering verkeersveiligheid

Gemiddeld algemeen rapportcijfer ten aanzien van de tevredenheid over de verkeersveiligheid op buurtniveau door respondenten van de Stadspeiling (18+).

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	7,5	7,5
Realisatie	6,7	-

Doel gehaald: N.v.t.

Toelichting: Deze meetfactor wordt tweejaarlijks uitgevraagd.

Waardering bereikbaarheid auto

Het gemiddelde algemene rapportcijfer voor de bereikbaarheid per auto van bestemmingen binnen en buiten Zoetermeer.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	7,7	7,7
Realisatie	7,9	-

Doel gehaald: N.v.t.

Toelichting: Deze meetfactor wordt tweejaarlijks uitgevraagd.

Waardering bereikbaarheid fiets

Het gemiddelde algemene rapportcijfer van de bereikbaarheid per fiets binnen Zoetermeer.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	8,1	8,1
Realisatie	8,3	-

Doel gehaald: N.v.t.

Toelichting: Deze meetfactor wordt tweejaarlijks uitgevraagd.

Waardering bereikbaarheid ov

Het gemiddelde algemene rapportcijfer voor de bereikbaarheid per openbaar vervoer van bestemmingen binnen en buiten Zoetermeer door respondenten van de Stadspeiling (18+). Deze meetfactor wordt tweejaarlijks uitgevraagd.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	7,5	7,5
Realisatie	7,1	-

Doel gehaald: N.v.t.

Toelichting: Deze meetfactor wordt tweejaarlijks uitgevraagd.

Doelstelling 7.5 Overige

In 2025 is gewerkt aan voldoende en passend gemeentelijk vastgoed dat onze maatschappelijke functies ondersteunt. Structureel leegstaande panden zijn afgestoten en waar nodig is nieuwe huisvesting ontwikkeld. De voorbereidingen voor de toekomstige huisvesting van het Nationaal Videogame Museum zijn gestart en in Palenstein is de ontwikkeling van een Social Hub begonnen. Ook is de bouw van het Motion Beweegcollege met sporthal gestart. Het groot onderhoud van zwembad De Veur is afgerond en het zwemgedeelte van De Driesprong is gesloten als start van een nieuwe ontwikkelfase.

Daarnaast heeft de gemeente in 2025 belangrijke stappen gezet in de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed. Voor het Stadstheater en het CKC is de haalbaarheidsfase doorlopen, waarbij nadrukkelijk rekening is gehouden met knelpunten rond netcongestie en de onzekerheden rondom de ontwikkeling van het warmtenet. Ook zijn beschikbare subsidieregelingen, waaronder de Duurzaam Maatschappelijk Vastgoed-regeling, succesvol aangevraagd en toegekend. Hierdoor kunnen de eerste grotere verduurzamingsprojecten daadwerkelijk van start gaan.

Verder is begonnen met het actualiseren van de totale verduurzamingsopgave. Onderdeel hiervan is een geactualiseerde Routekaart voor 154 panden, met een samenhangend pakket aan maatregelen voor verduurzaming en aanvullende gemeentelijke ambities, zoals toegankelijkheid, circulariteit, natuurinclusiviteit en klimaatadaptatie. Tot slot zijn de financiële consequenties en de belangrijkste knelpunten voor de uitvoering in beeld gebracht.

Waardering Vastgoed

Het percentage heeft betrekking op het minimaal landelijk gemiddelde %.

Bron: Klanttevredenheidsonderzoek

Type	2024	2025
Begroting		70%
Realisatie		

Doel gehaald: N.v.t.

Toelichting: De tevredenheid van de gebruikers van het gemeentelijk vastgoed wordt begin 2026 gemeten door middel van een klanttevredenheidsonderzoek. Over de resultaten zal de gemeenteraad worden geïnformeerd.

Totalen per doelstelling

Bedragen x €1.000

Programma 7 Inrichting van de stad	Jaarrekening 2025				
	Lasten	Baten	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo
Bevorderen passende woonruimte voor iedere Zoetermeerder (7.1)	-2.650	1.968	0	0	-682
Bevorderen vernieuwende en gewenste functies voor stad en regio (7.2)	-19.333	20.047	-9.793	8.448	-631
Bevorderen kwaliteit van gebouwde omgeving en publieke ruimte (7.3)	-1.814	0	0	0	-1.814
Behouden goede bereikbaarheid en bevorderen verkeersveiligheid (7.4)	-2.075	293	0	450	-1.332
Overige (7.5)	-3.465	1.310	0	0	-2.155
TOTAAL PROGRAMMA	-29.337	23.619	-9.793	8.898	-6.613

Financiën op hoofdlijnen

Doelstelling 7.1

De uitgaven voor wonen van ongeveer € 2,6 mln. werden met name ingezet voor de uitvoerings- en beleidstaken voor wonen € 1,7 mln. (inclusief de Bestuurlijke Tafel Wonen Haaglanden en woonwagenhuisvesting) en woningbouwsubsidies voor corporaties € 0,9 mln. Hier staat een opbrengst van € 0,6 mln. (standplaatsvergoeding, aandeel overige gemeenten Bestuurlijke Tafel Wonen en bijdrage woningcorporaties) en subsidie provincie voor de woningbouwsubsidies € 0,9 mln. tegenover

Doelstelling 7.2

De uitgegeven gelden voor vernieuwing hadden vooral betrekking op grondexploitaties (€ 19 mln. lasten en baten, inclusief mutaties storting reserves van € 6 mln. en onttrekking reserves €), uitgaven diverse gebiedsontwikkelingen zoals de Binnenstad € 1,4 mln., de Entree storting risico reserve € 3,2 mln. en de Strategische Agenda Zoetermeer 2040 (€ 2,6 mln.) en de hier tegenoverstaande onttrekkingen uit de reserve. De inkomsten uit incidentele verkopen, huren en pachten bedragen € 1,9 mln. en daar tegenoverstaande kosten € 1,1 mln.

Doelstelling 7.3

De uitgaven voor ruimtelijke ordening van € 1,8 mln. werden voor het grootste deel gedaan voor de personele inzet op het gebied van welstand en ruimtelijke ordening.

Doelstelling 7.4

De uitgaven voor verkeer van € 2,1 mln. zijn gedaan voor verkeer en de OV-schaalsprong. Hier staan subsidies verkeer € 0,3 mln. en een onttrekking en van de reserve € 0,45 mln. tegenover

Doelstelling 7.5

De overige kosten van € 3,5 mln. en € 1,3 mln. aan inkomsten betreffen met name de exploitatiekosten en huuropbrengsten van het Croesinckplein, de huisvesting van het UWV in het Stadhuis en de brandweer. Daarnaast is onder deze doelstelling de overhead op projecten verantwoord.

Overhead

Algemene doelstelling

In het programma Overhead zijn de baten en lasten van de overhead van de gemeentelijke organisatie opgenomen. Dit omvat financiën en control, personeel en organisatie, informatievoorziening en automatisering, juridische aangelegenheden en bestuursondersteuning, facilitaire zaken en huisvesting, communicatie, concerncontrol en alle leidinggevenden met de bijbehorende ondersteuning.

Lasten van de overhead uitgedrukt in een percentage van de totale lasten, exclusief stortingen in de reserves

Lasten overhead uitgedrukt in percentage totale lasten, exclusief stortingen in de reserves.

Bron: Key2Financiën

Type	2024	2025
Begroting	12%	10%
Realisatie	10%	10%

Doel behaald: Ja.

Toelichting: De overheadlasten bedroegen in 2025 10% van de totale lasten. Dit komt overeen met het percentage in 2024 en blijft daarmee stabiel ten opzichte van voorgaande jaren.

Loonkosten in een overheadfunctie uitgedrukt in een percentage van de totale loonkosten

Loonkosten in overheadfunctie uitgedrukt in percentage totale loonkosten.

Bron: Key2Financiën

Type	2024	2025
Begroting	34%	33%
Realisatie	34%	32%

Doel behaald: Ja.

Toelichting: Het percentage van de loonkosten dat is toe te schrijven aan overheadfuncties bedraagt in 2025 32% bij een begroting van 33%. Hiermee blijft het aandeel overhead in lijn met voorgaande jaren, met een lichte daling ten opzichte van 2024.

Indicatoren overhead

Indicatoren Overhead	Peiljaar	Zoetermeer	Bron
Formatie: Fte per 1.000 inwoners	2025	9,99	Eigen gegevens uit formatieplan 2025
Bezetting: Fte per 1.000 inwoners	2025	9,45	Eigen gegevens uit formatieplan 2025
Apparaatskosten: Kosten per inwoner	2025	€ 1.256,29	Eigen jaarrekening 2025
Externe inhuur: Kosten als % van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2025	18,55%	Eigen jaarrekening 2025
Overhead: % van totale lasten	2025	10,29%	Eigen jaarrekening 2025

Totalen per bedrijfsonderdeel

Bedragen x €1.000

Overhead	Jaarrekening 2025				
	Lasten	Baten	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo
Communicatie	-2.740	5	0	0	-2.735
Concerncontrol	-1.506	0	0	0	-1.506
Directie	-1.569	0	0	0	-1.569
Financiën en control	-5.287	7	-3.590	0	-8.869
Facilitaire zaken & Huisvesting	-8.239	232	0	0	-8.007
Informatievoorziening & Automatisering	-12.520	17	0	0	-12.503
Juridische & Bestuurszaken en Inkoop	-6.672	45	0	0	-6.627
Management & Afdelingsondersteuning	-8.931	23	0	0	-8.908
Personeel en Organisatie	-7.463	169	0	0	-7.294
TOTAAL OVERHEAD	-54.927	499	-3.590	0	-58.018

Financiën op hoofdlijnen

Communicatie

Het communicatiebudget hebben we besteed aan personele inzet voor interne en externe Communicatie(advisering), perswoordvoering, Direct Duidelijk en participatietrajecten. Door City Marketing verbeteren we de reputatie en vergroten we de naamsbekendheid van de gemeente Zoetermeer.

Concerncontrol

Concerncontrol voert de volgende taken uit:

- De verbijzonderde interne controlefunctie

- Het organiseren van de 213a onderzoeken
- Het uitvoeren van de rol van CISO (Chief Information Security Officer)
- Het verder bouwen aan het management controlsysteem van de gemeente

Facilitaire zaken & Huisvesting

De huisvestingskosten en de facilitaire dienstverlening vallen onder dit budget.

Financiën en Control

Financiën en Control voert de volgende taken uit:

- De financiële en fiscale advisering
- Projectcontrol
- Financiële administratie
- Datagedreven werken
- Kaderstelling en de P&C-cyclus

Informatievoorziening & Automatisering

Informatievoorziening & Automatisering voert de volgende taken uit:

- Automatisering, informatiebeheer en archivering
- Functioneel beheer
- Advisering op de informatievoorziening, projectmanagement
- Het verzamelen, analyseren en ontsluiten van data

Daarnaast hebben we kosten gemaakt voor:

- Aanschaf, onderhoud en beheer van de eigen IT-infrastructuur (systemen),
- De afgenomen clouddiensten, connectiviteit, informatiebeveiliging
- Digitale middelen zoals laptops, (mobiele) telefoons, etc.

Juridische aangelegenheden & bestuursondersteuning

Juridische aangelegenheden & bestuursondersteuning voert de volgende taken uit:

- Inkoop- & aanbesteding
- Juridische ondersteuning
- Ondersteuning bestuur en directie

- Rechtsbescherming
- Subsidiebureau
- Onderzoek en statistiek
- Lobby

Management & afdelingsondersteuning

De directie, (lijn)management en secretariaten vallen onder dit budget.

Personeel & Organisatie

Personeel en Organisatie voert de volgende taken uit:

- Personeelsbeheer & advies
- (Salaris)administratie
- Werving & selectie
- Loopbaanontwikkeling
- Duurzame inzetbaarheid
- Flankerend beleid

Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Inleiding

De algemene dekkingsmiddelen zijn bijzonder omdat ze vrij te gebruiken zijn in vergelijking met andere dekkingsmiddelen. Zij vormen de financiële dekking van de negatieve saldi op de programma's 1 tot en met 7 en het overzicht Overhead. De belangrijkste algemene dekkingsmiddelen zijn:

- De algemene uitkering uit het Gemeentefonds
- Inkomsten uit de belastingen
- Rente-inkomsten

De algemene uitkering uit het Gemeentefonds

De algemene uitkering is de belangrijkste bron van inkomsten van de gemeente. In 2025 werd € 320,5 mln. ontvangen. Dat was 58% van de totale gemeentelijke inkomsten. Andere belangrijke inkomstenbronnen zijn bijvoorbeeld subsidies, Onroerendezaakbelasting (OZB), leges en heffingen en de rijksvergoeding van de bijstandsuitgaven (BUIG).

De belangrijkste ontwikkelingen voor de hoogte van de algemene uitkering zijn de volgende:

Accres

De groei van de totale landelijke omvang van de algemene uitkering uit het gemeentefonds noemen we het accres. Dit accres is bedoeld voor het kunnen betalen van loon- en prijsstijgingen en overige groei van de gemeentelijke kosten. Deze groei wordt gebaseerd op de groei van het bruto binnenlands product (BBP) en wordt in de meicirculaire vastgesteld. Het accres is in de meicirculaire 2025 naar boven bijgesteld met ruim € 1,5 mln. voor Zoetermeer.

Compensatie uitgaven in de Jeugdzorg

In 2025 hebben gemeenten extra middelen ontvangen van het Rijk voor de jeugdzorg, naar aanleiding van de uitkomst van de commissie van Ark (deskundigencommissie). In 2025 zijn € 4,9 mln. aan extra middelen ontvangen voor de tekorten in de Jeugdzorg over de jaren 2023 en 2024.

Herverdeeleffecten

De algemene uitkering wordt verdeeld op basis van 43 maatstaven zoals het aantal inwoners, het aantal huishoudens, jongeren, ouderen en oppervlakte. Bij wijziging in de aantallen van de maatstaven ontstaan herverdeeleffecten. Gedurende 2025 bedroegen deze herverdeeleffecten voor Zoetermeer ruim € 2,5 mln. Dit leggen we verder uit in de verschillenverklaring in de jaarrekening.

Extra taken voor gemeenten (taakmutaties)

Wanneer gemeenten extra taken krijgen, moet het Rijk aangeven hoe gemeenten de kosten voor deze extra taken kunnen compenseren. Over het algemeen worden door het Rijk middelen toegevoegd aan de algemene uitkering om deze taken uit te voeren. In 2025 zijn extra taken toegevoegd en zijn daarvoor extra middelen ontvangen. De uitgaven staan opgenomen op het betreffende programma. Het gaat om extra middelen voor: begeleiding jongeren naar werk, extra verkiezingen, alleenverdieners problematiek, armoede en schulden, omgevingswet en nog verschillende andere onderwerpen. Voor Zoetermeer gaat het om € 5,5 mln. aan extra taken (en middelen) in 2025.

Belastingen

De belastingopbrengsten van € 45,1 mln. bestaan uit:

- Onroerende Zaken Belasting (OZB) voor € 44,6 mln.
- Toeristenbelasting voor € 0,4 mln.
- Precariorechten voor € 0,1 mln.

Overige algemene dekkingsmiddelen

Treasury

Op het onderdeel Treasury worden de rentelasten en -baten opgenomen. De gemeente Zoetermeer heeft sinds de verkoop van Eneco een positief banksaldo (liquiditeitsoverschot). Deze middelen hebben afgelopen jaar bij de schatkist van het Rijk gestaan en zijn gedeeltelijk voor korte termijn uitgeleend aan andere gemeenten. Dit heeft de gemeente € 3,5 mln. aan rentebaten opgeleverd. Daarnaast ontvangt de gemeente rentebaten op de startersleningen van € 0,1 mln. De gemeente heeft nog een aantal lopende leningen waarover rente betaald wordt. De rentelasten hierover bedroegen in 2025 ongeveer € 0,44 mln. In de paragraaf Financiering worden de financiering en rentelasten en -baten nader toegelicht.

Dekking eenmalig concern

Voor de dekking van de lasten, wordt in bepaalde (met de raad afgesproken) gevallen een concernreserve ingezet.

De concernreserves zijn:

- Reserve Fonds 2040
- Reserve dekking kapitaallasten
- Reserve flankerend beleid
- Brede bestemmingsreserve
- Vrij inzetbare reserve. Deze reserve wordt gebruikt om begrotingstekorten te dekken of begrotingsoverschotten te storten. Voor de begroting 2025 is deze reserve ingezet ter dekking van:
 - te verwachten structurele begrotingstekorten van in totaal € 14,7 mln. zoals vastgesteld bij de Perspectiefnota 2025 en de Programmabegroting 2025-2028. De inzet van het zogenaamde "surplus"
 - incidenteel nieuw beleid voor € 5,5 mln. zoals vastgesteld bij de Programmabegroting 2024-2027
 - de kosten die voortkwamen uit uitgestelde werkzaamheden uit 2024 van € 8,5 mln. (de zogenaamde budgetoverhevelingen en resultaatbestemmingen), vastgesteld bij de Perspectiefnota 2026/Eerste tussenbericht 2025.

Totalen per product

Bedragen x €1.000

Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Jaarrekening 2025				
	Lasten	Baten	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo
002.47 Belastingen	-2.825	45.163	0	0	42.338
913.01 Beleggingen (exploitatie)	0	1.302	0	0	1.302
914.01 Rente reserves en voorzieningen	-216	0	-135	0	-351
915.01 Treasury	-448	3.537	0	0	3.090
921.01 Algemene uitkering	0	320.501	0	0	320.501
922.95 Algemene baten en lasten concern (oad)	0	164	-790	0	-626
922.98 Dekking eenmalig concern	0	0	-8.058	31.155	23.097
TOTAAL OVERZICHT ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN	-3.489	370.667	-8.983	31.155	389.351

VPB

Algemene doelstelling

Als gevolg van de invoering van de 'Wet modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen' zijn gemeenten vanaf 2016 verplicht vennootschapsbelasting (Vpb) te betalen als en voorzover zij een fiscale onderneming vormen.

De wet heeft als doel een gelijk speelveld te creëren tussen overheidsondernemingen en private ondernemingen. De gemeente betaalt Vpb als fiscale winsten worden gemaakt voor de onderstaande clusters. De Gemeente kent drie Vpb-plichtige clusters te weten:

- Het grondbedrijf (bouwgrondexploitaties),
- Reststromen afval en
- Het privaatrechtelijk deel van de exploitatie van reclameactiviteiten.

Voor laatstgenoemde onderdeel lopen momenteel op landelijk niveau verschillende procedures bij de Hoge Raad. De verwachting is dat na het zomerreces 2026 de Hoge Raad uitspraak zal doen.

Met de Belastingdienst is in 2024 een vaststellingsovereenkomst (VSO) gesloten voor het cluster grondbedrijf over de openingswaarde van de gronden, de wijze waarop rente toegerekend mag worden en kosten in aftrek kunnen worden genomen. Dit heeft ertoe geleid dat in 2025 correctie-aangiften zijn ingediend vanaf belastingjaar 2016.

Ontwikkelingen

In het belastingjaar 2025 is voor alle Vpb-plichtige clusters tezamen sprake van een fiscaal verlies. Daardoor is de te betalen Vpb over 2025 € 0.

Voor de jaren 2016 t/m 2024 zijn correcties doorgevoerd voor € 273.000. Dit heeft geleid tot een last in 2025.

Totaal per product

Bedragen x €1.000

Heffingsbedrag Vennootschapsbelasting	Jaarrekening 2025				
	Lasten	Baten	Toevoegingen	Onttrekkingen	Saldo
909.09 Vennootschapsbelasting	-273	0	0	0	-273
TOTAAL VPB	-273	0	0	0	-273

Paragrafen

Paragraaf 1 Lokale heffingen

Inleiding

In deze paragraaf staan de ontwikkelingen van de belastingen, retributies en bestemmingsheffingen van het afgelopen jaar. De belangrijkste afwijkingen die zich voordoen in de jaarrekening worden toegelicht. Daarnaast worden de ontwikkelingen van de gemeentelijke woonlasten weergegeven volgens de cijfers van het COELO (Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden). Tot slot wordt er een beeld neergezet van het aantal kwijtscheldingsverzoeken in 2025.

Gemeentelijke tarieven en heffingen

Beleidsuitgangspunten

In de Nota lokale heffingen 2016 zijn de beleidslijnen voor lokale heffingen vastgesteld. Lokale heffingen worden onderscheiden in belastingen, retributies en bestemmingsheffingen. Door de gemeente wordt de volgende belastingen geheven: OZB (onroerendezaakbelasting), parkeerbelastingen, toeristenbelasting en precariobelasting.

Voor de retributies en bestemmingsheffingen mag de heffing niet hoger zijn dan de kosten die de gemeente maakt voor de geleverde diensten. Dit zijn o.a. afvalstoffenheffing, rioolheffing, marktgelden, lijkbezorging en leges. Daarnaast wordt de BIZ-bijdrage (Bedrijveninvesteringszone-bijdrage) van de Dorpsstraat geheven, waarvan de opbrengst voor een specifieke doelgroep is.

Algemeen stijgingspercentage

De tarieven van de heffingen en belastingen zijn in 2025 op basis van de begrotingsuitgangspunten (zie de [Programmabegroting 2025](#)) met het algemene stijgingspercentage van 0,9% gestegen. Een uitzondering hierop zijn de tarieven die door het Rijk worden vastgesteld, zoals de tarieven voor rijbewijzen en reisdocumenten.

OZB (onroerendezaakbelasting)

De tarieven van de onroerendezaakbelastingen (OZB) 2025 zijn verhoogd met het algemeen stijgingspercentage en verlaagd voor de gestegen WOZ-waarde van de woningen (3,6%) en niet-woningen (1,5%) ten opzichte van 2024.

Afvalstoffenheffing

De tarieven voor de afvalstoffenheffing zijn in 2025 verhoogd met het algemeen stijgingspercentage en verlaagd met € 2,35 per huishouden. In 2024 was het tarief met € 2,35 gestegen vanwege de verhoging van de vermogensnorm, waardoor meer huishoudens in aanmerking komen voor kwijtschelding. Voor 2025 was deze verhoging niet meer nodig, want er hebben minder extra huishoudens kwijtschelding aangevraagd dan verwacht.

Rioolheffing

De rioolheffing voor kleinverbruikers (tot 500 m3 waterverbruik) bestond in 2025 uit een vast bedrag van € 80,22 per aansluiting en een percentage van 0,0144% van de WOZ-waarde. De aanslag per perceel was maximaal € 329,80. De tarieven zijn in 2025 verhoogd met het algemene stijgingspercentage en het vast bedrag is verlaagd met € 0,80 per huishouden. In 2024 was het tarief met € 0,80 gestegen vanwege de verhoging van de vermogensnorm, waardoor meer huishoudens in aanmerking komen voor kwijtschelding. Voor 2025 was deze verhoging niet meer nodig, want er hebben minder extra huishoudens kwijtschelding aangevraagd dan verwacht.

Overzicht heffingen en belastingopbrengsten met toelichting:

Heffingen en belastingopbrengsten

Bedragen * € 1000

Prog. Heffing / Belasting	Rekening	Begroting	Begroting na wijziging	Rekening	Verschil rek-begr		Verschil rek-begr na wijz	
	2024	2025	2025	2025	Bedrag	Perc.	Bedrag	Perc.
1 Leges vent- en standplaatsverg. / winkeltijden	130	117	117	118	1	1%	1	1%
1 Marktgelden / leges marktvergunningen	109	191	191	106	-85	-45%	-85	-45%
2 Leges gehandicaptenparkeerplaatsen / -kaarten	90	75	75	107	32	43%	32	43%
3 Afvalstoffenheffing	18.993	18.748	19.129	19.168	420	2%	39	0%
3 Leges verkeersvergunningen	3	8	8	5	-3	-38%	-3	-38%
3 Parkeerbelasting	2.646	2.073	2.573	2.684	611	29%	111	4%
3 Lijkbezorgingsrechten	615	484	484	713	229	47%	229	47%
3 Rioolheffing	8.258	8.066	8.366	8.366	300	4%	0	0%
3 Ondergrondse infrastructuur	254	387	387	277	-110	-28%	-110	-28%
5 Leges vergunningen bestuurlijk juridische zaken	91	127	127	95	-32	-25%	-32	-25%
6 Leges burgerzaken (inclusief rijksleges)	2.917	2.555	2.555	3.017	462	18%	462	18%
6 Leges omgevingsvergunning	2.357	4.023	3.323	2.544	-1.479	-37%	-779	-23%
7 Leges woonvergunningen	0	33	33	0	-33	-100%	-33	-100%
7 Leges gemeentelijke bestemmingsplannen	3	3	3	7	4	133%	4	133%
OAD Onroerendezaakbelastingen	41.135	43.757	44.620	44.326	569	1%	-294	-1%
OAD Toeristenbelasting	381	442	442	444	2	0%	2	0%
OAD Precariobelasting	108	148	148	99	-49	-33%	-49	-33%
Totaal	78.090	81.237	82.581	82.076	839	1%	-505	-1%

De belangrijkste afwijkingen tussen begroting, begroting na wijziging en rekening 2025 worden hieronder toegelicht. De uitgebreide toelichting vindt u bij de betreffende programma's. De begroting na wijziging bestaat uit de kolom begroting en de wijzigingen uit TB1 en TB2.

- De hogere parkeerbelasting komt door de inzet van een scanauto voor handhaving. In 2024 is met de scanauto gestart, de parkeerinkomsten zijn in 2025 verder toegenomen.

- Voor de lijkbezorgingsrechten zijn er meer inkomsten ontvangen, dit komt door de toename van het aantal begravingen en omdat er meer graven verkocht zijn.
- De legesinkomsten burgerzaken zijn hoger dan verwacht, vooral door een forse toename van aanvragen voor een persoonsdocument. Er zijn 2300 extra persoonsdocumenten aangevraagd dan begroot.
- De lagere inkomsten van de omgevingsvergunning wordt vooral veroorzaakt doordat er rekening was gehouden met de legesopbrengst van de omgevingsvergunning voor het bouwen van woningen aan de Eleanor Rooseveltlaan. De verwachting is dat deze vergunning in 2026 wordt verleend.
- Leges woonvergunningen: de kosten worden verhaald op de ontwikkelaars via anterieure overeenkomsten en niet via afzonderlijke leges.

Kostendekkendheid

De opbrengst van de leges en heffingen mag op begrotingsbasis maximaal 100% kostendekkend zijn. Dat wil zeggen dat in totaliteit de baten van de leges niet hoger mogen zijn dan de lasten. In de Nota lokale heffingen 2016 is een nadere toelichting opgenomen hoe de kostentoerekening wordt opgesteld. De werkwijze in Zoetermeer is dat alle kosten die mogen worden toegerekend, in principe worden toegerekend. Bij de bepaling van de kosten van de leges en heffingen worden ook de kosten van overhead toegerekend. Dit gebeurt op basis van een uurtarief per direct uur.

Kostendekkendheid 2025	Begroot					Werkelijk				
	Lasten (excl overhead)	Overhead	Totale Lasten	Baten	Dekkings%	Lasten (excl overhead)	Overhead	Totale Lasten	Baten	Dekkings%
Legestabel (titel 1)										
Bestuursstukken	2.000	-	2.000	2.000	100	-	-	-	-	
Burgelijke stand	213.000	60.000	273.000	230.000	84	168.000	51.000	219.000	183.000	84
Gemeentelijke basisregistratie	42.000	15.000	57.000	94.000	165	39.000	15.000	54.000	89.000	165
Omgevingsvergunningen	4.244.000	1.722.000	5.966.000	4.023.000	67	4.244.000	1.722.000	5.966.000	2.544.000	43
APV	43.100	32.600	75.700	11.440	15	35.800	27.500	63.300	7.700	12
Persoonsdocumenten	1.721.000	469.000	2.190.000	1.924.000	88	2.500.000	504.000	3.004.000	2.367.000	79
Verkeersvergunningen	185.000	46.000	231.000	126.000	55	373.000	76.000	449.000	255.000	57
Wet op de kansspelen	1.000	-	1.000	100	10	2.000	1.000	3.000	1.100	37
Ondergrondse infrastructuur	298.200	196.400	494.700	381.300	77	288.400	190.000	478.400	277.200	58
Overige	123.100	41.100	165.300	45.100	27	125.700	43.700	169.400	45.300	27
Legestabel (titel 2)										
Dienstenrichtlijn (evenementen)	457.300	352.200	809.500	104.500	13	244.000	187.000	431.000	61.000	14
Totaal legestabel	7.329.700	2.934.300	10.265.200	6.941.440	68	8.019.900	2.817.200	10.837.100	5.830.300	54
Overige heffingen										
Afvalstoffenheffing	17.094.000	2.949.000	20.044.000	18.748.000	94	16.980.000	2.949.000	19.929.000	19.148.000	96
Rioolheffing *	7.922.000	308.000	8.230.000	8.066.000	98	8.058.000	308.000	8.366.000	8.366.000	100
Marktgelden	161.000	53.000	214.000	159.000	74	186.000	53.000	239.000	106.000	44
Naheffingsaanslag parkeren	412.000	8.000	420.000	375.000	89	413.000	8.000	421.000	334.000	79
Lijkbezorging	1.021.000	73.000	1.094.000	484.000	44	1.072.000	73.000	1.145.000	713.000	62

* inclusief lasten en baten grootverbruik

De belangrijkste afwijkingen in de kostendekkendheid worden hieronder toegelicht:

- De lagere inkomsten van de omgevingsvergunning en de hogere inkomsten voor de persoonsdocumenten (leges burgerzaken) en de lijkbezorgingsrechten zijn onder het kopje 'Overzicht heffingen en belastingopbrengsten' al toegelicht. De kosten zijn maar gedeeltelijke afhankelijk van het aantal aanvragen, hierdoor zijn de kosten niet evenredig gestegen of gedaald met de inkomsten. Dit leidt tot een lagere kostendekkendheid voor de omgevingsvergunningen en een hogere voor de persoonsdocumenten en lijkbezorgingsrechten ten opzichte van de begroting.

- Bij de ondergrondse infrastructuur is de kostendekkendheid gedaald van 77% naar 58%. De inkomsten zijn lager dan verwacht, er zijn minder vergunningen aangevraagd en de aangevraagde vergunningen zijn in omvang kleiner dan verwacht. De kosten zijn ook hier maar gedeeltelijk afhankelijk van het aantal aanvragen.
- Voor de afvalstoffenheffing is de kostendekkendheid in werkelijkheid iets hoger dan in de begroting (begroot 94% en werkelijk 96%). De werkelijke lasten zijn lager dan begroot, dit komt onder andere door door schommelingen in de hoeveelheden en prijzen van de afvalstromen. De werkelijke baten zijn hoger dan begroot, dit komt omdat er meer aanslagen zijn opgelegd dan begroot.
- Bij de rioolheffing zijn de lasten in werkelijkheid iets hoger dan begroot. De baten zijn ook hoger dan begroot, dit komt doordat er meer/hogere aanslagen zijn opgelegd dan begroot. Voor niet uitgevoerd werk is een storting in de voorziening middelen derden gedaan.
- De inkomsten uit de marktgelden zijn lager dan begroot, er zijn minder marktstandplaatsen gebruikt. De kosten zijn hoger dan begroot, vooral de kosten voor elektriciteit zijn hoger geweest. Hierdoor is de kostendekkendheid gedaald van 74% naar 44%.

Lokale lastendruk

COELO-vergelijking

Jaarlijks verricht het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) onderzoek naar de gemeentelijke woonlasten. De publicatie daarvan vindt plaats in de Atlas van de Lokale Lasten. Onder de gemeentelijke woonlasten verstaat het COELO de OZB voor de eigenaar van een woning met een voor de betreffende gemeente geldende gemiddelde waarde, plus rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een meerpersoonshuishouden eventueel verminderd met een heffingskorting.

Door het COELO wordt jaarlijks een vergelijkend overzicht opgesteld van alle Nederlandse gemeenten. In dit overzicht, dat begint met de gemeente met de laagste heffingen (nr. 1) en eindigt met de gemeente met de hoogste heffingen, neemt Zoetermeer in 2025 positie 190 in. Dit was in 2024 positie 223. In onderstaande grafiek is de ontwikkeling opgenomen van de afgelopen vijf jaar. De verdere daling op de ranglijst komt waarschijnlijk doordat Zoetermeer de tarieven alleen heeft laten stijgen met de inflatie. Het kan zijn dat andere gemeenten de tarieven met meer dan alleen de inflatie hebben laten stijgen (ter dekking van begrotingstekorten). Het inflatiepercentage van Zoetermeer was relatief laag, omdat bij het berekenen van dit percentages correcties over voorgaande jaren zijn meegenomen. Dit doen niet alle gemeenten.

Ontwikkeling woonlasten 2020 - 2025

In onderstaand overzicht is de ontwikkeling van de woonlasten in Zoetermeer zichtbaar gemaakt voor de afgelopen jaren aan de hand van een woning van € 258.000 in 2020. Hierbij is rekening gehouden met de gemiddelde waardeontwikkeling van de woningen van de jaren 2020 tot en met 2025.

Woonlasten voor een woning met een meerpersoonshuishouden van 2020 t/m 2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Waarde	€ 258.000	€ 271.000	€ 298.000	€ 349.000	€ 371.000	€ 382.000
OZB	€ 396,46	€ 401,13	€ 413,25	€ 448,81	€ 449,65	€ 467,19
Afvalstoffenheffing	€ 284,60	€ 298,14	€ 311,77	€ 350,63	€ 361,66	€ 362,54
Rioolrecht	€ 111,79	€ 113,25	€ 116,63	€ 130,00	€ 134,38	€ 135,23
Gemeentelijke lasten	€ 792,86	€ 812,52	€ 841,66	€ 929,44	€ 945,69	€ 964,95

Kwijtschelding gemeentelijke heffingen en belastingen

Kwijtschelding is het sociale vangnet voor de lokale lastendruk. Zoetermeer houdt rekening met de draagkracht van de inwoners. In die visie past een zo ruim mogelijk kwijtscheldingsbeleid voor mensen die hun aanslagbiljet gemeentelijke belastingen door hun financiële situatie niet kunnen betalen. Zoetermeer hanteert daarom de maximale landelijke normen die gelden. Kwijtschelding wordt toegepast op rioolheffing, afvalstoffenheffing en onroerende-zaak belasting. Naast inwoners kunnen ook ondernemers, die minder verdienen dan het minimumloon en niet te veel vermogen hebben, kwijtschelding aanvragen. Kwijtschelding wordt dan toegepast op de woonlasten.

In 2025 hebben 4.603 mensen kwijtschelding aangevraagd voor gemeentelijke heffingen en belastingen. Na de toets van de in behandeling genomen aanvragen is 80% gehonoreerd. Het totaalbedrag aan kwijtschelding bedraagt € 1,6 mln., waarvan het grootste deel betrekking heeft op de afvalstoffenheffing (€ 1,2 mln.) en een belangrijk deel op de rioolheffing (€ 0,4 mln.). Aan OZB zijn maar hele kleine bedragen kwijtgescholden.

Paragraaf 2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

Deze paragraaf geeft een overzicht van de belangrijkste financiële risico's voor de gemeente Zoetermeer. De beschikbare weerstandscapaciteit is de belangrijkste financiële buffer voor risico's, waarvoor geen specifieke voorzieningen zijn getroffen. De omvang van deze risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit bepalen of de gemeente over voldoende weerstandsvermogen beschikt.

[Kadernota risicomanagement en weerstandsvermogen](#) presenteert een toekomstbestendig kader voor het omgaan met risico's. Het gaat om het effectief omgaan met de kansen en bedreigingen die de realisatie van doelstellingen kunnen beïnvloeden. Dus proactief in plaats van reactief handelen. Het accent ligt op het vroegtijdig opmerken en sturen in plaats van een focus op interne controle en verantwoordt achteraf. Dit stimuleert ook het vergroten van het voorspellend vermogen, zodat verrassingen worden geminimaliseerd.

Er wordt gebruik gemaakt van de systematiek van risicoscore met kansklasse en gevolgklasse voor het kwalificeren, kwantificeren en analyseren van risico's. Bij de kwalificaties van risico's worden de volgende vijf kansklassen onderscheiden:

Kansklasse	Kanspercentage	Actie
1 Onwaarschijnlijk	< 10%	Geen risicobedrag opnemen
2 Mogelijk	10 - 30%	20% van risico opnemen
3 Aannemelijk	30 - 50%	40% van risico opnemen
4 Waarschijnlijk	50 - 70%	60% van risico opnemen
5 Bijna zeker	>70%	100% van het bedrag: Een voorziening treffen of opnemen in calculatie

In principe worden risico's met een kansklasse van 1 niet of nauwelijks meegewogen, maar soms kan het toch belangrijk zijn deze separaat zichtbaar te maken. Bijvoorbeeld vanwege de financiële impact of politiek-bestuurlijke aandacht.

Bij de kwantificering van de risico's worden de volgende vijf gevolklassen onderscheiden:

Gevolgklasse	Omvang risico in €
1	< € 100.000
2	€ 100.000 – € 500.000
3	€ 500.000 – € 1.250.000
4	€ 1.250.000 – € 2.500.000
5	> € 2.500.000

Risico's

Inschaling risicoscore

Risico's worden geprioriteerd met behulp van een risicoscore. De risicoscore wordt bepaald door een percentage van de kansklasse en het bedrag van de gevolgklasse te vermenigvuldigen. In de onderstaande tabel is zichtbaar gemaakt hoe de risicoscore wordt ingeschaald: zie de cellen in de laatste twee kolommen Bedrag en Kans. Risico's in de groene vlakken worden als laagste ingeschaald. Deze risico's zijn wel in beeld, maar vragen geen extra aandacht. Risico's met een lage inschaling in geel worden toegelicht. De risico's die hoog worden ingeschaald (oranje) vragen minimaal elk kwartaal extra aandacht van directie en management.

De belangrijkste risico's op peildatum eind 2025:

Risico	Bedrag	Kans
Grondzaken		
<i>Project specifieke risico's</i>		
Edisonpark (Kwadrant B&F)***	€ 2,88 mln.	40%
Markt 10***	€ 0,55 mln.	20%
Palenstein***	€ 0,20 mln.	20%
Oosterheem***	€ 0,28 mln.	10%
Dwarstocht***	€ 0,05 mln.	20%
Cadenza 2	€ 0,04 mln.	20%
Van Leeuwenhoeklaan***	€ 0,05 mln.	20%
Van Aalstlaan 24***	€ 0,33 mln.	20%
Roggeakker	€ 0,55 mln.	20%
Voorweg Noord	€ 0,18 mln.	60%
<i>Algemene risico's</i>		
Lagere opbrengststijging	€ 0,54 mln.	20%
Vertraging extra plankosten***	€ 1,13 mln.	40%
Extra kosten VTA	€ 0,06 mln.	20%
Extra kostenstijging civiel techniek***	€ 1,31 mln.	20%
Stijging rente***	€ 2,73 mln.	20%
Netcongestie	€ 0,83 mln.	40%

Concern		
Gemeentegaranties geldleningen aan woningcorporaties	€ 2,50 mln.	*****
Gemeentegarantie zorg	*****	*****
Vpb plicht reclameopbrengsten	€ 0,70 mln.	20%
Cybercriminaliteit	**	**
Netcongestie projecten	€ 0,54 mln.	60%
Continuïteit jeugdbescherming en jeugdreclassering	€ 0,45 mln.	40%
Juridisch geschil kortingsregeling aannemer	**	**
Juridisch geschil aannemer*	€ 0,26 mln.	40%

* Nieuw risico

** Om bijzondere (juridische) redenen niet vermeld/nog niet in te schatten

*** Bedrag en/of kans gewijzigd

**** Financiële impact onwaarschijnlijk en/of politiek-bestuurlijke aandacht

Gewijzigde, nieuwe en afgevoerde risico's

Ten opzichte van de in de Programmabegroting 2026-2029 gemelde risico's zijn de volgende risico's gewijzigd, nieuw of vervallen:

Risico	Toelichting mutatie bij jaarverslag
Grondzaken	
Projectspecifieke risico's	
Edisonpark (Kwadrant B&F)	Kans op meerkosten voor het woonrijpmaken is afgenomen door voortgang project.
Markt 10	Kans op het voordoen van de risico's is afgenomen.
Palenstein	Project is zo goed als afgerond en alle opdrachten zijn al verstrekt. Hierdoor is het aantal risico's ook sterk afgenomen.
Oosterheem	Groot deel van het project is afgerond. Hierdoor is het aantal risico's sterk afgenomen.
Dwarstocht	Kans op meerkosten voor het woonrijpmaken is afgenomen door voortgang project.
Lansinghage	Risico is vervallen.
Engelandlaan 140	Project is afgerond. Laatste risico's zijn hierdoor komen te vervallen.
Van Leeuwenhoeklaan	Risico op hogere civiele kosten is vervallen door verdere uitwerking van het ontwerp van de openbare ruimte.
Voorweg Noord	Toegenomen risico op hogere kosten voor civiele werken.
Van Aalstlaan 24	Toegenomen risicoprofiel door mogelijke procedures rondom aanbesteding en extra kosten voor het verleggen van kabels en leidingen.
Algemene risico's	
Extra kostenstijging civiel techniek	De totale civiele kosten in de grondexploitaties zijn afgenomen, hierdoor daalt de risicovoorziening.
Vertraging extra plankosten	De totale plankosten in de grondexploitaties zijn afgenomen, hierdoor daalt de risicovoorziening.
Stijging rente	In het MPG wordt rekening gehouden met het risico dat de omslagrente kan stijgen van 0% naar 1%. Omdat de kosten stijgen neemt de verwachting op het risico voor extra rentelasten toe met € 174.000.
Concern	
Sterigenics	De gemeente Zoetermeer wordt definitief niet strafrechtelijk vervolgd. De Hoge Raad heeft het eerdere oordeel van het gerechtshof bevestigd, dat de gemeente als openbaar lichaam immuniteit geniet. Risico is vervallen.
Netcongestie projecten	De kans dat er voor een aantal projecten zeer waarschijnlijk geen (extra) capaciteit op het elektriciteitsnet beschikbaar komt, is toegenomen. Dit betekent dat het risico op de gevolgen van netcongestie is vergroot (met name F.C. Zoetermeer, Poppodium Boerderij en verduurzaming CKC en Stadstheater).
Rechtszaak huurpenningen/-korting	Risico is vervallen.
Juridisch geschil aannemer	Nieuw risico. Aannemer claimt vergoeding voor vergeefs gemaakte voorbereidingskosten.

Financiële omvang risico's

De financiële consequenties van deze risico's zijn via een Monte Carlo berekening in beeld gebracht. Er is een kansberekening gemaakt op de waarschijnlijkheid van het zich tegelijkertijd in het jaar voordoen van de risico's en het bedrag wat daarmee gemoeid is. Er is een simulatie uitgevoerd waarbij 100.000 trekkingen plaatsvinden. Zoetermeer hanteert daarbij een betrouwbaarheidsmarge/statistische zekerheid van 95%. Het reserveren van het totale bedrag aan ingeschatte risicogevolgen namelijk niet noodzakelijk. De kans dat alle onderkende risico's zich tegelijkertijd in een jaar voordoen is niet erg waarschijnlijk. Bij het hanteren van een 100% betrouwbaarheidsmarge wordt er te veel geld gereserveerd in een algemene reserve dan nodig. Het berekende risico van de algemene - en projectspecifieke risico's bij grondzaken bedraagt afgerond € 3,955 mln. waarvoor weerstandscapaciteit wordt gevormd. Voor concern is het berekende risico € 0,967 mln.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de financiële middelen en mogelijkheden om onverwachte, niet begrote kosten te kunnen dekken. Tot de weerstandscapaciteit voor incidentele risico's worden de algemene reserves gerekend. In geval van tekortschietende algemene reserves kunnen ook de bestemmingsreserves worden aangewend. Dit betekent dan wel dat wordt afgezien van de realisatie van een bestemming of dat er zo snel mogelijk aanvullende dekkingsmaatregelen worden gezocht om de bestemmingsreserve weer beschikbaar te krijgen. De omvang van de bestemmingsreserves bedraagt eind 2024 € 165 mln.

De tabel laat zien hoe de weerstandscapaciteit is opgebouwd.

Bedragen * € 1 mln.

Omschrijving	Rekening 2025	
	inclusief resultaat 2025	
Weerstandscapaciteit exclusief grondzaken		
Vrij inzetbare reserve		
- stand reserve 31-12-2025	163,8	
- mutaties 2026 en volgende jaren	-25,2	
Rekeningsresultaat	<u>25,2</u>	
<i>Totaal weerstandscapaciteit excl. grondzaken</i>		163,8
Weerstandscapaciteit grondzaken		
Reserve versterking financiële positie grondzaken	4,3	
Reserve risico's	0,4	
<i>Totaal weerstandscapaciteit grondzaken</i>		4,7
Totale weerstandscapaciteit		168,5

Weerstandsvermogen

De verhouding tussen de weerstandscapaciteit en de waarschijnlijke risico-omvang is gedefinieerd als de ratio voor het weerstandsvermogen. Als gewenste ratio voor het weerstandsvermogen wordt voor het concern exclusief grondzaken 'voldoende' gehanteerd. Het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) hanteert hiervoor de bandbreedte van een ratio tussen 1.0 en 1.4. In Zoetermeer wordt de grenswaarde van 1.0 gehanteerd. Dit is precies genoeg om de risico's financieel af te dekken.

Als ratio voor het weerstandsvermogen van grondzaken wordt eveneens 'voldoende' als toereikend gezien. Ook hier wordt de ondergrens van 1.0 als ratio gehanteerd. Als de ratio lager is dan 1.0 betekent dat dus dat er onvoldoende weerstandscapaciteit is. Anders gesteld: de risico-omvang vermenigvuldigd met de ratio bepaalt de benodigde weerstandscapaciteit.

Bij de berekening en beoordeling van het weerstandsvermogen wordt onderscheid gemaakt tussen het concern (exclusief grondzaken) en grondzaken. In de tabel is weergegeven hoe het weerstandsvermogen van deze onderdelen is opgebouwd.

Bedragen * € 1 mln.

Omschrijving	Rekening 2025	
	inclusief resultaat 2025	
Weerstandsvermogen exclusief grondzaken		
Totaal aan gekwantificeerde risico's	1,0	
Norm voor niet gekwantificeerde risico's	<u>21,2</u>	
Gewenst niveau in euro's tegen ratio 1,0		22,2
Weerstandscapaciteit excl. grondzaken		163,8
Overschot aan weerstandscapaciteit excl. grondzaken		141,6
Grondbedrijf		
Totaal aan risico's grondzaken		4,0
Weerstandscapaciteit grondzaken		4,7
Overschot aan weerstandscap. grondzaken obv ratio 1.0		0,7

Concern exclusief grondzaken

Uit het simulatiemodel met de risico's van het concern exclusief grondzaken blijkt dat de omvang van de risico's (met een zekerheid van 95%) uitkomt op € 0,967 mln. De omvang van de berekende risico's wordt aangevuld met 4% (voor de niet te kwantificeren risico's) van het begrotingstotaal (lasten) van de gewone dienst van de begroting, exclusief grondzaken.

Gebleken is dat sommige risico's moeilijk zijn te schatten. Daarbij is het wenselijk een zekere financiële buffer aan te houden. Tussen het bekend worden van budgettaire tegenvallers en het treffen van passende maatregelen kan enige tijd bestaan. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen bij de periodieke aanbesteding van onderhoud van de openbare ruimte. De beschikbare budgetten kunnen onvoldoende blijken. De budgettaire frictie die daardoor ontstaat, moet kunnen worden opgevangen.

De berekende norm voor de niet gekwantificeerde risico's voor deze jaarrekening bedraagt € 21,2 mln. De totale risico-omvang wordt dus ingeschat op € 22,2 mln. De weerstandscapaciteit bedraagt € 163,8 mln. De ratio voor het weerstandsvermogen bedraagt afgerond 7,4 en voldoet daarmee ruim aan de norm.

Grondzaken

De omvang van de risico's is volgens de simulatie van het NARIS € 3,955 mln. Grondzaken beschikt over een weerstandscapaciteit per 31 december 2024 van € 4,7 mln. Het weerstandsvermogen komt daarmee uit op 1,2 namelijk 4,7 (weerstandscapaciteit)/3,9 (risico-omvang).

Een tekort (ratio < 1,0) of overschot van de weerstandscapaciteit van grondzaken ten opzichte van het totaal van de risico's kan leiden tot afroaming of aanvulling van de weerstandscapaciteit. Als sprake is van een ratio > 1,2 wordt het overschot gestort in de reserve Fonds Zoetermeer 2040 (voormalig Reserve Investeringsfonds 2030).

De ratio van 1,2 leidt dus niet tot een afroaming in 2025.

Financiële kengetallen

Kengetallen zijn verplicht voorgeschreven en hebben voor de raad vooral een signaleringswaarde bij het beschouwen van de financiële positie van de gemeente. Eén afzonderlijk kengetal zegt niet zo veel en moet altijd in relatie met de andere kengetallen worden gezien. Vergelijkende cijfers zijn te vinden op de site Waarstaatjegemeente.nl.

De eerste vier kengetallen staan in relatie met financiële risico's met een lange termijn karakter, die een gemeente loopt. De laatste twee kengetallen geven aan in hoeverre ruimte in de exploitatie bestaat om de financiële lange termijn risico's af te kunnen dekken.

Omschrijving	Rekening	Begroting	Rekening
	2024	2025	2025
1a Netto schuldquote	-0,3%	24,9%	2,2%
1b Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-0,7%	24,5%	1,8%
2 Solvabiliteitsratio	55,9%	40,9%	56,8%
3 Kengetal grondexploitatie	0,6%	2,4%	2,6%
4 Structurele exploitatie ruimte	0,0%	0,3%	4,3%
5 Belastingcapaciteit	103,5%	100,0%	99,7%

De netto schuldquotes geven inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Ze geven een indicatie van de mate, waarin de rentelasten op de exploitatie drukken. De schuldquotes vallen net als in voorgaande jaren aanzienlijk lager uit dan de begroting. Een van de oorzaken is dat het jaar 2025 afsluit met een positief rekeningsaldo. Er zijn geen nieuwe langlopende leningen aangetrokken vanwege de ruime liquiditeit. Dit leidt tot een verbeterde verhouding tussen schulden en financiële activa.

De solvabiliteitsratio is het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal en geeft inzicht in de mate, waarin de gemeente in staat is aan haar verplichtingen te voldoen. De solvabiliteit is licht gestegen en nog steeds ruim voldoende. Het eigen vermogen is iets gestegen terwijl het balanstotaal vrijwel gelijk is gebleven.

Het kengetal grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de gronden moet worden terugverdiend bij verkoop. Het kengetal is ten opzichte van 2024 gestegen. Het verloop van waarde van de grondexploitaties is te zien in de toelichting op de voorraden in de jaarrekening onder vlottende activa.

De structurele exploitatieruimte is van belang om te beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen of welke structurele stijging van de baten of daling van de lasten daarvoor nodig is. De exploitatieruimte is dit jaar gestegen.

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk van de gemeente zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde. De belastingcapaciteit in 2025 ligt onder de 100%. Dit betekent dat de woonlasten in Zoetermeer lager liggen dan het landelijk gemiddelde, zie ook paragraaf Lokale heffingen.

EMU-saldo

Het EMU-saldo is het saldo van inkomsten en uitgaven (met derden) van de gemeente op transactiebasis. Het EMU-saldo geeft aan of er in een bepaald jaar met reële transacties meer geld is uitgegeven dan er in dat jaar is binnengekomen, of dat er netto geld overgehouden is. Het EMU-saldo speelt een rol bij de afspraken die in Europees verband zijn gemaakt over het toegestane maximale tekort ervan op nationaal niveau om de overheidsfinanciën in de Eurozone robuust te houden. Er zijn landelijke afspraken gemaakt over het toegestane tekort voor gemeenten. De vertaling naar individuele gemeenten wordt elk jaar gepubliceerd in de septembercirculaire. Deze zogenaamde EMU-referentiewaarde is geen norm maar een indicatiewaarde. Een groter tekort is toegestaan als gemeenten gezamenlijk binnen de normen blijven. Zoals uit de tabel blijkt heeft Zoetermeer een negatief EMU-saldo over 2025. De gemeente heeft meer geld uitgegeven dan dat ze heeft ontvangen maar blijft ruim binnen de referentiewaarde. De referentiewaarde voor 2025 is € -27.803.

Bedragen * € 1.000

Reële transacties	Balans		(Mutatie)
	2024	2025	2024
Resultaat (voor bestemming)	-13.759	5.610	5.610
Mutatie (in)materiele vaste activa	403.018	410.308	7.290
Voorzieningen	59.926	56.825	-3.101
Vorraden	3.368	14.232	10.864
Boekwinst bij verkoop			
	EMU-saldo		-15.645

Paragraaf 3 Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

De instandhouding van de meeste kapitaalgoederen is in de gemeente Zoetermeer vastgelegd in beheerplannen. Daarin is het meerjarig onderhoudsprogramma en de daarbij behorende financiële middelen opgenomen. In de beheerplannen is ook het gewenste kwaliteitsniveau van de voorziening vastgelegd. Hierna wordt per categorie ingegaan op het onderhoud van de kapitaalgoederen. De volgende categorieën worden behandeld:

- Openbare ruimte
- Riolering
- Ondergrondse inzamelmiddelen
- Begraafplaatsen
- Gebouwen
- Beeldende Kunstobjecten

De kosten groot onderhoud zijn:

Omschrijving	Begroot	Realisatie
Openbare ruimte	€ 15.000.000	€ 12.100.000
Riolering	€ 2.982.000	€ 2.228.000
Ondergrondse inzamelmiddelen	€ 1.359.000	€ 1.330.000
Begraafplaatsen	€ 830.000	€ 560.000
Gebouwen	€ 8.805.000	€ 6.103.000
Beeldende kunstobjecten	€ 90.000	€ 90.000

Openbare ruimte

Algemeen beleidskader

In de Nota Onderhoud Openbare Ruimte (versie 5 oktober 2022, vastgesteld door de raad in december 2022) zijn de verwachte kosten voor groot onderhoud en vervanging voor de periode tot en met 2064 berekend. Ook het vastgestelde beeldkwaliteitsniveau is hierin opgenomen. Het betreft de kapitaalgoederen wegen, kunstwerken, groen, bomen, spelen, water, verkeerslichtregelinstallatie, openbare verlichtingen en straatmeubilair.

Het beheer richt zich op de optimalisatie van het (groot) onderhoud en vervanging om de (maatschappelijke) opgaven te helpen bereiken en de levensduur van kapitaalgoederen in stand te houden dan wel te verlengen. De kapitaalgoederen in de openbare ruimte moeten veilig zijn en aan de wet- en regelgeving voldoen. Binnen de kaders moet verantwoorde participatie plaatsvinden.

Volgens de nota Waarderen, activeren en afschrijven worden de investeringen in kapitaalgoederen met maatschappelijk nut (wegen, kunstwerken een water) geactiveerd en afgeschreven. De overige investeringen in kapitaalgoederen worden direct ten laste van de algemene middelen gebracht. De begrote jaarlijkse uitgaven voor het dagelijks beheer, grootonderhoud en ook vervangingen van de kapitaalgoederen openbare ruimte bedraagt ongeveer € 45 mln. per jaar. De waarde van de kapitaalgoederen openbare ruimte met maatschappelijk nut is ongeveer € 1,5 miljard.

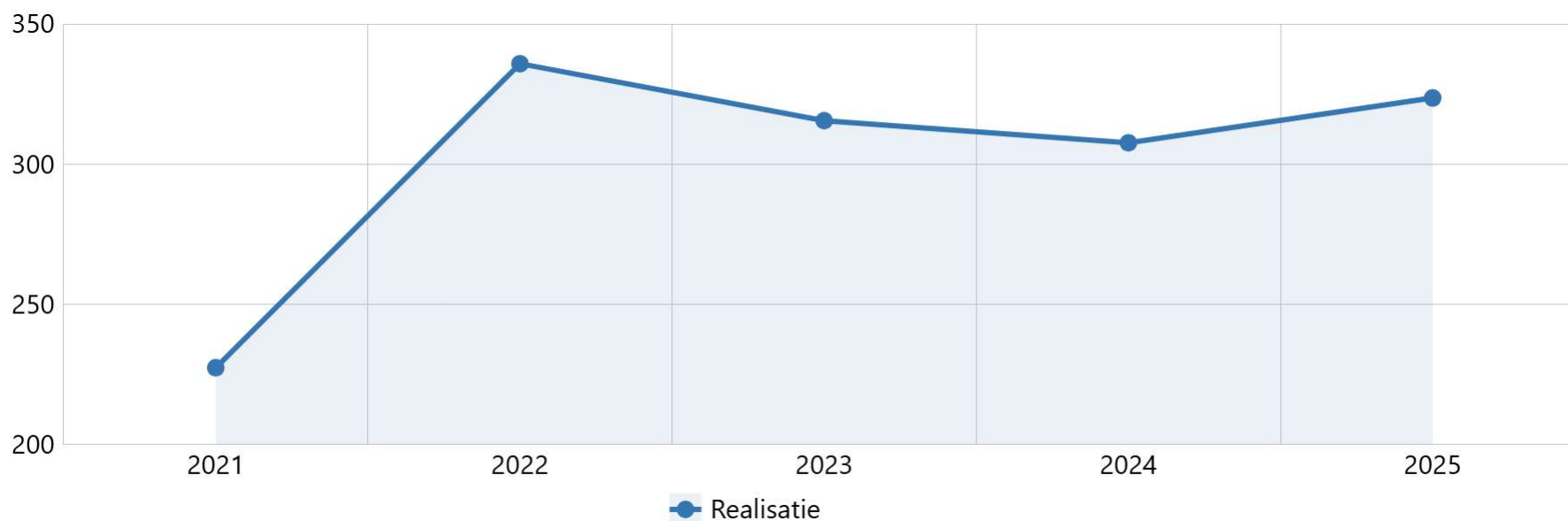
Financiële consequenties

De Gemeente is constant in beweging, dat geldt ook voor het openbaar gebied. Er wordt veel energie gestoken in het op orde brengen en houden van de areaalgegevens met inspecties van de kapitaalgoederen in de openbare ruimte. Dit geeft vertrouwen in de grondslag voor het in beeld brengen van de benodigde inspanningen voor groot onderhoud en vervanging binnen het primaire beheerproces.

Het dagelijks onderhoud van de openbare ruimte is aanbesteed volgens de afgesproken kwaliteit tegen actuele marktprijzen. Het dagelijks-, grootvervangingsonderhoud en kapitaallasten van vervangingen wordt gefinancierd vanuit de algemene middelen en komen ten laste van programma 3 Leefbaarheid, duurzaam en groen.

De uitgaven voor het verkrijgen of vervaardigen van de kapitaalgoederen met maatschappelijk nut die worden geactiveerd, wordt per kalenderjaar tot uitdrukking gebracht onder de materiele vaste activa op de balans. Hierdoor worden de uitgaven aan de investering toegerekend en verdeeld met kapitaallasten over de periode waarin het nut zich voordoet. Voor het onderhouden van deze kapitaalgoederen is € 15,0 mln. beschikbaar gesteld waarvan in 2025 een onderbesteding was van € 2,9 mln. Niet alle geplande integrale geprogrammeerde projecten konden worden uitgevoerd in 2025. Dit is het gevolg van wijzigingen in planningen en afstemmingen intern en met nutsbedrijven en waterschappen. De werkzaamheden die waren gepland voor 2025 worden in 2026, 2027 en 2028 uitgevoerd.

Trendgrafiek Kosten Openbare Ruimte per inwoner (in euro) (Realisatie)

Toelichting Trendgrafiek Kosten Openbare Ruimte per inwoner (in euro)

Ten opzichte van 2024 zijn de kosten per inwoner licht toegenomen.

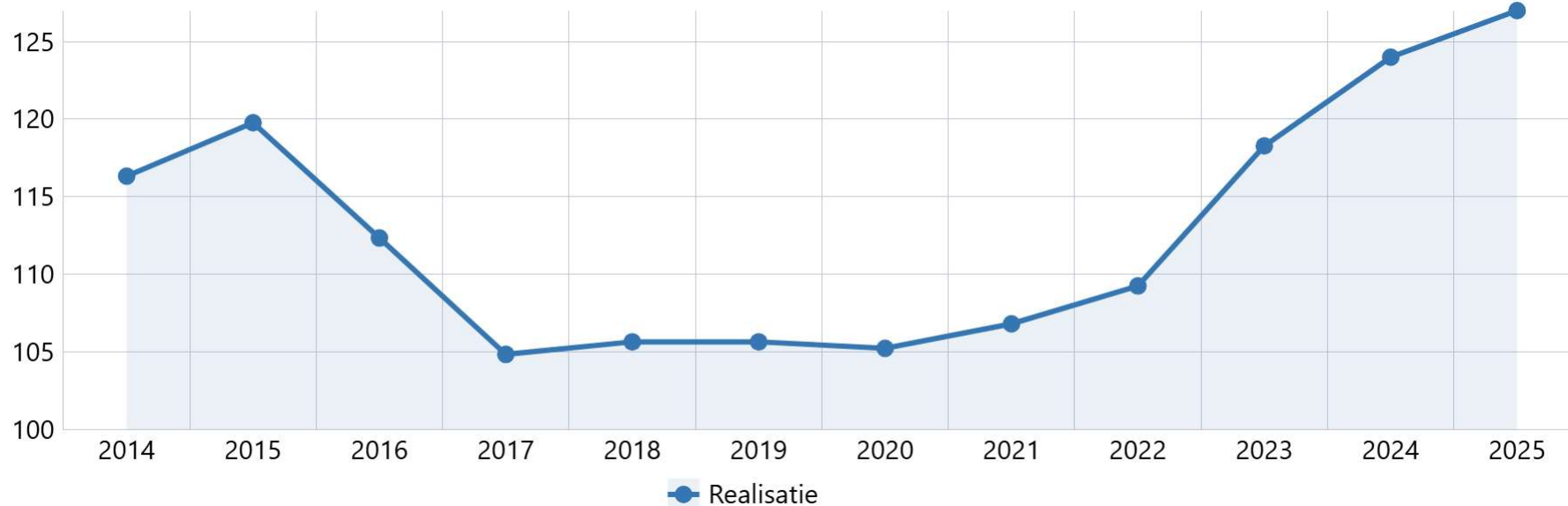
Riolering

In de nota Riolering geeft de gemeente aan op welke wijze zij haar wettelijke taak voor een doelmatige inzameling en transport van afval- en hemelwater wil uitvoeren. Het plan is gericht op een duurzame instandhouding van een goed werkende riolering.

Voorziening Grootonderhoud Ondergronds

In 2025 is € 0,45 mln. minder uitgegeven dan begroot aan investeringen en is 4,3 km riolering gerelined. Gepland was 4,9 km. De werkzaamheden die waren gepland voor 2025 worden in latere jaren uitgevoerd.

Trendgrafiek Kosten riolering per aansluiting (in euro) (Realisatie)

Ondergrondse inzamelmiddelen

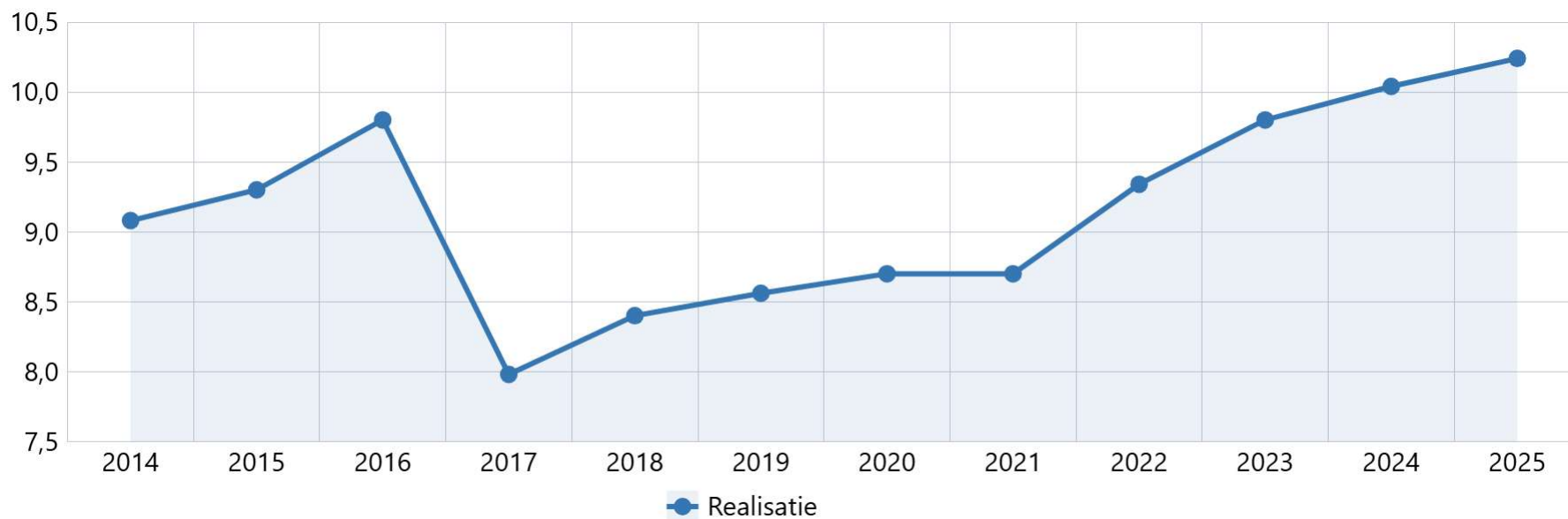
Omschrijving beleidskader

De kosten voor het groot onderhoud van de ondergrondse afvalcontainers zijn niet ieder jaar hetzelfde. Om de kosten gelijkmatig in de begroting op te nemen, wordt gebruik gemaakt van de voorziening 'groot onderhoud verzamelcontainers'. In het bestedingsplan 'groot onderhoud' staan de verwachte kosten voor de komende jaren.

Uitvoering

In 2025 was er € 0,7 mln. gereserveerd voor groot onderhoud aan de verzamelcontainers en voor het vervangen van de displays van de bedienzuilen. In werkelijkheid is hier in 2025 € 0,9 mln. aan uitgegeven. De staat van de ondergrondse afvalcontainers voldoet aan verwachtingen; het onderhoudsniveau is op orde.

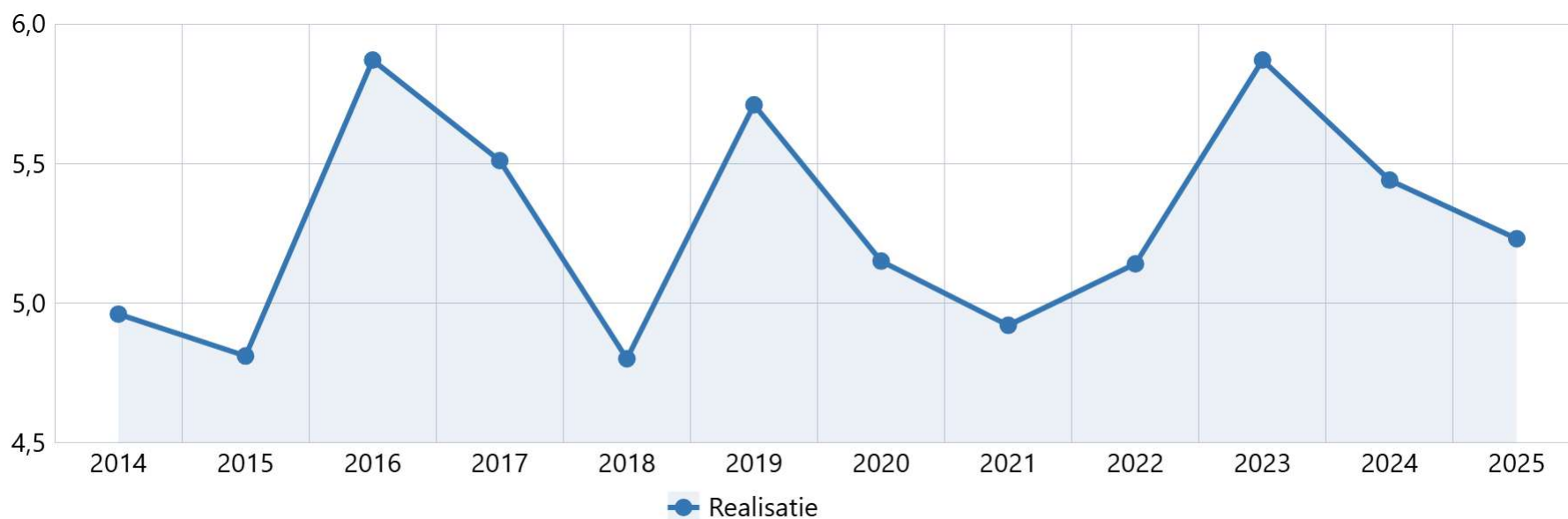
Trendgrafiek Kosten Ondergrondse inzamelmiddelen per inwoner (in euro) (Realisatie)

Begraafplaatsen

In 2025 heeft het reguliere onderhoud aan de begraafplaatsen plaatsgevonden. De onderhoudswerkzaamheden dienen om de begraafplaats in stand te houden.

Trendgrafiek Kosten Begraafplaatsen per inwoner (in euro) (Realisatie)

Gebouwen

Het gemeentelijke vastgoedbeleid is erop gericht maatschappelijke activiteiten te huisvesten die niet vanzelfsprekend door de markt worden opgepakt, maar wel essentieel zijn voor het bereiken van publieke doelen. Daarbij staat het vergroten van maatschappelijke waarde centraal. De gemeente streeft naar inclusieve en toegankelijke gebouwen, ondersteunt lokale organisaties en zorgt tegelijkertijd voor een beheersbare kostenontwikkeling. Daarbij moet de vastgoedportefeuille voldoende flexibel zijn om effectief op toekomstige ontwikkelingen en beleidsdoelen in te kunnen spelen.

Het vastgoedbeheer richt zich op het zorgvuldig uitvoeren beheeractiviteiten, zoals onderhoud, verhuur en exploitatie. Ook een goede dienstverlening richting gebruikers en deskundig advies bij de ontwikkeling van nieuw maatschappelijk vastgoed maken hier deel van uit. Zoetermeer beschikt over een gevarieerde vastgoedportefeuille van onder meer onderwijs-, sport-, cultuur-, welzijns- en overheidsgebouwen die noodzakelijk zijn voor het vervullen van diverse maatschappelijke en publieke functies.

Eind 2025 bestaat de gemeentelijke portefeuille uit ongeveer 300 objecten. De komende jaren moeten de voorzieningen meegroeien met het stijgende inwonersaantal richting 2040.

Belangrijke gemeentelijke vastgoedontwikkelingen uit 2025 zijn onder meer de nieuwbouw voor het Motion Beweeg College, de realisatie van de sporthal aan het Van Doornenplantsoen, de modernisering van de brandweerkazerne aan de Brusselstraat en de verhuizing van het Nationaal Videogame Museum naar het Stadhuisplein.

In 2025 is op het gebied van gemeentelijk vastgoed voortgang geboekt in het beheer, de ontwikkeling en de verduurzaming van de vastgoedportefeuille. De activiteiten sloten aan bij het in 2025 vastgestelde beleidskader [Vastgoednota 2025–2029](#), waarin de nadruk ligt op doelmatig gebruik, verduurzaming, toegankelijkheid en inzet van vastgoed voor maatschappelijke functies

Het Meerjarenonderhoudsprogramma gemeentelijke accommodaties (MJOP) vormt de basis voor de egalisatievoorziening groot onderhoud. De komende tien jaar wordt gemiddeld € 6,3 mln. per jaar aan groot onderhoud uitgevoerd. Daarnaast is er ook het dagelijks & regulier onderhoud: in 2025 is hieraan € 4,0 mln. besteed.

Beeldende kunstobjecten

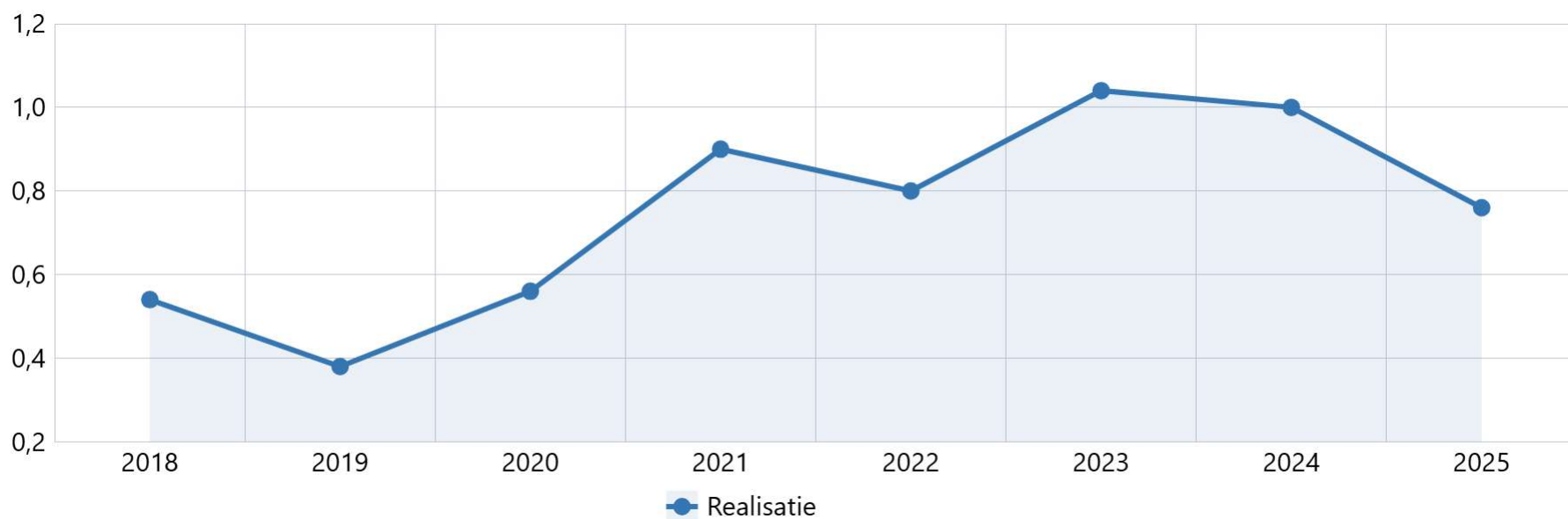
Omschrijving algemeen beleidskader

Het reguliere onderhoud van beeldende kunst in de openbare ruimte (BKOR) is gericht op de duurzame instandhouding van het gemeentelijk kunstbezit. Het onderhoud wordt planmatig uitgevoerd volgens een meerjarenonderhoudsplan, dat weer wordt vertaald naar jaarplannen. De reguliere werkzaamheden (inspectie, reguliere schoonmaak, klein- en groot onderhoud en verhelpen van calamiteiten) zijn grotendeels aanbesteed in één raamovereenkomst. Voor bijzondere objecten (zoals fontein, geurtuin, en dergelijke) lopen aparte contracten. Binnen het lopende budget is beperkt ruimte gehouden om kleine (onvoorziene) schades te herstellen.

Financiële consequenties

De reguliere uitgaven voor onderhoud van beeldende kunstwerken zijn verwerkt in de exploitatie en komen ten laste van programma 4, Vrije Tijd.

Trendgrafiek Kosten beeldende kunst per inwoner (in euro) (Realisatie)

Toelichting trendgrafiek

Vanaf 2021 staan in dit overzicht niet alleen de uitgaven voor onderhoud aan beeldende kunst in de openbare ruimte, maar ook het reguliere budget voor beheer van beeldende kunst in gemeentelijke gebouwen (voornamelijk het stadhuis). Ook zorgde de uitvoering van een aantal incidentele renovaties tussen 2021 en 2024 tijdelijk voor hogere kosten.

Paragraaf 4 Financiering

Inleiding

De treasuryfunctie ondersteunt de uitvoering van de programma's met als doelstelling: "Het beheren van financiële posities en geldstromen op een zodanige wijze dat de daaraan verbonden risico's worden beperkt en de daarmee gepaard gaande kosten en opbrengsten worden geoptimaliseerd". De beheersing van deze geldstromen dient uitsluitend de publieke taak. Het prudente karakter van de treasury-activiteiten staat hierbij voorop. Uit de treasury-activiteiten volgen rentelasten en/of rentebaten.

In deze paragraaf wordt ingegaan op de belangrijkste ontwikkelingen in 2025, op de uitkomsten van het risicobeheer en op het renteresultaat.

Belangrijke ontwikkelingen

De gemeente heeft per saldo een liquiditeitsoverschot: er is meer geld in kas dan dat er (langlopende) leningen zijn. Om die reden hebben de hierna beschreven ontwikkelingen betrekking op het uitzetten van geld en niet op het aantrekken van leningen.

Marktrentes 2025 kortlopende leningen u/g

Het rentetarief van schatkistbankieren is afgeleid van de €str (Euro Short term rate). Die rente is vanaf september 2022 gaan stijgen, vanaf september 2023 tot juni 2024 was de rente stabiel op 3.9%. Daarna is de rente weer acht stapjes naar beneden gegaan. Eind 2025 bedroeg de rente 1.93%.

In 2024 zijn we gestart met het uitlenen van geld aan andere overheden. In 2025 hebben we dit voortgezet en zijn we daarnaast ook diverse keren deposito's aangegaan bij de schatkist. We leenden geld uit om twee voornamelijk redenen:

1. Het treasury beleid omvat onder andere het beschermen van gemeentelijke vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals renterisico's, koersrisico's, kredietrisico's, liquiditeitsrisico's en valutarisico's
2. Vanuit een moreel oogpunt zetten we publieke middelen graag in, in de publieke sector, opdat andere publieke partijen minder hoeven te lenen bij de private sector. Zo blijven rekenen meer binnen het publieke domein.

Met het uitlenen van geld aan andere gemeenten proberen we de renteopbrengst te beschermen tegen rentedaling. In 2025 leverde deze bescherming een netto meeropbrengst van ca € 30.000 op. Dat wil zeggen een meeropbrengst ten opzichte van het geld alleen op de schatkist laten staan en het bedrag is na aftrek van bijkomende kosten.

Marktrentes 2025 langlopende leningen u/g

Rentescenario

In 2025 gold het volgende rentescenario:

Rentescenario Programmabegroting 2025-2028	2025	2026	2027	2028
Nieuwe leningen lang (langer dan 1 jaar)	1,7%	2,0%	2,0%	2,0%
rente kortlopende leningen (korter dan een jaar)	0,7%	1,0%	1,0%	1,0%
Rente overliquiditeit	2,5%	1,75%	1,0%	1,0%

Om renteschommelingen geen invloed te laten hebben op de exploitatie, hanteren wij een rentescenario. De systematiek en "spelregels" van dit scenario zijn vastgelegd in de in 2025 vastgestelde rentenota. Bovenstaand het rentescenario dat van toepassing was in het jaar 2025. Hierin staat het laatste jaar voor langlopende leningen op 2%. Dit percentage wordt in de berekening van de financiële consequenties bij investeringsbeslissingen verwerkt.

Omdat er sprake was van overliquiditeit die naar verwachting enkele jaren zou aanhouden, zal er voorlopig niet hoeven worden geleend. De marktrente die momenteel hoger ligt dan ons rentescenario is daarom slechts een theoretisch risico. Tegenover dit risico staat de rente egaliseringsreserve van € 4,9 mln., om mogelijke toekomstige renteversillen op te vangen.

Het werkelijke rentetarief voor leningen met een lange looptijd is afgelopen jaar gestegen, van 3,23% naar 3,58% gemeten op eind december. Gemiddeld lag de rente in 2025 op 3,37% dat is 0,19 procentpunt hoger dan in 2024. Dit tarief is gebaseerd op de renteontwikkeling van de 10 jaars fixe, een 10 jaars tarief van de BNG dat op haar beurt weer is afgeleid van de zogeheten refi rente van de ECB. Onderstaand de ontwikkeling van de 10 jaars fixe.

Ontwikkeling leningenportefeuille

De portefeuille langlopende leningen opgenomen gelden is in 2025 verder afgenomen vanwege contractuele aflossingen van langlopende leningen. Het onderstaande overzicht toont de actuele stand met het verwachte verloop. In 2025 zijn geen langlopende leningen aangetrokken in verband met de ruime liquiditeit. Het verloop van de portefeuille langlopende lening is als volgt:

Overzicht lang geld						
Stand lening per 31/12	Rente	2025	2026	2027	2028	2029
Opgenomen						
BNG (19-12-17/20-12-27)	0,827%	10.000.000	10.000.000	0	0	0
AG (27-2-18/27-2-38)	1,770%	20.000.000	20.000.000	20.000.000	20.000.000	20.000.000
BNG (06-12-19/06-12-29)	0,039%	8.009.359	6.008.191	4.006.241	2.003.511	0
Totaal opgenomen		38.009.359	36.008.191	24.006.241	22.003.511	20.000.000

Saldo liquiditeit en langlopende leningen

Ultimo 2025 is, evenals ultimo 2024, sprake van een zogenaamde dubbele positie. Het positieve saldo van de liquide middelen (rekening-courant bij de bank en bij de Schatkist) is hoger dan het resterende saldo van de langlopende lening o/g en is als volgt:

bedrag * € 1 mln				
Liquiditeitspositie 31/12	2022	2023	2024	2025
Saldo rekening courant en schatkist	122,4	135,2	155,7	137,5
Saldo leningen	-64,2	-62,1	-40,0	-38,0
Liquiditeitsoverschot per saldo	58,2	73,1	115,7	99,5

Risicobeheer

Op het gebied van financiering worden verschillende risico's onderkend. De wet financiering decentrale overheden (fido) is gericht op het beheersen van renterisico's. Deze beheersing krijgt vorm door wettelijke limieten voor de omvang van de netto vlottende schuld (kasgeldlimiet) en limieten op renteherzieningen en herfinanciering van de vaste schuld (renterisiconorm).

Kasgeldlimiet

Het renterisico op korte termijn wordt in beeld gebracht via de kasgeldlimiet. Maximaal 8,5% van het begrotingstotaal (totaal van de begrote lasten) mag kort (= korter dan een jaar) worden gefinancierd met geleend geld. In 2025 was de kasgeldlimiet voor de gemeente Zoetermeer € 46,6 mln.:

	bedrag * € mln
Berekening van de kasgeldlimiet	2025
begrotingstotaal	547,7
vastgesteld percentage	8,5%
Kasgeldlimiet	46,6

Dat wil dus zeggen dat de gemeente maximaal € 46,6 mln. aan leningen met een looptijd korter dan een jaar mag aantrekken. In 2025 zijn geen leningen aangetrokken dus is de kasgeldlimiet niet overschreden.

Renterisiconorm

De norm voor het beheersen van het budgettaire renterisico op lange termijn is de renterisiconorm.

De jaarlijks verplichte aflossingen en herzieningen mogen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal (het totaal van de begrote lasten) en is voor 2025 als volgt:

	bedragen * € mln
Berekening van de renterisiconorm	2025
Renteherzieningen (1)	0
Aflossingen (2)	2
Renterisico (3) = (1+2)	2
Begrotingstotaal	547,7
Vastgesteld percentage	20%
Renterisiconorm (4)	109,5
Ruimte onder renterisiconorm (5) = (4-3)	107,5

Dat wil zeggen dat de gemeente in 2025 maximaal € 107,5 mln. aan leningen mocht aflossen en / of waarvan de rente herzien mag worden. In geheel 2025 is € 2,0 mln. afgelost aan langlopende leningen.

Renteresultaat

Saldo van de financieringsfunctie

Het saldo van de financieringsfunctie wordt berekend door de betaalde rente over de leningen en over de aangetrokken middelen in de rekening courant te verrekenen met de ontvangen rente over de uitgezette leningen. Onderstaande tabel geeft dit saldo voor 2025 weer:

Bedragen *1

Saldo financieringsfunctie 2024	Betaalde rente	Ontvangen rente
rente lange leningen (lasten)	440.604	
rente korte leningen	-	705.891
rente rekening courant	-	2.744.056
rente uitgezette startersleningen	-	85.738
Totaal	440.604	3.535.684
Saldo financieringsfunctie		3.095.081

Renteresultaat, rente-egaliseringsreserve en rente-omslagpercentage

De netto rentebate in 2025 bedraagt € 3,1 mln. In de begroting was rekening gehouden met € 2,6 mln. Het voordelige renteresultaat van € 0,5 mln. komt, volgens de Rentenota 2025, ten gunste van het rekeningsaldo. De liquiditeit bedroeg per 31 december 2025 € 137 mln. Als deze onder de € 80 mln. uitkomt, wordt het renteresultaat aan de egaliseringsreserve toegevoegd.

Bedragen * 1€

Rente-egaliseringsreserve	2021	2022	2023	2024	2025
Stand begin boekjaar	2.189.393	2.050.784	2.701.122	4.194.559	4.899.578
Onttrekking	-138.609				-
Toevoeging		650.338	1.493.437	705.019	-
Stand einde boekjaar	2.050.784	2.701.122	4.194.559	4.899.578	4.899.578

De rente-egaliseringsreserve bedraagt eind 2025 € 4,9 mln., de maximale hoogte bedraagt € 6,1 mln. Deze hoogte is berekend op grond van de rekenregel 1,5% van de verwachte financieringsbehoefte van de aankomende vier jaar. Het rente-omslagpercentage wordt volgens onderstaande methode berekend:

		Primitief	Bedragen *1	
Renteomslagpercentage 2025		Begroot	Werkelijk	Verschil
a.	Rentelasten	440.604	440.604	-0
b.	Rentebaten (inclusief startersleningen)	3.000.112	3.591.748	591.636
c.	Verschil (a-b)	-2.559.508	-3.151.144	-591.636
d.	Rentetoerekening aan Bouwgrond In Exploitatie (BIE)	5.971	-	-5.971
e.	Toe te rekenen aan programma's (c-d)	-2.553.537	-3.151.144	-597.607
f.	Boekwaarde vaste activa per 01/01	466.872.000	382.614.430	-84.257.570
Renteomslagpercentage (e/f)		-0,547%	-0,82%	

Het doel van het rente-omslagpercentage is om te bepalen of (en hoeveel) rente toegerekend moet worden aan de programma's. In de begroting 2025 is geen rente toegerekend aan de programma's omdat het rente-omslagpercentage kleiner is dan 0,1%. Bij de jaarrekening 2025 is het rente-omslagpercentage herberekend op de werkelijke cijfers. In overeenstemming met het beleid (Rentenota 2025) is bij de jaarrekening opnieuw geen rente toegerekend aan programma's.

Paragraaf 5 Bedrijfsvoering

Inleiding

Bedrijfsvoering is essentieel om de gemeente in staat te stellen haar maatschappelijke opgaven waar te maken. Zij zorgt voor betrouwbare ondersteuning in mensen, middelen, informatie en processen. In deze paragraaf presenteren we de belangrijkste doelen, bereikte resultaten en ontwikkelingen op het gebied van bedrijfsvoering in 2025.

Het jaar 2025 was een bijzonder jaar. Een jaar waarin concrete stappen zijn gezet in de doorontwikkeling van de organisatie. Deze paragraaf start met de belangrijkste mijlpalen op het gebied van mens- en organisatieontwikkeling. Daarna bespreken we de ontwikkelingen in data, informatiebeveiliging, privacy en informatiebeheer. Ook onderwerpen die structureel worden gemeld via de P&C-cyclus komen aan bod, te weten 213a-onderzoeken, fraude en continuïteit, de uitvoering van de Woo, rechtmatigheid en medebewindstaken.

Organisatieontwikkelingen

Mens en organisatie

Organisatie- en leiderschapsontwikkeling

In 2025 is verder gewerkt aan het versterken van sturing en leiderschap, in aansluiting op de in 2024 vastgestelde sturingsfilosofie. De directie startte een verdiepend organisatieontwikkeltraject, gericht op een betrouwbare en voorspelbare organisatie die de groeiambities van de stad kan waarmaken.

Alle leidinggevendenden hebben een gezamenlijke analyse van de dagelijkse praktijk uitgevoerd, op basis van de methodiek van de betrouwbare organisatie. Tijdens leiderschapsdagen zijn de belangrijkste sterke punten en ontwikkelpunten opgehaald. Daarnaast is voor alle leidinggevendenden intervisie gestart om reflectie, professioneel leren en onderlinge verbinding te versterken.

Op basis van deze bevindingen worden in 2026 ontwikkelagenda's opgesteld voor de organisatie en per afdeling, die jaarlijks worden geactualiseerd. Hiermee wordt gericht gewerkt aan duidelijke doelen, realistische planningen en het structureel herstellen van achterstanden.

Projectmatig en programmatisch werken

In 2025 is de herziene Zoetermeerse werkwijze *Projectmatig Werken* succesvol geïmplementeerd. Gedurende het jaar is geïnvesteerd in de verdere professionalisering van projectmatig werken binnen de organisatie. Deze investering heeft geleid tot meer uniformiteit, voorspelbaarheid en kwaliteit in de uitvoering van projecten. Daarnaast heeft de organisatie in oktober 2025 de Zoetermeerse werkwijze *Programmatische Sturing* vastgesteld. Hiermee beschikt de organisatie over één eenduidige manier van werken voor programma's: een tijdelijke, unieke en complexe bundeling van doelen, inspanningen en middelen, gericht op het realiseren van strategische opgaven waarbij meerdere afdelingen en externe partners samenwerken.

Functiehuis

In 2025 is gestart met een onderzoek naar de actualisatie van het functiehuis en de mogelijke overgang naar het functiewaarderingssysteem HR21. Dit onderzoek maakt expliciet onderdeel uit van de organisatieontwikkeling. Het functiehuis vormt immers een belangrijke sturings- en ontwikkeltool: het bepaalt hoe functies, verantwoordelijkheden en benodigde competenties aansluiten op de ambities en op de veranderende opgaven in de stad.

Uit het onderzoek blijkt dat het huidige functiehuis en het waarderingssysteem op onderdelen niet meer aansluiten bij de werkelijkheid van vandaag. De eerste bevindingen benadrukken de noodzaak tot actualisatie, zodat het functiehuis opnieuw richtinggevend kan zijn voor strategische personeelsplanning, leiderschapsontwikkeling en professionalisering.

Werving en selectie van nieuw personeel

Het doel van de werving- en selectieactiviteiten is om tijdig de juiste mensen op de juiste plek te krijgen, zodat de organisatie haar opgaven kan realiseren en de kwaliteit van de dienstverlening kan waarborgen. In 2025 is ingezet op een mix van wervingsmiddelen, zoals gerichte advertenties, sociale media, verhalen van medewerkers op de werken-bij-website en proactieve werving. Ook is het HR-instrument 'aandraagbonus' geëvalueerd.

Ondanks de aanhoudende arbeidsmarktkrapte zijn alle vacatures in 2025 tijdig vervuld; het niet-vervulde vacaturepercentage kwam uit op 0%. In een deel van de gevallen is bewust gekozen om geen vacature uit te zetten en de functie tijdelijk extern in te vullen. De evaluatie van de aandraagbonus liet positieve effecten zien, maar deze is niet verlengd omdat de andere wervingsmiddelen voldoende effectief blijken en het instrument minder goed aansluit bij de fase van organisatieontwikkeling.

Inhuur van personeel

Naast vast personeel maakt de gemeente gebruik van extern personeel. Vaak geldt een van de volgende vijf redenen om hiervan gebruik te maken:

1. Overbrugging van vacature op bestaande formatieruimte;
2. Vervanging van ziekte/zwangerschap;
3. Specialistische kennis;
4. Tijdelijke krachten ten behoeve van projecten;
5. Flexibiliteit en piekbelasting.

Hoeveel extern personeel wordt ingezet is afhankelijk van organisatie-specifieke ontwikkelingen en externe ontwikkelingen. Een deel van de organisatie maakt gebruik van een flexibele schil van uitzendkrachten rond een vaste schil van eigen personeel. Dit biedt flexibiliteit zodat de dienstverlening naar de stad en de inwoners door kan gaan in drukke tijden.

In 2024 kondigde de belastingdienst aan om vanaf 2025 beter te handhaven op naleving van de Wet Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (wet DBA). Het beleid dat eind 2024 hiervoor is vastgesteld heeft ertoe geleid dat gedurende 2025 steeds minder ZZP'ers rechtstreeks worden ingehuurd; aan het eind van 2025 werken er nauwelijks nog ZZP'ers rechtstreeks en nieuwe inhuur verloopt via bureaus.

In 2025 is € 27,01 mln. uitgegeven aan inhuur van extern personeel. Hoewel de uitgaven voor inhuur in absolute bedragen met € 1,24 mln. zijn gestegen, is de verhouding van kosten voor extern personeel ten opzichte van de loonkosten voor (vast) personeel ongeveer gelijk gebleven op 18,5% vs. 81,5%.

De kosten voor extern personeel zijn voor een groot deel gebudgetteerd; in 2025 was hiervoor € 19,71 mln. beschikbaar. Voor vervanging van langdurig ziekte of zwangerschapsverlof ontvangt de gemeente veelal geld van het UWV. De rest is gedekt uit reguliere personeelsbudgetten of uit tijdelijke projectbudgetten.

In de tabellen hieronder zijn de kosten voor inhuur op drie manieren weergegeven: in tabel 1 op programma-productniveau, in tabel 2 naar reden van inhuur en in tabel 3 naar tariefgroep.

Tabel 1: Programma-product (bedragen x € 1.000)

Programma's				Bedrag 2025	
1. Onderwijs, economie en Arbeidsparticipatie	5.327	5. Veiligheid	1.075	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	164
310.15 - Economische ontwikkeling	242	002.27 - Veiligheid en openbare orde	202	002.47 - Belastingen	164
480.06 - Voortijdig schoolverlaten	429	140.18 - Handhaving openbare ruimten	758	Overzicht overhead	4.384
610.01 - Participatie	578	140.19 - Dienstverlening handhaving openbare orde	0	999.10 - Directie	181
610.02 - Hoogwaardig handhaven	0	820.26 - Handhaving wabo,apv en bijzondere wetten	115	999.11 - Communicatie	147
610.03 - Inkomensondersteunende voorzieningen	4.078	6. Dienstverlening en participatie	3.371	999.12 - Financiën	478
2. Samen leven en ondersteunen	4.937	001.01 - Functioneren bestuur	300	999.13 - Concerncontrol	89
662.01 - Wmo maatwerk	1.796	002.21 - Basisregistraties ppl	178	999.14 - Personeel en organisatie	455
670.01 - Wmo algemene voorziening	1.126	003.01 - Publieksplein	883	999.15 - Juridische Aangelegenheden en Bestuursondersteuning	872
670.04 - Wmo preventie	227	820.16 - Wabo-vergunningen	2.010	999.18 - Informatie & Automatisering	490
671.01 - Universele preventie jeugd	270	7. Inrichting van de stad	2.793	999.24 - Overhead Zorg en JGH	211
671.03 - Maatwerk jeugd	12	810.23 - Ruimtelijke plannen en verkeer	947	999.25 - Overhead Inkomens en Zekerheid	36
671.04 - Specialistische jeugdhulp	1.504	820.36 - Uitvoering volkshuisvestingsregelingen	113	999.26 - Overhead Strategie, Beleid, programma's	599
682.01 - Jeugd voorzieningen	0	820.46 - Volkshuisvestingsbeleid	378	999.33 - Overhead Stedelijke ontwikkeling	310
3. Leefbaarheid, duurzaam en groen	2.998	820.76 - Vastgoedbeheer	17	999.35 - Afdelingsoverhead Projectenbureau	136
721.19 - Afvalinzameling	347	822.36 - Woonwagenuisvesting	176	999.37 - Vastgoed	325
723.36 - Milieubeleid	1.061	830.18 - Grondexploitatie oosterheem	49	999.38 - Overhead Stadsbeheer	55
810.18 - Algemeen beheer	706	830.42 - Grondexploitatie palenstein	64	Rubriek 7	1.203
810.28 - Dagelijks beheer en klein onderhoud	521	830.73 - Grondbedrijf algemeen	2	Voorzieningen	145
810.38 - Exploitaties	0	830.74 - Grondbedrijf verspreide gronden en panden	382	Investeringen	1.057
810.48 - Groot onderhoud	363	830.76 - Grondbedrijf projecten in uitvoering	298	Eindtotaal	27.006
4. Vrije tijd	755	830.80 - Binnenstad	36		
530.02 - Exploitatie sportaccommodaties	223	913.03 - Overige financiële middelen	20		
530.05 - Strategisch beleid sport	87	922.30 - Algemene baten en lasten directie stad (bedrijfsvoering)	311		
540.03 - Cultuur	104				
541.16 - Monumentenbeleid	0				
560.38 - Natuur- en milieu-educatieve voorzieningen	277				
630.02 - Welzijnsaccommodaties	64				

Toelichting:

De stijging van inhuur is met name terug te vinden in programma 3, Leefbaarheid, duurzaam en groen (voor Algemeen Beheer waar extra is ingehuurd vooruitlopend op uitbreiding van formatie), programma 6 (waar € 300.000 is uitgegeven voor functioneren bestuur) en bij Overhead (bij Personeel en Organisatie).

Tabel 2: Reden van inhuur

Reden inhuur	Bedrag 2025
Inhuur tbv overbrugging vacature	6.518.668
Ziekte/zwangerschapsvervanging	3.280.019
Specialistische kennis	3.286.242
Inhuur t.b.v. projecten	7.398.481
Flexibiliteit en piekbelasting	6.522.435
Eindtotaal	27.005.845

Toelichting:

Meer dan in vorige jaren is er in 2025 gekozen om in te huren op een vacature in plaats van deze in te vullen met eigen personeel, met name op managementniveau in het kader van de organisatieontwikkeling. Daardoor is het aandeel inhuur dat om deze reden wordt uitgegeven, gestegen terwijl een kleiner deel is ingehuurd voor flexibiliteit en piekbelasting.

Tabel 3. Inhuur per tariefgroep

Tariefgroep	Werk. uitgaven 2025	Aantal fte (gem.)	Aantal uur = fte x 1.450
A (tot 50)	2.909.707	55	79.157
B (50 tot 75)	4.775.404	53	76.521
C (75 -100)	6.627.880	54	78.151
D (100 - 125)	8.455.152	52	75.969
E (125 en hoger)	4.237.703	21	31.159
Eindtotaal	27.005.845	235	340.956

Toelichting:

Bijna de helft van de uitgaven voor inhuur valt in de tariefgroepen van € 100 per uur en hoger. Er is met name een grotere inzet in de hoogste tariefgroep te zien ten opzichte van 2024. Dit heeft te maken met de organisatieontwikkeling die in 2025 is ingezet.

Introductie nieuwe medewerkers

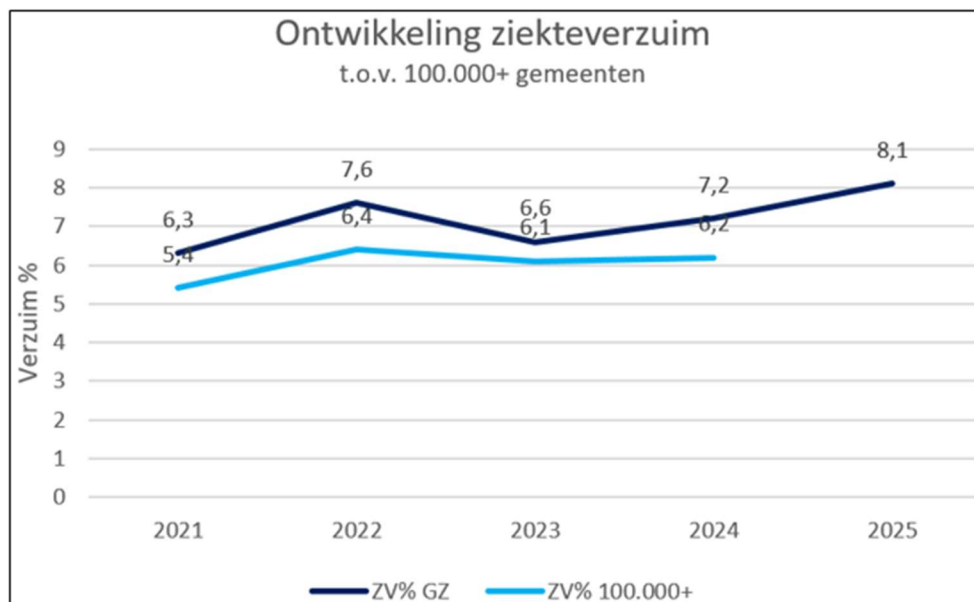
Het doel van de introductie van nieuwe medewerkers is om nieuwe collega's vanaf hun eerste werkdag snel wegwijs maken in hoe wij als organisatie werken, medewerkers zich welkom te laten voelen en hen actief te binden aan de organisatie. Daarmee leggen we een stevige basis voor een goede start binnen de gemeente Zoetermeer. In 2025 is in dit kader de introductiedag voor nieuwe medewerkers verder verbeterd op basis van verbindingen van deelnemers en betrokkenen.

Duurzame inzetbaarheid

In 2025 heeft de organisatie, op basis van het nieuwe beleidskader duurzame inzetbaarheid, gewerkt aan het duurzaam fysiek, mentaal en sociaal inzetbaar houden van medewerkers. Daarbij lag de focus op het versterken van inzetbaarheid en het terugdringen van verzuim.

De belangrijkste inspanningen bestonden uit het verbeteren van sturingsinformatie, de implementatie van de nieuwe arbodienst, het versterken van de uitvoering van het verzuimbeleid en het aanbieden van activiteiten gericht op gezondheid, vitaliteit en inzetbaarheid. Daarnaast is gestart met een nieuwe concernbrede Risico-Inventarisatie en -Evaluatie (RI&E) en is het agressieprotocol verder ingevoerd, ondersteund met trainingen.

In 2025 zijn duidelijke stappen gezet: het beleidskader is vastgesteld en de datagedreven verzuimsturing is verbeterd, waardoor het management beter kan bijsturen op verzuim. Tegelijkertijd steeg het verzuim opnieuw, vooral door ervaren werkdruk en organisatieontwikkelingen.

De gegevens van de 100.000+ gemeenten worden eind mei in de personeelsmonitor van het AenO Fonds Gemeenten gepubliceerd.

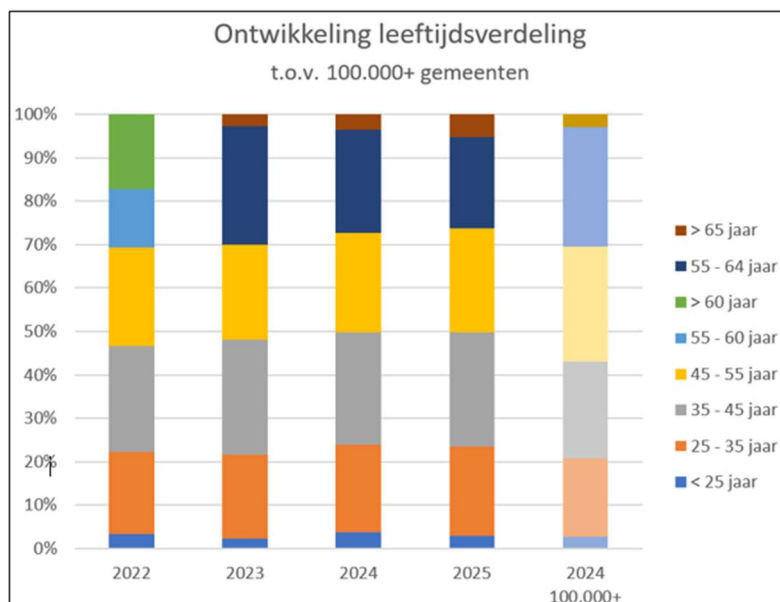
Diversiteit en inclusie

In 2025 heeft de organisatie verder gewerkt aan de drie doelen uit het Charter Diversiteit: Het vergroten van participatiebanen, het versterken van bewustwording rond diversiteit en inclusie en het aantrekken en behouden van jonge medewerkers.

In samenwerking met de Binnenbaan is in 2025 continue aandacht voor participatiebanen geweest. Daarbij is aandacht besteed aan geschikte kandidaten actief aandragen en voorstellen, zichtbaarheid vergroten op de banenmarkt voor doelgroepkandidaten en storytelling inzetten via diverse communicatiekanalen in de organisatie. Ondanks deze inspanningen is het quotum niet behaald, vooral doordat meer medewerkers met een participatiebaan uit dienst gingen en het beschikbare aanbod niet altijd aansloot op de functies die beschikbaar waren.

Daarnaast zijn in 2025 de volgende stappen gezet om inclusie te versterken in de HR-processen. Vacatureteksten en beeldmateriaal zijn inclusiever gemaakt en er is geëxperimenteerd met AI-ondersteunde tekstopstelling om een bredere doelgroep te bereiken. Tijdens Diversity Day zijn activiteiten georganiseerd om de bewustwording verder te vergroten.

Ook het doel om jonge medewerkers aan te trekken en te behouden, is verder ingevuld. Het aandeel jongeren (tot 35 jaar) bleef met 23,6% bijna hetzelfde als vorig jaar en lag de afgelopen jaren hoger dan voor het totaal van de 100.000+ gemeenten. Dit komt onder andere door het aanbieden van leerarbeidsplaatsen en het tweejarig traineeprogramma dat in 2026 wordt geëvalueerd.

De gegevens van de 100.000+ gemeenten worden eind mei in de personeelsmonitor van het AenO Fonds Gemeenten gepubliceerd.

Hybride werken

Hybride werken ondersteunt de organisatie bij het efficiënt realiseren van haar doelen en vraagt om een goede balans tussen samenwerken, individuele behoeften en verbondenheid met de organisatie. De regeling Hybride Werken (2024) vormt daarbij het kader voor tijd- en plaatsafhankelijk werken en voor het inrichten van een ergonomisch verantwoorde thuiswerkplek.

In 2025 is de regeling geëvalueerd. De uitkomsten laten zien dat medewerkers de mogelijkheden goed benutten, hybride werken positief ervaren en tevreden zijn over de beschikbare voorzieningen. Tegelijkertijd bleek dat de bekendheid van de regeling en het bewustzijn rondom ergonomisch werken verder versterkt kunnen worden. Daarom is de communicatie hierover aangescherpt. Hiermee blijft de organisatie sturen op flexibel, gezond en verantwoord werken.

Integriteit

Integriteit is een voorwaarde voor een betrouwbare overheid. Ambtelijke integriteit houdt in dat de medewerker zijn of haar verantwoordelijkheid neemt en bereid is om daarover verantwoording af te leggen. Eind 2024 is het integriteitsbeleid vernieuwd. Voor ambtenaren is het laagdrempeliger geworden om formeel een melding te doen van een vermoedelijke integriteitsschending of misstand.

In 2025 is de regeling Vertrouwenspersoon vastgesteld en is met werken volgens de nieuwe meldprocedure en het onderzoeksprotocol. De organisatie heeft ingezet op het versterken van het moreel kompas van medewerkers, onder meer via communicatie over (on)gewenst gedrag, meer zichtbaarheid van vertrouwenspersonen en het organiseren van workshops. Ook is de eed en belofte in begrijpelijke taal vernieuwd en inclusief gemaakt.

Het aantal formele meldingen steeg van één à twee in voorgaande jaren naar 18 in 2025. Dit duidt op een grotere meldbereidheid. De meeste meldingen betroffen ongewenst gedrag. Vier meldingen leidden tot externe onderzoeken; er zijn geen maatregelen met rechtspositionele gevolgen genomen. De organisatie heeft hiermee veel ervaring opgedaan met de nieuwe werkwijze.

Om integriteit en sociale veiligheid verder te versterken, zijn eind 2025 twee medewerkers aangesteld die zich hier fulltime op richten. Met deze stappen bouwen we verder aan een betrouwbare en voorspelbare werkomgeving waarin medewerkers weten welk gedrag verwacht wordt en veilig kunnen melden.

Ontwikkeling P&C-cyclus

In 2025 is verder gewerkt aan de versterking van de P&C-cyclus. Vanwege het aankomende financiële ravijn lag de prioriteit op beter inzicht geven in de budgetten binnen de begroting. Dit inzicht vormde belangrijke input om tot een zorgvuldige en sluitende begroting 2026 te komen.

Daarnaast organiseerde de gemeente in februari 2025 een themabijeenkomst met de raad over de modernisering van de programmabegroting. Doel was te verkennen hoe de indeling, doelenboom en indicatoren beter kunnen aansluiten op de sturingsbehoefte van de raad en op de doelen van de Visie Zoetermeer 2040. Op basis van de uitkomsten is eind 2025 een vervolgplan voor de modernisering van de programmabegroting opgesteld.

Informatiebeveiliging, privacy en informatievoorziening

Data, informatiebeveiliging, privacy en informatiebeheer (DIPI)

In 2025 is verder gewerkt aan het versterken van DIPI om betrouwbare dienstverlening, zorgvuldig gegevensgebruik en datagedreven sturen te ondersteunen. De focus lag op het verbeteren van governance, het tijdig signaleren van risico's en het vergroten van de bewustwording rond datagedreven werken, informatiebeveiliging, privacy en informatiebeheer (DIPI).

Op het gebied van datagedreven werken is gewerkt aan de structurele inrichting van een datateam, de ontwikkeling van datamanagement (waaronder datakwaliteit en rollen) en de afronding van de datastrategie. Daarnaast zijn een gegevenscatalogus en diverse dataproducten opgeleverd, waaronder dashboards voor bedrijfsvoering, jeugd en Wmo, en een eerste digital twin.

Voor informatiebeveiliging zijn technische maatregelen aangescherpt, zoals MFA en kwetsbaarheidsscans. Ook zijn continuïteitsplannen voor kritische processen vastgesteld en is een aanbesteding voorbereid voor centrale detectie en respons (MDR/XDR). Oefeningen, waaronder een cybercrimegame, versterkten de bestuurlijke bewustwording.

Binnen privacy zijn toezicht en controle versterkt via een organisatiebrede risicoanalyse en een toezichtsplan van de Functionaris Gegevensbescherming. In 2025 zijn 62 datalekken gemeld (waarvan vier aan de AP), 16 privacyklachten ontvangen (acht deels gegrond) en 20 inzageverzoeken afgehandeld. Het toezicht op de naleving van de Wet politiegegevens heeft plaatsgevonden, maar dient nog wel te worden aangescherpt. Hiervoor is een verbetertraject gaande waarin ook de rol van de FG wordt versterkt.

Informatiebeheer richtte zich op de voorbereiding op de nieuwe Archiefwet en op verdere digitalisering, waaronder de overstap naar SharePoint en het opschonen van netwerkschijven voor betere vindbaarheid en dataminimalisatie.

In 2025 zijn belangrijke stappen gezet binnen DIPI, maar de complexiteit neemt toe. Nieuwe technologieën, zoals AI, en ontwikkelingen in wet- en regelgeving (onder meer de Cyberbeveiligingswet, AI Act en nieuwe Archiefwet) vragen om hogere eisen aan transparantie, veiligheid en zorgvuldig gegevensgebruik. Dit benadrukt het belang van blijvende samenhang en integraliteit binnen DIPI de komende jaren.

Fraude en continuïteit

De gemeente past een combinatie van maatregelen toe om fraude te voorkomen en om te waarborgen dat eventuele fraude tijdig wordt opgespoord.

In hoofdlijnen omvatten de preventieve maatregelen het hanteren van zorgvuldige procedures bij de werving en selectie van medewerkers, het afleggen van de ambtseed of -belofte door alle medewerkers, de inrichting van de organisatie op basis van functiescheidingen, mandaten, richtlijnen en procedures.

Daarnaast worden binnen alle relevante processen interne controles uitgevoerd die gericht zijn op een adequate beveiliging van activa en op het voeren van een betrouwbare administratie en verantwoording.

Tenslotte worden op basis van risicoanalyses achteraf verbijzonderde interne controles uitgevoerd om vast te stellen dat de getroffen beheersmaatregelen in opzet zijn beschreven, daadwerkelijk bestaan en effectief functioneren.

Rechtmatigheid

Begrotingscriterium	x € 1.000
1A. Overschrijding lasten op programma's	1.902
1B. Overschrijding investeringsbudgetten	3.599
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	-
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld	928
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	6.429
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïd. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	3.269

De niet -acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	
Voorwaardencriterium	
5a. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	1.328
5b. Trekkingsrechten Pgb onrechtmatigheden gerapporteerd door de SVB	74
M&O criterium	
6. Geen bevindingen	-
Totaal onrechtmatigheden	7.831
Waarvan acceptabel	3.269
Waarvan niet-acceptabel	4.562

De onacceptabele begrotingsafwijkingen groter dan € 100.000 zijn onderstaand per criterium toegelicht.

Begrotingsrechtmatigheid

Overschrijdingen van lasten en investeringskredieten

Overschrijdingen van lasten en investeringskredieten worden op grond van de Gemeentewet altijd als onrechtmatig aangemerkt. Aangezien vooraf in de financiële verordening geen afspraken zijn gemaakt over welke afwijkingen als acceptabel kunnen worden beschouwd, is bij dergelijke overschrijdingen geen sprake van acceptabele afwijkingen.

Er is sprake van onrechtmatigheid door overschrijding van lasten op de programma's ter hoogte van € 1,9 mln. Op programma 4 is sprake van een overschrijding van € 1,15 mln. , waar de exploitatiekosten (onderhoudskosten, herstelkosten en schoonmaakkosten) voor culturele en sportvoorzieningen als gevolg van verouderde accommodaties hoger zijn uitgevallen. Daarnaast is een nadeel behaald op renovatie boerderij en aanvullende projectsubsidies Provincie Zuid-Holland GS.

De onrechtmatigheid door overschrijding van de lasten ter hoogte van € 0,7 mln. op programma 6, wordt veroorzaakt door een extra storting in de Voorziening Wethouderspensionen (APPA) .

Er is sprake van onrechtmatigheid door overschrijding van een vijftal investeringskredieten. De overschrijdingen zitten op de kredieten voor Aanleg Vervoersknoop Bleizo (omvang € 3,27 mln.), R&D Nederlandbaan (omvang € 0,147 mln.), R&D Denemarkenlaan (omvang € 97.000), R&D Luxemburglaan (omvang € 80.000) en Aanpassing fietsroute Bleiswijkseweg-West (omvang € 5.000). De overschrijding op het krediet Aanleg Vervoersknoop Bleizo wordt aangemerkt als acceptabel omdat de raad hierover meermaals is geïnformeerd.

Overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten, investeringen en baten

Overschrijdingen van baten en/of onderschrijdingen van lasten, investeringen en baten zijn op zichzelf niet onrechtmatig. Deze worden echter als onrechtmatig aangemerkt indien zij niet tijdig hebben geleid tot een begrotingswijziging of niet tijdig aan de raad zijn gemeld.

Het tijdig informeren van de raad raakt direct aan het budgetrecht en daarmee aan de kaderstellende rol van de raad. Op basis van tijdig verstrekte informatie had de raad immers mogelijk een aanvullend of afwijkend besluit kunnen nemen.

Voor de beoordeling van deze afwijkingen wordt aangesloten bij de afspraken omtrent de actieve informatieplicht, zoals vastgelegd in de financiële verordening. Indien dergelijke afwijkingen vóór balansdatum aan de raad gemeld hadden kunnen worden, maar dit is nagelaten, worden deze als onrechtmatig aangemerkt.

Er is sprake van onrechtmatigheid door onderschrijding van de lasten ter hoogte van € 0,9 mln. op programma 5, waar een voordeel is behaald op de bijdrage voor de Veiligheidsregio Haaglanden, Handhaving bouwtoezicht en diverse kleinere afwijkingen. Deze onderschrijding van lasten is niet tijdig gemeld aan de raad.

Voorwaarden criterium

Het bedrag aan onrechtmatigheden met betrekking tot de Europese aanbestedingen bedraagt € 1.3 mln.

Het bedrag aan onrechtmatigheden als gevolg van de trekkingsrechten PGB bedragen € 74.000.

De andere afwijkingen vallen binnen de rapporteringstolerantie van € 0,1 mln.

Inkooprechtmatigheid

Inkooprechtmatigheid

Uit de controle op de naleving van de Europese aanbestedingsregels is gebleken dat voor een bedrag van € 1,3 miljoen niet rechtmatig is ingekocht. Dit bedrag bestaat in totaal uit 6 posten die voortkomen uit de steekproef van de verbijzonderde interne controle en 2 posten die zijn geconstateerd tijdens de controlewerkzaamheden van het cluster Inkoop. Van de huidige 8 onrechtmatige posten gebleken dat 1 post reeds onrechtmatig was in 2024 en een doorwerking heeft gehad naar 2025. In 6 van de 8 posten was er sprake van een onrechtmatigheid wegens overschrijding van het Europese drempelbedrag.

Beheersing en maatregelen inkooprechtmatigheid

Voor 4 onrechtmatige posten zijn de overeenkomsten reeds beëindigd en wordt geen onrechtmatigheid meer in 2026 verwacht. Voor 2 posten is inmiddels een nieuwe overeenkomst afgesloten waarbij de juiste aanbestedingsprocedure is gevolgd, ook voor deze posten wordt geen onrechtmatigheid meer verwacht in 2026. Voor 2 posten is een aanbestedingsprocedure gestart. Het is nog niet in te schatten wanneer deze aanbestedingen worden afgerond en wat de impact met betrekking tot de inkooprechtmatigheid zal zijn voor het controlejaar 2026.

De gemeente is bezig met een verdere verbetering rondom de processen van de verplichtingenadministratie en het contractbeheer. Ieder kwartaal deelt cluster Inkoop de inkooprapportages, verplichtingenmonitor en het contractoverzicht per afdeling. Ook vinden er regelmatig accountgesprekken plaats waarbij onder andere de uitgaven per crediteur worden besproken, hierdoor kunnen mogelijke overschrijdingen eerder gesignaleerd worden. Tot slot is het Cluster

Inkoop samen met het Business Intelligence team bezig om nieuwe inkooprapportages te ontwikkelen. Hiermee worden bestaande handmatige overzichten geautomatiseerd en nieuwe overzichten gecreëerd. Met deze maatregelen en ontwikkelingen kunnen we sneller inspelen op dreigende inkooponrechtmatigheden.

Controle ingekochte Jeugd (RTA en LTA) en WMO (BG en HH)

De tekst volgt nog in mei.

Overzicht uitvoering medebewindtaken

De Wet Revitalisering generiek toezicht (Rgt) is erop gericht om het horizontaal toezicht door de raad voor medebewindstaken te versterken. Het gemeentebestuur van Zoetermeer heeft dit als volgt ingevuld:

- Naast de programmaverantwoording wordt in deze subparagraaf kort ingegaan op de uitvoering van medebewindstaken door het college in 2025.
- Met de provincie is een bestuursovereenkomst gesloten op grond waarvan de gemeenten voor vijf beleidsdomeinen de stand van zaken voor de uitvoering aangeven (IBT-rapportage). Deze rapportage is weergegeven via het IBT-dashboard van de provincie Zuid-Holland. In dit dashboard wordt een actuele situatie over de beleidsdomeinen in alle Zuid-Hollandse gemeenten weergegeven. Klik op [Interbestuurlijk toezicht Zuid-Holland](#) voor het dashboard.
- Op basis van de toezichtsindicatoren voor de beleidsdomeinen en de bestuursovereenkomst (IBT-rapportage) worden over de uitvoering van de medebewindstaken in 2025 de beleidsterreinen Informatie- en archiefbeheer, Monumentenzorg en archeologie en omgevingsrecht op de tweede trede geplaatst van de IBT-ladder (geel, informatie opvragen door provincie). Ruimtelijke ordening is groen (geen interventie) en Huisvesting vergunninghouders is nog niet op een trede geplaatst. De IBT-rapportage voor Zoetermeer met de stand van 31 december 2025 is als bijlage in dit jaarverslag opgenomen (bijlage 2).

Paragraaf 6 Wet open overheid

In 2025 zijn er 80 Woo-verzoeken om openbaarmaking van documenten ontvangen (de passieve openbaarmaking). Verzoeken worden (deels) toegekend, (deels) afgewezen als de informatie al openbaar is en soms omgezet naar een informatieverzoek van de indiener.

Woo-besluiten en de geanonimiseerde stukken worden gepubliceerd op het publicatieplatform van gemeente Zoetermeer (open.zoetermeer.nl). Ook de Woo-besluiten uit de voorgaande jaren zijn op het publicatieplatform te vinden.

De gemeente maakt op eigen initiatief stukken uit 9 informatiecategorieën openbaar (de actieve openbaarmaking). Het gaat om de volgende categorieën: Wet- en regelgeving, Organisatiegegevens, Bestuursstukken, Raadsstukken, Woo-verzoeken, Jaarplannen, Onderzoeken, convenanten en adviezen. Hiermee voldoet de gemeente aan de wettelijke verplichting en de inspanningsverplichting om meer openbaar te maken dan wettelijk verplicht.

De gemeente maakt nog geen klachtoordelen en beschikkingen openbaar. In de eerste helft van 2026 wordt meer duidelijk over de inwerkingtreding van deze categorieën.

Paragraaf 7 Verbonden Partijen

Inleiding

De gemeente Zoetermeer is actief in netwerken van beleids- en uitvoeringsorganisaties. Bij een deel van die organisaties is de gemeente ook bestuurlijk en/of financieel betrokken. In dat geval is sprake van een 'verbonden partij'. Een bijzondere vorm hiervan zijn de samenwerkingsverbanden, die in het leven zijn geroepen om gemeentelijke taken in gezamenlijkheid uit te voeren. Dit soort samenwerkingsverbanden levert bijdragen aan het realiseren van maatschappelijke doelen, maar levert door zijn aard ook bestuurlijke - en financiële risico's op.

Kadernota verbonden partijen

Korte inhoud Kadernota en checklist Verbonden partijen

In de [Kadernota verbonden partijen](#) zijn beleidsrichtlijnen opgenomen waaraan een (beoogde) deelname aan (nieuwe) samenwerkingsverbanden moet worden getoetst. Ook is een checklist beschikbaar die kan worden gebruikt bij afwegingen over het aangaan, inrichten of herzien van een samenwerkingsverband. De checklist is niet limitatief, maar geeft de belangrijkste onderwerpen aan, waarover moet worden nagedacht om op de grootste risico's bij samenwerking een passend antwoord te hebben.

Definitie Samenwerkingsverband

Een samenwerkingsverband bestaat tussen de gemeente en één of meer andere publieke en/of private partijen en heeft een eigen juridische entiteit, waarin activiteiten in organisatorisch verband worden uitgevoerd en de gemeente een bestuurlijk -, financieel -, integriteits- of ander risico loopt. Deze definitie sluit samenwerkingsverbanden zonder juridische entiteit, zoals subsidieverstrekingen, leningen en garantstellingen, uit en deze vallen buiten de reikwijdte van de Kadernota Verbonden Partijen.

De nota bevat beleidsrichtlijnen die betrekking hebben op vier terreinen:

- Afwegingskader:
Is sprake van toegevoegde waarde en is sprake van het meest geëigende middel?
- Publiekrechtelijke of privaatrechtelijke samenwerking:
Afhankelijk van de aard van de activiteiten (in ieder geval publiek belang) en het doel van de samenwerking.
- Rolverdeling:
Wie en hoe vervullen de gemeentelijke vertegenwoordigers hun rol als bestuurslid en hoe gaan zij om bij conflicterende belangen tussen het samenwerkingsverband en de gemeente?
- Good-governance:
Regie op de samenwerking borgen de aspecten: sturen, beheersen, verantwoorden en toezicht houden.

Belangrijke ontwikkelingen

Hieronder staan de belangrijkste ontwikkelingen van verbonden partijen vermeld.

Financiën van gemeente en verbonden partijen onder druk

Oplopende kosten van onder andere het sociaal domein en onzekerheid over de rijksmiddelen zetten de gemeentefinanciën steeds verder onder druk. Vrijwel alle gemeenten en sommige verbonden partijen hebben de afgelopen jaren één of andere vorm van bezuinigingsoperatie uitgevoerd of zijn er mee bezig. Ook voor de komende jaren heerst onzekerheid en dreigen tekorten. En dat vraagt naar verwachting acties om te komen tot sluitende begrotingen. Voor gemeenschappelijke regelingen in de regio Haaglanden geldt, dat zij jaarlijks voorafgaand aan een nieuwe begrotingscyclus een kaderbrief ontvangen, waarin de (financiële) uitgangspunten zijn opgenomen, waarmee rekening moet worden gehouden. In de kaderbrief wordt aandacht gevraagd voor de financiële ontwikkelingen en ook verzocht om inzichtelijk te maken hoe te komen tot een zo efficiënt mogelijke bedrijfsvoering. Gemeenschappelijke regelingen is gevraagd om na te denken over mogelijkheden tot vermindering van taken en lasten.

Stedin

De congestie (tekort aan transportcapaciteit) loopt gestaag op. In grote delen van Nederland is de grens van de capaciteit van het hoogspanningsnet van TenneT in zicht of al bereikt. Naast congestie op het hoogspanningsnet van Tennet loopt Stedin ook steeds vaker tegen de grenzen van haar eigen regionale net aan. De komende jaren richt Stedin zich vooral ook op het afvlakken van de piekbelasting van huishoudens en kleine bedrijven, de voornaamste oorzaak van de netcongestie. Belangrijk onderdeel daarin is de uitbreiding van het verzamelen van data om beter te kunnen sturen bij piekbelastingen (als voorbeeld wordt het opladen van elektrische auto's genoemd, nu een probleem maar op termijn mogelijk een deel van de oplossing).

Uitdagingen de komende jaren zijn het tekort aan technisch personeel en aannemingscapaciteit, nieuwe wetgeving (Energiewet, Wet collectieve warmte, strengere cybersecurity-eisen, AI act), verkrijgen van grondposities, lange vergunningentrajecten, stikstofregels en afhankelijkheid van Tennet. Stedin richt zich de komende jaren op de ontwikkeling van nieuwe warmtenetten binnen haar eigen verzorgingsgebied.

Dunea

Dunea zet in om de betrouwbaarheid van haar leveringsplicht robuuster vorm te geven door te investeren in de multi-bronnen strategie, het vergroten van de strategische zoetwatervoorraad in de duinen en het optimaliseren van het huidige systeem. Een grote uitdaging voor Dunea is het verhogen van de productie. Het aantal klanten (voornamelijk huishoudens) van Dunea groeit meer en sneller dan tot nu toe verwacht. Ook is de verwachting dat het watergebruik per persoon de komende jaren stijgt. Dit betekent dat geplande projecten en daarmee de investeringen naar voren moeten worden gehaald. Productieverhoging zal gerealiseerd worden door maximale uitbreiding van het duinwatersysteem en door het gebruik maken van een nieuwe bron (als voorkeursalternatief is gekozen de Vliet [Rijnlands gedeelte]). De vergunningverlening voor nieuwe projecten wordt alleen steeds omvangrijker en tijdrovender en dit werkt vertragend. De provincie heeft toegezegd Dunea te steunen in het versnellen van deze trajecten. Bijkomend probleem is dat een aantal systemen toe is aan groot onderhoud en dat dat tijdelijk ten koste gaat van de productie. Hierbij komt kijken dat het steeds tijdrovender wordt om alle benodigde procedures (met name rond natuurvergunningen) te volgen voordat nieuwe investeringen en groot onderhoud kunnen worden uitgevoerd. Ook vraagt de kwaliteit van drinkwater als gevolg van toename in regelgeving op gebied van PFAS en de vervuiling van rivierwater meer investeringen. Voor het onderhoud van het duingebied zijn meer investeringen en beheer nodig.

De bovengenoemde ontwikkelingen leiden tot hogere investeringen en exploitatiekosten en daarnaast stijgen de kosten door de gevolgen van de hoge inflatie (met name de kosten voor energie en in iets mindere mate de arbeidskosten zijn hard gestegen). De verwachting is dat de tarieven de komende jaren maximaal verhoogd moeten worden om binnen de (tussen Dunea en de aandeelhoudende gemeenten) afgesproken financiële kaders te blijven. Maximaal betekent hier wat door de ACM (Autoriteit Consument en Markt) als maximaal tarief is toegestaan. Met deze maximale tariefsverhoging behoudt Dunea haar goede financiële positie. Dit in tegenstelling tot een aantal andere drinkwaterbedrijven, die een zwakkere financiële positie hebben en mogelijk een beroep doen op hun aandeelhouders voor financiële ondersteuning.

Werkbedrijf De Binnenbaan BV (DBB)

Werkbedrijf De Binnenbaan BV is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw), de re-integratie activiteiten van de gemeente Zoetermeer op basis van de Participatiewet en het gemeentelijke deel van het Werkgevers Servicepunt van de arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal. De Binnenbaan kent een algemene vergadering van aandeelhouders (AVA), waarin namens het college van B&W de wethouders worden afgevaardigd met in de portefeuilles Werk respectievelijk Financiën. Zoetermeer vertegenwoordigt 98% van de aandelen. Leidschendam-Voorburg en Rijswijk vertegenwoordigen elk 1% van de aandelen. De DBB heeft een raad van commissarissen met drie externe leden.

Ontwikkelingen en besluiten in 2025

In september 2025 is de [dienstverleningsovereenkomst \(DVO\)](#) voor de periode 2026–2030 vastgesteld. Hiermee zijn de afspraken over taken, samenwerking en verwachtingen voor de komende jaren vastgelegd. In december 2025 heeft het college de Opdracht- en Budgetbrief 2026 vastgesteld. In deze brief zijn de inhoudelijke en financiële kaders voor 2026 vastgelegd. De raad is hierover in een [raadsmemo](#) geïnformeerd. Naar aanleiding van een [amendement](#) van de raad wordt vanaf 2026 de zienswijze van de gemeenteraad op De Binnenbaan gebaseerd op de Opdracht- en Budgetbrief, in plaats van op de jaarstukken en de ontwerpbegroting.

Daarnaast is in 2025 gewerkt aan het opstellen van het bedrijfsplan 2026–2030. Dit plan beschrijft de koers voor de komende jaren en vormt de basis voor verdere uitwerking. In samenhang hiermee zijn in 2025 gesprekken gevoerd tussen de gemeente en De Binnenbaan over de mogelijke inzet van het [rijksimpulsbudget](#) voor sociaal ontwikkelbedrijven. Deze middelen zijn bedoeld om stappen te zetten richting een toekomstbestendige inrichting van het sociaal ontwikkelbedrijf. Besluitvorming over zowel het bedrijfsplan als de inzet van de impuls gelden wordt verwacht in het eerste kwartaal van 2026.

Ook is door De Binnenbaan hard gewerkt aan de implementatie van de pilot maatwerkvervoer [De Opstap](#). Dit maatwerkvervoer wordt in opdracht van de gemeente Zoetermeer uitgevoerd in samenwerking met de Metropoolregio Rotterdam Den Haag. In 2025 is toegewerkt naar de start van de busdienst per 5 januari 2026, die volgens planning operationeel is geworden. De Binnenbaan is verantwoordelijk voor de uitvoering van het maatwerkvervoer en voor het opleiden van de chauffeurs. De pilot draagt bij aan de doorstroming van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar betaald werk binnen het reguliere openbaar vervoer en aan een betere bereikbaarheid met openbaar vervoer voor inwoners van Zoetermeer.

Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH) is een openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen en bestaat uit 21 gemeenten in de zuidelijke Randstad. De MRDH richt zich primair op het versterken van de regionale bereikbaarheid en economische concurrentiekracht. MRDH is de vervoerautoriteit van de regio en is daarmee verantwoordelijk voor het verdelen van de middelen uit de Brede Doeluitkering (BDU). Wethouders nemen plaats in de bestuurscommissies economie en vervoerautoriteit. De burgemeester in het algemeen bestuur. Raadsleden zijn vertegenwoordigd in de adviescommissie van het algemeen bestuur van de MRDH.

De MRDH heeft een begroting van ongeveer € 770 mln. (2026). Hiervan gaat ongeveer:

1. € 614 mln. naar de exploitatie van het openbaar vervoer;
2. € 144 mln. naar nieuwe infrastructuur;
3. € 6,2 mln. naar het programma economisch vestigingsklimaat.

De MRDH krijgt er de komende jaren circa 400.000 inwoners bij. Dat vraagt om meer werkgelegenheid en meer openbaar vervoer voor het verbeteren van bereikbaarheid. In 2025 werkten we ambtelijk en bestuurlijk onder andere aan:

- De vernieuwing van de visie economisch vestigingsklimaat & mobiliteitsvisie van de MRDH en de samenhang tussen beide.
- Preverkenning naar de toekomst van de Krakeling.
- Vervoerplannen en andere regionale vraagstukken in de vervoersautoriteit.
- De Metropolitane Fietsroute tussen Zoetermeer en Rotterdam.
- Het verbeteren van verkeersveiligheid, zowel beleidsmatig als in projecten in de fysieke leefomgeving.
- Het verbeteren van de brede welvaart.
- Een onderzoek naar innovatieve bedrijven in Lansingerland en Zoetermeer (MRDH/InnovationQuarter).
- Beter Benutten Bedrijventerreinen (o.a. Handreiking, Advies Sturing en Verkenning van mogelijkheden van een ontwikkelingsmaatschappij).

Gemeenschappelijke Regeling Bleizo (GR Bleizo)

De gebiedsontwikkeling van Bleizo vindt plaats conform de in 2014 door de raden van Lansingerland en Zoetermeer vastgestelde ontwikkelingsaanpak 'Ontwikkeling Bleizo Van plan naar Strategie 2013'. Deze strategie richt zich op de ontwikkeling van een hoogwaardig gebied, met vervoerswaarde, rondom het nieuwe OV Knooppunt Bleizo. De Vervoersknoop Bleizo is in 2019 volledig in gebruik genomen. De gronden van Bleizo-Oost zijn inmiddels uitgegeven. Na enkele verkennende studies naar de mogelijkheden voor woningbouw op Bleizo-West is in oktober 2021 het ontwikkelperspectief PROEFtuin Bleizo vastgesteld door de gemeenteraden van Zoetermeer en van Lansingerland. De gebiedsontwikkeling vanuit de GR Bleizo staat 'on hold' in afwachting van de verdere uitwerking van het ontwikkelperspectief PROEFtuin Bleizo tot een ontwikkelstrategie.

Begin 2025 sloten de provincie en de gemeente Lansingerland een bestuursakkoord. Met dit akkoord ontstond perspectief op de realisatie van Bleizo-West tot een gemengd woon-werkgebied. Vanuit beide gemeenten is daarom in 2025 de uitwerking van ontwikkelperspectief naar ontwikkelstrategie opgepakt. Naar verwachting wordt de ontwikkelstrategie in Q4 2026 ter besluitvorming aan de beide gemeenteraden aangeboden.

Gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg

Door de opgelopen vertraging in de beëindiging van de deelneming van Bedrijvenschap Hoefweg in CV Prisma Bleiswijk en Prisma Bleiswijk Beheer BV heeft de uitvoering van de liquidatie van Bedrijvenschap Hoefweg later plaatsgevonden. Op 10 december 2025 is de GR Bedrijvenschap Hoefweg opgeheven.

Gemeenschappelijke regeling Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden

Het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden voert een aantal taken uit in het kader van de Jeugdwet. Dit betreft onder andere de ondersteuning bij regionaal te contracteren jeugdhulp, het contractmanagement en het afwikkelen van het declaratie- en betalingsverkeer. De ambitie van het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden is om de dienstverlening verder te professionaliseren. De focus in 2025 lag daarbij op doorontwikkeling van de automatisering, ontzorgen, professionalisering van de informatievoorziening en het stroomlijnen van de administratieve keten tussen jeugdhulpaanbieders, gemeenten en Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden. Het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden richtte zich daarnaast op het realiseren van kostenreductie in de uitvoering van specialistische jeugdhulp en het voorbereiden van de inkoop van de specialistische jeugdhulp voor 2028.

Gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis Haaglanden (GR GGD en VT Haaglanden)

GGD

De GGD richt zich op het bevorderen van gelijke kansen op gezondheid, advisering over een gezonde leefomgeving, het vervullen van een regionale rol bij acute gezondheidsproblemen zoals infectieziektebestrijding, en het bieden van een veilig vangnet via forensische medische expertise. Daarnaast ontwikkelt de organisatie zich verder op het gebied van epidemiologie en wettelijke taken. Er was in 2025 sprake van extra inzet door een mazelenuitbraak, hoge druk op forensische geneeskunde en sterke betrokkenheid bij regionale gezondheidsprogramma's zoals het Integraal Zorgakkoord (IZA), het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord (AZWA). Financieel bleef de GGD binnen de begroting, met beperkte verrekeningen voor kinderopvangtoezicht, forensische geneeskunde en meldingen, en is er een positief resultaat op corona-activiteiten. Daarnaast werkte de GR binnen budget en worden bestemmingsreserves strategisch ingezet voor toekomstige taken.

VTH

Veilig Thuis Haaglanden (VTH) zet zich in voor het duurzaam stoppen van kindermishandeling en huiselijk geweld via kwaliteit, kennisdeling en samenwerking. In 2025 ontving VTH meer adviezen en minder meldingen dan verwacht, met een lichte toename van de wachtlijst; extra capaciteit is ingezet voor veiligheidsbeoordelingen. Het tijdigheidspercentage betreft de afronding van diensten bleef laag door de manier van meten vanaf het triagebesluit. De expertgroep Femicide/Intieme Terreur is gestart voor deskundigheid op (ex-)partnergeweld. VTH nam deel aan pilots zoals Stalking, Gezamenlijke Triage & Regie en STERK, gericht op vrouwen die geïsoleerd en geïntimideerd worden door hun (ex-)relatie met leden van een crimineel netwerk. De regiovisie huiselijk geweld met uitvoeringsplan voor Zoetermeer is opgeleverd. Samen met ketenpartners is een routekaart strafbare kindermishandeling ontwikkeld, met een geplande vakdag begin 2026. Alle taken zijn uitgevoerd binnen het (bijgestelde) budget, met een positief saldo dat wordt meegenomen naar 2026.

Bezuinigingsopgave

Voor 2026 had de gemeenschappelijke regeling GGD en VT Haaglanden een bezuinigingstaakstelling van 6,2% gekregen. Voor Zoetermeer zou dit neerkomen op een opgave van € 98.500 voor de GGD en € 90.500 voor Veilig Thuis (VT). Het Algemeen Bestuur (AB) heeft in juli 2025 echter geconcludeerd dat het volledig doorvoeren van deze taakstelling te veel schade zou toebrengen aan de dienstverlening. Daarom is in de ontwerpbegroting 2026 een lagere bezuiniging opgenomen: € 71.335 voor de GGD en € 59.785 voor VT. De bijdrage aan GR-ondersteuning was eerder al structureel verlaagd en is voor Zoetermeer in 2026 vastgesteld op € 36.000. De bezuinigingen raken vooral de algemene kosten, de kennisfunctie van de GGD en de inzet op het versterken van lokale teams bij VT en hebben geen directe impact op het primaire proces.

Gemeenschappelijke regeling Schadevergoedingsschap HSL-Zuid

De Gemeenschappelijke Regeling Schadevergoedingsschap HSL-Zuid, A16 en A4 is met ingang van 1 januari 2026 van rechtswege opgehouden te bestaan. Bijna alle openstaande verzoeken om schadevergoeding als gevolg van de aanleg van de HSL-Zuid, A16 en A4 zijn inmiddels afgehandeld. Er staat nog één zaak open, niet in de gemeente Zoetermeer, en deze wordt buiten de regeling om afgehandeld. Er kunnen in verband met verjaring ook geen nieuwe verzoeken meer worden ingediend.

Overzicht verbonden partijen

Zoetermeer kent de volgende verbonden partijen:

Deelnemingen in vennootschappen:

- NV Bank voor Nederlandse Gemeenten
- Dunea NV
- Stedin NV
- Werkbedrijf De Binnenbaan BV

Gemeenschappelijke regelingen:

- Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag (MRDH)
- Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Haaglanden (VRH)
- Gemeenschappelijke regeling GGD Haaglanden en Veilig thuis Haaglanden
- Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden (ODH)
- Gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg (opgeheven in december 2025)
- Gemeenschappelijke regeling Bleizo
- Gemeenschappelijke regeling Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden
- Gemeenschappelijke regeling Schadevergoedingsschap HSL-Zuid, A16 en A4 (vervallen per 1 januari 2026)

Stichtingen en verenigingen:

- Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)
- Gemeenten voor duurzame ontwikkelingen (GDO)
- Stichting BusinessPark Haaglanden (BPH)
- Vereniging De BredeStroomversnelling

In de bijlage Verbonden partijen is volgens het Besluit Begroting en Verantwoording meer gedetailleerde informatie (over doel, beleid, risico's, belangen en dergelijke) per verbonden partij opgenomen.

Relatie met paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Niet van toepassing.

Paragraaf 8 Grondbeleid

Inleiding

In de paragraaf Grondbeleid wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde grondbeleid in 2025. De inhoud van deze paragraaf bevat:

- De visie op het Zoetermeerse grondbeleid
- De manier waarop het grondbeleid is uitgevoerd
- Een prognose van de resultaten van de totale grondexploitatie en een onderbouwing van de winstneming
- Risicobeleid in relatie tot grondbeleid.

De visie op het Zoetermeerse grondbeleid

De belangrijkste ambities en opgaven voor de stad zijn vastgesteld in de Visie Zoetermeer 2040. Deze visie is vertaald in ruimtelijke opgaven en keuzes in de Ruimtelijk Strategie Zoetermeer 2040, die op 13 oktober 2025 is vastgesteld. Samen vormen zij de omgevingsvisie. Grondbeleid is een middel om ruimtelijke doelstellingen te verwezenlijken die hieruit voortvloeien. Het karakter van het Zoetermeerse grondbeleid wordt bepaald door drie leidende principes: ambitie gestuurd, waarde creërend en adaptief.

- Ambitie gestuurd
Grondbeleid staat ten dienste van beleidsdoelstellingen en (ruimtelijke) ambities. Het is geen doel op zich, maar een middel om ruimtelijke beleidsopgaven en ambities in samenhang te realiseren. Een duidelijke koers zoals vastgelegd in de [Visie Zoetermeer 2040](#) en [Ruimtelijke Strategie Zoetermeer 2040](#), en de bijbehorende uitwerking in beleids- en gebiedsprogramma's en omgevingsplan, vormen een belangrijke voorwaarde voor een ambitie gestuurd grondbeleid.
- Waarde creërend
Grondbeleid is bedoeld om ruimtelijke opgaven mogelijk te maken en daarmee maatschappelijke doelen te verwezenlijken of te versterken. Grondbeleid gaat vooral over het creëren van maatschappelijk waarde. Tegelijkertijd moet het ook betaalbaar blijven. Bij het streven naar kwaliteit en diversiteit wordt gezocht naar een gezonde balans tussen maatschappelijke en financiële waarden.
- Adaptief
De gemeente handelt in de geest van de Omgevingswet en faciliteert via randvoorwaarden ruimtelijke initiatieven vanuit de samenleving én in samenwerking met de samenleving. De gemeente gaat uit van het bundelen van krachten en biedt initiatiefnemers een reikende hand als nodig. Wanneer meer regie door de gemeente wenselijk is, is het gemeentelijk grondbeleid voldoende wendbaar om slagvaardig te kunnen handelen om te komen tot tijdige realisatie.

Op basis van de drie leidende principes spreekt de gemeente van “situationeel grondbeleid”. Dit betekent dat de gemeente per situatie afweegt welke grondbeleidsvorm passend is bij de belangen van de gemeente, marktpartijen en de samenleving. De volledige visie op het Zoetermeerse grondbeleid is vastgelegd in de [Nota Grondbeleid Zoetermeer 2021](#).

Uitvoering grondbeleid

Op de gemeentelijke [website Plannen en Projecten](#) is een uitgebreid overzicht te raadplegen van de activiteiten die uitvoering geven aan het grondbeleid van de gemeente. De gemeente onderscheidt in essentie drie vormen van grondbeleid: actief, faciliterend en samenwerkend.

Actief grondbeleid

Actief grondbeleid wordt gekenmerkt door een overheid die zich beweegt op de grondmarkt waar ook andere (markt)partijen actief zijn. De gemeente verwerft de benodigde gronden, maakt de gronden bouwrijp (grondproductie) en verkoopt vervolgens bouwkvavels aan derden. Voor een actief grondbeleid project wordt door de raad een grondexploitatie geopend.

In de onderstaande tabel zijn de grondexploitaties opgenomen en hun looptijden. In 2025 is de grondexploitatie Roggeakker geopend (raadsbesluit d.d. 27 januari 2025). In de huidige grondexploitatieprojecten worden er tot 2034 nog 1.063 woningen gerealiseerd. In 2025 heeft binnen de grondexploitaties grondverkoop voor 4 woningen plaatsgevonden (raming was 6 woningen). Oplevering van woningen vindt in de regel ongeveer 1 tot 2 jaar na grondverkoop plaats. Het verschil met de raming komt voornamelijk doordat voor twee woningen de grond later wordt geleverd dan verwacht.

Binnen de grondexploitatie Oosterheem heeft Zoetermeer nog ongeveer 3,5 ha. uit te geven grond ten behoeve van bedrijventerrein. Er is in 2025 ongeveer 0,46 ha. bedrijventerrein verkocht (raming was 1,2 ha.). Door de uitdaging met netcongestie is de verwachting dat de resterende gronden pas rond 2030 worden verkocht.

In 2025 is de grondexploitatie Engelandlaan 140 en een groot gedeelte van de grondexploitatie Oosterheem afgesloten.

Projectnaam	looptijd t/m	2026	2027	2028	2029	2030	2031 e.v.
Boerhaavelaan	2030						
Cadenza 2	2026						
Dwarstocht	2026						
Edisonpark	2034						
Lansinghage	2028						
Markt 10	2030						
Oosterheem/Oosterhage	2030						
Oosterheem/Sara Lydiahoeve	2028						
Oosterheem/T-Strook Noord	2026						
Palenstein - herstructurering	2026						
Roggeakker	2029						
Van Aalstlaan	2030						
Van Leeuwenhoeklaan	2027						
Voorweg Noord	2029						

Strategische aankopen

Op 16 december 2024 is de Nota Strategische aankopen vastgesteld als beleidskader voor het strategisch verwerven van vastgoed ten behoeve van ruimtelijke ontwikkelingen. In 2025 zijn twee strategische aankopen gedaan: Van Stolberglaan 13 en Darwinstraat 2. Daarnaast is er door het college in december 2025 een voorlopig voorkeursrecht gevestigd op drie kadastrale percelen gelegen in deelgebied 5A Zuidflank Nederlandlaan van het programma

Binnenstad: Amsterdamstraat 1, perceel parkeergarage P5 en Amsterdamstraat 2 t/m 14, Bovenlangs 36, Promenade 129 en Promenadeplein (diverse huisnummers).

Financieel resultaat grondbedrijffunctie

Financieel resultaat 2025

Bedragen x € 1.000

Resultaatcategorie	Bedrag
Tussentijdse winstnemingen	3.370
Vrijval Risicoreserve	193
Mutatie voorziening nadelige complexen	2.005
Mutatie voorziening verplichtingen afgesloten grondexploitaties	-102
Faciliterend grondbeleid	-285
Overige lasten (rente, beheerlasten, c.a.)	-603
Vennootschapsbelasting	-273
Resultaat grondbedrijffunctie 2025	4.305

Toelichting financieel resultaat grondbedrijffunctie

Het resultaat van de grondbedrijffunctie bedraagt € 4,3 mln. positief. Met name de tussentijdse winstneming van Oosterheem van € 3,4 mln. draagt hieraan bij. Uit de risicoreserve Grondbedrijffunctie is € 0,2 mln. vrijgevalen: vanwege de voortgang in Oosterheem en Dwarstocht zijn minder middelen benodigd in deze reserve.

Doordat o.a. de grondexploitaties Palenstein, Cadenza 2 en Markt 10 minder negatief zijn geworden heeft er een vrijval van € 2,2 mln. uit de voorziening Nadelige complexen plaatsgevonden. Voor de grondexploitaties Oosterheem/T-strook Noord en Boerhaavelaan is daarentegen totaal € 0,3 mln. bijgestort. Voor de twee strategisch aangekochte panden Van Stolberglaan 13 en Darwinstraat 2 is een storting gedaan van € 0,1 mln. omdat de taxatiewaarde lager is dan de aanschafwaarde. Per saldo is de voorziening Nadelige complexen met € 2,0 mln. verlaagd. In de voorziening verplichtingen afgesloten grondexploitaties is € 0,1 mln. gestort voor de kosten van het woonrijpmaken van een aantal deelprojecten Oosterheem die per 31-12-2025 zijn afgesloten. De faciliterende projecten hebben in 2025 per saldo een nadeel van € 0,3 mln. opgeleverd (o.a. Luxemburglaan 2). Aan overige lasten is € 0,6 mln. toegerekend aan de grondbedrijffunctie: het gaat hier voornamelijk om beheerlasten. En aan te betalen vennootschapsbelasting is € 0,3 mln. opgenomen in het resultaat.

Prognose Grondexploitaties en winstnemingen

Bedragen x € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2025	Prognose			
		Lasten	Baten	Rente	Resultaat
Totaal Grondexploitaties	36.456	43.394	60.413	0	-19.437

In de huidige portefeuille van bouwgronden in exploitatie is de verwachting dat er de komende jaren nog € 43,4 mln. aan investeringen en nog € 60,4 mln. aan opbrengsten worden gerealiseerd. De meeste kosten zijn nog te realiseren bij de projecten Edisonpark en Markt 10. De meeste opbrengsten zijn nog te realiseren bij de projecten Edisonpark, Markt 10 en Oosterhage. De boekwaarde bedraagt eind 2025 € 36,4 mln.

Bij voldoende zekerheid over een positief projectresultaat wordt er jaarlijks tussentijds winst genomen. Dat gebeurt op basis van de voor gemeenten voorgeschreven “percentage of completion” methode. De verwerking van het resultaat vindt getrapt plaats volgens de Nota grondbeleid: de te nemen winst wordt gestort in de Risicoreserve tot een maximum van 2,5% van de nog te realiseren bruto omzet van de grondexploitatie. Van het resterende resultaat gaat 50% naar de reserve Versterking Financiële Positie Grondbedrijfsfunctie en 50% naar de reserve Fonds Zoetermeer 2040.

In 2025 is er € 3,37 mln. winst genomen (2024: € 4,06 mln.) op basis van de ‘percentage of completion methode’. De winst over 2025 komt hoofdzakelijk voort uit het project Oosterheem (€ 3,4 mln.). Bij de grondexploitaties Dwarstocht en Van Leeuwenhoeklaan is sprake van een geringe terugdraaiing van eerder genomen tussentijdse winst. Het eindresultaat van een aantal grondexploitaties zijn naar beneden bijgesteld door herziene kaders, gewijzigde fasering en indexering van kosten. Hierdoor komt het geprognoseerde totale eindresultaat uit op +/- € 19,4 mln. De gemeenteraad wordt via het Meerjarenperspectief Grondexploitaties uitvoerig geïnformeerd over de mutaties.

De gerealiseerde winstneming per complex bedraagt:

Bedragen x € 1.000

Complex	Bedrag
Dwarstocht	-86
Engelandlaan 140	109
Lansinghage	180
Oosterheem	2.503
Oosterheem/Oosterhage	1.173
Oosterheem/Sara Lydiahoeve	123
Oosterheem/T-Strook Noord	-294
Oosterheem/Sumatra	-229
Oosterheem/Zwetstroom	104
Van Leeuwenhoeklaan	-213
Totaal	3.370

In 2025 zijn bij een aantal projecten de verwachte resultaten op de projecten veranderd ten opzichte van 2024. Hierdoor zijn bij een aantal projecten de verliesvoorzieningen gemuteerd. De totale verliesvoorziening op de grondexploitaties is in 2025 € 25,2 mln. (2024: 27,3 mln.). Dit verschil wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de afname van de verliesvoorziening op het project Markt 10 (van € 4,9 mln. naar € 2,9 mln.).

Faciliterend grondbeleid

Bij faciliterend grondbeleid heeft de gemeente de gronden in een plangebied niet in eigendom. De grondexploitatie wordt gevoerd door de private grondeigenaren. De gemeente beperkt zich tot haar publiekrechtelijke rol door het vaststellen van de kaders en randvoorwaarden van de ontwikkeling. De door de gemeente te maken kosten, zoals het wijzigen van het omgevingsplan of de aanleg van openbare voorzieningen, worden niet via de gronduitgifte maar via een anterieure overeenkomst verhaald. Hiervoor is de Nota Kostenverhaal Zoetermeer 2024 vastgesteld. Per eind 2025 is voor de faciliterende projecten € 0,5 mln. vooruit ontvangen en is € 2,3 mln. opgenomen als zijnde nog te ontvangen van de private initiatiefnemers op basis van afgesloten intentie- en anterieure overeenkomsten en nog te verkopen percelen grond.

Het is om diverse redenen niet altijd mogelijk om alle kosten te verhalen. Het gaat dan vaak om door de gemeente gemaakte uren voor plankosten die niet verhaald kunnen worden op de initiatiefnemer. Op basis van de verrichte werkzaamheden en een risico-inschatting is de verwachting dat € 0,285 mln. niet kan worden verhaald via een anterieure overeenkomst. Deze kosten zijn in overeenstemming met de financiële kaders van het grondbeleid (Nota grondbeleid) ten laste gebracht van het resultaat van de grondbedrijfsfunctie. Via de rapportages Projecten en Programma's wordt halfjaarlijks gerapporteerd over de actuele stand van zaken van faciliterende projecten.

Belangrijke ontwikkelingen

Reserve Fonds Zoetermeer 2040

In 2025 is € 4,3 mln. aan de reserve Fonds Zoetermeer 2040 toegevoegd vanuit de grondbedrijfsfunctie. Op basis van het Meerjarenperspectief Grondexploitaties 2026 zal er in de periode 2026-2031 nog € 1,0 mln. worden toegevoegd aan de reserve Fonds Zoetermeer 2040 (in totaal € 5,3 mln.).

Bij een faciliterend project wordt het projectresultaat aan het einde van het project verwerkt. Het resultaat wordt voor 50% ten gunste of ten laste gebracht van de Reserve Financiële Positie Grondbedrijf en de Reserve Fonds Zoetermeer 2040.

In de volgende tabel zijn de verwachte afdrachten en onttrekkingen van de Reserve Fonds Zoetermeer 2040 voor de komende jaren weergegeven.

Bedragen x € 1 mln.							
Afdrachten en onttrekkingen Reserve Fonds Zoetermeer 2040	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Totaal
Prognose bij jaarrekening 2024	0,86	0,71	1,00	-0,39	-0,14	-0,57	1,48
Tussentijdse bijstelling 2025	0,35	0,01	0,16	0,04	0,04	0,31	0,90
Jaarrekening 2025 o.b.v. MPG2026	3,11	-0,73	-1,34	1,04	0,13	0,73	2,94
Totaal 2025 - 2030 e.v.	4,32	0,00	-0,18	0,68	0,03	0,47	5,32

Risicobeleid in relatie tot grondbeleid

Langlopende projecten zoals grondexploitaties zijn niet zonder risico's. Risicomanagement is erop gericht om de risico's te vermijden, te reduceren dan wel over te dragen naar een derde partij. Om de financiële gevolgen van risico's die eventueel optreden op te kunnen opvangen, wordt er weerstandscapaciteit voor grondexploitaties aangehouden, bestaande uit de reserve Financiële Positie Grondbedrijf en de Risicoreserve grondbedrijf.

De minimale en maximale omvang van de weerstandscapaciteit zijn bepaald op respectievelijk 1,0 en 1,2 keer de gekwantificeerde risico's. De spelregels over de hoogte van deze reserves en de relatie met de reserve Fonds Zoetermeer 2040 zijn vastgelegd in de Nota grondbeleid. Per 31 december 2025 is op basis van risicosimulatie een maximale weerstandscapaciteit aanwezig van € 4,7 mln. Dit komt overeen met 1,2 keer de gekwantificeerde risico's.

Paragraaf 9 Zoetermeer 2040

Inleiding

Visie Zoetermeer 2040

De Omgevingsvisie Zoetermeer 2040 is een langetermijnvisie op de sociale, economische en ruimtelijke ontwikkeling van Zoetermeer. Het geeft antwoord op de vraag wat we moeten doen om te zorgen dat Zoetermeer ook op langere termijn een prettige stad blijft, waar iedereen fijn kan wonen, werken en recreëren. In de omgevingsvisie staat de opgave centraal om tot een betere balans en tot een opwaartse beweging in de stad te komen, gericht op kansengelijkheid en leefbaarheid, op het verduurzamen van de stad en de vernieuwing van de economie. In de Ruimtelijke Strategie Zoetermeer brengen we de ruimtelijk strategische keuzen in beeld: waar en hoe gaan we in de stad uitvoering geven aan de ambities en opgaven.

De Visie Zoetermeer 2040 is in 2022 vastgesteld en is deel I van de [Omgevingsvisie Zoetermeer](#). De Ruimtelijke Strategie Zoetermeer is deel II van de Omgevingsvisie Zoetermeer en is vastgesteld in oktober 2025.

Hoe realiseren we de visie

Vanuit de [Strategische Zoetermeer Agenda 2040](#) zijn de gebiedsaanpak Meerzicht en Woningbouw als aanjager gestart. Daarnaast is o.a. alle [beleid doorgelicht](#). Op basis daarvan wordt beleid bij het vernieuwen (nog) beter in lijn gebracht met de Omgevingsvisie Zoetermeer 2040. Dit doen we volgens de methode van de beleidscyclus. Dit sluit aan bij de systematiek en het instrumentarium van de Omgevingswet.

In de [Agenda 2040](#) is opgenomen waarop de focus ligt in 2025 en verder: de Ruimtelijke Strategie Zoetermeer, Wijken van de toekomst: Buytenwegh en Seghwaert, de Investeringsagenda 2040 en de New Town Alliantie. De Agenda 2040 is in januari 2025 door de raad vastgesteld. Hieronder staat op welke manier we hier in het afgelopen jaar aan hebben gewerkt.

In de [Uitvoeringsaanpak van de Ruimtelijke Strategie](#) staat hoe we de opgaven uit de Ruimtelijke Strategie oppakken, en welke instrumenten en werkwijzen we gaan gebruiken.

Daarnaast werken we continu verder aan andere zaken die belangrijk zijn voor het realiseren van de Omgevingsvisie Zoetermeer 2040. Denk aan het duurzaamheidsfonds, het sociaal innovatiefonds, innovatie(projecten), de inzet vanuit Fonds 2040 en nieuwe (ruimtelijke) initiatieven. We werken ook aan het [beter laten aansluiten van de begroting op de visie](#).

Overzicht

Ruimtelijke Strategie Zoetermeer

De [Ruimtelijke Strategie Zoetermeer](#) (verder: RSZ) is de ruimtelijke verbeelding van de Visie Zoetermeer 2040. In de RSZ worden de keuzes inzichtelijk gemaakt die nodig zijn voor een gezonde groei van de stad en staan de plannen voor de stad op het fysieke vlak.

De RSZ bouwt voort op de hoofdlijnen uit de Visie Zoetermeer 2040. In de RSZ staan onderwerpen zoals wonen, mobiliteit, energie, groen en economie. De RSZ is geen optelsom van oplossingen, maar een toekomstbeeld voor de stad. Dit toekomstbeeld is gebaseerd op de 10 ruimtelijke strategische keuzes uit de RSZ. Dit zijn:

1. We versterken samen de kracht van de regio
2. We bouwen binnen de bestaande stad en concentreren stedelijkheid
3. We versterken de ruimtelijke identiteit van New Town Zoetermeer
4. We realiseren een evenwichtige groei van wonen, werken, groen-blauw en voorzieningen
5. We vergroten de aantrekkelijkheid van de bestaande wijken
6. We benutten werklocaties beter en faciliteren werken in de wijk
7. We zorgen voor een klimaatbestendige en natuurinclusieve stad
8. We voeren regie op de energietransitie en ondergrond
9. We stimuleren bewegen en ontmoeten
10. We zorgen voor een bereikbare, gezonde en veilige stad

Ook maken we onderscheid in de verschillende leefmilieus in de stad. De leefmilieus geven aan hoe gebieden zich gaan ontwikkelen. Bij elk leefmilieu hoort een omschrijving op verschillende thema's zoals sociaal, groen, mobiliteit en hoogbouw. In de RSZ staat ook een doorkijk op de toekomst ná 2040.

Wijken van de toekomst: Buytenwegh en Seghwaert

In 2024 is gestart met de wijkverkenning voor Buytenwegh. Het doel hiervan is om een uitgebreide nulmeting van de wijk te maken, om op basis van de uitkomsten te komen tot een gebiedsprogramma. Deze wijkverkenning is opgesteld in nauwe samenwerking met de partners, zoals de woningcorporaties. Het resultaat, de [Wijkverkenning Buytenwegh](#), is in de eerste helft van 2025 afgerond en gedeeld met inwoners, partners en de gemeenteraad. In de wijkverkenning zijn de belangrijkste opgaven, kansen en prioriteiten voor de wijk helder in beeld gebracht en is een gezamenlijke basis gelegd voor het vervolg.

Door de langere afstemmingsfase met partners is het niet haalbaar om het gebiedsprogramma binnen deze bestuursperiode aan de raad te presenteren. Om tot een gedragen en uitvoerbaar programma te komen, is extra tijd nodig voor gezamenlijke besluitvorming, het scherpstellen van rollen en verantwoordelijkheden en het verwerken van input in de inhoudelijke uitwerking. De voorbereidingen voor het concept- gebiedsprogramma Buytenwegh zijn wel gestart, maar het proces vraagt meer tijd dan voorzien. Zowel het college als de betrokken partners hechten waarde aan een gezamenlijke en breed gedragen aanpak. Tegelijkertijd bestaan er nog verschillen in visie over inhoud en werkwijze, waardoor aanvullende afstemming noodzakelijk is. Daarom verschuift de oplevering van het concept-gebiedsprogramma naar het vierde kwartaal van 2026, zodat het proces zorgvuldig kan worden doorlopen en een stevig fundament wordt gelegd voor de samenwerking met corporaties, inZet en andere betrokken partijen.

Na de afronding van de wijkverkenning voor Buytenwegh besluiten we wanneer we aan de slag kunnen met een verkenning voor Seghwaert. Daarnaast bekijken we op dat moment welke andere delen in de stad acute aandacht nodig hebben.

Investeringsagenda 2040

In de Visie Zoetermeer 2040 en de RSZ schetsen we omvangrijke ambities voor de toekomst van de stad. Het is belangrijk dat deze ambities haalbaar en betaalbaar worden, zodat ze daadwerkelijk te realiseren zijn. De ambities voor de stad worden realistisch en uitvoerbaar als de bekostigingsopgaven tijdig en in samenhang geadresseerd worden. Dit betekent slim faseren en integraal afwegen van de beschikbare schaarse middelen. Het ontwikkelen van woningen en werklocaties moet hand in hand gaan met investeringen in mobiliteit, maatschappelijke voorzieningen, groen en energie: zaken die randvoorwaardelijk zijn voor de groei van de stad, zoals beschreven wordt in de RSZ. Dit komt samen in een investeringsagenda.

In 2025 zijn we begonnen met het inzichtelijk maken van de totale investeringsopgave waarvoor Zoetermeer tot 2040 staat, zowel voor nieuwe ambities vanuit Zoetermeer 2040 als voor het in stand houden van bestaande voorzieningen. Dit draagt bij aan een lijst van mogelijke en noodzakelijke investeringen tot 2040 en de tijdspaden die daaraan gekoppeld zijn. Deze lijst vormt de basis van de strategische investeringsagenda en biedt de mogelijkheid tot sturing en fasering. In 2026 wordt deze verder ontwikkelt.

New Town Alliantie

Uit de Visie 2040 blijkt dat de voormalige groeikernen ('New Towns') anders functioneren dan meer organisch gegroeide steden door het korte tijdsbestek waarin ze zijn gebouwd. In 2025 kreeg de lobby van de New Town Alliantie brede steun. Zoetermeer vraagt samen met zes andere voormalige groeikernen aandacht voor sociale en fysieke uitdagingen in de New Towns.

Samen met Capelle aan den IJssel en Nissewaard ontving Zoetermeer van het Rijk een Regio Deal van € 10 mln. voor vernieuwende projecten op het gebied van leefbaarheid, ontwikkelkansen en sociale samenhang. Tijdens het New Town Congres op 21 november 2025 ondertekenden 17 woningcorporaties, waaronder de drie Zoetermeerse corporaties, en de New Town Alliantie een intentieverklaring om de urgentie van een gezamenlijke aanpak te onderstrepen. Met steun van het ministerie van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening voeren de alliantiegemeenten een Ex Ante Impactanalyse uit. Deze analyse geeft inzicht in de effecten en baten van mogelijke maatregelen, en kan een bespreekstuk vormen voor het verdere gesprek met het Rijk in 2026.

Jaarrekening

Het overzicht van baten en lasten

Samenvattend

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Saldo begroting na wijziging en jaarrekening
Lasten	-548.865	-567.631	-545.017	22.614
Baten	499.467	540.538	550.626	10.088
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-49.398	-27.093	5.610	32.702
Toevoegingen	-8.897	-23.976	-29.944	-5.968
Onttrekkingen	47.989	50.450	49.562	-888
Mutaties reserves	39.092	26.474	19.618	-6.856
Gerealiseerd saldo	-10.306	-619	25.228	25.846

De primitieve begroting 2025 sloot met een nadelig resultaat van € 10,3 mln. Als primitieve begroting geldt de door de raad op 11 november 2024 vastgestelde begroting 2025 inclusief het afrondend begrotingsvoorstel.

In 2025 is de raad tweemaal door middel van een Tussenbericht geïnformeerd over de uitvoering van de begroting. De begroting na alle wijzigingen laat een nadelig resultaat zien van € 0,6 mln. Hierin zijn alle door de raad vastgestelde begrotingswijzigingen voor het dienstjaar 2025 begrepen. De raad is in december in het Memo financiële afwijkingen na TB2 geïnformeerd over € 17,1 mln. voordelig aanvullende grote of bijzondere afwijkingen na TB2. Per saldo geeft de jaarrekening - ten opzichte van de eerdere verwachting - een financieel voordeligere uitkomst van € 9,3 mln.

Het gerealiseerde resultaat bedraagt € 25,8 mln. batig en is afzonderlijk op de balans opgenomen als onderdeel van het eigen vermogen.

Lasten

Bedragen x €1.000

Lasten	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Saldo begroting na wijziging en jaarrekening
1. Onderwijs, economie en Arbeidsparticipatie	-124.416	-143.713	-141.055	2.658
2. Samen leven en ondersteunen	-162.670	-168.891	-163.206	5.685
3. Leefbaarheid, duurzaam en groen	-78.354	-73.526	-69.103	4.423
4. Vrije tijd	-37.348	-39.509	-40.663	-1.154
5. Veiligheid	-24.215	-24.585	-22.672	1.914
6. Dienstverlening en participatie	-17.981	-19.595	-20.293	-698
7. Inrichting van de stad	-36.873	-35.458	-29.337	6.121
Overzicht overhead	-60.440	-56.215	-54.927	1.288
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-6.338	-5.917	-3.489	2.428
Heffingsbedrag Vennootschapsbelasting	-231	-223	-273	-50
Resultaat lasten	-548.865	-567.631	-545.017	22.614

Baten

Bedragen x €1.000

Baten	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Saldo begroting na wijziging en jaarrekening
1. Onderwijs, economie en Arbeidsparticipatie	64.701	78.408	80.558	2.150
2. Samen leven en ondersteunen	10.079	17.715	18.147	431
3. Leefbaarheid, duurzaam en groen	36.787	37.877	37.825	-52
4. Vrije tijd	11.536	12.370	12.320	-50
5. Veiligheid	1.717	2.087	1.355	-732
6. Dienstverlening en participatie	6.578	6.158	5.637	-520
7. Inrichting van de stad	19.553	24.523	23.619	-904
Overzicht overhead	237	351	499	148
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	348.280	361.050	370.667	9.617
Heffingsbedrag Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat baten	499.467	540.538	550.626	10.088

Toevoegingen aan reserves

Bedragen x €1.000

Toevoegingen	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Saldo begroting na wijziging en jaarrekening
1. Onderwijs, economie en Arbeidsparticipatie	-1.759	-2.977	-4.485	-1.508
2. Samen leven en ondersteunen	0	-2.000	-2.000	0
3. Leefbaarheid, duurzaam en groen	0	-160	0	160
4. Vrije tijd	-41	-1.093	-1.093	0
7. Inrichting van de stad	-3.729	-5.173	-9.793	-4.620
Overzicht overhead	-290	-3.590	-3.590	0
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-3.078	-8.983	-8.983	1
Resultaat toevoegingen	-8.897	-23.976	-29.944	-5.968

Onttrekkingen aan reserves

Bedragen x €1.000

Onttrekkingen	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Saldo begroting na wijziging en jaarrekening
1. Onderwijs, economie en Arbeidsparticipatie	2.312	2.185	2.046	-139
2. Samen leven en ondersteunen	516	617	552	-65
3. Leefbaarheid, duurzaam en groen	6.479	2.916	2.160	-755
4. Vrije tijd	247	3.780	3.744	-36
5. Veiligheid	941	941	941	0
6. Dienstverlening en participatie	140	140	65	-75
7. Inrichting van de stad	14.097	8.646	8.898	252
Overzicht overhead	27	27	0	-27
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	23.230	31.197	31.155	-42
Resultaat onttrekkingen	47.989	50.450	49.562	-888

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Exploitatieresultaat

De primitieve begroting 2025 sloot met een nadelig resultaat van € 10,3 mln. Als primitieve begroting geldt de door de raad op 11 november 2024 vastgestelde begroting 2025 inclusief het afrondend begrotingsvoorstel.

In 2025 is de raad tweemaal door middel van een Tussenbericht geïnformeerd over de uitvoering van de begroting. De begroting na alle wijzigingen laat een nadelig resultaat zien van € 0,6 mln. Hierin zijn alle door de raad vastgestelde begrotingswijzigingen voor het dienstjaar 2025 begrepen. De raad is in december in het Memo financiële afwijkingen na TB2 geïnformeerd over € 17,1 mln. voordelig aanvullende grote of bijzondere afwijkingen na TB2. Per saldo geeft de jaarrekening - ten opzichte van de eerdere verwachting - een financieel voordeligere uitkomst van € 8,7 mln.

Het gerealiseerde resultaat bedraagt € 25,2 mln. batig en is afzonderlijk op de balans opgenomen als onderdeel van het eigen vermogen.

Rechtmatigheid

Tabel rechtmatigheid lasten

Bedragen x €1.000

Omschrijving	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Saldo begroting na wijziging en jaarrekening
1. Onderwijs, economie en Arbeidsparticipatie	-124.416	-143.713	-141.055	2.658
2. Samen leven en ondersteunen	-162.670	-168.891	-163.206	5.685
3. Leefbaarheid, duurzaam en groen	-78.354	-73.526	-69.103	4.423
4. Vrije tijd	-37.348	-39.509	-40.663	-1.154
5. Veiligheid	-24.215	-24.585	-22.672	1.914
6. Dienstverlening en participatie	-17.981	-19.595	-20.293	-698
7. Inrichting van de stad	-36.873	-35.458	-29.337	6.121
Overzicht overhead	-60.440	-56.215	-54.927	1.288
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-6.338	-5.917	-3.489	2.428
Heffingsbedrag Vennootschapsbelasting	-231	-223	-273	-50
Totaal	-548.865	-567.631	-545.017	22.614

Toelichting rechtmatigheid lasten

De raad is in het Memo financiële afwijkingen na TB2 geïnformeerd over € 5,0 mln. aanvullende grote of bijzondere afwijkingen na TB2 aan de lastenkant. Voor de programma's 4 en 6 en het heffingsbedrag Vennootschapsbelasting is er sprake van een overschrijding van de lasten ten opzichte van hetgeen

gemeld is. In de overige programma's is sprake van een onderschrijding van lasten. De hoofdlijn van deze verbetering is toegelicht in het eerste hoofdstuk van de jaarstukken. En in meer detail in het onderdeel jaarrekening 'toelichting verschillen tussen de begroting na wijziging en de rekening per programma'.

Tabel rechtmatigheid baten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Saldo begroting na wijziging en jaarrekening
1. Onderwijs, economie en Arbeidsparticipatie	64.701	78.408	80.558	2.150
2. Samen leven en ondersteunen	10.079	17.715	18.147	431
3. Leefbaarheid, duurzaam en groen	36.787	37.877	37.825	-52
4. Vrije tijd	11.536	12.370	12.320	-50
5. Veiligheid	1.717	2.087	1.355	-732
6. Dienstverlening en participatie	6.578	6.158	5.637	-520
7. Inrichting van de stad	19.553	24.523	23.619	-904
Overzicht overhead	237	351	499	148
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	348.280	361.050	370.667	9.617
Heffingsbedrag Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Gerealiseerd saldo	499.467	540.538	550.626	10.088

Toelichting rechtmatigheid baten

De raad is in het Memo financiële afwijkingen na TB2 geïnformeerd over € 12,1 mln. aanvullende grote of bijzondere afwijkingen na TB2 aan de batenkant. Per saldo geeft de jaarrekening - ten opzichte van de eerdere verwachting - aan de batenkant een financieel voordeligere uitkomst van € 10,1 mln. De hoofdlijn van deze verbetering is toegelicht in het eerste hoofdstuk van de jaarstukken. En in meer detail in het onderdeel jaarrekening 'toelichting verschillen tussen de begroting na wijziging en de rekening per programma'.

Tabel rechtmatigheid reserve

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Saldo begroting na wijziging en jaarrekening
Toevoegingen	-8.897	-23.976	-29.944	-5.968
Onttrekkingen	47.989	50.450	49.562	-888
Mutaties reserves	39.092	26.474	19.618	-6.856

Toelichting rechtmatigheid reserve

Bij een beroep op specifiek voor het doel in het leven geroepen bestemmingsreserve is het bedrag van de feitelijke onttrekking gelijk aan de gemaakte kosten tot maximaal de raming van de kosten. Deze beleidslijn maakt het mogelijk om bij lagere kosten dan geraamd ook een lagere aanwending van de reserve te kunnen verantwoorden. Per saldo geeft de jaarrekening - ten opzichte van deze beleidslijn voor programma 1, 3 en 7 een overschrijding.

Het positieve resultaat van het Werkcentrum ZHC wordt gestort in de reserve Arbeidsmarktregio ZHC, ongeacht de hiervoor begrote bedragen.

Toevoegingen van het positieve resultaat van een grondexploitatie aan het Fonds Zoetermeer 2040 en de Reserve financiële positie grondbedrijf worden geboekt, ongeacht de hiervoor begrote bedragen.

In het bericht Financiële afwijkingen na het Tweede tussenbericht 2025 is opgenomen dat door herfasering van werkzaamheden € 0,6 mln. minder onttrokken zou worden aan de brede bestemmingsreserve nazorg grex.

Tabel rechtmatigheid investeringskredieten

Bedragen x €1.000

Krediet (alleen de lasten zijn zichtbaar)	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Saldo begroting na wijziging en jaarrekening
71026022 Archief digitaal edepot	-80	0	80
71026023 Scanapparatuur	-20	0	20
71028047 Server omgeving HCI 2024	-19	-19	0
71028048 HCI backup systeem	-918	-54	864
73301002 Wwhv woonwagens Gooimeer	-355	-84	271
73301101 Reconstructie Bleiswijkseweg Oost	-2.544	-202	2.342
73301102 Aanpassing fietsroute BleiswijksewegWest	-100	-106	-6
73310033 Fietssuggestiestroken Voorweg	0	0	0
73310039 Metropolitane fietsroute Blweg tussen Binnenweg	-204	0	204
73310040 Maatregelen Actieplan Verkeersveiligheid	0	0	0
73310041 Verbeteren verkeersveiligheid schoolomgase 2	0	0	0
73310045 fietspad Van Tuylpark fase 1	0	0	0
73310046 Investerings verkeersveiligheid	-200	0	200
73319000 Aanleg Vervoersknoop Bleizo	-450	-3.719	-3.269
73320005 Aanleg parkeergarage Markt 10 bouw	0	0	0
73320006 Aanleg parkeergarage Markt 10 installaties	0	0	0
73320007 Aanleg parkeergarage Markt 10 parkeerapparatuur	0	0	0
73320009 Aanleg Centraal Park	-6.114	-2.085	4.029
73320010 Aanleg evenemententerrein inr Marktplaas 10	0	0	0
73321001 Entree Zoetermeer	0	0	0
73321050 Herinr Noordelijke Entree Stationsgeb ztm centrum	-7.024	9	7.034

Krediet (alleen de lasten zijn zichtbaar)	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Saldo begroting na wijziging en jaarrekening
73322001 Reconstructie Bossenpark	-1.629	0	1.629
73322002 Meerzicht pand Kerkenbos 8	-475	-442	33
73700125 Bouw brandweerkazerne Abdissenbos	0	2	2
73700130 Modernisering brandweerkazerne Brusselstraat	-530	-380	150
73720120 Aardgasvrij Castellum Rakkersveld 147SCA	0	0	0
73720130 Aardgasvrij Castellum Rakkersveld 255sport	0	0	0
73720150 Aardgasvrij Croesinckplein 2426 Welkom 2	-1.060	0	1.060
73723022 Aanpak klimaatproblematiek CKC Leidsewallen 80	-119	0	119
73726015 Uitbreiding trafostation Stadstheater	-188	0	188
73726016 Herbouw t Westpunt	-265	-122	144
73726017 Herbouw t Westpunt inrichtinginstallaties	-70	0	70
73726021 Toneelhijnsinstallatie Theater hardware verv in 24	-55	0	55
73726022 Verbouwing NVGM	-467	-294	174
73726050 Ontwikkeling Erfgoedcentrum	0	0	0
73726051 Social HUB Rakkersveld 247	-302	-218	84
73726060 Huisvesting Poppodium Boerderij	-610	-206	404
73732150 Nieuwbouw was en kleedaccommodatie FC Zoetermeer	-1.373	98	1.471
73732151 4 kunstgrasvelden 2023103800 10 jaar	-601	0	601
73732152 4 kunstgrasvelden 2023103800 20 jaar	0	0	0
73732153 4 kunstgrasvelden 2023103800 30 jaar	0	0	0
73732154 4 kunstgrasvelden 2023 10 jr SVO Buytenpark	0	0	0
73732155 4 kunstgrasvelden 2023 20 jr SVO Buytenpark	0	0	0
73732156 4 kunstgrasvelden 2023 30 jr SVO Buytenpark	0	0	0
73732157 4 kunstgrasvelden 2023 10 jr FC Zoetermeer	0	0	0
73732158 4 kunstgrasvelden 2023 20 jr FC Zoetermeer	0	0	0
73732159 4 kunstgrasvelden 2023 30 jr FC Zoetermeer	0	0	0
73732160 4 kunstgrasvelden 2023 10 jr DSO	0	0	0
73732161 4 kunstgrasvelden 2023 20 jr DSO	0	0	0
73732162 4 kunstgrasvelden 2023 30 jr DSO	0	0	0
73732180 Bouw nieuw zwembad	406	57	-349
73732185 Inventaris nieuw zwembad	223	3	-221
73732190 Grond nieuw zwembad	-725	-103	622
73739110 Voorber kr onderz zonnepanelen gemeentel accom	-57	0	57
73740100 Investerings renovatie stadhuis	0	225	225

Krediet (alleen de lasten zijn zichtbaar)	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Saldo begroting na wijziging en jaarrekening
73740110 Aanpassing stadhuis	-130	0	130
73740120 Aanpassing stadhuis tbv UWV	238	-15	-253
73740125 Vervanging bureaustoelen Stadhuis	0	-185	-185
73740126 Zuidwaarts 9 Werkplein meubilair 2024	0	0	0
73740127 Audio visuele middelen Stadhuis 2024	0	0	0
73740130 Fietsenstalling Markt 10 ambtelijk	0	0	0
73742611 Uitbreiding Bijvoetplan 45	0	0	0
73742629 Overwater 1 energieneutraal zonnepanelen	-33	0	33
73742661 Aanpassing Electrablaauw 1	0	0	0
73742710 Rakkersveld 137 kopp a duurz energiebronnen Pstein	-177	0	177
73742720 Rakkersveld 257 kopp a duurz energiebronnen Pstein	-171	0	171
73742731 Tussent renovatie schoolgeb Saturnusgeel 64	-232	0	232
73744011 Nieuwbouw sporthal van Doornenplantsoen	-7.412	-854	6.558
73744012 Nieuwbouw sporthal van Doornenplantsoeninrichting	-1.555	0	1.555
73744020 Nieuwbouw schoolgebouw VO Van Doornenplantsoen	-15.498	-1.749	13.749
73744021 Nwb schoolgeb VO Van Doornenplantsoen install 15jr	0	0	0
73744775 Tussent renovatie schoolgeb Clauslaan 4	-1.993	-1.196	797
73746010 Nieuwbouw IKC De Touwladder De Hofvijver	-7.269	192	7.460
73746015 Haalbaarheid IKC De Touwladder De Hofvijver	0	-205	-205
73746020 Nieuwbouw De Keerkring SO De Horizon SBO	-8.998	367	9.364
73746025 Haalbaarheid De Keerkring SO De Horizon SBO	0	-203	-203
73746040 Nieuwbouw IKC Het Palet	-7.454	0	7.454
73746050 Nieuwbouw De Keerkring VSO Pleysier College	-9.418	-2	9.416
73746060 Nieuwbouw De Vijf Pilaren	-620	0	620
73746070 Nieuwbouw IKC Zwanenbos plus 2e school	-7.587	-14	7.573
73746080 Nieuwbouw IKC Passe Partout	-3.724	0	3.724
73746110 LVI Florasingel 17 IKC De Floriant	-447	0	447
73746120 LVI Kadelaan 208 IKC De Tjalk oude bouwdeel	-409	0	409
73746130 LVI Goudenregenzoom 73 De Waterlelie	-424	0	424
73746140 LVI Sieraadlaan 100 De Edelsteen	-424	0	424
73746150 LVI Parkdreef 282 Oranje Nassau College	0	0	0
73746160 LVI Busken Huethove 6 De Buytenkans	-481	0	481
73746205 Zonwering scholencomplex Spitsbergen	-283	-180	103
73746500 Noodlokalen IKC De Klimboom	-285	0	285

Krediet (alleen de lasten zijn zichtbaar)	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Saldo begroting na wijziging en jaarrekening
73746505 Eerste inrichting Leo Kanner	0	0	0
73748024 Verv brandmeldinstallaties schoolgebouwen 2024	-461	0	461
73748025 Verv brandmeldinstallaties schoolgebouwen 2025	0	-131	-131
73782110 Verb Van Effenhove 37 tbv lokale buurtteams JO	-161	-1	160
73782112 Verbouwing Koeienweide 2 tbv lokale buurtteams JO	-185	-83	102
73881700 VTA vervangingsinvesteringen	-154	-236	-82
73881711 Asfalt verharding vervanging	-3.851	-1.280	2.571
73881716 Elementen verharding vervanging	-5.721	-3.011	2.709
73881717 Aanleg in en uitritten	0	-10	-10
73881721 Houten bruggen	-126	-31	94
73881723 Stalen bruggen	44	-174	-218
73881724 Betonnen bruggen viaducten en tunnels	-639	-250	390
73881752 Beschoeiingen	-1.231	-379	853
73881753 Natuurvriendelijke oevers	-525	-393	132
73891711 Integraal project asfalt vervanging	-85	-18	66
73891716 Integraal project elementen vervanging	-1.126	-262	864
73934149 Nissan Townstar V90DNT	-43	-43	0
73944052 Nissan Townstar V43LVT	-35	-35	0
73944053 Nissan Townstar V38LVT	-36	-36	0
73944054 Nissan Townstar V40LVT	-36	-36	0
73949235 Ford Transit Custom V710 V75LHS	-64	-64	0
73949363 Hybride inzamelvoertuig BB435F	-375	-375	0
73949364 Hybride inzamelvoertuig BB949F	-375	-375	0
73949365 Hybride inzamelvoertuig BB043H	-375	-375	0
73949366 Hybride inzamelvoertuig BB794J	-375	-375	0
73953206 Nissan Townstar V47LVN	-37	-37	0
73959358 Scania OLYMPUS BB814F	-332	-332	0
73959359 Scania OLYMPUS BB820F	-332	-332	0
73959360 Scania OLYMPUS BB001K	-332	-332	0
73959505 Scania EPSILON BB513J	-286	-286	0
73959962 Wasstraat AIZ	-130	0	130
73959991 Natzoutinstallatie	-52	-52	0
73992909 Ondergrondse containers bestaande stad	-1.138	-371	767
74000000 RD kosten algemeen nog te verdelen	-1.760	0	1.760

Krediet (alleen de lasten zijn zichtbaar)	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Saldo begroting na wijziging en jaarrekening
74003000 Strategische aankopen vastgoed	-2.500	0	2.500
74018100 BW Javalaan	0	0	0
74018101 BW Sumatra	0	0	0
74018102 BW Zwetstroom	0	0	0
74020101 BW perceel grond nabij Abdissenbos	0	0	0
74020102 BW Van Stolberglaan 13	-524	-521	3
74020103 BW van Darwinstraat 2	-885	-882	3
74098103 Vastgoedverwerving ASP RD kosten	-200	0	200
74129107 RD EuropawegOndineschouw	-207	-118	89
74130107 RD Luxemburglaan	-50	-130	-80
74132107 RD Denemarkenlaan	-250	-347	-97
74135107 RD Nederlandlaan	-250	-397	-147
74136107 RD Belgilaan	0	0	0
74140001 RD Entree West 8	-517	-103	414
74140002 RD Entree Entreepoort 1	-307	-21	286
74150001 Realisatie flexwonen Ruimtebaan	-736	-271	465
74180107 RD Centrum West	-860	0	860
74200007 Entree Zoetermeer Risicoreservering VTA	0	0	0
74200008 Entree Zoetermeer Rentekosten	-17	0	17
74200010 Entree Zoetermeer Openbare kunst	-7	0	7
74200038 Entree Zoetermeer Bijdrage Rijk	0	0	0
74200999 Entree Zoetermeer Te activeren kosten	0	0	0
74204120 Entree Investering OR tussenstraten Oost	0	0	0
74204130 Entree Investering OR tussenstraten West	0	0	0
74204210 Entree Investering OR Van Leeuwenhoeklaan	0	0	0
74204310 Inv Entree Fietverbinding Afrikaweg	0	0	0
74204330 Entree Investering OR Meerzichtlaan	0	0	0
74206100 Entree Bouwrijp maken Station	0	0	0
74206200 Entree BRM Afrikaweg	0	0	0
74206300 Entree Bouwrijp maken fietsbrug plintgebouw	0	0	0
74206400 Entree Investering OR Afrikaweg	0	0	0
74206500 Entree Investering OR Boerhaavelaan	-736	-23	712
74206600 Entree Investering OR Bredewater	0	0	0
74206700 Entree Investering OR Stationssingel	0	0	0

Krediet (alleen de lasten zijn zichtbaar)	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Saldo begroting na wijziging en jaarrekening
74207007 Entree Zoetermeer Programmakosten	0	-728	-728
74207100 Entree Zoetermeer Planologie	0	-1.068	-1.068
74207200 Entree Zoetermeer Openbare ruimteplankosten	-739	-732	7
74207300 Entree Zoetermeer Eigenarenplankosten	0	-190	-190
74207301 Entree Zoetermeer Plankosten Oost	-878	-12	866
74207302 Entree Zoetermeer Plankosten West 1 4	-256	-7	248
74207303 Entree Zoetermeer Plankosten West 2	-150	-2	148
74207304 Entree Zoetermeer Plankosten West 3	-38	-7	31
74207305 Entree Zoetermeer Plankosten West 6 7	-280	0	280
74207306 Entree Zoetermeer Plankosten Station 2c 3	-249	-1	248
Totaal kredieten (lasten)	-131.676	-26.958	104.718

Toelichting rechtmatigheid investeringskredieten

Er is sprake van onrechtmatigheid door overschrijding van een vijftal investeringskredieten. De overschrijdingen zitten op de kredieten voor Aanleg Vervoersknoop Bleizo (omvang € 3,27 mln.), R&D Nederlandbaan (omvang € 0,147 mln.), R&D Denemarkenlaan (omvang € 97.000), R&D Luxemburglaan (omvang € 80.000) en Aanpassing fietsroute Bleiswijkseweg-West (omvang € 5.000). De overschrijding op het krediet Aanleg Vervoersknoop Bleizo wordt aangemerkt als acceptabel omdat de raad hierover meermaals is geïnformeerd.

Rechtmatigheidsverantwoording

De baten en lasten en ook de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten en ook de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college van burgemeester en wethouders toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, en ook de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, en ook de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad op 3 november 2025 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 1% van de begrote totale lasten exclusief de toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 5.440.560. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Begrotingscriterium	x € 1.000
1A. Overschrijding lasten op programma's	1.902
1B. Overschrijding investeringsbudgetten	3.599
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	-
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten, investeringen en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan de raad zijn gemeld	928
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	6.429
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geëvalueerd. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid.	3.269
De niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	-
Voorwaardencriterium	
5a. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	1.328
5b. Trekkingsrechten Pgb onrechtmatigheden gerapporteerd door de SVB	74
M&O criterium	
6. Geen bevindingen	-
Totaal onrechtmatigheden	7.831
Waarvan acceptabel	3.269
Waarvan niet-acceptabel	4.562

Conclusie

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 7,462 mln. bedraagt. Hiervan wordt € 3,269 mln. aangemerkt als acceptabel en € 4,562 mln. als niet acceptabel.

Inkooprechtmatigheid:

Uit de controle op de naleving van de Europese aanbestedingsregels is gebleken dat voor een bedrag van € 1,3 miljoen niet rechtmatig is ingekocht. Dit bedrag bestaat in totaal uit 6 posten die voortkomen uit de steekproef van de verbijzonderde interne controle en 2 posten die zijn geconstateerd tijdens de controlewerkzaamheden van het cluster Inkoop. Van de huidige 8 onrechtmatige posten gebleken dat 1 post reeds onrechtmatig was in 2024 en een doorwerking heeft gehad naar 2025. In 6 van de 8 posten was er sprake van een onrechtmatigheid wegens overschrijding van het Europese drempelbedrag.

Beheersing en maatregelen inkooprechtmatigheid

Voor 4 onrechtmatige posten zijn de overeenkomsten reeds beëindigd en wordt geen onrechtmatigheid meer in 2026 verwacht. Voor 2 posten is inmiddels een nieuwe overeenkomst afgesloten waarbij de juiste aanbestedingsprocedure is gevolgd, ook voor deze posten wordt geen onrechtmatigheid meer verwacht in 2026. Voor 2 posten is een aanbestedingsprocedure gestart. Het is nog niet in te schatten wanneer deze aanbestedingen worden afgerond en wat de impact met betrekking tot de inkooprechtmatigheid zal zijn voor het controlejaar 2026.

De gemeente is bezig met een verdere verbetering rondom de processen van de verplichtingenadministratie en het contractbeheer. Ieder kwartaal deelt cluster Inkoop de inkooprapportages, verplichtingenmonitor en het contractoverzicht per afdeling. Ook vinden er regelmatig accountgesprekken plaats waarbij onder andere de uitgaven per crediteur worden besproken, hierdoor kunnen mogelijke overschrijdingen eerder gesignaleerd worden. Tot slot is het Cluster Inkoop samen met het Business Intelligence team bezig om nieuwe inkooprapportages te ontwikkelen. Hiermee worden bestaande handmatige overzichten geautomatiseerd en nieuwe overzichten gecreëerd. Met deze maatregelen en ontwikkelingen kunnen we sneller inspelen op dreigende inkooponrechtmatigheden.

Toelichting verschillen tussen de begroting na wijziging en de rekening per programma

Programma 1 Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie

Financieel overzicht Programma 1

Financieel overzicht

Bedragen x €1.000

Programma 1 Onderwijs, economie en arbeidsemancipatie	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Saldo begroting na wijziging en jaarrekening
Lasten	-124.416	-143.713	-141.055	2.658
Baten	64.701	78.408	80.558	2.150
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-59.715	-65.305	-60.497	4.808
Toevoegingen	-1.759	-2.977	-4.485	-1.508
Onttrekkingen	2.312	2.185	2.046	-139
Mutaties reserves	553	-792	-2.439	-1.647
Gerealiseerd saldo	-59.162	-66.097	-62.936	3.161

Financiële verschillen programma 1

Bedragen x € 1.000

	Afwijking lasten	Afwijking baten	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
Doelstelling 1.1 Bijdragen aan maatwerk in spelen en leren					
Nationaal Programma Onderwijs	110	-110	0	0	0
Onderwijsachterstandenbeleid	336	-336	0	0	0
Leerlingenvervoer	-143	0	0	0	-143
Juridische overdracht schoolgebouwen	100	0	0	0	100
Exploitatiekosten onderwijshuisvesting (verzekeringen, huurinkomsten)	98	115	0	0	213
SUVIS subsidie klimaatinstallatie ONC Clauslaan	-749	749	0	0	0
Overig (verschillen kleiner dan € 100.000)	119	92	0	0	212

Totaal					381
Doelstelling 1.2 Beperken uitval in het onderwijs					
Voortijdig schoolverlaten	54	110	0	0	164
Overig (verschillen kleiner dan € 100.000)	55	-26	0	0	29
Totaal					193
Doelstelling 1.3 Bevorderen van een beter vestigings- en ondernemersklimaat					
Personeelslasten economie	76	0	0	0	76
Kosten economie	191	2	0	0	193
Beheer warenmarkten	-35	-135	0	0	-170
Overig (verschillen kleiner dan € 100.000)	35	75	0	0	110
Totaal					209
Doelstelling 1.4 Bevorderen groei werkgelegenheid					
Overig (verschillen kleiner dan € 100.000)	14	0	0	0	14
Totaal					14
Doelstelling 1.5 Stimuleren duurzame arbeidsparticipatie					
Werkcentrum Zuid-Holland Centraal	1.257	251	-1.508	0	0
Personeel	-101	0	0	0	-101
Sociaal Innovatiefonds	0	0	0	-139	-139
Volwasseneneducatie - laaggeletterdheid	365	-365	0	0	0
Sociale werkvoorziening WSW	265	-98	0	0	167
Overig (verschillen kleiner dan € 100.000)	-101	0	0	0	-101
Totaal					-174
Doelstelling 1.6 Voorzien in noodzakelijke middelen van bestaan					
Buig en Bbz	1577	705	0	0	2.282

Sociaal Innovatiefonds	139	0	0	0	139
Toeslagenaffaire	85	-65	0	0	20
Hoogwaardig handhaven	-246	342	0	0	96
Wet inburgering trajectkosten	-779	678	0	0	-101
Overig (verschillen kleiner dan € 100.000)	-63	165	0	0	102
Totaal					2.538
TOTAAL PROGRAMMA 1					3.161

Doelstelling 1.1 Bijdragen aan maatwerk in spelen en leren, verschillenverklaring

Nationaal Programma Onderwijs (saldo € 0)

De gemeente heeft in 2022 een rijksbijdrage Nationaal Programma Onderwijs van afgerond € 2,5 mln. ontvangen voor de periode 2022 – 2025. Voor het jaar 2025 resteerde € 0,428 mln. Dit geld mocht tot en met juli 2025 worden besteed. Hierover is gecommuniceerd met organisaties die een subsidieaanvraag zouden kunnen doen. Uiteindelijk is € 0,21 mln. niet besteed. Hiervan is € 0,1 mln. al gemeld in het Tweede Tussenbericht 2025 en in de begroting 2025 verwerkt. De afwijking van de begroting 2025 na wijziging bedraagt daardoor € 0,11 mln. De overgebleven rijksbijdragen worden terugbetaald aan het rijk.

De verklaring voor het verschil tussen de verwachte onderbesteding, zoals aangegeven in het Tussenbericht, en de werkelijke onderbesteding, is dat er uiteindelijk minder middelen zijn ingezet voor de activiteiten om leerlingen meer te laten bewegen in 2025. Het bleek niet haalbaar om alles nog voor de einddatum van 31 juli 2025 te realiseren. Ook hebben wij geen aanvullende NPO-aanvragen meer ontvangen in 2025.

Onderwijsachterstandenbeleid (saldo € 0)

Voor 2025 was een budget van € 6,4 mln. beschikbaar. De gerealiseerde lasten zijn in 2025 € 0,336 mln. lager dan begroot.

De over 2025 resterende middelen blijven beschikbaar voor uitvoering van het beleid in de jaren na 2025. De middelen worden via de balans doorgeschoven naar volgende jaren. Gevolg is dat de baten ten opzichte van de begroting ook € 0,336 mln. lager zijn dan begroot.

De afwijkingen op de lasten en de baten vallen tegen elkaar weg.

Leerlingenvervoer (nadeel € 143.000)

Het nadeel bij het leerlingenvervoer wordt voornamelijk veroorzaakt door volumegroei en hogere gemiddelde lasten per leerling. Ondanks ingezette beheersmaatregelen vallen de totale uitgaven hoger uit dan begroot. Het betreft een verklaarbare afwijking binnen de bestaande beleidskaders.

Juridische overdracht schoolgebouwen (voordeel € 100.000)

De juridische overdracht eigendom van de bestaande schoolgebouwen in Zoetermeer was gepland in 2025. Hiervoor was bij het Eerste Tussenbericht eenmalig € 0,1 mln. beschikbaar gesteld. De overdracht is vertraagd en zal nu plaatsvinden in 2026.

Exploitatiekosten onderwijsgebouwen (voordeel € 213.000)

Op de exploitatie van schoolgebouwen en kinderdagverblijven (totaal lasten € 13 mln.) zijn diverse voor- & nadelen ontstaan. Het gaat hier onder andere om OZB, verzekeringspremie en kleine gebouwaanpassingen. Sprake is van een voordelige afwijking van € 0,098 mln. op de lasten en van € 0,115 mln. op de baten.

Ventilatie in scholen - ONC Clauslaan (saldo € 0)

Voor de verbetering van het binnenklimaat van het ONC Clauslaan is in 2022 een specifieke uitkering ventilatie in scholen ontvangen van € 0,75 mln. Eind 2025 zijn de voor de SPUK bedoelde werkzaamheden gerealiseerd zodat zowel SPUK als doorbetaling aan het schoolbestuur in 2025 zijn verantwoord.

Overig (verschillen kleiner dan € 100.000) (voordeel € 212.000)

Overige afwijkingen worden niet verder toegelicht, omdat de afzonderlijke afwijkingen kleiner zijn dan € 0,1 mln.

Doelstelling 1.2 Beperken uitval in het onderwijs, verschillenverklaring**Voortijdig schoolverlaten (voordeel € 164.000)**

In 2025 zijn vanuit het vierjarig regionaal programma Voortijdig Schoolverlaten (VSV) extra middelen ter beschikking gesteld door contactgemeente Den Haag voor de periode 2025-2026. Zowel de reguliere als de extra middelen zijn niet volledig benut (VSV regulier, kwalificatie en regionale aanpak). De over 2025 resterende middelen vanuit de SPUK blijven beschikbaar voor de uitvoering van het beleid in 2026. De middelen worden via de balans doorgeschoven naar 2026.

Overig (verschillen kleiner dan € 100.000) (voordeel € 29.000)

Overige afwijkingen worden niet verder toegelicht, omdat de afzonderlijke afwijkingen kleiner zijn dan € 0,1 mln.

Doelstelling 1.3 Bevorderen van een beter vestigings- en ondernemersklimaat, verschillenverklaring**Personeelslasten economie (voordeel € 76.000)**

De inzet van het personeel en de inhuurkrachten was door openstaande vacature ruimte lager en iets anders dan begroot. De inzet van het team is naar aanleiding van de taakstelling voor de jaren 2026 en verder opnieuw bekeken en in het volgende jaar weer op orde. Dit geeft ten opzichte van de begroting een eenmalig voordeel van € 76.000.

Werkbudget economie (voordeel € 193.000)

De uitgaven vanuit de budgetten voor economie zijn lager dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de begrote reservering voor een eventueel regionaal herstructureringsfonds en/of een regionale ontwikkelingsmaatschappij nog niet is benut. De verwachting is dat hier op kortere termijn nog geen besluitvorming over wordt voorbereid. Daarnaast is de overeenkomst met de Haagse Hogeschool over het lectoraat Cybersecurity afgelopen. In 2025 zijn voorbereidingen gestart over de mogelijkheden voor een nieuwe samenwerking voor 2026 en verder. Het voordeel voor economie bedraagt € 0,19 mln.

Beheer warenmarkten (nadeel € 170.000)

Het verschil in de lasten wordt voornamelijk veroorzaakt door de hogere energietarieven. Daarnaast bleek er een stroomkast door Stedin niet gelabeld te zijn. We hebben hiervoor een naheffing ontvangen. De baten nemen af als gevolg van verminderde belangstelling voor markten. Dit betreft een landelijke tendens. De komende periode wordt onderzocht of dit in Zoetermeer een structureel effect betreft.

Overig (verschillen kleiner dan € 100.000) (voordeel € 109.000)

Overige afwijkingen worden niet verder toegelicht, omdat de afzonderlijke afwijkingen kleiner zijn dan € 0,1 mln.

Doelstelling 1.4 Bevorderen groei werkgelegenheid, verschillenverklaring**Overig (verschillen kleiner dan € 100.000) (voordeel € 14.000)**

Overige afwijkingen worden niet verder toegelicht, omdat de afzonderlijke afwijkingen kleiner zijn dan € 0,1 mln.

Doelstelling 1.5 Stimuleren duurzame arbeidsparticipatie, verschillenverklaring**Werkcentrum Zuid-Holland Centraal (saldo € 0)**

Gemeente Zoetermeer ontvangt en beheert als centrumgemeente de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen voor de regionale samenwerking. In 2025 zijn wederom niet alle beschikbare middelen uitgegeven. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt doordat de inkomsten en uitgaven niet in hetzelfde tempo lopen. In het Tweede Tussenbericht 2025 bent u geïnformeerd over een nieuw te vormen reserve. Een bedrag van € 1,8 mln. is toegevoegd aan deze reserve. Het jaarrekeningresultaat voor het werkcentrum á € 1,51 mln. wordt ook aan deze reserve toegevoegd. Deze bestaat uit een voordeel aan de inkomstenkant van € 0,25 mln. en een voordeel aan de uitgavenkant van € 1,26 mln.

Personeel (nadeel € 101.000)

Deze afwijking is ontstaan doordat in 2025 meer personele inzet is geweest op het onderwerp bestaanszekerheid. De lasten worden gedekt binnen het totale personeelsbudget in programma 1.

Sociaal innovatiefonds (nadeel € 139.000)

Er is een lagere onttrekking aan de reserve sociaal innovatiefonds vanwege onderuitputting op het project Vindplaats verborgen schulden. Hiertegenover staat een financieel voordeel in doelstelling 1.6. Per saldo is deze afwijking budgettair neutraal. Deze afwijking wordt verder toegelicht bij doelstelling 1.6.

Volwasseneneducatie - laaggeletterdheid (saldo € 0)

Op grond van de Wet Educatie Beroepsonderwijs (WEB) ontvangt de regio Zuid-Holland Centraal een regionaal rijksbudget, bedoeld voor de regionale aanpak van laaggeletterdheid en basisvaardigheden. Zoetermeer is de contactgemeente van de regio en dus verantwoordelijk voor de financiële afwikkeling. Voor 2025 hebben wij in totaal € 2,1 mln. aan rijksgeld ontvangen en € 0,45 mln. vanuit 2024 mogen meenemen (25% meeneemregel). Het besteedbare budget bedroeg daarmee € 2,5 mln. Dit budget is niet geheel gebruikt. Een belangrijke reden is dat een aantal gemeenten hun deel van het regionale budget niet volledig ingezet heeft.

Er is uiteindelijk € 2,1 mln. besteed. Van wat er op het budget over is, mogen we maximaal 25% meenemen naar 2026 (€ 0,4 mln.).

Het saldo van baten en lasten is nihil; de baten en lasten wijken afzonderlijk wel af van de begroting, maar de saldi vallen tegen elkaar weg.

Het voordeel op de lasten ten opzichte van de begroting bedraagt in totaal € 0,4 mln. als gevolg van lagere uitgaven (lagere besteding gemeenten).

Het nadeel op de baten ten opzichte van de begroting bedraagt in totaal € 0,4 mln., met name als gevolg van de lagere uitgaven (lager dan geraamd).

Doordat als gevolg hiervan de ontvangen baten deels worden doorgeschoven naar 2026, ontstaat per saldo een nadeel ten opzichte van de begroting.

Sociale werkvoorziening WSW (voordeel € 167.000)

De gemeente Zoetermeer heeft als wettelijke taak om een aangepaste arbeidsplek in de sociale werkvoorziening te bieden aan inwoners die door een lichamelijke, psychische, of verstandelijke handicap niet onder normale omstandigheden kunnen werken. Deze wettelijke taak wordt uitgevoerd door werkbedrijf de Binnenbaan. In 2025 is er een financieel voordeel ontstaan van € 0,27 mln., hoofdzakelijk veroorzaakt doordat minder mensen gebruik hebben gemaakt van de regeling vervroegd uitreden (RVU). Aan de inkomstenkant is er een nadeel van € 0,1 mln. veroorzaakt door een lagere compensatie voor het wegvallen van het lage inkomensvoordeel (LIV) dan waar eerder rekening mee werd gehouden.

Overig (verschillen kleiner dan € 100.000) (nadeel € 101.000)

Overige afwijkingen worden niet verder toegelicht, omdat de afzonderlijke afwijkingen kleiner zijn dan € 0,1 mln.

Doelstelling 1.6 Voorzien in noodzakelijke middelen van bestaan, verschillenverklaring

Buig & Bbz (Algemene bijstand) (voordeel € 2.282.000)

De gebundelde uitkering Participatiewet, ook wel genoemd de BUIG, wordt door het Rijk uitgekeerd aan de gemeente en bestaat uit vijf uitkeringen. De totale omvang van de BUIG voor de gemeente Zoetermeer was € 57,1 mln. in 2025. De uitkering participatiewet (PW) is de voornaamste en beslaat ongeveer 95% van de BUIG; hiervan betaalt de gemeente de reguliere bijstandsuitgaven. Daarnaast zijn er, in volgorde van hoog naar laag:

- Loonkostensubsidie
- Inkomensondersteuning arbeidsongeschikte werknemers (IOAW)
- Inkomensondersteuning arbeidsongeschikte zelfstandigen (IOAZ)
- Besluit bijstandverlening zelfstandigen levensonderhoud (Bbz)

In 2025 is er € 1,6 mln. minder uitgegeven dan begroot en € 0,7 mln. meer binnengekomen dan begroot. Per saldo leidt dit tot een voordeel voor de gemeente Zoetermeer van € 2,3 mln. In het memo [Financiële afwijkingen bijstandsbudget 2025](#) is uw raad hierover al geïnformeerd. Sindsdien is het resultaat met € 0,4 mln. verbeterd, met name door lagere uitgaven voor loonkostensubsidies (€ 0,2 mln.).

Sociaal innovatiefonds (SIF) (voordeel € 139.000)

De uitgaven vallen voor het SIF-project Vindplaats Verborgten Schulden € 0,14 mln. lager uit vanwege een herprioritering van de activiteiten in de portefeuille Werk en Inkomen. Het project krijgt vervolg en afronding in 2026. Een deel van de afwijking wordt veroorzaakt doordat het opkopen van schulden geen onderdeel meer uitmaakt van dit project.

Toeslagenaffaire (voordeel € 20.000)

Het Rijk heeft de gemeente gevraagd te ondersteunen bij maatregelen in het kader van de kinderopvangtoeslag. Deze ondersteuning betreft enerzijds zaken in de uitvoering en anderzijds het kwijtschelden van gemeentelijke vorderingen op de betreffende groep ouders. De hiermee samenhangende lasten bestaan uit:

- € 1,44 mln. uitvoeringslasten
- € 2,24 mln. individuele verstrekkingen (met name medisch en inrichting woning)

De verwachte vergoeding van het Rijk via een specifieke uitkering (SPUK) met betrekking tot deze lasten voor het jaar 2025 bedraagt € 3,68 mln. Het voordeel aan de uitgavenkant is € 85.000 en het nadeel aan de inkomstenkant is € 65.000.

Hoogwaardig handhaven (voordeel € 96.000)

Hoogwaardig handhaven is gericht op het vroegtijdig ontdekken en voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van de sociale voorzieningen om de schade voor de burger en de gemeente te beperken. Het nadeel aan de lastenkant van € 0,25 mln. wordt voornamelijk veroorzaakt doordat er meer is kwijtgescholden dan begroot. Het voordeel van € 0,34 mln. aan de batenkant wordt deels veroorzaakt door een lagere debiteurenstand vanwege een lager aantal terugvorderingen, wat op zijn beurt zorgt voor een bijstelling van de voorziening dubieuze debiteuren.

Wet inburgering - Trajectkosten (nadeel € 101.000)

De hogere lasten ten opzichte van de begroting worden verklaard doordat € 0,8 mln. meer is uitgegeven aan inburgeringstrajecten. Gemeenten ontvangen via een specifieke uitkering (SPUK) van het Ministerie van SZW middelen voor de bekostiging van inburgeringsvoorzieningen. De baten zijn hierdoor eveneens € 0,7 mln. hoger dan begroot. Het verschil tussen de hogere lasten (€ 0,8 mln.) en de hogere baten (€ 0,7 mln.) resulteert in een nadeel van € 0,1 mln. De SPUK-aanvraag is nog niet aangepast op de werkelijke uitgaven; dit verschil van € 0,1 mln. wordt meegenomen in de SPUK-aanvraag 2026.

Overig (verschillen kleiner dan € 100.000) (voordeel € 102.000)

Overige afwijkingen worden niet verder toegelicht, omdat de afzonderlijke afwijkingen kleiner zijn dan € 0,1 mln.

Programma 2 Samen leven en ondersteunen

Financieel overzicht Programma 2

Financieel overzicht

Bedragen x €1.000

Programma 2 Samen leven en ondersteunen	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Saldo begroting na wijziging en jaarrekening
Lasten	-162.670	-168.891	-163.206	5.685
Baten	10.079	17.715	18.147	431
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-152.591	-151.175	-145.059	6.116
Toevoegingen	0	-2.000	-2.000	0
Onttrekkingen	516	617	552	-65
Mutaties reserves	516	-1.383	-1.448	-65
gerealiseerd resultaat	-152.075	-152.558	-146.506	6.051

Financiële verschillen programma 2

Bedragen x € 1.000

	Afwijking lasten	Afwijking baten	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
Doelstelling 2.1 Bevorderen vroegtijdige, toegankelijke, passende en effectieve jeugdhulp					
Specialistische Jeugdhulp	3.541				3.541
Programma Toekomstbestendige Jeugdhulp	590				590
Personeelskosten Jeugd	232	-66			166
Kinderopvang op sociaal medische indicatie	110				110
POH-Jeugd	98				98
Jeugdgezondheidszorg	71				71
Overig (verschillen kleiner dan € 100.000)	84	-60		-42	-18
Totaal					4.558

Doelstelling 2.2 Bevorderen meedoen aan de samenleving en zelfstandig wonen					
Noodopvang Oekraïne	369	184	0	0	553
Wmo hulpmiddelen	-124	0	0	0	-124
Wmo begeleiding	-109	0	0	0	-109
Wmo medische advisering	-122	0	0	0	-122
Fysieke toegankelijkheid	456	0	0	0	456
Mantelzorgondersteuning	89	0	0	0	89
Vrijwilligersondersteuning	82	0	0	0	82
Daklozenpunt	0	-161	0	0	-161
Bemoeizorg	0	-62	0	0	-62
Hotel- en accommodatieregeling	9	739	0	0	748
Overig (verschillen kleiner dan € 100.000)	-27	-18	0	-22	-67
Totaal					1.283
Doelstelling 2.3 Bevorderen gezondheid, veiligheid en welbevinden					
Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)	204	-204	0	0	0
Integraal Zorg Akkoord (IZA)	-39	39	0	0	0
Personeelslasten	211	0	0	0	211
Totaal					211
TOTAAL PROGRAMMA 2					6.051

Doelstelling 2.1 Bevorderen vroegtijdige, toegankelijke, passende en effectieve jeugdhulp, verschillenverklaring

Specialistische Jeugdhulp (voordeel € 3.541.000)

Meerdere keren per jaar wordt de raad geïnformeerd over de ontwikkeling van de lasten voor de specialistische jeugdhulp. Het totaal aantal jeugdigen met jeugdhulp blijft ongeveer even groot als in 2024. Uit de [monitor kosten jeugdhulp](#) bleek al dat de lasten voor specialistische jeugdhulp over 2025 naar verwachting lager uitkomen dan begroot. Eerder was de begroting bij het Tweede Tussenbericht naar boven bijgesteld onder meer vanwege een verwachte stijging van de lasten voor ambulante jeugdhulp. De stijging heeft zich echter niet voorgedaan.

Ook de lasten voor ambulante jeugd-GGZ en landelijke ingekochte jeugdhulp vallen uiteindelijk lager uit. Dit komt met name doordat minder jeugdigen gebruikmaken van deze vormen van jeugdhulp. Landelijk ingekochte jeugdhulp is vaak erg duur, waardoor een afname van het aantal jeugdigen ook leidt tot minder lasten. Daarnaast was rekening gehouden met nagekomen declaraties over het jaar 2024. Daarvan is gebleken dat deze kunnen vrijvallen.

Programma Toekomstbestendige Jeugdhulp (voordeel € 590.000)

Op het project 'Herijking toegang tot jeugdhulp' en het programmamanagement van Toekomstbestendige jeugdhulp is in totaal € 0,17 mln. minder aan personeelslasten uitgegeven ten opzichte van het begrote bedrag. Het project 'Hervorming specialistische jeugdhulp' is sneller afgerond dan voorzien. Hierdoor is € 0,1 mln. minder aan personeelslasten uitgegeven ten opzichte van de begroting. Verder vallen de lasten lager uit doordat er gebruik kon worden gemaakt van SPUK-gelden (voordeel € 0,32 mln.).

Personeelskosten Jeugd (voordeel € 166.000)

Het voordeel op de personeelskosten (formatie en inhuur) wordt voornamelijk veroorzaakt door een lagere bezetting dan begroot. Door de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt zijn vacatures later ingevuld. Daarnaast is een aantal inhuurcontracten eerder beëindigd of niet verlengd.

Kinderopvang op sociaal medische indicatie (voordeel € 110.000)

In 2025 was er voor kinderopvang op sociaal medische indicatie (ko smi) € 0,95 mln. beschikbaar. We veronderstelden een groei van het aantal plaatsen. Deze groei was minder groot dan verwacht, waardoor er € 0,11 mln. van het budget is overgebleven.

POH-Jeugd (voordeel € 98.000)

In 2024 werd het budget voor de inzet van de POH-jeugd (praktijkondersteuner huisarts) structureel verhoogd van 6 Fte naar 7 Fte. In 2025 is gemiddeld 6,22 Fte POH-jeugd beschikbaar geweest binnen de huisartspraktijken in Zoetermeer. De inzet was lager dan begroot, ten gevolge van personeelsverloop en zwangerschapsverloven. Vacante posities konden niet direct worden ingevuld.

Jeugdgezondheidszorg (voordeel € 71.000)

In september 2025 bleek dat binnen het gezondheidsbeleid nog incidentele IZA-middelen (Integraal Zorgakkoord) beschikbaar waren. Hierdoor kon een deel van de uitgaven van Kind Naar Gezond Gewicht (KNGG) gedekt worden door incidentele IZA-middelen.

Overig (verschillen kleiner dan € 100.000) (nadeel € 18.000)

Overige afwijkingen worden niet verder toegelicht, omdat de afzonderlijke afwijkingen kleiner zijn dan € 0,1 mln.

Doelstelling 2.2 Bevorderen meedoen aan de samenleving en zelfstandig wonen, verschillenverklaring

Noodopvang Oekraïne (voordeel € 553.000)

Op de noodopvang van de ontheemde Oekraïners is een (aanvullend) voordeel behaald van € 0,553 mln. Het totale voordeel bedraagt hiermee voor 2025 € 3,3 mln. Dit komt ten gunste van het rekeningsaldo van de gemeente. De lagere lasten van € 0,369 mln. zijn ontstaan door de verminderde uitkering van leefgeld voor € 0,132 mln. Dit komt omdat meer ontheemden werk hebben dan voorzien en voor de werkenden geen levensonderhoud behoeft te worden verstrekt.

Daarnaast is de begrote inzet van € 0,1 mln. voor onderzoek, locatie-analyse en haalbaarheidsstudies naar een gemeentelijke opvanglocatie niet benut. Dit onderzoek wordt in 2026 opgepakt. De organisatiekosten zijn ca. € 0,135 mln. lager door verloop in het aantal personeelsleden en een efficiëntere aansturing. De gemeente ontvangt voor de opvang van het Rijk een normvergoeding. Het Rijk heeft deze in 2025 van € 61 naar € 44 per bed per dag verlaagt. De normvergoeding van het Rijk voor de gemeente pakt door een hoger aantal opgevangen ontheemden in totaal inclusief de vergoeding voor het leefgeld € 0,184 mln. hoger uit dan verwacht. Dit geeft samen met het voordeel op de lasten een aanvullend voordeel van € 0,553 mln.

Wmo hulpmiddelen (nadeel € 124.000)

Het nadeel op Wmo-hulpmiddelen wordt veroorzaakt door een verschil tussen de raming en de uiteindelijke lasten in 2025. Als gevolg van timing in de financiële verwerking zijn meer lasten in 2025 verantwoord dan in de eerdere prognose was voorzien.

Wmo begeleiding (nadeel € 109.000)

Het nadeel bij Wmo begeleiding wordt veroorzaakt door een combinatie van een toename van het aantal aanvragen en hogere gemiddelde lasten per cliënt. De groei zit met name in complexere ondersteuningsvragen, waarvoor intensievere en daarmee duurdere voorzieningen noodzakelijk zijn. Hierdoor hebben eerder verwachte voordelen zich niet volledig gerealiseerd.

Wmo medische advisering (nadeel € 122.000)

Om te bepalen of een inwoner aanspraak kan maken op een voorziening binnen de Wmo kan medisch advies ingewonnen worden. Het nadeel bij medische advisering binnen de Wmo wordt veroorzaakt door een hogere inzet van medische adviezen dan waarmee in de begroting rekening is gehouden. Dit heeft geleid tot hogere uitgaven in 2025.

Fysieke toegankelijkheid (voordeel € 456.000)

Voor de jaren 2023 tot en met 2026 is het budget Fysieke toegankelijkheid verhoogd met zogenaamde Impulsgelden (€ 0,163 mln. per jaar). In afwachting van het Manifest fysieke toegankelijkheid (in juni 2025 door de raad vastgesteld) zijn de impulsgelden nagenoeg niet aangewend en van jaar tot jaar overgeheveld. Het gaat daarbij eind 2025 om een bedrag van in totaal € 0,456 mln.

De werkzaamheden m.b.t. de uitvoering van het Manifest worden in 2026 verder opgepakt. De onderschrijding 2025 is reeds gemeld bij de raadsmemo Financiële afwijkingen na het Tweede Tussenbericht.

Mantelzorgondersteuning (voordeel € 89.000)

Voor mantelzorgwaardering was in 2025 in totaal € 0,655 mln. beschikbaar. Daarvan resteert € 89.000.

Mantelzorgers kunnen na registratie een mantelzorgcompliment ontvangen ter waarde van € 200 per persoon. Het aantal complimenten 2025 bedroeg 2.537, wat overeenkomt met een bedrag van € 0,507 mln. Voor de uitvoering van de regeling wordt jaarlijks ongeveer € 54.000 uitgetrokken.

Vrijwilligersondersteuning (voordeel € 82.000)

Het budget Vrijwilligersondersteuning wordt in 2025 onderschreden met een bedrag van € 82.000. De werkzaamheden krijgen een vervolg in 2026.

Hotel- en accommodatieregeling (voordeel € 748.000)

Vanaf 20 augustus 2025 is de 'Regeling stimuleren uitstroom vergunninghouders uit de asielopvang' van kracht. De regeling is de opvolger van de HAR die per 1 januari 2025 is komen te vervallen. Hierdoor zijn de baten € 0,74 mln. hoger dan begroot. De werkzaamheden krijgen een vervolg in 2026.

Daklozenpunt (nadeel € 161.000)

Het gemeentelijke daklozenpunt is gedurende de pilot-fase financieel ondersteund door de centrumgemeente maatschappelijke ondersteuning Den Haag. In de begroting werd rekening gehouden met structurele voortzetting van de bijdrage van de centrumgemeente van € 80.000 per jaar. Recent bleek dat de structurele bijdrage van de centrumgemeente vanaf 2024 niet is geformaliseerd en verkregen. Dit leidt tot een nadeel in 2025 op de baten, dat op twee jaren betrekking heeft.

Bemoeizorg (nadeel € 62.000)

Bemoeizorg (OGGZ) wordt door de gemeente deels bekostigd met een subsidie van de gemeente Den Haag. Deze bijdrage van Den Haag wordt niet geïndexeerd. De gemeentelijke subsidie aan de betrokken maatschappelijke partners wordt door de gemeente wel geïndexeerd. Hierdoor stijgen de jaarlijkse lasten van de gemeente. Vanaf 2026 zullen maatregelen worden getroffen om deze discrepantie in de jaarlijkse aanpassing van baten en lasten op te lossen.

Overig (verschillen kleiner dan € 100.000) (nadeel lasten € 27.000, nadeel baten € 18.000)

Overige afwijkingen worden niet verder toegelicht, omdat de afzonderlijke afwijkingen kleiner zijn dan € 0,1 mln.

Doelstelling 2.3 Bevorderen gezondheid, veiligheid en welbevinden, verschillenverklaring

Gezond en Actief Leven Akkoord (saldo € 0)

Van het voor 2025 begrote budget van € 1,4 mln. is een bedrag van € 0,204 mln. niet besteed. Omdat de prijsaanpassing 2025 niet in de raming is opgenomen, is de afwijking ten opzichte van het beschikbare budget feitelijk € 0,253 mln. De afwijking werd eerder gemeld in het raadsmemo Financiële afwijkingen na het Tweede Tussenbericht 2025. Het niet-besteelde bedrag van de specifieke uitkering van € 0,136 mln. wordt in 2026 uitgegeven. Het restant, zijnde € 0,116 mln., gaat terug naar het rijk. De afwijkingen van lasten en baten zijn gelijk; er zijn geen gevolgen voor het gemeentelijk rekeningsaldo.

Overige verschillen (voordeel € 211.000)

Het incidentele voordeel heeft in hoofdzaak betrekking op de personeelslasten. Dit is het gevolg van tijdelijke vacatures en prijsverschillen (inschaling aanloopschalen).

Programma 3 Leefbaarheid, duurzaam en groen

Financieel overzicht Programma 3

Financieel overzicht

Bedragen x €1.000

Programma 3 Leefbaarheid, duurzaam en groen	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Saldo begroting na wijziging en jaarrekening
Lasten	-78.354	-73.526	-69.103	4.423
Baten	36.787	37.877	37.825	-52
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-41.567	-35.649	-31.278	4.371
Toevoegingen	0	-160	0	160
Onttrekkingen	6.479	2.916	2.160	-755
Mutaties reserves	6.479	2.756	2.160	-595
gerealiseerd resultaat	-35.088	-32.894	-29.118	3.776

Financiële verschillen programma 3

Bedragen x € 1.000

	Afwijking lasten	Afwijking baten	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
Doelstelling 3.1 Bevorderen duurzame ontwikkeling					
Afvalinzameling	-24	384	0	0	360
Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)	103	-103	0	0	0
Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie	616	-616	0	0	0
Personeelskosten Duurzaam en Milieu	151	0	0	0	151
Natuur inclusief verduurzamen en Soortenmanagementplan	67	-67	0	0	0
Duurzaamheidsfonds/klimaatmiddelen	84	0	0	-67	17
Budget Groen	219	13	0	0	232
Overig (verschillen kleiner dan € 100.000)	47	-1	0	0	46

Totaal					806
Doelstelling 3.2 Behouden aantrekkelijke & veilige openbare ruimte					
Adviescommissie bomen	68				68
Gegevens en informatiebeheer	108				108
Gladheidsbestrijding	163				163
Openbare verlichting	400				400
Asfalt verhardingen klein onderhoud	-221				-221
Aanvullende inspecties kunstwerken	-200				-200
Pollers	-90				-90
Opbrengsten laadpalen		136			136
Begraafplaatsen	-32	232			200
Ontvangen externe bijdragen in beheerlasten		103			103
Gronddepot Nieuwe Driemanspolder	228	-183			45
Riolering	115				115
Groot onderhoud openbare ruimte	1.900	82			1.982
Verlichting Jan Waaijerbrug	95				95
Aanleg Buitengym locaties	183				183
Egalisatiereserve groot onderhoud			160	-100	60
Brede bestemmingsreserve Nazorg grex lagere onttrekking	588			-588	0
Overig (verschillen kleiner dan € 100.000)	-145	-32			-177
Totaal					2970
TOTAAL PROGRAMMA 3					3776

Doelstelling 3.1 Bevorderen duurzame ontwikkeling, verschillenverklaring

Afvalinzameling (voordeel € 360.000)

Op het budget voor de baten van afvalinzameling is een voordeel behaald van € 0,384 mln.

De verkoop van 9 voertuigen heeft een voordeel van € 0,95 opgeleverd. Voor sommige afvalstromen ontvangen we opbrengsten die afhangen van marktprijzen. Zo hebben we € 0,137 mln. meer ontvangen voor matrassen en textiel. De Afvalstoffenheffing leverde € 39.000 meer op dan verwacht.

Omdat de Afvalstoffenheffing niet kostendekkend is, moet op basis van regelgeving de voorziening 'middelen derden afval' vrijvallen. Dit geeft eenmalig een extra opbrengst van € 0,118 mln.

Tenslotte zijn er hogere opbrengsten door, het verstrekken van milieupasjes en het uit containers halen van verloren zaken (€ 16.000), het opleggen van aansprakelijkheidsstellingen voor verkeerd aangeboden afval (€ 41.000), hogere opbrengsten voor bedrijfsafval (€ 0,029 mln.) en overige opbrengsten (€ 28.000).

De lasten laten een afwijking van € 24.000 zien.

Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE) (saldo € 0)

Voor de versterking van de gemeentelijke organisatie voor het uitvoeren van de klimaat- en energietaken is via een specifieke uitkering subsidie beschikbaar. In 2025 is duidelijkheid gekomen over de voortzetting voor 2026-2030 en is gestart met de (verdere) werving van personeel. Door een latere invulling van openstaande vacatures is de prognose net niet gehaald. Dit geeft een voordeel van € 0,103 mln. Hier staat een even hoog nadeel subsidie tegenover. De besteding vindt in latere jaren plaats. Dit is in overeenstemming met de subsidieregeling toegestaan.

Specifieke Uitkering Lokale Aanpak Isolatie (saldo € 0)

In 2025 is de capaciteit eerst ingezet om alle resterende specifieke uitkeringen (inclusief veegronde) aan te vragen bij het Rijk. Dit is gelukt en uitgewerkt in een bestedingsvoorstel voor de raad. Hierop volgend is de aanbesteding voor het uitvoeren van de subsidieregelingen op de markt gezet. De hieruit voortvloeiende lasten vallen in 2026 en verder. Verschillende regelingen zijn vanaf 2026 van kracht. Hierdoor zijn in 2025 geen uitgaven verricht. De uitvoering en de uitgaven schuiven door naar 2026 en verder. Dit geeft een eenmalig voordeel op de lasten van € 0,616 mln. Hier tegenover staat een even hoog subsidiebedrag. In het memo financiële afwijkingen na het Tweede Tussenbericht is een voordeel op de lasten en baten van € 0,54 mln. gemeld.

Personeelskosten (voordeel €151.000)

Door personeelsverloop is een voordeel ontstaan van € 0,151. In 2026 is de formatie naar verwachting weer op sterkte.

Natuur inclusief verduurzamen en Soortenmanagementplan (SMP) (saldo € 0)

Voor het maken van een SMP krijgen we € 0,367 mln. subsidie om dit onderzoek de komende jaren te kunnen uitvoeren. De aanvraag van de subsidie heeft langer geduurd dan gepland. De subsidie is begin 2026 met terugwerkende kracht toegekend. De voorbereidingen voor de aanbesteding van de werkzaamheden zijn gestart. Voor 2025 geeft dit een voordeel van € 67.000. Hier staat ook een even hoge lagere subsidie tegenover.

Duurzaamheidsfonds/Klimaatmiddelen (voordeel € 17.000)

Om de stimulering tot verduurzaming te bevorderen zijn er verschillende subsidieregelingen van kracht. De besteding heeft een lichte vertraging opgelopen. Dit geeft een voordeel van € 84.000. Om de besteding te bevorderen is de duur verlengd en wordt meer voorlichting over de mogelijkheden verstrekt. De besteding zal in verdere jaren plaatsvinden. Tegenover de lagere lasten staat een lagere onttrekking aan het Duurzaamheidsfonds van € 67.000.

Budget groen (voordeel € 232.000)

Op het werkbudget voor groenprojecten is een voordeel behaald van € 0,218 mln. Dit komt omdat er een beperkt aantal nieuwe projecten gestart is. Reden is dat in 2025 vooral is gewerkt aan de herijking van beleid voor de buitenruimte (Samen maken we de buitenruimte) en aan de deelname aan samenwerkingen in regionale groengebieden. Daarnaast is nog € 13.000 subsidie verkregen. Dit geeft een voordeel van € 0,231 mln.

Overig (verschillen kleiner dan € 100.000) (voordeel € 46.000)

Overige afwijkingen worden niet verder toegelicht, omdat de afzonderlijke afwijkingen kleiner zijn dan € 0,1 mln.

Doelstelling 3.2 Behouden aantrekkelijke & veilige openbare ruimte, verschillenverklaring**Adviescommissie bomen (voordeel € 68.000)**

In 2025 is uitvoering gegeven aan de aanvulling van het nieuwe bomenbeleid. De daaruit voortvloeiende beheermaatregelen 2025 zijn nu gepland voor uitvoering in 2026.

Gegevens en informatiebeheer (voordeel € 108.000)

De basisregistratie grootschalige topografie (BGT) en het beheersysteem worden doorlopend uitgebreid met informatie over binnenstedelijk bouwen, reconstructies, toevoegen en verwijderen van assets. Het is een wettelijke verplichting om te voldoen aan goede en actuele gegevens en het waarborgen van de controle hierop. In 2025 is het beheersysteem verder uitgebreid waarbij een deel van de werkzaamheden (nieuwe versie beheersysteem en project Datakwaliteit) is doorgeschoven naar 2026 en verder.

Gladheidsbestrijding (voordeel € 163.000)

De wintermaanden van 2025 zijn vrij zacht verlopen waardoor gladheidsbestrijding beperkt nodig is geweest.

Openbare verlichting (voordeel € 400.000)

Door sterk gedaalde inkooprijzen en ook een lagere energiebelasting zijn de lasten voor stroomverbruik van de openbare verlichting lager uitgevallen.

Klein onderhoud wegen (nadeel € 221.000)

Door veroudering van de stad is in toenemende mate klein onderhoud aan wegen nodig. Op basis van in 2025 uitgevoerde inspecties is extra noodzakelijk klein onderhoud uitgevoerd voor het veilig houden van wegen. De extra lasten bedragen € 0,221 mln.

Aanvullende inspecties kunstwerken (nadeel € 200.000)

De gemeente is wettelijk verplicht om zeker te stellen en aantoonbaar te maken dat aannemers veilig kunnen werken aan het onderhoud van objecten in de openbare ruimte. In dit kader zijn aanvullende inspecties verricht aan kunstwerken.

Pollers (nadeel € 90.000)

Na inspectie bleek dat het onderhoud aan de pollers in de Dorpsstraat eerder nodig was dan verwacht.

Opbrengsten laadpalen (voordeel € 136.000)

De inkomsten uit de exploitatie van laadpalen is toegenomen, hierdoor is een voordeel ontstaan van € 0,136 mln. Er werd 34% meer geladen ten opzichte van 2024.

Begraafplaatsen (voordeel € 200.000)

De lasten laten een nadeel van € 32.000 zien. Er was dit jaar meer onderhoud nodig dan begroot.

De baten vallen € 0,232 mln. hoger uit door een toename van het aantal begravingen en omdat er meer koopgraven zijn afgenomen.

Ontvangen externe bijdragen in beheerlasten (€ 103.000)

Voor het beheer van recreatiegebieden is een bijdrage ontvangen (€ 20.000), een schadevergoeding voor vernieuwing fietspad Röntgenlaan (€ 28.000) en een bijdrage voor de inrichting van de nieuwe Driemanspolder (€ 54.000).

Gronddepot Nieuwe Driemanspolder (voordeel € 45.000)

De baten uit stortingen bedragen € 0,228 mln. en de uitgaven € 0,183 mln., per saldo levert dit een positief resultaat op van € 45.000.

Reinigen en inspectie riolering (voordeel € 115.000)

De reiniging en inspectie van een aantal hoofdleidingen verschuiven van uitvoering in 2025 naar 2026, waardoor eenmalig voordeel ontstaat van € 0,115 mln.

Groot onderhoud openbare ruimte (voordeel € 1,9 mln.)

In december 2025 is via het raadsmemo financiële afwijkingen 2025 een verwacht voordeel van € 1,6 mln. gemeld als gevolg van herfaseringen. Dit betreft onderhoud aan de Afrikaweg, Fregatwerf, diverse verkeersregelinstallaties en de projecten herinrichting Molenstraat, 1e Stationsstraat, Topaas en beschoeiingen. Omdat de uitvoering van bovengenoemde werkzaamheden in 2026 of later zal plaatsvinden is het nodig om de financiële middelen voor deze werken beschikbaar te houden. Bij het tweede tussenbericht 2025 is aangegeven dat het onderhoud aan de Europaweg is verschoven naar 2026. De incidentele middelen van € 1,25 mln. zijn daardoor niet uit de bestemmingsreserve onttrokken.

Normaliter zou het resultaat in de egalisatiereserve groot onderhoud bovengronds worden gestort, dit is echter niet meer mogelijk omdat deze de maximale bovengrens heeft bereikt van € 5 mln. Om de benodigde storting mogelijk te maken zal bij de besluitvorming over de jaarstukken 2025 worden voorgesteld om de maximale bovengrens van de egalisatiereserve te verhogen.

Verlichting Jan Waaijerbrug (voordeel € 95.000)

De verlichting is hersteld. Daarbij zijn armaturen vervangen en is een storing in de grondkabel verholpen. De herstelwerkzaamheden konden worden uitgevoerd tegen lagere lasten waardoor een voordeel is ontstaan van € 95.000.

Aanleg buitengymlocaties (voordeel € 183.000)

Het is nog niet gelukt om de buitengymlocaties aan te leggen. Om deze in 2026 te kunnen realiseren zal een resultaatbestemming van € 0,183 mln. worden voorgesteld.

Egalisatiereserve groot onderhoud openbare ruimte bovengronds (voordeel €60.000)

In het 2e Tussenbericht 2025 werd nog uitgegaan van een verrekening van € 0,16 mln. voordeel op de uitgaven van groot onderhoud. Vanwege de herfasering van werkzaamheden aan de Europaweg zijn de uitgaven aan de tunnelbak (motie 2306-12 van kunstwerk naar kunstwerk) nog niet gemaakt. Hierdoor is ook de begrote onttrekking van € 0,1 mln. niet gedaan.

Brede bestemmingsreserve (saldo € 0)

De reserve voor de nazorg wordt ingezet voor herstelwerkzaamheden na oplevering van grondexploitaties. Er was € 0,688 mln. begroot maar slechts € 0,101 mln. uitgegeven. Hierdoor is er ook maar € 0,101 mln. onttrokken aan de reserve.

Overig (verschillen kleiner dan € 100.000) (nadeel € 177.000)

Overige afwijkingen worden niet verder toegelicht, omdat de afzonderlijke afwijkingen kleiner zijn dan € 0,1 mln.

Programma 4 Vrije tijd

Financieel overzicht Programma 4

Financieel overzicht

Bedragen x €1.000

Programma 4 Vrije tijd	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Saldo begroting na wijziging en jaarrekening
Lasten	-37.348	-39.509	-40.663	-1.154
Baten	11.536	12.370	12.320	-50
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-25.811	-27.139	-28.344	-1.204
Toevoegingen	-41	-1.093	-1.093	0
Onttrekkingen	247	3.780	3.744	-36
Mutaties reserves	206	2.687	2.651	-36
Gerealiseerd resultaat	-25.605	-24.452	-25.693	-1.240

Financiële verschillen programma 4

Bedragen x € 1.000

	Afwijking lasten	Afwijking baten	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
Doelstelling 4.1 Bevorderen laagdrempelig toegankelijke culturele en sportvoorzieningen					
Subsidieregeling Impuls jongerencultuur Zoetermeer	33	-29			4
Reserve beeldende kunst in de openbare ruimte	36			-36	0
Renovatie boerderijen en aanvullende projectsubsidies Provincie ZH GSL	-275				-275
Exploitatiekosten sportaccommodaties	-685	20			-665
Exploitatiekosten natuur- & milieu-educatieve voorzieningen	-99	38			-61
Exploitatiekosten culturele en sociale voorzieningen	-279	57			-222
Overig (verschillen kleiner dan € 100.000)	-3	-78			-81
Totaal					-1.300

Doelstelling 4.2 Bevorderen levendige stad					
Overig (verschillen kleiner dan € 100.000)		45	15		60
Totaal					60
TOTAAL PROGRAMMA 4					-1.240

Doelstelling 4.1 Bevorderen laagdrempelig toegankelijke culturele en sportvoorzieningen, verschillenverklaring

Subsidieregeling Impuls jongerencultuur Zoetermeer (voordeel € 4.000)

Deze regeling stimuleert cultuurdeelname door jongeren tussen de 14 en 27 jaar. De subsidietermijn is door het Rijk met een jaar verlengd. De beschikbare middelen zijn niet volledig besteed hierdoor ontstaat er een voordeel van € 33.000 op de lasten en een nadeel van € 29.000. op de baten.

Reserve beeldende kunst in de openbare ruimte (saldo € 0)

Diverse (bouw)projecten zijn vertraagd, de kunstopdrachten die we dit jaar in gedachte hadden zijn daardoor nog niet uitgevoerd. Er is hierdoor een voordeel van € 36.000 op de uitgaven en een nadeel van hetzelfde bedrag op de reserve-onttrekking.

Renovatie boerderijen en aanvullende projectsubsidies Provincie Zuid-Holland GSL (nadeel € 275.000)

Het speelterrein speelboerderij het Buitenbeest en het buitenterrein stadsboerderij de Balijhoeve zijn verbeterd. Een aantal renovaties is sneller uitgevoerd dan eerder gedacht. De melding in TB2 (voordeel € 0,94 mln.) wordt € 0,3 mln. lager. De overige renovaties lopen door in 2026 door late levering materialen.

Exploitatiekosten culturele en sportvoorzieningen (nadeel € 949.000)

Exploitatielasten sportaccommodaties (€ 0,665 mln. nadeel)

Exploitatielasten natuur- & milieu-educatieve voorzieningen (€ 61.000 nadeel)

Exploitatielasten culturele en sociale voorzieningen (€ 0,222 mln. nadeel)

De onderhoudslasten zijn in 2025 - behalve door prijsstijgingen - verder opgelopen vanwege deels verouderde culturele en sportgebouwen. Het nadeel van € 0,949 mln. bestaat naast de hogere onderhoudslasten ad € 0,654 mln., uit herstelkosten bij schade € 0,235 mln., schoonmaakkosten € 0,114 mln. en overige exploitatielasten € 0,191 mln. Daarnaast zullen de bij het 2e Tussenbericht 2025 gemelde werkzaamheden om de klimaatproblematiek op de Vlamingsstraat 1 en het CKC & partners aan te pakken van een bedrag van € 0,245 mln. in 2026 gaan plaatsvinden, dit levert een voordeel op in 2025.

Overig (verschillen kleiner dan € 100.000) (nadeel € 81.000)

Overige afwijkingen worden niet verder toegelicht, omdat de afzonderlijke afwijkingen kleiner zijn dan € 0,1 mln.

Doelstelling 4.2 Bevorderen levendige stad, verschillenverklaring

Overig (verschillen kleiner dan € 100.000) (voordeel € 60.000)

Overige afwijkingen worden niet verder toegelicht, omdat de afzonderlijke afwijkingen kleiner zijn dan € 0,1 mln.

Programma 5 Veiligheid

Financieel overzicht Programma 5

Financieel overzicht

Bedragen x €1.000

Programma 5 Veiligheid	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Saldo begroting na wijziging en jaarrekening
Lasten	-24.215	-24.585	-22.672	1.914
Baten	1.717	2.087	1.355	-732
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-22.498	-22.498	-21.317	1.181
Onttrekkingen	941	941	941	0
Mutaties reserves	941	941	941	0
Gerealiseerd resultaat	-21.557	-21.557	-20.376	1.181

Financiële verschillen programma 5

Bedragen x € 1.000

	Afwijking lasten	Afwijking baten	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
Doelstelling 5.1 Bevorderen van de veiligheid in de woning					
Overig (verschillen kleiner dan € 100.000)	-43	0			-43
Totaal					-43
Doelstelling 5.2 Bevorderen /behouden veiligheid en leefbaarheid in de wijk					
Inzet handhaving	117	0			117
Materieel budget handhaving	228	-59			169
Overig (verschillen kleiner dan € 100.000)	-74	19			-55
Totaal					231

Doelstelling 5.3 Behouden veiligheid in de stad					
Bijdrage Veiligheidsregio Haaglanden (VRH)	515	0			515
Preventie met Gezag	262	-262			0
Radicalisering	381	-389			-8
Handhaving bouwregelgeving	181	0			181
Overig (verschillen kleiner dan € 100.000)	308	-3			305
Totaal					993
TOTAAL PROGRAMMA 5					1181

Doelstelling 5.1 Bevorderen van de veiligheid in de woning, verschillenverklaring

Overig (verschillen kleiner dan € 100.000) (nadeel € 43.000)

Overige afwijkingen worden niet verder toegelicht, omdat de afzonderlijke afwijkingen kleiner zijn dan € 0,1 mln.

Doelstelling 5.2 Bevorderen /behouden veiligheid en leefbaarheid in de wijk, verschillenverklaring

Inzet handhaving (voordeel € 117.000)

Gedurende het jaar hebben verschillende vacatures langer dan verwacht opengestaan of staan nog open. Deze bleken moeilijk in te vullen en niet iedereen zit in de laatste trede van de functieschaal.

Materieel budget (voordeel €169.000)

Vanuit het budget om de tijdelijke uitbreidingen in capaciteit ook materieel te kunnen ondersteunen is minder gebruik gemaakt dan gepland. In eerste instantie omdat de oorspronkelijke uitbreiding niet structureel is, zijn er geen uitgaven gedaan om die tijdelijke uitbreiding te faciliteren tegen onnodig hogere lasten (bijvoorbeeld door hergebruik van uniformen en/of uniformdelen in plaats van steeds nieuwe aan te schaffen). Daarnaast is de geplande uitbreiding ook nog niet ten volle ingezet, waardoor de te maken lasten voor de facilitering ervan nog niet nodig zijn geweest. De daadwerkelijke inkomsten blijven structureel achter bij de begrote bedragen van te ontvangen vergoedingen en bestuurlijke boetes. De komende periode gebruiken we om tot een structurele oplossing te komen.

Overig (verschillen kleiner dan € 100.000) (nadeel € 55.000)

Overige afwijkingen worden niet verder toegelicht, omdat de afzonderlijke afwijkingen kleiner zijn dan € 0,1 mln.

Doelstelling 5.3 Behouden veiligheid in de stad, verschillenverklaring

Bijdrage Veiligheidsregio Haaglanden (VRH) (voordeel € 515.000)

De bijdrage aan de Veiligheidsregio Haaglanden is lager dan het bedrag waar in de begroting rekening mee is gehouden. Het betreft een aanpassing van de Functioneel Leeftijdsontslag (FLO) reeks, de bijstelling van de begroting 2025 van de VRH en de invulling van de taakstelling in 2025.

Preventie met Gezag (PmG) (saldo € 0)

Het opzetten van activiteiten vraagt meer voorbereidingstijd dan verwacht. Door nog niet bestede subsidiegelden ontstaat er een voordeel op de lasten en een nadeel op de baten (per saldo neutraal).

Radicalisering/Versterkingsgelden lasten (saldo € 0)

De subsidie is beschikbaar voor de jaren 2025 en 2026. Een deel van de aangevraagde budgetten is vanwege capaciteitsproblemen niet uitgevoerd. Door niet bestede subsidiegelden in 2025 ontstaat er een voordeel op de lasten en een nadeel op de baten (per saldo € 8.000 nadeel).

Handhaving bouwtoezicht (voordeel € 181.000)

Als gevolg van de invoering van de omgevingswet was er sprake van een overgangsperiode waardoor inzet op processen op een andere wijze noodzakelijk was. Aan de voorkant van de processen betekende dit meer inzet vanuit bouwtoezicht en een andere inzet van de handhavingsjuristen. Deze verschillen heffen elkaar vrijwel op.

Overig (verschillen kleiner dan € 100.000) (voordeel € 305.000)

Overige afwijkingen worden niet verder toegelicht, omdat de afzonderlijke afwijkingen kleiner zijn dan € 0,1 mln.

Programma 6 Dienstverlening en participatie

Financieel overzicht Programma 6

Financieel overzicht

Bedragen x €1.000

Programma 6 Dienstverlening en participatie	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Saldo begroting na wijziging en jaarrekening
Lasten	-17.981	-19.595	-20.293	-698
Baten	6.578	6.158	5.637	-520
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-11.403	-13.437	-14.655	-1.219
Onttrekkingen	140	140	65	-75
Mutaties reserves	140	140	65	-75
Gerealiseerd resultaat	-11.263	-13.297	-14.590	-1.293

Financiële verschillen programma 6

Bedragen x € 1.000

	Afwijking lasten	Afwijking baten	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
Doelstelling 6.1 Continueren klanttevredenheid					
Burgerzaken	-474	463			-11
Overig (Burgerzaken)	99	68		-75	92
Omgevingswet	113	-280			-167
Kosten omgevingsvergunningen	-271	0			-271
Leges omgevingsvergunningen	0	-820			-820
Overig (verschillen kleiner dan € 100.000)	6	40			46
Totaal					-1.131
Doelstelling 6.2 Bevorderen van de participatie					
Voorziening wethouderspensioenen	-874				-874

Bestuurlijke samenwerkingsverbanden	-114				-114
Loonkosten college	265				265
Griffie	300				300
Vrije beleidsruimte raad en college	285				285
Overig (verschillen kleiner dan € 100.000)	-33	9			-24
Totaal					-162
Totaal PROGRAMMA 6					-1.293

Doelstelling 6.1 Continueren klanttevredenheid, verschillenverklaring

Burgerzaken (nadeel € 11.000)

De legesinkomsten zijn in totaal € 0,463 mln. hoger dan verwacht en wordt voor een deel veroorzaakt door de ruim 2.300 meer aanvragen voor een persoonsdocument. Daarnaast zijn de aanvragen voor een persoonsdocument voor volwassenen fors toegenomen terwijl het aantal aanvragen voor een persoonsdocument voor jeugdigen met bijna hetzelfde percentage is afgenomen. Na aftrek van de afdrachten aan het Rijk en overige lasten die toerekenbaar zijn aan de leges is het saldo op de leges bijna nul.

De subsidieregeling maatschappelijke initiatieven is ingesteld (raadsbesluit 2022-000318 Subsidieregeling maatschappelijke initiatieven Zoetermeer 2040). Vanaf 1 januari 2025 kunnen inwoners en organisaties subsidie aanvragen voor initiatieven die bijdragen aan het realiseren van de doelen van Zoetermeer 2040. Het totale budget voor 2025 bedraagt € 0,14 mln. In totaal is € 65.000 uitgeven aan subsidie en overige lasten zoals communicatie. Het saldo is € 75.000.

Overig Burgerzaken (voordeel € 92.000)

In het kader van de participatiewet en door een verschuiving in de toerekening van personele lasten is een voordeel behaald.

Omgevingswet (nadeel € 167.000)

Door beperkte personele capaciteit (op de arbeidsmarkt is onvoldoende gekwalificeerd personeel beschikbaar) is de uitvoering van het transitieprogramma achtergebleven en is € 0,113 mln. niet uitgegeven. De uitvoering wordt opnieuw geprogrammeerd. Voor de Omgevingswet zijn middelen ontvangen in de algemene uitkering van het gemeentefonds. Deze zijn verantwoord op programma Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen (OAD). In de begroting was hiervoor een bedrag van € 0,280 mln. geraamd op programma 6. Hierdoor ontstaat een nadeel op de baten in programma 6 en een voordeel op de baten op OAD.

Kosten omgevingsvergunningen (nadeel € 271.000)

Wij hebben extra personeel ingehuurd. Dit komt door de implementatie van nieuwe processen en systemen, opleidingen van medewerkers en het oplopen van doorlooptijden voor de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb).

Leges omgevingsvergunningen (nadeel € 820.000)

De leges voor het project Eleanor Rooseveltlaan voor de bouw van 354 woningen zijn niet in 2025 opgelegd (zie raadsmemo Financiële afwijking na 2e Tussenbericht).

Overig (verschillen kleiner dan € 100.000) (voordeel € 46.000)

Overige afwijkingen worden niet verder toegelicht, omdat de afzonderlijke afwijkingen kleiner zijn dan € 0,1 mln.

Doelstelling 6.2 Bevorderen van de participatie, verschillenverklaring**Voorziening wethouderspensioenen (nadeel € 874.000)**

De voorziening voor de pensioenverplichtingen van wethouders is gevormd op grond van de Wet Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa). Per 1 januari 2028 worden de pensioenen van wethouders verplicht overgedragen aan het ABP, in lijn met de Wet toekomst pensioenen (Wtp). Ten behoeve van deze waardeoverdracht moet rekening gehouden met de dekkingsgraad van het ABP (123,5% in december 2025). Hiervoor is eind 2025 eenmalig een aanvullende dotatie aan de voorziening nodig geweest van € 0,87 mln.

Bestuurlijke samenwerkingsverbanden (nadeel € 114.000)

De werkelijke bijdrage voor de deelname aan de bestuurlijke samenwerking tussen de gemeente Zoetermeer, de VNG en het fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU) is € 0,8 mln. Hierdoor ontstaat een nadeel van € 0,11 mln. Dit nadeel hangt o.a. samen met de intensivering van diverse samenwerkingsverbanden zoals New Town Alliantie en een stijging van het inwonersaantal en is structureel.

Loonkosten College (voordeel € 265.000)

Het voordeel van € 0,27 mln. wordt met name veroorzaakt doordat de lasten van de inhuur voor de gemeentesecretaris bij de directie zijn verantwoord. Dit geeft een voordeel in programma 6 en een nadeel in Overzicht Overhead.

Griffie (voordeel € 300.000)

In de begroting is rekening gehouden met wettelijke vergoedingen en rechtspositieregelingen voor raads- en commissieleden. In 2025 is dit budget niet volledig gebruikt. Dit verklaart een groot deel van het overschot. Daarnaast is door een lagere bezetting gedurende het jaar ook een voordeel behaald op de personele inzet.

Vrije beleidsruimte Raad (voordeel € 160.000)

De uitgaven uit het 'potje van de raad' van in totaal € 75.000 is in 2025 ingezet voor de onderstaande moties. Hierdoor is er een voordeel van € 0,16 mln. ontstaan.

1. 2411-59: Landmarks Dorpsstraat
2. 2411-76: Uitbreiding onderzoek Krakeling
3. 2506-54: Jong geleerd, groen gedaan
4. 2406-39a: APV op website

Vrije beleidsruimte College (voordeel € 125.000)

Voor het schilderen en vrolijker maken van de meterkasten in de buitenruimte is uit het 'potje van het college' € 25.000 uitgegeven. Hierdoor is er een voordeel ontstaan van € 0,125 mln.

Overig (verschillen kleiner dan € 100.000) (nadeel € 24.000)

Overige afwijkingen worden niet verder toegelicht, omdat de afzonderlijke afwijkingen kleiner zijn dan € 0,1 mln.

Programma 7 Inrichting van de stad

Financieel overzicht Programma 7

Financieel overzicht

Bedragen x €1.000

Programma 7 Inrichting van de stad	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Saldo begroting na wijziging en jaarrekening
Lasten	-36.873	-35.458	-29.337	6.121
Baten	19.553	24.523	23.619	-904
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-17.320	-10.936	-5.718	5.217
Toevoegingen	-3.729	-5.173	-9.793	-4.620
Onttrekkingen	14.097	8.646	8.898	252
Mutaties reserves	10.368	3.474	-895	-4.369
Gerealiseerd resultaat	-6.952	-7.462	-6.613	848

Financiële verschillen programma 7

Bedragen x € 1.000

	Afwijking lasten	Afwijking baten	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
Doelstelling 7.1 Bevorderen passende woonruimte voor iedere Zoetermeerder					
Woningbouwsubsidies	455	-455	0	0	0
Realisatiestimulans woningbouw	0	497	0	0	497
Bestuurlijke Tafel wonen Haaglanden	94	-94	0	0	0
Woonwagenuisvesting	91	-1	0	0	90
Overig (verschillen kleiner dan € 100.000)	44	8	0	0	52
Totaal					639
Doelstelling 7.2 Bevorderen vernieuwende en gewenste functies voor stad en regio					
Grondexploitaties en faciliterend grondbeleid	1.830	1.135	-4.830	1.860	-5

Gemeentelijke eigendommen Grondzaken	-18	75	0	0	57
Gemeenschappelijke regeling Hoefweg	20	-200	200	-20	0
Dekking projecten	128	-128	0	0	0
Programma Wijkontwikkeling Meerzicht	1.974	-1.377	0	-647	-50
Nieuwe Initiatieven	468	35	0	-503	0
Dutch Innovation Park	161	-13	0	-125	23
Agenda Zoetermeer 2040	211	-1	0	-232	-22
Diverse projecten	88	44	0	-83	49
Kapitaallasten	55	0	0	0	55
Personeel	180	0	0	0	180
Overig (verschillen kleiner dan € 100.000)	91	-10	9	1	91
Totaal					378
Doelstelling 7.3 Bevorderen kwaliteit van gebouwde omgeving en publieke ruimte					
Personeel	226	0	0	0	226
Overig (verschillen kleiner dan € 100.000)	-2	-32	0	0	-34
Totaal					192
Doelstelling 7.4 Behouden goede bereikbaarheid en bevorderen verkeersveiligheid					
OV schaalsprong, onderdeel Krakeling en ontsluiting Rokkeveen	105	0	0	0	105
Overig (verschillen kleiner dan € 100.000)	-16	89	0	0	73
Totaal					178
Doelstelling 7.5 Overige					
Vastgoedbeheer, commercieel vastgoed en brandweer	-43	-475	0	0	-518
Overig (verschillen kleiner dan € 100.000)	-21	0	0	0	-21
Totaal					-539
TOTAAL PROGRAMMA 7					848

Doelstelling 7.1 Bevorderen passende woonruimte voor iedere Zoetermeerder, verschillenverklaring

Woningbouwsubsidies (saldo € 0)

Om de woningbouw te stimuleren is, in de programmabegroting voor drie projecten een budget opgenomen van € 1,32 mln. met dekking vanuit subsidie van het Rijk en de provincie. Het project Ruimtebaan met een geplande oplevering in december 2025 is daadwerkelijk begin 2026 opgeleverd. Het recht op subsidie valt hiermee in 2026. Dit geeft voor 2025 een voordeel op de lasten van € 0,455 mln. Hier staat een even hoog nadeel subsidieopbrengsten tegenover.

Realisatiestimulans woningbouw (voordeel € 497.000)

De Realisatiestimulans is een specifieke uitkering waarmee het Rijk gemeenten ondersteunt bij de bouw van betaalbare woningen. Van 2026 tot en met 2030 ontvangen gemeenten een vaste bijdrage van € 7.000 per gerealiseerde betaalbare woning (sociale/middenhuur of betaalbare koop) waarvan de bouw het jaar ervoor is gestart. Bij het opstellen van de jaarrekening is duidelijk geworden dat het recht op de realisatiestimulans ontstaat op het moment van de start van de bouw. Dit in de plaats van het door het Rijk aan ons gecommuniceerde jaar van ingang van 2026. Om deze reden is de opbrengst niet eerder gemeld. Voor het jaar 2025 geldt dat 71 woningen voldoen aan de eisen van de regeling. Dit levert voor 2025 een subsidie op van ca. € 0,5 mln. Voor de besteding van dit budget wordt een plan gemaakt dat aan de raad wordt voorgelegd.

Bestuurlijke Tafel Wonen Haaglanden (saldo € 0)

Voor het samenwerkingsverband zijn, met behulp van subsidie extra projecten om woningbouw te versnellen en knelpunten op te lossen uitgevoerd. Door deze subsidie hoefde de gemeentelijke bijdrage niet volledig te worden benut. Het restant schuift door naar 2026 zodat de projecten ook in het volgende jaar kunnen worden voortgezet. Voor 2025 geeft dit een voordeel van € 94.000. Hier staat een even hoog nadeel tegenover.

Woonwagenhuisvesting (voordeel € 91.000)

De inzet van externe deskundigen en juristen op het woonwagendossier bedroeg € 0,19 mln. Dit geeft een voordeel van € 46.000. Op de woonwagenexploitatie is door lagere onderhoud en kapitaallasten (vanwege vertraging van de realisatie woonwagens) een voordeel van € 45.000 ontstaan.

Overig (verschillen kleiner dan € 100.000) (voordeel € 52.000)

Overige afwijkingen worden niet verder toegelicht, omdat de afzonderlijke afwijkingen kleiner zijn dan € 0,1 mln.

Doelstelling 7.2 Bevorderen vernieuwende en gewenste functies voor stad en regio, verschillenverklaring

Grondexploitaties en faciliterend grondbeleid (nadeel € 4.000)

Voor de uitvoering van het Grondbeleid is ongeveer € 14,9 mln. aan lasten en ongeveer € 16,4 mln. aan baten in de programmabegroting opgenomen. Het Grondbeleid wordt gevoerd om een programma (woningen, kantoren, voorzieningen en bedrijfsterreinen) te realiseren. De uitgangspunten hierbij zijn het rijks-, provinciale en regionale beleid en de gemeentelijke visie op het toekomstige ruimtelijk beleid. In de Nota Grondbeleid zijn de kaders en uitgangspunten weergegeven voor het grondbeleid van de gemeente.

Er is een relatie tussen de lasten, baten, mutaties in reserves en boekwaarde van de verschillende grondexploitaties (en faciliterend grondbeleid) op de balans. Het resultaat van de grondbedrijf functie is per saldo via een mutatie in de voorraad neutraal verwerkt, zodat de ontstane afwijkingen in de regel geen invloed hebben op het rekeningresultaat van de gemeente. Ook is er (jaarlijks) sprake van faseringsverschillen. De redenen zijn vaak divers en zijn vaak exogeen van aard. Met projectontwikkelaars is bijvoorbeeld een afnamecontract afgesloten, maar het tempo van de afname en daarmee de opbrengsten wordt door de ontwikkelaars zelf bepaald. Het effect van de faseringsverschillen is verwerkt in het Meerjarenperspectief Grondbeleid (MPG).

Het MPG bevat naast informatie over de voortgang, ook een actualisatie van de grondexploitaties, de resultaatprognoses en de risico's. In het MPG is het effect van de werkelijke voortgang meegenomen. Het resultaat van de actualisatie van het MPG is verwerkt in de jaarrekening en komt tot uitdrukking in mutaties in reserves en de winstafrachten en het al dan niet vrijvallen van (een deel) van voorzieningen en reserves. De verwerking van het resultaat is vastgesteld in de Nota Grondbeleid en gaat via vastgestelde stappen: in eerste instantie voor 50% toegevoegd aan de reserve Financiële Positie Grondbedrijf (FiPo) en voor 50% aan de Reserve Fonds Zoetermeer 2040. Vervolgens wordt de maximale omvang van de reserve Financiële Positie Grondbedrijf en de reserve risico's Ontwikkelingsbedrijf bepaald aan de hand van de benodigde weerstandscapaciteit. Het surplus wordt afgeroomd naar de Reserve Fonds Zoetermeer 2040. In de paragraaf Grondbeleid is een inhoudelijke toelichting opgenomen op de uitvoering van het grondbeleid.

Het nadelig resultaat ontstaat doordat er ook vennootschapsbelasting (Vpb) over het resultaat moet worden afgedragen aan het Rijk. Hier staat eenzelfde voordeel tegenover, dat verantwoord is bij het afzonderlijke onderdeel Vpb.

Baten

Het voordeel op de baten € 1,1 mln. bestaat uit een hogere mutatie in de voorraad onderhanden werken. Het verschil met de raming komt o.a. doordat de te verkopen gronden voor Boerhaavelaan later wordt geleverd dan verwacht. De hogere mutatie onderhanden werken houdt verband met lagere lasten.

Lasten

Het voordeel op de lasten van € 1,8 mln. ontstaat doordat begrote werkzaamheden voor bouw- en woonrijpmaken doorschuiven naar een volgend boekjaar. Het faseringsverschil bij het bouw- en woonrijpmaken is onder meer ontstaan in de grondexploitatie Oosterheem en Palenstein.

Winstnemingen

De winstnemingen worden als een last verwerkt in de grondexploitaties. Er is totaal € 3,4 mln. winst gerealiseerd, begroot was € 1,9 mln. Dit resulteert in een nadeel van € 1,5 mln.

Toevoegingen reserves

Op basis van het grondbeleid komt het resultaat van de grondexploitaties (de winstneming) voor 50% ten gunste van de reserve FiPo en voor 50% ten gunste van de reserve Fonds Zoetermeer 2040. De toevoegingen voor de reserve FiPo en Fonds Zoetermeer 2040 zijn € 3,4 mln. hoger dan begroot (nadeel). Dit komt grotendeels door de afoming van de reserve FiPo omdat de omvang van de weerstandscapaciteit lager is vastgesteld. De weerstandscapaciteit is lager vastgesteld vanwege bijstelling (verlaging) van de projectrisico's.

Onttrekkingen reserves

De reserve FiPo, reserve Fonds Zoetermeer 2040 en reserve risico's Ontwikkelingsbedrijf worden elk jaar herijkt op basis van een herziening van grondexploitaties. De herijking heeft geleid tot een afoming van de reserve FiPo en het Rif van totaal € 2,1 mln. en van de reserve risico's Ontwikkelingsbedrijf van € 0,2 mln. Begroot was € 0,4 mln. Er is een totaalvoordeel van € 1,9 mln. gerealiseerd.

Gemeentelijke eigendommen Grondzaken (voordeel € 57.000)

De gemeente heeft grond in haar bezit en voor de exploitatie (regulier beheer, advisering en begeleiding verkopen) is in 2025 een budget opgenomen van ongeveer € 1,05 mln. aan lasten en ongeveer € 1,86 mln. aan baten. Het betreft structureel en incidenteel budget. Incidenteel is er een voordeel op de baten van € 75.000 gerealiseerd door hogere afrekening van verkochte liters brandstof over 2024. Aan de lastenkant is een gering nadeel gerealiseerd van € 18.000 op onderhoud groenstroken.

Gemeenschappelijke regeling Hoefweg (saldo € 0)

De opheffing van de gemeenschappelijke regeling Bedrijvenschap Hoefweg is van 1 januari 2025 vertraagd naar eind 2025. Voor de afhandeling van de daarna lopende zaken tot naar verwachting 2035 is Zoetermeer als vereffenaar benoemd. Hiervoor is begin 2026 een overeenkomst gesloten. Uit het voordelig resultaat bij opheffing ontvangt Zoetermeer hiervoor in 2026 € 0,2 mln. In de begroting was ervan uitgegaan dat de uitkering in 2025 zou plaatsvinden. Dit geeft een nadeel van € 0,2 mln. op de inkomsten. Hier tegenover staat een even hoog voordeel omdat de storting in de reserve niet heeft plaats gevonden. Om deze reden hebben de jaarlijkse kosten van de vereffening van € 20.000 en de bijbehorende onttrekking uit de reserve niet plaatsgevonden.

Dekking projecten (saldo € 0)

In de begroting is een uitbreiding van de formatie van de planeconomen opgenomen. De uitbreiding is administratief-technisch niet juist verwerkt in de begroting, waardoor er zowel op de inkomsten als de uitgaven een saldo is ontstaan. Het effect is per saldo nul. In de begroting 2026 is dit hersteld.

Programma wijkontwikkeling Meerzicht (nadeel € 50.000)

In 2025 zijn met de partners voorbereidingen getroffen voor de verschillende maatregelen uit het ontwikkelperspectief Meer voor Meermid. De inwoners zijn hierbij ook betrokken. De voorbereidingstijd is intensiever dan gedacht en mede hierdoor zijn de lasten € 0,181 mln. hoger dan begroot. Tegenover de hogere lasten staan ook extra inkomsten van het Rijk en bijdragen van partners € 0,131 mln. Dit geeft voor 2025 een nadeel van € 50.000.

Voor de verduurzaming van de hoogbouw is ca. € 2,1 mln. in de begroting 2025 opgenomen. Dit is met name bestemd voor de verduurzaming van de hoogbouw VvE Zalkerbos € 1,9 mln. De voorziene oplevering in december 2025 is vertraagd naar het 1^e kwartaal 2026. Het recht op subsidie valt hiermee in 2026. Ook het restant van € 0,2 mln. wordt niet in 2025 besteed. Dit geeft voor 2025 een voordeel op de lasten van € 2,1 mln. Hier staat een even hoog nadeel onttrekking reserve en subsidie volkshuisvestingsfonds tegenover.

Nieuwe Initiatieven (saldo € 0)

In 2024 en 2025 is onderzoek verricht en zijn maatregelen genomen om de doorlooptijd te verkorten en belemmeringen voor een snelle doorstart weg te nemen. Daarmee wordt het proces effectiever en spelen we capaciteit vrij om nieuwe initiatieven op te pakken en daarmee de woningbouw te versnellen. Een eerste bevinding is dat de maatregelen effect lijken te hebben. In 2025 is de doorlooptijd korter dan voorgaande jaren geweest en zijn projecten die haalbaar bleken nog in hetzelfde jaar opgestart. De daarbij gemaakte kosten voor het kostenverhaal zijn (deels met terugwerkende kracht) ingebracht in de grondexploitatie en de faciliterend grondbeleid projecten. Hierdoor hoefde er in 2025 minder uitgaven ten laste van het budget nieuwe initiatieven te worden gebracht. Dat betekent niet dat alles helemaal soepel loopt. Ook in 2025 hadden we te maken met krapte op de arbeidsmarkt waardoor er projecten zijn blijven liggen. We gaan daarom door met het nemen van maatregelen, waaronder het gestarte initiatief parallel plannen, om samen met onze partners de woningbouw te versnellen. Voor 2025 geven de lagere uitgaven een voordeel van € 0,468 mln. Door kostenverhaal is daarnaast nog een voordeel behaald van € 35.000. Tegenover deze voordelen staat een lagere onttrekking uit de reserve van € 0,503 mln.

Dutch Innovation Park (voordeel € 23.000)

In 2025 is een voordeel ontstaan van € 0,161 mln. op de uitgaven. De lagere inzet in 2025 is primair het gevolg geweest van onvoorziene uitval binnen het gemeentelijke team. Hierdoor zijn minder uren gemaakt dan oorspronkelijk begroot. Tegelijkertijd bevindt het samenwerkingsverband op het Park zich in een duidelijke transitiefase. Binnen het triple helix-model hebben andere partners (onderwijs- en community) in deze periode meer uitvoerende taken op zich genomen. Deze verschuiving heeft ervoor gezorgd dat de voortgang van de campusontwikkeling geborgd bleef, ondanks de verminderde gemeentelijke inzet. Feitelijk heeft dit ertoe geleid dat de gemeente in 2025 tijdelijk is ontlast in haar operationele rol. Daarnaast speelde in 2025 mee dat een lopende MRDH-subsidie een deel van de financiële dekking heeft kunnen opvangen. De subsidie is in 2025 volledig besteed. Tegenover het voordeel op de uitgaven staat ook een nadeel onttrekking reserve van € 0,125 mln. en € 13.000 lagere inkomsten.

Agenda Zoetermeer 2040 (nadeel € 22.000)

Op de uitvoering van de Strategische Agenda Zoetermeer 2040 is per saldo een klein nadeel ontstaan. Daarnaast zijn niet alle budgetten (budgetneutraal) benut en schuift een deel van het werk door naar 2026. Voor 2025 geeft dit op de uitgaven een voordeel van € 0,211 mln. Daar tegenover staan lagere inkomsten van € 1.000 en een lagere bijdrage van de reserve van € 0,232 mln. Dit geeft per saldo een nadeel van € 22.000. De lagere uitgaven van € 0,211 mln. bestaan uit de volgende posten:

- Onderzoekskosten, voordeel € 0,107 mln.
- Relatiemanagement, voordeel € 0,102 mln.
- Overig: € 20.000

Op het budget onderzoekskosten strategische agenda is een voordeel ontstaan. Hiervoor zijn in 2025 beperkt opdrachten verstrekt. Dit is naar verwachting structureel. Niet alles is afgerond maar het budget voor 2026 is op grond van de verwachtingen naar beneden bijgesteld. Op relatiemanagement is de personele inzet door capaciteitsgebrek noodgedwongen beperkt gebleven. Omdat de woningbouwproductie achter blijft bij de benodigde aantallen om de groeiambities uit de omgevingsvisie te realiseren is er binnen de Permanente Marktdialoog Zoetermeer (PMZ) gewerkt aan het Doorbouwakkoord 2026–2030. Dit wordt naar verwachting begin 2026 ondertekend. Om de afspraken uit het akkoord in te voeren zal een afzonderlijke projectleider worden gezocht. Tot slot zijn nog niet alle uitgevoerde opdrachten volledig afgerond. Dit loopt door naar 2026.

Diverse projecten (voordeel € 49.000)

In de begroting is voor verschillende initiatieven budget in de begroting toegekend. Hierop zijn nog kleinere verschillen ontstaan die per saldo een voordeel opleveren van € 49.000. Het voordeel bestaat uit lagere uitgaven € 88.000, lagere onttrekking reserve € 83.000 en hogere inkomsten € 43.000. De twee grootste verschillen worden nader toegelicht:

Het project om te komen tot een integrale gebiedsvisie Van Doornenplantsoen-noordelijke randzone Palenstein is door personeelsgebrek later opgestart en zit nog in de initiatieffase. Het bij behorende budget van € 50.000 met dekking van reserve Zoetermeer 2040 schuift door.

Het ontwerp-omgevingsprogramma voor het gebied Van Tuyllpark en de Noordelijke Bedrijventerreinen is vanwege de complexiteit nog niet afgerond en loopt door in 2026. Dit geeft een voordeel op de lasten van ca. € 32.000.

Kapitaallasten (voordeel € 55.000)

Vanwege uitgestelde investeringen is een voordeel behaald op het budget voor de kapitaallasten van € 55.000.

Personeel (voordeel € 180.000)

Door langdurig ziekteverzuim, waardoor de kosten niet naar projecten kunnen worden doorbelast, is een nadeel ontstaan van € 0,22 mln. Dit is gemeld in TB2 en opgenomen in de begroting voor € 0,2 mln. Ten opzichte van de melding geeft dit een nadeel van € 20.000. Het overig deel van het personeel dat zich inzet voor projecten is productiever geweest dan begroot. Dit geeft ten opzichte van de salarislasten een voordeel van € 0,2 mln.

Overig (verschillen kleiner dan € 100.000) (voordeel € 91.000)

Overige afwijkingen worden niet verder toegelicht, omdat de afzonderlijke afwijkingen kleiner zijn dan € 0,1 mln.

Doelstelling 7.3 Bevorderen kwaliteit van gebouwde omgeving en publieke ruimte, verschillenverklaring**Personeel (voordeel € 226.000)**

Op het personeelsbudget is door verloop en openstaande vacatures een voordeel ontstaan van € 0,226 mln. Drie vacatures zijn in het 4e kwartaal ingevuld zodat de formatie weer compleet is.

Overig (verschillen kleiner dan € 100.000) (nadeel € 35.000)

Overige afwijkingen worden niet verder toegelicht, omdat de afzonderlijke afwijkingen kleiner zijn dan € 0,1 mln.

Doelstelling 7.4 Behouden goede bereikbaarheid en bevorderen verkeersveiligheid, verschillenverklaring**OV schaa sprong, onderdeel Krakeling en ontsluiting Rokkeveen (voordeel € 105.000)**

Voor de ontsluiting Rokkeveen en het HagaZiekenhuis Zoetermeer is € 70.000 aan budget beschikbaar gesteld. De mogelijkheden hiervoor zijn in 2025 onderzocht via de pilot Maatwerkvervoer. Hierdoor is het budget niet benut. Dit geeft een voordeel van € 70.000. In 2026 zal het vervoer (mede) worden gestart met dekking uit de resterende budgetten. Voor de toekomstige inrichting van de Krakeling is via een motie € 40.000 beschikbaar gesteld. Dit onderzoek zal naar verwachting in 2026 worden afgerond. Voor 2025 geeft dit een voordeel van € 35.000.

Overig (verschillen kleiner dan € 100.000) (voordeel € 73.000)

Overige afwijkingen worden niet verder toegelicht, omdat de afzonderlijke afwijkingen kleiner zijn dan € 0,1 mln.

Doelstelling 7.5 Overige, verschillenverklaring

Vastgoedbeheer, commercieel vastgoed en brandweer (nadeel € 518.000)

Op het vastgoedbeheer is een nadeel ontstaan van € 0,518 mln. Dit wordt veroorzaakt door:

- Lagere huurinkomsten (nadeel € 0,475 mln.)
- Overig (nadeel € 43.000)

Door leegstand van met name het Croesinckplein en Stadhuisplein zijn er minder huurinkomsten gerealiseerd.

Overig (verschillen kleiner dan € 100.000) (nadeel € 22.000)

Overige afwijkingen worden niet verder toegelicht, omdat de afzonderlijke afwijkingen kleiner zijn dan € 0,1 mln.

Overhead

Financieel overzicht

Bedragen x €1.000

Overhead	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Saldo begroting na wijziging en jaarrekening
Lasten	-60.440	-56.215	-54.927	1.288
Baten	237	351	499	148
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-60.203	-55.864	-54.429	1.436
Toevoegingen	-290	-3.590	-3.590	0
Onttrekkingen	27	27	0	-27
Mutaties reserves	-263	-3.563	-3.590	-27
Gerealiseerd resultaat	-60.466	-59.427	-58.018	1.409

Financiële verschillen Overhead

Bedragen x € 1.000

	Afwijking lasten	Afwijking baten	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
Loonkosten overhead	497	76			573
Personeel en Organisatie	216	39			255
Informatisering en Automatisering	293				293
Wet Open Overheid (Woo)	150				150
Stelpost Overhead	348				348
Huisvestingskosten	163				163
Afdelingsoverhead fysiek domein	155	23			178
Afdelingsoverhead sociaal domein	-524				-524
Overig	-10	10		-27	-27
TOTAAL OVERHEAD	1.288	148		-27	1.409

Verschillenverklaring

Loonkosten overhead (voordeel € 573.000)

Het voordeel op de lasten bedraagt € 0,50 mln. en wordt voornamelijk veroorzaakt door vacatureruimte als gevolg van moeilijk vervulbare functies binnen de bedrijfsvoering, mede door krapte op de arbeidsmarkt. Het voordeel op de baten bedraagt € 76.000 en wordt veroorzaakt door een bijdrage voor participatiemedewerkers die niet is begroot.

Personeelsvergoedingen (voordeel € 255.000)

Het voordeel op de personeelsvergoedingen komt voornamelijk door minder gebruik van de woon-werkverkeer- en thuiswerkregeling. De hogere baten van € 39.000 worden veroorzaakt door de vrijval van de voorziening pensioencompensatie zwembadmedewerkers. In 2025 heeft de laatste uitkering, inclusief een slotuitkering, plaatsgevonden waarmee de regeling tot een einde is gekomen.

Informatisering en Automatisering (voordeel € 293.000)

De lagere lasten komen vooral doordat de licentie- en abonnementskosten ongeveer € 0,18 mln. lager uitvallen dan verwacht. Ook wordt een deel van het onderzoek naar AI-toepassingen pas volgend jaar uitgevoerd, waardoor € 75.000 dit jaar niet is gebruikt. Voor het budget van AI-toepassingen zal een voorstel voor budgetoverheveling worden gedaan. Tot slot is het budget van € 30.000 voor het lectoraat Cyber Security niet uitgegeven.

Wet Open Overheid (Woo) (voordeel € 150.000)

Er is een voordeel van € 0,15 mln. omdat minder inzet van de projectleider nodig is geweest in afwachting van nadere regelgeving vanuit het Rijk.

Stelpost Overhead (voordeel € 348.000)

Bij uitbreiding van het personeel wordt rekening gehouden met extra overheadlasten, die op een stelpost worden geraamd. In 2025 is niet volledig gebruikgemaakt van deze stelpost, wat heeft geleid tot een voordeel van € 0,35 mln.

Huisvestingskosten (voordeel € 163.000)

Het voordeel ontstaat doordat de stelpost voor het nieuwe bedrijfsrestaurant niet is aangewend, omdat het restaurant nog niet is gerealiseerd.

Afdelingsoverhead fysiek domein (voordeel € 178.000)

Er is een voordeel op de loonkosten doordat als gevolg van de reorganisatie nog niet alle vacatures zijn ingevuld. Daarnaast is minder uitgegeven aan opleidingen, vorming en trainingen en overige personeel gerelateerde lasten. Per saldo resulteert dit in een voordeel van circa € 0,18 mln.

Afdelingsoverhead sociaal domein (nadeel € 524.000)

Het nadeel wordt voornamelijk veroorzaakt door de lasten voor de inhuur van managementfuncties (€ 0,31 mln.) als gevolg van vacatures. Daarnaast zijn de inhuurkosten hoger door de herstructurering van het sociaal domein. Ook dragen de huurkosten van externe locaties en de kosten voor uitbesteed werk bij aan het nadeel. Dit resulteert in totaal in een nadeel van € 0,52 mln.

Overig verschillen (nadeel € 27.000)

Overige afwijkingen worden niet verder toegelicht, omdat de afzonderlijke afwijkingen kleiner zijn dan € 0,10 mln.

Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Financieel overzicht

Bedragen x €1.000

Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Saldo begroting na wijziging en jaarrekening
Lasten	-6.338	-5.917	-3.489	2.428
Baten	348.280	361.050	370.667	9.617
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	341.941	355.133	367.179	12.045
Toevoegingen	-3.078	-8.983	-8.983	1
Onttrekkingen	23.230	31.197	31.155	-42
Mutaties reserves	20.152	22.214	22.172	-42
Gerealiseerd resultaat	362.093	377.347	389.351	12.003

Financiële verschillen Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Bedragen x € 1.000

	afwijking lasten	afwijking baten	toevoeging reserve	onttrekking reserve	saldo
Algemene uitkering					
Extra middelen Jeugd		4.900			4.900
Verrekening oude jaren		238			238
Reserveringen groei van de stad	786				786
Taakmutaties	1.358	1.879			3.237
Herverdeeeffecten		2.413			2.413
Belastingen					
Heffen en invordering	330				330
Voorziening dubieuze belastingdebiteuren	-100				-100
Belastingopbrengsten		-378			-378
Treasury					
Ontvangen rente		537			537

Overig (verschillen kleiner dan € 100.000)	49	28		-42	35
TOTAAL OVERZICHT ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN					11.998

Verschillenverklaring

Algemene uitkering (voordeel € 11.574.000)

Het voordeel op de algemene uitkeringen bestaat uit verschillende onderdelen. De raad is hierover eerder geïnformeerd via de raadsmemo's septembercirculaire en decembercirculaire. De belangrijkste voordelen zijn:

Extra middelen Jeugd (voordeel €4.900.000)

Voor de Jeugdzorg is er als tegemoetkoming in de kosten van 2023 en 2024 eenmalig extra geld ontvangen in 2025. Dit geeft een voordeel van € 4,9 mln.

Verrekening oude jaren (voordeel € 238.000)

Er is € 0,238 mln. aan verrekeningen (herverdeeeffecten) ontvangen voorgaande jaren (2022 t/m 2024).

Reserveringen groei van de stad (voordeel € 786.000)

Dit herverdeeeffect heeft deels te maken met de groei van de stad. Deze extra inkomsten reserveren we voor de extra lasten die voortvloeien uit de groei van de stad. Een deel van deze reservering (€ 0,786 mln.) is in 2025 niet ingezet.

Taakmutaties (voordeel € 3.237.000)

Gedurende het jaar zijn diverse taakmutaties geweest die op OAD een voordeel opleveren, maar over het algemeen vrijwel altijd ook een nadeel op de desbetreffende programma's. Een aantal voorname taakmutaties betreffen, middelen voor de sociale infrastructuur (werkbedrijf), compensatie voor ontwikkelingen van de CAO van mensen die in het werkbedrijf werken, middelen voor de arbeidsmarktregio en middelen voor de voorbereidingskosten van de omgevingswet. Alle taakmutaties samen resulteren in een voordeel van € 3,237 mln.

Herverdeeeffecten (voordeel € 2.413.000)

De verdeling van de algemene uitkering vindt plaats op grond van diverse maatstaven. Een aantal belangrijke maatstaven is het aantal inwoners, het aantal bijstandsuitkeringen, het aantal huishoudens met een migratieachtergrond of het aantal huishoudens met een laag inkomen. Alle maatstaven wijzigen ieder jaar, dit leidt ieder jaar tot de zogenaamde herverdeeeffecten. Voor 2025 is er sprake van een aanvullend positief herverdeeeffect ten opzichte van de begroting van € 2,4 mln.

Belastingen

Heffen en invordering (voordeel € 330.000)

Na de reorganisatie bij belastingen is de vacatureruimte nog niet volledig ingevuld. Dit levert een voordeel op de personele lasten op van € 0,33 mln.

Voorziening dubieuze belastingdebiteuren (nadeel € 100.000)

Naar aanleiding van een opschoonactie in de tweede helft van het jaar heeft een hogere toevoeging (€ 0,1 mln.) aan de voorziening dubieuze belastingdebiteuren plaatsgevonden.

Belastingopbrengsten (nadeel € 378.000)

Het nadeel wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een lagere OZB-opbrengst van € 0,3 mln. Dit wordt verklaard door een lagere groei van het aantal woningen. Daarnaast zijn ook de opbrengsten uit invordering en precariobelasting lager uitgevallen.

Treasury

Ontvangen rente (voordeel € 537.000)

Het positieve banksaldo (liquiditeitsoverschot) wordt tegen een zo goed mogelijke rente weggezet bij de schatkist en of uitgeleend aan andere gemeenten. Van zowel het positieve banksaldo als de hoogte van de rente wordt een inschatting gemaakt. Ten opzichte van begroting is een voordeel ontstaan van € 0,537 mln. Dit voordeel wordt voor 25% verklaard door een hoger banksaldo dan begroot. De overige 75% wordt verklaard door een gemiddeld hogere rente dan begroot.

Overig (verschillen kleiner dan € 100.000) (voordeel € 35.000)

Overige afwijkingen worden niet verder toegelicht, omdat de afzonderlijke afwijkingen kleiner zijn dan € 0,1 mln.

VPB

Financieel overzicht

Bedragen x €1.000

Vennootschapsbelasting	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Saldo begroting na wijziging en jaarrekening
Lasten	-231	-223	-273	-50
Baten	0	0	0	0
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-231	-223	-273	-50
Gerealiseerd resultaat	-231	-223	-273	-50

Financiële verschillen VPB

Bedragen x € 1.000

	Afwijking lasten	Afwijking baten	Toevoeging reserve	Onttrekking reserve	Saldo
Overig (verschillen kleiner dan € 100.000)	-50				-50
TOTAAL VPB					-50

Verschillenverklaring

Overig (verschillen kleiner dan € 100.000) (nadeel € 50.000)

Overige afwijkingen worden niet verder toegelicht, omdat de afzonderlijke afwijkingen kleiner zijn dan € 0,1 mln.

Overzicht van de aanwending van het begrotingsbedrag voor onvoorzien

In 2025 is geen gebruik gemaakt van de post onvoorzien. De stelpost onvoorzien is niet in de begroting opgenomen en er zijn dan ook geen mutaties in de jaarrekening.

Het bedrag voor de heffing voor de vennootschapsbelasting

Te betalen Vpb 2025	
Resultaat reststromen afval	€ 2.000
Resultaat grondbedrijf	-€ 4.080.000
Resultaat reclame	€ 220.000
Af: gemengde kosten	-€ 6.000
Basisbedrag waarop Vpb wordt berekend.	-€ 3.864.000
Heffing 19 % < Euro 200.000	€ 0
Heffing 25 % < Euro 200.000	€ 0
Te betalen Vpb	€ 0
Correcties t/m 2024	€ 397.000
Nog te verwerken correctie boeking	-€ 125.000
Te verwachten te betalen Vpb	€ 272.000

Overzicht incidentele baten en lasten en structureel rekeningsresultaat

Overzicht van de incidentele baten en lasten

De Programmabegroting 2025 met de in 2025 vastgestelde begrotingswijzigingen is het uitgangspunt voor het overzicht van incidentele baten en lasten. Het overzicht is aangevuld met de incidentele posten uit de begrotingswijzigingen die voor 2025 zijn vastgesteld. De posten onder het grensbedrag van € 100.000 zijn per programma samengevoegd. In het onderste deel van de tabel zijn ook de structurele reservemutaties aan de tabel toegevoegd.

Verschillen tussen begroting en realisatie worden toegelicht in de Toelichting verschillen tussen de begroting na wijziging en de rekening per programma in de Jaarrekening.

		Begroting				Jaarrekening			
		Baten	Lasten	Onttrekking reserve	Toevoeging reserve	Baten	Lasten	Onttrekking reserve	Toevoeging reserve
Nr	Programma								
	INCIDENTELE BATEN EN LASTEN								
	1. Onderwijs, economie en Arbeidsparticipatie								
1	Aanpak fraude zorgaanbieders		107.000				107.000		
2	Actieagenda Economie		110.000				99.199		
3	Alleenverdienersproblematiek		168.000				72.384		
4	Juridische overdracht schoolgebouwen		100.000				0		
5	Verhoogde inzet asiel en integratie		258.000				197.499		
6	Arbeidsmarktregio Z-H Centraal		3.155.863		1.800.000	251.127	2.281.316		3.308.257
7	Europees Sociaal Fonds plus	2.031.000	1.098.000			2.030.597	1.124.115		
8	Projecten sociaal innovatiefonds programma 1		160.000	160.000			21.123	21.123	
9	Vorbereidingskosten nieuwbouw Touw ladder en de Hofvijver		203.000				203.000		
10	Vorbereidingskosten nieuwbouw de Keerkring en SBO de Horizon		370.000				370.000		
11	Compensatie afbouw heffingskorting medewerkers werkbedrijven		261.000				0		
12	Toeslagenaffaire	3.684.000	3.684.000			3.619.099	3.576.132		
13	Reserve Zoetermeers Noodfonds			223.000				222.678	0
14	Reserve egalsiatie invest. Schoolgeb.			1.712.392	1.101.522			1.712.392	1.101.522
15	Overige posten < € 100.000		343.000	90.000	75.454	1.875	255.686	90.000	75.454
		5.715.000	10.017.863	2.185.392	2.976.976	5.902.698	8.307.453	2.046.193	4.485.233
	2. Samen leven en ondersteunen								
16	Vergroten toegankelijkheid		440.000				0		
17	Woonzorgvisie		106.000	106.000			53.269	53.269	
18	Uitvoeringsplan Gezond en Actief Leven akkoord (GALA)	1.318.860	1.318.860			1.114.889	1.114.889		
19	Activiteiten Integraal Zorg Akkoord (IZA)	6.725.000	6.725.000			6.763.756	6.763.756		
20	Jeugd en Gezinshulp, acute acties en toekomstbestendige jeugd		489.000				489.000		
21	Maatregelen Crisisorganisatie Sociaal Domein		598.000				628.484		
22	Programmamanager Sociaal Innovatiefonds		120.000	120.000			147.007	147.007	
23	Projecten Sociaal Innovatiefonds programma 2		391.422	391.422			366.822	352.181	
24	Noodopvang Oekraïne	7.200.000	4.400.000			7.406.561	4.030.888		
25	Hotel- en accommodatieregeling (HAR)	371.000	771.000			1.110.000	762.239		
26	Onrendabele top opvang				2.000.000				2.000.000
27	Overige posten < € 100.000		100.400				26.000		
		15.614.860	15.459.682	617.422	2.000.000	16.395.206	14.382.354	552.457	2.000.000
	3. Leefbaarheid, duurzaam en groen								

		Begroting				Jaarrekening			
		Baten	Lasten	Onttrekking	Toevoeging	Baten	Lasten	Onttrekking	Toevoeging
				reserve	reserve			reserve	reserve
28	Bomen		150.000				150.000		
29	Tijdelijke impuls openare ruimte		1.500.000	1.500.000			1.500.000	1.500.000	
30	Besteding duurzaamheidsfonds		616.803	625.569			513.350	558.510	
31	Project verbetering schoolpleinen		150.000				0		
32	Buitengym		188.000				0		
33	SPUK Lokale Aanpak Isolatie (LAI)	857.365	857.365			241.135	241.135		
34	Winkelcentra		208.000				208.000		
35	Klimaatgelden		130.100				149.451		
36	Verkeersveiligheid	130.000				130.000			
37	Opheffen voorziening Mandelabrug	244.000				244.000			
38	Egallisatiereserve groot onderhoud bovengronds			789.942	160.000			101.687	
39	Overige posten < € 100.000	68.060	68.060						
		1.299.425	3.868.328	2.915.511	160.000	615.135	2.761.936	2.160.197	0
	4. Vrije tijd								
40	Videogame museum, inrichtingskosten		2.155.000	2.155.000			2.152.352	2.155.000	
41	Realisatie filmhuis Cameo		127.000	127.000			126.900	127.000	
42	GSL, netwerkregisseur		116.000				130.800		
43	Investeringsimpuls voor amateurverenigingen		218.000	218.000			218.000	218.455	
44	Afboeken VTA kosten WKA Scheglaan 11		197.000				197.000		
45	Toegankelijkheid gemeentelijke accommodaties		218.790				74.000		
46	Renovatie boerderijen	331.000	1.100.000			331.000	1.375.042		
47	Leegstand Zuidwaarts 2 en Stadhuisplein 2	-394.000				-394.000			
48	Klimaatproblematiek atelier Franx		100.000				0		
49	Versnelde aanpak klimaatproblematiek CKC		145.000				0		
50	Vrijval Noodfonds			1.150.071	1.052.071			1.149.343	1.052.071
51	Beeldende kunst in de openbare ruimte			130.000	40.918			94.212	40.918
52	Overige posten < € 100.000	0	293.205			0	175.300		
		-63.000	4.669.995	3.780.071	1.092.989	-63.000	4.449.394	3.744.010	1.092.989
	5. Veiligheid								
53	Extra impuls handhaving t.l.v. Fonds Zoetmeer 2040		600.000	600.000			600.000	600.000	
54	Social hub		240.000				230.427		
55	BOA's, COA		300.000	300.000			300.000	300.000	
56	Overige posten < € 100.000		40.500	40.500			40.500	40.500	
		0	1.180.500	940.500	0	0	1.170.927	940.500	0

		Begroting				Jaarrekening			
		Baten	Lasten	Onttrekking	Toevoeging	Baten	Lasten	Onttrekking	Toevoeging
				reserve	reserve			reserve	reserve
	6. Dienstverlening en samenspraak								
57	Potje van het college		140.000				25.000		
58	Potje van de raad		150.000				90.000		
59	Implementatie- en transitiekosten Omgevingswet	280.000	420.000			400.000	306.640		
60	Maatschappelijke initiatieven			140.000				65.289	
61	Overige posten < € 100.000		90.000				90.000		
		280.000	800.000	140.000	0	400.000	511.640	65.289	0
	7. Inrichting van de stad								
62	Grondexploitatie	16.440.767	15.084.066	390.876	1.693.577	17.576.065	13.304.352	2.251.584	6.523.296
63	Investeren in verkeersveiligheid	188.000	398.000			188.000	395.225		
64	Wijkaanpak Buytenwegh		190.000	190.000		17.400	191.593	174.193	
65	Programma Binnenstad		845.458	632.802		16.272	859.283	632.802	
66	Nieuwe initiatieven		700.213	720.213	200.000		232.124	197.234	
67	Meerzicht (wijkplan en gebiedsontwikkeling)	1.508.257	2.901.846	1.353.937		131.100	962.715	741.839	
68	Engelandlaan 270		192.000				148.066		
69	Nachtbus		200.000			34.449	190.753		
70	Diverse omgevingsprogramma's		200.000				167.657		
71	Gebiedsontwikkeling Dutch Innovation Park		235.000	235.000			110.345	110.345	
72	Schaalsprong Zoetermeer		1.207.226	1.207.226			1.088.393	1.017.353	
73	Woningbouwprogrammering		400.000	400.000			360.706	358.324	
74	Realisatiestimulans woningbouw					497.000			
75	Woningbouwsubsidies	1.320.000	1.320.000			865.000	865.000		
76	Ontwikkelstrategie Bleizo West	168.000	168.000			163.035	163.035		
77	GR Bedrijvenschap Hoefweg	-200.000	20.000			0			
78	Nazorg grondexploitatie		505.942				101.000		
79	Reserve risico's Entree			3.192.447	3.192.447			3.192.447	3.192.447
80	Overige posten < € 100.000	50.712	434.682	323.970	86.778	77.319	288.658	222.011	77.531
		19.475.736	25.002.433	8.646.471	5.172.802	19.565.640	19.428.905	8.898.132	9.793.274
	Overzicht Overhead								
81	Informatisering en Automatisering		150.000				75.000		
82	Subsidieverwerving		120.000				63.000		
83	Herstelmaatregelen Stadhuis-Forum		400.000		3.300.000		400.000		3.300.000
84	Traineeprogramma Zoetermeer		156.060				130.703		
85	Reiskostenregeling		209.000				0		

		Begroting				Jaarrekening			
		Baten	Lasten	Onttrekking reserve	Toevoeging reserve	Baten	Lasten	Onttrekking reserve	Toevoeging reserve
86	Extra afschrijving ambtenarenfietsenstalling		-481.000				-481.000		
87	Vrijval voorziening pensioencompensatie	114.000				152.869			
88	Overige posten < € 100.000		-10.000	27.000			80.000		
		114.000	544.060	27.000	3.300.000	152.869	267.703	0	3.300.000
	OAD								
89	Eenmalige korting algemene uitkering	4.500.000				4.500.000			
90	Verrekening res algemeen dekkingsmiddel			1.750.000	1.750.000			1.750.000	1.750.000
91	Reserve flankerend beleid				2.000.000				2.000.000
92	Egalsiatie investeringen schoolgeouwen				134.659				134.659
93	Gebiedsontwikkeling Meerzicht			235.000				235.000	
94	Groei van de stad				790.623				790.000
95	Brede bestemmingsreserve				4.308.000				4.308.000
96	Dekking incidenteel nieuw beleid			5.500.000				5.500.000	
97	Vrij inzetbare reserve, resultaatbestemming			8.942.780				8.942.780	
		4.500.000	0	16.427.780	8.983.282	4.500.000	0	16.427.780	8.982.659
	STRUCTURELE RESERVEMUTATIES								
	Overzicht Overhead								
98	Ambtelijke huisvesting duurzaamheid				289.534				289.534
	OAD								
99	Kapitaaldekkingsreserve			42.450					
100	Inzet surplus Vrij inzetbare reserve			14.727.000				14.727.000	
	Totaal structurele reservemutaties			14.769.450	289.534			14.727.000	289.534
Totaal		46.936.021	61.542.861	50.449.597	23.975.583	47.468.548	51.280.312	49.561.558	29.943.689

Toelichting per programma

Programma 1 Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie

1. Aanpak zorgfraude

Voor de aanpak van fraude door zorgaanbieders is in het coalitieakkoord een bedrag gereserveerd van € 0,107 mln. per jaar voor 2023/2025 en voor 2026 de helft.

2. Actieagenda Economie

Voor de actieagenda Economie is in het coalitieakkoord € 0,110 mln. per jaar gereserveerd voor vier jaar.

3. Alleenverdienersproblematiek

Het Rijk heeft middelen beschikbaar gesteld voor financiële ondersteuning van huishoudens met lage inkomens die door gebrekkige regelgeving te weinig toeslagen ontvangen en onder het bestaansminimum uitkomen. De inkomsten zijn via de Algemene Uitkering ontvangen.

4. Juridische overdracht schoolgebouwen

De juridische overdracht van schoolgebouwen is nog niet goed geregeld. In 2025 is € 0,1 mln. uitgetrokken voor juridische capaciteit en notariskosten.

Verhoogde inzet asiel en integratie=

In 2025 is tijdelijk extra inzet gepleegd op asiel en integratie. Deze tijdelijke extra inzet is mogelijk door een voordeel op de rijksvergoeding voor noodopvang van Oekraïners (programma 2).

5. Verhoogde inzet asiel en integratie

In 2025 is tijdelijk extra inzet gepleegd op asiel en integratie. Deze tijdelijke extra inzet is mogelijk door een voordeel op de rijksvergoeding voor noodopvang van Oekraïners (programma 2).

6. Arbeidsmarktregio Z-H Centraal

Zoetermeer is centrumgemeente van de arbeidsmarktregio Z-H Centraal. De ontvangsten van het Rijk verlopen via decentralisatie uitkeringen. In 2025 is een reserve ingesteld om de verschillen tussen uitgaven en inkomsten te neutraliseren.

7. Europees Sociaal Fonds plus

Voor de uitvoering van de wettelijke taken op het gebied van de wet educatie en beroepsonderwijs is subsidie ontvangen uit het Europees Sociaal Fonds plus.

8. Projecten Sociaal Innovatiefonds programma 1

In 2021 is een Sociaal Innovatiefonds ingesteld dat gevormd is uit de Enecogelden en dient voor projecten die gericht zijn op herstel van bestaanszekerheid, het bevorderen van positieve gezondheid en het verbeteren van kansengelijkheid van Zoetermeerders. Tegenover de lasten staat een onttrekking aan de reserve.

9 en 10. Afboeking Voorbereidingskosten nieuwbouw IKC Touwladder en de IKC Hofvijver en nieuwbouw SO de Keerkring en SBO de Horizon

In 2023 is besloten om kindcentrum De Touwladder en het huidige schoolgebouw van het IKC de Hofvijver te vervangen door nieuwbouw. Daarnaast is besloten tot een nieuw Integraal Kindcentrum (IKC Buytenwegh) voor de gezamenlijke huisvesting van SO de Keerkring en SBO de Horizon. Door gewijzigde uitgangspunten voor het bouwontwerp is een deel van de voorbereidingskosten niet meer toe te rekenen en zijn deze afgeboekt.

11. Compensatie afbouw heffingskorting medewerkers werkbedrijven

In 2025 is een bedrag beschikbaar gesteld om ontwikkelingen in de CAO van mensen die in het werkbedrijf werken te compenseren. De inkomsten lopen via de Algemene Uitkering.

12. Toeslagenaffaire, SPUK

Het Rijk heeft gemeenten gevraagd te ondersteunen bij de maatregelen in het kader van de kinderopvangtoeslag. Het gaat om een combinatie van uitkeringen, kwijtschelding van gemeentelijke vorderingen en uitvoeringskosten.

13. Zoetermeers noodfonds

Het fonds is ingesteld om steun te geven aan inwoners, maatschappelijke organisaties en ondernemers naar aanleiding van de energiecrisis. In 2025 is de voortzetting van het steunpunt 't Geldpunt' vanuit deze reserve bekostigd.

14. Reserve egalisatie schoolgebouwen

Deze reserve is ingesteld om pieken en dalen in de lasten van investeringen in schoolgebouwen te egaliseren. Dit is noodzakelijk omdat de schoolgebouwen in een relatief korte periode zijn neergezet en daarom ook de kosten van renovatie of herbouw in een korte periode op de gemeente af zullen komen.

15. Overige mutaties programma 1

De mutaties van baten en lasten en mutaties in reserves die kleiner zijn dan € 0,1 mln. zijn hier gebundeld.

Programma 2 Samen leven en ondersteunen

16. Toegankelijkheid

Om een impuls te geven aan de toegankelijkheid is in het coalitieakkoord 'Samen doen wat nodig is' een jaarlijks budget gereserveerd. De niet uitgegeven bedragen van eerdere jaren (€ 0,29 mln.) zijn naar 2025 overgeheveld ten laste van de Vrij inzetbare reserve (OAD).

17. Woonzorgvisie

In het coalitieakkoord 2022-2026 is vier jaar € 0,133 mln. beschikbaar gesteld voor de woonzorgvisie, waarvan € 27.000 op Overhead. Deze kosten worden ten laste van Fonds Zoetermeer 2040 gebracht.

18. Uitvoeringsplan Gezonde en Actief Leven Akkoord (GALA)

De Brede Specifieke Uitkering is een bundeling van 15 nieuwe en bestaande rijksregelingen op het gebied van gezondheid, sport en welzijn, waarmee gemeenten preventief kunnen werken aan een gezonde generatie in 2040.

19. Integraal zorgakkoord (IZA)

Zoetermeer heeft voor 2025 vanuit het Integraal Zorgakkoord (IZA) een groot bedrag van het Rijk ontvangen om de gezondheid van inwoners te bevorderen.

20. Acute acties jeugd- en gezinshulp

De in 2023 opgestarte acute acties jeugdhulp hebben een vervolg gekregen in 2025.

21. Maatregelen crisisorganisatie Sociaal Domein

Ten behoeve van het keren van de kosten van specialistische jeugdhulp is in 2024 een crisisorganisatie ingericht. Door diverse maatregelen wordt geprobeerd het aantal jeugden met specialistische jeugdhulp en daarmee ook de kosten af te laten nemen. Er was voor twee jaar budget.

22. Programmamanager Sociaal Innovatiefonds

De inzet van een programmamanager voor de projecten uit het Sociaal Innovatiefonds was ook in 2025 nodig. Een aantal projecten liep door in 2025. Tegenover de lasten staat een onttrekking aan het Sociaal Innovatiefonds.

23. Projecten Sociaal Innovatiefonds programma 2

In 2022 is gestart met de inrichting van het programma Sociale innovatie. Het gaat om zeven projecten in het Sociaal Domein in programma's 1 en 2 met dekking uit het Sociaal Innovatiefonds.

24. Noodopvang Oekraïners

Voor de opvang van ontheemde Oekraïners ontvangt de gemeente een bijdrage van het Rijk. Het Rijk vergoedt niet de werkelijke kosten maar hanteert een norm.

25. Opvang vluchtelingen (HAR en bijdrage COA)

De gemeente heeft gebruik gemaakt van de Hotel- en Accommodatieregeling (HAR) van het COA voor de invulling van de gemeentelijke taakstelling voor de huisvesting van statushouders.

26. Onrendabele top opvang

De gemeente heeft een inspanningsverplichting voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne en de taakstelling voor statushouders. Gemeente Zoetermeer houdt rekening met een onrendabele top in de zoektocht naar geschikte huisvesting. Daartoe is een reservering gedaan van € 2 mln. in de Brede bestemmingsreserve.

27. Overige mutaties programma 2

De mutaties van baten en lasten en mutaties in reserves die kleiner zijn dan € 0,1 mln. zijn hier gebundeld.

Programma 3 Leefbaarheid, duurzaam en groen

28. *Bomen*

In het coalitieakkoord is € 0,150 mln. beschikbaar gesteld voor vervanging van bomen op voorstel van inwoners die overlast van bomen ervaren.

29. *Kwaliteitsverbetering Openbare Ruimte*

In het coalitieakkoord is als tijdelijke impuls voor de openbare ruimte € 1,5 mln. per jaar uitgetrokken voor de jaren 2023/2026. Het bedrag komt uit Fonds Zoetermeer 2040.

30. *Duurzaamheidsfonds*

Het Duurzaamheidsfonds is gevormd voor het incidenteel bevorderen van energiebesparende maatregelen, het aardgasvrij maken van woningen en het opwekken van duurzame energie.

31. *Project verbetering schoolpleinen*

In 2024 en 2025 is budget vrijgemaakt voor de verbetering van vier schoolpleinen.

32. *Buitengym*

In motie 2206-69 is budget opgenomen voor meer buitengymplekken. Er worden in samenspraak met de buurt buitengymlocaties in verschillende wijken gerealiseerd.

33. *Lokale aanpak isolatie (LAI)*

De specifieke uitkering is erop gericht om eigenaar-bewoners van slecht geïsoleerde woningen te helpen met het verduurzamen.

34. *Winkelcentra*

Voor het verbeteren van de uitstraling van de openbare ruimte van verouderde winkelcentra en kantoor- en bedrijventerreinen is een uitvoeringbudget ter beschikking gesteld.

35. *Klimaatakkoord Duurzaam & Groen*

Vanuit het klimaatakkoord is een decentralisatie-uitkering verkregen voor het helpen van inwoners bij de energietransitie.

36. *Subsidie verkeersveiligheid*

De Metropoolregio Rotterdam Den Haag heeft een subsidie toegekend van € 0,13 mln. als bijdrage in de kosten van projecten die bijdragen aan de verkeersveiligheid waaronder projecten die betrekking hebben op verkeersregelininstallaties.

37. *Vrijval voorziening Mandelabrug*

De voorziening die voor de Mandelabrug was getroffen is vrijgefallen.

38. Egalisatiereserve groot onderhoud bovengronds

De reserve dient om wisselingen in feitelijke uitgaven van groot onderhoud door de jaren heen op te vangen.

39. Overige mutaties programma 3

De mutaties van baten en lasten en mutaties in reserves die kleiner zijn dan € 0,1 mln. zijn hier gebundeld.

Programma 4 Vrije tijd

40. Videogame museum, inrichtingskosten

De gemeente heeft het videogame museum een bijdrage verstrekt voor de inrichting van de nieuwe locatie in het centrum. De bijdrage wordt gedekt uit de reserve Fonds Zoetermeer 2040.

41. Realisatie filmhuis Cameo

Voor de realisatie van een volwaardige filmhuisfunctie (Cameo) is een subsidie verstrekt aan het CKC & partners. Ook andere culturele organisaties kunnen gebruik maken van de filmhuisfaciliteiten. De dekking komt uit de reserve Fonds Zoetermeer 2040.

42. Groen, spelen, leren, netwerkregisseur

Om samen met interne en externe partijen toekomstgericht beleid vanuit GSL te maken, is inzet van een netwerkregisseur GSL nodig. De functie van netwerkregisseur GSL wordt tijdelijk ingezet voor de jaren 2023 tot en met 2025, inclusief werkbudget voor de organisatie van activiteiten

43. Investeringsimpuls voor amateurverenigingen

Amateurverenigingen en stichtingen kunnen geld aanvragen bij de gemeente. Dit is voor het opknappen van hun gebouw of voor het kopen van spullen die zij lang kunnen gebruiken. De bijdrage is maximaal 25% resp. 33%.

44. Afbouwen VTA kosten WKA Scheglaan 11

Voor de nieuwbouw van de was- en kleedaccommodatie van deze locatie is een ontwerp gemaakt. Door vertraging van de voorbereidingsfase kan een deel van de voorbereidingskosten niet meer worden toegerekend en zijn extra afgeschreven.

45. Project toegankelijk maken vastgoed

Openbare gebouwen moeten toegankelijk zijn voor mensen met een handicap of beperking. In het Stadstheater, zwembad De Veur, gymzalen, sportaccommodaties en atelierruimtes worden aanpassingen doorgevoerd.

46. Renovatie boerderijen

Het speelterrein van speelboerderij het Buitenbeest en het buitenterrein van de stadboerderij de Balijhoeve worden verbeterd. Hiervoor is subsidie ontvangen van de provincie.

47. Leegstand Zuidwaarts 2 en Stadhuisplein 2

Door aflopende huurcontracten staan panden leeg in het centrum. Daardoor zijn verwachte huuropbrengsten niet gerealiseerd.

48. Klimaatproblematiek atelier Franx

De kunstgarage aan de Vlamingstraat is in 2020 opgeleverd. Vanaf dat moment heeft het gebouw te kampen met hitteproblemen. De dakbedekking moet worden aangepast.

49. Versnelde aanpak klimaatproblematiek CKC

Voor de versnelde aanpak van de klimaatproblematiek van het CKC is € 0,145 uitgetrokken.

50. Vrijval Noodfonds

Het Zoetermeers noodfonds om de gevolgen van de stijgende energieprijzen voor inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven op te vangen is per 31 december 2025 opgeheven. Het overgebleven saldo is overgeheveld naar de Vrij inzetbare reserve (OAD).

51. Beeldende kunst in de openbare ruimte

De reserve Beeldende kunst in de openbare ruimte is bedoeld om de kosten van beeldende kunst in de openbare ruimte te dekken.

52. Overige mutaties programma 4

De mutaties van baten en lasten en mutaties in reserves die kleiner zijn dan € 0,1 mln. zijn hier gebundeld.

Programma 5 Veiligheid

53. Extra impuls handhaving

Voor handhaving zijn in het coalitieakkoord, naast structurele middelen, ook tijdelijke middelen voor een extra impuls opgenomen. In de jaren 2023/2025 € 0,6 mln. en in 2026 de helft. Deze extra middelen komen ten laste van Fonds Zoetermeer 2040.

54. Social Hub

Vanuit het Rijk is een programma 'Brede preventieaanpak (georganiseerde en ondermijnende) jeugdcriminaliteit' opgezet. Zoetermeer heeft als pilot financiële steun ontvangen voor de inrichting van een Social Hub waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten.

55. BOA's

In het coalitieakkoord zijn tijdelijk extra middelen uitgetrokken om de handhaving in de stad te versterken.

56. Overige mutaties programma 5

De mutaties van baten en lasten en mutaties in reserves die kleiner zijn dan € 0,1 mln. zijn hier gebundeld.

Programma 6 Dienstverlening en participatie

57. Potje van het college

Op grond van het coalitieakkoord 'Samen doen wat nodig is' is gedurende de collegeperiode € 0,14 mln. per jaar ter beschikking gesteld als werkbudget voor de wijkwethouders en wijkregisseurs om op snelle wijze kleine maar belangrijke zaken op te pakken en op te lossen.

58. Hoger potje van de raad

In het coalitieakkoord 2022-2026 is opnieuw een zogenaamd potje van de raad opgenomen en het bedrag is voor deze periode verhoogd met € 0,15 mln..

59. Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Hierbij zijn ook de overgangstermijnen opnieuw vastgesteld. De Omgevingsvisie moet uiterlijk 1 januari 2027 voldoen (dit was 2025). Het nieuwe Omgevingsplan moet voor 1 januari 2032 gereed zijn (dit was 2029). De ontwikkeling van de Omgevingswet is nog in beweging.

60. Maatschappelijke initiatieven

Bij de oprichting van Fonds Zoetermeer 2040 is aan de raad toegezegd om het voor inwoners en organisaties mogelijk te maken om op laagdrempelige wijze met eigen initiatieven in aanmerking te komen door een bijdrage uit het investeringsfonds. Daarvoor zijn een subsidieregeling en een website opgezet.

61. Overige mutaties programma 6

De mutaties van baten en lasten en mutaties in reserves die kleiner zijn dan € 0,1 mln. zijn hier gebundeld.

Programma 7 Inrichting van de stad

62. Grondzaken

De in dit programma geraamde incidentele baten en lasten betreffen de geraamde kosten en opbrengsten in de grondexploitaties. Alhoewel de projecten een meerjarig karakter hebben, worden de in de begroting opgenomen baten en lasten toch als incidenteel beschouwd.

63. Investeren in verkeersveiligheid

In het coalitieakkoord is budget beschikbaar gesteld voor verkeersveiligheid. Onder inwoners is gepeild wat zij onveilige locaties vinden. Een locatie die in 2025 is aangepakt is het kruispunt Ruimtebaan-Spruitkoolakker. Hier wordt een rotonde gerealiseerd en is voor de aanpassing subsidie ontvangen.

64. Wijkaanpak Buytenwegh

Onderdeel van het coalitieakkoord is de aanpak van kwetsbare wijken, waaronder Buytenwegh. In 2024 is de wijkverkenning van Buytenwegh uitgevoerd. De uitkomsten van de onderzoeken en de inbreng van inwoners liep door in 2025. De uitgaven worden gedekt uit de Reserve Fonds Zoetermeer 2040.

65. Binnenstad

Ten behoeve van de vernieuwing van de stad in onder andere de Binnenstad is een programma opgezet. Het programma omvat diverse deelprojecten op het gebied van woningbouw, mobiliteit en de aanleg van Centraal Park. De middelen komen uit de Reserve Zoetermeer 2040.

66. Nieuwe initiatieven

In 2024 en 2025 is onderzoek verricht en zijn er maatregelen genomen om de doorlooptijd te verkorten van woningbouwprojecten en daarmee de woningbouw te versnellen. De middelen worden onttrokken aan de reserve Fonds Zoetermeer 2040.

67. Meerzicht (wijkplan en gebiedsontwikkeling)

In de Visie Zoetermeer 2040 is aangegeven dat de focus gelegd wordt op de wijken die kwetsbaar zijn. Meerzicht is de eerste woonwijk die langs de lijnen van Zoetermeer 2040 wordt aangepakt. In januari 2025 is het ontwikkelperspectief 'Meer voor Meerzicht' vastgesteld. De middelen worden gedekt vanuit de reserve Fonds Zoetermeer 2040.

68. Engelandlaan

De gemeente draagt bij aan het bouw- en woonrijp maken van deze locatie. Een kantoorgebouw maakt plaats voor dit woningversnellingsproject.

69. Nachtbus

In het begrotingsdebat in 2023 heeft de raad besloten tot het beschikbaar stellen van een budget om een nachtbus te kunnen laten rijden tussen Den Haag en Zoetermeer ter overbrugging tot de bus in de reguliere dienstregeling van de HTM opgenomen wordt.

70. Diverse omgevingsprogramma's

Voor de omgevingsprogramma's Van Tuyllpark, Noordelijke Bedijventerreinen, Burgemeester. Vernèdedepark en Dr. J.W.Paltelaan zijn extra kosten gemaakt als gevolg van zienswijzen, aanpassing van het omgevingsprogramma en het opmaken van de uitvoeringsagenda. Door onderlinge afhankelijkheden bleek een grondige analyse noodzakelijk. Hiermee was bij de projectopzet geen rekening mee gehouden.

71. Gebiedsontwikkeling Dutch Innovation Park

Het gebiedsprogramma Dutch Innovation Park is een meerjarig programma voor de ontwikkeling van een campus. Het budget draagt bij aan de uitwerking van vier pijlers: een sterk vestigingsklimaat, bereikbaarheid, ruimtelijke kwaliteit en onderwijs. De lasten worden gedekt uit de reserve Fonds Zoetermeer 2040.

72. De Schaalsprong

Het programma De Schaalsprong bestaat uit veel met elkaar samenhangende deelprojecten waaronder woningbouw, wijkverkenningen en gebiedsontwikkelingen. Daarvoor zijn middelen gereserveerd in de Reserve Zoetermeer 2040. Elk jaar worden de plannen geactualiseerd en via raadsbesluiten aan de raad voorgelegd. Dekking is uit fonds Reserve Fonds Zoetermeer 2040.

73. Woningbouwprogrammering

Het programma Woningbouw als aanjager is onderdeel van de Strategische agenda Zoetermeer en heeft twee hoofdoelstellingen: 1. Voldoen aan de grote vraag naar woningen en 2. Een bijdrage leveren aan een sociaaleconomisch krachtigere stad. Het programma is in 2024 opgestart. Tegenover de lasten staat een onttrekking aan de reserve Fonds Zoetermeer 2040.

74. Realisatiestimulans woningbouw

De realisatiestimulans is een specifieke uitkering waarmee het Rijk gemeenten ondersteunt bij de bouw van betaalbare woningen. Gemeenten ontvangen een vaste bijdrage van € 7.000 per gerealiseerde betaalbare woning.

75. Woningbouwsubsidies

Om de woningbouw te stimuleren is in de Programmabegroting voor drie projecten een budget opgenomen met dekking vanuit een subsidie van de provincie. Het gaat om Engelandlaan 140, 't Seghe Waert en Palenstein.

76. Ontwikkelstrategie Bleizo West

Voor Bleizo West is een nieuw ontwikkelperspectief en een nieuwe ontwikkelstrategie nodig. De uitvoering van de eerder door het college vastgestelde bestuurlijke opdracht is stilgelegd door de discussie met de provincie over onder andere de windopgave. Het tussen de provincie en de gemeente Lansingerland gesloten bestuursakkoord zorgt hervatting van de uitvoering. Gemeente Zoetermeer draagt daaraan bij.

77. GR Bedrijvenschap Hoefweg

In juli 2024 heeft het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling het liquidatieplan van de GR vastgesteld. De gemeente Zoetermeer is benoemd tot penvoerende gemeente voor het afhandelen van alle contracten, vorderingen en mogelijke juridische procedures en ontvangt daarvoor een vergoeding.

78. Nazorg grondexploitaties

Voor nazorg van grondexploitaties zijn middelen gereserveerd in de Brede bestemmingsreserve voor nog uit te voeren werken van afgesloten grondexploitaties.

79. Reserve risico's Entree

Voor de mogelijke financiële gevolgen van risico's van de Entree is een risicoreserve gevuld vanuit de reserve Fonds Zoetermeer 2040.

80. Overige mutaties programma 7

De mutaties van baten en lasten en mutaties in reserves die kleiner zijn dan € 0,1 mln. zijn hier gebundeld.

Overzicht Overhead

81. Informatisering en automatisering

Voor de inzet en ontwikkeling van AI-toepassingen is eenmalig 0,5 mln. beschikbaar gesteld in 2025.

82. Subsidieverwerving

Er is budget in 2024 en 2025 beschikbaar gesteld om het aanvragen van subsidies te centraliseren en te professionaliseren en het maximale uit de subsidiemogelijkheden te halen door het inschakelen van een subsidieadviesbureau.

83. Stadhuis-Forum

Uit een evaluatie onder de verschillende groepen gebruikers is gebleken dat het Stadhuis-Forum op onderdelen niet goed functioneert. De raad heeft budget toegekend in 2024 en 2025 voor aanpassingen. Het niet uitgegeven deel wordt gestort in de Brede bestemmingsreserve.

84. Traineeprogramma

In oktober 2022 heeft het college in een memo aan de raad aangegeven dat het college een tweejarig traineeprogramma voor maximaal acht trainees wil ontwikkelen. Het traineeprogramma Zoetermeer is in 2023 uitgewerkt en volgens planning begin januari 2024 van start gegaan.

85. Reiskostenregeling

Er is nieuw beleid vastgesteld voor de reiskostenvergoeding. Door de financiële situatie is slechts voor twee jaar budget beschikbaar gesteld.

86. Fietsenstalling

De raad heeft besloten tot een herinrichting van Markt 10. Onderdeel daarvan is de fietsenstalling van het personeel. De huidige fietsenstalling wordt gesloopt. Dit leidt tot een extra afschrijvingslast in 2024. De begrote lasten in 2025 zijn afgeraamd.

87. Voorziening pensioencompensatie voormalig zwembadmedewerkers

Bij de overgang van zwembadmedewerkers naar het Zweminstituut in 2015 is een Sociaal Plan overeengekomen met nettoloonggarantie en pensioencompensatie. Met de slotuitkering in 2025 is het Sociaal Plan financieel afgesloten en valt het restant uit de voorziening vrij.

88. Overige mutaties Overzicht Overhead

De mutaties van baten en lasten en mutaties in reserves die kleiner zijn dan € 0,1 mln. zijn hier gebundeld.

Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

89. Eenmalige korting algemene uitkering

Het Rijk heeft de opschalingskorting structureel afgeschaft vanaf 2026. Hiervoor is het gemeentefonds in het jaar 2025 eenmalig gekort met landelijk € 675 mln. Dit is pok daadwerkelijk doorgevoerd.

90. Verrekening reserve algemeen dekkingsmiddel

Om te voorkomen dat de reserve Investeringsfonds 2030, de voorloper van de reserve Fonds Zoetermeer 2040, als gevolg van de van de verwachte kosten van de Schaalsprong onder 0 zou komen is er in 2025 een bedrag van € 1,750 mln. overgeheveld uit de reserve Algemeen Dekkingsmiddel. De raming stamt uit 2019.

91. Reserve Flankerend beleid

Zoetermeer bevindt zich in een groeifase. De organisatie ontwikkelt mee. Voor komende tijd vraagt dat extra investeringen. Daarvoor is een bedrag gestort in de Reserve Flankerend beleid.

92. Reserve Egalisatie investeringen schoolgebouwen

Deze reserve is ingesteld om pieken en dalen in de lasten van investeringen te egaliseren. Dit is nodig omdat de schoolgebouwen (vooral in het voortgezet onderwijs) in een relatief korte periode zijn neergezet en de kosten renovatie of herbouw in een korte periode op de gemeente af zullen komen.

93. Gebiedsontwikkeling Meerzicht

Voor de ontwikkeling van Meerzicht is in een vroeg stadium € 0,235. mln. beschikbaar gesteld uit de reserve Fonds Zoetermeer 2040 (onderdeel van de lasten van 70, omgevingsprogramma's).

94. Groei van de stad

Door de groei van de stad worden extra inkomsten verwacht. Een deel daarvan wordt gestort in de reserve Fonds Zoetermeer 2040 voor de investeringen die in de stad moeten worden gedaan als gevolg van de groei.

95. Brede bestemmingsreserve

De Brede bestemmingsreserve bevat middelen ter dekking van exploitatielasten voor onderwerpen die specifiek door de raad zijn toegekend en die nog niet zijn uitgegeven in het lopende jaar. De hiervoor benodigde middelen worden per onderwerp aan deze reserve toegevoegd. De onttrekkingen aan de reserve vinden gedurende een beperkt aantal jaren plaats.

96. Dekking incidenteel nieuw beleid

In de Perspectiefnota 2024 is besloten om € 5,5 mln. uit de Vrij inzetbare reserve in te zetten ter dekking van incidenteel nieuw beleid.

97. Vrij inzetbare reserve, resultaatbestemming

Positieve jaarrekeningresultaten worden gestort in de Vrij inzetbare reserve. Besluitvorming over de bestemming van het resultaat vindt steeds bij de Perspectiefnota plaats.

Toelichting structurele reservemutaties

98. Ambtelijke huisvesting duurzaamheid

Elk jaar wordt ten laste van de exploitatie een bedrag aan de Vrij inzetbare reserve toegevoegd dat is voorgefinancierd ten behoeve van ambtelijke huisvesting uit de Vrij inzetbare reserve en met een jaarlijks vast bedrag wordt 'terugbetaald' van € 290.000.

99. Kapitaaldeckingsreserve

Daarnaast is een reserve ingesteld ter dekking van kapitaallasten. Jaarlijks komt er een bedrag vrij ten gunste van de exploitatie van ca. € 42.000. Dit betreft het aardgasvrij maken van het Croesinckplein (Welkom 2).

100. Inzet surplus Vrij inzetbare reserve

Om de begroting 2025 reëel en structureel sluitend te maken is het surplus van de Vrij inzetbare reserve aangewend in 2025.

Berekening structureel saldo

De berekening van het structureel saldo levert onderstaand resultaat.

Berekening structureel rekeningsaldo	Begroting	Jaarrekening
Lasten exclusief reservemutaties	567.631.122	545.016.719
Baten exclusief reservemutaties	540.538.388	550.626.379
<i>Saldo van baten en lasten</i>	-27.092.734	5.609.660
Toevoegingen aan reserves	23.975.583	29.943.690
Onttrekkingen aan reserves	50.449.597	49.561.557
<i>Saldo mutaties reserves</i>	26.474.014	19.617.867
Saldo na bestemming	-618.720	25.227.527
Incidentele lasten ex reservemutaties	61.542.861	51.280.312
Incidentele baten ex reservemutaties	46.936.021	47.468.548
<i>Saldo van incidentele baten en lasten</i>	-14.606.840	-3.811.764
Incidentele lasten, reservemutaties	23.686.049	29.654.155
Incidentele baten, reservemutaties	35.680.147	34.834.558
<i>Saldo incidentele mutaties reserves</i>	11.994.098	5.180.403
Saldo incidentele baten en lasten	-2.612.742	1.368.639
Structureel rekeningresultaat	1.994.022	23.858.888

Overzicht van topinkomens

De Wet normering topinkomens (WNT) schrijft topfunctionarissen een bezoldigingsmaximum voor. Over 2025 is dat € 0,246 mln. Daarnaast geldt een maximum norm ontslagvergoedingen per individu voor topfunctionarissen van € 75.000 (één jaarsalaris). Topfunctionarissen zijn personen die leiding geven aan de gehele organisatie. Bij gemeenten zijn dat de griffier en de gemeentesecretaris. Politieke ambtsdragers vallen niet onder de wet.

De WNT verplicht tot een jaarlijkse publicatie in de jaarrekening van de bezoldiging (en eventuele ontslagvergoedingen) van iedere (gewezen) topfunctionaris, ongeacht de hoogte ervan en van iedere andere (reguliere) functionaris in dienstbetrekking, als de bezoldiging of de ontslaguitkering het bezoldigingsmaximum voor topfunctionarissen overschrijdt.

Onderstaand overzicht is opgemaakt met inachtneming van de door de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vastgestelde Uitvoeringsregeling WNT.

In 2025 waren er geen (gewezen) reguliere functionarissen in dienstbetrekking van wie de totale bezoldiging hoger was dan de maximumnorm. Geen van de genoemde personen heeft een uitkering wegens beëindiging van het dienstverband ontvangen.

Bedragen x € 1	Gegevens 2025			Gegevens 2024			
	R. Blokland	A. Quentin	E. Eijkelberg	R. Blokland	A. Quentin	E. Eijkelberg	A. Huykman
Functiegegevens	Raadsgriffier	Vervangend Gemeentesecretaris	Vervangend Gemeentesecretaris	Raadsgriffier	Vervangend Gemeentesecretaris	Vervangend Gemeentesecretaris	Gemeentesecretaris
Aanvang en einde functievervulling in 2025 / 2024	01-01 tm 31-12	01-01 tm 19-01	01-01 tm 19-01	01-01 tm 31-12	14-10 tm 31-12	14-10 tm 31-12	01-01 tm 09-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1	1	1	1	1	1	1
Dienstbetrekking?	ja	ja	ja	ja	ja	ja	ja
Bezoldiging							
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 145.957	€ 7.460	€ 7.648	€ 140.788	€ 36.051	€ 40.100	€ 152.920
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 23.183	€ 1.186	€ 1.188	€ 23.284	€ 5.227	€ 5.019	€ 22.007
Subtotaal	€ 169.140	€ 8.646	€ 8.836	€ 164.072	€ 41.278	€ 45.119	€ 174.927
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum							
	€ 246.000	€ 246.000	€ 246.000	€ 233.000	€ 50.292	€ 50.292	€ 233.000
-/ Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag							
	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Bezoldiging							
	€ 169.140	€ 8.646	€ 8.836	€ 164.072	€ 41.278	€ 45.119	€ 174.927
Bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan							
	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling							
	N.v.t.	N.v.t.	Nvt	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Bedragen x € 1	A Meijer	
Functiegegevens	Gemeentesecretaris	
Kalenderjaar	2025	2024
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang – einde)	20-01 tm 31-12	N.v.t.
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	12	
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	1614	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 235	
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 345.600	
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 345.600	
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 297.105	
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 297105	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ 0	
Bezoldiging	€ 297.105	
Bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	

Balans

Bedragen x € 1.000

ACTIVA	31-12-'25	31-12-'24
Vaste activa		
<i>Immateriële vaste activa</i>	2.176	1.128
Kosten van onderzoek en ontwikkeling (grondexploitaties)	2.176	1.128
<i>Materiële vaste activa</i>	408.132	401.890
Investerings met een economisch nut:		
1. gronden uitgegeven in erfpacht	4.771	4.771
2. overige investeringen met economisch nut	330.377	329.788
Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	16.008	14.879
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	56.976	52.452
<i>Financiële vaste activa</i>	10.746	11.083
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	9.008	9.008
Overige langlopende geldleningen	1.738	2.075
Totaal vaste activa	421.054	414.101
Vlottende activa		
<i>Voorraden</i>	14.232	3.368
Grond- en hulpstoffen:	88	108
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	14.144	3.260
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	157.137	172.912
Vorderingen op openbare lichamen	71.192	2.777
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	67.395	155.623
Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	435	658
Overige vorderingen	18.115	13.854
<i>Liquide middelen</i>	115	107
Kas- en banksaldi	115	107
<i>Overlopende activa</i>	52.767	54.822
1. van Europese overheidslichamen	0	0
2. van het Rijk	6.219	4.383
3. van overige Nederlandse overheidslichamen	766	511
Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	45.782	49.927
Totaal vlottende activa	224.251	231.209
Totaal-generaal activa	645.305	645.310
Bedrag waarvan het recht bestaat op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969	0	0

Bedragen x € 1.000

PASSIVA	31-12-'25	31-12-'24
Vaste passiva		
<i>Eigen vermogen</i>	366.577	360.968
Reserves:		
1. Algemene reserves	168.514	189.553
2. Bestemmingsreserves	172.835	164.547
Gerealiseerde resultaat	25.228	6.868
<i>Voorzieningen</i>	56.825	59.926
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</i>	38.025	40.026
Onderhandse leningen van:		
binnenlandse banken en overige financiële instellingen	18.009	20.010
buitenlandse instellingen	20.000	20.000
Waarborgsommen	16	16
Totaal vaste passiva	461.427	460.920
Vlottende passiva		
<i>Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	19.574	30.230
Overige kasgeldleningen	0	0
Banksaldi	0	0
Overige schulden	19.574	30.230
<i>Overlopende passiva</i>	164.304	154.160
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	39.583	28.839
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:		
De van het Rijk ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	121.979	117.101
De van overige Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren	1.945	7.552
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate komen van volgende begrotingsjaren	797	668
Totaal vlottende passiva	183.878	184.390
Totaal-generaal passiva	645.305	645.310
Gewaarborgde geldleningen	1.002.171	948.913
Garantstellingen (bankgaranties)	29.698	29.508

Toelichting op de balans

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa zijn investeringen die niet tastbaar zijn. Door wijziging in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) worden de voorbereidingskosten voor grondexploitaties vanaf 2016 geactiveerd als kosten van onderzoek en ontwikkeling. Na maximaal 5 jaar moeten de kosten hebben geleid tot een actuele grondexploitatie dan wel worden afgeboekt ten laste van het jaarresultaat. Het verloop hiervan in 2025 is als volgt:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2025	Inves- teringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Duurzame waarde- verminder.	Boekwaarde 31-12-2025
Kosten voor onderzoek en ontwikkeling	1.128	1.116			69		2.175
TOTAAL	1.128	1.116			69		2.175

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn investeringen die een meerjarig nut hebben en in termijnen worden afgeschreven. Onderscheid wordt gemaakt tussen investeringen met een economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

In de toelichting bij de reserves is vermeld uit welke bestemmingsreserves middelen zijn onttrokken voor de (gedeeltelijke) dekking van de afschrijvingen van geactiveerde investeringen.

Investerings met een economisch nut

Dit betreffen de gronden die in erfpacht uitgegeven zijn, waarvoor jaarlijks een canon in rekening wordt gebracht. Het verloop hiervan in 2025 is als volgt:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2025	Inves- teringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Duurzame waarde- verminder.	Boekwaarde 31-12-2025
Gronden en terreinen	4.771						4.771

Overige investeringen met een economisch nut

Investerings met een economisch nut zijn investeringen die kunnen bijdragen aan het genereren van middelen en/of verhandelbaar zijn. Het verloop hiervan in 2025 is als volgt:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2025	Correctie	Inves- teringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Duurzame waarde- verminder.	Boekwaarde 31-12-2025
Gronden en terreinen	54.483		103					54.586
Woonruimten	335		84		5			414
Bedrijfsgebouwen	265.026	481	5.760		6.642	71		264.554
Grond-/weg-/water- bouwkundige werken	7.517		271		628	10		7.149
Vervoersmiddelen	973		1.521		143			2.350
Machines, apparaten en installaties	4.461		624		326			4.759
Overige materiële vaste activa	5.106	139	239		713			4.771
Totaal	337.901	620	8.601		8.458	81		338.583
Waardecorrectie bedrijfsgebouwen	-35							-35
Waardecorrectie warme gronden	-8.079						92	-8.171
TOTAAL	329.788	620	8.601		8.458	81	92	330.377

De belangrijkste investeringen > € 0,5 mln. in 2025 waren:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	
Nieuwbouw school VO Van Doornenplantsoen 1	1.749
Vervoersmiddelen 2025	1.521
Tussenr. Renovatie schoolgeb. Clauslaan 4	1.196
Darwinstraat	882
Nieuwbouw sporthal van Doornenplantsoen	854

In 2025 waren er geen desinvesteringen > € 0,5 mln.

Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Dit betreffen de boekwaarden van de begraafplaats (gronden, gebouwen en infrastructurele werken), de afvalinzameling (huisvuilauto's, overige tractiemiddelen, mini- en ondergrondse containers) en de apparatuur voor het betaald parkeren. Het verloop hiervan in 2025 is als volgt:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2025	Correctie	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Duurzame waarde- verminder.	Boekwaarde 31-12-2025
Gronden en terreinen	1.683							1.683
Bedrijfsgebouwen	1.468				51			1.417
Grond-/weg-/water- bouwkundige werken	2.183				77			2.106
Vervoersmiddelen	2.195		1.564		252			3.508
Machines, apparaten en installaties	936				103			834
Overige materiële vaste activa	6.413		371		324			6.460
TOTAAL	14.879		1.935		806			16.008

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Investerings met een maatschappelijk nut betreffen de investeringen die worden gedaan in met name groen, wegen en kunstwerken. Het verloop hiervan in 2025 is als volgt:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 01-01-2025	Correctie	Investerings	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Duurzame waarde- verminder.	Boekwaarde 31-12-2025
Grond-/weg-/waterbouwkundige werken	52.452	-3.589	12.832		1.145	7.376		53.174
Woonruimten			521					521
Overige materiële vaste activa		3.589	2.085			2.394		3.281
	52.452		15.438		1.145	9.770		56.976

De belangrijkste investeringen > € 0,5 mln. in 2025 waren:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving:	
Aanleg vervoersknoop Bleizo	3.719
Elementen verharding - vervanging 2025	3.011
Entree Zoetermeer	2.770
Aanleg Centraal Park	2.085
Asfalt verharding 2025	1.280

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekking aan deelnemingen

De kapitaalverstrekking aan deelnemingen betreft het volgende:

Omschrijving	Aantal	Aandeel	Nominaal (€)	Waarde (€)
NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank)	3.510	0,0063%	2,50	8.775
De Binnenbaan	980	98%	100,00	98.000
Stedin (1)	18.518	4,45%	100,00	1.851.800
TOTAAL				1.958.575

(1) De nominale waarde is € 1.851.800, de werkelijke waarde (gebaseerd op de historische kosten) is € 8.901.417.

Hiernaast bezit de gemeente nog de volgende aandelen die in de balans tegen € 0,00 zijn opgenomen:

Omschrijving	Aantal	Aandeel	Nominaal (€)	Waarde (€)
Stedin	116.280	2,04%	100	0
Dunea	373.309	9,33%	5	0

Overige langlopende geldleningen

De overige langlopende geldleningen betreffen de volgende leningen:

Omschrijving	31-12-2025	31-12-2024
--------------	------------	------------

Startersleningen	1.738	2.075
------------------	-------	-------

In 2025 zijn via het Stimuleringsfonds Vereniging Nederlandse Gemeenten (SVn) geen startersleningen verstrekt. De starterslening is bij aanvang renteloos en aflossingsvrij. Bij voldoende financiële draagkracht wordt vanaf het vierde jaar door de SVn een marktconform rentepercentage gehanteerd gebaseerd op 15 jaar vast en aflossing op basis van annuïteiten. Naast de reguliere aflossingen van € 62.607 werden er in 2025 leningen vervroegd gedeeltelijk of geheel afgelost tot een bedrag van € 275.294.

Viottende activa

Voorraden

Grond- en hulpstoffen

De grond- en hulpstoffen bestaan uit:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-2025	31-12-2024
Onderdelenmagazijn autowerkplaats afd. Afvalinzameling	68	86
Voorraad dieselolie afd. Afvalinzameling	20	22
TOTAAL	88	108

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Deze categorie betreft de lopende grondexploitaties. Het zijn de projecten waarvoor de raad de grondexploitatie voor de volledige looptijd heeft vastgesteld.

De grondexploitaties zijn herzien naar de situatie per ultimo 2025. Bij negatieve grondexploitaties is de Voorziening Nadelige complexen op de juiste hoogte gebracht. Dit deel van de voorziening is in de balans in mindering gebracht op de boekwaarde. In de gevallen dat de voorziening hoger is dan de boekwaarde per complex dan gebeurt dit tot de (netto) boekwaarde per complex nihil is. Het restant wordt in dat geval vermeld bij de Voorziening nadelige complexen grondbedrijf aan de passiva zijde.

In het licht van de huidige marktomstandigheden zijn de materiële vastgoedwaarderingen belangrijke schattingsposten. Er bestaat een wezenlijk risico dat zich materiële aanpassingen kunnen voordoen in de waardering in het volgende boekjaar als gevolg van gewijzigde marktomstandigheden of onvoorziene omstandigheden.

Bedragen x € 1.000

Nr.	Complex	Boek- waarde 31-12-24	Voor- ziening 31-12-24	Balans- waarde 31-12-24	Boek- waarde 01-01-25	Investe- ringen	Winstne- ing/afsl. compl.	Inkom- sten	Boek- waarde 31-12-25	Voor- ziening 31-12-25	Balans- waarde 31-12-25
2	Roggeakker	0	0	0	0	77	0	-108	-31	0	-31
5	Dwarstocht	-3.444	0	-3.444	-3.444	3.111	-86	-200	-619	0	-619
11	Lansinghage	-2.121	0	-2.121	-2.121	106	180	0	-1.835	0	-1.835
18	Oosterheem	1.790	0	1.790	-3.347	865	2.503	-21	0	0	0
18	Oosterheem/Sara Lydiahoeve	0	0	0	828	213	123	-1.041	123	0	123
18	Oosterheem/T-strook Noord	0	0	0	-872	953	-294	0	-213	0	-213
18	Oosterheem/Oosterhage	0	0	0	5.068	242	1.173	-678	5.805	0	5.805
18	Oosterheem/Sumatra	0	0	0	217	12	-229	0	0	0	0
18	Oosterheem/Zwetstroom	0	0	0	-104	0	104	0	0	0	0
26	Centrum Oost/Cadenza	203	203	0	203	145	0	0	348	348	0
32	Van Leeuwenhoeklaan	-1.330	0	-1.330	-1.330	84	-213	0	-1.459	0	-1.459
37	Boerhaavelaan	886	189	697	886	0	0	0	886	278	608
42	Palenstein	18.196	18.196	0	18.196	670	0	-80	18.786	18.787	0
46	van Aalstlaan	1.033	0	1.033	1.033	309	0	0	1.342	0	1.342
108	Voorweg Noord	2.534	0	2.534	2.534	47	0	0	2.581	0	2.581
130	Markt 10	1.709	1.709	0	1.709	3.570	0	0	5.279	2.900	2.379
131	Engelandlaan 140	-497	0	-497	-497	388	109	0	0	0	0
137	Edisonpark	4.598	0	4.598	4.598	1.018	0	-153	5.463	0	5.463
	TOTAAL	23.557	20.297	3.260	23.557	11.810	3.370	-2.281	36.456	22.313	14.144

In onderstaand overzicht zijn de geraamde lasten en baten opgenomen van de bouwgronden in exploitatie en het geschatte eindresultaat. De inschattingen zijn gebaseerd op externe makelaarsrapporten en kostencalculaties van derden.

Bedragen x € 1.000

	Boekwaarde 31-12-2025	Lasten	Baten	Resultaat
TOTAAL grondexploitaties	36.456	43.394	60.413	-19.437

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar bestaan uit:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving	31-12-2025		31-12-2024	
a. Vorderingen op openbare lichamen		71.192		2.777
b. Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen		435		658
c. Rekening-courantverhoudingen met Rijk (schatkistbankieren)		67.395		155.623
d. Overige vorderingen:				
Belastingvorderingen	8.151		7.774	
<i>Af: Voorziening dubieuze belastingdebiteuren</i>	-630		-542	
Vorderingen bijstand	8.513		9.946	
<i>Af: Voorziening dubieuze bijstandsdebiteuren</i>	-6.018		-6.962	
Overige vorderingen	8.118		3.657	
<i>Af: Voorzieningen dubieuze debiteuren</i>	-19		-19	
Totaal overige vorderingen		18.115		13.854
TOTAAL		157.137		172.912

Vorderingen op openbare lichamen

De vorderingen op openbare lichamen bestaan uit vorderingen op de volgende openbare lichamen, waaronder gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, het Rijk en overige openbare lichamen.

Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen

Dit betreft een rekening-courantverhouding met de stichting Stimuleringsfonds Nederlandse Gemeenten (SVn), waar de startersleningen worden geadmistreerd. Via deze rekening-courant worden de kosten (beheervergoeding) en opbrengsten van de startersleningen verrekend.

Rekening-courantverhoudingen met het Rijk (Schatkistbankieren)

De wet Schatkistbankieren verplicht decentrale overheden om hun overvloedige liquide middelen aan te houden in de schatkist van het Rijk. Het betreft middelen die decentrale overheden niet onmiddellijk nodig hebben voor de publieke taak. Tot een bepaald bedrag (drempelbedrag, gebaseerd op de begrotingsomvang) mogen de decentrale overheden overvloedige middelen buiten de schatkist van het Rijk aanhouden.

Onderstaand een overzicht met de drempelbedragen per kwartaal. In geen van de kwartalen is sprake van een overschrijding van het drempelbedrag.

Bedragen x € 1.000

(1)	Drempelbedrag	10.095	10.095	10.095	10.095
		kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	111	123	118	112
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	9.985	9.972	9.978	9.983
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag				

Het limiet schatkistbankieren 2025 bedraagt € 10,1 mln. Met de invoering van het automatisch schatkistbankieren met een banksaldo op de lopende rekeningen van maximaal € 200.000 (Rekening BNG en RABO) is een overschrijding van deze norm niet mogelijk.

Overige vorderingen

De overig vorderingen zijn verdeeld naar categorieën op basis van de aard van de vordering.

Belastingvorderingen

De openstaande vorderingen betreffen de belastingjaren 2016 tot en met 2025. Hiervan is € 0,6 mln. als dubieus aangemerkt. Voor dit bedrag is een voorziening dubieuze belastingdebiteuren getroffen, die in de balans is verrekend met de betreffende vorderingen.

Vorderingen bijstand

De openstaande vorderingen van € 8,5 mln. hebben betrekking op vorderingen op (voormalige) bijstandsccliënten. Er is vanuit het voorzichtigheidsbeginsel voor gekozen om rekening te houden met de mogelijkheid dat vorderingen niet of niet geheel zullen worden terugbetaald door de cliënten. Hiervoor is een voorziening dubieuze debiteuren in het leven geroepen. Hiervan is € 6,0 mln. als dubieus aangemerkt omdat bij de betreffende bijstandsccliënten -gelet op de inkomenssituatie- de aflossing van verstrekte bedragen geen vanzelfsprekendheid is.

Voor dit bedrag is een voorziening dubieuze bijstandsdebiteuren getroffen, die in de balans is verrekend met de betreffende vorderingen. In 2025 heeft een aanwending i.v.m. gestelde debiteuren van in totaal € 1,099 mln. plaatsgevonden, waarvan € 253.345,70

buiten invorderingen en € 0,845 mln. kwijtscheldingen. Op grond van de debiteurenpositie per ultimo 2025 is € 1,099 mln. aan de voorziening onttrokken.

Overige vorderingen

De openstaande vorderingen betreffen diverse overige debiteuren. Hiervan is € 20.000 als dubieus aangemerkt. Voor dit bedrag is een voorziening dubieuze debiteuren getroffen, die in de balans is verrekend met de betreffende vorderingen.

De grootste posten zijn:

Bedragen x € 1.000

Omschrijvingen	
Palumbus Properties 7 B.V.	2.435
Werkbedrijf de Binnenbaan B.V.	526
Woonhave Ontwikkeling B.V.	418
Zoetermeer Leisure Village B.V.	278

Liquide middelen

Omschrijvingen	31-12-2025
BNG rekeningen	111
RABO rekening	2
Centrale Kas	1
Kassen VT	1
	115

Overlopende activa

De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel

Het verloop hiervan in 2025 is als volgt:

Uitkeringen van het Rijk	Saldo 01-01-2025	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2025
A42 - HIC-aanpak Zoetermeer 2024-2025	80	0	80	0
B2 - Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek (SPUK 2)	3.062	3.682	3.062	3.682

C62 - Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire 2023, 2024 en 2025 (KOTA)	80	1	61	20
G2 - Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2024 (LKS)	82	54	82	54
G3 - Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2024	7	0	7	0
G4 - Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2024	2	0	2	0
G12 - Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire _gemeentedeel 2024	142	3	142	3
H4 - Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025	184	0	0	184
H35 - Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026	7	0	7	0
J19 - Realisatiestimulans	0	497	0	497
M16 - Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	738	6.712	6.724	726
Arbeidsmarkttoeleiding AMR ZHC 24-25 - 2023ESFp20277	0	815	0	815
Sociale Inclusie AMR ZHC 24-25, kwetsbare werkenden en werkzoekenden - 2023ESFp20256	0	238	0	238
Totaal	4.384	12.002	10.167	6.219
Uitkeringen van overige Nederlandse overheidslichamen	Saldo 01-01-2025	Toevoegingen	Ontvangen bedragen	Saldo 31-12-2025
J41B - SPUK flexibele inzet woningbouw (SISA tussen mede overheden):	78	81	115	44
<i>Projectsubsidie Hart van Meerzicht fase 3 : PZH-2023/04478_003</i>	0	81	78	2
<i>Projectsubsidie Gebiedsontwikkeling Entree inhuur senior planeconoom PZH-2023/04387_004</i>	20	0	0	20
<i>Projectsubsidie Gebiedsontwikkeling Entree 2023 deel 2 PZH-2023/04407_005</i>	58	0	36	21
J210B - SPUK flexibele inzet woningbouw (SISA tussen mede overheden):	170	564	536	199
<i>Projectsubsidie Entree deel 2 : PZH-2024/00601_005</i>	0	150	113	38
<i>Projectsubsidie Programma Entree : PZH-2024/00201_007</i>	33	61	56	38
<i>Projectsubsidie Programma Binnenstad : PZH-2024/00590_008</i>	0	44	38	6
<i>Projectsubsidie Edisonpark en omgeving + Entreegebied : PZH-2024/00602_013 (aandeel Entree)</i>	0	28	17	11
<i>Projectsubsidie Edisonpark en omgeving + Entreegebied : PZH-2024/00602_013 (aandeel Edisonpark)</i>	0	48	29	19
<i>Projectsubsidie regionale woonzorgvisie haaglanden : PZH-2025/00958_020</i>	0	50	38	12
<i>Projectsubsidie inzet procesregisseur regionale woonzorgvisie haaglanden : PZH-2025/01137_018</i>	0	48	0	48
<i>Projectsubsidie 2025 inzake project "versnellingstafel wonen" : PZH-2025/00884_025</i>	0	135	108	27
<i>afwikkeling projectsubsidies flexibele woningbouw</i>	137	0	137	0
Klimaat adaptatie Palenstein - PZH-2024/01047_017	32	0	0	32
Project extra activiteiten ihkv School op Seef 2025 - MRDH-P20250124	20	9	20	9

Subsidie project Fietslessen groepen 4 en 6 (schooljaar 2025) Zoetermeer - MRDH-P20250125	29	30	29	30
Subsidie project Activiteiten ihkv FLUO kids Zoetermeer 2025 - MRDH-P20250148	0	27	0	27
RSIV - Campagne 'digitaal opgroeien' - de online leefwereld van kinderen, bijdrage gemeente Den Haag	0	15	0	15
Stimuleringsubsidie regio City Deal 'Lokale weerbaarheid Cybercrime' 2024-2025	0	40	0	40
Projectsubsidie Edisonpark 2023 - PZH-2023/04615 008	0	19	0	19
Openbaar vervoerproject "Vervoersknoop Bleizo"	0	42	0	42
Projectbijdrage Versterken en verbeteren Dutch Innovation Community - 2161445	0	60	0	60
Subsidie project Rotonde kruispunt Ruimtebaan - Spruitkoolakker Zoetermeer - P20250029	0	188	94	94
Projectsubsidie Onderst. Reg. Versnellingstafel (uitvoering RRA Haaglanden)	20	0	20	0
Projectsubsidie Regionaal mobiliteitsteam Zuid-Holland Centraal (RMT)	81	0	81	0
Daklozenpunt gemeente Den Haag	80	0	80	0
H35b spuk IZA doelen Gemeente Den Haag - CN	0	80	0	80
H35b spuk IZA doelen overige gemeenten	0	33	0	33
H35 spuk Transformatiemiddelen IZA	0	41	0	41
Totaal	511	1.229	975	766

Overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen

De overige nog te ontvangen bedragen en vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen bestaan uit diverse posten van verschillende aard en omvang.

De grootste posten zijn als volgt:

Overige Nog Te Ontvangen	31-12-2025
BCF 2025	27.080
VPB grond	818
HAR	767
Fac. transf.station Abdissenbos	395
Eleanor Rooseveltln 3-29	352
Optisport subsidievestigstelling 2024	331
Vooruitbetaalde bedragen	31-12-2025
VRH	5.789
Aanbesteding HCI	622

Microsoft Core	454
PQR	332
Bijdrage inkoop	151

Onder de overige nog te ontvangen bedragen bevinden zich ook vorderingen in het kader van faciliterend grondbeleid. De notitie grondbeleid 2023 van de Commissie BBV hanteert een onderverdeling in vier categorieën.

In verreweg de meeste gevallen is er bij faciliterend grondbeleid sprake van een anterieure overeenkomst. Bij het ontbreken van een anterieure overeenkomst kan in een aantal gevallen uiteindelijk achteraf (na het vaststellen van het omgevingsplan) alsnog een posterieure overeenkomst worden gesloten.

1	Anterieure overeenkomst	€ 2,3 mln.
2	Omgevingsplan	€ 0
3	Kostenverhaalbeschikking	€ 0
4	Kostenverhaalbeschikking	€ 0

Passiva

Vaste passiva

Eigen Vermogen

Reserves

In de jaarrekening (realisatie) zijn toevoegingen of onttrekkingen aan reserves slechts verantwoord als daarvoor bij de begroting of begrotingswijziging autorisatie door de raad is verleend en voor zover ook nodig en tot maximaal het daarvoor gebudgetteerde bedrag. Uitzondering hierop zijn de volgende resultaatbestemmingen, die in de jaarrekening zijn verantwoord ongeacht de hiervoor begrote bedragen:

- Voor de Reserve egalisatie investeringen schoolgebouwen is een inflatiecorrectie toegepast om de betreffende reserve waardevast te houden. De hoogte van de inflatie wordt vastgesteld bij de begroting en de werkelijk storting is gebaseerd op de werkelijke stand van de reserve op 1-1 van het rekeningsjaar. Deze werkwijze is geautoriseerd op grond van het raadsbesluit bij de rentenota 2018 op 5 november 2018.
- De (voorlopige) bestemming van het resultaat van het Grondbedrijf is in de jaarrekening voor 50% is verrekend met de Reserve Fonds Zoetermeer 2040 en voor 50% met de reserve versterking financiële positie Grondbedrijf. Dit is vanaf 2008 geautoriseerd op grond van raadsbesluit van 17 november 2008. In 2008 wordt in het raadsbesluit de Reserve Investeringsfonds 2030 genoemd. Deze is ultimo 2023 opgeheven en alle middelen zijn overgeheveld naar de Reserve Fonds Zoetermeer 2040. De raad heeft hierbij besloten om alle geraamde onttrekkingen, toevoegingen, verwachtingen en geoormerkte middelen op te nemen in de Reserve Fonds Zoetermeer 2040.
- De over- of onderschrijding op de budgetten voor groot onderhoud bovengronds worden op basis van de Begrotingsraad op 11 november 2013 verrekend met de egalisatiereserve groot onderhoud bovengronds.
- Voorts wordt de reserve afgeroomd ten gunste van de vrij inzetbare reserve als deze uitstijgt boven het maximum van € 5 mln.
- De afroaming van de rente-egalisatiereserve boven de vastgestelde bovengrens ten gunste van de vrij inzetbare reserve. Deze generieke gedragslijn is door de raad vastgesteld op 5 november 2018 (rentenota 2018).
- Bij verkoop van vastgoed worden incidentele verkoopresultaten (positief en negatief) in de vorm van een hogere / lagere verkoopopbrengst ten opzichte van de restant boekwaarde ten gunste of ten laste van de vrij inzetbare reserve gebracht. Dit is door de raad besloten op 27 juni 2016 (Perspectiefnota 2017 en gevolgen Gemeentefonds 2016).
- Bij een beroep op specifieke voor het doel in leven geroepen bestemmingsreserves wordt het bedrag van de feitelijke onttrekking gelijkgetrokken aan de gemaakte kosten tot maximaal de raming van de kosten. Deze werkwijze is geautoriseerd op grond van het raadsbesluit bij de perspectiefnota 2020 op 1 juli 2019.
- De extra inkomsten door de groei van de stad worden voor 50% toegevoegd aan de Reserve Fonds Zoetermeer 2040 (artikel 17 Financiële verordening 2023/Nota reserves en voorzieningen d.d. 23 februari 2026)

Gerealiseerd resultaat

Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening is afzonderlijk in de balans vermeld als onderdeel van het eigen vermogen.

Toelichting reserves

Het verloop van de reserves in 2025 is als volgt:

Bedragen x € 1.000

A	Algemene reserves:	Saldo 01-01-2025	Resultaat bestemming	Toevoegingen	Onttrekkingen	Verminderen i.v.m. dekking afschrijving activa	Saldo 31-12-2025
1	Reserve verstrekking financiële positie grondbedrijf	4.244		2.081	1.966		4.359
2	Reserve i.v.m. risico's grondbedrijf	581			193		388
3	Vrij inzetbare reserve	191.596		1.342	29.170		163.768
	Totaal A. Algemene reserves	196.421		3.423	31.329		168.515
B	Bestemmingsreserves:	Saldo 01-01-2025	Resultaat bestemming	Toevoegingen	Onttrekkingen	Verminderen i.v.m. dekking afschrijving activa	Saldo 31-12-2025
1	Reserve Integraal veiligheidsbeleid	183			41		142
2	Reserve egalisatie investering schoolgebouwen	6.733		1.236	1.712		6.257
3	Reserve investeringsimpuls amateurverenigingen	301			218		83
4	Reserve beeldende kunst in de openbare ruimte	374		224	94		504
5	Egalisatiereserve groot onderhoud bovengronds	5.000					5.000
6	Reserve Duurzaamheidsfonds Zoetermeer 2040	10.560			428		10.132
7	Sociaal innovatiefonds	1.794			520		1.274
8	Reserve Zoetermeer Noodfonds	1.372			1.372		0
9	Reserve Arbeidsmarktregio ZHC	0		3.308			3.308
10	Reserve algemeen dekkingsmiddel	1.750			1.750		0
11	Brede bestemmingsreserve	7.412		9.608	252		16.768
12	Reserve dekking kapitaallasten	6.341					6.341
13	Rente-egalisatie reserve	4.900					4.900
14	Reserve Flankerend Beleid	0		2.000			2.000
15	Reserve EU-initiatieven	93					93
16	Reserve risico's programma Entree	5.460		3.192			8.652
17	Reserve fonds Zoetermeer 2040	112.274		6.952	11.845		107.381
	Totaal B. Bestemmingsreserves	164.547		26.520	18.232		172.835
	TOTAAL RESERVES	360.968		29.943	49.561		341.350

Exploitatieresultaat 2024

Het voordelig exploitatieresultaat van 2024 is op grond van het raadsbesluit van 16 juni 2025 (Resultatendebat) toegevoegd aan de vrij inzetbare reserve. De definitieve resultaatbestemming heeft plaatsgevonden in de raad van 30 juni 2025 bij de behandeling van de Perspectiefnota 2026; deze is verwerkt in de toevoegingen en onttrekkingen bij de betreffende reserves.

Hierna volgt een toelichting van de aard en de reden van elke reserve en de mutaties daarin. De vermelde bedragen zijn x € 1.000.

A1. Reserve versterking financiële positie Grondbedrijf

Deze reserve dient om samen met de reserve in verband met risico's Grondbedrijf te waarborgen dat het totaal van de risico's binnen het Grondbedrijf afdoende kan worden gedekt. Deze reserve vormt het belangrijkste onderdeel van de weerstandscapaciteit van het Grondbedrijf waarbij de minimale en maximale omvang zijn bepaald op respectievelijk 1,0 en 1,2 keer de gekwantificeerde risico's. Vooruitlopend op de definitieve resultaatbestemming wordt jaarlijks 50% van het resultaat van het Grondbedrijf aan deze reserve toegevoegd dan wel onttrokken. De reserve wordt elk jaar herijkt op basis van een herziening van de actieve grondexploitaties (aan de hand van de voortgang van de projecten wordt het financieel resultaat van de projecten met een grondexploitatie opnieuw bepaald).

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	4.244
Toevoegingen - Tussentijdse winstneming van de winstgevende grondexploitaties en het resultaat grondbedrijf 2025	2.081
Onttrekking Afkomen reserve FiPo tgv reserve Z'meer 2040	-1.966
Saldo per 31-12-2025	4.359

A2. Reserve in verband met risico's Grondbedrijf

Deze reserve dient ter beperking van het risico dat vanuit de winstgevende grondexploitaties te vroeg winst wordt genomen en maakt ook deel uit van de weerstandscapaciteit Grondbedrijf. Het risico heeft uitsluitend betrekking op de grondexploitaties waarvoor tussentijds winst is genomen. Deze reserve bedraagt op peildatum 2,5% van de nog te maken kosten en de nog te realiseren verkoopopbrengsten tot maximaal het bedrag van de gerealiseerde gecumuleerde tussentijdse winstnemingen.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	581
Toevoeging Winstneming 002-Roggeakker	
Onttrekking Vrijval Risico Oosterh/Dwarst/Lansin/Engelln/Lansh	-193
Saldo per 31-12-2025	388

A3. Vrij inzetbare reserve

Deze reserve dient om reservemiddelen waarop geen verplichting rust in beeld te brengen. Hierdoor vervult deze reserve ook de functie van financiële buffer voor het opvangen van negatieve rekeningresultaten en risico's. Als zodanig maakt deze reserve deel uit van het weerstandsvermogen zoals aangegeven in de nota weerstandsvermogen en risicomanagement van 14 december 2020.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	184.728
Toevoeging Storting in het kader van Stadhuis conform PB2025	290
Toevoeging Storting alg. reserve door Zoetermeers noodfonds	1.052
Onttrekking Dekking Budget Overheveling vanuit 2024	-702
Onttrekking Dekking Resultaat Bestemming 2022	-125
Onttrekking Dekking incidenteel nieuw beleid	-5.500
Onttrekking Dekking Resultaat Bestemming 2024	-7.747
Onttrekking Dekking Resultaat Bestemming 2023	-239
Onttrekking Dekking Budget Overheveling vanuit 2023	-130
Onttrekking Aanwending ten gunste van begroting saldo	-14.727
Saldo per 31-12-2025	156.900

B1. Reserve Integraal Veiligheidsbeleid

Deze reserve dient om de kosten te dekken van maatregelen tegen onveilige situaties in de openbare ruimte, waaronder cameratoezicht (raadsbesluit 9 juli 2007).

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	183
Onttrekking bijdrage conform kadernota veiligheidsbeleid 2023-2026	41
Saldo per 31-12-2025	142

B2. Reserve egalisatie investering schoolgebouwen

Deze reserve dient om pieken en dalen in de lasten van investeringen te egaliseren. Op deze wijze ontwikkelen de lasten zich in de jaren geleidelijk en minder schoksgewijs. Dit is noodzakelijk omdat de schoolgebouwen (vooral in het voortgezet onderwijs) in een relatief korte periode zijn neergezet en daarom ook de kosten van renovatie of herbouw in een korte periode op de gemeente af zullen komen.

In 2023 is het integraal huisvestingsplan primair onderwijs 2023-2027 vastgesteld. De daaruit voortvloeiende afschrijvingslasten bepalen mede de hoogte van deze reserve.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	6.733
Toevoeging w.a.p. res eg inv schgeb	135
Toevoeging Dotatie cf begroting 2025	1.101
Onttrekking Dotatie cf begroting 2025	-1.712
Saldo per 31-12-2025	6.257

B3. Reserve investeringsimpuls amateurverenigingen

De Reserve Investeringsimpuls Amateurverenigingen is bedoeld om amateurverenigingen financieel te ondersteunen bij investeringen in accommodatie, inventaris en andere duurzame kapitaalgoederen. Als de Reserve Investeringsimpuls amateurverenigingen daalt tot onder € 150.000 moet een nieuw raadsvoorstel worden aangeleverd over het al dan niet aanvullen van deze bestemmingsreserve.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	301
Onttrekking Reserve Investeringsimpuls amateurverenigingen	-218
Saldo per 31-12-2025	83

B4. Reserve beeldende kunst in de openbare ruimte

Deze reserve dient om de kosten van het realiseren van beeldende kunst in de openbare ruimte te dekken. De reserve is ingesteld bij het raadsbesluit van 11 mei 2019, gelijktijdig met het opheffen van de reserve kunstopdrachten en de vaststelling van een geactualiseerde verordening "Percentageregeling beeldende kunst in de openbare ruimte".

	Bedrag
--	--------

Saldo per 01-01-2025	374
Toevoeging storting CP	77
Toevoeging Storting Sporthal v Doorneplantsoen	40
Toevoeging Storting reserve Egalisatie schoolgebouwen	3
Toevoeging Dotatie 2025 obv BRM/WRM Grondbedrijf	30
Toevoeging Kunst verhoging invest budget MBC (2024-138)	15
Toevoeging Kunst Nieuwbouw MBC College (2022-147)	58
Toevoeging Storting aanvul krediet Zwembad	1
Onttrekking beeldende kunst in openbare ruimte	-94
Saldo per 31-12-2025	504

B5. Egalisatiereserve groot onderhoud bovengronds

Deze reserve dient om wisselingen/pieken in feitelijke uitgaven door de jaren op te vangen. De reserve is in 2014 ingesteld bij de vaststelling van de begroting 2014 (op 11 november 2013). De hoogte van deze reserve is gemaximeerd op € 5 mln. Als de reserve boven dit bedrag uitkomt, wordt deze bij de jaarrekening afgeroomd ten gunste van de vrij inzetbare reserve. Over- of onderschrijding op de budgetten voor groot onderhoud worden verrekend met de reserve.

In 2025 is niet onttrokken en geen toevoegingen gedaan aan de Egalisatiereserve groot onderhoud bovengronds. Dit komt doordat het nadeel op groot onderhoud opgevangen kon worden op het totale voordeel in programma 3.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	5.000
Toevoegingen / Onttrekkingen	0
Saldo per 31-12-2025	5.000

B6. Reserve duurzaamheidsfonds Zoetermeer 2040

De gemeenteraad heeft op 31 januari 2022 € 7,5 mln. beschikbaar gesteld voor de vorming van een duurzaamheidsfonds. De raad heeft op 5 juni 2023 hier € 2,5 mln. aan toe te voegen. Het fonds draagt bij aan het keren van deesignaleerde negatieve mechanismen in Zoetermeer 2040 door een hierop gerichte realisatie van de ambities in het programma Duurzaam & Groen Zoetermeer in Transitievisie warmte en Lokale verkenning windenergie en zonnestroom. Het fonds is gericht op het creëren en ondersteunen van voorbeelden die knelpunten aanpakken en oplossen ten behoeve van het aanjagen van startende initiatieven.

De gelden in het fonds zijn op grond van het raadsbesluit van 5 juni 2023 verdeeld over drie bestedingscategorieën: Duurzame initiatieven, Eigenaar-bewoners en Gemeentelijk vastgoed. In dezelfde raadsvergadering zijn ook criteria per bestedingscategorie vastgesteld.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	10.560
Onttrekking duurzaamheidsfonds Zoetermeer 2040	428
Saldo per 31-12-2025	10.132

B7. Sociaal innovatiefonds

Op 28 juni 2021 heeft de gemeenteraad het Raadsvoorstel “Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Eneco-middelen” vastgesteld. Onderdeel van dit besluit is het instellen van een sociaal innovatiefonds, inclusief het afwegingskader waar aanvragen voor dit fonds aan moeten voldoen. In aanvulling op de criteria waar elke aanvraag aan moet voldoen zijn hierin ook specifieke criteria opgenomen voor het sociaal innovatiefonds: investeringen zijn gericht op het herstellen van de bestaanszekerheid, het bevorderen van positieve gezondheid, en het verbeteren van kansengelijkheid van Zoetermeerders, om te komen tot betere (gezondheids-) zorg en ondersteuning voor meer mensen met minder geld. Leidend criterium voor de aanvragen is de impact die daarmee gemaakt wordt, oftewel wat is de verwachte maatschappelijke bijdrage die met het voorstel wordt bereikt. In het raadsvoorstel zijn acht aanvragen opgenomen voor het investeringsfonds, voor het thema sociaal innovatiefonds. Het gaat om:

- a. Basisbanen
- b. Vindplaatsen verborgen schulden
- c. Onder de pannen
- d. Impact gedreven inzet voor jeugd & gezinnen
- e. Innovatief wijkgericht en integraal ondersteuningsaanbod gericht op preventie
- f. Positieve gezondheid en het huishouden
- g. Preventie in de praktijk
- h. Programmamanager sociaal innovatiefonds

Voor deze acht aanvragen is de inzet van middelen op basis van het sociaal innovatiefonds het fundament waarop nieuwe ontwikkelingen in gang kunnen worden gezet.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	1.794
Onttrekking SIF 2025: Wijkimpact jeugd Meerzicht	-124
Onttrekking SIF 2025: Programmakosten	-147
Onttrekking SIF 2025: Preventie in de praktijk	-226
Onttrekking SIF 2025: Innovatief wijkgericht	-2
Onttrekking SIF 2025: Verborgten schulden	-21
Saldo per 31-12-2025	1.274

B8. Reserve Zoetermeer Noodfonds

Op 13 januari 2023 is de gemeenteraad geïnformeerd over het energienoodfonds. Het noodfonds is ingesteld om daar waar rijksregelingen tekortschieten en de nood hoog is ondersteuning te bieden. Aan verenigingen en organisaties. Per 31 december 2025 is het Zoetermeers Noodfonds opgeheven.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	1.372
Onttrekking reserve Zoetermeers Noodfonds	-1.052
Onttrekking Zoetermeers Noodfonds Zorg en JGH	-223
Onttrekking reserve Zoetermeers Noodfonds	-97
Saldo per 31-12-2025	0

B9. Reserve Arbeidsmarktregio ZHC

Reserve arbeidsmarktregio Zuid-Holland Centraal. Deze reserve dient om de middelen die we als centrumgemeente ontvangen van het Rijk voor de arbeidsmarktregio toe te voegen en de uitgaven aan de arbeidsmarktregio hieruit te onttrekken, zodat het verschil in tempo van de inkomsten en uitgaven geen effect heeft op het exploitatieresultaat van de gemeente. De werkelijke lasten en baten in de jaarrekening worden verrekend met deze reserve.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	0
Toevoeging reserve ZHC TB 2025	1.800
Toevoeging reserve ZHC resultaat JR 2025	1.126

Toevoeging reserve ZHC resultaat JR 2025	382
Saldo per 31-12-2025	3.308

B10. Reserve algemeen dekkingsmiddel

Deze reserve staat tegenover de activa op de balans en zorgt ervoor dat niet voor alle activa een lening hoeft worden aangetrokken. Dit zorgt voor lagere rentelasten in de exploitatie.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	1.750
Onttrekking Overheveling naar Res Fonds 2040	-1.750
Saldo per 31-12-2025	0

B11. Brede bestemmingsreserve

De Brede bestemmingsreserve is ingesteld om het aantal specifieke bestemmingsreserves te beperken. Deze reserve bevat middelen ter dekking van exploitatielasten, die altijd concrete onderwerpen betreffen die specifiek door de raad zijn benoemd, waarvan de omvang van het betrokken bedrag relatief concreet is te duiden en waarvan de fasering van besteding in de tijd beperkt is. De hiervoor benodigde middelen worden per onderwerp aan deze reserve toegevoegd. De onttrekkingen aan de reserve vinden per onderwerp gedurende een beperkt aantal jaren plaats. Bedragen die bij afronding van het onderwerp zijn overgebleven, vallen vrij ten gunste van de exploitatie. Voorbeelden van onderwerpen in Brede bestemmingsreserve: aardgasvrije wijken en wijkplan Palenstein.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	7.412
Toevoeging storting realisatie gem. opvang	2.000
Toevoeging Reservering voor Verbetering Stadhuis	3.060
Toevoeging Reservering voor Tunnel Europaweg	1.248
Toevoeging Storting tbv Verbeteren Stadhuis cf TB2-25	3.300
Onttrekking Bijdrage wijkplan Palenstein	-20
Onttrekking Uitvoering nazorg Nutrihage 2025	-71
Onttrekking bijdrage Klimaatgelden	-130
Onttrekking Uitvoering nazorg GREX 2025	-31

B12. Reserve dekking kapitaallasten

De reserve dekking kapitaallasten is een bestemmingsreserve die specifiek is bedoeld om de kapitaallasten van investeringen te dekken. Structurele lasten moeten worden gedekt door structurele baten. Investeringslasten drukken structureel op de begroting en worden dus bij voorkeur gedekt uit reguliere inkomsten. Een kapitaaldekkingreserve ter dekking van de kapitaallasten gedurende de looptijd van de investering heeft om die reden niet de voorkeur. Er wordt terughoudend omgegaan met het vormen van een reserve waaruit de kapitaallasten kunnen worden gedekt. Er is sprake van de volgende uitgangspunten:

- De reserve dekt (een gedeelte van) de rente- en afschrijvingslasten van de desbetreffende activa;
- Zodra een activum in gebruik wordt genomen en het werkelijk investeringsbedrag bekend is, wordt de noodzakelijke omvang van de reserve opnieuw bepaald;
- Als het werkelijk investeringsbedrag lager is dan begroot dan vallen de overtollige middelen van de reserve vrij ten gunste van de exploitatie;
- Als het werkelijk investeringsbedrag hoger is dan begroot dan wordt de reserve, als dat financieel mogelijk is, aangevuld met de benodigde middelen;
- In de jaarrekening wordt de begrote dekking voor rente en afschrijving aan de reserve onttrokken;
- Onttrekking aan de reserve gaat pas in, in het jaar nadat het desbetreffende activum in gebruik is genomen;
- De verrekeningen met de Reserve dekking kapitaallasten verlopen via het Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen (OAD).

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	6.341
Toevoegingen / Onttrekkingen	0
Saldo per 31-12-2025	6.341

B13. Rente-egalisatie reserve

De Reserve rente-egalisatie wordt gebruikt om renterisico's (het stijgen van de rente) een aantal jaar af te dekken. Hierdoor kunnen schommelingen in de rentelasten worden opgevangen en hoeven er niet direct maatregelen (bezuinigingen) getroffen te worden bij een stijgende rente. Deze reserve heeft een plafond. De hoogte van de reserve is gemaximeerd op 1,5% van de verwachte financieringsbehoefte voor vier jaar. Er is een uitzondering op deze beleidsregel zolang de overliquiditeit meer dan € 80 mln. bedraagt. Dan wordt het plafond van de egalisatiereserve bevroren op de stand van de laatste jaarrekening. Hierdoor wordt voorkomen dat er middelen worden vastgehouden in de reserve die niet nodig zijn.

De dotatie of onttrekking aan de reserve rente-egalitatie hangt af van de werkelijke afwijking van de rentelasten ten opzichte van de begroting. De afwijkingen worden gedoteerd tot aan het maximumbedrag. Hierdoor kunnen in de jaarrekening hogere én lagere bedragen dan geraamd, aan deze reserve worden toegevoegd c.q. onttrokken. Verschillen in verwachte rentelasten als gevolg van tijdelijke of geringe afwijkingen van de marktrente ten opzichte van het rentescenario worden bij het opstellen van de perspectiefnota/programmabegroting ten gunste of ten laste van de rente-egalitatie-reserve gebracht. De hierboven beschreven werkwijze is met ingang van 1 januari 2024 opgeschort tot het moment dat het weer aannemelijk wordt dat de gemeente binnen 1 jaar geld moet lenen (naar verwachting niet voor 2028). Hiermee vloeien de rentevoordelen tot die tijd niet in de reserve, maar komen ze ten gunste van het begrotingssaldo.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	4.900
Toevoegingen / Onttrekkingen	0
Saldo per 31-12-2025	4.900

B14. Reserve Flankerend Beleid

Onze stad bevindt zich in een dynamische groeifase. De fysieke uitbreiding, toename van inwoners en intensivering van maatschappelijke opgaven vragen om een krachtige en wendbare gemeentelijke organisatie. Onze organisatie ontwikkelt zich in lijn met de veranderende context. We investeren in een toekomstbestendige structuur, versterken onze formatie en zetten in op een leiderschapsprogramma dat medewerkers stimuleert om eigenaarschap te nemen, samen te werken en richting te geven aan verandering. Deze ontwikkeling vraagt ook om reflectie: we houden onze organisatie tegen het licht, toetsen onze werkwijzen en processen, en passen deze aan waar nodig. Tegelijkertijd groeit de organisatie de komende jaren mee met de opgaven. We kijken kritisch naar capaciteit, competenties en samenstelling, zodat we als organisatie duurzaam kunnen bijdragen aan de ambities van de stad. Voor de komende periode vraagt dit extra investeringen waarvoor we voorstellen een bedrag van € 2 mln. te reserveren in de reserve organisatieontwikkeling/flankerend beleid.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	0
Toevoeging reserve Flankerend Beleid	2.000
Saldo per 31-12-2025	2.000

B15. Reserve EU-initiatieven

In 2004 is een zogeheten 'Revolving Fund subsidieverwerving' ingesteld. In 2006 is dit gewijzigd in de huidige reserve. De reserve wordt gevoed uit de netto-subsidieopbrengsten van EU-projecten (het surplus aan vrije subsidiemiddelen). Uit dit budget kan de incidentele inzet van vakinhoudelijke medewerkers aan subsidieverwervingsprojecten worden gedekt. De restrictie hierbij is, dat de netto inkomsten uit de betreffende subsidieprojecten jaarlijks worden toegevoegd aan het 'Revolving fund'. Het plafond van de reserve is gesteld op een maximum van € 0,15 mln.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	93
Toevoegingen / Onttrekkingen	0
Saldo per 31-12-2025	93

B16. Reserve risico's programma Entree

Met het raadsbesluit- raadsvoorstel Herziening Gebiedsbusinesscase Entree is een bijgesteld budget beschikbaar gesteld voor de uitvoering van het programma Entree. De herijking van de ruimtelijke uitgangspunten via het omgevingsprogramma resulteert in een aangepast risicoprofiel. Hieraan is een bedrag verbonden van € 8,63 mln. De risico's zijn als negatieve opbrengst verwerkt in de gebiedsbusinesscase Entree, waardoor zij een direct effect hebben op het benodigde investeringsbudget. Er bestaat echter een reële kans dat deze risico's zich niet voordoen. In dat geval heeft dit een positief effect op het benodigde investeringsbudget.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	5.460
Toevoeging aan risico-reserve Entree	3.192
Saldo per 31-12-2025	8.652

B17. Reserve fonds Zoetermeer 2040

De reserve is op 28 juni 2021 ingesteld (raadsbesluit 06 37 69 47 55 - Afwegingskader Investeringsfonds op basis van Eneco-middelen). Op 26 juni 2023 is besloten om de eerder vastgestelde criteria te laten vervallen en deze te vervangen door een hoofdvraag naar wat de verwachte maatschappelijke bijdrage is die met het voorstel wordt bereikt. Dit is verdeeld in drie onderdelen:

- Bijdrage aan het keren van de mechanismen van Zoetermeer 2040
- Maatschappelijk nut in tijdsduur
- Maatschappelijk nut in bereik doelgroep.

Bijdrage aan het keren van de mechanismen van Zoetermeer 2040

Om over een langere termijn positieve maatschappelijke impact voor de stad te bereiken is het belangrijk om positief bij te dragen aan de mechanismen zoals die staan beschreven in de VisieZoetermeer 2040:

1. Concurrerende woonaantrekkelijkheid
2. Sociaaleconomische kracht
3. Samenhang beroepsbevolking en werkgelegenheid
4. Verschillen tussen wijken en buurten

Als absolute ondergrens voor voorstellen wordt het uitgangspunt gehanteerd dat een voorstel overtuigend moet bijdragen aan minimaal één -en bij voorkeur meerdere- van de vier mechanismen.

Afweging maatschappelijk nut in tijdsduur

Het verdient de voorkeur om de Eneco-gelden in te zetten voor zaken die – ook al betreft het een tijdelijke investering – een zo lang mogelijk effect voor de stad en haar inwoners hebben. Dit ‘tijdsduur criterium’ sluit aan bij de analyse van Zoetermeer 2040 waarin richtingen/plannen zijn gepresenteerd die een lange adem vergen. Als richtlijn wordt hierbij gehanteerd dat voorstellen minimaal drie jaar effect opleveren en dat dit effect uiterlijk binnen vijf jaar zichtbaar is.

Afweging maatschappelijk nut in bereik doelgroep

Het verdient de voorkeur dat het bereik van het voorstel zo groot mogelijk is. Het in beeld brengen en beargumenteren van de omvang en samenstelling van evenals het bereik en effect op- de doelgroep waarop een voorstel zich richt, wordt meegewogen in het afwegingproces. Hierbij is het uitgangspunt: hoe kleiner de groep begunstigden, hoe groter de positieve impact van een voorstel moet zijn om een investering te kunnen rechtvaardigen.

	Bedrag
Saldo per 01-01-2025	112.274
Toevoeging verrekening resultaat 830.73	900
Toevoeging Afromen reserve FiPo tgv reserve Z'meer 2040	1.966
Toevoeging Overheveling van Alg dekk midd	1.750
Toevoeging Gedeeltelijke vrijval verplichting moskee	27
Toevoeging Reserve extra kosten vanwege groei aantal woningen	790
Toevoeging winstnemingen	1.519
Onttrekking 1 fte extra formatie verkeer / mobiliteit	-80
Onttrekking dekking extra handhavers vanuit coalitie akkoord	-900
Onttrekking Reserve Fonds Zoetermeer 2040	-2.335
Onttrekking voor MVA Darwinstraat en Stolberglaan	-92
Onttrekking Voorber ztm 20240 en ruimtel strategie	-572
Onttrekking reserve maatsch init 2025	-65
Onttrekking Kwaliteitsimpuls 2022-2026 jaarschijf 2025	-1.500

Ottrekking reserve Technische praktijklocaties	-90
Ottrekking bijdragen Expl Kerkenbos Oase, woningb als aanjager, voorber kst en best plannen, expl. beheer opb. ruim., OV schaalsprong, storting risico res Entree, Fonds 20240 uitv progr Binnenstad, Meerzicht, relatieman, Dutch Inn Park, nieuwe initiatieven, Buytenwegh, groene daken	-6.211
Saldo per 31-12-2025	107.381

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen 2025 is als volgt:

Bedragen x € 1.000

A	Middelen van derden die specifiek besteed moeten worden, m.u.v. de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:	Saldo 01-01-2025	Toevoegingen	Vrijval tgv de exploitatie	Aanwendungen	Saldo 31-12-2025
1	Voorziening afkoopsommen onderhoud graven	509	45	43		511
2	Voorziening middelen derden riolering	445	232			677
3	Voorziening middelen derden afval	117		117		0
	Totaal A.	1.071	277	160	0	1.188
B	Voorzieningen voor kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren	Saldo 01-01-2025	Toevoegingen	Vrijval tgv de exploitatie	Aanwendungen	Saldo 31-12-2025
1	Voorz. onderhoud schoolgebouwen gemeente	717	14			731
2	Voorziening groot onderhoud overige accommodaties	10.806	5.232		5.994	10.044
3	Voorziening riolering	30.500	3.785		2.523	31.762
4	Voorziening groot onderhoud verzamelcontainers	1.920	360		868	1.412
	Totaal B.	43.943	9.391		9.385	43.949
C	Voorzieningen voor verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten	Saldo 01-01-2025	Toevoegingen	Vrijval tgv de exploitatie	Aanwendungen	Saldo 31-12-2025
1	Voorziening wethouderspensioenen	6.030	1.173		187	7.016
2	Voorziening pensioencomp. zwembadmedew.	293		153	140	0
3	Voorziening Nelson Mandela brug	244		244		0
4	Voorziening bovenwettelijk spaarverlof	639	298		14	923
5	Voorziening Regeling Vervroegd Uittreden	288	256		206	338

	Totaal C.	7.494	1.727	397	547	8.277
D	Voorzieningen voor op balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten	Saldo 01-01-2025	Toevoegingen	Vrijval tgv de exploitatie	Aanwendungen	Saldo 31-12-2025
1	Voorziening nadelige complexen Grondbedrijf	6.994	143		4.255	2.882
2	Voorziening verplichtingen afgesloten grondexploitaties	427	129	27		529
	Totaal D.	7.421	272	27	4.255	3.411
	TOTAAL VOORZIENINGEN	59.929	11.667	584	14.187	56.825

A1. Voorziening afkoopsommen onderhoud graven

Deze voorziening dient ter dekking van de kosten die de gemeente de komende jaren moet maken voor de aangegane verplichting om het onderhoud aan graven en bijbehorende omgeving te plegen en de graven te ruimen. De waarde aanpassing en de van derden ontvangen afkoopsommen voor onderhoud zijn aan de voorziening toegevoegd. Jaarlijks vindt er een onttrekking plaats ter dekking van het onderhoud.

A2. Voorziening middelen derden riolering

De van burgers ontvangen bedragen uit de rioolheffing moeten ook besteed worden aan kosten van de riolering. Een resultaat op het rioolbudget (waarvan dat budget gedekt is uit de inkomsten uit rioolheffing) als gevolg van bijvoorbeeld niet uitgevoerd werk moet gestort worden in de voorziening, zodat deze middelen in de toekomst beschikbaar zijn voor het uitvoeren van deze werken. Een positief resultaat komt dus niet ten gunste van het rekeningresultaat.

A3. Voorziening middelen derden afval

De van burgers ontvangen bedragen uit de afvalstoffenheffing moeten ook besteed worden aan kosten van de verwerking van afval. Een resultaat op het budget (waarvan dat budget gedekt is uit de inkomsten uit de afvalstoffenheffing) moet gestort worden in de voorziening, zodat deze middelen in de toekomst beschikbaar zijn voor het uitvoeren van deze werken.

B1. Voorziening onderhoud schoolgebouwen gemeente

Het doel van deze voorziening is om de kosten voor groot onderhoud aan schoolgebouwen waarvoor de gemeente geheel of gedeeltelijk verantwoordelijk blijft (multifunctionele gebouwen met onder meer een onderwijsbestemming) te egaliseren. Daarmee worden sterke fluctuaties van uitgaven voor gebouwenonderhoud voorkomen. Omdat deze voorziening is gebaseerd op contante waarde wordt deze aangepast met inflatierente.

Aan de basis van deze voorziening ligt het beheerplan groot onderhoud schoolgebouwen en overige accommodaties. Na actualisatie van de beheerplannen groot onderhoud eind 2022 blijkt dat de voorziening van voldoende omvang is om de grootonderhoudskosten voor de komende 10 jaar op te kunnen opvangen. Uiterlijk om de vijf jaar wordt de voorziening herijkt voor de dan volgende periode van 10 jaar.

B2. Voorziening groot onderhoud overige accommodaties.

Het doel van deze voorziening is om de kosten voor groot onderhoud aan de gemeentelijke accommodaties te egaliseren. Daarmee worden sterke fluctuaties

van uitgaven voor gebouwenonderhoud voorkomen. Omdat deze voorziening is gebaseerd op contante waarde wordt deze aangepast met inflatierente. Aan de basis van deze voorziening ligt het beheerplan groot onderhoud schoolgebouwen en overige accommodaties. Na actualisatie van de beheerplannen groot onderhoud eind 2022 blijkt dat de voorziening van voldoende omvang is om de grootonderhoudskosten voor de komende 10 jaar op te kunnen opvangen. Uiterlijk om de vijf jaar wordt de voorziening herijkt voor de dan volgende periode van 10 jaar.

B3. Voorziening riolering

Het doel van deze voorziening is om de kosten van het groot onderhoud en vervanging van het rioolstelsel over de jaren te egaliseren. Daarmee worden fluctuaties van uitgaven voorkomen. De basis van deze voorziening is het gemeentelijke rioleringsplan dat is vastgesteld in de Nota Riolering 2023-2026.

B4. Voorziening groot onderhoud verzamelcontainers

Het doel van deze voorziening is om de kosten voor het groot onderhoud aan de verzamelcontainers te egaliseren.

C1. Voorziening wethouderspensioenen

Op grond van de Wet Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) is een voorziening getroffen voor de pensioenverplichtingen aan wethouders. Jaarlijks worden de verplichtingen op basis van nieuwe actuariële berekeningen herijkt. Voor het bepalen van de hoogte van deze voorziening wordt de door het ministerie van BZK voorgeschreven wettelijke overdrachtsrente gehanteerd. Eind 2024 is deze rente aangepast van 3,16% naar 2,325%. Het kabinet heeft het voornemen gemeenten te verplichten (op zijn vroegst per 01-01-2028) de opgebouwde pensioenaanspraken van actieve, gewezen en gepensioneerde deelnemers onder te brengen bij het ABP.

C2. Voorziening pensioencompensatie zwembadmedewerkers

Op grond van de uitplaatsing van een zestal zwembadmedewerkers is in 2015 een voorziening getroffen voor toekomstige verplichtingen die voortvloeien uit rechten op pensioen- en loonsuppletie. In 2025 heeft de laatste uitkering inclusief een slotuitkering plaatsgevonden waarmee de regeling tot een einde is gekomen. De voorziening valt in zijn geheel vrij.

C3. Voorziening Nelson Mandela brug

Voor de totale lasten van het ontmantelen, het verstevigen, de noodbrug en het gebruikers gereedmaken moet in het jaar dat de onveiligheid van de brug is vastgesteld een voorziening worden gevormd (nagevraagd bij Commissie BBV). De bijkomende kosten zoals vervangend vervoer, wegafzettingen en verkeersregelaars zijn onderdeel van de te vormen voorziening. Deze voorziening is om deze reden gevormd. De voorziening is vanaf nu nog bedoeld voor de huur van de tijdelijke brug en de opslag van het civiele kunstwerk.

C4. Voorziening bovenwettelijk spaarverlof

Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Hiermee kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het gemeentelijke vitaliteitsbeleid. Bovenwettelijke vakantie-uren die worden gebruikt voor verlofsparen, verjaren niet. Bij verlofsparen is er sprake van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee ook onvoorspelbare afbouw kennen.

C5. Voorziening Regeling Vervroegd Uittreden

De voorziening is getroffen voor de financiële verplichtingen tegenover ex-medewerkers en de fiscus. Bij de RVU nemen medewerkers ontslag en volgt er een (maandelijks) ontslagvergoeding die de ex-medewerker in staat stelt om te overbruggen tot aan de AOW-leeftijd. De hoogte van de voorziening voldoet om de verplichtingen te kunnen dekken tot aan de AOW-datum.

D1. Voorziening nadelige complexen Grondbedrijf

Bij een negatief eindresultaat van een grondexploitatie dient direct een voorziening getroffen te worden ter grootte van het volledige verlies. De voorziening nadelige complexen is gewaardeerd op eindwaarde. De voorziening is in de balans in mindering gebracht op de boekwaarde van deze complexen (activazijde van de balans). In die gevallen waarbij de voorziening hoger is dan de boekwaarde per complex is dat gebeurd tot de (netto) boekwaarde per complex nihil is. Het restant blijft in de voorziening aan de passiefzijde van de balans. Dit laatste bestaat per ultimo 2025 uit:

Bedragen x € 1.000

Bouwgrond in exploitatie	
Complex:	Bedrag
T-strook Noord	143
Centrum Oost Cadenza	435
Palenstein	2.289
Oostergo	15
TOTAAL	2.882

D2. Voorziening verplichtingen afgesloten grondexploitaties

Deze voorziening is ingesteld bij raadsbesluit van 28 november 2016 (Technische aanpassingen grondexploitaties BBV) voor verplichtingen i.v.m. afrondende werkzaamheden die voortvloeien uit grondexploitaties die worden afgesloten.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

A. Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen

De onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen betreffen de volgende leningen:

Bedragen x € 1.000

Bank	Looptijd	31-12-2025	31-12-2024
Bank voor Nederlandse Gemeenten (40.111.615)	10 jaar (19 december 2017 / 2027)	10.000	10.000
Bank voor Nederlandse Gemeenten (40.113.393)	10 jaar (6 december 2019 / 2029)	8.009	10.010

TOTAAL		18.009	20.010
--------	--	--------	--------

B. Onderhandse leningen van buitenlandse instellingen

De onderhandse leningen van buitenlandse instellingen betreffen de onderstaande lening(en). De totale rentelast in 2025 bedraagt afgerond € 0,4 mln.

Bedragen x € 1.000

Bank	Looptijd	31-12-2025	31-12-2024
AG Insurance	20 jaar (27 februari 2018 / 2038)	10.000	10.000
AG Insurance	20 jaar (27 februari 2018 / 2038)	10.000	10.000
TOTAAL		20.000	20.000

C. Waarborgsommen

De waarborgsommen hebben vooral betrekking op verhuurde objecten en aangekochte gronden. Als de afspraken zijn nagekomen door de andere partij wordt de waarborgsom teruggestort.

Flottende passiva

Netto-flottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

A. Overige kasgeldleningen

Saldo van de kasgeldleningen is € 0

B. Banksaldi

De banksaldi betreffen negatieve banksaldi bij de BNG

C. Overige schulden

De overige schulden bestaan uit een veelvoud van kortlopende schulden aan diverse crediteuren. De volgende posten zijn groter dan € 0,5 mln.:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving:	
PQR B.V.	515

Vebego Groen Noord- en Zuid-Holland	520
Gemeente Wassenaar	553
AW Infrabouw B.V.	630
HABO GWW B.V.	709
A. Bunnik B.V.	831
Gemeente Leidschendam-Voorburg	1.010

Overlopende passiva

A. Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

Deze post bestaat uit diverse posten van verschillende aard en omvang. De grootste posten zijn als volgt:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving:	Nog Te Betalen
NTB - Spec. Jeugdhulp 2025 dd 13-1-65, 27-1-26	9.504
F&C 2026 1025 Belastingdienst loonheffing dec'25	7.634
NTB posten 2025 afd. Zorg JGH	2.547
NTB 2025 IZA 62460800 Gemeente Den Haag	2.123
F&C 2026 1024 ABP dec'25 + 13e run	1.534
Vrijval VPB grond 2021 (6315)	1.187
NTB - VT uitk ger 2025	1.106
NTB BTW Q4 2025	1.066

B. De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren

Het verloop hiervan in 2025 is als volgt:

Bedragen x € 1.000

Uitkeringen van het Rijk	Saldo 01-01-2025	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terug betalingen	Saldo 31-12-2025
A20 - Specifieke uitkering versterking van de lokale integrale aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme 2023-2026	11	205	200	15
A31 - Specifieke uitkering ter voorkoming van jeugdcriminaliteit 2024	132	488	225	394

D8 - Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	3.217	652	102	3.767
D10 - Volwasseneneducatie - WEB	454	438	454	438
D12 - Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2020-2024 - RMC	2	181	112	71
D12 - Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2020-2024 - Aanval op uitval	3	190	178	16
D12 - Regeling regionale aanpak voortijdig schoolverlaten 2020-2024 - kwalificatieplicht	59	264	308	14
D14 - Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen - NPO	428	0	428	0
D21 - Specifieke uitkering Impuls Jongerencultuur	323	37	294	65
E3 - Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	31	0	0	31
E104 - specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur – Zoetermeer: binnenstad	22.027	0	2.321	19.706
E104 - specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur – Zoetermeer: binnenstad - Entree	11.746	0	0	11.746
E110 - Tijdelijke regeling specifieke uitkering mobiliteitspakketten ten behoeve van woningbouw	11.739	0	0	11.739
G4 - Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers - TOZO	1.253	0	296	957
G10 - Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2024	2.694	4.668	4.827	2.535
G13 - Onderwijsroute_ deel gemeente 2023	265	0	25	240
H30 - Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026 - Sport breed	5	1	0	6
H30 - Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026 - GALA	0	1.364	1.228	136
H40 - Specifieke uitkering IZA 2024 transformatiemiddelen	0	36	0	36
J9 - Specifieke uitkering woningbouwimpuls Tranche 1 t/m 6	26.454	0	0	26.454
J15 - Specifieke uitkering Regio Deal ZH Groeikernen	0	5.517	0	5.517
J32 - Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen - SUVIS	1.328	0	1.328	0
J55 - Aanpak energiearmoede	2.112	0	0	2.112
J94 - Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties - LAI	3.373	1.301	241	4.433
J105 - Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	4.913	0	0	4.913
J106 - Tijdelijke regeling specifieke uitkering gebiedsbudget	5.567	0	0	5.567
J109 - Specifieke uitkering herstructurering volkshuisvesting - Zoetermeer	15.753	0	0	15.753
J209 - Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen - RHA	1.186	0	0	1.186
K28 - Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid - CDOKE	1.968	3.969	2.398	3.539
Rijksbijdrage actieplan wapens en jongeren	32	0	32	0
Beleidskader bijdrageregeling begeleiden van ex-gedetineerden voor wonen en werken	30	0	30	0
MRDH Bleiswijkseweg Oost	0	714	121	593
Totaal	117.102	20.024	15.147	121.979

Uitkeringen van overige Nederlandse overheidslichamen	Saldo 01-01-2025	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen of terug betalingen	Saldo 31-12-2025
Arbeidsmarkttoeleiding AMR ZHC 22-23	864	0	864	0
Bestuurlijke tafel wonen	51	401	344	108
Versterken en verbeteren Dutch Innovation Community	90	0	90	0
Prov ZH Engelandlaan (Haaglanden depot)	615	0	615	0
GR Bleizo / Bijdrage Vervoersknoop Bleizo	3.677	0	3.677	0
Tijdelijke impulsregeling KLIMAATADAPTATIE 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	390	0	73	317
Knelpuntenpot Sociale Huur	400	0	400	0
Knelpuntenpot inzake project "Roggeakker"	200	0	0	200
Palenstein vlek D	200	0	200	0
RSIV 2023 (Lokale Weerbaarheid Cybercrime)	256	0	256	0
Project subsidie 't SEGHEWAERT	200	0	0	200
Projectsubsidie SOORTENMANAGEMENTPLANNEN Zoetermeer	46	0	0	46
Regeling SPUK flexibele inzet woningbouw - Hart van Meerzicht	22	0	22	0
Regeling SPUK flexibele inzet woningbouw - Edisonpark	57	0	57	0
Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw - Binnenstad	38	0	38	0
Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw - Edisonpark	29	0	29	0
Woonvormen senioren project "Roggeakker"	184	0	0	184
"Lerend netwerk preventie Zoetermeer"	153	76	56	173
Projectsubsidie Dwarstocht/Happy Days	80	80	160	0
Projectsubsidie organisatiegraag Lansinghage	0	7	2	6
Projectsubsidie Meerzicht: Kop van Waterbuurt en Hart van Meerzicht	0	56	16	39
A20 - Specifieke uitkering versterking van de lokale integrale aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme 2023-2026	0	189	139	51
Projectsubsidie Oostergo	0	56	0	56
Projectsubsidie Deelproject 3 't Seghe Waert	0	106	0	106
Projectsubsidie Van Aalstlaan 24	0	115	0	115
RSIV	0	349	4	345
Totaal	7.551	1.435	7.072	1.945

C. Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate komen van volgende begrotingsjaren

Deze post bestaat uit diverse posten van verschillende aard en omvang.

De grootste posten in 2025 zijn:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving:	
Snowworld faciliterend	144
Voorweg 208B faciliterend	184

Gewaarborgde geldleningen en garantstellingen buiten de balanstelling

Gewaarborgde geldleningen

De gemeente kan voor de uitoefening van de publieke taak garanties te verlenen. Dit maakt het voor instellingen mogelijk geldleningen aan te gaan en daarmee investeringen te doen, die zonder deze garantie niet mogelijk is. Het betreft investeringen in activiteiten die de gemeente maatschappelijk van belang acht, zonder hiervoor directe financiële middelen beschikbaar te stellen. Daarbij is de overtuiging dat deze activiteiten met publiek belang anders niet tot stand komen. Garanties (ook wel borgtocht genoemd) zijn een vorm van financiële steunverlening. De gemeente loopt mogelijk financieel risico als een beroep wordt gedaan op een garantstelling. Om dit risico te beperken, stelt de gemeente als eis dat er sprake is van een zekere borgstelling (onderpand). Centraal staat dan ook de financiering van vastgoed en duurzame kapitaalgoederen. De garanties zijn verdeeld in:

Garanties met primair risico

Bij een primair risico (gemeentegarantie) wordt de gemeente als eerstvolgende door de geldverstrekker aangesproken als de instelling (geldnemer) niet kan voldoen aan haar betalingsverplichtingen.

De financiële risico's van deze verleende garanties zijn opgenomen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderdeel risico's concern.

Garanties met secundair risico

Bij een secundair risico (garantstelling door achtervang) ligt het primaire risico bij een andere partij (bijvoorbeeld een waarborgfonds). De gemeente loopt hierbij een secundair risico: de garanties worden verstrekt door het waarborgfonds (primair) en de gemeente is achtervang.

Het financieel risico van de achtervang posities wordt miniem geacht en is niet als financieel risico aangemerkt.

Bedragen x € 1.000

Geldnemer	Doel van de geldlening	Oorspronkelijk bedrag geldlening	% waarvoor borg is verleend	Restant geldlening	
Primair risico:				31-12-2024	31-12-2025

Woningcorporaties	Volkshuisvestingsopgave DEAB	136.280	100%	129.980	129.980
Zorgcentra / gezondheidsinstellingen	Gemeentegarantie	26.093	100%	2.560	1.895
Sportverenigingen c.a.	Gemeentegarantie	2.861	100%	2.541	2.439
Overige instellingen	Gemeentegarantie	1.000	100%	58	53
Overige instellingen (glasnet)	Gemeentegarantie	850	15%	219	134
TOTAAL PRIMAIR RISICO		167.084		135.358	134.501
<u>Secundair risico:</u>					
Woningcorporaties (WSW)	Volkshuisvestingsopgave DEAB aandeel als schadegemeente	4.128.943	50%	813.444	867.486
Sportverenigingen (SWS)	Vrijwaring SWS	365	50%	211	184
TOTAAL SECUNDAIR RISICO		4.129.308		813.655	867.670
		4.296.392		949.013	1.002.171

Woningcorporaties

Aan woningcorporaties zijn garantstellingen verstrekt voor het kunnen uitvoeren hun kerntaak zijnde: het leveren van Diensten van Algemeen en Economisch Belang (DAEB). Onder DAEB wordt verstaan: investeringen in zowel nieuwe en bestaande sociale huurwoningen als in de directe leefomgeving. DAEB-activiteiten komen ten goede aan de primaire doelgroep: mensen met een laag tot modaal inkomen. De verleende garantstellingen zijn onder te verdelen in twee soorten risico's:

Primair risico

Gemeentegaranties

Dit zijn garantstellingen op leningen voor woningbouwcomplexen die, zowel in het bezit als in exploitatie zijn bij een corporatie. De looptijd van deze garantstelling is tot:

- Uiterlijk het einde van de exploitatie van het woningbouwcomplex door de corporatie;
- Het moment dat de garantstelling kan worden omgezet naar het Waarborgfonds Sociale Woningbouw.

In 2025 is het saldo van de garantstelling en het risico gelijk gebleven op € 129,98 mln.

Secundair risico

Achternvang bij het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Dit zijn garantstellingen, verleend door het WSW, voor zowel activiteiten met betrekking tot woningbouwactiviteiten als de directe leefomgeving. Het borgingstelsel van het WSW is een gelaagde zekerheidsstructuur bestaande uit twee buffers en een vangnet van achtervangers (de overheid):

- 1e buffer: Het risicovermogen van het WSW
- 2e buffer: De zogenaamde obligo (-verplichting) van alle deelnemende corporaties aan het WSW
- Vangnet van achtervangers: De achtervangers verstrekken tijdelijke renteloze geldleningen aan het WSW. en worden als volgt verdeeld:
 - 50 % voor het Rijk
 - 50 % voor de gemeenten met de nadere onderverdeling:
 - 25 % de schadegemeenten (gemeente waarin een corporatie actief is en waarvoor het WSW gebruik moet maken van het vangnet van achtervangers).
 - 25 % alle gemeenten die in de achtervang inclusief schadegemeente

In mei 2024 is een nieuwe uniforme achtervang-overeenkomst afgesloten met het WSW die alle voorgaande overeenkomsten vervangt. Voor de verstrekte garantstellingen tot mei 2024 blijven de afspraken gehandhaafd tot het einde van de rentevaste periode of einde looptijd van de garantstelling.

In 2025 is het saldo van het door het WSW toegerekende Zoetermeers aandeel in de achtervang garantstellingen toegenomen met € 54,042 mln. tot € 867,486 mln.

De garantstelling is hoger geworden door:

- De aflossing van leningen door; jaarlijkse aflossing, einde looptijd en einde rentevaste periode.
- Het verlenen van nieuwe garantstellingen voor herfinancieringen en nieuwe leningen.
- De jaarlijkse aanpassing van de verdeelsleutel door het WSW van het garantstellingsaandeel van de gemeente (saldo leningen van alle corporaties die in de gemeente actief/ waarde van het DEAB bezit in de gemeente). Dit is van toepassing voor corporaties die in meerdere gemeenten actief zijn.

Ultimo 2025 is het door WSW (nominaal) geborgde leningenbedrag toegenomen met € 6,0 miljard tot € 103,2 miljard. Het aandeel van Zoetermeer in de 25 % voor alle gemeenten, niet zijnde schadegemeente, is afhankelijk van diverse factoren en niet kwantificeerbaar en opgenomen als PM.

Nationale Hypotheek Garantie

De Nationale Hypotheek Garantie (NHG) is een vangnet voor woningeigenaren als deze door omstandigheden de hypotheek niet meer kunt betalen. Of als een restschuld overblijft na de verkoop van de woning. Het Waarborgfonds Eigen Woning (WEW) is de organisatie die in Nederland verantwoordelijk is voor het beheer en de uitvoering van de NHG

Secundair risico

Achtervang bij het Waarborgfonds Eigen Woning (WEW).

Het borgingstelsel van het WEW is onderverdeeld in twee achtervangsregelingen die zijn gebaseerd op het jaar van het verlenen van de garantstelling:

- Garantstellingen verleend tot 2011:
 - 50 % voor het Rijk;
 - 50 % voor de gemeente waarin de garantie is verleend.

In 2025 is het saldo van de garantstelling tot 2011 afgenomen met € 4,0 mln. tot € 402 mln.

- Garantstellingen vanaf 2011
 - 100 % voor het Rijk.

Zorgcentra, gezondheidsinstellingen en sportverenigingen en overige instellingen

Er zijn leningen afgesloten door gezondheidsinstellingen, sportverenigingen en andere instellingen met een maatschappelijk nut, waarvoor de raad een garantie heeft verstrekt. De meeste garanties zijn van vóór 1996; in dat jaar heeft de raad besloten in beginsel geen garanties meer te verstrekken. Als onderdeel van de investeringsimpuls voor amateurverenigingen heeft de raad in november 2005 besloten om dit instrument in relatie tot deze verenigingen weer toe te passen. Met het verstrekken van een gemeentegarantie aan ALTV Zoetermeer is het saldo van het oorspronkelijke bedrag geldleningen aan sportverenigingen c.a. met € 0,1 mln. toegenomen. Alle betrokken partijen lossen volgens schema af.

Toezicht op risico's

De omvang en de risico's van de garanties worden bewaakt en regulier via de geëigende instrumenten van de P&C-cyclus gerapporteerd aan de raad. Specifiek voor garantstellingen zijn de financiële risico's gemeentegaranties in beeld (zie de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing):

- Geldleningen aan woningbouwcorporaties
- Eigen woningen

Garantieaanspraken

In 2025 is geen beroep gedaan op de verleende garantiestellingen.

Garantstellingen (bankgaranties)

Per ultimo 2025 waren bij de gemeente 27 bankgaranties met een totaalwaarde van afgerond € 30 mln. aanwezig. Het betreffen vooral garanties van aannemersbedrijven die de gemeente als financiële zekerheid vraagt bij de uitvoering van werken.

Toelichting niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

Artikel 53 van het Besluit Begroting en Verantwoording verplicht gemeenten om in de toelichting op de balans inzicht te geven in de financiële verplichtingen waaraan de gemeente is verbonden, voor zover:

- De verplichtingen financiële consequenties hebben voor toekomstige jaren en
- Deze verplichtingen niet zijn opgenomen in een balanspost. Voorbeelden daarvan zijn langlopende huurcontracten en leasecontracten. Het is niet de bedoeling dat in de toelichting een lange lijst van meerjarig aangegane verplichtingen wordt opgenomen. Het gaat alleen om verplichtingen die politiek-bestuurlijk en financieel gezien van belang zijn.

De gemeente Zoetermeer hanteert een grens van € 500.000 per jaar welke de verplichting moet bedragen om te worden gezien als niet uit de balans bijkomende belangrijke verplichtingen. Daarnaast dient te verplichting een looptijd te hebben van langer dan een jaar.

De bepaling van deze grens komt voort uit de overweging dat verplichtingen onder dit drempelbedrag geen materiële invloed hebben op de beslissingen van de gebruikers van de jaarrekening.

Door deze drempelwaarde te hanteren, wordt een balans gevonden tussen volledigheid en praktisch nut, waarbij alleen die verplichtingen worden gerapporteerd die een aanzienlijke impact kunnen hebben op de financiële positie en besluitvorming. Dit draagt bij aan een helder en relevant financieel overzicht, waarbij de gebruikers van de jaarrekening goed geïnformeerd kunnen blijven zonder overbodige details die het inzicht zouden kunnen vertroebelen.

Bedragen x € 1

Omschrijving verplichting	Verplichting jaarlijks	Verplichting totaal	Eind jaar	Einddatum contract
Inzet POH-jeugd	754.000	754.000	2026	31-12-2026
Integraal onderhoud Zoetermeer Zuid Oost perceel 1 Rokkeveen	1.367.000	1.481.000	2027	28-2-2027
Integraal onderhoud Zoetermeer Zuid Oost perceel 2 Oosterheem	1.141.000	1.236.000	2027	28-2-2027
Groot en dagelijks onderhoud sport- en speeltoestellen	700.000	875.000	2027	31-3-2027
Klein dagelijks onderhoud riolering en calamiteiten	1.345.000	1.681.000	2027	31-3-2027
Relinen van het riool	1.786.000	3.572.000	2027	31-12-2027
Integraal onderhoud Zoetermeer West	2.279.000	4.748.000	2028	29-2-2028
Schoonmaak glasbewassing en sanitaire voorzieningen	979.000	2.366.000	2028	31-5-2028
Hyper converged infrastructure en dienstverlening	1.000.000	2.500.000	2028	1-7-2028
Onderhoud elementenverharding	4.500.000	11.250.000	2028	28-7-2028
Leerlingen- en jeugdhulpvervoer	2.812.000	7.265.000	2028	31-7-2028
Kinderopvang sociaal medische indicatie, perceel 1	809.000	2.430.000	2028	31-12-2028
Verwerking van huishoudelijk GFT+E-afval en grof tuinafval	625.000	1.875.000	2028	31-12-2028
Advies op het gebied van mobiliteit	3.000.000	9.750.000	2029	30-4-2029

Bedragen x € 1

Zelfredzaamheidsroute	496.000	1.901.000	2029	30-11-2029
Levering standaard programmatuur en aanverwante dienstverlening	10.000.000	39.166.000	2029	14-12-2029
Levering van gas	965.000	3.860.000	2029	31-12-2029
Vervangen en onderhoud VRI installaties	586.000	2.492.000	2030	31-3-2030
Receptie- en beveiligingsdiensten	730.000	3.406.000	2030	31-8-2030
Integraal onderhoud Zoetermeer - Hoofdwegen en Bedrijventerreinen	1.350.000	6.866.000	2031	28-2-2031
Integraal onderhoud Zoetermeer Midden Centrum - Stadshart	2.412.000	12.264.000	2031	28-2-2031
Integraal onderhoud Zoetermeer Midden Seghwaert - Noordhove	2.263.000	11.505.000	2031	28-2-2031
MRDH regiotaxi Haaglanden	1.404.000	7.488.000	2031	15-5-2031
Beheer fietsenstallingen	899.000	5.394.000	2031	31-12-2031
Onderhoud Elektrotechnische en Werktuigbouwkundige elementen	2.750.000	16.500.000	2031	31-12-2031
Bouwkundig onderhoud	3.750.000	26.250.000	2032	31-12-2032
Schoonmaak, glasbewassing en sanitaire voorzieningen	1.525.000	11.945.000	2033	30-11-2033
Onderhoud sportparken	750.000	6.000.000	2033	31-12-2033
Overslag, transport en verwerking van huishoudelijk (fijn) restafval, perceel 1	2.983.000	23.867.000	2033	31-12-2033
Overslag, transport en verwerking van grof huishoudelijk (rest) afval, perceel 2	1.539.000	12.313.000	2033	31-12-2033
Integraal onderhoud recreatiegebieden	1.387.000	11.100.000	2034	28-2-2034
WMO hulpmiddelen	PM	PM		
WMO huishoudelijke ondersteuning	PM	PM		
Bomen & heesters	PM	PM		
Levering speeltoestellen (perceel 1)	PM	PM		
Levering sporttoestellen (perceel 2)	PM	PM		
Inhuur personeel (Uitzendkrachten- en vakantiekrachten t/m schaal 7)	PM	PM		
Huurverplichtingen scholen	PM	PM		
Totaal	58.886.000	254.100.000		

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarstukken zijn opgemaakt met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de Financiële Verordening gemeente Zoetermeer ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op d.d. 18-12-2023 de uitgangspunten voor het financiële beleid, en ook de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de gemeente.

Waarderingsgrondslagen

Algemene grondslagen

- De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten.
- Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld.
- De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Dat wil zeggen dat het jaar waarin de prestatie is verricht (levering van goederen of diensten) bepalend is voor de toerekening.
- Baten en winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen als zij voor het opmaken van jaarrekening bekend zijn geworden.

Vaste activa algemeen

In de Financiële verordening gemeente Zoetermeer zijn regels voor het financieel beheer opgenomen, waaronder regels voor waardering en afschrijving van vaste activa. Hierbij is de ondergrens voor het activeren van investeringen met een economisch nut bepaald op € 50.000, waarbij bedragen onder de € 10.000 niet worden geactiveerd (uitgezonderd gronden en terreinen die altijd geactiveerd moeten worden). Bij bedragen tussen de € 10.000 en € 50.000 is er een keuzemogelijkheid die in het raadsvoorstel voor de kredietaanvraag moet worden gemotiveerd.

Bij het activeren en afschrijven van vaste activa is ook de op de Financiële verordening aansluitende nota activa- en afschrijvingsbeleid gevolgd.

Als een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen van derden, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

De kosten van het sluiten van geldleningen (inclusief de betaalde boeterente) en het saldo van agio en disagio worden geactiveerd en over maximaal de looptijd van de lening volledig afgeschreven, te starten vanaf het moment van het in gebruik nemen van het gerelateerde materieel of financieel vast actief. Als geen nieuwe lening wordt aangetrokken zijn de kosten van vervroegde aflossing (boeterente) niet geactiveerd, maar als last verantwoord.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief zijn onder de volgende voorwaarden geactiveerd:

- Het voornemen bestaat het actief te gebruiken of te verkopen;
- De technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast;
- Het actief in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereert;
- De uitgaven die aan het actief toe te rekenen zijn, zijn betrouwbaar zijn vast te stellen.

De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden volledig afgeschreven in maximaal vijf jaar.

De onder de kosten van onderzoek en ontwikkeling geactiveerde voorbereidingskosten voor grondexploitaties voldoen aan de volgende voorwaarden:

- De kosten passen binnen de kostensoortenlijst (artikel 6.2.4) van het Besluit Ruimtelijke ordening (BRO);
- De kosten blijven maximaal vijf jaar geactiveerd staan onder de immateriële vaste activa. Na maximaal vijf jaar hebben de kosten geleid tot een actieve grondexploitatie, dan wel worden deze afgeboekt ten laste van het jaarresultaat;
- Plannen tot ontwikkeling van de grond waarvoor de voorbereidingskosten worden gemaakt, hebben bestuurlijke instemming, blijkend uit een raads- of -als gedelegeerd - collegebesluit.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd als aan de volgende vereisten is voldaan:

- Er is sprake van een investering door een derde;
- De investering draagt bij aan de publieke taak;
- De derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen;
- De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, als de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven, waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa (bij derden) waarvoor de bijdrage aan derden is verstrekt.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Het BBV kent de volgende soorten materiële vaste activa:

- Investerings met een economisch nut;

- Investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investerings hebben een economisch nut als ze verhandelbaar zijn en/of als ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen.

Activa die ultimo 2016 nog op de balans waren opgenomen als niet in exploitatie genomen bouwgronden, zijn per 1 januari 2016 grotendeels tegen dezelfde boekwaarde op de balans opgenomen onder de materiële vaste activa.

Investerings met economisch nut

Geactiveerde investerings met een economisch nut worden afgeschreven op basis van de annuïteitenmethode, tenzij hierop bij specifiek kredietbesluit van de raad is afgeweken.

Als uitzondering hierop geldt dat op gronden niet wordt afgeschreven.

Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Ten aanzien van investerings met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven geldt dat vanuit de spaarcomponent van heffingen gevormde voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesterings met economisch nut in mindering zijn gebracht op de in het boekjaar gepleegde investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing is geheven. Over het resterende bedrag wordt afgeschreven.

De gemeente Zoetermeer heeft geen spaarvoorziening riolering.

Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut:

Zoals voorgeschreven in de verslaggevingsregels (BBV) zijn vanaf 2017 ook de investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut geactiveerd. Dit zijn investerings waar geen markt voor is, die niet verhandelbaar zijn en waarvan het gebruiksnut langer is dan één jaar, zoals de aanleg van wegen, straten, pleinen, groen en water en het levensduur verlengende onderhoud.

Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden onder € 0,1 mln. niet geactiveerd, maar ten laste van de exploitatie gebracht.

Investerings met een maatschappelijk nut worden lineair afgeschreven.

Afschrijvingsbeleid

Bij Raadsbesluit van 8 april 2024 is de Nota waarderen, activeren en afschrijven vaste activa herijkt en vastgesteld. Wanneer een object niet op onderstaande lijst voorkomt, of wanneer van de vastgestelde afschrijvingstermijnen wordt afgeweken, wordt dit toegelicht en beargumenteerd in het betreffende raadsvoorstel.

- De betonnen bruggen waren nog niet goed in de afschrijvingstabel opgenomen. In de Nota Onderhoud openbare ruimte is gerekend met 90 jaar;
- De natuurvriendelijke oevers en de beschoeiing waren nog niet opgenomen in de afschrijvingstabel. In de Nota Onderhoud openbare ruimte zijn deze ook opgenomen;
- De afschrijvingstermijn van personenauto's en bedrijfsauto's was niet aangepast in de afschrijvingstabel. Een aantal jaar geleden is gebleken dat de voertuigen langer mee kunnen dan 6 respectievelijk 8 jaar. De begroting is al eerder aangepast op de afschrijvingstermijn van 9 jaar;

- De brandmeldinstallaties, het materieel voor de gladheidsbestrijding en de zonnepanelen waren nog niet opgenomen in de afschrijvingstabel. Op deze objecten wordt al wel afgeschreven;
- De ICT-hardware is gesplitst in computer hardware en overige hardware;
- Bij software wordt de afschrijvingstermijn 5 jaar in plaats van per apart raadsvoorstel.

Met betrekking tot materiële vaste activa gelden op grond van deze nota de volgende afschrijvingstermijnen:

Afschrijvingstermijnen in jaren		
Gronden en terreinen		
Gronden en terreinen	n.v.t.	
Woonruimte		
Woningen	40	
Bedrijfsgebouwen		
Schoolgebouwen (investeringen vanaf 17 december 2012)	50	
Schoolgebouwen die volgens het in 2012 herijkte beheerplan geheel worden gesloopt en vervangen door nieuwbouw	50	
Per 17 december 2021 bestaande schoolgebouwen die bij of na het bereiken van de 25 jarige leeftijd, technisch en/of functioneel worden aangepast	25	
Nieuwe overige gebouwen grotendeels van steen	50	
Bestaande overige gebouwen grotendeels van steen	40	
Overige gebouwen grotendeels van hout	20	
Tijdelijke gebouwen/noodlokalen/loodsen/opslagplaatsen	15	
		Grond-, weg- en waterbouwkundige werken
		Wegen
		Asfaltverharding 50
		Elementenverharding 50
		Kunstwerken
		Bruggen hout 35
		Bruggen staal 60
		Bruggen beton 90
		Geluidsschermen 40
		Water
		Kademuren 80
		Natuurlijk-vriendelijke oevers 40
		Beschoeiing 40
		Overig
		Parkeerverwijssysteem 10
		Liften 20
		Roltrappen 20
		Vervoermiddelen
		Personenauto's 9
		Bedrijfsauto's 9
		Machines, apparaten en installaties
		Brandmeldinstallaties 15
		Materieel gladheidsbestrijding 11
		Zonnepanelen 25
		Divers 5
		Overige materiële vaste
		Inventaris 10
		ICT computer hardware 4
		ICT overige hardware 5
		ICT software 5
		Ondergrondse inzamelmiddelen t.b.v. afvalinzameling 30
		Sportvoorzieningen 20

De eerste (volle jaar) afschrijving vindt plaats in het jaar volgend op het jaar waarin de geactiveerde investering tot stand is gekomen c.q. in exploitatie is genomen.

De in (voortdurend en eeuwigdurend) erfpacht uitgegeven percelen met canonbetaling zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij de eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, worden tegen een geringe registratiewaarde opgenomen. Erfpachtgronden worden onder de materiële vaste activa opgenomen. Bij raadsbesluit kan worden afgeweken van de standaard afschrijvingstermijnen.

Financiële vaste activa

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen.

Uitgezette geldleningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Jaarlijks worden de aflossing en hierop in mindering gebracht. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Op financiële vaste activa wordt niet afgeschreven. Als sprake is van een duurzame waardevermindering van de aandelen zal een afwaardering plaatsvinden naar de lagere marktwaarde.

Vorraden

Grond- en hulpstoffen

Grond- en hulpstoffen worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Als de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs worden de grond- en hulpstoffen tegen deze lagere marktwaarde gewaardeerd.

- Onderdelenmagazijn autowerkplaats: laatst bekende inkoopprijs exclusief omzetbelasting;
- Voorraad dieselolie: inkoopprijs exclusief omzetbelasting;

Onderhanden werk waaronder bouwgrond in exploitatie

Het startpunt van een grondexploitatie is het Raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd.

De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verhoogd met de genomen winsten of verminderd met de gerealiseerde opbrengsten, of de lagere marktwaarde.

Als de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt een afwaardering naar de lagere marktwaarde verantwoord en wordt een voorziening voor het verwachte negatieve resultaat getroffen. Dit deel van de voorziening wordt in de balans in mindering gebracht op de boekwaarde. In de gevallen waarbij de voorziening hoger is dan de boekwaarde per complex gebeurt dat tot de (netto) boekwaarde per complex nihil is. Het restant wordt in dat geval vermeld bij de Voorziening nadelige complexen grondbedrijf aan de passiefzijde van de balans.

De waardering van de voorziening is gebaseerd op de Voortgangsrapportage ruimtelijke fysieke projecten (inclusief herziening grondexploitaties per 01-01-2024).

De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening), welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs worden daarnaast een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen en is de werkelijk over vreemd vermogen betaalde rente over het boekjaar toegerekend. De rente is toegerekend over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende boekjaar.

Dit deel van de voorziening wordt in de balans in mindering gebracht op de boekwaarde. In de gevallen waarbij de voorziening hoger is dan de boekwaarde per complex gebeurt dat tot de (netto) boekwaarde per complex nihil is. Het restant wordt in dat geval vermeld bij de Voorziening nadelige complexen grondbedrijf aan de passiefzijde van de balans. Voor winstneming geldt de percentage of completion methode POC-methode): voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de kosten en de opbrengsten winst worden genomen. Als aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat;
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht;
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Bij de complexen waarvoor een nadelig resultaat wordt verwacht dat als onvermijdelijk is te beschouwen, wordt een voorziening nadelige complexen getroffen op basis van eindwaarde.

Dit deel van de voorziening wordt in de balans in mindering gebracht op de boekwaarde waarbij in de gevallen dat de voorziening hoger is dan de boekwaarde per complex dat gebeurt tot de (netto) boekwaarde per complex nihil is. Het restant wordt in dat geval vermeld bij de Voorziening nadelige complexen grondbedrijf aan de passiefzijde van de balans.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar (vorderingen)

Deze activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde waarbij voor verwachte oninbaarheid een gevormde voorziening in mindering kan worden gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Voorziening dubieuze debiteuren

De hoogte van de voorzieningen voor dubieuze bijstandsdebiteuren en belastingdebiteuren wordt ingeschat op een percentage oninbaarheid van de vorderingen op basis van ervaringscijfers. Jaarlijks wordt bij de voorziening voor dubieuze belastingdebiteuren op grond van werkelijke en ingeschatte oninbare vorderingen een beoordeling gemaakt op toereikendheid van de voorziening.

Voor de overige vorderingen wordt een voorziening wegens oninbaarheid gevormd op basis van een beoordeling op oninbaarheid, bijvoorbeeld ingeval van een dreigend faillissement.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald. Onder de nog te ontvangen bedragen zijn de gemaakte voorbereidingskosten voor faciliterende exploitatieplannen of nog te sluiten anterieure overeenkomsten als 'nog te verrekenen kosten' opgenomen als aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1. De kosten moeten passen binnen de kostensoortenlijst Wro/Bro;

2. De kosten mogen maximaal 5 jaar als overige nog te ontvangen bedragen blijven staan; na maximaal 5 jaar moet het kostenverhaal zijn gerealiseerd dan wel dienen de kosten te worden afgeboekt ten laste van het jaarresultaat;
3. Er is een besluit door de raad of het college genomen tot het maken van voorbereidingskosten voor faciliterend grondbeleid in een aangewezen gebied voor het ontwikkelen van het exploitatieplan of tot het sluiten van een anterieure overeenkomst.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves het gerealiseerd resultaat in het boekjaar. Mutaties in deze reserves komen enkel tot stand op basis van genomen raadsbesluiten over de toevoegingen en onttrekkingen aan de specifieke reserves. Regel hierbij is dat toevoegingen volgens raadsbesluit dienen plaats te vinden. Onttrekkingen dienen in beginsel volgens raadsbesluit plaats te vinden, tenzij anders is besloten. Hierbij kan een onttrekking plaatsvinden op basis van werkelijke kosten of saldogeregulatie van een product.

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen.

Voorzieningen worden gevormd als er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren;
- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven;
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een al bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord. Aan voorzieningen ter egalisatie van lasten van groot onderhoud van kapitaalgoederen over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag.

Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

Om te zorgen dat de besteding voor groot onderhoud in de toekomst uitgevoerd kan worden, volgens MJOP is het nodig de voorzieningen voor groot onderhoud waardevast te houden door jaarlijks de inflatie toe te voegen aan zowel de voorziening als aan het bedrag van de storting. Het betreft de volgende voorzieningen:

- Voorziening groot onderhoud schoolgebouwen;

- Voorziening groot onderhoud riolering;
- Voorziening groot onderhoud afvalcontainers;
- Voorziening afkoopsommen onderhoud graven;
- Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen.

De voorziening APPA (pensioenen wethouders) wijkt hiervan af. Hiervoor wordt door het Rijk jaarlijks een rentepercentage vastgesteld op waarvan de contante waarde van de voorziening wordt bepaald.

Schattingsmethodiek

De hoogte van de voorziening nadelige complexen wordt berekend aan de hand van een inschatting van het eindresultaat van de complexen (eindwaarden), veelal op basis van kostencalculaties van derden en externe makelaarsrapporten.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de balanstelling het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde boekjaar opgenomen. In de toelichting op de balans is hiervan een specificatie opgenomen.

Afrondingen balanstabellen

De cijfers in de balanstabellen worden opgenomen in bedragen x € 1.000. Hierdoor lijkt het optisch of de bedragen niet aansluiten. Dit is echter niet het geval. De bedragen betreffen de werkelijke getallen gedeeld door € 1.000. In de balanstabellen worden daarom geen afrondingen opgenomen.

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

De niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen worden opgenomen als de financiële verplichting jaarlijks meer dan € 500.000 bedraagt én de verplichting langer loopt dan een jaar.

Verantwoordingsgrens rechtmatigheidsverantwoording

De verantwoordingsgrens is een door de raad vastgesteld percentage, waarboven het college de afwijkingen moet opnemen in de rechtmatigheidsverantwoording.

Op 14 december 2020 heeft de gemeenteraad van Zoetermeer besloten om de verantwoordingsgrens voor de rechtmatigheidsverantwoording vast te stellen op 1% van de totaal begrote lasten en op 3 november 2025 heeft de gemeenteraad het besluit genomen deze grens ongewijzigd te continueren. De reden is dat Zoetermeer de interne beheersing op orde heeft en heeft bewezen over een effectieve verbijzonderde interne controlefunctie te beschikken.

De gemeenteraad heeft op 17 oktober 2022 besloten om de grens voor het rapporteren over afwijkingen over rechtmatigheid vast te stellen op € 0,1 mln. Deze afwijkingen worden vervolgens gerapporteerd in de paragraaf bedrijfsvoering van de jaarrekening. Ook deze grens wordt via het raadsbesluit van 3 november 2025 ongewijzigd gecontinueerd.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemene uitkering

De algemene uitkering is opgenomen volgens de best mogelijke schatting gebaseerd op basis van de laatst beschikbare informatie.

Dividend

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden verantwoord in het jaar waarin het dividendbesluit is genomen.

Opbrengsten leges

De opbrengsten van de leges worden verantwoord in het jaar dat ze worden ontvangen.

Voor de omgevingsvergunningen geldt dat ze een lange doorlooptijd kunnen hebben. De opbrengsten van de leges omgevingsvergunningen worden verantwoord in het jaar dat de beschikking naar de aanvrager verstuurd wordt.

Personeelslasten

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende verlofaanspraken en dergelijke.

Eigen bijdrage op grond van de WMO

Een aanvrager van een voorziening op grond van de WLZ en de WMO (zoals hulp in de huishouding, begeleiding, hulp- en vervoersmiddelen of beschermd wonen) is op grond van de WMO een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacyredenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Interne leveringen

Bij interne leveringen (tussen organisatieonderdelen) wordt het prestatie-moment als toerekeningsbeginsel toegepast.

Bijzondere gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum geweest die een toelichting of aanpassing van de cijfers in de jaarstukken vereisen.

SiSa (Single information Single audit)

De Sisa 2025 is nog in concept.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
Verstreker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		Juridische grondslag						
		Ontvanger						
JenV	A20	Specifieke uitkering versterking van de lokale integrale aanpak van radicalisering, extremisme en terrorisme 2023-2026 Gemeenten	Beschikingskenmerk	Naam taak/project	Bestedingen (jaar T) komen overeen met activiteitenplan per taak/project (Ja/Nee)	Besteding uitvoering activiteiten (jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering activiteiten (t/m jaar T)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A20/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A20/02</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: A20/03</i>	Zelfstandige uitvoering (excl. SiSa tussen medeoverheden) <i>Aard controle R Indicator: A20/04</i>	Incl. SiSa tussen medeoverheden <i>Aard controle R Indicator: A20/05</i>	
			1 5912725	Signalering	Ja	€ 1.942	€ 1.942	
			2 5912725	Regie	Ja	€ 0	€ 0	
			3 5912725	Coördinatie	Ja	€ 7.496	€ 7.496	
			4 5912725	Preventie - Project 1	Ja	€ 19.143	€ 19.143	
			5 5912725	Preventie - Project 2	Ja	€ 32.627	€ 32.627	
			6 5912725	Eenjarige flexibele schil	Ja	€ 0	€ 0	
			7 4338776	Analyse	Ja	€ 0	€ 60.440	
			8 4338776	Signalering	Ja	€ 0	€ 4.381	
			9 4338776	Regie	Ja	€ 0	€ 434.707	
			10 4338776	Coördinatie	Ja	€ 0	€ 11.196	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

11	4338776	Generieke preventie projecten	Ja	€ 0	€ 90.685	
12	4338776	Eenjarige flexibele schil	Ja	€ 0	€ 7.500	
13						
14						
15						
16						
17						
18						
	Kopie Beschikingskenmerk	Kopie Naam taak/project	Afwijking t.o.v. aanvraag overeengekomen (Ja/Nee) in (jaar T) per taak/project - bij Ja is indicator 09 verplicht	Toelichting afwijking besteding (jaar T) volgens activiteitenplan per taak/project	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A20/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A20/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A20/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A20/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A20/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A20/11</i>
1	5912725	Signalering	Nee		Nee	Ja
2	5912725	Regie	Nee		Nee	Nee
3	5912725	Coördinatie	Nee		Nee	Ja
4	5912725	Preventie - Project 1	Nee		Nee	Ja
5	5912725	Preventie - Project 2	Nee		Nee	Ja
6	5912725	Eenjarige flexibele schil	Nee	Geen werkzaamheden voor verricht	Nee	Ja
7	4338776	Analyse	Nee		Ja	Ja
8	4338776	Signalering	Nee		Ja	Ja
9	4338776	Regie	Nee		Ja	Nee
10	4338776	Coördinatie	Nee		Ja	Ja
11	4338776	Generieke preventie projecten	Nee		Ja	Ja
12	4338776	Eenjarige flexibele schil	Nee	Abusievelijk een bedrag van € 7.500 verzuimd mee te nemen in de verantwoording 2024	Ja	Ja
13						
14						

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026							
			15				
			16				
			17				
			18				
JenV	A31	Regeling specifieke uitkering ter voorkoming van jeugdcriminaliteit 2024 Gemeenten	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Project afgerond in jaar T (Ja/Nee)	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld	
			Aard controle R Indicator: A31/01	Aard controle n.v.t. Indicator: A31/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A31/03	Aard controle n.v.t. Indicator: A31/04	
			€ 225.484	€ 336.597	Nee		
JenV	A42	HIC-aanpak Zoetermeer 2024-2025	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld	
			Aard controle R Indicator: A42/01	Aard controle n.v.t. Indicator: A42/02	Aard controle n.v.t. Indicator: A42/03	Aard controle n.v.t. Indicator: A42/04	
			€ 258.849	€ 338.938	Ja		
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek Gemeenten	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Normbedragen voor e (ja/nee) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle D2 Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05
			383	1.033	Nee	Nee	Nee
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/06	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
			€1.179.411	€2.154.020				
			Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
			Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/09</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/10</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/11</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/12</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/13</i>
			€2.240.664	€ 6.927.526	€162.824	€621.965	€98.967	€222.778
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)
			Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/14</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/15</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/16</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/17</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/18</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/19</i>
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling	
			Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: B2/24</i>	
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/20</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/21</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/22</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: B2/23</i>	€3.681.866	
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen	Gederfde opbrengsten	Eindverantwoording (Ja/Nee)				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
		van gedupeerden door de toeslagenaffaire	(jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen					
			Aard controle R Indicator: C62/01	Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02				
			€ 1.136	Nee				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T)	Bedrag doorgeschoven naar t+1	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is	Aantal gebruikte leermiddelen	
			Aard controle R Indicator: C92/01	Aard controle R Indicator: C92/02	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04	Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05	
			€ 121.382	€ 0	5	806	41	
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)
		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06
			€ 4.223.731	€ 1.842.511	€ 120.491	-€ 326.997	€ 3.544.111	€ 3.766.966
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinfor	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinfor	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
			atie voor die gemeente invullen	onderwijsachterstanden beleid Bedrag	matie voor die gemeente invullen	onderwijsachterstanden beleid Bedrag		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/10</i>		
			1					
			2					
			100					
OCW	D10	Volwasseneneducatie Contactgemeenten	Verstekte uitkering (jaar T) (inclusief eventuele prijsbijstelling)	Reservering educatie voorgaand jaar (jaar T-1) [beschikking OCW]	Totaal beschikbare middelen educatie (jaar T)	Besteding (jaar T) educatie	Reservering besteding educatie in (jaar T) voor volgend kalenderjaar (jaar T+1)	Onttrekking besteding educatie in (jaar T) van volgend kalenderjaar (jaar T+1)
			<i>Aard controle R Indicator: D10/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D10/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D10/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D10/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D10/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: D10/06</i>
			1	2.098.824	€ 453.992	€ 2.552.816	€ 2.114.469	€ 438.346
			Onderbesteding jaar T					
			Automatisch berekend <i>Aard controle n.v.t. Indicator: D10/07</i>					
			1	€ 1				
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs			
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
			Indicator: D14/01	Indicator: D14/02	Indicator: D14/03			
			€ 172.369	€ 0	€ 51.267			
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle R Indicator: D14/04	Aard controle R Indicator: D14/05	Aard controle R Indicator: D14/06	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07		
			-€ 5.176	€ 433.476	€ 209.840	Ja		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aard controle R Indicator: D14/09	Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10	Aard controle R Indicator: D14/11		
			1					
			2					
			10					
OCW	D21	Specifieke uitkering Impuls Jongerencultuur	Naam instelling of samenwerkingsverband	Besteding (jaar T) per instelling of samenwerkingsverband	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per instelling of samenwerkingsverband	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Eventuele toelichting	
			Aard controle n.v.t. Indicator: D21/01	Aard controle R Indicator: D21/02	Aard controle n.v.t. Indicator: D21/03	Aard controle n.v.t. Indicator: D21/04	Aard controle n.v.t. Indicator: D21/05	
			1 Bibliotheek Zoetermeer		€ 25.722	Nee		
			2 St Cultuurpodium Boerderij	€ 14.420	€ 80.254	Nee		
			3 St Kunst en Cultuur	€ 8.877	€ 93.336	Nee		
			4 St Museum De Voorde		€ 39.000	Nee		
			5 St Franx		€ 66.800	Nee		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

			6	Ver. Mevrouw Latenstaan		€ 22.900	Nee		
			7	St Nationaal Videogame Museum	€ 10.150	€ 61.000	Nee		
			8	Stadstheater Zoetermeer	€ 10.000	€ 70.376	Nee		
			9	Stichting Greg & Baud Productions	€ 27.340	€ 36.540	Nee		
			10	Stichting Storytellers		€ 24.800	Nee		
			11	Anna Vastgoed Beheer B.V.		€ 12.870	Nee		
			12	MusicSoulHouse	€ 13.062	€ 36.477	Nee		
			13	AOMA Esports		€ 19.100	Nee		
			14	Stichting de Schele Pelikaan		€ 10.000	Nee		
			15	Kantjeboord Lifestyle		€ 5.000	Nee		
			16	Stichting Urban Art Studio		€ 46.593	Nee		
			17	Kick 'n Studios		€ 23.167	Nee		
			18	Stichting Je Bent Niet Alleen	€ 15.000	€ 15.000	Nee		
			19	Stichting voor Jong Zoetermeer	€ 147.000	€ 147.000	Nee		
			20	Stichting ArchitectuurPunt Zoetermeer	€ 3.500	€ 3.500	Nee		
lenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï		Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen
		Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)		Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01	Aard controle R Indicator: E3/02	Aard controle R Indicator: E3/03	Aard controle R Indicator: E3/04	Aard controle R Indicator: E3/05	Aard controle R Indicator: E3/06
			1	lenM/BSK-2017/19178	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026							
			2				
			100				
				Hieronder per regel één projectnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie
							Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)
							Eindverantwoording (Ja/Nee)
				Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10
							Aard controle R Indicator: E3/11
							Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12
			1	lenM/BSK-2017/191978	€ 5.050	€ 0	€ 0
			2				€ 0
			100				
lenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)		Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker
							Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)
							Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)
				Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02	Aard controle R Indicator: E44B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04
							Aard controle R Indicator: E44B/05
			1	060503 Gemeente Delft	5000006257	€ 102.750	€ 102.750
			2				€ 308.250
			15				€ 308.250
				Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09</i>	
1	060503 Gemeente Delft	5000006257	Nee	
2				
15				
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13</i>
1	060503 Gemeente Delft	5000006257	ontsteden verhard oppervlakte project Centraal Park	Nee
2			afstroming naar oppervlaktewater realiseren bij inlaatplaatsen boot (6 locaties), project Meerzicht, Landenbuurt	Nee
3			10 parkeervakken met berging eronder aanleggen pilot, project Meerzicht, Landenbuurt	Nee
4			infiltratie regenwater in groenstrook van de Landebuurt	Nee
5			stamriolen vergroten op 3 locaties regenwater, project revitalisering Meerzicht Landenbuurt+ Bergenbuurt	Nee
6				
7				
8				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

			9						
			10						
			11						
			12						
			13						
			14						
			15						
lenW	E104	Specifieke uitkering woningbouw op korte termijn door bovenplanse infrastructuur	Beschikkingnummer	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T-1)	Totale besteding (jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal woningen bouw gestart (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal betaalbare woningen bouw gestart (t/m jaar T)	
				Geldt alleen voor SiSa 2023 of SiSa 2024					
			Aard controle n.v.t. Indicator: E104/01	Aard controle R Indicator: E104/02	Aard controle R Indicator: E104/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/05	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/06	
			1	5000006433	€ 1.006.022	€ 1.538.684	€ 2.544.706	456	436
			2	5000006651	€ 0	€ 0	€ 0	400	211
			3						
			4						
			Kopie beschikkingnummer	Cumulatieve aantal woningen opgeleverd (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal betaalbare woningen opgeleverd (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: E104/07	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/08	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/10			
			1	5000006433	134	53	Nee		
			2	5000006651	0	0	Nee		
			3						
			4						
			Naam infrastructuurele voorziening	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T-1) per infrastructuurele voorziening Geldt alleen voor SiSa 2023 of SiSa 2024	Totale besteding (jaar T) per infrastructuurele voorziening	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) per infrastructuurele voorziening	Infrastructuurele voorziening afgerond? (Ja/Nee)		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/11	Aard controle R Indicator: E104/12	Aard controle R Indicator: E104/13	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/14	Aard controle n.v.t. Indicator: E104/15
1	Reconstructie Denemarkenlaan	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
2	Openbare parkeergarage Denemarkenlaan	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
3	Reconstructie Luxemburglaan / Duitslandlaan	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
4	Omleggen infrastructuur reconstructie Nederlandlaan, Opheffen verkeerslus JL van Rijweg-Nederlandlaan tbv aanpassing verkeerssysteem Binnenstad	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
5	Realiseren van een nieuwe parkbrug voor voet/fiets over Randstadrail t.h.v. Nederlandlaan tussen Engelandlaan en Promenadeplein om zo de verschillende woongebieden aan elkaar te verbinden.	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
6	Reconstructie Engelandlaan / Frankrijklaan	€ 0	€ 0	€ 0	Nee

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

			7	Aanleg fiets- en voetgangersverbinding en incl. groen tussen deelgebieden door het Centraal Park rondom de grote Dobbe, inclusief upgrade straat 'Zuidwaarts'	€ 1.006.022	€ 1.538.684	€ 2.544.706	Nee	
			8	Openbare parkeervoorziening en fietsparkeervoorziening "Markt"	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			9	Reconstructie straat "Onderlangs"	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			10	Bijdrage aan bovenplanse kosten Entree (reconstructie kruising Afrikaweg-Van Leeuwenhoeklaan en Afrikaweg1Meerzichtlaan) toerekenbaar aan Binnenstad	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			11	Fietsroute noord-zuid over de A12 en het spoor	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			12	Hellingbaan voor aanlanding van fietsverbinding aan de zuidzijde van de A12	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
lenW	E110	Tijdelijke regeling specifieke uitkering mobiliteitspakketten ten behoeve van woningbouw	Beschikingsnummer	Totale besteding (t/m jaar T-1)	Totale besteding (jaar T)	Correctie besteding (jaar T-1) ivm aan andere medeoverheden overgeboekte middelen	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)		
				Automatisch berekend. Alleen voor SiSa 2024.	Automatisch berekend		Automatisch berekend		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

	Aard controle n.v.t. Indicator: E110/01	Aard controle n.v.t. Indicator: E110/02	Aard controle n.v.t. Indicator: E110/03	Aard controle n.v.t. Indicator: E110/04	Aard controle n.v.t. Indicator: E110/05	
1	5000007017	€ 0	€ 0		€ 0	
2		€ 0	€ 0		€ 0	
3		€ 0	€ 0		€ 0	
	Cumulatieve aantal woningen bouw gestart (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal betaalbare woningen bouw gestart (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal woningen opgeleverd (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal betaalbare woningen opgeleverd (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)
	Aard controle D1 Indicator: E110/06	Aard controle D1 Indicator: E110/07	Aard controle D1 Indicator: E110/08	Aard controle D1 Indicator: E110/09	Aard controle n.v.t. Indicator: E110/10	Aard controle n.v.t. Indicator: E110/11
1	400	211	0	0	Nee	Ja
2						
3						
	Naam mobiliteitsmaatregel	Totale besteding (t/m jaar T-1) per mobiliteitsmaatregel <i>Alleen voor SiSa 2024</i>	Totale besteding (jaar T) per mobiliteitsmaatregel	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) per mobiliteitsmaatregel	Mobiliteitsmaatregel afgerond (Ja/Nee)	
	Aard controle n.v.t. Indicator: E110/12	Aard controle R Indicator: E110/13	Aard controle R Indicator: E110/14	Aard controle n.v.t. Indicator: E110/15	Aard controle n.v.t. Indicator: E110/16	
1	Herinrichten brugdek Mandelabrug tot stationshal en herinrichten aansluitingen naar OV haltes	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
2	Realisatie Entreegebouw station Zuidzijde, inclusief mobiliteitshub met deelfietsen	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
3	Realisatie fietsbrug tussen Afrikaweg en Station Zoetermeer	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
4	Aanleg vrij liggende fiets en wandelroutes langs de	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
			Boerhaavelaan en Bredewater					
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)
			Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicator: G2/01	Aard controle R Indicator: G2/02	Aard controle R Indicator: G2/03	Aard controle R Indicator: G2/04	Aard controle R Indicator: G2/05	Aard controle R Indicator: G2/06
			€ 48.167.086	€ 56.155	€ 1.868.115	€ 2.702	€ 96.027	€ 691
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (exclusief Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslag affaire
			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11	Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/12
			€ 84.363	€ 0	€ 0	€ 3.786.221	€ 0	€ 53.734
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
			kinderopvangtoeslagaf faire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2 Indicator: G2/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14</i>				
			€ 40.752	Ja				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2025 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)
			<i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			€ 0	€ 65	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaf faire	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkings BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaf faire	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkings (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkings BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaf faire	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking Gederfde baten die voortvloeien uit kijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkings BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaf faire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Gemeente <i>Aard controle R</i>	Gemeente <i>Aard controle R</i>	Gemeente <i>Aard controle R</i>	Gemeente <i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
			Indicator: G3/07	Indicator: G3/08	Indicator: G3/09	Indicator: G3/10	Indicator: G3/11	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2025 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 5.159	€ 0	€ 0
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 9.294	€ 0	€ 0
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 200.865	€ 6.236
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 59.782	€ 1.891
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 14.453	€ 260.647	€ 8.127
			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
				Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G4/10</i>		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja	
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja	
6	Totaal	0	0	N.v.t.	
	Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)
	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Aard controle R Indicator: G4/12	Aard controle R Indicator: G4/13	Aard controle R Indicator: G4/14	Aard controle R Indicator: G4/15
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	
	Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/17	Gemeente Aard controle D2 Indicator: G4/18	Gemeente Aard controle R Indicator: G4/19	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			6	Totaal	0	0	0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2025	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente	Gemeente	Gemeente			
			<i>Aard controle R Indicator: G10/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G10/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03</i>			
			€ 2.244.324	€ 196.178	Ja			
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2025	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente	Gemeente	Gemeente			
			<i>Aard controle R Indicator: G12/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G12/03</i>			

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
			€ 3.286	€ 0	Ja			
SZW	G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2025 Alle gemeenten verantwoordten hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T)	Baten onderwijsroute (jaar T) (exclusief Rijk)	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T)	Baten overige voorzieningen (jaar T) (exclusief Rijk)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente		
			Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 134.086	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulerings sport 2024-2025 Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende uitkering				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
			€ 1.198.092	€ 1.425.759				
			Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 18% (jaar T) Dienstverlening door derden	Toelichting		
			Aard controle R Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/06		
			€ 1.215.551	€ 4.247	€ 205.961			
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Totaalbedrag (jaar T) toegekend	Reservering 2025 voor 2026 (maximaal 10% van toegekende budget 2025 kan worden meegenomen naar 2026)	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	Toelichting
			Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
			Indicator: H30/01	Indicator: H30/02	Indicator: H30/03	Indicator: H30/04	Indicator: H30/05	Indicator: H30/06
			€ 2.073.704	€ 136.464	€ 1.767.353	€ 5.001.125	Ja	
		Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/n.v.t.)?		Eindverantwoording (Ja/Nee)				
		Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07		Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08				
		Ja		Nee				
VWS	H35	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026	Beschikkingnummer	Zijn activiteiten verricht zoals vermeld in artikel 3 van de regeling (jaar T) (Ja/Nee)	Is meegewerkt aan monitoring zoals gesteld in artikel 7 lid 2 in de regeling (jaar T) (Ja/Nee)	Besteding (jaar T) Zelfstandige uitvoering	Correcties besteding (T-1) inclusief uitvoering door medeoverheden	Eindverantwoording (jaar T) (Ja/Nee)
			Aard controle n.v.t. Indicator: H35/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H35/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H35/03	Aard controle R Indicator: H35/04	Aard controle R Indicator: H35/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H35/06
		1	1045519	Ja	Ja	€ 6.724.900		Nee
		2	IZA2023nr013				€ 1.078.382	
		3	1045519				€ 5.738.557	
		4						
		5						
		6						
		7						
		8						
VWS	H40	Specifieke uitkering IZA transformatiemiddelen 2024 - 2027	Beschikkingnummer	Zijn de geplande mijlpalen volgens de coördinerend zorgverzekeraars gerealiseerd (Ja/Nee)?	Bestedingen (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen - Zelfstandige uitvoering	Correcties Bestedingen (jaar T-1) ten laste van Rijksmiddelen - Zelfstandige uitvoering	Correcties Bestedingen (jaar T-1) ten laste van Rijksmiddelen - Uitvoering door medeoverheden	Cumulatieve Bestedingen (tot en met jaar T) ten laste van Rijksmiddelen - aan niet gerealiseerde mijlpalen inclusief uitvoering door medeoverheden
						vanaf SiSa 2025	vanaf SiSa 2025	alleen van toepassing als de indicator H40/02 aan het einde van de

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
			Aard controle n.v.t. Indicator: H40/01	Aard controle D1 Indicator: H40/02	Aard controle R Indicator: H40/03	Aard controle R Indicator: H40/04	Aard controle R Indicator: H40/05	bestedingsperiode "Nee" is Aard controle R Indicator: H40/06
			1					
			2					
			3					
			4					
			5					
		Eindverantwoording? (Ja/Nee)						
		Aard controle n.v.t. Indicator: H40/07						
VRO	J6B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet ondersteuning woningbouw (derde tranche)	Hieronder één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinfor matie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Cofinanciering (jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Cumulatief aantal woningbouw- of herstructureringsproj ecten dat t/m jaar T geholpen is met middelen
		SiSa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/01	Aard controle R Indicator: J6B/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/03	Aard controle R Indicator: J6B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/06
			030008 Provincie Zuid-Holland	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0
			Cumulatief aantal woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd (t/m Jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J6B/08				
			0	Nee				
VRO	J9	Specifieke uitkering woningbouwimpuls	Projectnaam/nummer	Aantal woningen waarvan bouw is	Afgesproken datum van start bouw van	Aantal woningen waarvan de bouw	Aantal betaalbare woningen waarvan de	Aantal gerealiseerde woningen (t/m jaar T)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026									
		Tranche 1 t/m 7 Gemeenten		gestart in (jaar T) komt overeen met fasering uit de projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	de eerste woning uit de projectaanvraag binnen 3 jaar na toekenning gehaald? (Ja/Nee)	gestart is cumulatief (t/m jaar T)	bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: J9/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/02	Aard controle D1 Indicator: J9/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/06	
			1	2021-0000014544 Entree	Nee	Nee	400	211	0
			2	2024-0000048587	Ja	Ja	150	150	0
			20						
			Kopie projectnaam/nummer	Uitvoering WBI-maatregelen verloopt conform fasering projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Opbrengsten (jaar T)	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J9/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/08	Aard controle R Indicator: J9/09	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/10	Aard controle R Indicator: J9/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/12	
			1	2021-0000014544 Entree	Nee	€ 2.531.571	€ 12.910.765	€ 3.216.962	€ 6.833.231
			2	2024-0000048587	Ja	€ 4.898.341	€ 5.388.902	€ 3.863.274	€ 4.102.093
			20						
			Kopie projectnaam/nummer	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 15 verplicht	Toelichting afwijking(en)	Eindverantwoording/ project afgerond (ja/nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J9/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/14	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/15	Aard controle n.v.t. Indicator: J9/16			
			1	2021-0000014544 Entree	Ja	In 2025 is de gebiedsbusinesscase herzien op basis van het nieuwe Omgevingsprogramm	Nee		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

					a. Het herziene programma houdt rekening met de bouw maximaal 6750 tot 7250 woningen en een projectduur tot 2040		
			2024-0000048587	Ja		Nee	
			20				
VRO	J15	Regiodeals 5e tranche	Naam actielijn/ programmalijn/ pijler	Besteding per actielijn/ programmalijn/ pijler (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Zelfstandige uitvoering (excl. SiSa tussen medeoverheden)	Besteding regionale financiering (jaar T) per actielijn/ programmalijn/ pijler. Zelfstandige uitvoering (excl. SiSa tussen medeoverheden)	Correctie indicator jaar T- 1 ten laste van Rijksmiddelen per actielijn actielijn/ programmalijn /pijler.	Correctie indicator jaar T- 1 ten laste van regionale financiering per actielijn actielijn/ programmalijn /pijler.
			Aard controle n.v.t. Indicator: J15/01	Aard controle R Indicator: J15/02	Aard controle R Indicator: J15/03	Aard controle R Indicator: J15/04	Aard controle R Indicator: J15/05
			1 Kwaliteit dagelijkse leefomgeving	€ 0	€ 0		
			2 Kansrijk en veilig opgroeien	€ 0	€ 0		
			3 Bestaanszekerheid	€ 0	€ 0		
			4 Ex ante impact analyse	€ 0	€ 5.700		
			5 VAT-kosten	€ 0	€ 2.194		
			Kopie Naam actielijn/ programmalijn/ pijler	Totale cumulatieve besteding per actielijn/ programmalijn/ pijler (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Inclusief uitvoering door derden	Totale cumulatieve besteding regionale financiering (t/m jaar T) per actielijn/ programmalijn/ pijler. Inclusief uitvoering door derden	Toelichting	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J15/06	Aard controle n.v.t. Indicator: J15/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J15/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J15/09	
			1 Kwaliteit dagelijkse	€ 0	€ 0		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

			leefomgeving				
			2 Kansrijk en veilig opgroeien	€ 0	€ 0		
			3 Bestaanszekerheid	€ 0	€ 0		
			4 Ex ante impact analyse	€ 0	€ 5.700		
			5 VAT-kosten	€ 0	€ 2.194		
			Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Totale compensabele BTW (t/m jaar T) deel rijksbijdrage	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
			Aard controle n.v.t. Indicator: J15/10	Aard controle R Indicator: J15/11	Aard controle n.v.t. Indicator: J15/12		
			Nee	€ 0	Nee		
VRO	J17	Realisatiestimulans	Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Geprognostiseerde aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T+1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T-1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.		
			Aard controle D1 Indicator: J17/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J17/02	Aard controle D1 Indicator: J17/03		
			71	477	0		
			Aantal betaalbare woningen bouw gestart in jaar T in het NPLV-gebied, waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling (excl. Compensabele Btw) .	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling (excl. Compensabele Btw).	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
			Aard controle n.v.t. Indicator: J17/04	Aard controle R Indicator: J17/05	Aard controle R Indicator: J17/06	Aard controle R Indicator: J17/07	Aard controle R Indicator: J17/08	
		1						
		2						
VRO	J32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	Beschikingsnummer / naam	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.)	Toelichting (verplicht als bij indicator 05 nee is ingevuld)
		Gemeenten	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/01	Aard controle R Indicator: J32/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/04	Aard controle D2 Indicator: J32/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J32/06
		1	SUVIS21-2-02824277	€ 0	€ 0	Ja	Nee	Subsidie in 2025 teruggestort
		2	SUVIS21-2-02824485	€ 0	€ 0	Ja	Nee	Subsidie in 2025 teruggestort
		3	SUVIS21-2-02824491	€ 0	€ 0	Ja	Nee	Subsidie in 2025 teruggestort
		4	SUVIS21-2-02824713	€ 0	€ 0	Ja	Nee	Subsidie in 2025 teruggestort
		5	SUVIS21-2-02835234	€ 749.019	€ 749.019	Ja	Ja	
		98						
		99						
		100						
VRO	J41B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen
		SiSa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.
		5	030008 Provincie Zuid-Holland, PZH-2023/04387_004	€ 0	€ 132.833	€ 0	1	1
		6	030008 Provincie Zuid-Holland, PZH-2023/04407_005	€ 0	€ 93.960	€ 10.440	1	1

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026												
			7	030008 Provincie Zuid-Holland, PZH-2023/04478_003	€ 80.765	€ 114.502	€ 12.718	1	1			
			8									
			9									
			10									
			Kopie provinciecode	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)							
			Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.	Aard controle n.v.t.							
			5	030008 Provincie Zuid-Holland, PZH-2023/04387_004	4.500							Ja
			6	030008 Provincie Zuid-Holland, PZH-2023/04407_005	4.500							Ja
			7	030008 Provincie Zuid-Holland, PZH-2023/04478_003	100							Nee
			8									
			9									
			10									
			VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01	Aard controle R Indicator: J55/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04	Aard controle R Indicator: J55/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06				
1.317	€ 0	€ 178.115	756	€ 0	€ 118.354							
Het aantal huishoudens dat ondersteuning –	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder										

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

			bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.		indicator 07 gemoeide kosten			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: J55/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/09</i>			
			2.073	€ 0	€ 258.648			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/14</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/15</i>
			5.812	2.536	0	0	2.073	222
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T), in J94/06 t/m J94/08 opgesplitst	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2024) of een WOZ-waarde van boven € 477.000	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III en bijlage IV besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2 en tranche 3).	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle D1</i>	<i>Aard controle D1</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
			Indicator: J94/01	Indicator: J94/02	Indicator: J94/03	Indicator: J94/04	Indicator: J94/05	Indicator: J94/06
			1 LAI23-03608115	€ 241.135	273	0	€ 241.135	€ 0
			2 LAI24-03721933	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
			3 LAI25-03828618	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
		100						
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel c	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.	Eindverantwoording (ja/nee)			
			Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09			
		1	€ 0	€ 241.135	Nee			
		2	€ 0	€ 0	Nee			
		3	€ 0	€ 0	Nee			
		100						
VRO	J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Projectnaam	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/02	Aard controle D1 Indicator: J105/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/04	Aard controle D1 Indicator: J105/05	Aard controle R Indicator: J105/06
		1	2023-0000096317 Terra Nova	400	Nee	0	Nee	€ 0
			Kopie projectnummer	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee)

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026										
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/09	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/11	Aard controle D1 Indicator: J105/12		
		1	2023-0000096317 Terra Nova	€ 0	Nee	De bouw is gestart in Q4 2024 op 11 oktober, de oplevering is vermoedelijk in 2028 ipv Q3 2027	211	Ja		
		2								
		20								
			Kopie projectnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)						
			Aard controle n.v.t. Indicator: J105/13	Aard controle n.v.t. Indicator: J105/14						
		1	2023-0000096317 Terra Nova	Nee						
		2								
		20								
VRO	J106	Tijdelijke regeling specifieke uitkering gebiedsbudget	Beschikingsnummer	Totale besteding (jaar T) Automatisch berekend	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T) Automatisch berekend					
			Aard controle n.v.t. Indicator: J106/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J106/02	Aard controle n.v.t. Indicator: J106/03					
		1	2023-0000100077	€ 0	€ 0					
		2	2025-0000084117	€ 0	€ 0					
		3		€ 0	€ 0					
			Cumulatieve aantal woningen bouw gestart (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal betaalbare woningen bouw gestart (t/m jaar T)	Cumulatieve aantal woningen opgeleverd (t/m jaar T)				Cumulatieve aantal betaalbare woningen opgeleverd (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			Aard controle D1 Indicator: J106/04	Aard controle D1 Indicator: J106/05	Aard controle D1 Indicator: J106/06				Aard controle D1 Indicator: J106/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J106/08
		1	400	211	0				0	Nee
		2	0	0	0				0	Nee

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026

			3					
				Naam gebiedsmaatregel	Besteding (jaar T) per gebiedsmaatregel	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) per gebiedsmaatregel	Gebiedsmaatregel afgerond (Ja/Nee)	
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J106/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: J106/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J106/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J106/12</i>	
			1	Duurzame en groene inrichting stationshal Mandelabrug	€ 0	€ 0	Nee	
			2	Hoogwaardige inrichting openbaar gebied station Zuidzijde	€ 0	€ 0	Nee	
			3	Kwaliteitsimpuls groene, sportieve en gezonde leefomgeving	€ 0	€ 0	Nee	
			4	Verwervingen (Mammoet en Kristalkantoren)	€ 0	€ 0	Nee	
			5	Kabels en leidingen	€ 0	€ 0	Nee	
				Plan/projectnaam	Aantal woningen waarvan de herstructurering is gestart (jaar T)	Aantal woningen waarvan de herstructurering is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Aantal volledig gerealiseerde geherstructureerde woningen cumulatief (t/m jaar T)	Besteding (jaar T) per project ten laste van rijksmiddelen – zelfstandige uitvoering
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J109/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J109/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J109/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J109/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: J109/05</i>
VRO	J109	Meerjarig regeling specifieke uitkering herstructurering volkshuisvesting						Correctie besteding (jaar T-1) ivm aan medeoverheden overgeboekte middelen
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J109/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J109/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J109/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J109/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: J109/05</i>
			1	2024-0000032527	168	168	0	€ 0
			2					
			20					
				Kopie plan/projectnaam	Cofinanciering (jaar T) per project	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) per project	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J109/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: J109/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J109/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J109/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J109/11</i>

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026												
			1	2024-0000032527	€ 0	€ 0	Ja	Nee				
			2									
			20									
VRO	J117B	Regeling specifieke uitkering versnelling natuurinclusief isoleren	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T)	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T)							
									SiSa tussen medeoverheden			
						Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/01	Aard controle R Indicator: J117B/02	Aard controle R Indicator: J117B/03				
						1	030008 Provincie Zuid-Holland Natuurvriendelijk Isoleren	€ 34.000	€ 34.000			
						2	030008 Provincie Zuid-Holland Soortenmanagementplan	€ 0	€ 0			
							Kopie provinciecode	Status SMP (nog niet gestart/in ontwikkeling/afgerond)	Gebruik van pre-SMP (Ja/Nee)	Verwachte opleverdatum SMP(dd/mm/jj)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
	Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/04	Aard controle D2 Indicator: J117B/05	Aard controle D2 Indicator: J117B/06	Aard controle D2 Indicator: J117B/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/08							
1	030008 Provincie Zuid-Holland Natuurvriendelijk Isoleren	nog niet gestart	Nee		Ja							
2	030008 Provincie Zuid-Holland Soortenmanagementplan	nog niet gestart	Nee		Nee							
VRO	J209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	Beschikingsnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)				
						Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2023						

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
			Aard controle n.v.t. Indicator: J209/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/02	Aard controle R Indicator: J209/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/04	Aard controle D2 Indicator: J209/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/06
			1 RHA2023-03512793	Edisonpark, project Villa Eigenwijze	€ 0	€ 0	€ 0	0
			2 RHA2023-03513660	Transformatie Vaartdreef en 't Seghe Waert	€ 0	€ 0	€ 0	0
			3 RHA2022-03305003	Flexwonen Ruimtebaan, Zoetermeer	€ 0	€ 0	€ 0	65
			Kopie Projectnaam	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J209/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/09	Aard controle R. Indicator: J209/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/11	
			1 Edisonpark, project Villa Eigenwijze	0	Ja	Ja	Nee	
			2 Transformatie Vaartdreef en 't Seghe Waert	0	Ja	Ja	Nee	
			3 Flexwonen Ruimtebaan, Zoetermeer	0	Ja	Ja	Nee	
VRO	J210B	Meerjarige regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw	Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Aantal projecten dat in (jaar T) is geholpen met middelen	Cumulatief aantal (t/m jaar T) woningen dat in deze projecten wordt gerealiseerd	Eindverantwoording (Ja/Nee)
		Sisa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/01	Aard controle R Indicator: J210B/02	Aard controle R Indicator: J210B/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J210B/06
			1 030008 Provincie Zuid-Holland, PZH-2024/00590_008	€ 81.027	€ 88.755	2	1.170	Nee

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026									
			2	030008 Provincie Zuid-Holland, PZH-2024/00201_007	€ 150.000	€ 20.334	1	4.500	Ja
			3	030008 Provincie Zuid-Holland, PZH-2024/00601_005	€ 150.000	€ 28.448	1	4.500	Ja
			4	030008 Provincie Zuid-Holland, PZH-2024/00602_013	€ 121.500	€ 28.360	2	5.024	Ja
			5	030008 Provincie Zuid-Holland, PZH-2025/00214_012	€ 16.457	€ 1.828	2	100	Nee
			6	030008 Provincie Zuid-Holland, PZH-2025/00958_020	€ 50.000	€ 5.555	1	4.500	Ja
			7	030008 Provincie Zuid-Holland, PZH-2025/00884_025	€ 135.046	€ 13.964	1	4.500	Ja
			8	030008, Provincie Zuid-Holland, PZH-2025/01138_018	€ 48.409	€ 5.380	1	4.500	Ja
			KGG	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten
Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03				Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04	Aard controle R Indicator: K28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06	
€ 1.461.489	€ 853.766	€ 0				€ 4.660.871	€ 83.143	€ 242.558	
Eindverantwoording (Ja/Nee)									
Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07									
	Nee								
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)	

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026							
		Gemeenten	gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	uitkomst van M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	opzichte van de uitkomst onder M16/01 (jaar T) – uitzonderingsbepaling (GOO)	uitvoeringskosten	
			<i>Aard controle R Indicator: M16/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: M16/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: M16/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: M16/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: M16/05</i>
			€ 6.160.396			€ 515.480	€ 63.406
			Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)	Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Periode vanaf wanneer de eigen bijdrage is ingevoerd	Periode vanaf wanneer de verhoging eigen bijdrage is ingevoerd
			<i>Aard controle R Indicator: M16/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: M16/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: M16/09</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: M16/10</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: M16/11</i>
			€ 23.970	€ 76.656	€ 273.050	45658	45931
			Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: M16/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: M16/13</i>			
			€ 7.017.453	€ 32.921.502			

Overzicht taakvelden

Taakvelden begroting en jaarrekening

Taakveld met naam	Lasten		Baten		Saldo		Taakveld met naam	Lasten		Baten		Saldo	
	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025		Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2025
0.1 - Bestuur	6.070.828	6.524.877	0	-8.733	6.070.828	6.516.144	6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	28.637.513	29.195.037	-12.689.852	-14.746.537	15.947.661	14.448.500
0.10 - Mutaties reserves	23.975.583	29.943.690	-50.449.597	-49.561.557	-26.474.014	-19.617.867	6.21 - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	12.733.937	12.975.878	-169.384	-73.936	12.564.553	12.901.942
0.2 - Burgerzaken	7.233.775	7.603.077	-2.549.840	-3.084.685	4.683.935	4.518.393	6.22 - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	14.920.444	13.913.811	-60.491	0	14.859.953	13.913.811
0.3 - Beheer overige gebouwen en gronden	19.171	-27.330	-1.870.885	-1.852.300	-1.851.714	-1.879.630	6.23 - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	191.949	174.324	0	0	191.949	174.324
0.4 - Overhead	57.927.187	56.597.632	-483.313	-490.218	57.443.874	56.107.414	6.3 - Inkomensregelingen	82.981.158	81.532.405	-61.837.250	-62.966.006	21.143.908	18.566.399
0.5 - Treasury	671.064	681.199	-4.275.155	-4.839.429	-3.604.091	-4.158.230	6.4 - WSW en beschut werk	9.000.460	8.729.385	-165.000	-67.910	8.835.460	8.661.475
0.61 - QZB woningen	2.339.824	1.848.910	-27.648.039	-26.935.478	-25.308.215	-25.086.569	6.5 - Arbeidsparticipatie	16.368.927	15.342.645	-2.031.000	-2.281.724	14.337.927	13.060.921
0.62 - QZB niet-woningen	844.052	1.212.479	-17.302.908	-17.685.245	-16.458.856	-16.472.766	6.60 - Hulpmiddelen en diensten (WMO)	5.586.497	5.572.943	-75.000	-106.921	5.511.497	5.466.022
0.63 - Parkeerbelasting	0	0	-2.573.191	-2.683.725	-2.573.191	-2.683.725	6.711 - Huishoudelijke hulp (WMO)	13.853.244	13.816.506	-1.106.700	-1.089.962	12.746.544	12.726.544
0.64 - Belastingen overig	166.864	248.790	-382.296	-338.255	-215.432	-89.465	6.712 - Begeleiding (WMO)	1.333.495	1.424.392	0	-67.165	1.333.495	1.357.227
0.7 - Alg. uitkeringen en overige uitkeringen gem.fonds	1.312.666	0	-311.038.238	-320.501.272	-309.725.572	-320.501.272	6.713 - Dagbesteding (WMO)	2.771.347	2.832.602	0	0	2.771.347	2.832.602
0.8 - Overige baten en lasten	1.335.952	1.780	-196.282	-168.080	1.139.670	-166.300	6.714 - Overige maatverrangements (WMO)	646.613	731.145	0	-4.900	646.613	726.245
0.9 - Vennootschapsbelasting (VpB)	222.847	272.735	0	0	222.847	272.735	6.751 - Jeugdhulp ambulant lokaal	1.784.575	1.710.777	0	0	1.784.575	1.710.777
1.1 - Crisisbeheersing en brandweer	12.368.406	11.812.448	0	-32.131	12.368.406	11.780.317	6.752 - Jeugdhulp ambulant regionaal	53.274.200	50.050.317	0	0	53.274.200	50.050.317
1.2 - Openbare orde en veiligheid	9.937.715	8.749.178	-2.052.476	-1.224.404	7.885.239	7.524.775	6.753 - Jeugdhulp ambulant landelijk	1.063.000	1.011.906	0	0	1.063.000	1.011.906
2.1 - Verkeer en vervoer	27.988.617	26.594.789	-2.438.035	-2.533.327	25.490.582	24.060.861	6.761 - Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	369.041	0	0	0	369.041
2.2 - Parkeren	1.955.504	1.954.329	0	0	1.955.504	1.954.329	6.762 - Jeugdhulp met verblijf regionaal	13.935.000	13.049.981	0	0	13.935.000	13.049.981
2.5 - Openbaar vervoer	484.229	392.214	0	0	484.229	392.214	6.763 - Jeugdhulp met verblijf landelijk	733.000	716.779	0	0	733.000	716.779
3.1 - Economische ontwikkeling	116.055	58.333	0	0	116.055	58.333	6.791 - PGB WMO	1.049.144	1.036.993	0	0	1.049.144	1.036.993
3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2.676.651	2.311.560	-2.569.726	-3.119.287	106.925	-807.728	6.792 - PGB Jeugd	800.000	871.120	0	0	800.000	871.120
3.3 - Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	767.682	747.470	-357.556	-291.744	410.126	455.726	6.812 - Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	465.352	475.886	-81.600	80.000	383.752	555.886
3.4 - Economische promotie	3.612.650	3.398.377	-483.297	-502.361	3.129.353	2.896.015	6.821 - Jeugdbescherming	2.836.000	2.841.646	0	0	2.836.000	2.841.646
4.1 - Openbaar basisonderwijs	193.882	175.579	-45.801	-24.177	148.081	151.402	6.822 - Jeugdreclassering	541.000	696.105	0	0	541.000	696.105
4.2 - Ondervijshuisvesting	11.885.510	12.417.942	-1.228.132	-2.142.765	10.657.378	10.275.177	6.91 - Coördinatie en beleid WMO	1.333.595	1.370.189	0	-3.069	1.333.595	1.367.120
4.3 - Ondervijbeleid en leerlingzaken	17.572.756	16.587.065	-9.646.839	-9.012.527	7.925.917	7.574.598	6.92 - Coördinatie en beleid Jeugd	882.649	714.944	-75.000	-8.891	807.649	706.052
5.1 - Sportbeleid en activering	3.255.103	3.225.154	-1.047.096	-1.142.257	2.208.007	2.082.898	7.1 - Volksgezondheid	14.856.711	13.972.305	-8.043.860	-7.252.392	6.812.851	6.719.913
5.2 - Sportaccommodaties	10.775.247	11.461.395	-5.391.032	-5.411.442	5.384.215	6.049.953	7.2 - Riolerings	7.216.971	7.479.781	-8.735.979	-8.737.749	-1.519.008	-1.257.968
5.3 - Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	9.423.479	9.204.761	-2.296.498	-2.224.826	7.126.981	6.979.936	7.3 - Alval	14.438.538	14.445.617	-20.442.959	-20.827.513	-6.004.421	-6.381.896
5.4 - Musea	3.272.932	3.262.522	0	-41.668	3.272.932	3.220.854	7.4 - Milieubeheer	2.005.863	1.879.783	0	0	2.005.863	1.879.783
5.5 - Cultureel erfgoed	284.486	235.088	0	0	284.486	235.088	7.5 - Begraafplaatsen en crematoria	830.286	862.312	-570.205	-802.325	260.081	59.987
5.6 - Media	5.678.460	5.662.260	-1.224.386	-1.244.152	4.454.074	4.418.108	8.1 - Ruimte en leefomgeving	11.096.821	8.497.720	-3.394.648	-2.138.013	7.702.173	6.359.708
5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie	19.735.979	18.109.573	-714.156	-697.831	19.021.823	17.411.742	8.2 - Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	11.515.862	11.317.246	-12.546.473	-13.622.092	-1.030.611	-2.304.846
							8.3 - Wonen en bouwen	17.817.398	14.081.011	-10.637.810	-7.676.355	7.179.588	6.404.656
							Eindtotaal	591.606.705	574.960.409	-590.987.985	-600.187.936	618.720	-25.227.527

Overzicht taakvelden per programma

Programma	Taakveld	Programma	Taakveld	Programma	Taakveld
1. Onderwijs, economie en Arbeidsparticipatie	0.10 - Mutaties reserves 0.64 - Belastingen overig 3.1 - Economische ontwikkeling 3.3 - Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen 3.4 - Economische promotie 4.1 - Openbaar basisonderwijs 4.2 - Onderwijshuisvesting 4.3 - Onderwijsbeleid en leerlingzaken 6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie 6.23 - Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal 6.3 - Inkomensregelingen 6.4 - WSW en beschut werk 6.5 - Arbeidsparticipatie	3. Leefbaarheid, duurzaam en groen	0.10 - Mutaties reserves 0.63 - Parkeerbelasting 2.1 - Verkeer en vervoer 2.2 - Parkeren 5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie 7.2 - Riolerings 7.3 - Afval 7.4 - Milieubeheer 7.5 - Begraafplaatsen en crematoria 8.1 - Ruimte en leefomgeving 8.3 - Wonen en bouwen	7. Inrichting van de stad	0.1 - Bestuur 0.10 - Mutaties reserves 0.3 - Beheer overige gebouwen en gronden 0.4 - Overhead 0.5 - Treasury 0.8 - Overige baten en lasten 2.1 - Verkeer en vervoer 2.2 - Parkeren 2.5 - Openbaar vervoer 3.2 - Fysieke bedrijfsinfrastructuur 5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie 7.2 - Riolerings 8.1 - Ruimte en leefomgeving 8.2 - Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen) 8.3 - Wonen en bouwen
	2. Samen leven en ondersteunen	4. Vrije tijd	0.10 - Mutaties reserves 0.4 - Overhead 3.4 - Economische promotie 4.1 - Openbaar basisonderwijs 5.1 - Sportbeleid en activering 5.2 - Sportaccommodaties 5.3 - Cultuurpresentatie, -productie en -participatie 5.4 - Musea 5.5 - Cultureel erfgoed 5.6 - Media 5.7 - Openbaar groen en (openlucht) recreatie 6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie	Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	0.10 - Mutaties reserves 0.5 - Treasury 0.61 - OZB woningen 0.62 - OZB niet-woningen 0.64 - Belastingen overig 0.7 - Alg. uitkeringen en overige uitkeringen gem.fonds 0.8 - Overige baten en lasten 3.3 - Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen 3.4 - Economische promotie 7.2 - Riolerings 7.3 - Afval
		5. Veiligheid	0.10 - Mutaties reserves 1.1 - Crisisbeheersing en brandweer 1.2 - Openbare orde en veiligheid 7.4 - Milieubeheer 8.3 - Wonen en bouwen	Vennootschapsbelasting	0.9 - Vennootschapsbelasting (VpB)
		6. Dienstverlening en participatie	0.1 - Bestuur 0.10 - Mutaties reserves 0.2 - Burgerzaken 0.4 - Overhead 0.61 - OZB woningen 0.62 - OZB niet-woningen 0.8 - Overige baten en lasten 2.1 - Verkeer en vervoer 6.1 - Samenkracht en burgerparticipatie 8.1 - Ruimte en leefomgeving 8.3 - Wonen en bouwen	Overzicht overhead	0.1 - Bestuur 0.10 - Mutaties reserves 0.4 - Overhead 0.8 - Overige baten en lasten 3.4 - Economische promotie

Overige gegevens

Controleverklaring

Bijlagen

Bijlage 1 Afkortingen en begrippen

Lijst afkortingen 2025

AB	Algemeen Bestuur	BMR	Bof, Mazelen, Rodehond
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds	BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
ACM	Autoriteit Consument en Markt	BOA	Buitengewoon Opsporingsambtenaar
A en M	Activering en Maatschappelijke begeleiding	BPH	Businesspark Haaglanden
AI	Artificial Intelligence	BRAVO	Brede Activiteiten voor Ouderen
AIZ	Afvalinzameling	BRM	Bouwrijpmaken
AMR	ArbeidsMarktRegio	BRO	Besluit Ruimtelijke Ordening
A&O	Arbeidsmarkt en Opleidingsfonds gemeenten	BRP	Basisregistratie Personen
AOW	Algemene Ouderdomswet	BSN	Burgerservicenummer
AP	Autoriteit Persoonsgegevens	BTW	Belasting over Toegevoegde Waarde
APPA	Algemene Pensioen- en uitkeringswet Politieke Ambtsdragers	BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorzieningen Gemeenten
APV	Algemene Plaatselijke Verordening	BV	Besloten Vennootschap
AVA	Algemene Vergadering van Aandeelhouders	BVO	Bruto vloeroppervlakte
AZWA	Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord	B&W	Burgemeester en Wethouders
		BW	Boekwaarde
		BZK	Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (ministerie)
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen		
BBL	Beroepsbegeleidende Leerweg	CAK	Centraal Administratiekantoor
BBP	Bruto Binnenlands Product	CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording	CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
BBZ	Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen	CDOKE	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid
BDU	Brede Doeluitkering	CEO	Cliënt Ervaringsonderzoek
BG	Begeleiding	CISO	Chief Information Security Officer
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie	CKC	Centrum voor Kunst en Cultuur
BIBOB	Bevordering Integriteitsbeoordelingen door het Openbaar Bestuur (Wet)	COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
BIE	Bouwgrond in Exploitatie	COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
BIZ	Bedrijven Investeringszone	COPI	Commando Plaats Incident
BKOR	Beeldende Kunst Openbare Ruimte	COVID	Coronavirus Disease
BLEIZO	Bleiswijk - Zoetermeer		

CV	Commanditaire Vennootschap	FIPO	Financiële Positie Grondbedrijf
CV	Centrale Verwarming	FTE	Full Time Equivalent (formatieplaats(en))
CVW	Centrum Veilig Wonen		
		GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
DAEB	Diensten van Algemeen en Economisch Belang	GBT	Gemeentelijke Beleidsteam
DB	Dagelijke Bestuur	GDO	Gemeenten voor Duurzame Ontwikkelingen
DBA	Deregulering Beoordeling Arbeidsrelaties (Wet)	GFT+E	Groente-, Fruit-, en Tuinafval + Etensoverblijfselen
DBB	De Binnenbaan	GGD	Gemeentelijke Geneeskundige Dienst
DEZO	Duurzame Energiecoöperatie Zoetermeer	GGU	Gezamenlijk Gemeentelijke Uitvoering
DIF	Dutch Innovation Factory	GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
DIP	Dutch Innovation Park	GHOR	Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio
DIPI	Data, Informatiebeveiliging, Privacy en Informatievoorziening	GIP	Gemeentelijk Informatiepunt
DNB	De Nederlandse Bank	GOO	Gemeentelijke Opvang voor Oekraïners
DPIA	Dataprotection Impact Assessment	GR	Gemeenschappelijke regeling
DTN	Dreigingsbeeld Terrorisme Nederland	GSL	Groen, Spelen, Leren
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs		
DVO	Dienstverleningsovereenkomst	H8	Gemeenten regio Haaglanden (Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland)
DWO	Delft – Westland – Oostland (regio)	HA	Hectare
		HALT	Het Alternatief
ECB	Europese Centrale Bank	HAR	Hotel- en Accommodatieregeling
EMU	Economische en Monetaire Unie	HBO	Hoger Beroepsonderwijs
EN	Economisch nut	HCI	Health Cloud Initiative (software-aanbieder)
ESS	Expertise-unit Sociale Stabiliteit	HEIT	Haags Economisch Interventieteam
ESF	Europees Sociaal Fonds	HGOS	Historisch Genootschap Oud Soetermeer
EU	Europese Unie	HH	Huishoudelijke Hulp
EURIBOR	Euro Interbank Offered Rate	HIC	High Impact Crime
EVA	Effectief, Vakbekwaam en Actueel	HOB	Heronderzoek Boeten
EZ	Economische Zaken	HOV	Hoogwaardig Openbaar Vervoer
EZZ	Eerstelijns Zorg Zoetermeer	HR	Human Resource
		HSL	Hogesnelheidslijn
FD	Financieel Dagblad		
FG	Functionaris Gegevensbescherming	IBT	Interbestuurlijk Toezicht
FIDO	Financiering Decentrale Overheven (Wet)	ICT	Informatie- en Communicatie Technologie

IENW	Infrastructuur en Waterstaat (Ministerie van)	MAP	Module Arbeidsmarkt en Participatie
IKC	Integraal Kindcentrum	MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
ILO	International Labour Organization	MDR	Managed Detection and Response
IOAW	Inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers	MER	Milieueffectrapportage
IOAZ	Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen	MFA	Multi-Factor Authenticatie
IPOHV	Innovatieprogramma Onderwijshuisvesting	MJOP	Meerjarenonderhoudprogramma
IPP	Industrieschap Plaspoelpolder	MKB	Midden- en Kleinbedrijf
IPTA	Integrale Persoonsgerichte Toeleiding naar Arbeid	MN	Maatschappelijk nut
IT	Informatietechnologie	M&O	Misbruik en Oneigenlijk gebruik
IZA	Integraal Zorgakkoord	MPG	Meerjarenperspectief Grondbeleid
		MRDH	Metropoolregio Rotterdam Den Haag
JABO	Juridische Aangelegenheden en Bestuursondersteuning	MTO	Mantelzorgerstevredenheidsonderzoek
JGH	Jeugd- en Gezinshulp	MVA	Materiële Vaste Activa
JGZ	Jeugd Gezondheidszorg	MW	Megawatt
JHP	Jeugdhulp Plus		
JIP	Jongereninformatiepunt	NAR / NARIS	Nationaal Adviesbureau voor Risicomanagement
JO	Jeugd en Opvoeding	NCW	Netto Contante Waarde
JOGG	Jongeren Gewoon Gezond	NHG	Nationale Hypotheek Garantie
JPF	Jongeren Perspectief Fonds	NLA	Nederlandse Arbeidsinspectie
		NOM	Nul op de Meter
KGG	Klimaat en Groene Groei (Ministerie)	NPO	Nationaal Programma Onderwijs
KNGG	Kind naar Gezond Gewicht	NT1	Nederlands als moedertaal
KO	Kinderopvang	NTB	Nog te Betalen
KOTA	Kinderopvangtoeslagaffaire	NTO	Nog te Ontvangen
KPI	Kritische Prestatie-Indicator	NUG	Niet-uitkeringsgerechtigde
KVK	Kamer van Koophandel	NV	Naamloze Vennootschap
		NVGM	Nationaal Videogame Museum
LAI	Lokale Aanpak Isolatie	NVVK	Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet
LEIZO	Leiden-Zoetermeer		
LIV	Lage-Inkomenvoordeel	OAB	Onderwijsachterstandenbeleid
LTA	Landelijk Transitie Arrangement	OAD	Overzicht Algemene Dekkingsmiddelen
LVI	Levensduur Verlengende Investerings	OAU	Optoppen Aanpakken Uitplinten
		OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

ODH	Omgevingsdienst Haaglanden	RMC	Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdige schoolverlaters
OKO	Opgroeien in een Kansrijke Omgeving	ROT	Regionaal Operationeel Team
OR	Openbare Ruimte	RSIV	Regionaal Samenwerkingsverband Integrale Veiligheid
OV	Openbaar Vervoer	RSZ	Ruimtelijke Strategie Zoetermeer
OZB	Onroerendezaakbelasting	RTA	Regionaal Transitie Arrangement
		RVU	Regeling Vervroegd Uittreden
PBD	Plastic, Blik, Drankenkartons		
P&C	Planning & Control	SB	Stedelijk Beheer
PFAS	Poly- en Perfluoralkylstoffen	SBI	Standaard Bedrijfsindeling
PGA	Persoonsgerichte Aanpak	SBO	Speciaal Basisonderwijs
PGACTER	Persoonsgerichte Aanpak Contraterrorisme, Extremisme en Radicalisering	SCA	Sociaal Cultureel Accommodatie(s)
PI	Penitentiële Inrichting	SDG	Sustainable Development Goal
PMG	Preventie met Gezag	SEBO	Sociaal Economisch Betrokken Ondernemen
PMZ	Permanente Marktdialoog Zoetermeer	SEZ	Stichting Energiebewust Zoetermeer
PN	Perspectiefnota	SIF	Sociaal Innovatie Fonds
POO	Particuliere Opvang Oekraïners	SISA	Single Information Single Audit
POC	Percentage of Completion	SMI	Sociaal Medische Indicatie
POH	Praktijkondersteuners Huisarts	SMP	Soortenmanagementplan
PPL	Publieksplein	SMW	Schoolmaatschappelijk Werk
PRO	Praktijkonderwijs	SO	Speciaal Onderwijs
PVT	Participatieverklaringstraject	SPUK	Specifieke Uitkering
PW	Participatiewet	SPV	Strategische Plan Verkeersveiligheid
PZH	Provincie Zuid-Holland	(€)STR	(Euro) Short Term Rate
		SUVIS	Specifieke uitkering ventilatie in scholen
Q4	Vierde kwartaal	SVN	Stimuleringsfonds Nederlandse gemeenten
		SVO	Sportvereniging Oosterheem.
RBT	Regionaal Beleidsteam	SWS	Stichting Waarborgfonds Sport
R&D	Research & Development	SZMG	Samen Zoetermeer Gezond
RGT	Revitalisering Generiek Toezicht (Wet)	SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid (ministerie)
RHA	Regeling Huisvesting Aandachtsgroepen		
RI&E	Risicoinventarisatie en -evaluatie	TA	Toeslagenaffaire
RIGA	Regionaal Integraal Gezondheidsakkoord	TB1/-2 /-3	Tussenbericht 1 en 2 en (3) Memo Waterstanden December
RIO	Reïntegratieofficier	TOZO	Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandige Ondernemers
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu	TSD	Toekomst Sociaal Domein

TUZ	Toetsingscommissie Urgentieverklaringen Zoetermeer	WPO	Wet op het Primair Onderwijs
TVW	Transitievise Warmte	WRO	Wet Ruimelijke Ordening
		WSP-ZHC	WerkgeversServicepunt Zuid-Holland Centraal
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen	WSW	Waarborgfonds Sociale Woningbouw
		WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
VBEL	Vereniging Bewonerscollectief Energietransitie Laagbouwoningen	WWIK	Wet Werk en Inkomen Kunstenaars
VGB	Vastgoedbedrijf		
VHF	Volkshuisvestingsfonds	XDR	Extended Detection and Response
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten		
VO	Voortgezet Onderwijs	ZAGG	Zoetermeerse Aanpak Gewoon Gezond
VPB	Vennootschapsbelasting	ZFM	Zoetermeer FM
VRH	Veiligheidsregio Haaglanden	ZHC	Zuid-Holland Centraal
VRO	Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening (Ministerie)	ZORO	Zoetermeer Rotterdam
VSO	Voortgezet Speciaal Onderwijs	ZV	Ziekteverzuim
VSV	Voortijdig Schoolverlaten	ZVE	Zoetermeer voor Elkaar
VTa	Voorbereiding, Toezicht en Administratie	ZZP	Zelfstandige Zonder Personeel
VT(H)	Veilig Thuis (Haaglanden)		
VTH	Vergunningsverlening, Toezicht en Handhaving		
VVE	Vereniging van Eigenaren		
VVE	Voor- en Vroegschoolse Educatie		
VVO	Verhuurbare Vloeroppervlakte		
VWS	Volksgezondheid, Welzijn en Sport (Ministerie)		
WABO	Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht		
WAS	Wijk en Agent Samen		
WEB	Wet Educatie en Beroepsonderwijs		
WEW	Waarborgfonds Eigen Woningen		
WGR	Wet Gemeenschappelijke Regelingen		
WKB	Wet Kwaliteitsborging voor het Bouwen		
WLZ	Wet Langdurige Zorg		
WMBEV	Wet Modernisering Elektronisch Berichtenverkeer		
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning		
WNT	Wet Normering Topinkomens		
WOO	Wet Open Overheid		
WOZ	Waardering Onroerende Zaken		

Begrippenlijst

Accres	Jaarlijkse groei van de Algemene uitkering uit het Gemeentefonds, gekoppeld aan de groei van de netto gecorrigeerde Rijksuitgaven. Stijgen de Rijksuitgaven dan stijgt ook de omvang van het Gemeentefonds en andersom.
Afschrijving	Jaarlijkse afboeking van een deel van de boekwaarde van een geactiveerd goed. De afschrijving wordt geacht waardevermindering van het actief tot uitdrukking te brengen. De afschrijving wordt ten laste gebracht van de raming van baten en lasten.
Algemene reserves	Deel van het eigen vermogen dat dienst doet als weerstandsvermogen en als buffer voor calamiteiten.
Algemene uitkering	Uitkering uit het Gemeentefonds, aan alle gemeenten op basis van algemene verdeelmaatstaven, vastgelegd in de Financiële verhoudingswet, met het karakter van algemene, vrij te besteden middelen.
Baten	De aanduiding in het BBV voor de opbrengsten/inkomsten van de gemeente.
Begroting	Jaarlijkse verwachtingen op het gebied van beleid (programmaplan en paragrafen) en financiën (overzicht van baten en lasten met toelichting en uiteenzetting van de financiële positie met toelichting).
Bestemmingsreserves	Reserves waaraan de raad een bepaalde bestemming heeft gegeven.
Budgettair neutraal	Een maatregel die de begroting van baten en lasten per saldo niet beïnvloedt.
Collegeprogramma	Dit zijn de hoofdlijnen van het beleid voor een betreffende collegeperiode.
Contractloonstijging	Stijging van het inkomen per werknemer als gevolg van een afgesloten collectieve arbeidsovereenkomst (CAO).
Dekkingspercentage	Bepaalde gemeentelijke lasten kunnen aan de inwoners worden doorberekend (bijvoorbeeld de kosten van de riolering en reiniging). De mate waarin dit gebeurt wordt tot uitdrukking gebracht door het dekkingspercentage. Bij een volledige doorberekening is er sprake van een dekkingspercentage van 100%.
Doelmatigheid	Verhouding tussen ingezette middelen (kosten) en gerealiseerde doelen (opbrengsten).
Financiering	De wijze waarop de gemeente in de behoefte aan geld en kapitaal voorziet: het geldbeheer. Uitgaven en inkomsten gaan niet altijd gelijk op en voor investeringen wordt in principe geld geleend. Daardoor kunnen overschotten of tekorten ontstaan. Op de geld- (kort geld) en kapitaalmarkt (lang geld) wordt dit glad gestreken.
Gemeentefonds	Het landelijke begrotingsfonds onder ministerieel beheer waarin een deel van de opbrengst van de meeste Rijksbelastingen wordt gestort. Uit dit fonds worden jaarlijks (algemene) uitkeringen gedaan aan de gemeenten ter dekking van een deel van hun uitgaven. Deze gelden zijn doorgaans vrij besteedbaar.
Incidenteel	Eenmalig, dat wil zeggen niet jaarlijks terugkerende lasten en baten.
Integratie-uitkeringen	Uitkering uit het Gemeentefonds van tijdelijk aard ter overbrugging van een gefaseerde overheveling van specifieke Rijksuitkeringen naar de Algemene uitkering uit het Gemeentefonds.
Investering met economisch nut	Betreft een aanschaf van een bedrijfsmiddel waarvoor op de markt een prijs te krijgen is.
Investering in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	Betreft een aanschaf van een bedrijfsmiddel waarvoor op de markt geen prijs te krijgen is.
Jaarstukken	Jaarlijkse realisatie op het gebied van beleid (in het jaarverslag met een programmaverantwoording en de paragrafen) en financiën (in de jaarrekening met een programmarekening met toelichting en de balans met toelichting).
Kapitaallasten	Kapitaallasten bestaan uit de componenten afschrijving en rentekosten. Het zijn exploitatiekosten van activa. De rentekosten ontstaan omdat beslag op vermogen wordt gelegd. Door de dalende boekwaarde vanwege jaarlijkse afschrijving nemen de rentekosten in de loop van de jaren af.

Kasgeldlimiet	Deel van het financieringstekort dat maximaal tegen kort geld mag worden geleend. Is het financieringstekort hoger dan de kasgeldlimiet dan moet dat via lang geld worden gefinancierd.
Kengetal	Een absoluut getal of een verhoudingsgetal dat is uitgedrukt in fysieke- of in geldeenheden en dat de toestand van of de ontwikkeling op een beleidsterrein in beeld brengt.
Kerngegevens	Opsomming van relevante gegevens met het doel in één oogopslag een indruk te geven waar het in het desbetreffende werkkterrein om gaat.
Kort geld	Gelden die worden geleend op de geldmarkt.
Lang geld	Gelden die worden geleend op de kapitaalmarkt.
Leges	Betaling voor een gemeentelijk goed of een dienst op een publiekrechtelijke grondslag (bijvoorbeeld leges voor paspoorten, leges voor rijbewijzen). Leges mogen kostendekkend zijn.
Liquiditeitsplanning	Een liquiditeitsplanning geeft inzicht in tijdstip, omvang en periode waarvoor financieringsmiddelen moeten worden aangetrokken. Door een tijdig inzicht in het toekomstig liquiditeitsverloop wordt voorkomen dat dure ad-hoc maatregelen moeten worden genomen.
Missie	Bestaansrecht (boodschap) van de organisatie, gezien vanuit de maatschappelijke functie die zij vervult.
Nominale compensatie	De aanpassingen van de Algemene uitkering uit het Gemeentefonds ter compensatie van loon- en prijsontwikkelingen.
Onderuitputting	Onderbesteding van budgetten in enig jaar.
Open-einde-regelingen	Regeling op grond waarvan derden buiten de overheid recht hebben op geldelijke bijdrage van de overheid of de sociale fondsen ongeacht of deze overheid / fondsen voldoende budget daarvoor hebben. Deze derden moeten voldoen aan in de regeling vastgelegde voorwaarden. Anders dan door het aanpassen van deze voorwaarden kan de overheid het beroep op een openeinderegeling niet beheersen.
Perspectiefnota	Nota van het college aan de raad, die in het voorjaar verschijnt en tijdens het zogenoemde voorjaarsdebat wordt besproken. Hierin worden de uitgangspunten voor het beleid voor de komende jaren voorgelegd. Daarvan afgeleid worden centrale thema's voor het volgende jaar aangegeven.
Precariobelasting	Belasting voor het gebruiken van openbare grond of water. De belasting kan worden geheven van degenen die voorwerpen onder, op of boven openbare gemeentegrond of water hebben of van degene voor wie dit gebeurt.
Stelpost	Een begrotingspost waarop bedragen worden geraamd die nog niet specifiek benoemd kunnen worden of nog te verdelen zijn.
Treasury	De treasury is het geheel van activiteiten in verband met de financiering.
Treasurystatuut	Hierin worden de uitgangspunten, doelstellingen, beleidsmatige en organisatorische kaders voor de treasuryfunctie vastgelegd. Tevens worden regels opgenomen over de inhoud, vorm en periodiciteit van de verantwoordingsinformatie van de ambtelijke organisatie aan het college. In het treasurystatuut worden ook regels opgenomen over de treasuryparagraaf.
Tussenbericht	Tussentijdse informatie van het college aan de raad over de realisatie van de begroting van het lopende boekjaar.
Voorziening	Bedrag gereserveerd voor toekomstige uitgaven waarvan de aard en in mindere mate de omvang bekend zijn of om fluctuaties in (exploitatie) kosten op te vangen. Voorzieningen vormen geen deel van het eigen vermogen maar kunnen wel als eigen financieringsmiddelen dienen.

Bijlage 2 Staat van de gemeente

Rapportage interbestuurlijk toezicht over 2025

De gemeente heeft een bestuursovereenkomst met de provincie over het volgen van voortgang van medebewindstaken in vijf beleidsgebieden. Dit gebeurt via de IBT-rapportage. De informatie is te zien in het IBT-dashboard van de provincie Zuid-Holland, [Interbestuurlijk toezicht Zuid-Holland](#).

Toezichtgebied	IBT-ladder	IBT score per toezichtgebied	Toelichting
Huisvesting vergunninghouders	2b Afspraken maken	rood	De brief van de Provincie Zuid-Holland met daarin het oordeel van 1 januari 2026 worden op een later moment gestuurd. Er volgt in de desbetreffende brief een indeling op de IBT-ladder. Het dashboard wordt op een later moment aangevuld.
Informatie- en archiefbeheer	2a Informatie opvragen	geel	De KPI-rapportage van de archivaris over 2024 is na behandeling in het college van B&W op 4 april 2025 aan de raad en de provincie gestuurd. Uit het verslag komt naar voren dat de gemeente verdere stappen heeft gezet in de verdere verbetering van het archief- en informatiebeheer, maar nog niet geheel voldoet aan de wettelijke eisen. De gemeente gaat daartoe diverse verbetertrajecten uitvoeren. Zo gaat het verdere met het opstellen van informatiebeheerplannen in combinatie met andere informatiebeheerprojecten zoals het Concernbreed verhogen van het Informatiebeheer bewustzijn. Ook wordt beter toegezien op de naleving van het migratie- en vervangingsproces en vindt de implementatie van de aanbevelingen uit de audit op het vervangingsproces in 2025 plaats. De doorontwikkeling van de kwaliteitszorg richt zich op het verfijnen van de methode voor de controle van de kwaliteit van dossiers in het gemeentelijke zaakstelsel en het uitbreiden van kwaliteitscontroles naar andere applicaties. Er wordt een plan opgesteld om het toezicht op de papieren en digitale dossiervorming beter vorm te geven, waarbij een archiefinspecteur wordt geworven die samen met de Toezichthouder Informatiebeheer inspecties zal gaan uitvoeren binnen de organisatie.
Monumentenzorg en archeologie	2a Informatie opvragen	geel	Het oordeel voor 2024 is gebaseerd op de nieuwe indicatoren zoals vermeld in het Uitvoeringsprogramma IBT 2024. De gemeente scoort geel omdat de actualiteit van het beleid (archeologie) en de formatie niet lijken te voldoen. Ook waren er enkele zaken niet ingevuld. Hierover gaan wij graag met de gemeente in gesprek in 2026 (Q1-Q2).
Omgevingsrecht	2a Informatie opvragen	geel	De gemeente Zoetermeer staat in 2025 op trede 2a van de IBT-ladder (geel: informatie opvragen en beoordelen). De gemeente voldoet aan de minimale wettelijke procescriteria, maar niet aan alle termijnindicatoren. De vereiste beleidsdocumenten voor vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) zijn aanwezig en gedeeld met de gemeenteraad, maar het uitvoeringsprogramma is opnieuw later vastgesteld dan de gehanteerde termijn, net als in 2024. Trede 2a betekent dat de borging van proces en planning een aandachtspunt is. De toezichthouder volgt de voortgang en kan indien nodig nadere informatie opvragen. Achtergrond en VTH-documenten: - Voor de VTH-thuistaken, die de gemeente zelf uitvoert, vormt het VTH-beleid 2024–2028 het strategisch kader. Jaarlijkse activiteiten en prioriteiten zijn uitgewerkt in het Uitvoeringsprogramma VTH 2025, waarin ook de uitvoering van 2024 en de bijdrage aan de beleidsdoelen zijn geëvalueerd. Het programma is pas 15 juli 2025; de gehanteerde termijn is 1 april. - Voor de VTH-basistaken, uitgevoerd door Omgevingsdienst Haaglanden (ODH) namens Zoetermeer, vormde tot 2025 onder andere de Probleemanalyse en prioriteiten milieutoezicht 2021-2024 het kader. Inmiddels is er een nieuwe prioritering voor 2026–2029. Ook de ODH (concept)begroting 2025 en ODH-jaarrapportage 2024 zijn beschikbaar als beleids- en verantwoordingsdocumenten voor de raad.
Ruimtelijke Ordening	0 Geen interventie	groen	Het tijdelijk deel Omgevingsplan voldoet aan de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening.

Bijlage 3 Verbonden partijen

NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	
Doel	Het doel/beleid van de gemeente is het gemeentelijke belang, samen met de andere aandeelhouders vanuit het publiek domein als bezitter van de BNG, handhaven.
Beleid	De gemeente ziet het aandelenbezit in de BNG als een duurzame (langjarige) belegging.
Financiële effecten (gemeente)	Basis voor de dividenduitkering 2025 is het nettoresultaat BNG 2024 Het nettoresultaat BNG 2024 bedraagt € 294 mln. (2023: € 254 mln.). Het dividend 2025 bedraagt € 8.800, per aandeel € 2,51 (dividend 2023 € 7.600, per aandeel € 2,16).
Risico	De politieke, economische en monetaire ontwikkelingen. BNG heeft als rating driemaal AAA.
Financieel en bestuurlijk belang	De gemeente heeft 3.510 aandelen (nominaal à € 2,50, totaal € 8.775). Dit is een belang van 0,0063%.
Bijdrage aan doelstelling programma	Het dividend is een algemeen dekkingsmiddel.
Relatie met programma	Programma OAD
Beleidsvoornemens / beleidskader	De gemeente heeft geen specifieke beleidsvoornemens.
Vestigingsplaats	Den Haag
Doel/openbaar belang	Het doel van BNG Bank 'Gedreven door maatschappelijke impact' vormt de basis van onze strategie Ons Kompas Naar Impact. Een strategie die is gericht op sociaal en duurzaam in combinatie met gezonde financiële resultaten. Zo streeft BNG Bank een jaarlijkse groei in impact na die wij (gekoppeld aan vijf SDG's, Sustainable Development Goals) via onze klanten realiseren. Daarnaast koersen we op een reductie van CO2 van onszelf en onze klanten.
Beleid/voortgang	BNG Bank is van oudsher de bank van en voor het publieke domein. Het doel 'Gedreven door maatschappelijke impact' is leidend voor alle activiteiten van de bank. 'Maatschappelijke impact' verwijst naar de wereld waarin wij wonen, leven en werken. Dat wonen, leven en werken wordt mede mogelijk gemaakt door onze kredieten en door de inspanningen van onze klanten en partners. Impact maken wil dus zeggen dat we invloed hebben op de kwaliteit van leven in ons land.
Eigen vermogen verbonden partij	Per begin 2024: € 4.721, waarvan € 4.412 mln. van aandeelhouders Per eind 2024: € 4.777 waarvan € 4.468 mln. van aandeelhouders
Vreemd vermogen verbonden partij	Per begin 2024: € 110.819 mln. Per eind 2024: € 123.164 mln.
Resultaat verbonden partij	De nettowinst 2024 voor aandeelhouders bedraagt € 294 mln. (2023: € 254 mln.). Hiervan wordt 50% uitgekeerd als dividend, € 2,51 per aandeel (2023 € 2,16). Het resterend bedrag wordt toegevoegd aan het eigen vermogen BNG.

Stedin	
Doel	Het aandelenbezit Stedin betreft een duurzame belegging.
Beleid	De gemeente ziet het aandelenbezit in Stedin als een duurzame belegging. De gemeente heeft geen prestatiedoelstellingen.
Financiële effecten (gemeente)	Basis voor de dividenduitkering 2025 gewone aandelen is het nettoresultaat Stedin 2024. Het nettoresultaat Stedin 2024 bedraagt € 158 mln. (2023: € 170 mln.). Hiervan wordt € 50,3 mln. als dividend uitgekeerd aan de aandeelhouders (2023: € 52,4 mln.), een dividend van € 1,03 mln., € 8,86 per aandeel (2023: € 1,07 mln., € 9,22). Over de preferente aandelen Stedin ontvangt Zoetermeer jaarlijks 3% rente € 0,267 mln.). Het dividend Stedin (gewone aandelen en preferente aandelen) is voor de komende jaren begroot op € 1,267mln. De aandelen Stedin kunnen alleen vervreemd worden door een aan/verkoop aan overheidsinstellingen.
Risico	De potentiële investeringen ten behoeve van de energietransitie betreffen aanzienlijke, ieder jaar nog groeiende, bedragen, waardoor de financieringsbehoefte de komende jaren sterk toeneemt. Als gevolg van 'Het Methodebesluit regionale netbeheerders elektriciteit en gas 2022-2026' (opgesteld door de toezichthouder ACM [Autoriteit Consument & Markt]) kunnen de uit de hogere financieringsbehoefte voortkomende extra rente en afschrijvingslasten pas gedeeltelijk op een later moment in de tarieven worden doorbelast. Kortom de kost gaat voor de baat uit. Uitdagingen de komende jaren zijn het tekort aan technisch personeel en aannemingscapaciteit, nieuwe wetgeving (Energiewet, Wet collectieve warmte, strengere cybersecurity-eisen, AI act), verkrijgen van grondposities, lange vergunningentrajecten, stikstofregels en afhankelijkheid van Tennet. De congestie (tekort aan transportcapaciteit) loopt gestaag op. In grote delen van Nederland is de grens van de capaciteit van het hoogspanningsnet van TenneT in zicht of al bereikt. Naast congestie op het hoogspanningsnet van Tennet loopt Stedin ook steeds vaker tegen de grenzen van haar eigen regionale net aan. Meer over de congestiegebieden van Stedin is te lezen op 'File op het stroomnet: congestie' . Stedin heeft als een rating van A-.
Financieel en bestuurlijk belang	De gemeente bezit 116.280 gewone aandelen (nominale waarde € 0), een belang van 2,04% en 18.518 preferente aandelen (waarde € 480,69, totaal € 8.901.417, nominale waarde € 100), een belang van 4,45%.
Bijdrage aan doelstelling programma	Het aandelenbezit Stedin betreft een duurzame belegging.
Relatie met programma	Programma OAD. Programma 3: Leefbaarheid, duurzaam en groen.
Beleidsvoornemens / beleidskader	De komende jaren zal Stedin zich vooral ook richten op het afvlakken van de piekbelasting van huishoudens en kleine bedrijven, de voornaamste oorzaak van de netcongestie. Belangrijk onderdeel daarin is de uitbreiding van het verzamelen van data om beter te kunnen sturen bij piekbelastingen (als voorbeeld wordt het opladen van elektrische auto's genoemd, nu een probleem maar op termijn mogelijk een deel van de oplossing). Stedin richt zich de komende jaren op de ontwikkeling van nieuwe warmtenetten binnen haar eigen verzorgingsgebied.
Vestigingsplaats	Rotterdam.
Doel / openbaar belang	Missie: Samen werk maken van een leefwereld vol nieuwe energie. Visie: De energietransitie mogelijk maken door het sneller bouwen, optimaal benutten en goed beheren van de netten. Prioriteiten: Netcapaciteit (Bouwen en Benutten). Netkwaliteit (Beheren).

	Overige doelen: Dienstverlening & effectiviteit, Markt facilitering, Duurzaamheid, Duurzame gassen & alternatieve warmte. Randvoorwaarden: Financieel gezond, Medewerkers & leiderschap & cultuur, ICT & verandercapaciteit, Veiligheid & cybersecurity.
Beleid /voortgang	Iedereen in ons verzorgingsgebied toegang geven tot het net. Om dat mogelijk te maken moeten we onze netcapaciteit uitbreiden en de kwaliteit van ons net hoog houden. Dat is onze maatschappelijke opdracht én de kern van onze nieuwe strategie voor de periode 2023-2027. Dat doen we door te bouwen, te benutten en te beheren.
Eigen vermogen verbonden partij	Per begin 2024: € 3.221 mln., waarvan van aandeelhouders € 2.715 mln. Per eind 2024: € 3.370 mln., waarvan van aandeelhouders € 2.864 mln.
Vreemd vermogen verbonden partij	Per begin 2024: € 4.408 mln. Per eind 2024: € 4.725 mln.
Resultaat verbonden partij	De nettowinst 2024 voor aandeelhouders bedraagt € 158,1 mln. (2023: € 164,2 mln.). Hiervan is € 50,3 mln. (2023: € 52,4 mln.) uitgekeerd als dividend (€ 8,86 per aandeel, 2023: € 9,22). Het resterend bedrag wordt toegevoegd aan het eigen vermogen Stedin.

Dunea	
Doel	Het gemeentelijk belang, samen met de andere aandeelhouders vanuit het publiek domein als bezitter van Dunea, handhaven.
Beleid	Het aandelenbezit Dunea betreft een duurzame belegging.
Financiële effecten (gemeente)	Volgens de statuten keert Dunea geen winst of dividend uit aan de aandeelhouders.
Risico	Op dit moment heeft Dunea een operationele reserve van minder dan 5% (5% is het gewenste minimum). De verwachting is dat dit de komende jaren richting 0% gaat. De operationele reserve daalt enerzijds door de snelle groei van het aantal inwoners in het verzorgingsgebied en anderzijds doordat het uitvoeren van nieuwe projecten wordt vertraagd doordat de vergunningverlening voor het opstarten van projecten steeds meer tijd vergt. Er moeten zich dan geen onverwachte ontwikkelingen voordoen waardoor de gevraagde capaciteit niet gerealiseerd kan worden. In dit geval kunnen nieuwe aansluitingen op termijn niet meer worden gerealiseerd. Als ook dit onverhoopt niet voldoende is, dan treedt het (landelijk vastgelegde) noodplan inwerking voor het afsluiten van vooraf vastgelegde activiteiten/bedrijven. Huishoudens blijven daarbij voorzien van drinkwater, maar in het uiterste geval kan de waterdruk worden verlaagd.
Financieel en bestuurlijk belang	Vastgelegd is dat de verdeling van de aandelen Dunea naar rato van het inwonertal van de aandeelhoudende gemeenten is. Periodiek (ongeveer eenmaal per vijf jaar) vindt herverdeling van het geplaatste aandelenkapitaal plaats om niet. In 2023 heeft een herverdeling plaatsgevonden. De gemeente heeft nu een belang van 9,33% (373.309 aandelen met een nominale waarde van € 5) in Dunea.
Bijdrage aan doelstelling programma	Er zijn geen specifieke beleidsvoornemens.
Relatie met programma	Programma 3: Leefbaarheid, duurzaam en groen. Programma OAD.
Beleidsvoornemens / beleidskader	Dunea zet in om de betrouwbaarheid van haar leveringsplicht robuuster vorm te geven door te investeren in de multi-bronnen strategie, het vergroten van de strategische zoetwatervoorraad in de duinen en het optimaliseren van het huidige systeem. Een grote uitdaging voor Dunea is het verhogen van de productie. Het aantal klanten (voornamelijk huishoudens) van Dunea groeit meer en sneller dan tot nu toe verwacht. Ook is de verwachting dat het watergebruik per persoon de komende jaren stijgt. Dit betekent dat geplande projecten en daarmee de investeringen naar voren moeten worden gehaald. Productieverhoging zal gerealiseerd worden door maximale uitbreiding van het duinwatersysteem en door het gebruik maken van een nieuwe bron (als voorkeursalternatief is gekozen de Vliet [Rijnlands gedeelte]). De vergunningverlening voor nieuwe projecten wordt alleen steeds omvangrijker en tijdrovender wat vertragend werkt. De provincie heeft toegezegd Dunea te zullen steunen in het versnellen van deze trajecten.

	Bijkomend probleem is dat een aantal systemen toe is aan groot onderhoud en dat dat tijdelijk ten koste gaat van de productie. Hierbij komt kijken dat het steeds tijdrovender wordt om alle benodigde procedures (met name rond natuurvergunningen) te volgen voordat nieuwe investeringen en groot onderhoud kunnen worden uitgevoerd. Ook vraagt de kwaliteit van drinkwater als gevolg van toename in regelgeving op gebied van PFAS en de vervuiling van rivierwater meer investeringen. Voor het onderhoud van het dungebied zijn meer investeringen en beheer nodig. De bovengenoemde ontwikkelingen leiden tot hogere investeringen en exploitatiekosten en daarnaast stijgen de kosten door de gevolgen van de hoge inflatie (met name de kosten voor energie en in iets mindere mate de arbeidskosten zijn hard gestegen). De verwachting is dat de tarieven de komende jaren maximaal verhoogd moeten worden om binnen de (tussen Dunea en de aandeelhoudende gemeenten) afgesproken financiële kaders te blijven. Maximaal betekent hier wat door de ACM (Autoriteit Consument en Markt) als maximaal tarief is toegestaan. Met deze maximale tariefsverhoging behoudt Dunea haar goede financiële positie. Dit in tegenstelling tot een aantal andere drinkwaterbedrijven die een zwakkere financiële positie hebben en mogelijk een beroep gaan doen op hun aandeelhouders voor financiële ondersteuning.
Vestigingsplaats	Voorburg
Doel / openbaar belang	Missie: Onze klanten kunnen erop rekenen dat we iedere dag lekker en betrouwbaar drinkwater leveren en met passie en toewijding voor onze natuur zorgen. Visie: We werken er samen voortvarend en doortastend aan om drinkwater en natuur vanzelfsprekend te houden voor toekomstige generaties.
Beleid / voortgang	Onze strategie is erop gericht om een duurzaam en robuust drinkwatersysteem te creëren met meerdere bronnen, dat ook op de lange termijn goed en veilig drinkwater en leveringszekerheid biedt voor onze klanten. Deze strategie is in 2019 ingezet. Het in 2022 gelanceerde programma Drinkwater voor de Toekomst is in 2024 niet gewijzigd. Met dit strategische programma werken we toe naar een hybride systeem, na 2040. Dat is een systeem waarin we ons huidige natuurlijke rivier-duinsysteem (A) combineren met innovatieve systemen van directe zuivering uit nieuwe bronnen dichtbij (B). Met de duinen realiseren we onder meer voorraadvorming, temperatuuraflakking en stabiele zuivering; nieuwe zuiveringstechnieken helpen ons tegelijkertijd om een passend antwoord te vinden op bijvoorbeeld nieuwe opkomende stoffen.
Eigen vermogen verbonden partij	Per begin 2024: € 258 mln. Per eind 2024: € 265 mln.
Vreemd vermogen verbonden partij	Per begin 2024: € 387 mln. Per eind 2024: € 396 mln.
Resultaat verbonden partij	De nettowinst 2024 bedraagt € 6,6 mln. (2023: € 6,9 mln.). Dit resultaat is door Dunea toegevoegd aan het eigen vermogen om haar solvabiliteit op orde te houden en om ruimte te krijgen/behouden om in haar toekomstige financieringsbehoefte te voorzien. Het uitkeren van een dividend ten laste van het resultaat is statutair uitgesloten.

Gemeenschappelijke regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis Haaglanden	
Doel	Doelen van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis Haaglanden (hierna: GR GGD en VT Haaglanden) zijn: 1. Het bevorderen, beschermen en bewaken van de publieke gezondheid. 2. Het voorkomen van en de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. De Wet publieke gezondheid verplicht gemeenten om gezamenlijk een GGD op te richten. De Wet maatschappelijke ondersteuning en de Jeugdwet vormen de basis voor het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling, dat in de Gemeenschappelijke Regeling (GR) wordt uitgevoerd door Veilig Thuis (VT). De GR GGD en VT Haaglanden is per 1 januari 2018 gevormd door negen gemeenten (Den Haag, Delft, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer).

Beleid	Het Algemeen Bestuur (AB) bepaalt het uitvoeringsniveau van deze taken, terwijl de gemeente Den Haag de uitvoering verzorgt via de organisaties GGD Haaglanden en VT Haaglanden. Afspraken hierover zijn vastgelegd in een raamovereenkomst, dienstverleningshandvest en uitvoeringsovereenkomst. Voor lokale, niet-GR-taken worden afzonderlijke dienstverleningsovereenkomsten afgesloten. <u>GGD</u> De kosten voor het basispakket GGD (de taken die de GGD wettelijk verplicht uitvoert) worden verdeeld op basis van inwonertal, met uitzondering van toezicht kinderopvang dat per eenheid wordt bekostigd. Ook het pluspakket (de lijkschouw, de reizigersadvisering en –vaccinatie en de gemeenschappelijke taken inzake de inspectie van seksinrichtingen) wordt per eenheid verrekend. <u>VT</u> Tot het pakket Veilig Thuis behoren de instandhouding van een advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling en taken als voorlichting, coördinatie huisverbod en het verstrekken van informatie en advies. Voor Veilig Thuis wordt onderscheid gemaakt tussen een Wmo-deel (voor centrumgemeenten Delft en Den Haag) en een jeugddeel, waarbij variabele lasten onder meer worden verdeeld op basis van meldingen en adviezen, en vaste lasten via een inwonerbijdrage.
Financiële effecten (gemeente)	De bijdrage van Zoetermeer aan de GGD voor 2025 bedraagt in totaal € 1.774.000 (excl. BTW), waarvan € 1.679.000 voor het basispakket en € 95.000 voor het pluspakket. De bijdrage Veilig Thuis voor Zoetermeer is voor 2025 vastgesteld op € 1.470.000 (excl. BTW). De bijdrage 2025 voor de GR-ondersteuning bedraagt € 34.000 (excl. BTW). De totale bijdrage 2025 aan de GR GGD en VT Haaglanden bedraagt daarmee € 3.278.000. Alle bedragen zijn gebaseerd op de begroting 2025 van de GR na wijziging.
Risico	In de GR is bepaald dat financiële tekorten van de uitvoeringsorganisaties GGD en VT Haaglanden, die niet worden gedekt door voorzieningen daaromtrent in de dienstverleningsovereenkomst, niet ten laste van het openbaar lichaam komen. Kosten in verband met veranderingen in taken of eisen aan de GR als gevolg van wetwijzigingen, calamiteiten e.d. zijn – voor zover deze niet binnen bepaalde bandbreedtes vallen – voor rekening van het openbaar lichaam. Eventuele additionele kosten komen ten laste van het weerstandsvermogen van de GR. Als deze niet toereikend is, komen deze kosten rechtstreeks in rekening bij de GR-deelnemers.
Financieel en bestuurlijk belang	De wethouder Zorg vertegenwoordigt de gemeente in het AB. Op grond van de GR kan het AB commissies van advies instellen, waaronder vaste bestuurlijke commissies, bestaande uit leden van colleges van B&W die deelnemen aan de regeling en Veilig Thuis en/of GGD in portefeuille hebben. In de vergadering van het AB van de GR GGD en VT Haaglanden op 9 juli 2018 heeft het AB besloten om vooralsnog geen Bestuurlijke Advies Commissie voor zowel GGD als VT Haaglanden in te stellen. Mocht daar behoefte aan zijn dan kan deze door het AB worden ingesteld. Daarnaast is besloten om de ambtelijke vaste commissies van advies Veilig Thuis en GGD, bestaande uit beleidsambtenaren met Veilig Thuis en/of GGD in portefeuille, in stand te houden.
Bijdrage aan doelstelling programma	Van programma 2 Samen leven en ondersteunen zijn de volgende doelstellingen van belang: 2.1 Bevorderen vroegtijdige, toegankelijke, passende en effectieve jeugdhulp en 2.3 Bevorderen gezondheid, veiligheid en welbevinden.
Relatie met programma	Programma 2 Samen leven en ondersteunen.
Vestigingsplaats	Den Haag
Beleid / voortgang	GGD In 2025 lag de nadruk voor GGD Haaglanden op: 1. Infectieziektebestrijding en paraatheid 1. Mazelenuitbraak → veel extra werk en extra personeel. 2. Voorbereiding en uitvoering coronacampagne najaar 2025 (basiscapaciteit + vaccinaties). 3. NAVO-top in Den Haag → voorbereiding op incidenten en oefenen met crisisorganisatie. 4. Structurele inzet op pandemische paraatheid via het landelijke VIP-programma.

	2. Preventie & ketenaanpakken (IZA/GALA) 1. Intensieve rol in ketenaanpakken zoals Kansrijke Start, Kind naar Gezond Gewicht, Valpreventie, Welzijn op Recept en Gezonde leefstijlinterventies. 2. Regionale samenwerking in RIGA (DWO regio) en Haaglanden Gezonder! (Regio Haaglanden) 3. Gezondheidsbevordering & gelijke kansen 1. Advies aan alle gemeenten over lokaal gezondheidsbeleid. 2. Campagnes als IkPas, Stoptober, rookvrije omgeving, mentale gezondheid jongeren, genotmiddelenpreventie, enz. 3. Extra focus op ouderengezondheid (valpreventie, vitaal ouder worden, eenzaamheid). 4. Toezicht en hygiëne 1. Kinderopvangtoezicht onder druk door capaciteitsproblemen → lagere realisaties, extra inhuur. 2. Toezicht op technische hygiëne en seksinrichtingen grotendeels volgens planning. 5. Seksuele gezondheid & reizigerszorg 1. Achterstanden door ziekte en uitstroom → extra inzet basisartsen en externe capaciteit. 2. Sterke groei in PrEP-zorg en vraag naar gordelroosvaccinatie. 6. Forensische geneeskunde 1. Aantal verrichtingen (o.a. lijkschouwen) hoger dan begroot. 2. Grote landelijke en regionale krapte aan forensisch artsen → hoge kosten, meer samenwerking met andere GGD's. 7. Monitoring & onderzoek 1. Oplevering en duiding van diverse gezondheidsmonitors (volwassenen, jeugd, jongvolwassenen). 2. Voorbereiding Gezondheidsmonitor Jeugd 2026. VTH In 2025 lag de nadruk voor VTH op: 1. Sterke stijging adviesvragen, daling meldingen. 2. Wachtlijstbeheer & verbetering tijdigheid processen. 3. Transitie naar externe dienst ivm Wet DBA. 4. Aanpak femicide, partnergeweld, stalking en seksueel geweld. 5. Proeftuinen voor nieuwe werkwijzen in jeugdbescherming.
Eigen vermogen verbonden partij	Het eigen vermogen per 31-12-2024 is € 1.838.000. Dit eigen vermogen bestaat uit: - Bestemmingsreserve Veilig Thuis: Tijdelijke intensiveringen (€ 6.000) - Bestemmingsreserve Veilig Thuis: Versterken lokale teams (€ 1.153.000) - Bestemmingsreserve GGD: Tijdelijke intensiveringen (€ 334.000) - Onverdeeld resultaat van de jaarrekening 2024 (€ 346.000).
Vreemd vermogen verbonden partij	Per eind 2024: € 765.000.
Resultaat verbonden partij	Het resultaat 2024 van de GR GGD en VT Haaglanden is € 346.000 voordelig. Dit valt uiteen in een voordeel op programma GGD van € 0 (incl. overhead), een voordeel op het programma Veilig Thuis (VT) van € 0 (incl. overhead) en een voordeel op de GR-ondersteuning van € 346.000. Het resultaat van het onderdeel GGD inclusief overhead is per saldo neutraal. Conform het Financieel Statuut hebben nacalculaties plaatsgevonden op het gebied van toezicht kinderopvang, taken Wet op de lijkbezorging en compensabele btw. Deze zijn verwerkt in de baten en lasten. Het resultaat van het onderdeel Veilig Thuis inclusief overhead is per saldo neutraal. Nacalculaties hebben plaatsgevonden op de taak meldingen en de compensabele btw. Deze zijn verwerkt in de baten en lasten.

	Op het onderdeel GR-ondersteuning is sprake van een voordelig resultaat. Dit wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserves GGD en Veilig Thuis en ingezet ter dekking van een deel van de cao-aanpassing in 2025, waardoor de deelnemersbijdrage incidenteel minder stijgt.
--	---

Gemeenschappelijke regeling Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden	
Doel	Het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden is een bedrijfsvoeringsorganisatie die tot doel heeft het behartigen van de belangen van de deelnemende gemeenten op het terrein van uitvoering van inkooptaken jeugdhulp. De bedrijfsvoeringsorganisatie is een samenwerkingsverband van de gemeenten Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Voorschoten, Wassenaar, Westland en Zoetermeer.
Beleid	De samenwerking richt zich met name op het uitvoeren van de gezamenlijke inkoop en contractering, het op verzoek namens gemeenten optreden richting leveranciers om de voorwaarden en eisen, waaronder de overeenkomsten die worden afgesloten te harmoniseren en het op verzoek van een individuele (of cluster van) gemeente(n) contracteren met leveranciers.
Financiële effecten (gemeente)	De door het Servicebureau begrote uitgaven worden door de gemeenten gedragen overeenkomstig vastgelegde verdeelafspraken. De bijdrage voor Zoetermeer was voor 2025 geraamd op € 518.146 (excl. BTW). Eventuele resterende tekorten worden verdeeld naar evenredigheid van het aantal inwoners van iedere gemeente.
Risico	(Gedeeltelijk) Terugtrekkende deelnemers is een risico voor de continuïteit van het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden.
Financieel en bestuurlijk belang	Het bestuur van het Servicebureau gevormd door een voorzitter, plaatsvervangend voorzitter en een penningmeester. De directeur van het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden treedt op als secretaris van het bestuur. Financiële tekorten worden verdeeld naar evenredigheid van het aantal inwoners van iedere gemeente per 1 januari van het jaar voorafgaande aan het jaar waarop de begroting betrekking heeft.
Bijdrage aan doelstelling programma	Het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden draagt bij aan doelstelling 2.1 Bevorderen vroegtijdige, toegankelijke, passende en effectieve jeugdhulp.
Relatie met programma	Programma 2 Samen leven en ondersteunen.
Vestigingsplaats	Pijnacker-Nootdorp
Beleid /voortgang	De GR Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden levert een bijdrage aan de regionale aanpak kostenbeheersing. Daarnaast ondersteunt het Servicebureau Jeugdhulp Haaglanden de gemeenten bij het proces voor de regionaal ingekochte jeugdhulp vanaf 2028.
Eigen vermogen verbonden partij	Eind 2024: € 199.000.
Vreemd vermogen verbonden partij	Eind 2024: € 3.573.000.
Resultaat verbonden partij	2024: € -/- 87.000.

Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Haaglanden	
Doel	Doel van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Haaglanden (hierna: GR VRH) is: het behartigen van de regionale belangen van de gemeenten op het gebied van brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing, en geneeskundige hulpverlening.

Beleid	De GR VRH is een wettelijk verplichte gemeenschappelijke regeling die taken uitvoert op het gebied van brandweezorg, de geneeskundige hulpverlening bij calamiteiten, de regionale rampenbestrijding en crisisbeheersing en (tot 1 april 2025) de meldkamertaak voor ambulancezorg. Bij de gemeenschappelijke regeling worden aan het bestuur van de veiligheidsregio de volgende taken en bevoegdheden, zoals genoemd in artikel 10 van de Wet veiligheidsregio's overgedragen: 1. Het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises; 2. Het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald; 3. Het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de taak, bedoeld in artikel 3, eerste lid; 4. Het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing; 5. Het instellen en in stand houden van een brandweer; 6. Het instellen en in stand houden van een GHOR; 7. Het voorzien in de meldkamerfunctie; 8. Het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel; 9. Het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de onder d, e, f, en g genoemde taken.
Financiële effecten (gemeente)	De bijdrage voor 2025 was € 11,623 mln.
Risico	Om goed zicht te houden op het niveau van taakuitvoering, de omvang van de taakuitvoering per deelnemer versus de door de deelnemer beschikbaar gestelde middelen, wordt vanaf 2025 onderzoek gedaan naar een nieuw verdeelmodel. De ratio van het weerstandsvermogen is 1,00. Dit betekent dat het weerstandsvermogen voldoende is.
Financieel en bestuurlijk belang	De gemeente Zoetermeer heeft zowel een financieel als bestuurlijk belang in de VRH. De vertegenwoordiger is de burgemeester (lid van het algemeen - en dagelijkse Bestuur, ook plaatsvervangend voorzitter).
Bijdrage aan doelstelling programma	Uitvoeren van de organisatie van de brandweezorg, de regionale rampenbestrijding en de crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening.
Relatie met programma	Programma 5 Veiligheid
Beleidsvoornemens / beleidskader	De beleidsmatige ontwikkelingen binnen de VRH spelen zich af binnen de kolommen brandweer, geneeskundige hulpverlening, gemeentelijke crisisbeheersing en in het verlengde daarvan de multidisciplinaire rampenbestrijding en crisisbeheersing, alsook de gemeenschappelijke meldkamer.
Vestigingsplaats	Den Haag
Doel / openbaar belang	De veiligheidsregio is een verplichte gemeenschappelijke regeling die bestaat uit Brandweer Haaglanden en GHOR Haaglanden. Daarnaast coördineert de VRH (samen met politie en gemeenten als vaste crisispartners) de regionale rampenbestrijding en crisisbeheersing.
Beleid / voortgang	Brandweezorg: De brandweer heeft te maken met verschillende ontwikkelingen die invloed hebben op zowel de brand- en omgevingsveiligheid als de operationele capaciteit in de regio Haaglanden. De complexiteit en impact van incidenten waarmee de brandweer te maken krijgt, nemen steeds verder toe, terwijl tegelijkertijd de beschikbare capaciteit – operationeel en beheersmatig – onder druk staat. Het (structureel) inspelen op deze ontwikkelingen wordt meegenomen in een nieuw beleidsplan. In 2026 loopt een aantal trajecten dat inzicht moet geven in het meerjarig financieel kader, op basis waarvan beleidsmatige, bestuurlijke keuzes kunnen worden gemaakt. Rampenbestrijding en crisisbeheersing: Landelijk wordt – in navolging van de wetsevaluatie die in 2020 is uitgevoerd – gewerkt aan een herziening van de Wet veiligheidsregio's. Dit herzieningstraject loopt momenteel nog. Als basis voor de voorbereiding op de incidenten en crises die een multidisciplinair en veelal grootschalig optreden vergen, beschikt de VRH over een regionaal risicoprofiel, een beleidsplan Rampenbestrijding en Crisisbeheersing en een regionaal crisisplan.

	<i>Geneeskundige hulpverlening:</i> Op 1 april 2025 is de nieuwe gemeenschappelijke regeling van de VRH in werking getreden. Aanpassing van de gemeenschappelijke regeling was o.a. noodzakelijk om de overgang van de Meldkamer Ambulancezorg naar de gemeente Den Haag/GGD Haaglanden te formaliseren. Per 1 april 2025 maakt deze meldkamer integraal onderdeel uit van de Regionale Ambulancevoorziening Haaglanden. De GHOR heeft in 2025 gewerkt aan de ontwikkeling van een nieuw meerjarenbeleidsplan, dat in 2026 aan het bestuur wordt voorgelegd. Het plan richt zich op twee thema's, te weten 'Risicogericht samenwerken' en 'Robuustheid'. Binnen Robuustheid ligt de nadruk op de brede weerbaarheidsopgave: het versterken van de continuïteit van de eigen organisatie en de continuïteit binnen de zorgketen. En binnen Risicogericht samenwerken, wordt gewerkt aan cyclisch risicomanagement in de zorg en wordt het fundament voor Informatiemanagement en Netwerkmanagement verder versterkt.
Eigen vermogen verbonden partij	Per eind 2024: € 10,041 mln.
Vreemd vermogen verbonden partij	Per eind 2024: € 137,015 mln.
Resultaat verbonden partij	De jaarrekening 2024 sluit met een positief resultaat van € 3,785 mln.

Gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst Haaglanden	
Doel	De gemeenschappelijke regeling is ter ondersteuning van de deelnemers bij de uitvoering van hun taken op het gebied van een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Dit doet de ODH door het toetsen en verlenen van vergunningen, toezicht houden, handhaven en adviseren.
Beleid	Als principe geldt dat de deelnemers verantwoordelijk zijn voor het beleid. Beleidsvorming gebeurt aan de hand van landelijke kaders, landelijke regelgeving, aanwezige eigen beleidsruimte en gemeentelijke en provinciale bestuurlijke ambities. De uitvoering van deze beleidskaders wordt gelegd bij de Omgevingsdienst Haaglanden (ODH), voor zover het de uitvoering van over te dragen taken betreft. Bij het ontbreken van beleidsdocumenten volgt de ODH de voor die betreffende overheid geldende landelijke wet- en regelgeving en/of adviseert de opdrachtgevers om beleid op te stellen.
Financiële effecten (gemeente)	De deelnemersbijdrage 2025 voor Zoetermeer bedraagt € 1.383.143. Voor 2026 is deze € 1.382.478. Financiering van de taakuitvoering door de ODH vindt plaats op basis van output, dat wil zeggen aan de hand van de per opdrachtgever te leveren producten en diensten. De deelnemersbijdrage is op basis van voorcalculatie vastgesteld. De verantwoording vindt zowel collectief als per deelnemer plaats op basis van nacalculatie.
Risico	In de nota 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing, reserves en voorzieningen' zijn o.a. de volgende uitgangspunten opgenomen: - Het weerstandsvermogen wordt berekend door de weerstandscapaciteit te delen door de financiële omvang van de in de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen risico's, waarbij de ODH streeft naar een weerstandsratio van tussen de 1,0 en 1,4. - Bij de kwantificering van de risico's worden uitsluitend de risico's betrokken die van belang zijn voor de continuïteit van de bedrijfsprocessen van de ODH. De maximumomvang van de weerstandscapaciteit is bepaald op maximaal 5% van de bij de begroting geraamde structurele exploitatielasten.
Financieel en bestuurlijk belang	De gemeente heeft zowel een financieel als bestuurlijk belang in de regeling. De deelnemers zijn samen eigenaar van de ODH en sturen deze samen aan. De vertegenwoordiger vanuit de gemeente Zoetermeer is met ingang van juli 2022 wethouder Weerwag als lid van het Algemeen Bestuur.
Bijdrage aan doelstelling programma	De ODH zorgt voor een zo eenduidig mogelijke taakuitvoering in het gehele gebied van Haaglanden, met maatwerkafspraken als het gaat om ambities en bestuurlijke keuzes van de individuele organisaties. De ODH zorgt ervoor dat de taakuitvoering beduidend efficiënter gaat plaatsvinden dan de som van de huidige taakuitvoering in de situatie voorafgaand aan de start van de ODH.
Relatie met programma	Programma 5 Veiligheid (onderdeel toezicht en handhaving) Programma 6 Dienstverlening en Samenspraak (onderdeel vergunningverlening)

Beleidsvoornemens / beleidskader	De ODH is een samenwerkingsverband van de deelnemende gemeenten en de provincie Zuid-Holland o.b.v. de Wet Gemeenschappelijke Regelingen (ingangsdatum 1 april 2013).
Vestigingsplaats	Den Haag
Doel / openbaar belang	De Omgevingsdienst Haaglanden dient het algemene maatschappelijke belang van bescherming van de fysieke leefomgeving, waaronder: 1. Gezondheid van inwoners; 2. Veiligheid (bijv. externe veiligheid, gevaarlijke stoffen); 3. Milieukwaliteit (lucht, bodem, water, geluid); 4. Natuur en soortenbescherming; 5. Duurzame ontwikkeling.
Beleid /voortgang	De ODH staat voor professionele dienstverlening op gebied van milieuvergunningverlening en –handhaving en op het gebied van complexe milieu en ruimtelijke ordeningstaken in de regio Haaglanden. Uitgangspunten daarbij zijn slagvaardigheid en kwaliteit. De ODH geeft hieraan vorm door de capaciteit en gespecialiseerde kennis van de aan deze gemeenschappelijke regeling deelnemende overheden te bundelen. De ODH krijgt de komende jaren met een aantal uitdagingen te maken: 1. De uitvoering van de Omgevingswet.. 2. Het rapport van de commissie Aartsen. Dit het rapport heeft geleid tot het opstellen van het Interbestuurlijk Programma Versterking VTH-stelsel, waarmee de samenwerking tussen de vijf omgevingsdiensten in Zuid-Holland verder wordt gestimuleerd. 3. Het ontwikkelen van een meerjarige strategie op inhoud en financiën , inclusief een nieuwe financieringssystematiek.
Eigen vermogen verbonden partij	31-12-2023: € 2.653.782 31-12-2024: € 2.654.231
Vreemd vermogen verbonden partij	31-12-2023: € 9.640.016 31-12-2024: € 9.757.176
Resultaat verbonden partij	De jaarrekening 2024 sluit met een onverdeeld positief resultaat van € 692.303.

Gemeenschappelijke Regeling Bleizo	
Doel	De Gemeenschappelijke Regeling Bleizo is een samenwerkingsverband tussen de gemeenten Zoetermeer en Lansingerland. GR Bleizo heeft als doel het binnen diens rechtsgebied ontwikkelen en realiseren van de door de deelnemende gemeenten gezamenlijk besloten ontwikkelperspectief, tot een gemengd woon-werkgebied.
Beleid	Het ontwikkelen van het gebied rond het OV-knooppunt Bleizo, volgens de in 2014 door de raden vastgestelde ontwikkelingsaanpak "Ontwikkeling Bleizo Van plan naar Strategie 2013" staat 'on hold' in afwachting van de verdere uitwerking van het ontwikkelperspectief PROEftuin Bleizo tot een nieuw ontwikkelstrategie.
Financiële effecten (gemeente)	Er zijn geen directe geldstromen tussen de gemeente Zoetermeer en de GR Bleizo. De deelnemende gemeenten delen ieder voor 50% in de winst of in het verlies van de gemeenschappelijke regeling. De grondexploitatie laat aan het einde van de looptijd een positief resultaat zien van € 9,1 mln. (NCW per 1-1-2025). Tussentijdse bewaking van het resultaat geschiedt door het periodiek herzien van de grondexploitatie. De deelname in de gemeenschappelijke regeling heeft verder geen structureel financieel effect op de begroting. Het doorrekenen van de financiële effecten van een nieuw gewijzigd ontwikkelstrategie maakt deel uit van de bestuurlijke opdracht Bleizo-West.
Risico	De risicoanalyse van de grondexploitatie resulteert in een bandbreedte van € 8,6 mln. Positief tot - € 0,2 mln. negatief. De beschikbare weerstandscapaciteit is daarmee voldoende om de totale risicowaarde op te vangen. Met de uitwerking van het ontwikkelperspectief naar een nieuw ontwikkelstrategie veranderen ook de risico's.

Financieel en bestuurlijk belang	De deelname in de gemeenschappelijke regeling heeft geen structureel financieel effect op de begroting. De vertegenwoordiging in de gemeenschappelijke regeling is als volgt: Algemeen bestuur: wethouders Weerwag en Iedema en raadsleden Meurs en van der Vlies. Dagelijks bestuur: wethouders Weerwag en Iedema.
Bijdrage aan doelstelling programma	Het sleutelproject Bleizo ligt buiten de gemeentegrenzen van Zoetermeer maar is van directe invloed op de ontwikkeling van Zoetermeer.
Relatie met programma	Programma 7 Inrichting van de stad
Beleidsvoornemens / beleidskader	Versterken van de OV-bereikbaarheid, imago, economie en werkgelegenheid van Zoetermeer.
Vestigingsplaats	Lansingerland
Doel / openbaar belang	De GR Bleizo opereert binnen een publiekrechtelijke setting met name in privaatrechtelijke zin.
Beleid / voortgang	Samen met de gemeente Lansingerland wordt gewerkt aan actualisatie van de ontwikkelvisie naar een ontwikkelstrategie die de huidige ontwikkelingsaanpak voor de GR Bleizo uit 2014 zal vervangen. Voor het nog te ontwikkelen deel van Bleizo is in 2021 door de raden van Lansingerland en Zoetermeer het ontwikkelperspectief PROEFTuin Bleizo vastgesteld. De realisatie van PROEFTuin Bleizo is gekoppeld aan afspraken tussen de gemeente Lansingerland en de provincie (bestuursakkoord februari 2025) onder andere over de locatie van windmolens in Lansingerland en capaciteit van bedrijfsterreinen voor hoge milieucategorie bedrijven. Na ondertekening van dit bestuursakkoord is de planontwikkeling voor PROEFTuin Bleizo weer opgepakt. Naar verwachting zal de provincie in het tweede kwartaal van 2026 het omgevingsbeleid voor Bleizo-West herzien en woningbouw op Bleizo-West mogelijk maken.
Eigen vermogen verbonden partij	Het eigen vermogen bedraagt € 2,3 mln. per ultimo 2024. Dit is opgebouwd via door de BBV-richtlijnen voorgeschreven tussentijdse winstnemingen.
Vreemd vermogen verbonden partij	Per 1-1-2024: € 41,5 mln. Per 31-12-2024: € 57,6 mln. Nb. De toename van het vreemd vermogen is het gevolg van de aankoop van de gronden van GR Bedrijvenschap Hoefweg.
Resultaat verbonden partij	De grondexploitatie laat aan het einde van de looptijd een positief resultaat zien van € 9,61 mln. (NCW per 1/1/2025). Van het saldo komt 50% ten gunste van de gemeente Zoetermeer.

Bedrijvenschap Hoefweg/Prisma

Door vertraging in de afwikkeling van de liquidatie van Prisma is de uiteindelijke opheffing van GR Bedrijvenschap Hoefweg pas op 10 december 2025 geëffectueerd in plaats van op 1 januari 2025.

Metropoolregio Rotterdam Den Haag

Doel	Het realiseren van meer welvaart en welzijn voor de mensen die wonen, werken en leven in de Metropoolregio Rotterdam Den Haag door het vrijwillig samenwerken met 21 gemeenten.
------	---

Beleid	Om deze doelstelling te halen wordt er in de MRDH gezamenlijk gewerkt aan het verbeteren van de bereikbaarheid en het vernieuwen van de economie via de strategische agenda MRDH 2023-2026 'Met elkaar, voor elkaar!'. Hierin staan vier regionale opgaven en zes opdrachten centraal. Vier Regionale opgaven: 1. Herstel van de regio; 2. Groei van de regio; 3. Vernieuwing van de regio; 4. Kwaliteit van de regio. Zes opdrachten 1. Investeren in bereikbaarheid om de inwonersgroei in de regio te faciliteren; 2. Toekomstbestendige economie stimuleren; 3. Vernieuwen van werklocaties; 4. Actieve en collectieve vormen van mobiliteit stimuleren; 5. Versterken van het regionale mobiliteitsnetwerk; 6. Herstellen van het OV-systeem. In de strategische agenda wordt per opdracht de inzet, de aanpak en rollen, verwachte resultaten, de impact, de middelen en de samenhang gedefinieerd. In 2025 heeft de MRDH gewerkt aan de visie economisch vestigingsklimaat en de mobiliteitsvisie (worden in het eerste kwartaal van 2026 vastgesteld). De MRDH stuurt op de samenhang van beide visies. Voor de mobiliteitsvisie maakt MRDH de volgende keuzes: 1. De regio organiseert alle vormen van vervoer; 2. Publieke en actieve mobiliteit is er voor iedereen, overal & 24/7; 3. Mobiliteit is het vliegwiel voor ontwikkeling in de regio; 4. Volle inzet op technologie; 5. Schouders eronder voor investeringskracht. Voor de visie economisch vestigingsklimaat maakt MRDH de volgende keuzes: 1. Ruimte voor werken; 2. Innovatie en technologie; 3. Versterken arbeidspotentieel van de toekomst. De MRDH richt zich op de volgende sectoren: Duurzaam maritiem & haven, hightech horticulture, innovatieve / hoogwaardige maakindustrie, digitale technologie & veiligheid en overheid / vrede / recht. De economische ambitie is daarbij het vergroten van het verdienmodel van de regio, het aanjagen van het onbenut arbeidspotentieel en de aansluiting van het arbeidspotentieel op de economische behoefte. Het economische droombeeld is een concurrerende, toekomstbestendige en inclusieve regio met een krachtig verdienvermogen, sterke clusters en innovatiekracht, een aantrekkelijk vestigingsklimaat met mobiliteit als sleutelvoorwaarde. De mobiliteitsvisie richt zich op het versterken van het economisch vestigingsklimaat en de fysieke weerbaarheid, het realiseren van een aantrekkelijke leefomgeving en het verbeteren van kansen voor mensen. De ambitie is driedig: Iedereen heeft de vrijheid om zich te kunnen verplaatsen, zich te ontwikkelen en doelen te bereiken. De metropoolregio is van en voor iedereen, naadloos verbonden en in balans voor mens, economie en klimaat. Actieve en publieke mobiliteit is vanzelfsprekend, 24/7 beschikbaar en voor iedereen toegankelijk. Technologie ondersteunt dit. In beide visies staat een gebiedsgerichte en corridor-gerichte aanpak centraal. De visies worden na de bestuurswissel van de gemeenten input voor een nieuwe strategische agenda 2026-2030.
--------	--

Financiële effecten (gemeente)	De gemeente Zoetermeer verstrekt via haar eigen begroting voor het Economisch Vestigingsklimaat een jaarlijks bijdrage per inwoner. In 2025 is deze bepaald op € 3,078 per inwoner. In 2025 bedraagt dit totaal € 394.262. Het onderdeel infrastructuur, verkeer en vervoer wordt gedekt vanuit middelen van het rijk via de Brede Doeluitkering (BDU).
Risico	In 2019 is een geactualiseerde beleidsnota Risicomanagement en Weerstandsvermogen opgesteld. De beleidsnota is 12 juli 2019 vastgesteld. Voor de activiteiten binnen verkeer en vervoer is binnen de projecten een risicobuffer aanwezig. Wanneer deze niet toereikend is worden projecten uitgesteld of wordt de bijdrage vanuit BDU-middelen lager. Voor de infrastructurele projecten houdt de MRDH rekening met de mogelijkheid van een 'overplanning'. Dat kan inhouden dat in enig jaar het BDU-fonds (tijdelijk met een maximum van 3 jaar) negatief is. Aan het einde van deze periode dient het saldo nihil te zijn. Voor 2026 en de meerjarenbegroting tot en met 2028 worden geen tekorten voorzien. Het fonds heeft een beperkte investeringsruimte voor projecten die nu nog in de verkenning- en planstudiefase zitten. Deze investeringsruimte is echter onvoldoende om alle ambities uit de Uitvoeringsagenda Bereikbaarheid te kunnen realiseren. De MRDH heeft in december 2016 de verantwoordelijkheid voor de financiering van de investeringen in railvoertuigen en railinfrastructuur van de regionale OV-bedrijven overgenomen van de gemeenten Den Haag en Rotterdam. Dat brengt risico's met zich mee, die in een in 2016 uitgevoerd extern onderzoek nader zijn geduid. In 2024 is een voorstel gemaakt om de verordening die de leningen mogelijk maakt uit te breiden met leningen voor opstallen van busstallingslocaties. Om de risico's te dekken is een reserve gevormd die gevoed wordt vanuit een opslag die de vervoersbedrijven betalen. Op 12 juli 2019 stelde het algemeen bestuur de 'Algemene regels voor uittreding uit de Gemeenschappelijke regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag 2014' vast. Daarin staat opgenomen dat bij uittreding een uittreedsom wordt bepaald: het bedrag dat de uittredende deelnemer dient te betalen aan de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Rotterdam Den Haag (GR MRDH) en dat bestaat uit de schade die de GR MRDH lijdt als gevolg van de uittreding. Voor risico's die samenhangen met de strategische agenda economisch vestigingsklimaat is geen weerstandsvermogen benodigd. De MDRH is extra prudent bij het aangaan van verplichtingen. Het kabinet heeft voor 2026 een bezuiniging op het regionale openbaar vervoer in de Vervoerregio Amsterdam en de Metropoolregio Rotterdam Den Haag in de begroting opgenomen. Op Prinsjesdag heeft het rijk kenbaar gemaakt dat de bezuiniging voor 2026 geschrapt is. Voor 2027 geldt dat deze gedeeltelijk wordt gecompenseerd. De gesprekken met het rijk over deze bezuiniging van € 110 mln. gaan door.
Financieel en bestuurlijk belang	De deelnemers zijn de 21 gemeenten en hebben daardoor een financieel en bestuurlijk belang. De burgemeester had zitting in het Algemeen Bestuur. Wethouder Iedema neemt deel aan de bestuurscommissie Economisch Vestigingsklimaat en Wethouder Frinking is lid van de bestuurscommissie Vervoersautoriteit.
Bijdrage aan doelstelling programma	Doelstelling 1.3 Bevorderen vestigings-en ondernemersklimaat Doelstelling 1.4 Bevorderen groei werkgelegenheid Doelstelling 3.1 Bevorderen duurzame ontwikkeling Doelstelling 7.2 Bevorderen vernieuwende en gewenste functies voor stad en regio Doelstelling 7.4 Behouden goede bereikbaarheid en bevorderen verkeersveiligheid
Relatie met programma	Programma 1 Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie Programma 3 Leefbaarheid, duurzaam en groen Programma 7 Inrichting van de stad
Beleidsvoornemens / beleidskader	Uitvoering geven aan de in de strategische agenda MRDH 2023-2026 'Met elkaar, voor elkaar' opgenomen ambities.
Vestigingsplaats	Rotterdam
Doel / openbaar belang	Realisatie van een duurzame internationale metropoolregio waarin bewoners en bedrijven zich optimaal kunnen ontplooiën, (internationale) bezoekers zich welkom voelen en belangrijke woon-, werk, onderwijs- en recreatieve bestemmingen eenvoudig en goed bereikbaar zijn. Versterken internationale concurrentiepositie en economisch vestigingsklimaat van de regio.
Beleid / voortgang	• Vaststelling nieuwe mobiliteitsvisie. • Vaststelling visie economisch vestigingsklimaat. • Uitwerking van de visie economisch vestigingsklimaat en de mobiliteitsvisie in één uitvoeringsagenda. • Opstellen van de strategische agenda 2027-2031 en hieraan uitvoering geven. • Ontwikkeling adaptieve ontwikkelstrategie wegen & fiets met als doel komen tot een gedeeld toekomstperspectief voor investeringen in het fiets- en wegnetwerk. • Doorontwikkeling HOV Zoetermeer-Rotterdam.

	- Vaststellen van de multimodale adaptieve ontwikkelstrategie voor wegen, OV en fiets door Rijk en regionale partijen, inclusief een uitvoeringsagenda voor de Zuidelijke Randstad. - Bijdragen aan ontwikkeling campusnetwerk inclusief Dutch Innovation Park.
Eigen vermogen verbonden partij	Per begin 2024: € 35,4 mln. Per eind 2024: € 42,1 mln.
Vreemd vermogen verbonden partij	Per begin 2024: € 1.533 mln. Per eind 2024: € 1.753 mln.
Resultaat verbonden partij	2024 € 0,832 mln. (2023 € 0,905 mln.)

Werkbedrijf De Binnenbaan BV	
Doel	Werkbedrijf De Binnenbaan BV heeft primair tot doel om zo effectief en efficiënt mogelijk de Wsw (Wet sociale werkvoorziening) uit te voeren voor mensen met een sw-indicatie voor de Zoetermeer, Rijswijk en Leidschendam-Voorburg. De Binnenbaan BV is daarnaast verantwoordelijk voor de re-integratie naar werk van mensen uit de doelgroep van de Participatiewet. Onderdeel hiervan is de ondersteuning van mensen met een arbeidsbeperking naar (beschut) werk.
Beleid	Met de komst van de participatiewet in 2015 is de instroom in de Wsw afgesloten. Wel blijft De Binnenbaan BV verantwoordelijk voor de huidige sw-werknemers en biedt de Binnenbaan de voorziening Beschut Werk aan zoals geregeld onder de Participatiewet. Het re-integratiebeleid van de gemeente is opgenomen in de nota 'Meedoen met Meerwaarde'.
Financiële effecten (gemeente)	De deelnemende gemeenten betalen de werkelijke kosten voor de uitvoering van de Wsw aan De Binnenbaan BV. De rijksbijdrage per arbeidsjaar loopt terug doordat er geen instroom meer mogelijk is in de Wsw en het bestand langzaam ouder wordt en daardoor uitstroomt. De gemeente Zoetermeer staat garant voor het werkkapitaal van De Binnenbaan BV. Naast de werkelijke kosten van de uitvoering van de Wsw betalen de aandeelhoudende gemeenten Rijswijk en Leidschendam-Voorburg een tarief met risico-opslag voor de overige dienstverlening die zij afnemen. De gemeente Zoetermeer betaalt naast de werkelijke kosten volgens de vijfjarige Dienstverleningsovereenkomst en de jaarlijks Opdracht- en budgetbrief een tarief voor de overeengekomen dienstverlening voor de doelgroep Participatiewet. De loonkosten van mensen met een beschutte werkplek worden volledig vergoed.
Risico	De dalende rijksbijdrage en instroomstop voor de doelgroep Wsw leidt tot een daling van inkomsten van De Binnenbaan en daarmee tot druk op het exploitatieresultaat. De aandeelhoudende gemeenten hebben besloten de Wsw activiteiten voort te zetten in combinatie met re-integratie activiteiten in Werkbedrijf De Binnenbaan BV om deze ontwikkelingen het hoofd te bieden.
Financieel en bestuurlijk belang	Werkbedrijf De Binnenbaan BV is een Privaatrechtelijke onderneming met drie aandeelhouders. De gemeente Zoetermeer houdt 98% van de aandelen en de gemeenten Rijswijk en Leidschendam-Voorburg elk 1%.
Bijdrage aan doelstelling programma	Doelstelling 1.5: Stimuleren duurzame arbeidsparticipatie
Relatie met programma	Programma 1 Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie
Beleidsvoornemens / beleidskader	Zie bij Beleid en doelstelling 1.5.
Vestigingsplaats	Statutaire vestigingsplaats in Zoetermeer, nevenlocaties in Leidschendam-Voorburg en Rijswijk.
Doel / openbaar belang	Werkvoorziening voor personen met een arbeidshandicap en begeleiding van mensen naar werk. Dat is een publiek belang..

Beleid / voortgang	De aandeelhoudende gemeenten voeren de regie op de Wsw en beheren de geldstromen (rijksbijdrage + gemeentelijke bijdrage). Gemeente Zoetermeer voert alle re-integratie activiteiten via de Binnenbaan uit. De gemeenten Rijswijk en Leidschendam-Voorburg voeren de re-integratie van de doelgroep Participatiewet geheel, respectievelijk grotendeels zelf uit.
Eigen vermogen verbonden partij	Per 1-1-2024: € 1.176.000 Per 31-12-2024: € 1.874.000
Vreemd vermogen verbonden partij	Per 1-1-2024: € 6.706.000 Per 31-12-2024: € 4.879.000
Resultaat verbonden partij	2024: € 698.000

VNG	
Doel	De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is de organisatie die alle gemeenten in Nederland en de overzeese gebieden verbindt. De vereniging heeft als doel om de lokale overheid te versterken, zodat gemeenten hun inwoners optimaal kunnen bedienen. Belangenbehartiging, kennisuitwisseling en het gezamenlijk uitvoeren van maatschappelijke opgaven zijn de kerntaken van de VNG.
Beleid	Gemeenten houden zich bezig met een breed scala van onderwerpen. De VNG houdt zich dan ook bezig met alle beleidsvelden waar gemeenten zich mee bezig houden.
Financiële effecten (gemeente)	Het bedrag dat een gemeente aan contributie betaalt, is afhankelijk van het aantal inwoners. Het uitgangspunt voor het aantal inwoners wordt per 1 januari van het voorgaande jaar bepaald aan de hand van de cijfers van het CBS. Zoetermeer valt onder de categorie van 25.000 tot 200.000 inwoners en betaalde in 2025 € 1,60 per inwoner. Voor 2025 kwam dit neer op € 205.494. De contributie stijgt in 2026 met 2,1% ten opzichte van 2025. Deze stijging is bedoeld voor loon- en prijsontwikkeling op basis van CPB-indexcijfers.
Risico	Geen.
Financieel en bestuurlijk belang	De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente bij Algemene Ledenvergaderingen. Wethouder Iedema is lid van het College van Arbeidszaken. Sinds 2025 is de burgemeester lid van de commissie Bestuur en Veiligheid.
Bijdrage aan doelstelling programma	De inspanningen op het gebied van belangenbehartiging, kennisuitwisseling en het gezamenlijk uitvoeren van maatschappelijke opgaven van de VNG dragen bij aan alle programma's.
Relatie met programma	Alle.
Beleidsvoornemens / beleidskader	De Verenigingsstrategie 2030 vormt het beleidskader voor de VNG. De VNG focust hierin op vijf inhoudelijke thema's: bestaanszekerheid, kansengelijkheid en jeugd, vergrijzing en gezond leven, klimaat en energie, ruimtelijke puzzel van opgaven in de leefomgeving.
Vestigingsplaats	Den Haag
Doel / openbaar belang	Drie pijlers, kennisdeling, belangenbehartiging en dienstverlening voor gemeenten vormen de basis van de vereniging.
Beleid /voortgang	Om het verschil te kunnen maken op de inhoudelijke thema's en andere beleidsdossiers, zijn in de Verenigingsstrategie vijf ontwikkelpunten voor gemeenten en de VNG als organisatie opgesteld: (1) één sterke bestuurslaag van gemeenten (2) leren van elkaar (3) knooppunt van netwerken (4) regionale samenwerking (5) versterken van mandaat en slagvaardigheid van de VNG.
Eigen vermogen verbonden partij	Eind 2024: € 60,360 mln.

Vreemd vermogen verbonden partij	Eind 2024: € 195,596 mln. (schulden: € 194,055 mln. + voorzieningen: € 1,541 mln.).
Resultaat verbonden partij	Financieel resultaat 2024: € 26.000 negatief.

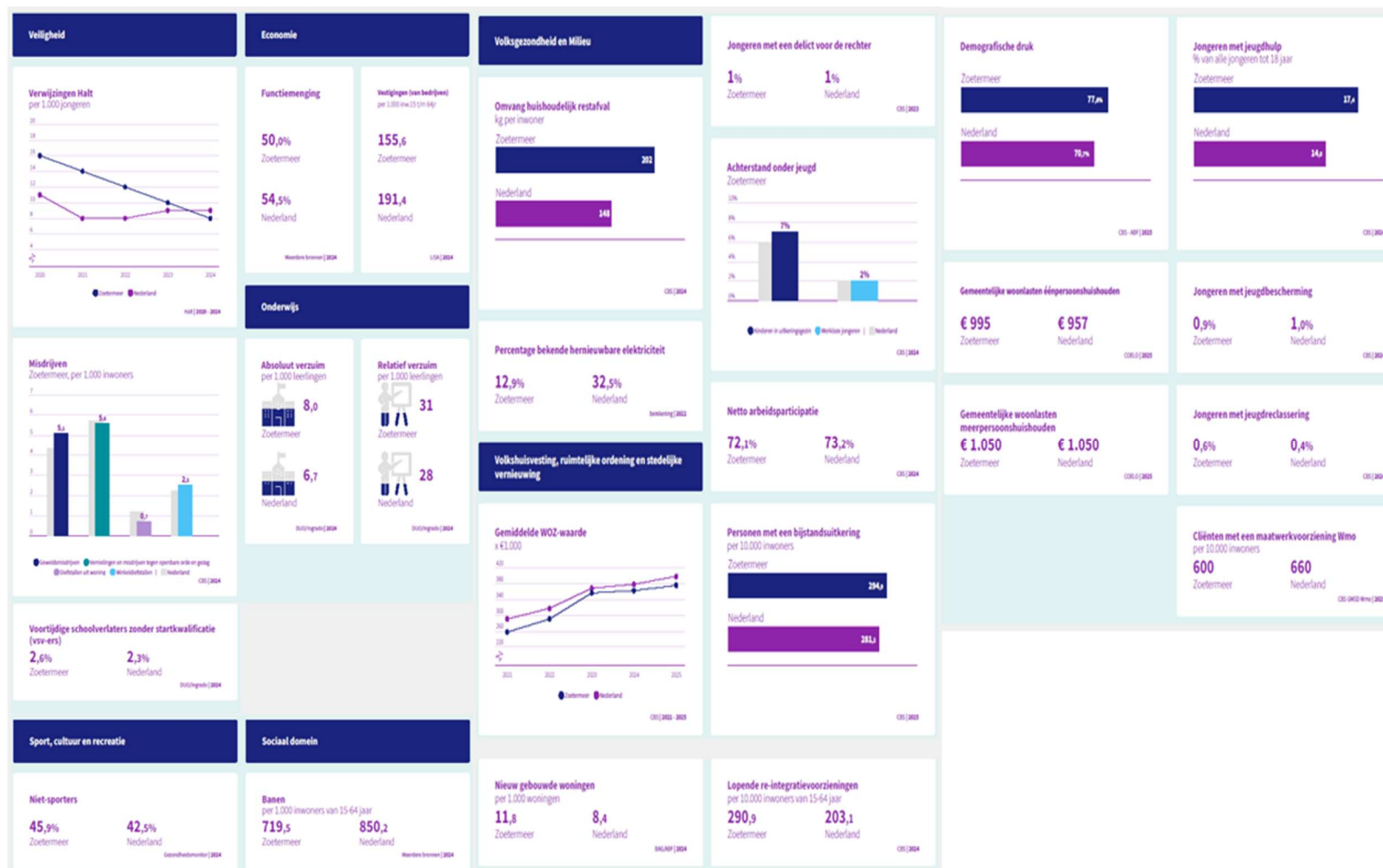
Stichting BusinessPark Haaglanden (BPH)	
Doel	Het versterken van de regionale samenwerking tussen de deelnemende gemeenten op het gebied van bedrijfshuisvesting ten behoeve van het behouden en vestigen van bedrijven en daarmee de werkgelegenheid in de Haagse regio. Met de samenwerking het thema 'werken' een gelijkwaardige plek geven in de complexe integrale verstedelijkingsopgave. Deelnemende gemeenten zijn: Den Haag, Rijswijk, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp , Delft, Leidschendam-Voorburg en Zoetermeer.
Beleid	De stichting tracht haar doel te bereiken door onder meer: • (Verder) professionaliseren van het regionaal loket (front-office) van Businesspark Haaglanden voor ondernemers; • Intensiveren van de samenwerking met adviseurs in bedrijfshuisvesting; • Begeleiden van het proces van uitplaatsingen van bedrijven als gevolg van transformatie/herstructurering; • Leveren van een bijdrage aan het formuleren van nieuw beleid (door monitoring & signalering vraag/aanbodontwikkeling binnen de regio) en het tot uitvoering brengen van beleid; • Meedenken om te komen tot nieuwe werklocaties binnen de Haagse regio; • Als netwerkorganisatie aanspreekpunt zijn voor de Metropoolregio Rotterdam Den Haag en de Provincie Zuid-Holland.
Financiële effecten (gemeente)	De gemeente Zoetermeer heeft in 2025 een bijdrage verleend van € 25.322 aan de stichting. Dit bedrag is gebaseerd op de verdeelsleutel die staat opgenomen in het reglement. Zoetermeer draagt 15% van de jaarlijkse kosten bij. Het bestuur besloten tot een terugstorting van overtollige middelen tot een bedrag van € 12.600.
Risico	Voor de gemeente zijn er geen financiële risico's aanwezig. Bij een eventueel financieel risico van de stichting is de gemeente maximaal de eigen bijdrage voor een jaar kwijt.
Financieel en bestuurlijk belang	De deelnemers zijn de 7 gemeenten en hebben daardoor een financieel en bestuurlijk belang. De wethouder economie heeft zitting in het Bestuur. De gemeente is in de directieraad ambtelijk vertegenwoordigd.
Bijdrage aan doelstelling programma	1.3 bevorderen vestigings-en ondernemersklimaat 1.4 bevorderen groei werkgelegenheid
Relatie met programma	Programma 1 Onderwijs, economie en arbeidsparticipatie
Beleidsvoornemens/ beleidskader	Uitvoering geven aan het jaarplan. Centrale actiepunten zijn: - BPH deelt als netwerkorganisatie beschikbare kennis en kunde. - BPH is een netwerkorganisatie en gesprekspartner voor PZH en MRDH en andere samenwerkingsverbanden gericht op bedrijvigheid. - BPH heeft het aanbod van bedrijfshuisvesting van de deelnemende gemeenten scherp in beeld. Vragen uit de markt worden geregistreerd. - BPH draagt op de schaal van de Haagse regio bij aan het bij elkaar brengen van vraag naar en aanbod van voldoende en passende bedrijfshuisvesting.
Vestigingsplaats	Zetel in de gemeente 's- Gravenhage
Doel/openbaar belang	De schaal waarop de bedrijventerreinenmarkt zich beweegt, is bovengemeentelijk. Bedrijven kijken veelal op regionale schaal naar vestigingsplaatsen en uitbreidingsmogelijkheden. Activiteiten van bedrijven volgen zelden bestuurlijke grenzen maar vinden plaats in een marktregio. Binnen de MRDH is de Haagse regio één van de drie marktregio's, waarbinnen bedrijven zich vestigen dan wel uitbreiden en/of verhuizen. De gezamenlijke doelen zijn economische ontwikkeling en het creëren en

	behoud van werkgelegenheid in de Haagse regio, het bieden van voldoende passende vestigingsplekken op bedrijventerreinen en het tegengaan van onnodige onderlinge concurrentie tussen gemeenten. Businesspark Haaglanden werkt vraaggericht en zoekt naar pragmatische oplossingen, op het juiste schaalniveau.
Beleid/voortgang	Er speelt een aantal ontwikkelingen: a) schaarse ruimte en tekort aan nieuw uitgeefbare grond voor bedrijven en werklocaties in stedelijk gebied, b) transformaties in stedelijke gebied waar bedrijven worden verjaagd en c) de druk op bestaande terreinen als gevolg van o.a. die woningbouwontwikkelingen. Hierdoor ontstaat de noodzaak om de ruimte op bestaande bedrijventerreinen beter te benutten en daarbij te streven naar het juiste bedrijf op de juiste plek. Dit zijn oplossingsrichtingen waar gelet op omvang, benodigd kapitaal, complexiteit, samenhang en afstemming in de regio gezamenlijk op ingezet moet worden. Een heldere structuur én een goede uitvoeringsorganisatie is van belang om resultaat te boeken. Geconstateerd is dat op verschillende ambtelijke en bestuurlijke tafels in wisselende samenstellingen over bovenstaande onderwerpen wordt gesproken. ?De organisatiestructuur blijft vooralsnog bestaan, maar meer actiegericht . Eerste helft van 2025 is gewerkt aan de adviesrapportage voor de Werkalliantie BPH en het Industrieschap 'De Plaspoelpolder' (IPP Haaglanden). Het rapport is voor de zomer opgeleverd en heeft geresulteerd in het besluit tot aangaan van de Werkalliantie. Gestart wordt met een periode van een jaar. Om het samenwerkingsverband beter te laten renderen worden we concreter op inhoudelijke thema's (bijvoorbeeld duurzaamheid, energietransitie en , organisatiegraad op werklocaties etc.). Duurzaamheid is wordt als eerste thema geconcretiseerd. Gemeente Zoetermeer heeft hiervoor haar ervaringen in de aanpak om de energietransitie in het bedrijfsleven te versnellen gedeeld. Midden-Delfland heeft aangegeven formeel uit te treden. Dit vindt plaats na afloop van de pilot Werkalliantie met IPP (2027).
Eigen vermogen verbonden partij	Per eind 2023: € 30.000? Per eind 2024 €114.000 Per begin 2023: € 58.011 Per begin 2024 € 30.000
Vreemd vermogen verbonden partij	Per eind 2023: € 45.090 Per eind 2024: € 0 Per begin 2023: € 0 Per begin 2024 € 45.090
Resultaat verbonden partij	2024: € 84.000 voordelig 2023: € 17.097 voordelig

Vereniging De Brede Stroomversnelling	
Doel	Uitvoering van het klimaatbeleid. De raad heeft op 12 september 2016 besloten om Nul op de Meter concepten toe te passen waar mogelijk.
Beleid	Stroomversnelling en haar leden hebben als oogmerk een impuls te geven aan de energietransitie in de gebouwde omgeving. Stroomversnelling is in eerste instantie een vereniging van corporaties, bouwers, toeleverende industrie, netwerkbedrijven en regionale overheden maar de bedoeling - van de initiatiefnemers en de huidige trekkers – is breder. Stroomversnelling wil een beweging zijn waarin deelnemers zich gezamenlijk verantwoordelijk voelen voor de energietransitie en waarin ze, door samen op te trekken, versnelling weten te realiseren in het realiseren van deze doelstelling.
Financiële effecten (gemeente)	Jaarlijkse lidmaatschapsbijdrage van € 5.000.
Risico	Ten tijde van het uitbrengen van de jaarrekening 2023 van de vereniging is er nog steeds sprake van onduidelijkheid over het recht op teruggave van omzetbelasting op inkopen en de verplichting tot het afdragen van omzetbelasting over subsidieontvangsten. Hierover is overleg gaande met de Belastingdienst. Het overleg met de Belastingdienst kan leiden tot zowel een teruggave als een naheffing van omzetbelasting over de periode 2015 tot en met 2018. Er is ondertussen wel een formeel verzoek gedaan voor teruggave over de periode 2018 die kan leiden tot een storting van de belastingdienst. De gemeente is alleen lid en is geen risicodrager. Als de vereniging bij ontbinding een tekort heeft, hoeft de gemeente als lid daaraan niet bij te dragen. Dit hangt samen met de rechtspersoonlijkheid van de vereniging en het feit dat de vereniging een eigen, afgescheiden vermogen heeft. Als de vereniging wordt ontbonden, gaat dat volgens de regels over de vereffening van het afgescheiden vermogen.
Financieel en bestuurlijk belang	Stroomversnelling heeft op dit moment ongeveer 40 leden en meerdere partnerschappen. De samenstelling van het ledenbestand geeft direct een helder beeld van de breedte van Stroomversnelling: woningcorporaties, aanbieders (bouwbedrijven), toeleverende industrie, gemeentes en netwerkbedrijven. Daarnaast heeft Stroomversnelling al een aantal partners - CVW, Federatie Ruimtelijke Kwaliteit, Efectis, de Woonbond en Hogeschool Utrecht. Stroomversnelling is zelf partner van de vernieuwingsagenda van Aedes.

	Stroomversnelling staat open voor elke partij die inzet wil leveren op, en kan bijdragen aan, de (door)ontwikkeling van woningconcepten en de transitieopgave. Omdat het een vereniging is van koplopers en actieve volgers wordt altijd kritisch gekeken hoe partijen die zich willen aansluiten de beweging en benodigde ontwikkeling verder kunnen versterken. Het doel is daarom niet veel groter te worden in aantallen dan ongeveer 100 leden. Deze beperkte groei-doelstelling heeft consequenties voor de financiële slagkracht van de vereniging. Om die reden is er veel aandacht voor bijdragen van overheden.
Bijdrage aan doelstelling programma	3.1 Bevorderen duurzame ontwikkeling.
Relatie met programma	Programma 7 Inrichting van de stad
Beleidsvoornemens / beleidskader	1. Volop werken aan de ontwikkeling, van het aanbod, de vraag en de daaraan gerelateerde marktcondities voor concepten waarmee woningen en/of wijken aardgasvrij en spijtvrij CO2- en/of energieneutraal gemaakt kunnen worden in alle marktsegmenten. 2. De realisatie van een zodanige kostprijsreductie (schatting 25%-30%), op NOM of NOM-Ready aanbod met gegarandeerde functionele prestaties (minimaal rond energie, binnenmilieu en veiligheid), waarmee een woonlastenneutraal aanbod voor de bewoner en een gezonde business case voor de investeerder in de oplossingen (inclusief de afnemers) mogelijk is.
Vestigingsplaats	Den Haag
Doel / openbaar belang	De vereniging Stroomversnelling heeft als doel het verenigen van leden die renovatie- en nieuwbouwconcepten met minimaal het ambitieniveau van Nul op de Meter (NOM) ontwikkelen, bouwen, afnemen of het afnemen willen faciliteren. De leden beogen NOM te bereiken met uitsluitend gebruik van duurzame energie, opgewekt uit niet fossiele brandstoffen.
Beleid /voortgang	Ad 1. Pas wanneer 25% van het potentieel is bereikt, is de fase van ontwikkeling (door koplopers en volgers) afgerond en de fase van autonome opschaling bereikt. Ad 2. Jaarlijkse productieaantallen van 50.000 gekoppeld aan renovatie, 25.000 aan nieuwbouw en 100.000 aan installatievervanging.
Eigen vermogen verbonden partij	Per begin 2024: € 437.610 Per eind 2024: € 445.114
Vreemd vermogen verbonden partij	Per begin 2024: € 335.734 Per eind 2024: € 349.447
Resultaat verbonden partij	2024: € 7.504 voordelig 2023: € 27.864 nadelig

Bijlage 4 Verplichte indicatoren

Bijlage 5 Productieverklaringen jeugd en Wmo-nieuw

De tekst volgt nog in mei.

Bijlage 6 College producten, kosten en prestatie

Inleiding Bijlage college

Deze bijlage is toegevoegd naar aanleiding van de motie 'Inzicht in verschillen' (1907-12). Van gemiddelde tevredenheidsindicatoren die niet zijn uitgesplitst, zijn geen of onvoldoende gegevens beschikbaar om deze weer te geven. Meer informatie en meetfactoren zijn te vinden in publicaties die via de gemeentelijke website bereikbaar zijn: www.zoetermeer.inciifers.nl.

Voor onderstaande indicatoren zijn voldoende gegevens beschikbaar om de spreiding van scores weer te geven.

Programma 1 Onderwijs, economie en Arbeidsparticipatie

Gerealiseerd resultaat

Doelstelling / Product	Begroting 2025 na wijziging				Jaarrekening 2025				Verschil begroting minus jaarrekening				Totalen		
	Lasten	Toevoegingen	Baten	Onttrekkingen	Lasten	Toevoegingen	Baten	Onttrekkingen	Lasten	Toevoegingen	Baten	Onttrekkingen	Saldo begroot	Saldo jaar.	Verschil
1.1 - Bijdragen aan maatwerk in spelen en leren															
400.01 - Onderwijshuisvesting	12.072.919	1.176.976	-1.228.132	-1.712.392	12.605.351	1.176.976	-2.142.765	-1.712.392	-532.432	0	914.633	0	10.309.371	9.927.170	382.201
480.01 - Lokaal onderwijsbeleid	2.236.739	0	-1.535.846	0	2.088.749	0	-1.472.153	0	210.050	0	-63.693	0	760.953	614.596	146.357
480.04 - Onderwijsachterstanden	6.732.587	0	-6.196.064	0	6.396.259	0	-5.854.736	0	336.328	0	-341.328	0	536.523	541.524	-5.001
480.07 - Leerlingenvervoer	2.520.851	0	0	0	2.664.230	0	-1.967	0	-143.439	0	1.967	0	2.520.851	2.662.923	-142.072
482.02 - Onderwijs-arbeidsmarkt/ volwasseneducatie	0	0	0	-30.000	0	0	0	-30.000	0	0	0	0	-30.000	-30.000	0
Totaal 1.1 - Bijdragen aan maatwerk in spelen en leren	23.623.156	1.176.976	-8.960.042	-1.802.392	23.752.650	1.176.976	-9.471.021	-1.802.392	-129.494	0	510.979	0	14.037.698	13.656.212	381.486
1.2 - Beperken uitval in het onderwijs															
480.06 - Voortijdig schoolverlaten	2.604.296	0	-508.201	0	2.550.173	0	-610.813	0	54.123	0	102.612	0	2.096.095	1.939.359	156.736
480.08 - Zorgstructuur onderwijs	536.982	0	-134.702	0	545.196	0	-115.864	0	51.786	0	-18.838	0	462.280	429.332	32.948
482.02 - Onderwijs-arbeidsmarkt/ volwasseneducatie	250.000	0	0	0	248.760	0	0	0	3.240	0	0	0	250.000	246.760	3.240
Totaal 1.2 - Beperken uitval in het onderwijs	3.451.278	0	-642.903	0	3.342.128	0	-726.677	0	109.150	0	83.774	0	2.808.375	2.615.451	192.924
1.3 - Bevorderen van een beter vestigings- en ondernemersklimaat															
310.15 - Economische ontwikkeling	2.144.453	0	-350.994	0	1.842.666	0	-427.303	0	301.793	0	76.309	0	1.793.465	1.415.363	378.102
310.25 - Beheer varenmarkten	228.914	0	-240.774	0	264.024	0	-106.330	0	-35.110	0	-134.444	0	-11.860	157.693	-169.553
Totaal 1.3 - Bevorderen van een beter vestigings- en ondernemersklimaat	2.373.373	0	-591.768	0	2.106.689	0	-533.633	0	266.684	0	-58.135	0	1.781.605	1.573.056	208.549
1.4 - Bevorderen groei werkgelegenheid															
310.15 - Economische ontwikkeling	390.940	0	0	0	376.823	0	0	0	14.117	0	0	0	390.940	376.823	14.117
Totaal 1.4 - Bevorderen groei werkgelegenheid	390.940	0	0	0	376.823	0	0	0	14.117	0	0	0	390.940	376.823	14.117
1.5 - Stimuleren duurzame arbeidsparticipatie															
482.02 - Onderwijs-arbeidsmarkt/ volwasseneducatie	2.581.726	0	-2.479.872	0	2.194.058	0	-2.114.469	0	387.668	0	-365.403	0	101.854	79.590	22.264
610.01 - Participatie	17.166.327	1.800.000	-2.031.000	-383.000	16.153.743	3.308.257	-2.281.724	-243.801	1.032.594	-1.508.257	250.724	-139.199	16.572.327	16.936.475	-364.148
611.03 - Wet sociale werkvoorziening	8.183.060	0	-165.000	0	7.918.287	0	-67.910	0	264.773	0	-97.090	0	8.016.060	7.850.377	167.683
Totaal 1.5 - Stimuleren duurzame arbeidsparticipatie	27.951.113	1.800.000	-4.675.872	-383.000	26.266.088	3.308.257	-4.464.103	-243.801	1.685.025	-1.508.257	-211.769	-139.199	24.692.241	24.866.441	-174.200
1.6 - Voorzien in noodzakelijke middelen van bestaan															
610.02 - Hoogwaardig handhaven	1.979.451	0	-1.340.040	0	2.068.010	0	-1.682.595	0	-88.559	0	342.555	0	639.411	385.414	253.997
610.03 - Inkomensondersteunende voorzieningen	82.038.236	0	-62.197.210	0	81.335.295	0	-63.640.384	0	702.941	0	1.443.174	0	19.841.026	17.694.911	2.146.115
920.01 - Kwijtschelding van belastingen	1.905.354	0	0	0	1.806.935	0	-39.487	0	98.419	0	39.487	0	1.905.354	1.767.448	137.906
Totaal 1.6 - Voorzien in noodzakelijke middelen van bestaan	85.923.041	0	-63.537.250	0	85.210.239	0	-65.362.466	0	712.802	0	1.825.216	0	22.385.791	19.847.773	2.538.018
Eindtotaal	143.712.301	2.976.976	-78.407.835	-2.185.392	141.054.618	4.485.233	-80.557.901	-2.046.193	2.658.283	-1.508.257	2.150.066	-139.199	66.096.650	62.935.757	3.160.893

1.1 Bijdragen aan maatwerk in spelen en leren

Vanaf halverwege 2025 zijn wij gestart met een nieuwe resultatenmonitor. De nieuwe monitor geeft geen inzicht meer in het percentage behaalde leerwinst van VVE-kinderen met een onderwijsachterstand, maar maakt inzichtelijk of de gemiddelde ontwikkeling van de VVE-kinderen als groep past bij de leeftijd of niet. De streefwaarde kon pas worden bepaald na de nulmeting in het derde kwartaal 2025. De tabel en trendgrafiek is hierdoor voor 2025 komen te vervallen.

1.2 Beperken uitval in het onderwijs

Succesvolle plaatsing maatwerktraject

Het aantal begeleide voortijdig schoolverlaters dat in het verslagjaar succesvol op een maatwerktraject is geplaatst richting onderwijs, werk of hulpverlening. Dit geldt ook voor jongeren die al eerder zijn uitgevallen en opnieuw begeleiding hebben gekregen.

Bron: Jaarverslag Leerplicht/Doorstroompunt

Type	2024	2025
Begroting	92,0%	92,0%
Realisatie	92,0%	92,4%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Niet van toepassing.

1.5 Stimuleren duurzame arbeidsparticipatie

Aantal bijstandsuitkeringen in % van de Zoetermeerse beroepsbevolking

Het aantal bijstandsuitkeringen uitgedrukt als percentage van de Zoetermeerse beroepsbevolking.

Bron: Suites4-Sociaal

Type	2024	2025
Begroting	3,7%	3,7%
Realisatie	3,5%	3,4%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: het aantal bijstandsuitkeringen vergeleken met de beroepsbevolking van Zoetermeer is iets teruggelopen. Dit is positief. De begeleiding naar werk vanuit de Binnenbaan en de krappe arbeidsmarkt hebben hier een positief effect op.

% Van de uitstroom dat binnen 1 jaar weer instroomt (terugvalpercentage)

Het aantal instromers, dat in het vorige (voorafgaand aan de verslagperiode) kalenderjaar was uitgestroomd naar werk, als percentage van de uitstroom naar werk van het vorige kalenderjaar.

Bron: Domein/CBS

Type	2024	2025
Begroting	15%	15%
Realisatie	11%	9%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: van de mensen die aan het werk gaan, komt 9% later terug in de bijstand. Dit is lager dan de verwachte 15% en de 11% van vorig jaar. Dit betekent dat de nazorg van de Binnenbaan voor mensen die aan het werk gaan een positief effect heeft.

1.6 Voorzien in noodzakelijke middelen van bestaan

Aantal unieke klanten dat bijzondere bijstand ontvangt

Het aantal unieke mensen (=BSN) dat in het kalenderjaar en enige vorm bijzondere bijstand ontvangt.

Bron: Suites4Sociaal Domein/Menzis/Zorg en Zekerheid

Type	2024	2025
Begroting	2.400	2.400
Realisatie	2.298	2.698

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: vanaf januari 2025 zijn we volgens de Actieagenda financiële bestaanszekerheid 2026 - 2029 alvast begonnen met het vergroten van ons bereik. Het resultaat is dat meer inwoners ons weten te vinden voor inkomensondersteunende regelingen.

Aantal personen met een Zoetermeerpas

Het aantal unieke mensen (=BSN) dat in het kalenderjaar een Zoetermeerpas heeft.

Bron: Suites4Sociaal Domein/Menzis/Zorg en Zekerheid

Type	2024	2025
Begroting	10.000	10.000
Realisatie	9.634	10.492

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Het aantal inwoners met een Zoetermeerpas is gestegen. Dat komt voor een deel omdat er meer is ingezet op de bekendheid van de pas, door bijvoorbeeld informatie te geven op scholen en via uitvoeringsmedewerkers. Daarnaast blijven de kosten voor inwoners stijgen.

Aantal personen met collectieve ziektekostenverzekering minima

Het aantal unieke mensen (=BSN) dat in het kalenderjaar een gemeentelijke collectieve ziektekostenverzekering heeft.

Bron: Suites4Sociaal Domein/Menzis/Zorg en Zekerheid

Type	2024	2025
Begroting	4.500	4.500
Realisatie	4.231	3.450

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: we zien een lager bereik bij de gemeentepolis dan begroot. Dit hoeft niet negatief te zijn, omdat de gemeentepolis niet voor iedereen de best passende verzekering is. De komende jaren richten we ons daarom meer op passend verzekeren.

Aantal unieke personen individuele inkomenstoeslag

Het aantal unieke mensen (=BSN) dat in het kalenderjaar een individuele inkomenstoeslag heeft.

Bron: Suites4Sociaal Domein/Menzis/Zorg en Zekerheid

Type	2024	2025
Begroting	1.450	1.450
Realisatie	1.323	1.365

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: In 2024 is de procedure voor individuele inkomenstoeslag versimpeld. Sindsdien zien we dat het aantal aanvragers langzaam stijgt. Met de Actieagenda financiële bestaanszekerheid 2026 - 2029 werken we de komende jaren nog meer aan het bereik van onder andere deze regeling.

Opgelegde maatregelen

Het aantal maatregelen dat in een kalenderjaar is opgelegd aan bijstandsontvangers.

Bron: Suites4Sociaal Domein/Menzis/Zorg en Zekerheid

Type	2024	2025
Begroting	100	100
Realisatie	114	100

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: een maatregel is een korting op de uitkering en wordt opgelegd als een bijstandsgerechtigde zich niet houdt aan de opgelegde arbeidsverplichtingen. We zien dat de realiteit aansluit bij wat we verwachten. Dat betekent dat er voldoende wordt ingezet op het nakomen van arbeidsverplichtingen.

Beperken instroom preventiequote

Het percentage van alle afgehandelde aanvragen levensonderhoud in een kalenderjaar dat niet tot een uitkering leidt. Oorzaken hiervoor zijn een goede klantherkenning (met bijvoorbeeld directe bemiddeling naar werk) en gedegen screening van wettelijke eisen (geen recht op bijstand door bijvoorbeeld partnerinkomen en/of vermogen).

Bron: Suites4Sociaal Domein/Menzis/Zorg en Zekerheid

Type	2024	2025
Begroting	40%	40%
Realisatie	35%	37%

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: 37% van de meldingen leidt niet tot de toekenning van een uitkering. Dit is lager dan de indicator van de begrote 40%. Dit is mogelijk een gevolg van klantgerichte dienstverlening waarbij er niet meteen wordt overgaan naar het buiten behandeling stellen van de aanvraag wanneer de bewijsstukken niet compleet zijn.

Aantal opgelegde boeten

Het aantal boeten dat op grond van de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid in een kalenderjaar is opgelegd. Het betreft boetes met een benadelingsbedrag van boven de € 340.

Bron: Suites4Sociaal Domein/Menzis/Zorg en Zekerheid

Type	2024	2025
Begroting	100	100
Realisatie	15	26

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Positief is dat de realisatie van het aantal boetes dat is opgelegd lager is dan begroot. We zien minder situaties die leiden tot een boete van € 340 of hoger. Ook wordt vaker het evenredigheidsbeginsel toegepast (dat gaat over de menselijke maat). We zien wel dat het aantal boetes hoger is dan vorig jaar. Dat komt doordat er meer heronderzoeken (HOB) zijn gedaan.

% Van de doelgroep met Kwijtschelding

Het aantal mensen van de doelgroep (=melders) dat in het kalenderjaar geheel of gedeeltelijke kwijtschelding van gemeentelijke belastingen en heffingen krijgt. Dit uitgedrukt in een percentage van de doelgroep.

Bron: Belastingadministratie

Type	2024	2025
Begroting	75%	75%
Realisatie	76%	80%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Het is positief dat meer inwoners bekend zijn met de mogelijkheid tot het aanvragen van kwijtschelding.

Aantal handhavingszaken

Het aantal in het kalenderjaar afgehandelde handhavingszaken op grond van de Participatiewet die daadwerkelijk tot een wijziging of beëindiging van de uitkering hebben geleid.

Bron: Key2Handhaven

Type	2024	2025
Begroting	250	250
Realisatie	130	60

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: de begrotingscijfers zijn van ver voor coronatijd en zijn door alle veranderingen in de maatschappij en rechtspraak niet meer van deze tijd. Mede door de Toeslagenaffaire en de Boodschappenaffaire wordt er meer rekening gehouden met de menselijk maat. Dit is niet alleen merkbaar in gemeenten, maar ook in de rechtspraak. Hierdoor is de bewijslast in onderzoeken zwaarder geworden en moet er uitgebreider onderzoek gedaan worden. Ook het evenredigheidsbeginsel speelt een rol in de daling van de cijfers. Dit vraagt om een betere afweging van belangen en goede motivering in de rapportages.

Aantal beëindigingen als gevolg van handhaving

Het aantal in het kalenderjaar afgehandelde handhavingszaken op grond van de Participatiewet die daadwerkelijk tot beëindiging van de uitkering hebben geleid.

Bron: Key2Handhaven

Type	2024	2025
Begroting	80	80
Realisatie	45	47

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: de begrotingscijfers zijn van ver voor coronatijd en zijn door alle veranderingen in de maatschappij en rechtspraak niet meer van deze tijd. Mede door de Toeslagenaffaire en de Boodschappenaffaire wordt er meer rekening gehouden met de menselijk maat. Dit is niet alleen merkbaar in gemeenten, maar ook in de rechtspraak. Hierdoor is de bewijslast in onderzoeken zwaarder geworden en moet er uitgebreider onderzoek gedaan worden. Ook het evenredigheidsbeginsel speelt een rol in de daling van de cijfers. Dit vraagt om een betere afweging van belangen en goede motivering in de rapportages.

Aantal gestarte schuldhulpregelingen

Het aantal gestarte schuldregelingen voor schuldbemiddeling en saneringskrediet.

Bron: Cognos

Type	2024	2025
Begroting	140	140
Realisatie	113	105

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: Het aantal gestarte schuldregelingen in 2025 is stabiel. Dit hoeft niet negatief te zijn, omdat niet elke hulpvraag tot een regeling leidt. Inwoners krijgen ook andere vormen van ondersteuning zoals advies, budgetbeheer of hulp via vroegsignalering. De werkwijze verschuift naar bredere ondersteuning, waardoor het aantal formele regelingen gelijk blijft.

% Succesvol afgeronde schuldregelingen

Het aantal succesvol afgeronde schuldregelingen als percentage van het totaal aantal gestarte schuldregelingen.

Bron: Cognos

Type	2024	2025
Begroting	85%	85%
Realisatie	83%	101%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: De begroting (85%) is een raming. Het percentage boven de 100% betekent dat meer trajecten zijn afgerond dan vooraf begroot. Dit is te verklaren door het volgende: schuldhelptrajecten zijn meerjarig en afrondingen uit verschillende startjaren kunnen in hetzelfde jaar samenkomen. Dit is een logisch effect van de uitvoeringspraktijk en geen afwijking in de kwaliteit van de dienstverlening.

Programma 2 Samen leven en ondersteunen

Gerealiseerd resultaat

Doelstelling / Product	Begroting 2025 na wijziging				Jaarrekening 2025				Verschil begroting minus jaarrekening				Totalen		
	Lasten	Toevoegingen	Baten	Onttrekkingen	Lasten	Toevoegingen	Baten	Onttrekkingen	Lasten	Toevoegingen	Baten	Onttrekkingen	Saldo begroot	Saldo jaarr.	Verschil
2.1 - Bevorderen vroegtijdige, toegankelijke, passende en effectieve jeugdhulp															
671.01 - Universele preventie jeugd	5.281.698	0	0	0	5.464.179	0	0	0	-182.481	0	0	0	5.281.698	5.464.179	-182.481
671.02 - Selectieve preventie jeugd	2.017.459	0	0	0	1.991.268	0	0	0	26.191	0	0	0	2.017.459	1.991.268	26.191
671.03 - Maatwerk jeugd	5.424.490	0	0	-193.360	4.525.114	0	0	-123.988	899.376	0	0	-69.372	5.231.130	4.401.126	830.004
671.04 - Specialistische jeugdhulp	87.243.778	0	-135.491	0	83.233.289	0	-8.891	0	4.010.509	0	-126.600	0	87.108.287	83.224.377	3.883.910
682.01 - Jeugdvoorzieningen	120.000	0	0	-120.000	147.007	0	0	-147.007	-27.007	0	0	27.007	0	0	0
Totaal 2.1 - Bevorderen vroegtijdige, toegankelijke, passende, effectieve jeugdhulp	100.087.425	0	-135.491	-313.360	95.360.837	0	-8.891	-270.995	4.726.588	0	-126.600	-42.365	99.638.574	95.080.950	4.557.624
2.2 - Bevorderen meedoen aan de samenleving en zelfstandig wonen															
662.01 - Wmo maatwerk	28.332.892	0	-1.286.084	0	28.687.220	0	-1.286.560	0	-354.328	0	476	0	27.046.808	27.400.660	-353.852
670.01 - Wmo algemene voorziening	28.552.634	2.000.000	-7.578.640	-304.062	27.494.860	2.000.000	-8.493.099	-281.462	1.057.775	0	914.459	-22.600	22.669.932	20.720.299	1.949.633
670.05 - Wmo maatschappelijke zorg	1.492.930	0	-671.342	0	1.573.513	0	-438.889	0	-80.583	0	-232.453	0	821.588	1.134.624	-313.036
Totaal 2.2 - Bevorderen meedoen aan de samenleving en zelfstandig wonen	58.378.456	2.000.000	-9.536.066	-304.062	57.755.592	2.000.000	-10.218.548	-281.462	622.864	0	682.482	-22.600	50.538.328	49.255.582	1.282.746
2.3 - Bevorderen gezondheid, veiligheid en welbevinden															
670.04 - Wmo preventie	8.300.110	0	-8.043.860	0	8.174.136	0	-7.919.243	0	125.974	0	-124.617	0	256.250	254.893	1.357
714.01 - Gezondheidszorg	2.124.635	0	0	0	1.915.016	0	0	0	209.619	0	0	0	2.124.635	1.915.016	209.619
Totaal 2.3 - Bevorderen gezondheid, veiligheid en welbevinden	10.424.745	0	-8.043.860	0	10.089.152	0	-7.919.243	0	335.593	0	-124.617	0	2.380.885	2.169.909	210.976
Eindtotaal	168.890.626	2.000.000	-17.715.417	-617.422	163.205.581	2.000.000	-552.457	-552.457	5.685.046	0	431.266	-64.965	152.557.787	146.506.442	6.051.345

2.1 Bevorderen vroegtijdige, toegankelijke, passende en effectieve jeugdhulp

% Jeugdigen dat niet vrij toegankelijke jeugdhulp ontvangt tov tot jeugdigen 0-18 jaar Z'meer

Het percentage jeugdigen van 0-18 jaar dat niet vrij toegankelijke jeugdhulp ontvangt afgezet tegen het totaal aan jeugdigen van 0-18 jaar in Zoetermeer.

Bron: CBS

Type	2024	2025
Begroting	17,0%	17,6%
Realisatie	17,4%	

Doel gehaald: ?

Toelichting: Het CBS heeft nog geen cijfers beschikbaar over 2025. De cijfers over 2024 zijn geactualiseerd.

Bereik basispakket JGZ

Het bereik tijdens de verschillende contactmomenten (0 – 1 jaar, 1 – 4 jaar, groep 2 basisonderwijs, groep 7 basisonderwijs, klas 2 voortgezet onderwijs) wordt weergegeven als percentage van het totaal aantal jeugdigen in deze groepen.

Bron: Verantwoording JGZ

Type	2024	2025
Begroting	87,0%	87,0%
Realisatie	90,3%	90,1%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: In 2024 is de JGZ het bereik anders gaan meten. De realisatiegegevens over 2024 zijn geactualiseerd ten opzichte van de Jaarrekening 2024. De percentages betreffen het bereik in de leeftijdscategorie 0-4 jaar. Het bereik van het babyconsult in de eerste twee weken na de geboorte is gestegen van 78,7% in 2024 naar 82,7% in 2025. De stijging wordt veroorzaakt doordat in september 2025 is gestart met de vaccinatie tegen het RS-virus. Het bereik in de leeftijdscategorie 6-12 maanden is met 5% afgenomen. Voor de gehele leeftijdscategorie 0-4 jaar is het bereik min of meer gelijk aan 2024. Het bereik in de leeftijdscategorie 4-18 jaar in 2025 is 88%. Ook voor deze leeftijdscategorie geldt een bijgewerkt bereik over 2024. In 2024 bedroeg dit 87,9%.

2.2 Bevorderen meedoen aan de samenleving en zelfstandig wonen

% Klanten dat (zeer) tevreden is over de kwaliteit van de Hulp bij het Huishouden

In het nieuwe Cliëntervaringsonderzoek wordt niet meer gewerkt met een rapportcijfer van 1-10 maar met percentages.

Bron: CEO

Type	2024	2025
Begroting	75%	75%
Realisatie	74%	

Doel gehaald: ?

Toelichting: Deze indicator wordt gemeten via het jaarlijkse cliëntervaringsonderzoek (CEO). De uitvoering van het CEO heeft in 2025 vertraging opgelopen door personele wisselingen bij de gemeente. Daardoor zijn de uitkomsten niet op tijd beschikbaar om te verwerken in de jaarstukken 2025. De raad wordt bij de eerstvolgende gelegenheid via de P&C-cyclus geïnformeerd over de uitkomst van deze indicator.

Aantal unieke klanten met een Wmo-maatwerkvoorziening

De bron van de indicator is de gemeentelijke monitor Sociaal Domein. Hiermee kunnen we vergelijken met andere gemeenten in de categorie 100.000 tot 300.000 inwoners.

Bron: Gemeentelijke monitor Sociaal Domein

Type	2024	2025
Begroting	7.800	7.800
Realisatie	7.449	7.791

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Het aantal unieke klanten met een Wmo-maatwerkvoorziening gaat over klanten met alle soorten meetwerkvoorzieningen, zoals scootmobielen, rolstoelen, woningaanpassingen en huishoudelijke ondersteuning. Het aantal klanten is sterk afhankelijk van de individuele hulpvraag van inwoners. Over het algemeen neemt het aantal unieke klanten de afgelopen jaren toe. Deze toename is ook in 2025 te zien.

Aantal complexe casussen waarbij procescoördinatie is ingezet

Het gaat om het daadwerkelijk aantal casussen waarbij procescoördinatie is ingezet.

Bron: Procescoördinatoren gemeente Zoetermeer

Bron: Team procescoördinatie

Type	2024	2025
Begroting	-	320
Realisatie		260

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: In 2025 is in 260 casussen procescoördinatie ingezet. De intensiteit van de casussen is toegenomen; het gaat om complexere zorg- en veiligheidsproblematiek, waarbij een groeiend aantal personen/huishoudens, leefdomen en professionals betrokken is. Het zijn vooral casussen die via de Lokale Zorg- en Veiligheidskamer Zoetermeer en de Lokale Aanpak Huiselijk Geweld en Kindermishandeling bij procescoördinatie terecht komen. Het groeiend aantal personen en huishoudens waarvoor procescoördinatie is ingezet is niet volledig terug te zien in de realisatie, omdat er per casus geregistreerd wordt en niet op persoonsniveau.

Aantal meldingen fraude en onrechtmatigheden in afwachting van onderzoek

Het aantal fraude- en onrechtmatigheidsmeldingen met betrekking tot de Wmo en Jeugdwet dat wacht op onderzoek.

Bron: Suite (cliënt niveau) / Cognos

Type	2024	2025
Begroting	35	35
Realisatie	48	34

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Het aantal meldingen fraude en onrechtmatigheid in afwachting van onderzoek is gedaald ten opzicht van 2024 en binnen de begroting van 2025

gebleven. Dat is volgens verwachting. Het college zet steeds meer in op het uitvoeren van proactief, controlerend toezicht en preventieve onderzoeken. Daardoor daalt het aantal fraude- en onrechtmatigheidsmeldingen. Ook bleek een deel van de openstaande meldingen geen noodzaak of relevantie (meer) te hebben en konden afgesloten worden.

% Meldingen fraude of onrechtmatigheden dat is afgehandeld

Het percentage fraude- en onrechtmatigheidsmeldingen met betrekking tot de Wmo en Jeugdwet dat is afgehandeld.

Bron: Suite (cliënt niveau)/Bestand zorgaanbiederniveau

Type	2024	2025
Begroting	40%	25%
Realisatie	69%	35%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Het begrote aantal afgehandelde meldingen is behaald.

% Onderzochte fraude- en onrechtmatigheidsmeldingen dat heeft geleid tot rechtsgevolg

Het percentage fraude- en onrechtmatigheidsmeldingen met betrekking tot de Wmo en jeugdwet dat heeft geleid tot rechtsgevolg.

Bron: Suite

Type	2024	2025
Begroting	60%	15%
Realisatie	6%	0%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Het is de verwachting dat het aantal fraude- en onrechtmatigheidsmeldingen dat leidt tot rechtsgevolg steeds verder daalt. Dat komt doordat het college steeds meer inzet op het uitvoeren van proactief, controlerend toezicht en preventieve onderzoeken. In 2025 heeft geen enkele melding geleid tot rechtsvervolg.

% Cliënten van inZet dat beweegt van een zwaar cliëntprofiel naar een licht cliëntprofiel

Betreft het aantal uniek geregistreerde cliënten bij inZet.

Bron: inZet

Type	2024	2025
Begroting	-	40%
Realisatie		30%

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: inZet heeft de opdracht om zo licht mogelijke ondersteuning te bieden en zo zwaar als nodig is. Deze indicator laat de beweging naar zo licht mogelijke ondersteuning zien. Het doel is dat bij 40% van de cliënten de ondersteuning kan worden afgebouwd naar een lichter traject. In 2025 is dat voor 30% van de cliënten gelukt.

% Van de inwoners dat bekend is met het samenwerkingsverband InZet

% Van de inwoners dat bekend is met het samenwerkingsverband inZet met als streefwaarde 80%.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	80%	50%
Realisatie	24%	30%

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: Er zit een stijgende lijn in de bekendheid van inZet onder inwoners. Het college en inZet blijven inzetten op het vergroten van de bekendheid.

% Cliënten van inZet dat (ook) gebruik maakt van groepsaanbod

% Klanten van het samenwerkingsverband InZet in cliëntprofiel 'begeleiding' dat (ook) gebruik maakt van groepsaanbod met als streefwaarde 50%.

Bron: inZet

Type	2024	2025
Begroting	-	50,0%
Realisatie	5,0%	16,0%

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: Deze indicator meet het percentage cliënten dat gebruik maakt van (nieuwe) vormen van groepsaanbod in plaats van of naast individuele ondersteuning. Op deze manier wordt de beweging van individuele ondersteuning naar collectieve ondersteuning zichtbaar gemaakt. inZet heeft het afgelopen jaar gewerkt aan het ontwikkelen van meer en nieuw groepsaanbod. Dit is terug te zien in de stijging van het percentage cliënten dat (ook) gebruik maakt van groepsaanbod. Het streven is dat uiteindelijk 50% van de cliënten (ook) gebruik maakt van groepsaanbod.

Aantal mensen dat gebruik heeft gemaakt van onafhankelijke cliëntondersteuning

Feitelijk aantal deelnemers aan deze voorziening.

Bron: Adviespunt Zorgbelang

Type	2024	2025
Begroting	168	130
Realisatie	212	

Doel gehaald:

Toelichting: De definitieve jaarcijfers van Adviespunt Zorgbelang over 2025 zijn nog niet bekend. Het Adviespunt verwacht dat deze cijfers in het tweede kwartaal van 2026 beschikbaar zijn. De raad wordt bij de eerstvolgende gelegenheid via de P&C-cyclus geïnformeerd over de uitkomst van deze indicator.

Programma 3 Leefbaarheid, duurzaam en groen

Gerealiseerd resultaat

Doelstelling / Product	Begroting 2025 na wijziging				Jaarrekening 2025				Verschil begroting minus jaarrekening				Totalen		
	Lasten	Toevoegingen	Baten	Onttrekkingen	Lasten	Toevoegingen	Baten	Onttrekkingen	Lasten	Toevoegingen	Baten	Onttrekkingen	Saldo begroot	Saldo jaarr.	Verschil
3.1 - Bevorderen duurzame ontwikkeling															
721.19 - Afvalinzameling	14.276.466	0	-20.442.959	0	14.301.014	0	-20.827.513	0	-24.548	0	384.554	0	-6.166.493	-6.526.499	360.006
723.36 - Milieubeleid	6.384.706	0	-3.427.172	-625.569	5.097.908	0	-2.653.076	-558.510	1.286.736	0	-774.096	-67.059	2.331.965	1.886.322	445.643
Totaal 3.1 - Bevorderen duurzame ontwikkeling	20.661.172	0	-23.870.131	-625.569	19.398.922	0	-23.480.589	-558.510	1.262.250	0	-389.542	-67.059	-3.834.528	-4.640.177	805.649
3.2 - Behouden kwaliteit openbare ruimte															
810.18 - Algemeen beheer	4.587.356	0	0	0	4.412.021	0	-6.185	0	175.335	0	6.185	0	4.587.356	4.405.836	181.520
810.28 - Dagelijks beheer en klein onderhoud	25.731.736	0	-2.096.451	-1.500.000	25.616.434	0	-2.188.721	-1.500.000	115.302	0	92.270	0	22.135.285	21.927.713	207.572
810.38 - Exploitatie	7.579.206	0	-11.780.024	0	7.499.126	0	-11.937.387	0	80.080	0	157.363	0	-4.200.818	-4.438.261	237.443
810.48 - Groot onderhoud	14.966.326	160.000	-130.000	-789.942	12.176.640	0	-211.941	-101.687	2.789.686	160.000	81.941	-688.255	14.206.384	11.863.013	2.343.371
Totaal 3.2 - Behouden kwaliteit openbare ruimte	52.864.624	160.000	-14.006.475	-2.289.942	49.704.222	0	-14.344.234	-1.601.687	3.160.402	160.000	337.759	-688.255	36.728.207	33.758.301	2.969.906
Eindtotaal	73.525.796	160.000	-37.876.606	-2.915.511	69.103.144	0	-37.824.823	-2.160.197	4.422.652	160.000	-51.783	-755.314	32.893.679	29.118.124	3.775.555

3.1 Bevorderen duurzame ontwikkeling

Aandeel duurzame energie % (in Zoetermeer opgewekte elektriciteit)

Het aandeel duurzame elektriciteit (afkomstig van wind- en zon) in het totale verbruik van elektriciteit.

Bron: *Inschatting o.b.v.* [Landelijke Klimaatmonitor](#)

Type	2024	2025
Begroting	10,5%	11,5%
Realisatie	14,0%	16,7%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Het aandeel duurzame elektriciteit wordt niet volledig in Zoetermeer opgewekt; hier zit ook de landelijke opwek van bijvoorbeeld windmolens op zee in verwerkt.

NB: Omdat de Klimaatmonitor op dit onderdeel gemiddeld 1,5 jaar achterloopt, wordt hier het (geschatte) aandeel over het voorgaande jaar (2024) gepresenteerd.

Hoogte van de afvalstoffenheffing in euro's

Dit is het feitelijke bedrag dat een inwoner aan afvalstoffenheffing betaalt.

Bron: *Legesverordening*

Type	2024	2025
Begroting	297	334
Realisatie	345	346

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: Door de inflatie zijn de lasten op afval verhoogd. Dit is verwerkt in de afvalstoffenheffing.

% Inwoners dat (zeer) tevreden is over de afvalinzameling

Het percentage van de deelnemende inwoners (respondenten Stadspeiling) dat aangeeft (zeer) tevreden te zijn over de huisvuilinzameling.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	75%	87%
Realisatie	88%	89%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: De tevredenheid blijft onverminderd hoog.

% Recycle

Het recyclepercentage is de hoeveelheid huishoudelijk afval dat ter herverwerking wordt aangeboden. Dit is met uitzondering van grof en klein huishoudelijk restafval dat verbrand wordt. Vanuit de Rijksoverheid is de ambitie om 65% van het huishoudelijk afval te scheiden.

Bron: Gemeentelijke database

Type	2024	2025
Begroting		41,0%
Realisatie	32,0%	38,0%

Doel gehaald (Jaarlijks meer): Nee.

Toelichting: Het doel van 41% is niet behaald.

% Gescheiden ingezamelde glas ten opzichte van het totaal opgehaalde glas

Percentage glas dat gescheiden is ingezameld ten opzichte van het totaal aanwezig glas wat vanaf huishoudens komt.

Bron: Gemeentelijke database

Type	2024	2025
Begroting	68,0%	66,0%
Realisatie	66,0%	68,0%

Doel gehaald (Jaarlijks meer): Ja.

Toelichting: Ten opzichte van 2024 is er meer glas gescheiden ingezameld.

% Gescheiden ingezamelde oud papier ten opzichte van het totaal opgehaalde oud papier

Percentage oud papier en karton in kilogrammen dat per inwoner per jaar gemiddeld gescheiden wordt weggegooid.

Bron: Gemeentelijke database

Type	2024	2025
Begroting		66,5%
Realisatie	66,0%	62,0%

Doel gehaald (Jaarlijks meer): Nee.

Toelichting: In 2025 is het percentage gescheiden ingezameld papier en karton lager dan in 2024. Dit hangt mogelijk samen met opstartproblemen bij de nieuwe inzamelaar, waardoor papier en karton containers niet op tijd werden geleegd.

% Gescheiden ingezamelde PBD ten opzichte van het totaal opgehaalde PBD

Percentage plastic, blik en drinkkartons (PBD) dat gescheiden is ingezameld ten opzichte van het totaal aanwezig PBD wat vanaf huishoudens komt.

Bron: Gemeentelijke database

Type	2024	2025
Begroting		27,0%
Realisatie	27,0%	23,0%

Doel gehaald (Jaarlijks meer): Nee.

Toelichting: In 2025 is minder PBD gescheiden ingezameld dan in 2024. Een mogelijke verklaring is de uitbreiding van het statiegeldsysteem op kleine plastic flesjes en blikjes, waardoor deze materialen minder via de PBD-inzameling worden aangeboden.

% Gescheiden ingezamelde GFT ten opzichte van het totaal opgehaalde GFT

Percentage van het ingezamelde GFT met mini- en verzamelcontainers ten opzichte van de totale hoeveelheid ingezamelde GFT (wat nog grotendeels in de restafvalcontainers en op het zelfbrengdepot wordt ingezameld).

Bron: Gemeentelijke database

Type	2024	2025
Begroting		37,0%
Realisatie	39,0%	37,0%

Doel gehaald (Jaarlijks meer): Ja.

Toelichting: Het percentage GFT dat in 2025 gescheiden is ingezameld ten opzichte van de totale hoeveelheid komt overeen met de doelstelling en sluit aan bij de trend van de afgelopen jaren. De hoeveelheid GFT die gescheiden wordt ingezameld schommelt de afgelopen 4 jaar namelijk rond de 49 kilo.

3.2 Behouden kwaliteit openbare ruimte

De doelen van de prestatie-indicatoren zijn behaald. Dit betreft het gemiddelde van alle prestatie-indicatoren gezamenlijk.

De gemeente voert per kwartaal steekproefsgewijs inspecties uit op de afgesproken beeldkwaliteit van de openbare ruimte (Beeldkwaliteit Zoetermeer Jaaroverzicht quickscanrapportage 2025 (verder: Quickscan)). Dit is de Quickscan beeldkwaliteit. Uit deze objectieve Quickscan beeldmetingen (elk kwartaal uitgevoerd in 2025) komen de onderstaande kwaliteitsscores:

- Bedrijventerreinen: 92,5%
- Hoofdinfrastructuur: 96,9%
- Recreatiegebieden: 96,6%
- Winkelcentra: 94,5%
- Woongebieden: 95,0%

Uit de Stadspeiling blijkt dat 87% van de inwoners tevreden is over de kwaliteit van de openbare ruimte en dat de waardering voor de groene kwaliteit van Zoetermeer met gemiddeld een 7,6 wordt gewaardeerd (Bron: Stadspeiling 2025).

Kwaliteitsniveau verharding

Het gedeelte van de steekproefsgewijs beoordeelde, evenredig over de 7 wijken van Zoetermeer verspreide plekken dat voldoet aan afgesproken beeldkwaliteitsniveau A+, A, B, C of D, voor verharding. Gaat om een gemiddelde van de kwartalen en ongeveer 1.500 individuele metingen. De afgesproken kwaliteit is verwoord in de Beheervisie en Kwaliteitscatalogus.

Bron: Quickscan

Type	2024	2025
Begroting	90%	90%
Realisatie	97%	94%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: We voldoen aan de norm van 90% voor het kwaliteitsniveau van de verharding in de openbare ruimte; 94% is op orde, 3% lager ten opzichte van 2024.

Kwaliteitsniveau meubilair

Het gedeelte van de steekproefsgewijs beoordeelde, evenredig over de 7 wijken van Zoetermeer verspreide plekken dat voldoet aan afgesproken beeldkwaliteitsniveau A+, A, B, C of D, voor meubilair. Gaat om een gemiddelde van elk kwartaal en ongeveer 1.500 individuele metingen. De afgesproken kwaliteit is verwoord in de Beheervisie en Kwaliteitscatalogus.

Bron: Quickscan

Type	2024	2025
Begroting	90%	90%
Realisatie	95%	95%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: We voldoen aan de norm van 90% voor het kwaliteitsniveau van het meubilair in de openbare ruimte; 95% is op orde.

Kwaliteitsniveau groen

Het gedeelte van de steekproefsgewijs beoordeelde, evenredig over de 7 wijken van Zoetermeer verspreide plekken dat voldoet aan afgesproken beeldkwaliteitsniveau A+, A, B, C of D, voor groen. Gaat om een gemiddelde van elk kwartaal en ongeveer 1.500 individuele metingen. De afgesproken

kwaliteit is verwoord in de Beheervisie en Kwaliteitscatalogus.

Bron: Quickscan

Type	2024	2025
Begroting	90%	90%
Realisatie	89%	92%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: We voldoen aan de norm van 90% voor het kwaliteitsniveau van het groen in de openbare ruimte; 92% is op orde. In 2024 zaten we nog onder de 90% norm.

Kwaliteitsniveau verzorging

Het gedeelte van de steekproefsgewijs beoordeelde, evenredig over de 7 wijken van Zoetermeer verspreide plekken dat voldoet aan afgesproken beeldkwaliteitsniveau A+, A, B, C of D, voor verzorging. Gaat om een gemiddelde van elk kwartaal en ongeveer 1.500 individuele metingen. De afgesproken kwaliteit is verwoord in de Beheervisie en Kwaliteitscatalogus.

Bron: Quickscan

Type	2024	2025
Begroting	90%	90%
Realisatie	93%	93%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: We voldoen aan de norm van 90% voor het kwaliteitsniveau van de verzorging in de openbare ruimte; 93% is op orde.

Programma 4 Vrije tijd

Gerealiseerd resultaat

Doelstelling / Product	Begroting 2025 na wijziging				Jaarrekening 2025				Verschil begroting minus jaarrekening				Totalen		
	Lasten	Toevoegingen	Baten	Onttrekkingen	Lasten	Toevoegingen	Baten	Onttrekkingen	Lasten	Toevoegingen	Baten	Onttrekkingen	Saldo begroot	Saldo jaarr.	Verschil
4.1 - Bevorderen laagdrempelig toegankelijke culturele en sportvoorzieningen															
530.02 - Exploitatie sportaccommodaties	10.775.247	0	-5.391.032	0	11.461.395	0	-5.411.442	0	-686.148	0	20.410	0	5.394.215	6.049.953	-665.738
540.03 - Cultuur	11.877.681	0	-481.724	0	11.683.122	0	-378.745	0	194.839	0	-102.979	0	11.396.237	11.304.376	91.861
540.04 - Beeldende kunst in de openbare ruimte	463.182	1.092.989	0	-3.562.071	404.591	1.092.989	0	-3.525.555	58.591	0	0	-36.516	-2.005.900	-2.027.975	22.075
560.38 - Natuur- en milieu-educatieve voorzieningen	3.418.043	0	-844.490	0	3.905.440	0	-605.330	0	-487.397	0	-39.160	0	2.773.553	3.300.110	-526.557
630.02 - Welzijnsaccommodaties	4.451.139	0	-4.717.784	0	4.730.166	0	-4.775.173	0	-279.027	0	57.389	0	-266.645	-45.007	-221.638
Totaal 4.1 - Bevorderen laagdrempelig toegank. culturele en sportvoorzieningen	30.985.572	1.092.989	-11.235.030	-3.562.071	32.184.715	1.092.989	-11.170.691	-3.525.555	-1.199.143	0	-64.339	-36.516	17.281.460	18.581.457	-1.299.997
4.2 - Bevorderen levendige stad															
002.31 - Evenementen	1.266.748	0	-41.698	0	1.325.694	0	-51.962	0	-58.946	0	10.264	0	1.225.050	1.273.732	-48.682
530.04 - Vrijtijds-, sport- en spelontwikkeling	2.501.503	0	-1.006.145	0	2.451.221	0	-1.007.085	0	50.282	0	940	0	1.495.358	1.444.135	51.223
530.05 - Strategisch beleid sport	933.148	0	-86.752	-218.000	922.898	0	-89.832	-218.455	10.250	0	3.080	455	628.396	614.612	13.784
540.03 - Cultuur	3.440.272	0	0	0	3.416.111	0	0	0	24.161	0	0	0	3.440.272	3.416.111	24.161
540.04 - Beeldende kunst in de openbare ruimte	97.371	0	0	0	102.362	0	0	0	-4.991	0	0	0	97.371	102.362	-4.991
541.16 - Monumentenbeleid	284.486	0	0	0	260.207	0	0	0	24.279	0	0	0	284.486	260.207	24.279
Totaal 4.2 - Bevorderen levendige stad	8.523.528	0	-1.134.595	-218.000	8.478.493	0	-1.148.879	-218.455	45.035	0	14.284	455	7.170.933	7.111.159	59.774
Tindotaal	39.509.100	1.092.989	-12.369.625	-3.780.071	40.663.208	1.092.989	-12.319.570	-3.744.010	-1.154.108	0	-50.055	-36.061	24.452.393	25.692.616	-1.240.223

4.1 Bevorderen laagdrempelig toegankelijke culturele en sportvoorzieningen

Waardering bibliotheek

Gemiddeld rapportcijfer (respondenten Stadspeiling) voor de bibliotheek.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	8,0	8,0
Realisatie	8,0	8,3

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: 47,5% van de respondenten heeft een bezoek gebracht aan de bibliotheek. De meeste respondenten zijn (zeer) tevreden met de bibliotheek en vinden het een fijne plek.

Waardering CKC & partners

Gemiddeld rapportcijfer (respondenten Stadspeiling) voor het CKC & partners.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	7,9	7,9
Realisatie	8,1	8,5

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Er is grote tevredenheid over het CKC en partners.

Waardering Poppodium Boerderij

Gemiddeld rapportcijfer (respondenten Stadspeiling) voor Poppodium Boerderij.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	8,0	8,0
Realisatie	8,2	8,5

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Er is grote tevredenheid over het poppodium.

Waardering Stadstheater

Gemiddeld rapportcijfer (respondenten Stadspeiling) voor het Stadstheater.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	8,0	8,0
Realisatie	8,2	8,3

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Bijna de helft van de respondenten bezocht het Stadstheater. Bezoekers zijn (zeer) tevreden.

Waardering Nationaal Videogame Museum

Gemiddeld rapportcijfer (respondenten Stadspeiling) voor het Nationaal Videogame Museum.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	8,0	8,0
Realisatie	7,9	8,3

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Er is tevredenheid over het NVGM.

Waardering Franx

Gemiddeld rapportcijfer (respondenten Stadspeiling) voor Franx.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	7,7	7,6
Realisatie	7,5	7,8

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: De waardering is gestegen vergeleken met vorig jaar.

Waardering ZFM

Gemiddeld rapportcijfer van de respondenten van de Stadspeiling voor ZFM.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	7,6	7,6
Realisatie	7,3	7,4

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: 22,3% van de respondenten geeft aan programma's te volgen van ZFM. Het gemiddelde rapportcijfer ligt onder de verwachting, maar is wel iets gestegen vergeleken met vorig jaar.

Waardering sportverenigingen

Gemiddeld rapportcijfer (respondenten Stadspeiling) voor de sportverenigingen voor alle sportverenigingen samen.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	7,5	7,6
Realisatie	7,4	7,5

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: De doelstelling is net niet gehaald.

Waardering openbare buitensportvoorzieningen

Gemiddeld rapportcijfer van de respondenten van de Stadspeiling voor de openbare buitensportvoorzieningen.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	7,5	6,8
Realisatie	6,5	6,7

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: Er is een duidelijke stijgende lijn zien, maar de doelstelling is net niet gehaald.

Waardering hardloop- en fietsroutes

Gemiddeld rapportcijfer van de respondenten van de Stadspeiling voor de openbare buitensportvoorzieningen hardloop- en fietsroutes.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	7,5	7,5
Realisatie	7,6	7,6

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: De score is boven de doelstelling gebleven.

4.2 Bevorderen levendige stad

Aantal evenementen

Een publiek toegankelijk evenement georganiseerd door derden, gratis of tegen betaling dat bijdraagt aan een bruisende stad, zowel in de open lucht als binnen.

Bron: Gemeente

Type	2024	2025
Begroting	70	90
Realisatie	145	162

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Er zijn in totaal 162 evenementen in Zoetermeer georganiseerd. Waarvan 8 grote evenementen (bijvoorbeeld een festival), 18 middelgrote evenementen (bijvoorbeeld een kermis) en 136 kleine evenementen (bijvoorbeeld een activiteit bij een winkelcentrum).

Aantal uitleningen bibliotheek Zoetermeer

Totaal aantal uitleningen vanuit alle bibliotheekvestigingen Zoetermeer.

Bron: Aangeleverd bibliotheek Zoetermeer

Type	2024	2025
Begroting	725.000	725.000
Realisatie	609.544	625.735

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: Vergelijken met 2024 is er een lichte stijging in het aantal uitleningen. Het gaat om fysieke uitleningen, de uitleningen van e-books en luisterboeken zijn niet terug te zien in de cijfers. Het werkelijke cijfer ligt dus hoger.

CKC & partners leerling contracturen

Gemiddeld rapportcijfer (respondenten Stadspeiling) voor het CKC & partners.

Bron: CKC & partners

Type	2024	2025
Begroting	184.000	184.000
Realisatie	194.500	180.000

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: Deze uitvraag komt te vroeg voor het juist verwerken van alle bezoekerscijfers, omdat CKC & partners nog niet alle cijfers hebben. Er zijn activiteiten geannuleerd door problemen met de klimaatbeheersing. Dit kan invloed hebben op de cijfers.

Aantal deelnemers CKC & partners

Totaal aantal deelnemers aan CKC & partners cursusaanbod, zoals gerapporteerd in het jaarverslag.

Bron: CKC & partners

Type	2024	2025
Begroting	27.500	27.500
Realisatie	35.455	30.000

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Doel is behaald. Dit ligt lager dan vorig jaar, maar dit kan ook weer te maken hebben met het ontbreken van een aantal gegevens en met de klimaatbeheersing in het pand.

Aantal bezoekers Poppodium Boerderij

Totaal aantal bezoeken aan het poppodium Boerderij, zoals gerapporteerd in haar jaarverslag.

Bron: Poppodium Boerderij

Type	2024	2025
Begroting	55.000	55.000
Realisatie	55.519	50.387

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: 2025 was een jubileum jaar waarin het Poppodium Boerderij 50 jaar bestond met andere activiteiten dan de normale programmering. Door bijvoorbeeld filmvertoningen waren er minder plaatsen beschikbaar dan bij een concert. Ook zijn er een aantal concerten geannuleerd door de artiesten.

Aantal bezoekers Stadstheater

Totaal aantal bezoeken aan voorstellingen in het Stadstheater, zoals gerapporteerd in haar jaarverslag.

Bron: Stadstheater Zoetermeer

Type	2024	2025
Begroting	115.000	115.000
Realisatie	105.431	138.926

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Er is een flinke groei te zien vergeleken met 2024. Het herstel na de coronacrisis heeft zich goed doorgezet en de bezoekersaantallen zijn weer terug op het oude niveau.

Aantal bezoekers Nationaal Videogame Museum

Totaal aantal bezoeken aan het Nationaal Videogame Museum, zoals gerapporteerd in haar jaarverslag.

Bron: Nationaal Video Museum

Type	2024	2025
Begroting	25.000	80.000
Realisatie	75.000	70.107

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: Het bezoekersaantal ligt iets lager vergeleken met vorig jaar. De cijfers van o.a. het gamenest en van educatie zijn nog niet helemaal compleet, waardoor het cijfer nog iets verder oploopt.

Aantal bezoekers Franx

Totaal aantal bezoeken aan Franx, zoals gerapporteerd in haar jaarverslag.

Bron: Franx

Type	2024	2025
Begroting	15.000	15.000
Realisatie	12.273	12.058

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: De bezoekersaantallen zijn licht gedaald vergeleken met 2024. Het doel is niet behaald.

Aantal deelnemers aan sportactiviteiten georganiseerd door combinatiefunctionarissen sport

Aantal deelnemers aan sportactiviteiten georganiseerd door buurtsportcoaches.

Bron: Gemeente Zoetermeer

Type	2024	2025
Begroting	80.000	70.000
Realisatie		51.626

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: De daling van het aantal deelnemers is te verklaren door de strategiewijziging van afgelopen jaar. In 2025 is gekozen om de aandacht te leggen op andere groepen, zoals de niet-bewegsters in plaats van de grote groep die normaal meedoet. Hierdoor zijn de aantallen gedaald. Daarnaast heeft het zijn van Hostcity van de Nationale Sportweek veel tijd en capaciteit gekost, wat tijdelijk ten koste is gegaan van de normale programmering.

Bezetting binnensportvoorzieningen

Bezetting binnensportaccommodatie uitgedrukt in percentages.

Bron: Registratie Vastgoedbedrijf

Type	2024	2025
Begroting	70%	70%
Realisatie	87%	82%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: De onderhoudsuren zijn van de planning afgehaald, waardoor het percentage lager is geworden.

Bezetting buitensportaccommodaties

Bezetting buitensportaccommodatie uitgedrukt in percentages.

Bron: Registratie Vastgoedbedrijf

Type	2024	2025
Begroting	100%	100%
Realisatie	100%	100%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: De buitensportaccommodaties worden het hele jaar verhuurd aan de hoofdgebruikers.

% Sportdeelname van jongeren (< 30 jaar)

% respondenten tot 30 jaar (respondenten Stadspeiling) dat aan een georganiseerde en/of ongeorganiseerde sportactiviteit doet.

Bron: Stadspeiling

Type	2024	2025
Begroting	74%	74%
Realisatie	84%	80%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Er heeft een correctie naar beneden plaatsgevonden, maar de score is nog altijd ruim boven de doelstelling.

% Sportdeelname van ouderen (> 65 jaar) (Realisatie 2024)

% respondenten van 65 jaar en ouder (respondenten Stadspeiling) dat aan een georganiseerde en/of ongeorganiseerde sportactiviteit doet.

Bron: Stadspeiling+

Type	2024	2025
Begroting	65%	65%
Realisatie	63%	70%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Er heeft een grote stijging plaatsgevonden. Het is waarschijnlijk dat de extra inzet op deze leeftijdsgroep via onder andere het BRAVO-project een bijdrage heeft geleverd.

% Verhuurde wijk- en schooltuinen

Bezetting wijk- en schooltuinen uitgedrukt in percentages.

Bron: Registratie Vastgoedbedrijf

Type	2024	2025
Begroting	80%	80%
Realisatie	100%	100%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Alle verhuurbare tuintjes op de verschillende wijktuinen zijn verhuurd. Er is een wachtlijst.

Programma 5 Veiligheid

Gerealiseerd resultaat

Doelstelling / Product	Begroting 2025 na wijziging				Jaarrekening 2025				Verschil begroting minus jaarrekening				Totalen		
	Lasten	Toevoegingen	Baten	Onttrekkingen	Lasten	Toevoegingen	Baten	Onttrekkingen	Lasten	Toevoegingen	Baten	Onttrekkingen	Saldo begroot	Saldo jaarr.	Verschil
5.1 - Bevorderen van de veiligheid in de woning															
002.27 - Veiligheid en openbare orde	12.952	0	0	0	56.302	0	0	0	-43.350	0	0	0	12.952	56.302	-43.350
Totaal 5.1 - Bevorderen van de veiligheid in de woning	12.952	0	0	0	56.302	0	0	0	-43.350	0	0	0	12.952	56.302	-43.350
5.2 - Bevorderen / behouden veiligheid en leefbaarheid in de wijk															
002.27 - Veiligheid en openbare orde	275.372	0	0	0	349.753	0	0	0	-74.381	0	0	0	275.372	349.753	-74.381
140.18 - Handhaving openbare ruimten	3.943.346	0	-60.104	-940.500	3.597.403	0	-650	-940.500	345.343	0	-59.454	0	2.942.742	2.656.253	286.489
140.19 - Dienstverlening handhaving openbare orde	38.111	0	-19.135	0	13.819	0	-320	0	24.232	0	-18.815	0	18.376	13.500	5.476
Totaal 5.2 - Bevorderen / behouden veiligheid en leefbaarheid in de wijk	4.256.829	0	-79.239	-940.500	3.960.975	0	-970	-940.500	295.854	0	-78.269	0	3.237.090	3.019.505	217.585
5.3 - Behouden veiligheid in de stad															
002.26 - Vergunningen apv- en bijzondere wetten	542.918	0	-127.305	0	448.732	0	-95.571	0	34.186	0	-31.734	0	415.613	353.161	62.452
002.27 - Veiligheid en openbare orde	17.401.394	0	-1.045.332	0	16.018.656	0	-1.153.934	0	1.362.738	0	-685.938	0	15.555.462	14.858.662	696.800
140.26 - Opvang zwefdieren	32.028	0	0	0	76.960	0	0	0	15.068	0	0	0	32.028	76.960	15.068
820.26 - Handhaving wabo, apv en bijzondere wetten	2.279.119	0	-34.973	0	2.110.011	0	-98.538	0	169.108	0	63.625	0	2.244.146	2.011.413	232.733
Totaal 5.3 - Behouden veiligheid in de stad	19.772.541	0	-1.880.905	0	18.205.627	0	-1.258.592	0	1.566.914	0	-622.313	0	17.891.636	16.947.035	944.601
Eindtotaal	24.585.240	0	-2.087.449	-940.500	22.671.637	0	-1.355.133	-940.500	1.913.603	0	-732.316	0	21.557.291	20.376.004	1.181.287

5.1 Bevorderen van de veiligheid in de woning

Instrumenten en interventies voor het bevorderen van veiligheid in de woning.

Uitvoeren van voorlichtings-, subsidie- en /of handhavingsacties ter voorkoming en vermindering van criminaliteit

Om criminaliteit zoveel mogelijk te voorkomen, wordt er voorlichting en subsidies gegeven en worden handhavingsacties uitgevoerd.

Bron: Gemeente Zoetermeer

Type	2024	2025
Begroting	5	5
Realisatie	93	95

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: In 2025 zijn meer dan 5 voorlichtings-, subsidie- en /of handhavingsacties ter voorkoming en vermindering van criminaliteit uitgevoerd. Het totale aantal is niet exact aan te geven.

De bijdrage van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is vrijwel volledig besteed aan het opzetten van een Social Hub. Dankzij deze bijdrage is het gelukt om dit jaar de ‘ChillBase’ te openen in de wijk Meerzicht. In het kader van het thema wapens en jongeren zijn de mogelijkheden onderzocht om een Zoetermeers lesprogramma te ontwikkelen gericht op het vergroten van de weerbaarheid van jongeren. Het lesprogramma wordt onderdeel van de bredere aanpak rondom dit thema.

Halt heeft binnen het primair en voortgezet basisonderwijs in totaal 90 voorlichtingsbijeenkomsten verzorgd over thema’s zoals ‘geweld en wapenbezit’ en ‘online fraude en cybercriminaliteit’. Ter versterking van de digitale weerbaarheid is meerdere keren voorlichting gegeven aan ouders, met specifieke aandacht voor het herkennen en voorkomen van digitale criminaliteit.

Verder is er aangesloten bij de nieuwe HackShield-pilot ‘In kwetsbare wijken’. Deze campagne richt zich op het vergroten van de digitale weerbaarheid van zowel kinderen als ouders, waarbij zij gezamenlijk leren hoe zij zich veilig en verantwoord kunnen bewegen in de digitale omgeving.

Aantal personen met een tijdelijk huisverbod dat recidiveert

Het tijdelijk huisverbod dient ertoe een einde te maken aan een gewelddadige situatie in de huiselijke sfeer en om de juiste hulpverlening op te starten. Om te kunnen bepalen of dit een effectief instrument, wordt het aantal gevallen van recidive in kaart gebracht.

Bron: Konraad

Type	2024	2025
Begroting	2	2
Realisatie	4	1

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Er is in 2025 één geval geweest van recidive.

5.2 Behouden veiligheid en leefbaarheid in de wijk

Instrumenten en interventies voor het behouden van de veiligheid en leefbaarheid in de stad.

Aantal WAS teams

Wijkbewoners die samen met de politie hun krachten bundelen om de veiligheid en de leefbaarheid in de eigen wijk te verbeteren.

Bron: Gemeente Zoetermeer

Type	2024	2025
Begroting	8	8
Realisatie	8	8

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Er zijn acht Wijk en Agent Samen (buurtpreventie) actief in Zoetermeer.

5.3 Behouden veiligheid in de stad

Instrumenten en interventies voor het behouden van de veiligheid in de stad.

Aantal aangepakte criminele en overlast gevende jeugdgroepen

Aantal problematische en criminele jeugdgroepen die vanuit een multidisciplinaire zijn aangepakt door gemeente, politie en overige partners om (jeugd)overlast tegen te gaan en recidive van crimineel gedrag te voorkomen.

Bron: Gemeente Zoetermeer

Type	2024	2025
Begroting	2	2
Realisatie	2	1

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: De aanpak op de problematische jeugdgroep die in 2024 was gestart is in 2025 voortgezet. De aanpak is succesvol afgesloten in het voorjaar van 2025.

Schadebedrag jaarwisseling (€)

De totale schade aan gemeentelijke eigendommen tijdens de jaarwisseling in Zoetermeer.

Bron: Gemeente Zoetermeer

Type	2024	2025
Begroting	99.999	99.999
Realisatie	62.952	51.020

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: De totale schade aan gemeentelijke eigendommen tijdens de jaarwisseling 2025/2026 bedraagt € 51.020. Dit is 20% lager (€ 12.837) dan tijdens de jaarwisseling 2024/2025. In 2024/2025 bedroeg het schadebedrag € 63.857, in 2023/2024 € 52.787. De schade door zwaar, illegaal vuurwerk bedraagt € 44.478, 87,2% van de totale schade,

Aantal integrale controles in het kader van de Alcoholwet

Bij een integrale controle in het kader van de Alcoholwet wordt naast de leeftijdsgrenzen ook gekeken naar de vergunning of ontheffing, de inrichtingseisen en het eventuele terras.

Bron: Gemeente Zoetermeer

Type	2024	2025
Begroting	100	100
Realisatie	220	217

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Er zijn 217 controles en/of hercontroles uitgevoerd van horecagelegenheden.

Aantal milieu gerelateerde klachten

Milieu gerelateerde klachten (bron Omgevingsdienst Haaglanden). Omwonende die overlast ondervinden van bedrijven hebben de mogelijkheid om via de gemeente of de ODH een milieugerelateerde (geluid, afval, geur, etc.) klacht te melden.

Bron: Rapportage ODH

Type	2024	2025
Begroting	127	127
Realisatie	119	124

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Er zijn minder overlastmeldingen binnen gekomen dan begroot. Het aantal overlastmeldingen is hoger uitgevallen dan geraamd. De toename wordt voornamelijk veroorzaakt door een groot aantal meldingen op specifieke locaties.

Controles volgens controleplan preventie brandveiligheid

Het aantal controles dat is uitgevoerd van (tijdelijke) gebruiksvergunning en het toezicht houden op de brandveiligheid is een kerntaak van de brandweer.

Bron: Rapport VRH

Type	2024	2025
Begroting	165	165
Realisatie	253	303

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: In totaal zijn er 303 controles uitgevoerd (bouwen 31, gebruik 269, evenement 3).

Deelname gemeente Zoetermeer aan multidisciplinaire, regionale oefening

Zoals afgesproken in het Besluit Veiligheidsregio's zorgt het bestuur van de veiligheidsregio ervoor dat de onderdelen van de rampenbestrijding en crisisbeheersing jaarlijks een gezamenlijke oefening houden.

Bron: Rapport VRH

Type	2024	2025
Begroting	1	1
Realisatie	1	1

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Crisisfunctionarissen hebben deelgenomen aan multidisciplinaire oefeningen (CoPi en ROT) die in het teken stonden van extreem geweld en terrorisme. Bij de beleidsteams (GBT en RBT) is in 2025 geïnvesteerd in een regionale uniforme basis en is aan de beleidsteamleden de mogelijkheid geboden om deel te nemen aan diverse sessies op het gebied van strategisch crisismanagement en strategisch analyseren en adviseren.

Programma 6 Dienstverlening en participatie

Gerealiseerd resultaat

Doelstelling / Product	Begroting 2025 na wijziging				Jaarrekening 2025				Verschil begroting minus jaarrekening				Totalen		
	Lasten	Toevoegingen	Baten	Onttrekkingen	Lasten	Toevoegingen	Baten	Onttrekkingen	Lasten	Toevoegingen	Baten	Onttrekkingen	Saldo begroot	Saldo jaarr.	Verschil
6.1 - Continueren klanttevredenheid															
002.21 - Basisregistraties ppl	549.218	0	0	0	631.879	0	0	0	-82.661	0	0	0	549.218	631.879	-82.661
003.01 - Publieksgeld	7.981.456	0	-2.554.525	-140.000	8.273.360	0	-3.095.123	-65.289	-292.504	0	530.538	-74.711	5.288.331	5.123.547	163.384
820.16 - Wabo-vergunningen	4.715.852	0	-3.603.201	0	4.987.578	0	-2.543.602	0	-151.726	0	-1.059.539	0	1.112.651	2.323.976	-1.211.325
Totaal 6.1 - Continueren klanttevredenheid	13.246.526	0	-6.157.726	-140.000	13.773.417	0	-5.628.725	-65.289	-526.891	0	-529.001	-74.711	6.948.800	8.079.403	-1.130.603
6.2 - Bevorderen van de participatie															
001.01 - Functioneren bestuur	2.861.202	0	0	0	3.617.746	0	-1.220	0	-756.544	0	1.220	0	2.861.202	3.616.526	-755.324
001.06 - Raad	3.201.861	0	0	0	2.901.702	0	-7.513	0	300.159	0	7.513	0	3.201.861	2.894.189	307.672
922.90 - Algemene baten en lasten concern (progr. 6)	285.000	0	0	0	0	0	0	0	285.000	0	0	0	285.000	0	285.000
Totaal 6.2 - Bevorderen van de participatie	6.348.063	0	0	0	6.519.448	0	-8.733	0	-171.385	0	8.733	0	6.348.063	6.510.715	-162.652
Eindtotaal	19.594.589	0	-6.157.726	-140.000	20.292.866	0	-5.637.458	-65.289	-698.277	0	-520.268	-74.711	13.296.863	14.590.118	-1.293.255

6.1 Continueren klanttevredenheid

Dienstverlening is van ons allemaal. Zeg wat je doet en doe wat je zegt is ons motto. En we werken met servicenormen, zodat de verwachtingen helder zijn. We meten of we aan onze servicenormen voldoen en meten de kwaliteit door onze inwoners naar hun ervaring te vragen. In 2025 hebben we de meetpunten aangepast en zijn we gestart met een andere manier van meten (zowel kwantitatief, als kwalitatief en gebaseerd op onze servicenormen). Daarom zijn er soms geen cijfers van 2024 beschikbaar.

Telefonie: Aantal inkomende gesprekken

Inkomende gesprekken op 14079.

Bron: Avaya

Type	2024	2025
Begroting	-	172.850
Realisatie		106.127

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: De begroting 2025 is gebaseerd op de ervaringen van het jaar 2024. Er zijn minder telefonische afspraken gemaakt. Veel inwoners hebben dit jaar zelf digitaal een afspraak gemaakt tijdens de paspoortpiek.

Telefonie: Aantal binnen 1 keer beantwoord (door GIP)

Percentage telefonisch contact dat direct door de frontoffice (14079) wordt beantwoord.

Bron: Registratiesysteem klantvragen

Type	2024	2025
Begroting	-	80,0%
Realisatie		84,0%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: We werken met allround opgeleide medewerkers die alle 'skills' (keuzemenu-opties van 14079) beheersen, waardoor de meeste vragen direct kunnen worden beantwoord.

Telefonie: Aantal doorverbonden naar vakafdeling

Percentage indirecte doorverbindingen naar vakafdeling.

Bron: Registratiesysteem klantvragen

Type	2024	2025
Begroting	-	5,0%
Realisatie		8,0%

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: 84% van de telefoontjes worden afgehandeld door de frontoffice (zie meetgegevens hierboven). Als de frontoffice het antwoord niet weet, wordt doorverbonden naar de vakafdeling. Als de vakafdeling niet bereikbaar is, wordt een terugbelnotitie gemaakt. Dat is het percentage dat u hier ziet. Er wordt gewerkt aan een verbeterplan om de bereikbaarheid van de vakafdelingen te vergroten.

Telefonie: % Telefonie binnen de servicenorm (binnen 3 minuten krijgt de beller een medewerker te spreken)

Binnen 3 minuten na het keuzemenu krijgt de beller iemand aan de telefoon.

Bron: Avaya

Type	2024	2025
Begroting	-	70,0%
Realisatie		71,5%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: De introductietekst en het keuzemenu nemen natuurlijk wat tijd in beslag. Desondanks krijgt een inwoner vaak de medewerker binnen 3 minuten aan de telefoon.

Telefonie: Kwaliteit telefonische dienstverlening

Klanttevredenheidsonderzoek door Klant in Focus, die direct na het contact met een enquête de kwaliteit van het contact bevragen.

Bron: Klant in Focus

Type	2024	2025
Begroting	-	7,2
Realisatie		7,2

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Zowel de gastvrijheid, deskundigheid als klantgerichtheid van de medewerkers scoren goed.

Balie: Aantal bezoekers

Aantal inwoners die de balie bezoeken.

Bron: Q matic

Type	2024	2025
Begroting	-	60.000
Realisatie		71.500

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Door de paspoortpiek zijn er meer inwoners aan de balie geweest dan voorheen was voorzien. De inwoners die zonder afspraak binnen komen lopen met een vraag (en die we dan natuurlijk ook helpen) zijn niet meegeteld.

Balie: % Afspraak binnen de servicenorm (binnen twee weken is er een mogelijkheid om een afspraak te maken)

Percentage van de afspraken die binnen twee weken geboekt kunnen worden (=servicenorm).

Bron: handmatig

Type	2024	2025
Begroting	-	80,0%
Realisatie		84,0%

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Door een strakke planning hebben we ons doel behaald. Komend jaar analyseren we waar de knelpunten liggen.

Balie: Kwaliteit persoonlijke dienstverlening

Klanttevredenheidsonderzoek door Klant in Focus. Een enquête wordt verstuurd na elk klantcontact om feedback op te halen.

Bron: Klant in Focus

Type	2024	2025
Begroting	-	8,0
Realisatie		8,9

Doel gehaald: Ja.

Toelichting: Deskundigheid en vriendelijkheid van het personeel worden als sterke punten genoemd.

Website: Aantal unieke bezoekers

Met unieke bezoekers bedoelen we het aantal verschillende bezoekers die de website in een bepaalde periode hebben bezocht.

Bron: Web beheer

Type	2024	2025
Begroting	-	700.000
Realisatie		565.000

Doel gehaald: Nee (geen doel op zich).

Toelichting: Er zijn minder bezoekers geweest op de website dan vooraf ingeschat.

Website: % Website binnen de servicenorm (vragen of opmerkingen over de website handelen wij binnen 5 werkdagen af)

Vragen of opmerkingen over de website handelen we binnen 5 werkdagen af. Inwoners kunnen via buttons op de website feedback geven en vragen stellen.

Bron: Klant in Focus

Type	2024	2025
Begroting	-	82,0%
Realisatie		

Doel gehaald: ?

Toelichting: Dit kunnen wij nog niet meten en inzichtelijk maken. Deze gedigitaliseerde processen eindigen namelijk vaak in vakafdeling-applicaties. Het is natuurlijk wel zo dat door de invoering van de wet WMBEV (wet modernisering elektronisch berichtenverkeer) de inwoner altijd een bevestiging ontvangt van wat hij/zij digitaal indient.

Website: Kwaliteit van de digitale dienstverlening

Deze meting wordt uitgevoerd door Klant in Focus. De bezoeker kan direct op de betreffende pagina van de website feed back geven.

Bron: Klant in Focus

Type	2024	2025
Begroting	-	7,5
Realisatie		6,7

Doel gehaald: Nee.

Toelichting: Digitale dienstverlening bestaat uit de digitale formulieren op de website alsook de website in het geheel.

De vindbaarheid van de webformulieren scoort hoog. Het laagst scoort de vindbaarheid van de informatie op de website (5,3). Komend jaar zetten wij in op verbetering van de kwaliteit van de vindbaarheid van informatie op de website.

Programma 7 Inrichting van de stad

Gerealiseerd resultaat

Doelstelling / Product	Begroting 2025 na wijziging				Jaarrekening 2025				Verschil begroting minus jaarrekening				Totalen		
	Lasten	Toevoegingen	Baten	Onttrekkingen	Lasten	Toevoegingen	Baten	Onttrekkingen	Lasten	Toevoegingen	Baten	Onttrekkingen	Saldo begroot	Saldo jaarr.	Verschil
7.1 - Bevorderen passende woonruimte voor iedere Zoetermeerder															
810.23 - Ruimtelijke plannen en verkeer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
820.36 - Uitvoering volkshuisvestingsregelingen	1.612.912	0	-1.360.767	0	1.153.511	0	-1.400.795	0	459.401	0	40.028	0	252.145	-247.284	499.429
820.46 - Volkshuisvestingsbeleid	1.420.947	0	-590.785	0	1.291.505	0	-506.555	0	129.442	0	-84.230	0	830.162	784.950	45.212
822.36 - Woonwagenuisvesting	300.376	0	-61.472	0	204.808	0	-60.764	0	95.568	0	-708	0	238.904	144.044	94.860
Totaal 7.1 - Bevorderen passende woonruimte voor iedere Zoetermeerder	3.334.235	0	-2.013.024	0	2.649.824	0	-1.968.114	0	684.411	0	-44.910	0	1.321.211	681.710	639.501
7.2 - Bevorderen vernieuwende en gewenste functies voor stad en regio															
810.11 - Strategie en programmacoördinatie	240.774	0	0	-20.000	239.998	0	0	-20.000	776	0	0	0	220.774	219.998	776
810.23 - Ruimtelijke plannen en verkeer	6.995.296	3.279.225	-1.687.777	-7.065.382	4.425.264	3.269.978	-356.226	-5.979.313	2.570.032	9.247	-1.331.551	-1.086.069	1.521.362	1.359.703	161.659
830.18 - Grondexploitatie oosterheem	3.114.556	917.522	-4.032.078	0	2.285.040	3.380.124	-5.665.164	0	829.516	-2.462.602	1.633.086	0	0	0	0
830.42 - Grondexploitatie palenstein	1.909.322	0	-1.909.322	0	670.478	0	-670.478	0	1.238.844	0	-1.238.844	0	0	0	0
830.73 - Grondbedrijf algemeen	472.581	-208.051	-96.500	-390.876	-1.030.169	3.153.170	-144.153	-2.251.584	1.502.750	-3.361.221	47.653	1.860.708	-222.846	-272.735	49.889
830.74 - Grondbedrijf verspreide gronden en panden	3.146.264	0	-3.200.264	0	1.996.209	0	-1.996.209	0	1.150.055	0	-1.204.055	0	-54.000	0	-54.000
830.75 - Grondbedrijf projecten in voorbereiding	77.520	0	-77.520	0	0	0	0	0	77.520	0	-77.520	0	0	0	0
830.76 - Grondbedrijf projecten in uitvoering	5.808.203	984.106	-6.792.310	0	8.853.968	-9.998	-8.843.970	0	-3.045.765	994.104	2.051.660	0	-1	0	-1
830.80 - Binnenstad	332.773	0	-332.773	0	256.091	0	-256.091	0	76.682	0	-76.682	0	0	0	0
913.03 - Overige financiële middelen (opbr.gem. eigend. niet voor openb.dnst. bestemd)	1.046.965	0	-1.863.031	0	1.065.241	0	-1.938.081	0	-18.276	0	75.050	0	-816.066	-872.840	56.774
922.30 - Algemene baten en lasten directie stad (bedrijfsvoering)	1.376.552	200.000	-496.000	-720.213	571.029	0	-177.027	-197.234	805.523	200.000	-318.973	-522.979	360.339	196.768	163.571
Totaal 7.2 - Bevorderen vernieuwende en gewenste functies voor stad en regio	24.520.806	5.172.802	-20.487.575	-8.196.471	19.333.149	9.793.274	-20.047.399	-8.448.130	5.187.657	-4.620.472	-440.176	251.659	1.009.562	630.893	378.669
7.3 - Bevorderen kwaliteit van gebouwde omgeving en publieke ruimte															
810.23 - Ruimtelijke plannen en verkeer	2.038.033	0	-32.762	0	1.814.157	0	-300	0	223.876	0	-32.462	0	2.005.271	1.813.857	191.414
Totaal 7.3 - Bevorderen kwaliteit van gebouwde omgeving en publieke ruimte	2.038.033	0	-32.762	0	1.814.157	0	-300	0	223.876	0	-32.462	0	2.005.271	1.813.857	191.414
7.4 - Behouden goede bereikbaarheid en bevorderen verkeersveiligheid															
810.23 - Ruimtelijke plannen en verkeer	2.164.792	0	-204.291	-450.000	2.075.379	0	-292.934	-450.000	89.413	0	88.643	0	1.510.501	1.332.445	178.056
Totaal 7.4 - Behouden goede bereikbaarheid en bevorderen verkeersveiligheid	2.164.792	0	-204.291	-450.000	2.075.379	0	-292.934	-450.000	89.413	0	88.643	0	1.510.501	1.332.445	178.056
7.5 - Overige															
820.76 - Vastgoedbeheer	1.782.449	0	-1.785.145	0	1.825.254	0	-1.310.016	0	-42.805	0	-475.129	0	-2.696	515.238	-517.934
922.30 - Algemene baten en lasten directie stad (bedrijfsvoering)	42.961	0	0	0	-21.738	0	0	0	-21.223	0	0	0	-42.961	-21.738	-21.223
960.30 - Saldo van kostenplaatsen directie stad	1.661.068	0	0	0	1.661.068	0	0	0	0	0	0	0	1.661.068	1.661.068	0
Totaal 7.5 - Overige	3.400.556	0	-1.785.145	0	3.464.585	0	-1.310.016	0	-64.029	0	-475.129	0	1.615.411	2.154.569	-539.158
Eindtotaal	35.458.422	5.172.802	-24.522.797	-8.646.471	29.337.094	9.793.274	-23.818.763	-8.898.130	6.121.328	-4.620.472	-904.034	251.659	7.461.956	6.813.474	848.482

7.2 Bevorderen vernieuwende en gewenste functies voor stad en regio

Aantal vastgestelde bestemmingsplannen

Het aantal bestemmingsplannen dat door de gemeenteraad is vastgesteld in dat specifieke jaar.

Bron: Ruimtelijke plannen.nl

Type	2024	2025
Begroting	0	0
Realisatie	3	

Doel gehaald: N.v.t.

Toelichting: Met de besluitvorming over de programmabegroting 2026 is de indicator 'Aantal vastgestelde bestemmingsplannen' vervallen. Door de invoering van de Omgevingswet worden traditionele bestemmingsplannen vervangen door één integraal omgevingsplan voor het hele grondgebied van de gemeente. Daarmee is deze indicator niet langer bruikbaar als maatstaf. In lijn met de Omgevingsvisie en de Ruimtelijke Strategie Zoetermeer werken we aan nieuwe effect- en prestatie-indicatoren die beter passen bij de doelen van Zoetermeer 2040. Deze nieuwe systematiek is nog in ontwikkeling. Zodra deze gereed is, stellen we passende indicatoren vast die bijdragen aan een transparante en samenhangende sturing op ruimtelijke kwaliteit.

7.5 Overige

Leegstand gemeentelijke Vastgoedportefeuille

Het aantal m2 bruto-vloeroppervlakte (bvo) van de gemeentelijke gebouwen of gebouwdelen dat niet verhuurd is en dus leegstaat (exclusief tijdelijke leegstand i.v.m. herontwikkeling), uitgedrukt als percentage van het totaal aantal m2 bvo. Het percentage leegstand gemeentelijk vastgoed is maximaal 2,9%.

Bron: Gemeentelijke database

Type	2024	2025
Begroting	2,9%	2,9%
Realisatie	3,0%	2,8%

Doel [gehaald](#): Ja

Toelichting: Door tijdelijke invulling bij leegstand wordt het leegstandspercentage actief teruggedrongen. Met de verhuur van het pand aan het Stadhuisplein 21 aan het Nationaal Videogame Museum en de voorgenomen verbeteringen aan het pand Welkom2 aan het Croesinckplein is de verwachting dat het leegstandspercentage in 2026 verder zal afnemen.